

වනජීවී සංරක්ෂණ
දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යසාධනය

පවුන

	විධායක සාරාංශය	1
1	වාර්තාව නිකුත් කිරීමේ පසුබිම	2
2	අනුගමනය කළ විගණන ක්‍රමවේදයන්	2
3	විෂය පථය සීමාවීම්	2 - 3
4	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාවලිය	3 - 25
5	නිරීක්ෂණ	26 - 29
6	නිර්දේශ	30 - 31
7	නිගමන	31 -32
8	දෙමළ පරිවර්ථනය	33 - 74
9	ඉංග්‍රීසි පරිවර්ථනය	75 - 110
10	ඇමුණුම 01	111 - 278
11	ඇමුණුම 02	279 - 282
12	ඇමුණුම 03	283 - 284
13	ඇමුණුම 04	285 - 286
14	ඇමුණුම 05	287 - 296
15	ඇමුණුම 06	297 - 298
16	ඇමුණුම 07	299 - 300
17	ඇමුණුම 08	301 - 302
18	ඇමුණුම 09	303 - 340
19	ඇමුණුම 10	341 - 344
20	ඇමුණුම 11	345 - 346
21	ඇමුණුම 12	347 - 350
22	ඇමුණුම 13	351 - 362
23	ඇමුණුම 14	363 - 364
24	ඇමුණුම 15	365 - 386
25	ඇමුණුම 16	387 - 390

26	ඇමුණුම 17	391 - 412
27	ඇමුණුම 18	413 - 498
28	ඇමුණුම 19	499 - 548
29	ඇමුණුම 20	549 - 554
30	ඇමුණුම 21	555 - 558
31	ඇමුණුම 22	559 - 560
32	ඇමුණුම 23	561 - 568
33	ඇමුණුම 24	569 - 600

විධායක සාරාංශය

ශ්‍රී ලංකාව වන සතුන්ගෙන් ගහන රටක් වන අතර මෙහි වෙසෙන වන සතුන්ගේ වැදගත්කම සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා විශාල පිටුවහලක් වී ඇත. වන සතුන්ගේ ආරක්ෂාව සහ සහජීවනය සම්බන්ධයෙන් සම්පූර්ණ වගකීම නීත්‍යානුකූලව රජය සතුවේ. එම නීත්‍යානුකූල වගකීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට 1937 අංක 2, 1942 අංක 31, 1944 අංක 12, 1945 අංක 12 (469 වන අධිකාරිය) දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත සහ 1949 අංක 38 (සංශෝධන), 1964 අංක 44 (සංශෝධන), 1970 අංක 01 (සංශෝධන), 1993 අංක 49 (සංශෝධන), 2009 අංක 22 (සංශෝධන) පනත් මඟින් පවරා ඇති අතර, ඒ අනුව වන සතුන්ගේ ආරක්ෂාවේ වගකීම රජය වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසිනි. වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ වනජීවී රක්ෂිතවලින් බැහැර පෙදෙස්වල වනජීවී සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම සඳහාද නීතිමය ප්‍රතිපාදන පනවා ඇති අතර එම නීතිමය බලයද වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත මෙම පනතින් පැවරී ඇත. (ඇමුණුම 01)

මේ සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අවශ්‍ය පහසුකම් සහ සම්පත් සපයා තිබුණු අතර තීරණ ගැනීමේ සම්පූර්ණ වගකීම පැවරී ඇත්තේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවටයි. මීට අමතරව පරිසරය රැකගැනීමේ කටයුතු සඳහා විවිධ ආයතන කිහිපයක් සම්බන්ධ වී ඇත. උදාහරණ වශයෙන් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, නිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය, භූවිද්‍යා හා පතල් කැනීම් කාර්යාංශය, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය, වෙරළ සංරක්ෂණ, වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව, ධීවර හා ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය දැක්විය හැක. එසේ වුවද වනජීවීන් සංරක්ෂණය කිරීම වෙනුවෙන් මූලික වගකීම දරන ආයතනය වන්නේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවයි. පසුගිය වර්ෂ ගණනාවක සිට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වනජීවීන් සංරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් සහ වන සතුන්ගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් වූ කාර්යභාරය නිසිලෙස ඉටුකර ඇද්ද යන්න පිළිබඳ විශාල කතිකාවතක් සමාජයේ ගොඩනැගෙමින් පවතී. එයට ප්‍රධානම හේතූන් ලෙස වන සතුන් හා මිනිසුන් අතර ගැටුම් ඉහළයාම, වටිනා සම්පතක් ලෙස සලකන දළ ඇතුන් මරා දැමීම හා විශාල ලෙස අලි මරණ සිදුවීම දැක්විය හැක.

තවද වන සතුන්ගේ යම් යම් සත්ව විශේෂයන් විනාශ වී යන අතර තවත් සත්ව විශේෂයන්ගේ ගහණය සීමාව ඉක්මවා ඉහළ යමින් පැවතුණු බව විගණනයට අනාවරණය වූ අතර (උදාහරණ:- පිළිවෙලින් දළ ඇතුන් හා මොණරු) ඒ සඳහා පැහැදිලි වැඩ පිළිවෙලක් තිබේද යන්න තහවුරු කරගැනීමට සාක්ෂි නොතිබුණි.

1. වාර්තාව නිකුත් කිරීමේ පසුබිම

වනජීවීන්ගේ සංරක්ෂණය හා ඔවුන්ගේ නිජබිම ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පූර්ණ බලතල ලබාදී ඇති වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එම කාර්යභාරය සාර්ථකව ඉටු කර තිබුණද යන්න සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද අධ්‍යයනයකින් පසුව ඒ පිළිබඳව වගකිව යුතු පාර්ශවයන් දැනුවත් කිරීම සඳහා මෙම වාර්තාව ඉදිරිපත් කරමි.

2. අනුගමනය කළ විගණන ක්‍රමවේදයන්

2.1 ලේඛන, පොත්පත් හා වාර්තා පරීක්ෂාව

- i. 2012 සිට 2016 වර්ෂවල කාර්ය සාධන වාර්තා
- ii. ශ්‍රී ලංකාවේ වනඅලි සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය 2006
- iii. ව්‍යාපෘති වාර්තා
- iv. 1937 අංක 2 (469 වන අධිකාරිය) දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත සහ ඊට අදාළ සංශෝධනයන්
- v. ගැසට් නිවේදන
- vi. විවිධ ආයතනවලින් ලබා ගත් ලිඛිත ප්‍රකාශන පැහැදිලි කිරීම් හා සනාථ කිරීම්

2.2 සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම

2.2.1. පරිසර හිතකාමීන් සමඟ සිදුකළ සාකච්ඡා හා නිලධාරීන්ගේ වාචික හා ලිඛිත පැහැදිලි කිරීම්.

2.3 භෞතික පරීක්ෂාවන්

- 2.3.1 උද්‍යානවල ඉදිකිරීම් පරීක්ෂාව
- 2.3.2 උද්‍යානවලට ඇතුල්වීමේදී නිකුත් කරනු ලබන ප්‍රවේශ අවසර පත් පරීක්ෂාව
- 2.3.3 විදුලි වැට ඉදි කිරීම් පරීක්ෂාව

3 විෂය පථය සීමාවීම්

මෙම වාර්තාව පිළියෙල කිරීමේදී මාගේ විෂය පථය මතු දැක්වෙන සීමා කිරීම්වලට යටත්ව සිදු කළ බව අවධාරනය කරනු ලැබේ.

- 3.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ප්‍රමාදවී ඉදිරිපත් කිරීම. (ගිවිසුම් පිටපත්, ගැසට් පත්‍ර, ලිපිගොනු)
- 3.2 කාලය සහ සම්පත් සීමාවීම හේතුවෙන් සියලුම උද්‍යානවල ක්‍රියාකාරීත්වය භෞතිකව නිරීක්ෂණයට අවස්ථාව නොලැබීම.
- 3.3 දත්ත යාවත්කාලීන නොවීම.

- 3.4 සත්ව ප්‍රමාණ පිළිබඳ දත්ත ගබඩාවක් නොමැති වීම.
- 3.5 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින අසංවිධිත බව.
- 3.6 ඉහළ කළමනාකරණයේ පුරප්පාඩු නොපිරවීම නිසා ආයතනය අකාර්යක්ෂම වීම.
- 3.7 සංසන්දනය කිරීමට තොරතුරු නොමැති වීම.

4 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාවලිය

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍ර තීරය ඇතුළු දේශ සීමාව තුළ වනජීවී සම්පත් දිගුකාලීනව ආරක්ෂා කිරීමේ හා සංරක්ෂණය කිරීමේ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරය වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරී ඇති අතර මේ සඳහා වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ වනජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය ස්ථාපිත කර කළමනාකරණය කිරීමේ නීතිමය වගකීමද පවරා ඇත.

4.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් රක්ෂිත

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ස්ථාපිත කරන ලද රක්ෂිත භූමි ප්‍රමාණයේ මුළු එකතුව සම්පූර්ණ භූමි ප්‍රමාණයෙන් 14% ක් වන අතර එය වර්ග කිලෝමීටර 10,000 ක් ඉක්මවයි. රටේ වනජීවී රක්ෂිත ප්‍රමාණය පහත දැක්වෙන අතර එය දිවයින තුළ ව්‍යාප්තව ඇති ආකාරය ඇමුණුම 02 හි සඳහන් වේ.

රක්ෂිත ප්‍රදේශ වර්ගය	දැනට ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති සංඛ්‍යාව (2016 දෙසැම්බර් දක්වා)	භූමි ප්‍රමාණය වර්ග කිලෝමීටර
-----	-----	-----
ජාතික රක්ෂිත		
දැඩි ස්වභාව රක්ෂිත	03	245.33
ජාතික උද්‍යාන	26	6,457.07
ස්වභාව රක්ෂිත	09	1,027.14
අභය භූමි	60	2,613.29
අලි මංකඩ (කවුඩුල්ල - මින්නේරිය)	01	87.77
	-----	-----
මුළු එකතුව	99	10,430.60
	====	=====

4.2 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ දැක්ම හා මෙහෙවර

වර්තමාන සහ අනාගත පරම්පරාවන් සඳහා වනජීවී උරුමයන් සංරක්ෂණය කිරීම දැක්ම කරගත් මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙවර වනුයේ සහභාගීත්ව කළමනාකරණය මගින් වනජීවී උරුමයන් සංරක්ෂණය තහවුරු කිරීමයි.

4.3 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුණු

දැක්ම හා මෙහෙවර කරා යොමු වීමේදී පහත සඳහන් අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට කටයුතු සලසා තිබුණි. (ඇමුණුම් 03)

- (අ) ජාතික හා අන්තර්ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් හා ගැලපෙන අයුරින් වනජීවී සම්පත් සංරක්ෂණය සඳහා උපාය මාර්ගික ජාතික සැලසුම් සහ වැඩසටහන් සම්පාදනය කිරීම.
- (ආ) සුවිශේෂී විද්‍යාත්මක වැදගත්කමක් සහිත ස්ථානද සහිතව රට තුළ පවත්නා සියලුම ස්වභාවික පරිසර පද්ධතීන් නියෝජනය වන පරිදි රක්ෂිත ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කිරීම, ඒවා කාලානුරූපව සහ වනජීවී විශේෂවල ධරණීය ගහන පවත්වාගෙන යා හැකි ආකාරයට සංඛ්‍යාත්මකව සහ ප්‍රමාණාත්මකව වැඩි දියුණු කිරීම සහ ඒවා අතර සම්බන්ධතා ස්ථාපිත කිරීම.
- (ඇ) වඩාත් සුදුසු පර්යේෂණ දත්ත හා තොරතුරු මත පදනම්ව රක්ෂිත ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම, වර්ගීකරණය කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම සහ ඒවායේ තත්වයන් යාවත්කාලීන සුපරීක්ෂාව.
- (ඈ) අන්තරායට ලක්වූ සත්ව විශේෂ සඳහා සංරක්ෂණ සැලසුම් පිළියෙල කිරීම සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- (ඉ) අදාළ රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ පරිසර පද්ධතීන් සංරක්ෂණය කරන අතරම පාරිසරික සංචාරක කටයුතු සඳහා ඇති අවස්ථාවන් භාවිත කිරීමේ පහසුකම් සැපයීම.
- (ඊ) රට තුළ වනජීවී සම්පත්වල නීති විරෝධී භාවිතයන් අවම කිරීම සඳහා වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත සහ වෙනත් රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- (උ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ වනජීවී සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ වනජීවී විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ දිරිගැන්වීම.

- (ඌ) පුහුණු කිරීම, දිරි ගැන්වීම් සහ අභිප්‍රේරණය මඟින් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු කාර්ය මණ්ඩලයේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම.
- (එ) අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මඟින් ජනතාව තුළ සංරක්ෂණය සඳහා දක්වන දායකත්වය ඉහළ නැංවීම.
- (ඒ) රක්ෂිත ප්‍රදේශ ප්‍රජාවන් එකී රක්ෂිත ප්‍රදේශ මත යැපීම් අඩු කිරීම සහ එම ප්‍රජාවන්ගේ සමාජ ආර්ථික තත්වයන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම මඟින් සංරක්ෂණය සඳහා එකී ප්‍රජාවගේ දායකත්වය ඉහළ නැංවීම.

4.4 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යයන්

එම අරමුණු ළඟා කර ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වනජීවී රක්ෂිතවල දිගුකාලීන කළමනාකරණ සැලසුම්වලට අනුකූලව ඉටුකළ යුතු කාර්යයන් පහත පරිදි වේ.

- (අ) වනජීවීන් සඳහා වාසස්ථාන සුපෝෂණය කිරීම
- (ආ) ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවල මාර්ග ඉදිකිරීම
- (ඇ) පාරිසරික සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- (ඈ) විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීම
- (ඉ) ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය තුළ හා ඉන් පිටත ජනවිහිදුම්කරණ කටයුතු
- (ඊ) අන්තරායට ලක්වූ සත්ව විශේෂ සංරක්ෂණය කිරීම
- (උ) ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්
- (ඌ) ශ්‍රී ලංකාවේ අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම
- (එ) ගොඩනැගිලි සහ නිර්මිතයන් අලුත් වැඩියා කිරීම
- (ඒ) තොරතුරු සන්නිවේදන පද්ධතිය
- (ඔ) පර්යේෂණ කටයුතු
- (ඕ) පුහුණු සංරක්ෂණ, අධ්‍යාපනය හා විවරණ කටයුතු
- (ක) ආරක්ෂාව හා නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- (ග) යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ අලුත්වැඩියාව
- (ච) වාහන අලුත්වැඩියාව
- (ඡ) ගෘහභාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම
- (ට) යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම
- (ඩ) වාහන මිලදී ගැනීම
- (න) ජාතික වනජීවී පර්යේෂණ හා පුහුණු කේන්ද්‍රය (ගිරිතලේ)
- (ද) යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

මෙම කාර්යයන් සිදුකිරීම සඳහා ඇමුණුමේ සඳහන් පරිදි ප්‍රතිපාදන වෙන්කර වියදම් දරා තිබුණි.

(ඇමුණුම 04)

4.5 වන සත්ව සංරක්ෂණ අරමුදල

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනතට අනුව 1968 නොවැම්බර් 29 දිනැති අංක 14830 දරන නියෝගය මගින් “වන සත්ව සංරක්ෂණ අරමුදල” පිහිටුවීම හා පරිපාලනය කිරීමට නියම කර ඇත. එම නියෝගය පසුකාලීනව තෙවරකදී අවශ්‍ය පරිදි සංශෝධනය සිදුකර ඇත. (ඇමුණුම 5)

4.5.1 වන සත්ව සංරක්ෂණ අරමුදලේ අරමුණු

- (අ) වන සතුන් ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂණය කිරීම කෙරෙහි මහජන උද්යෝගය දියුණු කිරීම.
- (ආ) වන සතුන් ආරක්ෂා කිරීමේ හා සුරක්ෂණය කිරීමේ කාර්ය සඳහා පිහිටුවනු ලැබූ සියලු ප්‍රදේශ පවත්වාගෙන යාම, දියුණු කිරීම හා වර්ධනය කිරීම.
- (ඇ) ස්වකීය බලතල පාවිච්චි කිරීමේදී කාර්යයන් ඉෂ්ඨ කිරීමේදී හෝ යුතුකම් ඉටු කිරීමේදී යහපත් ලෙස සේවය කොට ඇති හෝ විශිෂ්ට දායකත්වය නිර්භීතභාවය පිළිඹිබු කර ඇති නිලධාරීන්ට සහ මහජනයාට පාරිතෝෂිත හෝ ප්‍රදාන පිරිනැමීම.
- (ඈ) යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ සිදුකරනු ලැබූ වැරදි සඳහා තැනැත්තන් වරදකරුවන් කිරීම සඳහා නියම ලෙස හෝ අනියම් ලෙස දැනුම් දෙන්නන් වශයෙන් හෝ අන් ලෙසකින් වගකිව යුතු තත්වයට පැමිණ සිටින තැනැත්තන් හට පාරිතෝෂිත හෝ ප්‍රදාන පිරිනැමීම.

4.5.2 වන සත්ව සංරක්ෂණ අරමුදලේ කාර්යයන්

- (අ) වදවීමේ තර්ජනයට ලක්වී ඇති වනජීවීන් සංරක්ෂණය.
- (ආ) නිලධාරීන්ගේ ජීවිත හානි හා ශාරීරික හානි සඳහා වන්දි ගෙවීම් සිදු කිරීම.
- (ඇ) මහජනයාට සතුන්ගෙන් වන හානි සඳහා වන්දි ගෙවීම.
- (ඈ) උද්‍යානවල සංචාරකයින්ගේ හා සතුන්ගේ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම.

4.5.3 වසර 05 ක් තුළ වන සත්ව සංරක්ෂණ අරමුදලට ලැබෙන ආදායමින් ඉහත කාර්යන් ඉටු කිරීම සඳහා වියදම් දරා තිබූ ආකාරය හා ඉතිරි වීම ඇමුණුම 06 හි දැක්වේ.

4.5.4 2016 වර්ෂය තුළදී ජාතික උද්‍යාන 26 කින් රු.1,857,890,768 ආදායමක් ලැබුවද වන සතුන්ගේ සුපෝෂණය වෙනුවෙන් දරා ඇති වියදම රු.71,579,824 කි. එය 4% ක් තරම් වූ අඩු ප්‍රතිශතයකි. (ඇමුණුම 07)

4.6 සේවාස්ථ අර්බුදය

4.6.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ 2017 දෙසැම්බර් 20 දිනට අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 2,331 ක් වන අතර කාර්ය මණ්ඩල පුරප්පාඩු 536 ක් පවතී. (ඇමුණුම 08)

4.6.2 දෙපාර්තමේන්තුවේ පරිපාලන කටයුතු ඉටුකිරීම සඳහා 57 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත කළමනාකරණ තනතුරු අනුමතව තිබූ නමුත්, තථ්‍ය වශයෙන් මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ දැනට කටයුතු කරනු ලබන්නේ 23 දෙනෙකුගෙන් වූ අතර, දැනට 34 දෙනෙකුගේ පුරප්පාඩු පවතින බැවින් ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් එය 56% තරම් ප්‍රමාණයකි. ඒ අනුව ඉහළ කළමනාකරණයේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය උග්‍ර ගැටළුවකට මුහුණදී තිබුණි.

	තනතුර -----	අනුමත -----	තථ්‍ය -----	පුරප්පාඩු -----
1	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	*01	0	01**
2	අධ්‍යක්ෂ (ශ්‍රී.වි.සේ.)	*02	0	02
3	අධ්‍යක්ෂ (ශ්‍රී.ස.සෞ.සේ.)	01	0	01
4	ස.අධ්‍යක්ෂ (ශ්‍රී.ප.සේ)	02	0	02
5	ස.අධ්‍යක්ෂ (ශ්‍රී.වි.සේ.)	*30	05*/*	25
6	ගණකාධිකාරී	02	01	01
7	ඉංජිනේරු	02	01	01
8	පශු වෛද්‍ය	17	16	01
		-----	-----	-----
		57	23	34
		====	====	====

**අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුර 2010 නොවැම්බර් 22 දින සිට වැඩ බැලීමේ තනතුරකි.

4.6.3 තනතුරුවලට පූර්ණ කාලීන නිලධාරීන්ගේ සේවය අවශ්‍යව තිබියදී එම තනතුරුවල දැනට සිටින නිලධාරීන් තම නිත්‍ය රාජකාරි කටයුතුවලට අමතරව පුරප්පාඩු තනතුරුවල වැඩබැලීමේ රාජකාරි ඉටු කිරීම, හේතුවෙන් දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතුවල කාර්යක්ෂමතාවයට සෘජුවම බලපා තිබුණු බව පෙන්වුම් කෙරුණි. විස්තර පහත සඳහන් වේ.

නිත්‍ය තනතුර -----	තාවකාලික තනතුර -----
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම)	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැඩ බලන)
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ)	අධ්‍යක්ෂ මෙහෙයුම් (රාජකාරි ඉටුකිරීම)
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)	- නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම් හා තොරතුරු තාක්ෂණ) රාජකාරි ඉටුකිරීම හා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම) රාජකාරි ආවරණය
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (අලි සංරක්ෂණ)	- නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (අලි සංරක්ෂණ) රාජකාරි ඉටුකිරීම

4.6.4 ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවයේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 33* ක් වන අතර තථ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව 05*/* කි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවයේ නිලධාරීන් 27 දෙනෙකුගේ හා අනෙකුත් සේවාවල නිලධාරීන් 06 දෙනෙකුගේ පුරප්පාඩු ආයතනය තුළ පවතින බව අනාවරණය විය. පුරප්පාඩු 33 ක රාජකාරි නිලධාරීන් 05 දෙනෙකු මගින් ඉටුකර ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුවට සිදුවීම නිසා එක් නිලධාරියෙකුට තනතුරු කිහිපයක රාජකාරි ඉටුකිරීමට සිදුවී ඇති අතර දෙපාර්තමේන්තුවේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය නිලධාරීන් 05 දෙනෙකු මත රඳා පැවතුණි.

4.6.5 DMS/G2/56/2 හා 2012 අගෝස්තු 21 දිනැති කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත සේවක මණ්ඩල වාර්තාව අනුව ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ තනතුරු 30 ක් ඇති කර තිබූ නමුත් ඒ සඳහා මෙතෙක් පත් කිරීම් සිදු කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කර නොතිබූ අතර එම තනතුරු වල රාජකාරි ඉටු කිරීම සඳහා 2006 වර්ෂයේ පමණ සිට වන සත්ව අඩවි ආරක්ෂක නිලධාරීන් 18 දෙනෙකු පත්කර තිබුණි.

4.7 වන අලි සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය - 2006

අලි ඇතුන් රැකගැනීමේ ජාතික වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් වනඅලි සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් “ශ්‍රී ලංකාවේ වනඅලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය” යන මැයි 2006 දී ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුවට 2006 සැප්තැම්බර් 20 දින අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව වනඅලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය තුළ පහත පරිදි ප්‍රතිපත්ති 06 ක් අඩංගුවී තිබුණි. (ඇමුණුම 09)

- (අ) ශ්‍රී ලංකාවේ වනමය තත්ත්වයන් තුළ අලිගේ දිගු කාලීන පැවැත්ම සහතික කිරීම.
- (ආ) අලි - මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම සහ වැළැක්වීමට ක්‍රියා කිරීම.
- (ඇ) අලි සංරක්ෂණය තුළින් සමාජ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම.
- (ඈ) අලි - මිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් එයින් බලපෑමට ලක්වන ප්‍රජාවන් හට දැරීමට සිදුවන වැය පියවීම.
- (ඉ) කළමනාකරණ අවශ්‍යතා මත වනාන්තරවලින් අලිගේ ඉවත් කිරීම සඳහා වූ නියාමන යාන්ත්‍රණයන් සැකසීම.
- (ඊ) වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය මූලික කරගෙන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

4.8 අලි මංකඩ

4.8.1 වනඅලි යනු හුදෙක් ස්වභාවයෙන්ම සංචාරක සන්ධිස්ථාන වන අතර ඔවුන්ට ආවේණික පුරුදු මාර්ග ඔස්සේ ගමන් කරනු ලබයි. සංවර්ධන කටයුතු සඳහා වනඅලිගේ භූමි ඵලිපෙහෙලි කර තිබුණු නමුත් ඔවුන්ගේ සංචාරක භූමි අත්හැරීමට වනඅලිගේ කටයුතු නොකරයි.

4.8.2 අලි මංකඩවල් 17 ක් හඳුනාගෙන ඇති අතර ඒ අතරින්, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ගැසට් කිරීමට හැකි වී තිබෙන්නේ කවුඩුල්ල - මින්නේරිය අලිමංකඩ පමණි (2004 ජූනි 01 දිනැති හා අංක 1343/10 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය) (ඇමුණුම 10) . ගැසට් කිරීමට නොහැකිව පවතින අලි මංකඩවල් 16 පහත පරිදි සඳහන් වන අතර එහි වර්තමාන තත්වය ඇමුණුම 11 හි දැක්වේ.

1.කොහොලංකල	2.උනාතුචුව	3.වැටහිරකන්ද
4.දහසියාගල	5.පුවක්පැලේ	6.උල්හිටිය
7.හුන්ගමාලමය	8.මහචුව	9.රත්නැල්ල
10.දිගම්පොතාන	11.5th Post	12.නාවච දූව - මහකන්දරාව
13.නාවච දූව - විල්පත්තු	14.සූරියපුර	15.මඩුපාර
16.පුලියන්කලම		

4.9 වනඅලි මියයාම

4.9.1 ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය 2006 හි දක්වා ඇති පාලන වාර්තාවට අනුව, “භීලෑකළ අලින්ගෙන් බෝවීමක් නැති නිසා ඔවුන් පරාම්පරාව වැඩි නොකරන්නන් ලෙස සැලකිය යුතුයි. වල් අලින්ගෙන් සියයට 40 ක් උත්පාදක ශක්තිය ඇති වැඩිවිය පත් ගැහැණු සතුන්ගෙන් සමන්විත නම්, එමෙන්ම පැටවු උපදින්නේ අවුරුදු 4 කට වරක් බැගින් නම්, වර්ෂයකට වැඩිවන මුළු ප්‍රමාණය සියයට 10 ක් වනවා ඇත. ඇතෙකුගේ සාමාන්‍ය ජීවිතය අවුරුදු 60 සිට 70 දක්වා කාලයක් නම් වාර්ෂික මරණ ප්‍රමාණය සියයට 1½ ක් වනවා ඇත. එනිසා ඉතාම සතුටුදායක තත්වයන් යටතේ වුවද වල් අලින්ගේ නියම වැඩිවීම සියයට 8½ ක් පමණ වනු ඇත. එහෙත් එවැනි තත්ත්ව ඇත්ත වශයෙන් පවතින්නක් නොවේ. අනතුරු, වෙඩිවලින් ලබන තුවාල, නීති විරෝධී ලෙස ඇතුන් ඇල්ලීම, බාල ඇතුන් අල්ලාගත් පසු මව් සතාට වෙඩි තැබීම, නියං කාලවලදී වතුර නැතිව මියයාම, කැළෑ එළිකිරීමේදී ඇත් පට්ටි වෙන්වී විසිරී යෑම, ආදී නොයෙකුත් හේතූන් උත්පත්ති සහ මරණ සංඛ්‍යාවට බලපවත්වන හෙයින් සාමාන්‍ය වැඩිවීමේ නියම ගණන සියයට 6 ක් හෝ 7 ක් පමණ යයි සැලකිය හැක. මුළු ඇත් සංඛ්‍යාව 1,000 ක් යයි ගණන් ගතහොත් මැරීමෙන් සහ අල්ලා ගැනීමෙන් අඩුවන ගණන වැඩිවන ප්‍රමාණය මෙන් දෙගුණයක් පමණ වන්නේය. වෙනත් වචන වලින් කියතොත් මේ අඩුවීම අප රටේ මූලික ධනයක් ලෙස ලඟියේ නාස්ති වී යෑමක් වන්නේය. මේ අඩුවීම වචන නොනැවැත්වුවහොත් ලංකාවේ හස්තියාගේ නෂ්ටප්‍රාප්තිය වැළැක්වීම උගහට වන්නේ යැයි” සඳහන් වේ.

4.9.2 වර්තමානයේ දළ ඇතුන් මැරීම ජාවාරමක් බවට පත්වී තිබෙන බවට මතයක් ප්‍රවලිතව ඇති බැවින් හා දළ ඇතුන්ගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් විශාල අවදානමක් ඇතිවී තිබෙන බැවින් වනඅලි රැකගැනීමට සුදුසු වැඩ පිළිවෙලක් යෙදීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වගකීම වේ.

4.9.3 වන සතුන් සහ වෘක්ෂලතා සහ ඒවායේ වාසභූමි වාණිජ ලෙස සහ වෙනත් අනිසි ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ වනඅලි ගහනය හා එහි පැවැත්මට අධික බාධාවන් පවතින බව පසුගිය වර්ෂ 05 තුළ ලබාගත් අලි මරණ සංඛ්‍යාව දෙස බලන කල පැහැදිලි වේ.

වර්ෂය	වාර්ෂික අලි මරණ	ජීවිත හානි	දේපළ හානි
2013	206	70	1262
2014	231	67	1424
2015	205	63	1226
2016	279	88	1320
2017.10.30	206	56	දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල මගින් වන්දි ගෙවීම් සිදුකරන බැවින් දෙපාර්තමේන්තුව සතුව සම්පූර්ණ තොරතුරු නැත.

4.9.4 වදවීමේ තර්ජනයට ලක්වී ඇති දළ ඇතුන් වර්තමානයේ සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් මියගොස් තිබුණි. 2012 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා පමණක් දළ ඇතුන් 38 ක් මිය ගොස් ඇති බව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්තවලින් පෙන්වුම් කර තිබේ. (ඇමුණුම 12)

වර්ෂය	දළ ඇතුන් මරණ සංඛ්‍යාව
2012	06
2013	09
2014	07
2015	05
2016	06
2017	05
එකතුව	38

4.9.5 වෙඩි වැදීමෙන් ඇස් දෙක නොපෙනී ගිය හා වම් පාදයේ තුවාලයකට වසර තුනක කාලයක් බෙහෙත් කළ දළ පූට්ටුවාගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පියවරක් ගෙන නොතිබීම සහ හස්තියා සැරිසැරු ප්‍රදේශ මඟින් උගේ සංවලන රටා හඳුනාගෙන නොතිබීම හස්තියාගේ සාක්ෂ්‍යයට ලද වක්‍ර අනුබලයකි.

4.9.6 විගණනයට ලද බාහිර තොරතුරු අනුව මෑතකදී දළ ඇතුන් 10 ක් පමණ මියගොස් ඇති බව දක්වා ඇතත් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ තොරතුරු අනුව ඒ බව තහවුරු කර ගත නොහැකි වූ අතර, මේ දක්වාමත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඒ සඳහා පරීක්ෂණයක් සිදුකර නොතිබුණි. දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින තොරතුරු අනුව 2017 වර්ෂයේදී මිය ගිය ඇතුන් සංඛ්‍යාවක් 05 කි. (ඇමුණුම 13)

4.9.7 පොළොන්නරු වනජීවී කලාපය තුළ අනිකුත් කළාපවලට සාපේක්ෂව වැඩි වශයෙන් අලි මරණ සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වේ. සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ 50% කට වඩා වැඩි මරණ සංඛ්‍යාවක් සිදු වනුයේ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙනි. ගිනි අවි භාවිතය, විදුලි සැර වැද්දවීමට සැලැස්වීම්, හක්කපටස් කෑමට සැලැස්වීම්, වසදීම් ආදිය සිදු කිරීමට මිනිසුන් වැඩි වශයෙන් පෙළඹී ඇත. (ඇමුණුම 14)

4.9.8 වනජීවී නිලධාරීන්ට අලින් පිළිබඳව ක්‍රියාකළ යුතු ආකාරය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් සහ විශේෂ පුහුණුවක් ලබා දී ඇති නමුත් නිලධාරීන් නොසැලකිලිමත්ව කටයුතු කිරීම හේතුවෙන් වනඅලින් මියයන අවස්ථාද පැවතුනි. (උදාහරණයක් වශයෙන් පහත ඡායාරූපයෙන් දැක්වෙන සියඹලන්ගමුවේ මහ ඇතා ප්‍රවාහනයේදී මිය යාම සහ 2017 වර්ෂයේදී වව්නියාව ඕමන්ත ප්‍රදේශයේදී ඇතින්නක් මියයාම දැක්විය හැක.)

4.9.9 කසළ ආහාරයට ගැනීමෙන් මියයාම

4.9.9.1 දැනට වනඅලි විශාල සංඛ්‍යාවක් කසළ ආහාරයට ගැනීම හේතුවෙන් විවිධ රෝගවලට භාජනය වී මියයන අතර පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණවලදී අලින්ගේ උදරයේ නොදිරන ඉටිකවර, ෂොපින් උර, ප්ලාස්ටික් බෝතල් ඇතුළු බොහෝ දෑ දක්නට ලැබෙන බව පශු වෛද්‍යවරුන් පවසා ඇත. ක්ෂීරපායී සත්වයෙක් වන අලියා කසළ පරිභෝජනය සඳහා හුරුවී ඇති බැවින්, නීතිපතා කසළ ආහාරයට ගැනීම පුරුද්දක් කරගෙන සිටින අතර එලෙස පැමිණෙන වනඅලි රංචු දිනෙන් දින වර්ධනය වන බවද දැක්විය හැක. “කසළ බැහැර කරන ස්ථානවල වන අලි ගැවසීම වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම” යන මැයි 2017 අංක අමප/17/1057/708/014 හා 2017 ජූනි 07 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් නිකුත් කර ඇත. (ඇමුණුම 15)

4.9.9.2 මේ අනුව කසළ බැහැර කරන ස්ථානවලට අලි ඇතුන් ළඟාවීමට නොහැකි වන ආකාරයට විදුලි වැටවල් ඉදි කිරීම මගින් මෙම තත්වය මඟහරවා ගැනීමට හැකියාව ඇතත් ඒ සඳහා අදාළ පළාත් පාලන ආයතන සමඟ සම්බන්ධවී නියමිත වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මෙතෙක් අපොහොසත්වී ඇත.

4.9.9.3 වනජීවී කලාප තුළ කසළ බැහැර කරන ස්ථාන 54 ක වනඅලි 300 කට අධික ප්‍රමාණයක් ගැවසෙන බව හඳුනාගෙන තිබුණි. (ඇමුණුම 16)

4.9.10 අලි මැරීම හා හිංසා කිරීම හේතුවෙන් නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම

4.9.10.1 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනතේ 17 වගන්තිය අනුව රක්ෂිතයෙන් පිටතද 51 වගන්තිය අනුව රක්ෂිතයක් තුළද යම් ඇතකු මැරීම, වෙඩි තැබීම, තුවාල කිරීම තහනම් බව සඳහන් වේ. 21 (ආ) වගන්තියට අනුව රක්ෂිතයෙන් පිටත ඇතකු සම්බන්ධයෙන් කරන ලද යම් වරදකට රුපියල් එක් ලක්ෂ පනස්දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් ලක්ෂ පහකට නොවැඩි දඩයක් නියම කොට ඇති අතර මේ පනත යටතේ ඇතෙකුට අදාළව සිදුකරන ලද යම් වරදක් ඇපදිය නොහැකි වරදක් විය යුතු අතර එවැනි වරද සම්බන්ධයෙන් 1997 අංක 30 දරන ඇප පනතේ විධිවිධාන සහ 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහ පනතේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු වේ.

4.9.10.2 රක්ෂිතයක් තුළදී ඇතෙකු සම්බන්ධයෙන් කරන වරදකට 51 වන වගන්තිය අනුව රුපියල් දෙලක්ෂ පනස්දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් ලක්ෂ පහකට නොවැඩි දඩයක් සහ අවුරුදු දහයකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමක් දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට වූ බන්ධනාගාරගත කිරීම හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාර ගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතුය. පසුගිය වර්ෂ 03 ඇතුළත සිදුකළ අලි මරණ සංඛ්‍යාව හා ඒ සඳහා ලබාදුන් දඬුවම් සංඛ්‍යාව පහත දැක්වේ

වර්ෂය	මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා සිදුවූ මරණ සංඛ්‍යාව <small>(වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යසාධන වාර්තා අනුව)</small>	අලි මරණ සඳහා නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම් සංඛ්‍යාව	අලි මරණ සඳහා කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් නොගත් අවස්ථා
2015	117	18	99
2016	131	9	122
2017/10/30	136	16	120
එකතුව	384	43	341

4.9.11 කතරගම මැණික් ගහ අසල දෙමළ තොටුපල ආසන්නයේ ගසක බැද දමා තිබූ ඇත් පැටවා නඩු භාණ්ඩයක් සේ සලකා අධිකරණයේ අවසරයකින්

තොරව උඩවලව ඇත් අතුරු සෙවනට යොමු කර තිබූ අතර මහේස්ත්‍රාත්තුමිය විසින්ද අලිපැටියා නඩු භාණ්ඩයක් වශයෙන් ඉදිරිපත් නොකිරීමෙන් පැමිණිල්ලට බරපතල අගතියක් මෙම නඩුවේදී සිදු වී ඇති බව පෙන්වාදී ඇත. නඩු කටයුත්තකදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ගේ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම සඳහා කඩිනම් වැඩ පිළිවෙලක් යෙදිය යුතුය.

4.9.12 2016 දෙසැම්බර් 05 දින රුහුණු ජාතික උද්‍යානයේ iv වන කොටසේ ගෝනගංආර 22 කණුව ප්‍රදේශයේ වානේ කම්බියක් ආධාරයෙන් අටවන ලද මල පුඩුවට හසු වූ වයස අවුරුදු 06 ක පමණ වූ ගැහැණු වනඅලි පැටවකු සොයාගෙන තිබුණද සැකකරුවන් මෙතෙක් හඳුනාගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුවේ පැහැදිලි වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

4.10 අලි පැටවුන් ජාවාරම

මහජනතාව වැඩි වැඩියෙන් ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු සඳහා අලි ඇතුන් භාවිතා කිරීම සහ අලි ඇතුන් ළඟ තබා ගැනීමට ඇති පෙළඹීම හේතුවෙන් අලි පැටවුන් කැලයෙන් නීති විරෝධී ලෙස අල්ලා ව්‍යාජ බලපත්‍ර ලබාගෙන හීලෑ අලින් ලෙස ළඟ තබා ගැනීමේ ජාවාරමක්ද පැවති බව විගණනයේදී අනාවරණය විය. මෙයට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ද සම්බන්ධ වී තිබුණි. (ඇමුණුම 17)

4.11 අලි සංගණනය

4.11.1 2011 අගෝස්තු මස 11 වන දින අලි සමීක්ෂණයක් සිදුකර තිබූ අතර එයට අනුව විවිධ වයස් කාණ්ඩවල සිටින ළදරු, පැටවු, තරුණ හා වැඩිහිටි වශයෙන් අලි ඇතුන් 5879 ක් හඳුනාගෙන තිබුණි. මෙම සමීක්ෂණයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වනඅලි ගහණයෙන් 67.19% ක් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය තුළද 29.78% ක් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ඇති රක්ෂිත ප්‍රදේශවලද 3.03% රක්ෂිත ප්‍රදේශවලින් බැහැරව කුඩා වනාන්තර ආශ්‍රිතවද ජීවත් වේ. (ඇමුණුම 18)

4.11.2 2011 වර්ෂයේ අලි සංගණන වාර්තාවේ දක්වා ඇති 2% වාර්ෂික අලි වර්ධන අනුපාතය අනුව 2017 වර්ෂය අවසානයේ අලි සංඛ්‍යාව 6,621 කි. එසේ වුවද එම තත්ත්වය ඇත්ත වශයෙන්ම පවතී යයි සිතීම උගහටය.

4.12 අලි මිනිස් ගැටුම

4.12.1 සංවර්ධන කටයුතු වලට හා නීති විරෝධීව සිදුවන වන සංහාරය නිසාම භූමි පරිහරණ රටාවේ වෙනස්වීම් සහ භාවිත කළ හැකි සුපෝෂිත වාසස්ථාන පිරිහීම හා අවම වීම හේතු කොටගෙන අලිමිනිස් ගැටුම මේ වන විට සීඝ්‍ර ලෙස වර්ධනය වී තිබේ.

4.12.2 අලි - මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා වන උපක්‍රමික ක්‍රියාමාර්ග වශයෙන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පසුගිය කාලපරිච්ඡේදය තුළ විදුලිවැට ඉදිකිරීම, අලි වෙඩි බෙදාහැරීම, අලිමංකඩ අවහිරතා ඉවත් කිරීම හා වාසභූමි අතර සබඳතා පුළුල් කිරීම, ප්‍රජා දැනුවත් කිරීම හා ජන සහභාගීත්වය ලබාගැනීම වැනි උපාය මාර්ග හඳුනාගෙන තිබුණද විදුලිවැට ඉදි කිරීම හා අලිවෙඩි බෙදාහැරීම යන කරුණු කෙරේ වැඩි අවධානයක් යොමුකර තිබුණි. 2012 සිට 2016 අතර කාල පරිච්ඡේදය තුළ එකිනෙක කාර්යයන් සඳහා වාර්ෂිකව වැයකර ඇති මුදල පහතින් දැක්වේ.

වියදමේ ස්වභාවය	2016	2015	2014	2013	2012
-----	-----	-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
විදුලි වැට ඉදිකිරීම	239,502,262	275,819,926	195,340,000	209,232,518	177,660,693
අලිවෙඩි මිලදී ගැනීම	86,616,504	75,867,343	58,331,560	48,403,600	43,464,025
අලි මංකඩ අවහිරතා ඉවත් කිරීම	727,028	-	-	-	-
ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම හා ජන සහභාගීත්වය	3,080,000	2,899,000	1,948,000	1,151,000	-

සටහන:- මේ අනුව ඉහත කාලපරිච්ඡේදය තුළ අලිමංකඩ අවහිරතා ඉවත් කිරීම සඳහා කිසිදු මුදලක් වැය කර නොමැති අතර ඒ සඳහා කිසිදු අවධානයක් යොමුකර නොතිබුණි.

4.12.3 සුපුරුදු වාසස්ථාන අහිමි කිරීමත් සමඟම ආහාර අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා අලි වගාවීමට හා ගම්මානවලට ඇතුළුවීම නිසා ඔවුන් පලවා හැරීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රතිපාදන වෙන් කර තිබුණි. වසර 05 ක් තුළ අලිවෙඩි මිලදී ගැනීමට හා අලි පලවා හැරීමට පහත පරිදි වියදම් දරා තිබුණි.

අලිවෙඩි මිලදී ගැනීම

වර්ෂය -----	ගිණුම් වෙඩි ලොකු -----		ගිණුම් වෙඩි කුඩා -----		සංඥා වෙඩි -----		මුළු එකතුව -----	
	ප්‍රමාණය -----	වියදම -----	ප්‍රමාණය -----	වියදම -----	ප්‍රමාණය -----	වියදම -----	ප්‍රමාණය -----	වියදම -----
	ඒකක -----	රු. -----	ඒකක -----	රු. -----	ඒකක -----	රු. -----	ඒකක -----	රු. -----
2012	239,000	20,013,000	125,000	7,962,825	150,000	15,488,200	514,000	43,464,025
2013	260,000	22,459,500	132,000	8,499,400	163,000	17,444,700	555,000	48,403,600
2014	284,500	27,055,840	150,000	10,451,000	182,500	20,824,720	617,000	58,331,560
2015	360,000	36,652,710	150,000	11,242,500	225,000	27,972,132	735,000	75,867,342
2016	375,500	41,377,802	156,500	13,442,618	234,750	31,796,083	766,750	86,616,504

අලි පලවා හැරීම

වර්ෂය -----	කරදරකාරි වනඅලි ඇල්ලීම හා ඉවත් කිරීම -----		එක් අවස්ථාවක් සඳහා දැරූ වියදම -----
	ප්‍රමාණය -----	වියදම -----	
		රු. -----	
2012	16	6,225,734	389,108
2013	13	2,211,363	170,105
2014	11	3,047,334	277,030
2015	11	1,913,665	173,970
2016	16	4,458,233	278,640

4.12.4 2016 වර්ෂය තුළ අලි පලවා හැරීමේ හා අලි වෙඩි මිලදී ගැනීමේ වියදම් පිළිවෙලින් රු.4,458,233 ක් හා රු.86,696,931 ක් විය. ඒ අනුව ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව අලි පලවා හැරීමේ වියදම් 133% කින් හා අලි වෙඩි මිලදී ගැනීමේ වියදම් 14% කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.

4.12.5 2016 වර්ෂය තුළදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංවිධානාත්මකව වනඅලි පලවා හැරීම 16 ක් සිදු කර රු.4,458,233 ක වියදමක් දරා ඇත. ඒ අනුව එක් අලියෙකු සඳහා දරා ඇති වියදම දළ වශයෙන් රු.278,640 ක් වේ.

4.12.6 අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා 2016 වර්ෂයේ අයවැය යෝජනාවට අනුව ලද රු.647,575,000 ක ප්‍රතිපාදනවලින් රු.329,230,260 ක වියදමක් දැරුවද අලි මිනිස් ගැටුමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දෙපාර්ශවයටම සිදුවූ හානිය 2015 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2016 වර්ෂයේදී 36% කින් වර්ධනය වී තිබුණි.

4.13 විදුලි වැටවල් ඉදි කිරීම

4.13.1 අලි මිනිස් ගැටුම පාලනය කිරීම සඳහා ඇති ප්‍රධාන විසඳුම් අතර එක් විසඳුමක් ලෙස විදුලි වැට ඉදි කිරීම හඳුනාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව 2016 වර්ෂය දක්වා කිලෝ මීටර 4211.8 ක් ඉදිකර තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂ 05 තුළදී විදුලි වැට ඉදි කිරීම වෙනුවෙන් රජය විසින් සලසන ලද ප්‍රතිපාදන, දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වැය කළ මුදල හා ඒ ඒ වර්ෂවලදී ඉදිකරන ලද විදුලි වැට දුර ප්‍රමාණයන් පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	වැය ශීර්ෂය	ඉදිකළ දුර ----- කි.මී.	ප්‍රතිපාදනය ----- රු.	වියදම ----- රු.	මූල්‍ය කාර්ය සාධනය -----
2012	284-1-2-2014 ගජ මිතුරෝ වැඩසටහන	231.85	200,000,000	177,660,693	89%
2013	284-1-1-6-2105-03 විදුලි වැට ඉදි කිරීම		110,914,925	110,914,925	100%
2013	284-1-1-6-2502 දැයට කිරුළ	341.85	100,000,000	98,317,593	98%
2014	284-1-10-2105-03 විදුලි වැට ඉදි කිරීම		179.2	250,000,000	195,340,000
2015	284-1-8-2502 විදුලි වැට ඉදි කිරීම	226.16	300,000,000	275,819,926	92%
2016	284-1-8-2502 විදුලි වැට ඉදි කිරීම	287.1	250,000,000	239,502,262	37%

සටහන:-විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා වැය වූ මුදල තුළ විදුලිවැට උපකරණ මිලදී ගැනීමේ වියදම ඇතුළත් වන අතර මිලදී ගත් සියළුම විදුලිවැට උපකරණ අදාළ වර්ෂය තුළදී ඉදිකිරීම සඳහා භාවිත නොකරයි.

4.13.2 විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු සහාය ලබා ගැනීම

දිනෙන් දින උග්‍ර වන අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස විදුලිවැට ඉදිකිරීමේදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මුහුණ දුන් ප්‍රබල ගැටළුවක් ලෙස ඉදිකිරීම් සේවකයන්ගේ හිඟකම හඳුනාගෙන තිබුණි. එයට විසඳුමක් ලෙස 2012 ඔක්තෝබර් 19 දින සිට දිවයිනේ වනජීවී සහ වන සංරක්ෂණ කලාපවලට අදාළ සියළුම විදුලි වැටවල් සකස් කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම හා නඩත්තු කටයුතු සිදුකිරීම විධිමත් ක්‍රමවේදයකට හා නියාමනයකට යටත්ව සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට පවරා තිබූ අතර 2017 වර්ෂයේ විදුලි වැටවල් නඩත්තුව වෙනුවෙන් රු.99,784,505 ක ප්‍රතිපාදන ලබාදී තිබුණි.

4.13.3 විදුලිවැට ඉදිකිරීම පිළිබඳව කළ භෞතික පරීක්ෂාවේදී ඇතැම් ප්‍රදේශවල පුද්ගලයන් විසින් සිය වගාබිම් වටා අනවසර විදුලිවැටවල් ඉදිකර තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර එවැනි විදුලි වැටවල් සඳහා බලශක්තිය ලබාගන්නා ප්‍රභවය කුමක්ද යන්න හා පවත්නා වෝල්ටීයතාවය සම්මත ප්‍රමිතිය තුළ පිහිටන්නේද යන්න පිළිබඳ පරීක්ෂාවක් හෝ නියාමනයකින් තොර බව අනාවරණය විය. (ඇමුණුම 19)

4.13.4 වර්ෂ 05 ක් තුළ විදුලිවැට ඉදි කිරීම් හා නඩත්තු සඳහා රු.1,081,415,399 ක වියදමක් දරා තිබුණද රු.22,746,196 ක් පමණ අලිවැට උපකරණ, කාර්යාලයේ හා බීට්ටු කාර්යාලවල නිෂ්කාර්යව හා උණ උපයෝජිතව පැවතුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

4.13.5 සඳගලගම ඉලක්පැලැස්ස මහනෙටුල විදුලි වැට කිලෝ මීටර 24 ක් ඉදි කිරීම සඳහා 2015 අගෝස්තු 07 දින රු.3,763,315 ක ප්‍රතිපාදන නිදහස් කර තිබුණි. ප්‍රතිපාදන නිදහස්කර ගැනීමට පෙර ඉඩම් සම්බන්ධ ගැටළු විසඳා ගත යුතු වුවද , එම ඉඩම් ගැටළු විසඳා නොගැනීම හේතුවෙන් 2016 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මාසය වන විටත් එම කාර්යය ඉටු කර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි. තවද ඉඩම් පිළිබඳ ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීමට පෙර ඒ සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකර කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීමට ආයතනයද තෝරා ගෙන තිබුණි.

4.13.6 අළුත්ගංආර - උනාතු වැව දක්වා විදුලි වැට කිලෝ මීටර 60 ක් ඉදිකිරීම අදියර 06 ක් යටතේ සිදු කිරීමට 2014 වර්ෂයේදී සැලසුම් කර තිබුණි. මෙම විදුලි වැට අදියර හයෙහිම කොටස් වශයෙන් ශුද්ධකර කිලෝ මීටර 19.5 ක් අලිවැට සැකසීමට කටයුතු කර තිබුණද ඉඩම් ගැටලු හේතුවෙන් 2016

සැප්තැම්බර් මාසය වන විටත් නිම කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි. මේ අනුව ඒ සඳහා 2014 වර්ෂයේදී වැය කරන ලද රු.3,233,982 ක මුදල නිෂ්ක්‍රීය වියදමක් වී තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

විස්තරය	යෝජිත ප්‍රමාණය	වියදම් වූ මුදල	නිමකළ ප්‍රමාණය
		රු.	
අදියර 01	(10 km)	464,574	4.50 km
අදියර 02	(10 km)	842,863	7.00 km
අදියර 03	(10 km)	ඉටු කර නැත	-
අදියර 04	(10 km)	963,272	8.00 km
අදියර 05	(10 km)	ඉටු කර නැත	-
අදියර 06	(10 km)	963,272	-
		3,233,981	19.5 km

4.13.7 විදුලි වැට ඉදි කිරීමේදී ඉඩම් සම්බන්ධ ගැටළු විසඳාගත යුතු වුවද එම ඉඩම් ගැටළු විසඳා ගැනීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට නොහැකි වී තිබුණි. ඉඩම් ගැටළු පැවතීම නිසා ඉදි කිරීමට නොහැකි වූ විදුලි වැටවල් කිහිපයක් පහත පරිදි වේ.

- වදිනගල - කරඹන
- කොනකෙටියාව - දේවාලමංකඩ
- කොහොලංකල - කරඹවැව
- හුංගමාලාඔය උතුර
- නිකිනියාව
- වලනම්බාපුර - මහවත්ත
- මහවත්ත - වැලිපිටිය
- වැලිපිටිය - කට්ටම්බෙරි
- විල්මැන්න උරණිය (මෝදරපැළැස්ස)
- සදගලගම - ඉලුක්පැළැස්ස - මහනෙටුල
- අළුත්ගංආර - උනාතවැව

4.14 වනඅලි කළමනාකරණ රක්ෂිත ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

4.14.1 අලිමිනිස් ගැටුමට පිළියමක් වශයෙන් උඩවලව, ලුණුගම්වෙහෙර හා බූන්දල ජාතික වනෝද්‍යාන සම්බන්ධ කරමින් අලිඇතුන්ගේ සංක්‍රමණික රටාවන් හඳුනාගෙන වනාන්තර ප්‍රදේශ ජාලගත කිරීම මෙහි අරමුණ වේ.

4.14.2 හම්බන්තොට වරාය හා මත්තල ගුවන් තොටුපල ඉදිකිරීමට ප්‍රථමයෙන් සකස් කර තිබුණු පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තාවල මෙම සංවර්ධන කටයුතු සම්භවන අලින්ට රැකවරණය සැලසීම සඳහා හම්බන්තොට වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු බව සඳහන් වුවත් එසේ සිදුකර නොතිබුණි. (ඇමුණුම 20)

4.15 හොරොච්චානන අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානය

4.15.1 හොරොච්චානන අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානයේ විදුලි වැට ඉදි කිරීමේදී එහි ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳව ගැටළු මතුවී තිබෙන අතර, එහි රඳවා සිටින 30 දෙනෙකුගෙන් පමණ යුත් ප්‍රචණ්ඩකාරී අලි ඇතුන් පැනගොස් තිබුණි. එසේ වීමට හේතු සොයා අඩුපාඩු හඳුනාගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර නොතිබුණි.

4.15.2 ප්‍රචණ්ඩකාරී අලි ඇතුන් රඳවා තැබීම සඳහා ඉදිකර තිබූ අක්කර 2,500 කින් පමණ යුත් හොරොච්චානන අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානයේ සිටි තනිදළයා නම් ඇතා ඉකුත් දිනක එම ස්ථානයෙන් පැන ගොස් තිබුණු අතර අලින්ගේ සහ ගම්වාසීන්ගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් පියවර ගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුව අපොහොසත් වී තිබුණි.

4.16 අනෙකුත් සත්ව විශේෂ

4.16.1 ශ්‍රී ලාංකික දිවියන්

4.16.1.1 බලල් පවුලට අයත් ජෛව විශේෂයක් වන ශ්‍රී ලාංකික දිවියන් ඔවුන්ගේ වාසස්ථාන ලෙස ඔවුන් විසින්ම මායිම් කර ගත් කලාපයක් වාසභූමි කරගන්නා වූ සත්ව විශේෂයකි. එම ප්‍රදේශයට ආගන්තුක දිවියෙකු පැමිණියහොත්, එම ආගන්තුක දිවියා අවධානමකට ලක්වීම අනිවාර්යයෙන් සිදුවේ. දිවියන් විශේෂ බොහෝමයක් කඳුකර ප්‍රදේශවල දක්නට ලැබෙන අතර එකී ප්‍රදේශ සිඝ්‍රයෙන් ජනාවාස වීමත් සමඟ දිවියන්ගේ ජීවිත තර්ජනයට ලක්වී තිබුණි.

4.16.1.2 2017 වර්ෂය අවසාන වන විට දිවියන් 750 - 1000 ක් පමණ ජීවත් වන බව වනෝද්‍යානය හා වනජීවී සංරක්ෂණ භාරය (The wilderness and Wildlife Conservation Trust) නමැති පර්යේෂණ

ආයතනය විසින් දක්වා ඇති අතර වසර 2001 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා දිවියන් 35 දෙනෙකු මිය ගොස් ඇති බවද දක්වා තිබුණි. (ඇමුණුම 21)

4.16.1.3 දිවියන් රැක ගැනීමට, දිවින්ගේ ප්‍රජා වර්ධනයට හෝ දිවියන්ගේ හා මහජන ආරක්ෂාව සඳහා වැදගත් වූ වැඩ පිළිවෙලක් හඳුන්වාදීමට දෙපාර්තමේන්තුව අපොහොසත් වී තිබුණි.

4.16.2 කැස්බෑ සංරක්ෂණය

4.16.2.1 සාගරයේ වෙසෙන ජීවින් අතරින් කැස්බෑවා සුවිශේෂී සත්වයෙකි. ලංකාවේ මුන්දල ජාතික උද්‍යානයේ දකුණු සීමාව, බලපිටිය, මන්නාරම දකුණු වෙරළ, නැගෙනහිර කුවිවවේලි සිට කෝකිලාවේ දක්වා සහ කොඩියිමුඩේ සිට කව්වතිව් දක්වා වෙරළ තීරය, යාපන අර්ධද්වීපය කැස්බෑවන් බිත්තර දමන වෙරළ තීරයන් වේ. මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ තීරයට බිත්තර දැමීම සඳහා පැමිණෙන කැස්බෑවන් වර්ග 05 ක් හඳුනාගෙන ඇත.

- ඔලුගෙඩි කැස්බෑවා
- ගල්/ වැලි කැස්බෑවා
- දාර කැස්බෑවා
- බටු කැස්බෑවා
- පොතු/ ලෙලි කැස්බෑවා

4.16.2.2 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව කැස්බෑ සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන 05 ක් පවත්වාගෙන යයි (ඇමුණුම 22). මීට අමතරව පෞද්ගලික මධ්‍යස්ථාන 12 ක් 16 ක් අතර සංඛ්‍යාවක් පවත්වාගෙන යනු ලැබුවද, එම ආයතන නීත්‍යානුකූල රාමුවකට ගොනුකර ගෙන එහි කටයුතු නියාමනය කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

4.16.3 විවිධ ප්‍රදේශවල ඇතැම් වනජීවී සත්ව විශේෂ ඔවුන්ගේ ස්වභාවික ගහන, ඉලක්කයන් ඉක්මවා ගොස් මිනිසුන්ට අහිතකර සතුන් කොටසක් බවට පත්වී ඇති බව බාහිරින් ලැබෙන පැමිණිලි පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ. ඇතැම් සත්ව විශේෂවල ගහනය වැඩිවීම සඳහා ආසන්නම හේතුව වන්නේ ඔවුන් ඇතුළත් වූ ආහාර දාමයන්ගේ ක්ෂණික වෙනස්වීම්වලට හාජනය

විමසී. උදාහරණයක් ලෙස ජාතික උද්‍යානවලින් පිටත මොණරුන් ගහනය විශාල ලෙස වර්ධනය වීම උන්ගේ ස්වභාවික විලෝපිකයන් වන නරියා ස්වභාවික පරිසරයෙන් වේගයෙන් ඉවත්වීම, අභිජනන නොවීම වැනි කරුණු සෘජුව බලපා ඇත. වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ වඳුරු මිනිස් ගැටුමක්ද ඇතිවී තිබෙන බව අනාවරණය වී තිබුණි.

4.17 සංචාරක ව්‍යාපාරය මඟින් සතුන්ට සිදුවන බලපෑම

4.17.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්ය වනජීවී සම්පත සුරක්ෂණය කිරීම වුවද, වර්තමානයේ සංචාරකයින් වෙනුවෙන් ජාතික උද්‍යාන නැරඹීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යක් කරගෙන තිබුණි. ජාතික උද්‍යාන නැරඹීමට ඇතුළුවන වාහන සංඛ්‍යාව අනුව එය තහවුරු වන අතර, ජාතික උද්‍යානවලට වාහන ඇතුළුවීම පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ජාතික උද්‍යාන	2016/12/30 දිනට වාහන සංඛ්‍යාව	2017/12/15 දිනට වාහන සංඛ්‍යාව
-----	-----	-----
යාල (මාස 10 ක් තුළ)	108,198	90,519
උඩවලව	55,286	51,749
හෝර්ටන්තැන්න	68,768	58,386

4.17.2 හෙක්ටයාර 97,880 ක් පමණ වූ යාල ජාතික වනෝද්‍යානය තුළට 2016 හා 2017 වර්ෂවලදී පිළිවෙලින් වාහන 108,198 ක් හා 90,519 ක් ඇතුළත්වී තිබුණි. (මාස 10 ක් තුළ) සාමාන්‍යයෙන් දිනකට වාහන 250 ක් පමණ ඇතුළත් වන අතර පාසල් නිවාඩු කාලවලදී 700 ද ඉක්මවන අවස්ථා ඇත. උදේ 6 සිට 12 දක්වා සහ සවස 02 සිට හා 6 දක්වා අතර කාලයේ සංචාරය කරන පිරිස වැඩි බැවින් කොළඹ අප දකින වාහන තදබදයට නොදෙවෙනි තත්වයක් යාල ජාතික වනෝද්‍යානය තුළ පවතී. (විශේෂයෙන් පලටුපාන ප්‍රවේශය)

4.17.3 වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත අනුව ගිනි අවියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ගිනි අවියක් රැගෙන යාම තහනම් වූවද යාල ජාතික වනෝද්‍යානයේ සිටින ගැමුණු නැමති අලියා බියවැද්දවීම සඳහා යුද සෙබලකු තම ගිනි අවිය ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

4.17.4 යාල ජාතික වනෝද්‍යානයේ වෙසෙන සතුන්, වර්තමානයේදී සංචාරකයන් රැගෙන එන ආහාර ලබාදීම නිසා ඒවාට පුරුදුවී ඇති අතර වනයේ ආහාර භුක්ති විඳීමට වඩා සංචාරකයාගෙන් ලැබෙන ආහාර භුක්ති විඳීමට පෙළඹී තිබුණි.

උදා:- ගැමුණු, තිලක්, නන්දමිත්‍ර, අර්ජුන ආදී අලින්

4.18 පර්යේෂණ හා පුහුණු

වනජීවී සංරක්ෂණයට අදාළව පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති හඳුනාගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ හා වගකීම වේ. වනඅලි සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියට අනුව වනඅලි සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණ මූලික කරගෙන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම කළ යුතුවේ. දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආයතනයෙන් පිටත වන සංරක්ෂණයට අදාළව රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය තුළ පර්යේෂණ කටයුතු කිරීමට අනුමැතිය ලබාදෙන අතර ඊට අදාළ යෝජනාද දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සපයනු ලබයි.

4.19 දුරකථන හා ගුවන් පණිවිඩ සන්නිවේදන පද්ධතිය

4.19.1 1980 මුල භාගයේ සිට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ගුවන් පණිවිඩ ජාලය ක්‍රියාත්මකව පවතින අතර මෙය ක්ෂේත්‍රයේ සේවා ස්ථාන, ප්‍රධාන කාර්යාලය හා සම්බන්ධ කර ගැනීමට, මුර සංචාරක කටයුතු, සංවිධානාත්මක වැටලීම්, වන අලින්ට ප්‍රතිකාර කිරීම්, අලි ඇල්ලීම් හා අලි පලවා හැරීම් වැනි කටයුතු වලදී සන්නිවේදනය සඳහා භාවිත කරනු ලබයි.

4.19.2 වර්තමානයේ VHF – Radio භාවිත කරන අතර එය කලාප කාර්යාල හා ප්‍රධාන උද්‍යාන මූලස්ථාන, ප්‍රධාන කාර්යාල සමඟ සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා විකල්ප සන්නිවේදන ක්‍රමයක් ලෙස භාවිත කරයි.

4.19.3 ක්‍රමානුකූලව විදුලි සංදේශ ක්ෂේත්‍රයේ ව්‍යාප්තියත් සමඟ දුරකථන පහසුකම් වැඩි දියුණුවීම හේතු කොට ගෙන ක්ෂේත්‍රයේ සෑම කාර්යාලයක්ම ආවරණය වන පරිදි ස්ථාවර හෝ CDMA දුරකතන පහසුකම් සපයා ඇත.

4.20 සංචාරක බංගලා වෙන් කිරීමේ පද්ධතිය

සංචාරක බංගලා වෙන් කිරීම ආකාර දෙකකට සිදු කරනු ලබයි. එනම් මාර්ගගත ක්‍රමය (Online) හා මාර්ගගත නොවන ක්‍රමයයි. මෙම ක්‍රම දෙකම බංගලා වෙන් කිරීමේදී දැඩි අපහසුතාවලට පත්වන බව මහජනයා විසින් වෝදනා කරනු ලබයි. මාර්ගගත ක්‍රමයේදී, මාසයේ අවසාන දිනයේ රාත්‍රී 12 සිට පරිගණක ජාලය මගින් බංගලා වෙන් කර ගැනීමේ හැකියාව තිබෙන නමුත් ප්‍රවේශ වීමට ජාල අවහිරතා සිදුවන බව මහජනතාව විසින් නඟන වෝදනාවලට දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් විසින් ප්‍රකාශ කරනුයේ තාක්ෂණික ගැටළු නිසා පද්ධතියට ඇතුල්වීම අවහිර වන බවය. කෙසේ නමුදු ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිත ආයතනය වාර්තා කරනුයේ පරිගණක ජාලය උපරිම ධාරිතාවයට කිසිදු දිනක ළඟාවී නොමැති බවය.

4.21 ප්‍රවේශ අවසර පත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

4.21.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ජාතික උද්‍යාන 26 ක් සඳහා සංචාරකයින් ඇතුල් කිරීමේදී ඒ සඳහා ගාස්තු අය කිරීමට පරිගණක මුද්‍රිත ප්‍රවේශ අවසර පත්‍ර නිකුත් කරනු ලබයි. කාර්යාලීය පිටපත, සරප් පිටපත හා සංචාරක (පාරිභෝගික) පිටපත වශයෙන් මෙම ප්‍රවේශ අවසර පත්‍රය පිටපත් තුනකින් සමන්විත වේ. 2009 ජූලි 31 දිනැති අංක 1612/37 දරන ගැසට් නිවේදනය අනුව ගාස්තු අයකරනු ලබන ආකාරය ඇමුණුම 23 හි සඳහන් වේ.

4.21.2 2016 වර්ෂය තුළදී ජාතික උද්‍යාන 02 ක නිකුත් කරන ලද ප්‍රවේශ අවසර පත්‍ර භෞතික පරීක්ෂාවේදී පහත දැක්වෙන පරිදි රු.1,894,597 ක මූල්‍ය අවහාවිතාවක් සිදුකර තිබුණි. (ඇමුණුම 24)

උඩවලව ජාතික උද්‍යානය (අභ්‍යන්තර විගණන අංශය සිදුකළ පරීක්ෂාව)	රු.1,726,577
මින්නේරිය ජාතික උද්‍යානය	රු.168,020

එකතුව	<u>1,894,597</u>

5. නිරීක්ෂණ

- 5.1 2016 ජූනි 08 දින සිට අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුරේ වැඩ බැලීම සඳහා නිලධාරියෙකු පත් කර තිබුණි. ආයතන සංග්‍රහයේ II පරිච්ඡේදයේ 13.3 ට අනුව වැඩ බැලීමේ පත් කිරීමක් කළ යුත්තේ නිත්‍ය පත්කිරීමක් කරන තෙක් තාවකාලික ප්‍රතිකර්මයක් වශයෙනි. පූර්ණ කාලීන නිලධාරියෙකුගේ සේවය අවශ්‍ය නම් නිත්‍ය පත්කිරීම නොපමාව කළ යුතු වුවත් විගණිත දින තෙක් එසේ කටයුතු කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. (4.6 ඡේදය)
- 5.2 2017 ජූනි 26 දින ඉදිරිපත් කරන ලද 07/1085/359/015 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයට අනුව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (අලි සංරක්ෂණ) තනතුරට සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය සේවයේ නිලධාරීන් වන වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පශු වෛද්‍යවරුන්ටද ඉල්ලුම් කිරීමට හැකිවන පරිදි කැබිනට් පත්‍රිකාවෙන් යෝජනා වූවද එසේ සිදු කර නොතිබූ බවත්, ඒ හේතුවෙන් සේවාස්ථ අර්බුදය තවත් උග්‍රවී ඇති බවත් නිරීක්ෂණය විය. (4.6 ඡේදය)
- 5.3 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 2,331 කි. මෙයින් 1,227 ක් ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් වේ. එම කාර්ය මණ්ඩල අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන ඇත්තේ බොහෝ කාලයකට පෙර වන අතර වර්තමානයේ වනජීවී සංරක්ෂණය හා අදාළ සංකීර්ණ තත්වය යටතේ අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය සංශෝධනය කළ යුතු බව නිරීක්ෂණය විය. (4.6 ඡේදය)
- 5.4 දෙපාර්තමේන්තුවේ අවශ්‍ය පුරප්පාඩු හැකි ඉක්මනින් පුරවා ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම තුළින් අනාගතයේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යක්ෂමතාව සහ සේවක ඵලදායිතාවය හීනවීමට හේතු වන බව නිරීක්ෂණය විය. (4.6 ඡේදය)
- 5.5 ජාතික උද්‍යානවල සතුන් නැරඹීමෙන් ලැබෙන ආදායමින් 2016 වර්ෂය තුළදී උද්‍යානවල සතුන්ගේ සුපෝෂණය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වැයකරන ලද මුදල අවම මට්ටමක, එනම් 4% ක ප්‍රතිශතයක් බව නිරීක්ෂණය විය. (4.5 ඡේදය)
- 5.6 අලි මංකඩ 17 ක් හඳුනාගෙන තිබුණද වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ගැසට් කිරීමට හැකිවී තිබුණේ එක් අලි මංකඩක් පමණි. ඉතිරි හඳුනාගත් අලි මංකඩ 16 මෙතෙක් ගැසට් කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. (4.8 ඡේදය)

- 5.7 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය වැනි ආයතන සමඟ මනා සම්බන්ධීකරණයක් නොමැතිවීම නිසා වන සතුන්ගේ සංරක්ෂණය නිසි ආකාරයෙන් ඉටු කිරීමට බාධාවක් වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. (4.8 ඡේදය)
- 5.8 දැනට සිටින දළ ඇතුන් ආරක්ෂා කර ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් සැකසීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වගකීම වුවද එවැනි ක්‍රමවේදයක් දක්නට නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. (4.9 ඡේදය)
- 5.9 අලි ප්‍රවාහනයේදී සුදුසු ආරක්ෂා සහිත ක්‍රම අනුගමනය නොකිරීම හේතුවෙන් අලි මරණයට පත්වූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. උදාහරණක් ලෙස සියඹලන්ගමුවේ ඇතා මියගිය අවස්ථාව සඳහන් කළ හැක. (4.9 ඡේදය)
- 5.10 අලිමරණ සංඛ්‍යාව හා ඒ සඳහා ලබා දුන් දඩුවම් සංඛ්‍යාව දෙස බලන කල නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී හා වනජීවී ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් කරනු ලබන ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ කටයුතු කෙරෙහි දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් එතරම් සැලකිල්ලක් නොදක්වන බව නිරීක්ෂණය විය. (4.9 ඡේදය)
- 5.11 වනඅලි කසළ ආහාරයට ගැනීම නිසා ආහාර විෂවීම් හා කසලවල ඇති දිරාපත් නොවූ පොලිතින් වැනි ද්‍රව්‍ය ආහාරයට ගෙන මියගොස් ඇති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර කුණු කසළ ආහාරයට ගැනීමෙන් මියගිය සම්පූර්ණ අලි ගණන පිළිබඳ තොරතුරු දෙපාර්තමේන්තුව සතුව නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. (4.9 ඡේදය)
- 5.12 කසළ බැහැර කරන ස්ථානවල වනඅලි පිටිසීම වැළැක්වීම සඳහා විදුලිවැටවල් ඉදිකිරීම සම්බන්ධව අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයක් තිබුණද ඒ පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. (4.9 ඡේදය)
- 5.13 අලි පැටවුන් ජාවාරම සම්බන්ධයෙන් 2013 වර්ෂයේදී විගණන විමසුමක් නිකුත් කර අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ගවලට ගොස් ඇති අතර ඇත් පැටවුන් 17 දෙනෙකු වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට නැවත ලබා ගෙන තිබුණද සම්පූර්ණ වූ ලිපිගොනු 17 ක් සම්බන්ධයෙන් නඩු පැවරීමට නීතිපති උපදෙස් බලාපොරොත්තුවෙන් සිටී. නඩු පැවරීමේ ප්‍රමාදය නිසා දෙපාර්තමේන්තුවට ලැබීමට නියමිත දඩවුදල් මේ වන තෙක් අහිමි වී ගොස් තිබූ බව හා පසුවිපරම් කටයුතු දුර්වල මට්ටමක පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. (4.10 ඡේදය)

- 5.14 අධිකරණයෙන් ලබාගත් ඇත් පැටවුන් 17 දෙනා රැකගැනීම සඳහා අලි රැඳවුම්භල ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව දළ වශයෙන් රු.67,776,102 ක පමණ මුදලක් වැය කර ඇති අතර, වාර්ෂිකව ආහාර හා නේවාසික පඩිනඩි වැනි පුනරාවර්තන වියදම් වෙනුවෙන් දළ වශයෙන් රු.49,678,509 ක් වැය කරන බව නිරීක්ෂණය විය. මේ සම්බන්ධයෙන් නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම කඩිනම් නොවීම හේතුවෙන් එම ජාවාරම්කරුවන් යළිත් ක්‍රියාත්මක වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. (4.10 ඡේදය)
- 5.15 අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම වෙනුවෙන් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රතිපාදන ලබාදී තිබුණද එම අරමුණු සාර්ථකව ඉටු වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.(4.12 ඡේදය)
- 5.16 නීත්‍යානුකූල නොවන ආකාරයෙන් පෞද්ගලික විදුලි වැටවල් ඉදි කිරීම හේතුවෙන් අලි ඇතුන් හෝ වෙනත් සංරක්ෂිත වනජීවීන්ට හානියක් නොවේ යන්න පිළිබඳ විගණනයේදී සැඟීමකට පත්විය නොහැකි අතර ඒවා නියාමනය කිරීමට නිශ්චිත වැඩ පිළිවෙලක් ආයතනය සතුව නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. (4.13 ඡේදය)
- 5.17 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සියලුම වනසතුන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා කටයුතු කළ යුතු වුවද වනඅලීන් වෙනුවෙන් පමණක් යම් වැඩ කොටසක් සිදු කර තිබුණද අනෙකුත් සතුන් වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් පැහැදිලි වැඩ පිළිවෙලක් ස්ථාපිත කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. (4.16 ඡේදය)
- 5.18 ශ්‍රී ලංකාවේ වෙසෙන දිවියන් පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක දත්ත ජාලයක් දෙපාර්තමේන්තුව සතුව නොතිබූ අතර වන සම්පත විනාශ වීම හේතුවෙන් වනෝද්‍යාන (අභය භූමි) තුළ වාසය කරන දිවියන්ගේ ජෛව පැවැත්මට විවිධ බලපෑම් ඇති වී තිබුණි. ජෛව විවිධත්වය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනයක් සිදුකර ඒ අනුව කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. (4.16 ඡේදය)
- 5.19 දෙපාර්තමේන්තුව සතුව දිවියන් පිළිබඳ නිරීක්ෂණ වාර්තා තබා ගැනීමක් හෝ සංගණනයක් සිදුකිරීමට හෝ සමීක්ෂණ හා පර්යේෂණ කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. (4.16 ඡේදය)
- 5.20 වදවීගෙන යන අනෙකුත් සත්ව විශේෂ සඳහා විශේෂිත වූ කළමනාකරණ ක්‍රමවේද හඳුන්වාදීමක් සිදු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. (4.16 ඡේදය)
- 5.21 යාල ජාතික උද්‍යානයට එකවර විශාල වාහන ප්‍රමාණයක් ඇතුළුවීම සහ ඒවා අධික වේගයෙන් ධාවනය වීම නිසා දූවිලි ඇවිස්සී වනජීවීන්ගේ නිජබිම දූෂිත වේ. මෙය

වනජීවීන්ගේ හා වනයේ පැවැත්මට විශාල තර්ජනයක් වනු ඇත. මෙම වාහන තදබදය හේතුවෙන් ඇතැම් අවස්ථාවලදී වාහන හරස්කර වනජීවීන් කොටුකරගන්නා ආකාරය නිරීක්ෂණය විය. සංචාරකයන් තෘප්තිමත් කර මුදල් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් වනජීවීන්ගේ පැවැත්මට මෙසේ හිරිහැර කිරීමට ඉඩදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. (4.17 ඡේදය)

5.22 යාල සංචාරකයින් සඳහා නීතිරීති පද්ධතියක් හා පාලනයක් හඳුන්වාදී තිබුණද එය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. (4.17 ඡේදය)

5.23 වනයේ අලින් සුරක්ෂිතව ජීවත්වනවාද යන්න සොයා බැලීම සහ අනතුරකට පත්වුවහොත් සොයා ගැනීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුගමනය කරන ක්‍රමවේදය වනුයේ VF – Radio කරපටි පැළඳවීමයි. මෙම කරපටි පැළඳවීම අවධානමට ලක්ව ඇති දළ ඇතුන් වෙනුවෙන් යොදා නොතිබුණු අතර ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් කරපටි පැළඳවීම හෝ විශේෂ ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

5.24 කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟතාවය හා ආකල්පමය හේතු නිසා විධිමත් සන්නිවේදන ක්‍රමවේදයක් නොතිබීම හේතුවෙන් අලින්ට ප්‍රතිකාර කිරීම, අලි ඇල්ලීම හා අලි පලවා හැරීම වැනි රාජකාරි නිසි පරිදි ඉටු නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. (4.19 ඡේදය)

5.25 වන අලි ගම්වදින විට පැමිණිලි කිරීම සඳහා ගම්වාසීන්ට සිටින එකම රාජ්‍ය ආයතනය වනජීවී ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වන බැවින් නිලධාරීන් අතර කාර්යක්ෂමව සන්නිවේදනය සිදු නොවීම හේතුවෙන් ගම්වාසීන්ගේ ගැටළු නිසි පරිදි විසඳීමට නොහැකි වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. (4.19 ඡේදය)

5.26 පරිගණක ආශ්‍රිත ප්‍රවේශ අවසර පත්‍ර නිකුත් කිරීමේදී නිසි බලයක් හෝ අවසරයක් නොමැතිව දත්ත විනාශ කිරීමට, දත්ත වෙනස් කිරීමට, බලය නොලත් හෝ ව්‍යාජ ගනුදෙනු වාර්තාගත කිරීමට සහ සාවද්‍ය ආකාරයෙන් දත්ත වාර්තා කිරීමට අවස්ථාව පැවතීම තුළින් මූල්‍ය අවහානිතාවක් සිදුකර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. (4.21 ඡේදය)

6 නිර්දේශ

- 6.1 මනා කළමනාකරණ සැලැස්මක් තුළ වනජීවී ජාලයේ කටයුතු විමධ්‍යගත කිරීම හා වර්තමාන සංරක්ෂණ අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන පරිදි පරිපාලනය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සුදුසු බව නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.2 වනජීවී රක්ෂිත සඳහා දිගුකාලීන කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් එම කළමනාකරණය විධිමත් කළ යුතු බව නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.3 වනජීවී සම්පත සුරැකීම ප්‍රධාන අරමුණ ලෙස සලකා ඒ සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම සහ සංචාරකයන්ගෙන් ලැබෙන ආදායමෙන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් වනජීවී සුපෝෂණය සඳහා වැය කිරීම සුදුසු බව නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.4 සංචාරක බංගලා ඉදිකිරීමට පෙර සතුන්ගේ පැවැත්මට හානියක් නොවන ආකාරයට නිසි අධ්‍යයනයකින් පසුව පමණක් සංචාරක බංගලා ඉදි කිරීමත්, සතුන්ට නිදහසේ හැසිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩක් තහවුරු කිරීමත් සුදුසු බව නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.5 අලි මංකඩවල් හඳුනාගැනීමට කටයුතු කිරීම හා හඳුනාගෙන ඇති අලි මංකඩ 16 ගැසට් කිරීමට නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.6 අලින් ගැවසෙන ප්‍රදේශවල කසළ ගොඩවල් කළමනාකරණ ඒකකවලට වනඅලින් ඇතුළුවීම වැළැක්වීම සඳහා විශේෂිත ආරක්ෂිත වැටක් ඉදිකිරීම සහ ඒවා නිසි පරිදි නඩත්තු කිරීමට නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.7 ආයතනයේ ඇති සමස්ත පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කිරීමට සහ සේවස්ථ ගැටළුව නිරාකරණය කිරීමට සුදුසු හා ඉක්මන් වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.8 වනජීවී සංරක්ෂණයට මුල් තැනදී සංචාරක ව්‍යාපාරය හා සඟරි සේවාවට දෙවෙනි තැනදී සඟරි සඳහා නීතිරීති පද්ධතියක් හා පාලනයක් ඇති කිරීම හා යාල ජාතික වනෝද්‍යානයට දිනකට ඇතුළු කරන වාහන සංඛ්‍යාව සීමා කළ යුතු අතර වනසතුන්ගේ නිදහස් හැසිරීම් රටාවට බාධාවක් නොවන ආකාරයෙන් සංචාරකයන්ගේ හැසිරීම් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් නීතිරීති මාලාවක් හඳුන්වාදිය යුතු බව නිර්දේශ කෙරේ.

- 6.9 අලි මිනිස් ගැටුමට පිළියමක් වශයෙන් උඩවලව, ලුණුගම්වෙහෙර හා බුන්දල ජාතික වනෝද්‍යාන සම්බන්ධ කරමින් අලි ඇතුන්ගේ සංක්‍රමණික රටාවන් හඳුනාගෙන වනාන්තර ප්‍රදේශ ජාලගත කිරීම අරමුණු කරගෙන දැනටමත් හඳුනාගෙන ඇති මත්තල වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය කඩිනමින් වනජීවී කලාපයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.10 වන සතුන්ගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට සුදුසු කමිටුවක් පත්කිරීම හා වනජීවී පාලන ඒකක පිහිටුවීමට නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.11 විදුලිවැට ඉදි කිරීම වෙනුවට ඒ සම්බන්ධයෙන් වෙනත් විකල්ප ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වාදීම සඳහා කඩිනම් වැඩපිළිවෙලක් යෙදිය යුතු බව නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.12 ප්‍රවේශපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ හා සංචාරක බංගලා වෙන් කිරීමේ ක්‍රමවේදයේ අවහාවිතයන් පවතින බව නිරීක්ෂණය වී ඇති බැවින් එය ප්‍රතිව්‍යුහගත කර නිවැරදි ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කළ යුතු බව නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.13 හඳුනාගත් සෑම වටිනා ඇතකු වෙනුවෙන් වගකිව යුතු එක් ක්ෂේත්‍ර නිලධාරියෙක් පත් කළ යුතු අතර එම ඇතාගේ තොරතුරු හා ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ට වගකීම පැවරෙන අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි අධීක්ෂණයක් ඉහළ කළමනාකරණ මගින් සිදු කළ යුතු බව නිර්දේශ කෙරේ.
- 6.14 වනජීවී ප්‍රාදේශීය කාර්යාල සඳහා සන්නිවේදනය සම්බන්ධ වගකීම් පවරන ලද නිලධාරියෙකු හා රියදුරන් සෑම අවස්ථාවකදීම කටයුතු කිරීමට හැකිවන පරිදි සේවයේ යෙදවීම නිර්දේශ කෙරේ.

7 නිගමන

- 7.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ දැනට පවතින අකාර්යක්ෂමතාවයට හේතුවී ඇති සේවාස්ථ අර්බුදය විසඳීම පිණිස ආයතනය ප්‍රතිව්‍යුහ ගතකර සුදුසු නව තනතුරු සංඛ්‍යාවක් හඳුන්වාදීම තුළින් ආයතනයේ කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායිතාවය වැඩිකළ යුතු බව නිගමනය කෙරේ.
- 7.2 අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇති හඳුනාගත් අලි මංකඩ 16 නීත්‍යානුකූලව නිදහස් කර නිසි අලිමංකඩවල් ලෙස පවත්වාගෙන නොයෑම අලිමිනිස් ගැටුම

වර්ධනයවීමටත්, අලි සහ මිනිස් මරණ සංඛ්‍යාව ඉහළ යාමටත් හේතුවී ඇති බව නිගමනය කෙරේ.

7.3 අලි මිනිස් ගැටුම පාලනයට පැහැදිලි වැඩපිළිවෙලක් වහාම ක්‍රියාත්මක නොකළහොත් ඉදිරි වසර කිහිපය ඇතුළත අලි සම්පත ශ්‍රී ලංකාවෙන් වඳවී යාම නොවැළැක්විය හැකි බව නිගමනය කෙරේ.

7.4 අලි මරණ සංඛ්‍යාව සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක පැවතියද ඒවා වළක්වා ගැනීමට, අවම කර ගැනීමට හෝ අලි ඇතුන්ගේ මරණ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයින්ට දඬුවම් කිරීමට නීත්‍යානුකූලව කටයුතු කිරීම සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි පිළිවෙත් තිබුණද ආයතනයේ අකාර්යක්ෂමතාවය හේතුවෙන් ඒවා නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් වගකිව යුතු බව නිගමනය කෙරේ.

7.5 විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා වන මානව සහ මූල්‍ය සම්පත් ප්‍රමාණවත්ව සපයා තිබුණද අපේක්ෂිත ඉදිකිරීම් කාර්යසාධනය අත්පත් කර ගැනීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අපොහොසත් වීම හේතුවෙන් අලි මිනිස් ගැටළුව අවම කිරීමට නොහැකිවීම සම්බන්ධයෙන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් වගකිව යුතු බව නිගමනය කෙරේ.

7.6 හම්බන්තොට වනඅලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය ප්‍රකාශයට පත් නොකිරීම හේතුවෙන් එම ප්‍රදේශවල සිදුවෙමින් පවතින වේගවත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සමඟ වනඅලි ඇතුළු වනජීවීන්ගේ වාසස්ථාන හා සංක්‍රමණ මාර්ගවලට දැඩි ලෙස බලපෑම් ඇතිවීම හේතුවෙන් එම ප්‍රදේශවල වනඅලි මිනිස් ගැටුම දිනෙන් දින උග්‍රවිය හැකි බව නිගමනය කෙරේ.

එච්. එම්. ගාමිණී විජේසිංහ

විගණකාධිපති

2018 මාර්තු 23 දින

**வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத்
திணைக்களத்தின் செயலாற்றல்**

நிறைவேற்றப்பொழிப்பு

இலங்கை வனவிலங்குகள் சஞ்சரிக்கும் நாடொன்றாவதுடன், இங்கு காணப்படும் வனவிலங்குகளின் முக்கியத்துவம் சுற்றுலாக் கைத்தொழிலுக்கு பாரியளவிலான அடிப்படையொன்றாக அமைந்துள்ளது. வனவிலங்குகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் அதன் நிலவுகை தொடர்பான முழுப்பொறுப்பும் சட்டரீதியாக அரசாங்கத்திடம் உள்ளது. அந்த சட்டரீதியான உரித்தினை வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்கு 1937 இன் 2 ஆம் இலக்க, 1942 இன் 31 ஆம் இலக்க, 1944 இன் 12 ஆம் இலக்க, 1945 இன் 12 ஆம் இலக்க (469 ஆம் அதிகாரம்) வனசீவராசிகள் மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்பிற்கான கட்டளைச் சட்டம் மற்றும் 1949 இன் 38 ஆம் இலக்க (திருத்தப்பட்ட), 1964 இன் 44 ஆம் இலக்க (திருத்தப்பட்ட), 1970 இன் 01 ஆம் இலக்க (திருத்தப்பட்ட), 1993 இன் 49 ஆம் இலக்க (திருத்தப்பட்ட), 2009 இன் 22 ஆம் இலக்க (திருத்தப்பட்ட) அதிகாரசட்டங்களின் மூலம் கையளிக்கப்பட்டுள்ளதுடன், அதற்கமைய வனவிலங்குகளின் பாதுகாப்பிற்கான பொறுப்பினை அரசிற்காக நடைமுறைப்படுத்துவது வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தினால் ஆகும். வனவிலங்குகள் மற்றும் தாவரங்களை பாதுகாக்கும் கட்டளைச் சட்டத்தின் கீழ் வனசீவராசிகள் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களுக்கு புறம்பான பிரதேசங்களில் வனசீவராசி வளங்களை பாதுகாப்பதற்காகவும் சட்டரீதியான ஏற்பாடுகள் விதிக்கப்பட்டுள்ளதுடன், அந்த சட்டரீதியான அதிகாரமும் வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்கு அதிகாரசட்டத்தின் மூலம் ஒப்படைக்கப்பட்டுள்ளது. (பின்னிணைப்பு 01)

இதற்காக வனசீவராசிகள் திணைக்களத்திற்கு தேவையான அனைத்து வசதிகள் மற்றும் வளங்கள் வழங்கப்பட்டுள்ளதுடன், தீர்மானம் எடுப்பதற்கான முழுப்பொறுப்பும் வனசீவராசிகள் திணைக்களத்திற்கு ஒப்படைக்கப்பட்டுள்ளது. இதற்கு மேலதிகமாக சூழலை பாதுகாக்கும் பணிகளுக்காக பல்வேறு நிறுவனங்கள் தொடர்புபட்டுள்ளன. உதாரணமொன்றாக வன பாதுகாப்பு திணைக்களம், மஹாவலி அபிவிருத்தி மற்றும் சுற்றாடல் அமைச்சு, மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை, நிலைபேறான அபிவிருத்தி மற்றும் வனசீவராசிகள் அமைச்சு, பூகோள விஞ்ஞானம் மற்றும் சுரங்க அகழ்விற்கான பணியகம், சமுத்திர சுற்றாடல் அதிகாரசபை, கரையோர பாதுகாப்பு, கரையோர வளங்கள் முகாமைத்துவ திணைக்களம், மீன்பிடி மற்றும் நீரியல்வள வளங்கள் ஆராய்ச்சி மற்றும் அபிவிருத்தி நிறுவனத்தை குறிப்பிட முடியும். எவ்வாறாயினும், வனசீவராசிகளை பாதுகாப்பதற்காக அடிப்படையான பொறுப்பினை கொண்டுள்ள நிறுவனமானது வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களம் ஆகும். கடந்த சில வருடங்களாக வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு தொடர்பிலும், விலங்குகள் பாதுகாப்பு தொடர்பிலுமான பணிப்பொறுப்புக்கள் உரிய முறையில் நிறைவேற்றப்பட்டுள்ளதா என்பது தொடர்பில் பாரியளவான எழுச்சியொன்று

சமூகத்தில் ஏற்பட்டுள்ளவாறு உள்ளது. அதற்கான பிரதான காரணங்களுக்கான வனவிலங்குகள் மற்றும் மனிதர்களுக்கிடையேயான சிக்கல்கள் உயர்வடைதல், பெறுமதியான வளமொன்றாக கருதப்படும் யானைகளை கொல்லுதல் மற்றும் பெருந்தொகையான யானைகளின் மரணங்கள் ஏற்படுவதை குறிப்பிட முடியும்.

மேலும், வன விலங்குகளின் சில விலங்கினங்கள் அழிவடைந்து செல்வதுடன், இன்றும் சில விலங்கினங்களின் பெருக்கமானது எல்லையினை விஞ்சி உயர்வடைந்தவாறு காணப்பட்டமை கணக்காய்வின் போது வெளிப்படுத்தப்பட்டதுடன் (உதாரணம் : முறையே தந்தமுடைய யானைகள் மற்றும் மயில்கள்) அதற்காக தெளிவான வேலைத்திட்டமொன்று காணப்படுகின்றதா என்பதை உறுதிப்படுத்துவதற்கான சான்றுகள் காணப்படவில்லை.

1. அறிக்கையை வெளியிடுவதற்கான பின்புலம்.

அறிக்கையை வெளியிடுவதற்கான பின்புலம் வனசீவராசிகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் அவற்றின் வாழிடத்தை பாதுகாப்பதற்கான முழுமையான அங்கீகாரம் வழங்கப்பட்டுள்ள வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினால் அந்த பணிப்பொறுப்பு வெற்றிகரமாக நிறைவேற்றப்பட்டுள்ளதா என்பது தொடர்பில் மேற்கொள்ளப்பட்ட கற்கையொன்றின் பின்னர் அது தொடர்பில் பொறுப்புக்கூற வேண்டிய தரப்பினருக்கு அறிவுட்படுவதற்காக இந்த அறிக்கையை சமர்ப்பிக்கின்றேன்.

2. பின்பற்றப்பட்ட கணக்காய்வு நடைமுறைகள்

2.1 பதிவேடுகள், புத்தகங்கள் மற்றும் அறிக்கைகளை பரிசீலித்தல்.

- i 2012 ஆம் ஆண்டு முதல் 2016 ஆம் ஆண்டு வரையான செயலாற்றல் அறிக்கைகள்
- ii இலங்கையில் காட்டு யானைகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கை 2006
- iii செயற்திட்ட அறிக்கைகள்
- iv 1937 இன் 2 ஆம் இலக்க (469 ஆம் அதிகாரம்) வனவிலங்குகள் மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்டம் மற்றும் அதற்குரிய திருத்தங்கள்
- v வர்த்தமானி அறிவித்தல்

vi பல்வேறு நிறுவனங்களிலிருந்து பெற்றுக்கொள்ளப்பட்ட எழுத்து
மூலமான அறிக்கைகளின் தெளிவுபடுத்தல்கள் மற்றும்
உறுதிப்படுத்தல்கள்

2.2 நேர்முக கலந்துரையாடல்களை நடாத்துதல்.

2.2.1 சூழல் மீது அக்கறையுடையோருடன் மேற்கொண்ட
கலந்துரையாடல்கள் மற்றும் உத்தியோகத்தர்களின் வாய் மொழி
மூலமான மற்றும் எழுத்து மூலமான விளக்கங்கள்

2.3 பௌதீக பரிசோதனைகள்

2.3.1 பூங்காக்களின் நிர்மாணங்களின் பரிசோதனை

2.3.2 பூங்காக்களுக்கு பிரவேசிக்கும் போது வழங்கப்படும்
நுழைவுச்சீட்டுக்களை பரீட்சித்தல்

2.3.3 மின்சார வேலிகளின் நிர்மாணத்தை பரீட்சித்தல்

3. விடயப்பரப்பு மட்டுப்படுத்தப்படல்

இந்த அறிக்கையினை தயாரிக்கும்போது எனது விடயப்பரப்பு பின்வரும்
எல்லைகளுக்கு உட்பட்டு மேற்கொள்ளப்பட்டது என்பதை சுட்டிக் காண்பிக்கின்றன.

3.1 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினால் கணக்காய்விற்கு
தேவையான தகவல்களை தாமதமாக சமர்ப்பிக்கப்படல். (உடன்படிக்கை
பிரதிகள், வர்த்தமானிகள், ஆவணங்கள்)

3.2 காலம் மற்றும் வளங்கள் மட்டுப்படுத்தப்பட்டமையால் அனைத்து
பூங்காக்களினதும் செயற்படுதன்மையை பௌதீக ரீதியில்
அவதானிப்பதற்கான சந்தர்ப்பம் கிடைக்காமை.

3.3 தரவுகள் நாளதுவரையாக்கப்படாமை

3.4 விலங்குகளின் எண்ணிக்கை தொடர்பான தரவுக் களஞ்சியமொன்று
இல்லாதிருத்தல்.

- 3.5 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தில் காணப்படும் ஒழுங்கற்ற தன்மை
- 3.6 உயர்மட்ட முகாமைத்துவத்தில் வெற்றிடங்கள் நிரப்பப்படாமையால் நிறுவனம் செயல்திறனின்றி காணப்படல்.
- 3.7 ஒப்பிடுவதற்கான தகவல்கள் இல்லாதிருத்தல்.

4. வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் செயன்முறை

இலங்கையின் சமுத்திர எல்லை உள்ளடங்கிய நாட்டின் எல்லையினுள் வனசீவராசி வளங்களை நீண்டகால அடிப்படையில் பாதுகாத்தல் மற்றும் பேணும் பிரதான பணி வனசீவராசிகள் திணைக்களத்திற்கு ஒப்படைக்கப்பட்டுள்ளதுடன், இதற்காக வனவிலங்குகள் மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்பு கட்டளைச் சட்டத்தின் கீழ் இலங்கையினுள் வனவிலங்கு பாதுகாப்பு பிரதேசங்களின் வலையமைப்பை தாபித்து முகாமை செய்யும் சட்டரீதியான பொறுப்பும் ஒப்படைக்கப்பட்டுள்ளது.

4.1 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்குரிய பாதுகாப்பகங்கள்

வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினால் தாபிக்கப்பட்ட பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களின் அளவில் கூட்டுமொத்தம் மொத்த நிலப்பரப்பில் 14 % ஆக காணப்படுவதுடன், அது 10,000 கன கிலோ மீட்டர்களை விஞ்சும் நாட்டின் வனவிலங்கு பாதுகாப்பகங்களின் அளவு கீழே காட்டப்படுவதுடன், அது நாட்டினுள் பரவியுள்ள விதம் ((பின்னிணைப்பு 02) இல் குறிப்பிடப்படுகின்றது.

பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தின் வகை	தற்போது வெளிப்படுத்தப்பட்டுள்ள எண்ணிக்கை (2016 திசம்பர் வரை)	நிலப் பிரதேசம் கன கிலோமீட்டர்கள்
தேசிய பாதுகாப்பகங்கள் - அதி இயற்கை பாதுகாப்பு பிரதேசம்	03	245.33
- தேசிய பூங்காக்கள்	26	6,457.07
- இயற்கையான பாதுகாப்பு பிரதேசம்	09	1,027.10
அபய பூமி	60	2,613.29
யானைகள் மாறும் இடம் (கவுடுள்ள மின்னேரியா)	01	87.77
மொத்தம்	99	10,430.60

4.2 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் தூரநோக்கம் மற்றும் இலட்சியம்

தற்போதைய மற்றும் எதிர்கால சந்ததியினருக்காக வனசீவராசி சொத்துக்களை பாதுகாத்தல் என்பதை நோக்கமாகக் கொண்ட இந்தத் திணைக்களத்தின் இலட்சியமானது பங்களிப்புடனான முகாமைத்துவம் மூலம் வனசீவராசிகள் பாதுகாக்கப்படுவதை உறுதி செய்வதாகும்.

4.3 வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் நோக்கங்கள்

தூரநோக்கு மற்றும் இலட்சியம் ஆகியவற்றை கவனத்தில் கொள்ளும் போது பின்வரும் நோக்கங்களை நிறைவேற்றுவதற்கு பணிகள் ஒழுங்கமைக்கப்பட்டிருந்தன. (பின்னிணைப்பு 03)

(அ) தேசிய மற்றும் சர்வதேச கொள்கைகளுடன் பொருந்தும் வனசீவராசிகள் வளங்களை பாதுகாப்பதற்காக உபாய மார்க்கமான தேசிய திட்டங்கள் மற்றும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்களை உருவாக்குதல்.

(ஆ) விசேடமான விஞ்ஞான ரீதியான முக்கியத்துவம் வாய்ந்த இடங்களுடன் கூடிய நாட்டினுள் நிலவும் அனைத்து இயற்கையான சூழல் கட்டமைப்புகளையும் பிரதிநிதித்துவப்படுத்தும் வகையில் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களை பாதுகாத்தல் அவற்றை காலரீதியாகவும் வனசீவராசிகளின் இனப்பெருக்கத்தினை பேணிச்செல்லக் கூடியவாறும் அளவீட்டு ரீதியான மற்றும் பொருண்மையான அபிவிருத்தி செய்தல் மற்றும் அவற்றுக்கிடையேயான தொடர்புகளை ஏற்படுத்துதல்.

(இ) மிகவும் பொருத்தமான ஆராய்ச்சி தரவுகள் மற்றும் தகவல்களின் அடிப்படையில் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களை இனங்காணல், வகைப்படுத்தல் மற்றும் முகாமை செய்தல் மற்றும் அவற்றின் தரத்தின் நாளதுவரையாக்கலை மேற்பார்வை செய்தல்.

(ஈ) அழிவின் விளிம்பிலுள்ள விஷேட விலங்கினங்களுக்கான பாதுகாப்பு திட்டங்களை தயாரித்தல் மற்றும் அவற்றை நடைமுறைப்படுத்தல்.

(உ) குறித்த பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தினுள் உள்ள சூழற் கட்டமைப்புகளை பாதுகாப்பதுடன், சுற்றாடல் சுற்றுலா

நடவடிக்கைகளுக்கான சந்தர்ப்பங்களை பயன்படுத்துவதற்கான வசதிகளை வழங்குதல்.

- (ஊ) நாட்டினுள் வனசீவராசி வளங்களின் சட்ட விரோதமான பாவனையை குறைப்பதற்கான விலங்குகள் மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்பு கட்டளைச் சட்டம் மற்றும் ஏனைய பிரமாணங்களை நடைமுறைப்படுத்தல்.
- (எ) இலங்கையினுள் வனசீவராசி வளங்களின் முகாமைத்துவத்திற்குரிய வனசீவராசிகளின் விஞ்ஞானரீதியான ஆராய்ச்சிகளை ஊக்குவித்தல்.
- (ஏ) பயிற்சியளித்தல், ஊக்குவித்தல் மற்றும் உற்சாகப்படுத்தல் மூலம் வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் பதவியணியின் ஆற்றல்களை விருத்தி செய்தல்.
- (ஐ) கல்வி மற்றும் அறிவூட்டல் நிகழ்ச்சித்திட்டங்களினூடாக மக்களிடையே பாதுகாப்பிற்கு காட்டப்படும் பங்களிப்பினை உயர்த்துதல்.
- (ஔ) பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களிலுள்ள மக்கள் அந்த பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களில் தங்கி வாழ்வதை குறைத்தல் மற்றும் அந்த மக்களின் சமூக பொருளாதார நிலமையினை முன்னேற்றுவதற்காக நடவடிக்கை எடுப்பதன் மூலம் பாதுகாப்பிற்கான அந்த மக்களின் பங்களிப்பினை உயர்த்துதல்.

4.4 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் பணிகள்

அந்த நோக்கங்களை அடைந்து கொள்வதற்காக திணைக்களத்தினால் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களின் நீண்டகால முகாமைத்துவ திட்டங்களுக்கமைய நிறைவேற்றப்பட வேண்டிய பணிகள் பின்வருமாறு.

- (அ) வனசீவராசிகளுக்கான வாழிடங்களை அபிவிருத்தி செய்தல்.
- (ஆ) பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களின் பாதைகளை அமைத்தல்.
- (இ) சுற்றாடல் சுற்றுலா நடவடிக்கைகளை மேம்படுத்தல்.
- (ஈ) மின்சார வேலிகளை நிர்மாணித்தல்.

- (உ) பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களின் வலையமைப்பினுள்ளும் அதற்கு வெளியேயுமான பரம்பலடையச் செய்யும் நடவடிக்கைகள்
- (ஊ) அழிவிற்குள்ளாகும் அபாயத்திலுள்ள விலங்குகளை பாதுகாத்தல்.
- (எ) கட்டிடங்கள் மற்றும் நிர்மாணங்கள்
- (ஏ) இலங்கையினுள் மனிதர்களுக்கும் யானைகளுக்குமிடையேயான மோதல்களைக் குறைத்தல்
- (ஐ) கட்டிடங்கள் மற்றும் கட்டிட நிர்மாணங்களை புதுப்பித்தல்
- (ஓ) தகவல் தொடர்பாடல் கட்டமைப்பு
- (ஔ) ஆராய்ச்சி நடவடிக்கைகள்
- (ஐ) பயிற்சி, பாதுகாப்பு, கல்வி மற்றும் விவரண நடவடிக்கைகள்
- (க) பாதுகாப்பு மற்றும் சட்டத்தினை நடைமுறைப்படுத்தல்
- (கா) இயந்திரங்கள் மற்றும் இயந்திர உபகரணங்களின் பழுதுபார்த்தல்கள்
- (கி) வாகன பழுதுபார்த்தல்கள்
- (கீ) தளபாடங்கள் மற்றும் அலுவலக உபகரணங்களை கொள்வனவு செய்தல்.
- (கு) இயந்திரங்கள் மற்றும் இயந்திர உபகரணங்களை கொள்வனவு செய்தல்
- (கூ) வாகனங்களைக் கொள்வனவு செய்தல்
- (கெ) தேசிய வனசீவராசிகள் ஆராய்ச்சி மற்றும் பயிற்சி மையம் (கிரிதலே)
- (கே) அடிப்படை வசதிகளின் அபிவிருத்தி

இந்த பணிகளை மேற்கொள்வதற்காக இணைப்பில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளவாறு நிதியேற்பாடுகளை ஒதுக்கீடு செய்து செலவினம் மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 04)

4.5 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு நிதியம்

வனசீவராசிகள் மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்பு கட்டளைகள் சட்டத்திற்கு இணங்க 1968 நவம்பர் 29 ஆந் திகதிய 14830 ஆம் இலக்க கட்டளை மூலம் “வனவிலங்குகள் பாதுகாப்பு நிதியம்” தாபித்தல் மற்றும் நிர்வகிப்பதற்கு நிர்ணயிக்கப்பட்டுள்ளது. அந்தக் கட்டளை பின்னர் மூன்று முறை தேவைக்கேற்ப திருத்தப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 5)

4.5.1 வனவிலங்குகள் பாதுகாப்பு நிதியத்தின் நோக்கங்கள்

- (அ) வன விலங்கு பாதுகாப்பு மற்றும் அரவணைப்பு தொடர்பில் மக்களின் பங்களிப்பினை முன்னேற்றுதல்.
- (ஆ) வனவிலங்குகளை பாதுகாக்கும் மற்றும் அரவணைக்கும் பணிக்காக தாபிக்கப்பட்ட அனைத்து பிரதேசங்களையும் பேணிச் செல்லல், முன்னேற்றுதல் மற்றும் அபிவிருத்தி செய்தல்.
- (இ) தமது அதிகாரங்களை பயன்படுத்தும் பணிகளை நிறைவேற்றும் போது அல்லது கடமையினை நிறைவேற்றும் போது சிறந்த முறையில் சேவையாற்றியுள்ள போது அல்லது சிரேஷ்டத்துவமான பங்களிப்பினை நேர்மையாக வெளிப்படுத்தியுள்ள உத்தியோகத்தர்களுக்கும் மக்களுக்கும் பணிக்கொடை அல்லது மானியங்களை வழங்குதல்
- (ஈ) ஏதேனுமொரு எழுத்து மூலமான சட்டமொன்றின் கீழ் இடம்பெற்றிருந்த குற்றங்களுக்காக நபர்களை குற்றவாளிகளாக்குவதற்காக உரிய முறையில் அல்லது மறைமுகமான முறையில் தகவல் வழங்குபவர்களாக அல்லது வேறொரு முறையில் உள்ளாகியுள்ள நபர்களுக்கு பணிக்கொடை அல்லது மானியங்களை வழங்குதல்.

4.5.2 வனவிலங்கு பாதுகாப்பு நிதியத்தின் பணிகள்

- (அ) அழிவிற்கு உள்ளாகும் அபாயத்திற்கு உள்ளாகியுள்ள வனவிலங்குகளின் பாதுகாப்பு.
- (ஆ) உத்தியோகத்தர்களின் உயிர்ச்சேதங்கள் மற்றும் உடல்ரீதியான சேதங்களுக்கான நடவடிக்கைகளை செலுத்துதல்

(இ) மக்களுக்கு விலங்குகளால் ஏற்படும் சேதங்களுக்காக நட்பு செலுத்துதல்

(ஈ) பூங்காக்களின் சுற்றுலாப் பயணிகளின் மற்றும் விலங்குகளின் வசதிகளை முன்னேற்றுதல்

4.5.3 05 வருடங்களினுள் வனவிலங்குகள் பாதுகாப்பு நிதியத்திற்கு கிடைக்கும் வருமானத்தில் மேற்படி பணிகளை நிறைவேற்றுவதற்காக செலவு மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்த விதம் மற்றும் சேமிப்புக்கள் **பின்னிணைப்பு 06** இல் காட்டப்படுகின்றது.

4.5.4 2016 ஆம் ஆண்டினுள் 26 பூங்காக்களிலிருந்து ரூபா 1,857,890,768 ஆன வருமானம் ஈட்டப்பட்டிருந்த போதிலும், விலங்குகளின் பாதுகாப்பிற்காக செலவிடப்பட்டுள்ள தொகை ரூபா 71,579,824 ஆகும். அது 4% குறைவான பெறுமதியொன்றாகும். (**பின்னிணைப்பு 07**)

4.6 ஊழியர் பிரச்சினைகள்

4.6.1 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் 2017 திசம்பர் 20 ஆந் திகதியில் உள்ளபடியான அங்கீகரிக்கப்பட்ட பதவியணி 2,331 ஆக இருந்ததுடன், பதவியணியில் 536 வெற்றிடங்கள் நிலவின. (**பின்னிணைப்பு 08**)

4.6.2 திணைக்களத்தின் நிர்வாக நடவடிக்கைகளை நிறைவேற்றுவதற்காக 57 பேரைக் கொண்ட முகாமைத்துவப் பதவிகள் அங்கீகரிக்கப்பட்டிருந்த போதிலும், உள்ளபடியாக இந்த திணைக்களத்தில் தற்போது பணியாற்றுவது 23 பேர் என்பதுடன் தற்போது 34 வெற்றிடங்கள் காணப்படுவதால் விகிதாசாரமாக அது 56% ஆன அளவாகும். சதவீதமாகும். அதற்கமைய உயர் மட்ட முகாமைத்துவத்தின் தீர்மானமெடுக்கும் நடைமுறை பாரிய சிக்கலுக்கு முகங்கொடுத்துள்ளது.

பதவி	அங்கீகரிக்கப்பட்ட	உள்ளபடியான	வெற்றிடங்கள்
1. பணிப்பாளர் நாயகம்	* 01	0	01 **
2. பணிப்பாளர் (ஸ்ரீ.வி.சே)	* 02	0	02
3. பணிப்பாளர் (ஸ்ரீ.ச.ச.சே)	01	0	01
4. ஓ. பணிப்பாளர் (ஸ்ரீ.ப.சே)	02	0	02
5. ஓ. பணிப்பாளர் (ஸ்ரீ.வி.சே)	* 30	05 */*	25
6. கணக்காளர்	02	01	01
7. பொறியியலாளர்	02	01	01
8. கால்நடை மருத்துவர்	17	16	01
	-----	-----	-----
	57	23	34
	=====	=====	=====

** பணிப்பாளர் நாயகத்தின் பதவி 2010 நவம்பர் 22 ஆந் திகதி முதல் பதிற்கடமை பதவியொன்றாகும்.

4.6.3 பதவிகளுக்கு முழு நேர உத்தியோகத்தர்களின் சேவையானது தேவைப்பாடாக உள்ள போது, அந்த பதவிகளில் தற்போது கடமையாற்றும் உத்தியோகத்தர்கள் தமது நாளாந்த கடமைகளுக்கு மேலதிகமாக வெற்றிடமாகவுள்ள பதவிகளில் பதிற்கடமைகளை நிறைவேற்றாமல் திணைக்களத்தின் பணிகளின் செயற்திறனுக்கு நேரடியாக தாக்கமளித்திருந்தமையை காண்பித்தது. விபரங்கள் பின்வருமாறு.

நிரந்தர பதவிகள்

தற்காலிகப் பதவிகள்

பிரதிப் பணிப்பாளர் (சட்டங்களை - பணிப்பாளர் நாயகம் (பதில்)
அமுல்படுத்தல்)

பிரதிப்பணிப்பாளர் (இயற்கை - பணிப்பாளர் மேவுகை (கடமைகளை
வள முகாமைத்துவம்) நிறைவேற்றுதல்)

உதவிப் பணிப்பாளர் (திட்டமிடல்) - பிரதிப் பணிப்பாளர் (திட்டமிடல் மற்றும் தகவல்
தொழில்நுட்பம்) கடமைகளை நிறைவேற்றுதல்
மற்றும் பிரதிப் பணிப்பாளர் (சட்ட அமுலாக்கல்)
கடமை மேவுகை

உதவிப் பணிப்பாளர் - பிரதிப் பணிப்பாளர் (யானைகள் பாதுகாப்பு)
(யானைகளின் பாதுகாப்பு) கடமைகளை நிறைவேற்றுதல்.

4.6.4 இலங்கை விஞ்ஞான சேவையின் அங்கீகரிக்கப்பட்ட பதவியணி 33*
ஆனதுடன், உள்ளபடியான பதவியணியின் எண்ணிக்கை 05 */* ஆகும்.
அதற்கமைய இலங்கை விஞ்ஞான சேவையின் 27
உத்தியோகத்தர்களினதும், ஏனைய சேவைகளின் 06
உத்தியோகத்தர்களினதும் பற்றாக்குறையொன்று நிறுவனத்தினுள்
காணப்படுகின்றமை வெளிப்படுத்தப்பட்டது. 33 வெற்றிடமான
பதவிகளுக்குரிய கடமைகள் 05 உத்தியோகத்தர்களினூடாக
நிறைவேற்றுவதற்கு திணைக்களத்திற்கு நேர்ந்தமையால் ஒரு
உத்தியோகத்தருக்கு பல்வேறு பதவிகளுக்குரிய கடமைகளை நிறைவேற்ற
நேர்ந்துள்ளதுடன், திணைக்களத்தின் தீர்மானமெடுக்கும் நடைமுறையானது
05 உத்தியோகத்தர்களின் அடிப்படையில் காணப்பட்டது.

4.6.5 DMS/G2/56/2 மற்றும் 2012 ஆகஸ்ட் 21 ஆந் திகதிய முகாமைத்துவ
சேவைகள் திணைக்களத்தினால் அங்கீகரிக்கப்பட்ட பதவியணி
அறிக்கைக்கமைய இலங்கை விஞ்ஞானசார் சேவையின் 30 உதவிப்
பணிப்பாளர் / பிரதிப் பணிப்பாளர் பதவிகள் உருவாக்கப்பட்டிருந்த
போதிலும், இது வரையிலும் அதற்கான நியமனங்களை மேற்கொள்வதற்கு
திணைக்களம் நடவடிக்கை எடுக்காதிருந்ததுடன், அந்த பதவிகளின்
கடமைகளை நிறைவேற்றுவதற்காக சுமார் 2006 ஆம் ஆண்டு முதல் 18

வனவிலங்குகள் காடுகள் பாதுகாப்பு உத்தியோகத்தர்கள்
நியமிக்கப்பட்டிருந்தனர்.

4.7 காட்டு யானைகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கை - 2006

யானைகளை பாதுகாப்பதன் தேசிய முக்கியத்துவத்தினை இனங்கண்டு காட்டு யானைகளின் பாதுகாப்பிற்காக அமைச்சரவையால் “இலங்கையில் காட்டு யானைகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் தேசிய கொள்கை” எனும் தலைப்பிலான கொள்கைகளின் திரட்ட ஒன்றினை நடைமுறைப்படுத்துவதற்காக திணைக்களத்திற்கு 2006 செப்டெம்பர் 20 ஆந் திகதி அங்கீகாரம் வழங்கப்பட்டது. அதற்கமைய காட்டு யானைகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கையினுள் பின்வரும் 06 கொள்கைகள் உள்ளடங்கியிருந்தன. (பின்னிணைப்பு 09)

- (அ) இலங்கையின் வனாந்தரங்கள் நிறைந்த நிலமையினுள் யானைகளின் நீண்டகால நிலவுகையினை உறுதிப்படுத்தல்.
- (ஆ) யானை - மனித மோதல்களைக் குறைத்தல் மற்றும் தடுப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுத்தல்
- (இ) யானைகள் சரணாலயங்களின் மூலம் சமூக பொருளாதார நலன்களை பெற்றுக்கொள்ளல்.
- (ஈ) யானைகள் - மனிதர்களுக்கிடையேயான மோதல்களின் காரணமாக பாதிப்பிற்கு உள்ளாகும் மக்களுக்கு செலவிட நேரிடும் பணத்தினை செலுத்துதல்.
- (உ) முகாமைத்துவ தேவைப்பாடுகளின் அடிப்படையில் காடுகளிலிருந்து யானைகளை அகற்றுவதற்கான கண்காணிப்பு பொறிமுறையொன்றை தயாரித்தல்.
- (ஊ) காட்டு யானைகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவத்தினை அடிப்படையாகக் கொண்ட விஞ்ஞான ரீதியான ஆராய்ச்சிகளை மேம்படுத்துதல்.

4.8 யானைகள் மாறும் இடம்

4.8.1 காட்டு யானைகள் இயற்கையிலேயே சஞ்சரிக்கும் தன்மை கொண்ட விலங்கினமொன்றாவதுடன், அவற்றுக்கே உரிய பழக்கமான வழிகளில் பயணம் செய்யும் இயல்புடையவை. அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளுக்காக காட்டு யானைகளின் நிலங்கள் காடழிப்பிற்கு உட்பட்டிருந்த போதிலும், அவை சஞ்சரிக்கும் பிரதேசங்களை காட்டு யானைகள் கைவிட்டுச் செல்லவில்லை.

4.8.2 17 யானைகள் மாறும் இடங்கள் இனங்காணப்பட்டுள்ளதுடன், அவற்றுக்கிடையே வனசீவராசிகள் திணைக்களத்திற்கு வர்த்தமானியில் அறிவிப்பதற்குள்ளது கவுடுள்ள - மின்னேரியா யானைகள் மாறும் இடம் மாத்திரமாகும் (2004 யூன் 01 ஆந் திகதிய மற்றும் 1343/10 ஆம் இலக்க அதி விஷேட வர்த்தமானி அறிவித்தல்). (பின்னிணைப்பு 10) வர்த்தமானியில் அறிவிக்க முடியாது காணப்படுகின்ற 16 யானைகள் மாறும் இடங்கள் பின்வருமாறு குறிப்பிடப்படுவதுடன் அவற்றின் தற்போதைய நிலை இணைப்பு 11 இல் காண்பிக்கப்பட்டுள்ளது.

1. கோஹொலங்கல
2. உனாதுவெவ
3. வெடஹிரகிந்த
4. தஹயியாகல
5. புவக்பெலே
6. உல்ஹிட்டிய
7. ஹூன்கம்மாலபய
8. மஹாவெவ
9. ரத்நெல்ல
10. திகம்பொத்தான
11. 5th Post
12. நாச்ச தூவ - மஹகந்தராவ
13. நாச்ச தூவ - வில்பத்து
14. சூரியபுர
15. மடுபார
16. புளியங்குளம்

4.9 காட்டு யானைகளின் மரணம்

4.9.1 இலங்கையின் காட்டு யானைகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசியக் கொள்கை 2006 இல் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள கட்டுப்பாட்டு அறிக்கையின் பிரகாரம் “பயிற்றுவித்த யானைகளின் பெருக்கமொன்று இல்லாதிருந்தமையால் அவை பரம்பரையை அதிகரிக்காதவையாக கருத்திற்கொள்ள வேண்டும். காட்டு யானைகள் 40 சதவீதம் இனப்பெருக்க

சக்தியுடைய பருவமடைந்த பெண் யானைகளை கொண்டிருந்தால், அவ்வாறே குட்டி ஈனுதல் 4 வருடங்களுக்கு ஒரு தடவையாயின், ஒரு வருடத்தில் அதிகரிக்கும் மொத்த அளவு 10 சதவீதம் ஆகும். யானைகளின் சராசரி வாழ்க்கை 60 முதல் 70 வருடங்கள் வரையான காலமாயின், வருடாந்த இறப்புக்களின் அளவு 1½ சதவீதமாகும். அதனால் மிகவும் மகிழ்ச்சிக்குரிய நிலைமைகளிலும் காட்டு யானைகளின் உண்மையான அதிகரிப்பு சுமார் 8½ சதவீதமாவதுடன் எனினும், அவ்வாறான நிலைமைகள் உண்மையாக நிலவுவதில்லை. விபத்துக்கள், குண்டுகளினால் ஏற்படும் காயங்கள், சட்டவிரோதமான முறையின் யானைகள் பிடித்தல், குட்டி யானைகளை பிடித்தல், குட்டி யானைகளை பிடித்த பின்னர் தாய் யானைகளை சுடுதல், வறட்சியான காலங்களில் நீரின்றி மரணமடைதல், காடுகளை அழிக்கும் போது யானைக் கூட்டங்கள் பிரிந்து செல்லல் போன்ற பல்வேறு காரணங்கள் பிறப்பு மற்றும் இறப்பு எண்ணிக்கையில் தாக்கம் செலுத்தக்கின்றமையால் கராசரி அதிகரிப்பின் உண்மையான எண்ணிக்கை தாக்கம் செலுத்துகின்றமையால் சராசரி அதிகரிப்பின் உண்மையான எண்ணிக்கை 6 சதவீதம் அல்லது 7 சதவீதம் மாத்திரம் என கருத்தில்கொள்ள முடியும். மொத்த யானைகளின் எண்ணிக்கையை 1,000 என கணக்கிட்டால் கொல்லப்படுவதாலும் பிடிப்பதாலும் குறைவடையும் எண்ணிக்கை, அதிகரிக்கும் அளவினைப் போன்றே சுமார் இரு மடங்காகும். ஏனைய முறையில் கூறினால் இந்தக் குறைவு எமது நாட்டின் பிரதான சொத்தொன்று சிறிது சிறிதாக அழிவடைதல் ஆகும். இந்தக் குறைவினை உடனடியாக நிறுத்தாவிடில் இலங்கையின் யானைகளின் அழிவினை தடுக்க முடியாது” எனக் குறிப்பிடப்படுகின்றது.

4.9.2 தற்காலத்தில் தந்தம் கொண்ட யானைகளை கொல்லுதல் வியாபாரமொன்றாக மாறியுள்ளதாக எண்ணமொன்று பரவலடைந்துள்ளமையால் தந்தமுடைய யானைகளின் பாதுகாப்பு தொடர்பில் பாரியளவிலான அபாயமொன்று ஏற்பட்டுள்ளதுடன் காட்டு யானைகளை பாதுகாப்பதற்கு பொருத்தமான வேலைத்திட்டமொன்றினை நடைமுறைப்படுத்தல் வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் பொறுப்பாகும்.

4.9.3 வனவிலங்குகள் மற்றும் தாவரங்கள் மற்றும் அவற்றின் வாழிடங்களை வணிக ரீதியாகவும் ஏனைய முறையற்ற விதத்திலான பாவனைக்கும் உட்படுத்துவதனால், இலங்கையில் காட்டு யானைகளின் பெருக்கம் மற்றும் அதன் நிலவுகைக்கு பாரிய தடையொன்று நிலவியதாக கடந்த 05 வருடங்களினுள் பெறப்பட்ட யானைகளின் மரண எண்ணிக்கையை நோக்கும் போது தெளிவாகின்றது.

ஆண்டு	வருடாந்த யானைகளின் மரணம்	உயிர்ச் சேதங்கள்	ஆதனங்களுக்கான சேதங்கள்
2013	206	70	1262
2014	231	67	1424
2015	205	63	1226
2016	279	88	1320
2017.10.30	206	56	மாவட்ட செயலகங்களினூடாக நட்டஈடு செலுத்தப்படுகின்றமையால் திணைக்களத்திடம் முழுமையான தகவல்கள் காணப்படவில்லை.

4.9.4 அழிவடையும் அச்சுறுத்தலுக்கு உட்பட்டுள்ள கதம்பன் யானைகள் தற்போது கருத்திற்கொள்ளக் கூடிய அளவில் இறந்துள்ளன. 2012 ஆம் ஆண்டிலிருந்து 2017 ஆம் ஆண்டு வரை மாத்திரம் 38 கதம்பன் யானைகள் இறந்துள்ளதாக வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் தரவுகளிலிருந்து சுட்டிக் காண்பிக்கப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 12)

ஆண்டு	இறந்த கதம்பன் யானைகள்
2012	06
2013	09
2014	07
2015	05
2016	06
2017	05
மொத்தம்	38

4.9.5 துப்பாக்கி சூட்டுக்கு இலக்காகி இரண்டு கண்கள் தெரியாமல் போன மற்றும் இடது காலில் உள்ள காயத்திற்கு மூன்றாண்டு காலம் மருந்து செய்யப்பட்ட தள பூட்டுவாகேயின் பாதுகாப்பு தொடர்பில் முறையான நடவடிக்கை எடுக்காமை மற்றும் யானை நடமாடிய பிரதேசங்களின் மூலம் அதன் நடமாட்டம் இனங்காணப்படாமை யானையின் கொலை செய்யப்படுவதற்கு மறைமுக அனுசரணையாக இருந்தது.

4.9.6 கணக்காய்விற்கு கிடைத்த வெளிவாரி தகவல்களின் பிரகாரம் அண்மையில் 10 கதம்பன் யானைகள் அளவில் இறந்துள்ளதாக குறிப்பிடப்பட்டிருந்த போதிலும், வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் தகவல்களின் பிரகாரம் அது தொடர்பாக உறுதிப்படுத்திக் கொள்ள முடியாதிருந்ததுடன் இதுவரை திணைக்களத்தினால் அதற்காக பரிசோதனையொன்று மேற்கொள்ளப் பட்டிருக்கவில்லை. திணைக்களத்தில் காணப்படும் தகவல்களின் பிரகாரம் 2017 ஆம் ஆண்டின் போது இறந்த யானைகளின் எண்ணிக்கை 05 ஆக இருந்தது. (பின்னிணைப்பு 13)

4.9.7 பொலன்னருவ வனசீவராசிகள் வலயத்தில் ஏனைய வலயங்களுக்கு ஒப்பாக இறந்த யானைகளின் எண்ணிக்கை கூடுதலாக அறிக்கையிடப்பட்டிருந்தது. ஒட்டுமொத்தமாக எடுக்கும் போது 50% இற்கு மேற்பட்ட இறப்புக்களின் எண்ணிக்கைக்கு மனிதர்களின் செயற்பாடுகளே காரணங்களாக இருந்தன. சுடுகலன்களின் பயன்பாடு, மின்சாரத் தாக்குதலுக்கு உட்படத் திட்டமிடல், வெடிகளை உணவாக எடுக்கச் செய்தல், நஞ்சு வைத்தல் போன்றவற்றை செய்வதற்கு மனிதர்கள் அதிகளவில் முன்வந்துள்ளனர். (பின்னிணைப்பு 14)

4.9.8 வனசீவராசி உத்தியோகத்தர்களுக்கு யானைகள் தொடர்பாக செயற்பட வேண்டிய முறை தொடர்பாக தெளிவொன்றும் விசேட பயிற்சியொன்றும் வழங்கப்பட்டிருந்த போதிலும், உத்தியோகத்தர்கள் கவனயீனமாக செயற்படுத்துவது காரணமாக காட்டு யானைகள், இறக்கும் சந்தர்ப்பங்கள் காணப்பட்டன. (எடுத்துக் காட்டாக கீழே காட்டப்பட்டுள்ள நிழற்படங்களில் காண்பிக்கப்படும் சியம்பலாண்டுவ பெரிய யானை போக்குவரத்தின் போது இறந்தமை மற்றும் 2017 ஆம் ஆண்டின் போது வவுனியா ஓமந்தை பிரதேசத்தில் பெண் யானையொன்று இறந்தமை என்பவற்றை குறிப்பிடலாம்.)

4.9.9 கழிவுப் பொருட்களை உணவாகக் கொள்வதால் இறத்தல்

4.9.9.1 இப்பொழுது அதிக எண்ணிக்கையான காட்டு யானைகள் கழிவுப் பொருட்களை உணவாகக் கொள்வதால் பல்வேறு நோய்களுக்கு உட்பட்டு இறப்பதுடன் மரணப் பரிசோதனையின் போது யானையின் வயிற்றில் உக்காத பொல்த்தின், ஷொப்பிங் பைகள், பிளாஸ்டிக் போத்தல் உட்பட அநேகமானவை காணப்பட்டதாக கால்நடை மருத்துவர்கள் தெரிவிக்கின்றனர். தாவர உண்ணியான யானை கழிவுப்பொருட்களை நுகர்விற்காக பழக்கப்பட்டதன் பின்னர் நாளாந்தம் கழிவுப்பொருட்களை உணவுப் பொருட்களாக கொள்ளும் வழக்கமாகக் கொண்டுள்ளதுடன் அவ்வாறு வருகை தரும் காட்டு யானைகளின் கூட்டம் நாளுக்கு நாள் அதிகரிப்பதும் அவதானிக்கப்பட்டது. “கழிவுப்பொருட்கள் வெளியேற்றும் இடங்களில் யானைகள் சுற்றித் திரிவதனை தவிர்ப்பதற்காக நடவடிக்கைகளை எடுத்தல்” என்ற தலைப்பில் 2017 யூன் 07 ஆந் திகதிய அமப/17/1057/708/014 ஆம் இலக்க அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனமொன்று வழங்கப்பட்டுள்ளது. (பின்னிணைப்பு 15)

4.9.9.2 அதன் பிரகாரம் கழிவுப்பொருட்கள் வெளியேற்றப்படும் இடங்களுக்கு யானைகள் வராமல் இருப்பதற்கு முடியாத வகையில் மின்சார வேலிகள் நிர்மாணிப்பதன் மூலம் இந்நிலமைகளை தவிர்ப்பதற்கு இயலுமை காணப்பட்ட போதிலும், அதற்காக உள்ளூராட்சி மன்றங்களுடன் தொடர்புபட்டு உரிய வேலைத்திட்டமொன்று செயற்படுத்துவதற்கு வனசீவராசிகள் திணைக்களம் இதுவரை தவறியிருந்தது

4.9.9.3 வனசீவராசிகள் வலயத்தில் கழிவுப்பொருட்கள் வெளியேற்றப்படும் 54 இடங்களில் 300 இற்கு மேற்பட்ட யானைகள் சுற்றித் திரிவது இனங்காணப்பட்டுள்ளது. (பின்னிணைப்பு 16)

4.9.10 யானைகளை கொல்லுதல் மற்றும் துன்புறுத்தல் காரணமாக சட்டங்களை செயற்படுத்துதல்

4.9.10.1 2009 இன் 22 ஆம் இலக்க வனவிலங்குகள் மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்பு (திருத்திய) அதிகாரச் சட்டத்தின் 17 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் காட்டிற்கு வெளியே 51 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் காட்டினுள்ளே ஏதேனும் யானைகள் இறல்தல், துப்பாக்கியால் சுடுதல், காயமேற்படுத்துதல் என்பது தடை செய்யப்பட்டுள்ளதாக குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. 21 (ஆ) பிரிவின் பிரகாரம்) காட்டிற்கு வெளியே யானைகள் தொடர்பாக செய்த தவறொன்றுக்கு ரூபா ஒரு இலட்சத்து ஐம்பதாயிரத்திற்கு குறையாத மற்றும் ஐந்து இலட்சத்திற்கு மேற்படாத தண்டமொன்று விதிக்கக்கூடியதாக இருப்பதுடன் இச்சட்டத்தின் கீழ் யானைக்கு செய்யப்பட்ட ஏதேனும் தவறொன்றுக்கு பிணை வழங்க முடியாத தவறொன்றாக இருப்பதுடன் அவ்வாறான தவறு தொடர்பாக 1997 இன் 30 ஆம் இலக்க பிணை சட்டத்தின் ஏற்பாடுகள் மற்றும் 1979 இன் 15 ஆம் இலக்க குற்றவியல் நடபடி சட்டக்கோவை சட்டத்தின் ஏற்பாடுகள் பொருந்தும்

4.9.10.2 காட்டினுள் யானையொன்று தொடர்பாக செய்யப்பட்ட தவறொன்றுக்கு 51 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம், ரூபா ஒரு இலட்சத்து ஐம்பதாயிரத்திற்கு குறையாத மற்றும் ஐந்து இலட்சத்திற்கு மேற்படாத தண்டமொன்று விதிக்கக் கூடியதாக இருப்பதுடன் மற்றும் பத்து ஆண்டுகளுக்கு மேற்படாத காலத்திற்கு மறியல் தண்டனை அல்லது இரண்டில் ஒன்று ஒன்றான சிறைத்தண்டனை அல்லது அத்தண்டப்பணம் மற்றும் சிறைத்தண்டனை ஆகிய இரண்டிற்கு உட்படுத்தப்பட வேண்டும். கடந்த 03 ஆண்டுகளில் மேற்கொண்ட யானைகளின் மரணம் மற்றும் அதற்காக வழங்கப்பட்ட தண்டனைகளின் எண்ணிக்கை கீழே காட்டப்பட்டுள்ளது.

ஆண்டு	மனிதர்களின் செயற்பாடுகளினால் ஏற்பட்ட மரணங்களின் எண்ணிக்கை வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் செயலாற்றல் அறிக்கையின் பிரகாரம்	யானை மரணங்களுக்காக சட்டங்கள் அமுலாக்கலின் எண்ணிக்கை	யானை இறப்பிற்காக எவ்வித நடவடிக்கைகளும் எடுக்கப்படாத சந்தர்ப்பங்கள்
2015	117	18	99
2016	131	9	122
2017/10/30	136	16	120
மொத்தம்	384	43	341

4.9.11 கதிர்காமம் மாணிக்க கங்கைக்கு அருகில் தமிழ் நிலையத்தின் அருகில் மரமொன்றில் கட்டி வைக்கப்பட்டிருந்த யானைக்குட்டி வழக்குப் பொருளொன்றாக கருதி நீதிமன்றத்தின் அனுமதியொன்று உடவளவ யானைகள் சரணாலயத்திற்கு தொடர்பு படுத்தப்பட்டிருந்ததுடன் நீதிபதியாலும் யானைக்குட்டி வழக்குப் பொருளாக முன்வைக்கப்படாமையால் முறைப்பாட்டாளருக்கு பாரிய பாதிப்பொன்று இவ்வழக்கின் போது இடம்பெற்றுள்ளதாக கூட்டிக் காட்டப்பட்டுள்ளது. வழக்கு செயற்பாடுகளின் போது வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் உத்தியோகத்தர்களுக்கு அறிவுட்டலை ஏற்படுத்தவதற்காக துரித வேலைத்திட்டமொன்று ஏற்படுத்தப்படுத்த வேண்டும்.

4.9.12 2016 திசெம்பர் 05 ஆந் திகதி றுஹுனு தேசிய பூங்காவின் iv ஆம் பிரிவில் கோனகங்கார 22 ஆம் கட்டை பிரதேசத்தில் உருக்கு கம்பியின் உதவியுடன் பொருத்தப்பட்ட கூண்டில் அகப்பட்ட 06 வயதுடைய பெண் யானைக் குட்டி கண்டுபிடித்திருந்த போதிலும் சந்தேக நபரைஇனங்காண்பதற்கு இதுவரையிலும் திணைக்களத்தில் தெளிவான வேலைத்திட்டமொன்று செயற்படுத்தப் பட்டிருக்கவில்லை.

4.10 யானைக் குட்டிகள் வர்த்தகம்

பொதுமக்களுக்கு அதிகளவில் சமய மற்றும் கலாசார அலுவல்களுக்காக யானைக் குட்டிகளைப் பயன்படுத்துதல் மற்றும் யானைகளை அருகில் வைத்துக் கொள்வதற்கு முன்வருகின்றமை காரணமாக யானைக் குட்டிகளை காட்டிலிருந்து சட்டவிரோதமாக பிடித்து போலி அனுமதிப்பத்திரங்களை பெற்றுக்கொண்டு செல்ல யானைகளாக அருகில் வைத்துக் கொள்ளும் வியாபாரமொன்றும் காணப்படுவது

கணக்காய்வின் போது வெளிப்படுத்தப்பட்டது. இதற்கு வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் உத்தியோகத்தர்களும் தொடர்புபடுத்தப்பட்டிருந்தனர். (பின்னிணைப்பு 17)

4.11 யானைகளின் கணக்கெடுப்பு

4.11.1 2011 ஆகஸ்ட் 11 ஆந் திகதி யானைகள் கணக்கெடுப்பொன்று மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்ததுடன் அதன் பிரகாரம் வெவ்வேறு வயதமைப்பில் காணப்படும் போதகங்கள், குட்டிகள், இளைய மற்றும் முதியோர் என 5,879 யானைகள் இனங்காணப்பட்டிருந்தது. யானைகள் கணக்கெடுப்பின் போது 67.19% ஆன வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் கீழ் காணப்படும் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வலையமைப்பிலும் 29.78% வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் கீழ் காணப்படும் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களிலும் 3.03% பாதுகாப்பு பிரதேசங்களுக்கு புறம்பான வனாந்திரங்களை அண்மித்து வாழ்கின்றன. (பின்னிணைப்பு 18)

4.11.2 2011 ஆம் ஆண்டில் யானைகளின் கணக்கெடுப்பு அறிக்கையில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள 2% சதவீத வளர்ச்சி விகிதத்தின் பிரகாரம் 2017 ஆம் ஆண்டின் இறுதியில் யானைகளின் எண்ணிக்கை 6,621 ஆகும். எவ்வாறாயினும் அந்நிலைமை உண்மையாக காணப்படுகின்றது என்பது சந்தேகத்திற்குரியதாக இருந்தது.

4.12 யானை மனிதர் மோதல்

4.12.1 அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளுக்கும் சட்டவிரோதமான செயற்படும் வகையில் காடழிப்பினால் நிலப்பயன்பாடு தன்மையின் வேறுபாடு மற்றும் பயன்படுத்தக்கூடிய செழுமையான வாழுமிடங்கள் இல்லாமல் போதல் மற்றும் குறைவடைதல் காரணமாக யானை மனிதர் மோதல் தற்போது துரிதமாக வளர்ந்து வந்துள்ளது.

4.12.2 யானை மனிதர் மோதல்களைக் குறைப்பதற்கான தந்திரோபாய நடவடிக்கைகளாக வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தினால் கடந்த காலப்பகுதிகளில் மின்சார வேலிகளை அமைத்தல், யானை வெடிகளை பகிர்ந்தளித்தல், யானை மாறுமிடங்கள் தடைகளை நீக்குதல் மற்றும் நடமாடும் இடங்களுக்கு இடையே தொடர்புகளை விரிவுபடுத்தல், சமூக அறிவூட்டல் மற்றும் பொதுமக்கள் பங்குபற்றல் வழங்குதல் போன்ற தந்திரோபாயங்கள் இனங்காணப்பட்டிருந்த போதிலும், மின்சார வேலிகளை அமைத்தல், யானை வெடிகளை பகிர்ந்தளித்தல் போன்ற விடயங்கள்

தொடர்பாக கூடுதலான கவனம் செலுத்தப்பட்டிருந்தது. 2012 முதல் 2016 ஆம் ஆண்டிற்கு இடைப்பட்ட காலப்பகுதியில் ஒவ்வொரு செயற்பாடுகளுக்காகவும் வருடாந்தம் செலவிடப்பட்ட தொகை கீழே காட்டப்பட்டுள்ளது.

செலவினத்தின் தன்மை	2016	2015	2014	2013	2012
	ரூபா	ரூபா	ரூபா	ரூபா	ரூபா
மின்சார வேலிகளை அமைத்தல்	239,502,262	275,819,926	195,340,000	209,232,518	177,660,693
யானை வெடிகளை கொள்வனவு செய்தல்	86,616,504	75,867,343	58,331,560	48,403,600	43,464,025
யானை மாறக்கூடிய தடைகளை நீக்குதல்	727,028	-	-	-	-
சமூக அறிவூட்டல்	3,080,000	2,899,000	1,948,000	1,151,000	-

குறிப்பு: இதன் பிரகாரம் மேற்படி காலப்பகுதியில் யானை கடவைகளில் தடைகளை அகற்றுவதற்காக எவ்வித பணமும் செலவிடப்படாதிருந்ததுடன் அதற்காக எவ்வித கவனமும் செலுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை.

4.12.3 வழமையான வாழிடங்கள் இல்லாமல் போவதால் உணவு தேவைகளை நிறைவேற்றுவதற்காக யானை பயிர்ச்செய்கை காணிகளுக்கும் கிராமங்களுக்கும் நுழைவதால் அவற்றை விரட்டியடிப்பதற்காக திணைக்களத்தினால் நிதி ஏற்பாடு ஒதுக்கீடு செய்யப்பட்டிருந்தது. 05 ஆண்டுகளில் யானை வெடி கொள்வனவிற்காகவும் யானைகளை விரட்டுவதற்கும் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளவாறு செலவிடப்பட்டிருந்தன.

ஆண்டு	பெரிய வெடிகள்		சிறிய வெடிகள்		சமிக்ஞை வெடிகள்		மொத்தம்	
	அலகு	ரூபா	அலகு	ரூபா	அலகு	ரூபா	அலகு	ரூபா
2012	239,000	20,013,000	125,000	7,962,825	150,000	15,488,200	514,000	43,464,025
2013	260,000	22,459,500	132,000	8,499,400	163,000	17,444,700	555,000	48,403,600
2014	284,500	27,055,840	150,000	10,451,000	182,500	20,824,720	617,000	58,331,560
2015	360,000	36,652,710	150,000	11,242,500	225,000	27,972,132	735,000	75,867,342
2016	375,500	41,377,802	156,500	13,442,618	234,750	31,796,083	766,750	86,616,504

யானைகளை துரத்துதலும் விரட்டுதலும்

ஆண்டு	ஆவேசமான யானைகளைப் பிடித்தல்		ஒரு சந்தர்ப்பத்திற்காக ஏற்பட்ட செலவினம்
	அளவு	செலவினம்	
		ரூபா	ரூபா
2012	16	6,225,734	389,108
2013	13	2,211,363	170,105
2014	11	3,047,334	277,030
2015	11	1,913,665	173,970
2016	16	4,458,233	278,640

4.12.4 2016 ஆம் ஆண்டில் யானைகளை விரட்டுவதற்கும் யானை வெடிகளை கொள்வனவு செய்வதற்குமான செலவினம் முறையே ரூபா 4,458,233 மற்றும் ரூபா 86,696,931 ஆக இருந்தது. அதன் பிரகாரம் முன்னைய ஆண்டிற்கு ஒப்பாக யானைகளை விரட்டியடித்தல் செலவினம் 133% ஆலும் யானை வெடிகள் கொள்வனவுச் செலவினம் 14% ஆலும் அதிகரித்திருந்தது.

4.12.5 2016 ஆம் ஆண்டில் வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் மூலம் திட்டமிடப்பட்ட 16 காட்டு யானைகள் விரட்டியடிப்புக்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டு ரூபா 4,458,233 செலவிடப்பட்டிருந்தது. அதன் பிரகாரம், ஒரு யானைக்காக ஏற்பட்ட செலவினம் சுமார் ரூபா 278,640 ஆக இருந்தது.

4.12.6 யானை மனிதர் மோதல்களைக் குறைப்பதற்கு 2016 ஆம் ஆண்டில் வரவு செலவு திட்ட முன்மொழிவின் பிரகாரம் கிடைத்த ரூபா 647,575,000 ஆன நிதிஏற்பாடுகளில் ரூபா 329,230,260 செலவிடப்பட்டிருந்த போதிலும், யானை மனிதர் மோதல்களின் விளைவாக இருதரப்பினருக்கு ஏற்பட்ட பாதிப்பு 2015 ஆம் ஆண்டிற்கு ஒப்பாக 2016 ஆம் ஆண்டின் போது 36% இனால் அதிகரித்திருந்தது.

4.13 மின்சார வேலிகளை அமைத்தல்

4.13.1 யானை மனிதர் மோதல்களைக் கட்டுப்படுத்துவதற்கு உள்ள பிரதான தீர்வுகளில் மின்சார வேலிகளை அமைத்தல் தீர்வொன்றாக இனங்காணப்பட்டுள்ளது. அதன் பிரகாரம், 2016 ஆம் ஆண்டு வரை 4211.8 கிலோ மீற்றர் நிர்மானிக்கப்பட்டிருந்தன. முன்னைய 05 ஆண்டுகளின் போது மின்சார வேலி நிர்மானிப்பிற்காக அரசினால் மேற்கொள்ளப்பட்ட நிதிஏற்பாடு திணைக்களத்தினால் செலவிடப்பட்ட தொகை மற்றும் அந்தந்த ஆண்டுகளில் அமைக்கப்பட்ட மின்சார வேலியின் தூர அளவுகள் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளன.

ஆண்டு	செலவினத் தலைப்பு	நிர்மானிக்கப்பட்ட தூரம்	நிதிஏற்பாடு	செலவினம்	நிதிச் செயலாற்றல்
		கி.மீ	ரூபா	ரூபா	
2012	284-1-2-2014 கஜமித்துரோ நிகழ்ச்சி	231.85	200,000,000	177,660,693	89%
2013	284-1-1-6-2105-03 மின்சார வேலி அமைத்தல்	341.85	110,914,925	110,914,925	100%
2013	284-1-1-6-2502 தேசத்திற்கு மகுடம்		100,000,000	98,317,593	98%
2014	284-1-10-2105-03 மின்சார வேலி அமைத்தல்	179.2	250,000,000	195,340,000	78%
2015	284-1-8-2502 மின்சார வேலி அமைத்தல்	226.16	300,000,000	275,819,926	92%
2016	284-1-8-2502 மின்சார வேலி அமைத்தல்	287.1	250,000,000	239,502,262	37%

குறிப்பு : மின்சார வேலி நிர்மானிப்பதற்காக செலவிடப்பட்ட பணத்தினுள் மின்சார வேலி உபகரணங்கள் கொள்வனவு செலவினம் உள்ளடக்கப்படுவதுடன் அனைத்து மின்சார வேலி உபகரணங்கள் உரிய ஆண்டில் நிர்மானிப்பதற்கு பயன்படுத்தப்படுவதில்லை.

4.13.2 மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பிற்காக சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் ஒத்துழைப்பை பெற்றுக்கொள்ளல்

நாளுக்கு நாள் அதிகரித்துச் செல்லும் யானை மனிதர் மோதல் குறைக்கும் நடைமுறையொன்றாக மின்சார வேலி நிர்மாணத்தின் போது வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தினால் முகங்கொடுக்கும் பாரிய சிக்கலொன்றாக நிர்மாண ஊழியர்களின் பற்றாக்குறை இனங்காணப்பட்டிருந்தது. அதற்கு தீர்வொன்றாக 2012 ஒக்தோபர் 19 ஆந் திகதி முதல் நாட்டின் வனசீவராசிகள் மற்றும் வனப் பாதுகாப்பு வலயங்களுக்குரிய அனைத்து மின்சார வேலிகளை அமைத்தல், பாதுகாத்தல் மற்றும் பராமரித்தல் என்பன முறையான நடைமுறையொன்றுடனும் ஒழுங்குபடுத்தலுக்கு உட்பட்டு சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்கு கையளிக்கப்பட்டிருந்ததுடன், 2017 ஆம் ஆண்டில் மின்சார வேலிகளை பராமரிப்பதற்காக ரூபா 99,784,505 ஆன நிதிஏற்பாடு வழங்கப்பட்டிருந்தது.

4.13.3 மின்சாரவேலி நிர்மாணம் தொடர்பாக மேற்கொள்ளப்பட்ட பௌதீக பரிசோதனையின் போது சில பிரதேசங்களில் ஆட்களால் தமது பயிர்ச்செய்கை நிலத்தை சுற்றி அனுமதியற்ற மின்சார வேலிகள் நிர்மாணிக்கப்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டதுடன் அவ்வாறான மின்சார வேலிகளுக்காக மின்சக்தியை பெற்றுக்கொள்ளும் மூலம் எதுவென்பதும் காணப்படும் வோல்ட் அளவு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட தரத்தில் விதிக்கப்பட்டுள்ளதா என்பது தொடர்பாக பரிசோதனையொன்றோ அல்லது வழிகாட்டல் இல்லாதிருந்தமை கண்டறியப்பட்டன. (பின்னிணைப்பு 19)

4.13.4 05 ஆண்டுகளில் மின்சார வேலி நிர்மாணத்திற்காகவும் பராமரிப்பதற்காகவும் ரூபா 1,081,415,399 ஆன செலவினம் மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்த போதிலும், ரூபா 22,746,196 பெறுமதியான யானை வேலி உபகரணங்கள், அலுவலகத்திலும், பீட்டு அலுவலகங்களிலும் விளைவற்ற வகையிலும் குறைப்பயன்பாட்டுடனும் இருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

4.13.5 சந்தகலகம இலுக் பொலஸ்ஸ மஹநெடுலம 24 கிலோ மீற்றர் மின்சார வேலியை அமைப்பதற்காக 2015 ஆகஸ்ட் 07 ஆந் திகதி ரூபா 3,763,315 நிதிஏற்பாடு விடுவிக்கப்பட்டிருந்தது. நிதிஏற்பாட்டினை விடுவிப்பதற்கு முன்னர் காணி தொடர்பான சிக்கல்கள் தீர்வு செய்யப்பட வேண்டியிருந்த போதிலும், அக்காணி சிக்கல்களை தீர்வு செய்யாமை காரணமாக 2016 செப்டெம்பர் மாதம் வரையிலும் அச்செயற்பாட்டினை நிறைவேற்ற முடியாமல் இருந்தது. மேலும், காணி தொடர்பாக சிக்கல்களை தீர்வு செய்வதற்கு முன்னரே அதற்காக தேவையான பெறுகை நடவடிக்கைகள் மேற்கொண்டு ஒப்பந்தத்தை வழங்குவதற்கு நிறுவனம் தெரிவு செய்யப்பட்டிருந்தது.

4.13.6 அலுக்கவஆர - உனாது வெவ வரை 60 கிலோமீற்றர் மின்சார வேலியை அமைப்பதற்காக 2014 ஆம் ஆண்டின் போது திட்டமிடப்பட்டிருந்தது. இம்மின்சார வேலி 06 கட்டங்களின் கீழ் பகுதி பகுதியாக சுத்திகரிக்கப்பட்டு 19.5 கிலோ மீற்றர் யானை வேலி அமைப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்த போதிலும், காணி சிக்கல்கள் காரணமாக 2016 செப்டெம்பர் வரையிலும் பூர்த்தி செய்வதற்கு முடியாதிருந்தது. இதன் காரணமாக 2014 ஆம் ஆண்டின் போது செலவிடப்பட்ட ரூபா 3,233,982 தொகை விளைவற்ற செலவினமொன்றாக இருந்தது. விபரங்கள் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளன.

விபரம்	உத்தேச அளவு	செலவிடப்பட்ட தொகை	பூர்த்தி செய்த அளவு
		ரூபா	
கட்டம் 01	(10 km)	464,574	4.50 km
கட்டம் 02	(10 km)	842,863	7.00 km
கட்டம் 03	(10 km)	நிறைவேற்றப் படவில்லை	-
கட்டம் 04	(10 km)	963,272	8.00 km
கட்டம் 05	(10 km)	நிறைவேற்றப் படவில்லை	-
கட்டம் 06	(10 km)	963,272	-
		3,233,981	19.5 km

4.13.7 மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கும் போது காணி தொடர்பான சிக்கல்கள் தீர்வு செய்யப்பட வேண்டிய போதிலும், அக்காணி சிக்கல்களை தீர்வு செய்வதற்கு வனசீவராசிகள் திணைக்களத்திற்கு முடியாமல் இருந்தது. காணி சிக்கல்கள் காணப்படாமையால் நிர்மாணிப்பதற்கு முடியாதிருந்த மின்சார வேலிகள் சில பின்வருமாறு காணப்பட்டன.

- வந்தினகல - கரபன
- கொனகெட்டியாவ - தேவாலமங்கட
- கொஹாலவகல - கரம்பவவ
- ஹிங்கமாலாஓய வடக்கு
- நிதிணியாவ
- வலதம்பாபுர - மதவத்த
- மஹவந்த - வெலிபிட்டிய
- வெலிபிட்டிய - கட்டம்பேரி

- விலமென்ன உரணிய - மோதர வெலஸ்ஸ
- அத்தகலகம - கிலுக்பெலஸ்ஸ - மஹநெட்டுவுல
- அலுத்கங்ஆற - உனதாவெவ

4.14 காட்டு யானை முகாமைத்துவமும் காடுகளாக பிரகடனப்படுத்தலும்

4.14.1 யானை மனிதர் மோதலுக்கு தீர்வொன்றாக உடவளவ லுணுகம்வெஹர மற்றும் பூந்தல தேசிய வனப் பூங்கா என்பவற்றை தொடர்புபடுத்தி யானைகளின் நடமாட்டத்தை இனங்கண்டு வனாந்தர பிரதேசங்களை தொடர்புபடுத்துவது அதன் நோக்கமாகும்.

4.14.2 அம்பாந்தோட்டை துறைமுகம் மற்றும் மத்தள விமான நிலையம் நிர்மாணத்திற்கு முன்னர் தயாரிக்கப்பட்டிருந்த சுற்றாடல் தாக்க மதிப்பீட்டு அறிக்கைகளில் இந்த அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளுடன் காட்டு யானைகளுக்கு பாதுகாப்பினை ஏற்படுத்தவதற்காக அம்பாந்தோட்டை யானை முகாமைத்துவ வனமாக பிரகடனப்படுத்த வேண்டுமென குறிப்பிடப்பட்டிருந்த போதிலும் அவ்வாறு செய்யப்பட்டிருக்கவில்லை. (பின்னிணைப்பு 20)

4.15 ஹொரொவப்பொத்தான யானைகள் காப்பகம்

4.15.1 ஹொரொவப்பொத்தான யானைகள் காப்பகத்தில் மின்சார வேலி பொருத்துவதில் அதன் தரம் தொடர்பான பிரச்சினைகள் எழுந்துள்ளதுடன் அங்கு பாதுகாத்து வைக்கப்பட்டிருந்த சுமார் 30 ஆவேசமான யானைகள் தப்பிச் சென்றுள்ளதுடன் அவ்வாறு நடைபெறுவதற்கான காரணங்கள் இனங்காணப்படுவதற்கான நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை.

4.15.2 ஆவேசமான யானைகளை பாதுகாத்து வைப்பதற்காக அமைக்கப்பட்டுள்ள சுமார் 2,500 ஏக்கர் பரப்பளவைக் கொண்ட ஹொரொவப்பொத்தான யானைகள் காப்பகத்தில் இருந்த தனிக் கதம்பன் எனும் யானை அங்கிருந்து அண்மையில் தப்பிச் சென்றுள்ளதுடன் யானைகளினதும் கிராமவாசிகளினதும் பாதுகாப்பு சம்பந்தமாக தேவையான நடவடிக்கைகளை திணைக்களம் எடுப்பதற்கு தவறியிருந்தது.

4.16 ஏனைய விலங்கினங்கள்

4.16.1 இலங்கை சிறுத்தை

4.16.1.1 பூனை இனத்தைச் சேர்ந்த விலங்கினமான இலங்கைச் சிறுத்தை தம்மாலேயே தேர்ந்தெடுத்துக் கொள்ளப்பட்ட ஒரு பிரதேசத்தை தமது வாழிடமாகக் கொள்ளும் ஒரு விலங்கினமாகும். அப்பிரதேசத்திற்கு அறிமுகமற்ற ஒரு சிறுத்தை வரும் பட்சத்தில் அது நிச்சயமாக ஆபத்தை எதிர்நோக்கும். அதிகமான சிறுத்தை இனங்கள் மலைப்பிரதேசங்களில் காணப்படுவதுடன் அப்பிரதேசங்கள் வேகமாக குடியேற்றங்களாக மாறி வருவதனால் சிறுத்தைகளின் வாழ்விற்கு சவாலாக மாறியுள்ளது.

4.16.1.2 2017 ஆம் ஆண்டின் இறுதியில் 750 - 1000 அளவிலான இடைப்பட்ட சிறுத்தைகள் வாழ்வதாக விலங்குகள் சரணாலய மற்றும் வனவிலங்குகள் பாதுகாப்பு நிதியம் (The wilderness and Wildlife Conservation Trust) எனும் ஆய்வு நிறுவனத்தினால் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளதுடன் 2001 ஆம் ஆண்டு முதல் 2017 ஆம் ஆண்டு வரை 35 சிறுத்தைகள் உயிரிழந்துள்ளதாகவும் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. (பின்னிணைப்பு 21)

4.16.1.3 சிறுத்தைகளைப் பாதுகாப்பதற்கோ, சிறுத்தைகளின் இன விருத்திக்கோ அல்லது சிறுத்தைகளினதும் பொதுமக்களினதும் பாதுகாப்பிற்கோ பொருத்தமான நடவடிக்கைகளை அறிமுகப்படுத்துவதற்கு திணைக்களம் தவறியிருந்தது.

4.16.2 கடலாமைகளைப் பாதுகாத்தல்

4.16.2.1 கடல் வாழ் உயிரினங்கள் மத்தியில் கடலாமை விசேடமான உயிரினமாகும். இலங்கையில் பூந்தல தேசியப் பூங்காவின் தெற்கு கரையோரம், பலபிடய, மன்னார் தெற்குக் கரை, கிழக்கில் குச்சவேலியிருந்து கோகிலாய் வரை மற்றும் கொடைமுட்டையிலிருந்து கச்சதீவு வரையிலான கடற்கரைப் பகுதி, யாழ்ப்பாணக் குடா ஆகியன கடலாமைகள் முட்டையிடுகின்ற கடற்கரைகளாகும். இதுவரையில் இலங்கைக் கடற்கரைகளுக்கு முட்டையிடுவதற்காக வருகின்ற 5 வகையான கடலாமை இனங்கள் கண்டுபிடிக்கப்பட்டுள்ளன.

- தலைக் கடலாமை
- கல்/மணல் கடலாமை
- வரிக் கடலாமை
- குறுங் கடலாமை
- தோல்/மட்டைக் கடலாமை

4.16.2.2 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் 5 கடலாமை பாதுகாப்பு நிலையங்களை நடாத்தி வருகின்றது (பின்னிணைப்பு 22). இதற்கு மேலதிகமாக 12 இற்கும் 16 இற்கும் இடையிலான தனியார் நிலையங்கள் நடாத்தப்பட்டு வந்த போதும் அந்த நிலையங்களை சட்டத்திற்குள் உள்வாங்கி அதன் நடவடிக்கைகளைக் கட்டுப்படுத்துவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

4.16.3 பல்வேறு பிரதேசங்களில் பல வன விலங்கினங்கள் அவற்றின் இயற்கையான எண்ணிக்கையினை மீறி மனிதர்களுக்கு தீங்கிழைக்கின்ற விலங்கினங்களாக மாறியுள்ளதாக வெளியிலிருந்து கிடைக்கும் முறைப்பாடுகளை ஆராய்கையில் தெளிவாகின்றது. பல விலங்கினங்களின் பெருக்கத்திற்கான கிட்டிய காரணம் அவற்றின் உணவுகளில் ஏற்பட்ட சடுதியான மாற்றங்களாகும்.

உதாரணமாக இயற்கை சரணாலயங்களுக்கு வெளியில் மயில்களின் எண்ணிக்கை மிக வேகமாக அதிகரித்தல் அவற்றின் இயற்கை எதிரிகளான நரிகள் இயற்கை வாழிடங்களிலிருந்து விரைவாக வெளியேறல் இனப் பெருக்கம் செய்யாமை ஆகிய விடயங்கள் நேரடியாக தாக்கம் செலுத்தியுள்ளன. தற்பொழுது இலங்கையில் மனிதர்களுக்கும் குரங்குகளுக்குமிடையிலான ஒரு மோதல் ஏற்பட்டுள்ளதாக அறியப்பட்டுள்ளது.

4.17 சுற்றுலா வர்த்தகத்தின் மூலம் விலங்குகளுக்கு ஏற்படும் தாக்கம்

4.17.1 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் பிரதான பணி வனசீவராசிகளை பாதுகாப்பதாக இருந்த போதும் தற்போது சுற்றுலா பயணிகளுக்காக பூங்காக்களை கண்டுகளிக்கும் வசதிகளை வழங்குதல் திணைக்களத்தின் பிரதான செயற்பாடொன்றாக கொண்டிருந்தது. தேசிய பூங்காக்களை கண்டு களிப்பதற்கு உள்வரும் வாகனங்கள் எண்ணிக்கையின் பிரகாரம் அது உறுதிப்படுத்தப்படுவதுடன் தேசிய பூங்காவுக்கு வாகனங்கள் நுழைவது தொடர்பான தகவல்கள் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளன.

தேசிய பூங்கா -----	2016/12/30 இல் வாகனங்களின் எண்ணிக்கை -----	2017/12/15 இல் வாகனங்களின் எண்ணிக்கை -----
யால (10மாதங்களுக்குள்)	108,198	90,519
உடவளவ	55,286	51,749
ஹோட்டல்தன்ன	68,768	58,386

4.17.2 சுமார் 97880 ஹெக்டேயர் விசாலமான யால தேசிய விலங்குகள் சரணாலயத்திற்குள் 2016 மற்றும் 2017 ஆகிய வருடங்களில் முறையே 108,198 மற்றும் 90,519 வாகனங்கள் நுழைந்துள்ளன. (10 மாதங்களினுள்) சராசரியாக தினந்தோறும் சுமார் 250 வாகனங்கள் நுழைவதுடன் பாடசாலை விடுமுறை காலங்களில் இது 700 இனை எட்டிய நாட்களும் பதிவாகியுள்ளன. காலை 6 மணி தொடக்கம் 12 மணி வரை மற்றும் மாலை 2 மணி தொடக்கம் 6 மணி வரையிலான காலப்பகுதியில் பயணிக்கின்ற பிரயாணிகளின் எண்ணிக்கை அதிகமாக இருப்பதனால் கொழும்பில் நாம் காண்கின்ற நிலைமைக்கு சற்றும் குறைவில்லாத வாகன நெரிசல் யால தேசிய விலங்குகள் சரணாலயத்தினுள் காணப்படுகின்றது. (குறிப்பாக பலடுபான நுழைவாயிலில்).

4.17.3 வன விலங்குகள் மற்றும் பயிரினங்கள் பாதுகாப்பு சட்டத்திற்கமைவாக துப்பாக்கியினை செயற்படுத்துவதோ அல்லது எடுத்துச் செல்வதோ தடைசெய்யப்பட்டிருந்த போதும் யால தேசிய விலங்குகள் சரணாலயத்தில் வசிக்கின்ற கெமுணு எனும் யானையை பீதியடையச் செய்வதற்காக படை வீரரொருவர் தனது துப்பாக்கியை செயற்படுத்தியிருந்தார்.

4.17.4 யால தேசிய விலங்குகள் சரணாலயத்தில் வசிக்கின்ற விலங்குகளுக்கு தற்பொழுது பிரயாணிகள் எடுத்து வருகின்ற உணவுப் பொருட்களை வழங்குவதனால் அவை காட்டில் கிடைக்கின்ற உணவுப் பொருட்களைவிட பிரயாணிகள் வழங்குகின்ற உணவுகளை உட்கொள்வதில் விருப்பம் கொண்டுள்ளன.

உதாரணம்: கெமுணு, திலக், நந்திமித்ர மற்றும் அர்ஜுன ஆகிய யானைகள்

4.18 ஆராய்ச்சி மற்றும் பயிற்சி

வனவிலங்குப் பாதுகாப்பு தொடர்பான ஆராய்ச்சி செயற்றிட்டங்களை இனங்கண்டு செயற்படுத்தல் இதன் பிரதான நோக்கமும் கடமையுமாகும். காட்டு யானைகள் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கைக்கு அமைவாக காட்டு யானைகள் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவத்தினை மையமாகக் கொண்டு விஞ்ஞான ரீதியான ஆய்வுகள் முன்னெடுக்கப்பட வேண்டியுள்ளன. திணைக்களத்தினால் நிறுவனத்திற்கு வெளியே வன பாதுகாப்புடன் தொடர்பான பாதுகாப்பு வலயத்திற்குட்பட்ட பிரதேசத்தினுள் ஆராய்ச்சி நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்வதற்கு அனுமதி வழங்கப்படுவதுடன் அதனுடன் தொடர்பான ஆலோசனைகளும் திணைக்களத்தினால் வழங்கப்படுகின்றன.

4.19 தொலைபேசி மற்றும் வானொலி தகவல் பரிமாற்று தொகுதிகள்

4.19.1 1980 முதல்பகுதி தொடக்கம் வனவிலங்கு பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் வானொலி தகவல் பரிமாற்று முறை செயற்பட்டு வருவதுடன் இது துறைசார் சேவை நிலையங்களை பிரதான காரியாலயத்துடன் தொடர்புபடுத்துவதற்கும், பாதுகாப்பு ரோந்து நடவடிக்கைகள், திட்டமிடப்பட்ட முற்றுகைகள், காட்டு யானைகளுக்கான வைத்தியம் பார்த்தல், யானைகளை பிடித்தல் மற்றும் விரட்டல் ஆகிய நடவடிக்கைகளின் போதான செய்திப் பரிமாற்றத்திற்காகவும் பயன்படுத்தப்படுகின்றது.

4.19.2 தற்பொழுது VHF Radio பயன்படுத்தப்படுவதுடன் இது வலயக் காரியாலயங்கள் மற்றும் பிரதான சரணாலய தலைமையகம் ஆகியவற்றை பிரதான காரியாலயத்துடன் தொடர்புபடுத்திக் கொள்வதற்கு பிறிதொரு தகவல் சாதனமாகப் பயன்படுத்தப்படுகின்றது.

4.19.3 தகவல் தொழில்நுட்பத் துறையின் தொடர்ச்சியான பரவலாக்கத்தினைத் தொடர்ந்து தொலைபேசி வசதிகள் விருத்தியடைந்ததன் காரணமாக துறையின் அனைத்து காரியாலயங்களும் உள்வாங்கப்படும் வகையில் நிலையான அல்லது CDMA தொலைபேசி வசதிகள் வழங்கப்பட்டுள்ளது.

4.20 சுற்றுலா விடுதிகள் ஒதுக்கப்படும் முறை

சுற்றுலா விடுதிகள் ஒதுக்கீடு இரண்டு முறைகளின் கீழ் நடைபெறுகின்றது. அதாவது இணையத்தினூடான முறை (online) இணையத்தளம் அல்லாத முறையாகும். சுற்றுலா விடுதிகள் ஒதுக்கப்படும் பொழுது இவ்விரு முறைகளிலும் பாரிய சிக்கல்கள் காணப்படுவதாக பொதுமக்களால் குற்றம் சாட்டப்படுகின்றது.

இணையத்தினூடாக மாதத்தின் இறுதி நாள் இரவு 12 மணி தொடக்கம் கணனி வலையமைப்பினூடாக விடுதிகள் ஒதுக்கப்பட முடியுமாக இருந்த போதும் வலையமைப்பினுள் நுழைய முடியாதுள்ளதென பொதுமக்கள் விடுக்கின்ற குற்றச் சாட்டுகளுக்கு திணைக்கள அதிகாரிகள் கூறுகின்ற பதில் தொழில்நுட்ப கோளாறுகள் காரணமாக வலையமைப்பினுள் நுழைய முடியாதுள்ளது என்பதாகும். எவ்வாறாயினும் இலங்கை தகவல் மற்றும் தொலைத்தொடர்பு தொழில்நுட்ப முகவர் நிறுவனத்தின் அறிக்கையின் படி கணனி வலையமைப்பானது ஒருபோதும் உச்ச செயற்றிறனை அடையப்பெறவில்லை எனத் தெரிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

4.21 பிரவேச அனுமதிப்பத்திரம் வழங்கப்படும் செயற்பாடு

4.21.1 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திற்குச் சொந்தமான 26 தேசிய சரணாலயங்களுக்குள் உல்லாசப் பயணிகளை அனுமதிக்கின்ற பொழுது அதற்கான கட்டணங்களை அறவிடுவதற்கு கணனி மயப்படுத்தப்பட்ட அனுமதிப்பத்திரங்கள் வழங்கப்படுகின்றன. காரியாலயப் பிரதி, சிறாப்பர் பிரதி மற்றும் வாடிக்கையாளர் பிரதி என மூன்று பிரதிகளைக் கொண்டதாக இவ்வனுமதிப்பத்திரம் காணப்படுகின்றது. 2009 ஜூலை 31 ஆம் திகதிய 1612/37 இலக்க வர்த்தமானி அறிவித்தலுக்கமைவாக கட்டணம் அறவிடப்படும் முறை **பின்னிணைப்பு 23** இல் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

4.21.2 2016 ஆம் ஆண்டில் தேசிய பூங்காக்களில் வழங்கப்பட்ட நுழைவுச் சீட்டுக்கள் பௌதீக ரீதியாக பரீட்சித்த போது கீழே காட்டப்பட்டுள்ள பிரகாரம் ரூபா 1,894,597 ஆன நிதி முறைகேடு இடம்பெற்றிருந்தது. **(பின்னிணைப்பு 24)**

உடவளவ தேசிய பூங்கா ரூபா.1,726,577

உள்ளகக் கணக்காய்வுப் பிரிவினால் மேற்கொண்ட பரிசோதனை

மின்னேரிய தேசிய பூங்கா ரூபா 168,020 -----

மொத்தம் 1,894,597

5. அவதானிப்புகள்

- 5.1 2016 யூன் 08 ஆந் திகதி முதல் பணிப்பாளர் பதவியில் பதில் கடமை புரிவதற்காக உத்தியோகத்தரொருவர் நியமிக்கப்பட்டிருந்தார். தாபன விதிக்கோவையின் ii ஆம் அத்தியாயத்தின் 13.3 இன் பிரகாரம் நிரந்தர நியமனமொன்று வழங்கப்படும் வரையிலேயே பதில் கடமை நியமனமொன்று தற்காலிக தீர்வொன்றாக வழங்க முடியும் முழுநேர உத்தியோகத்தரொருவரின் சேவை தேவைப்படுமாயின் நிரந்தர நியமனம் தாமதமின்றி செய்யப்பட வேண்டிய போதிலும் கணக்காய்வு திகதி வரை அவ்வாறு நடவடிக்கை எடுக்கப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.6 ஆம் பந்தி)
- 5.2 2017 யூன் 26 ஆந் திகதி சமர்ப்பிக்கப்பட்ட 07/1085/359/015 ஆம் அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனத்தின் பிரகாரம் வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் பிரதி பணிப்பாளர் (யானை பாதுகாப்பு) பதவிக்கு கால்நடை உற்பத்தி மற்றும் சுகாதார சேவையின் உத்தியோகத்தர்களுக்கு வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் கால்நடை வைத்தியர்களுக்கும் விண்ணப்பிக்கக்கூடிய வகையில் அமைச்சரவை பத்திரத்தின் முன்மொரிவாக இருந்த போதிலும் அவ்வாறு செய்யப்பட்டிருக்கவில்லையெனவும் அதன் காரணமாக ஊழியர் சிக்கல்கள் உயர்வடைந்துள்ளதாகவும் அவதானிக்கப்பட்டன. (பந்தி 4.6)
- 5.3 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் அங்கீகரிக்கப்பட்ட பதவியணியினர் 2,331 ஆகும். அதில் 1,227 பேர் கள உத்தியோகத்தர்களாவர். அந்த பதவியணியின் தேவையினை கண்டறிந்தமை அனேக காலத்திற்கு முன்னராக இருந்ததுடன் தற்போது வனசீவராசிகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் உரிய சிக்கலான நிலையின் கீழ் தேவையினை இனங்கண்டு அங்கீகரிக்கப்பட்ட பதவியணியினைத் திருத்த வேண்டியிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.6 ஆம் பந்தி)
- 5.4 திணைக்களத்திற்கு தேவையான வெற்றிடங்களை மிக விரைவாக நிரப்புவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்காமையின் மூலம் எதிர்காலத்தில் வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் செயற்திறன் மற்றும் ஊழியர் வினைத்திறன் வீழ்ச்சியடைந்தமைக்கான காரணமாக அவதானிக்கப்பட்டது. (4.6 ஆம் பந்தி)

- 5.5 தேசிய பூங்காக்களில் மிருகங்களைக் காட்சிப்படுத்துவதால் கிடைக்கின்ற வருமானத்தில் 2016 ஆம் ஆண்டின் போது பூங்காக்களில் மிருகங்களின் போசனை மட்டத்தை அபிவிருத்தி செய்வதற்காக செலவிடப்பட்ட தொகை ஆகக்குறைந்த மட்டமான அதாவது 4% ஆக இருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.5 ஆம் பந்தி)
- 5.6 17 யானை கடக்கும் இடங்கள் இனங்காணப்பட்டிருந்த போதிலும், வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் ஒரு யானை கடக்கும் இடத்தை மாத்திரமே வர்த்தமானியில் பிரசுரிக்க கூடியதாக இருந்தது. எஞ்சிய இனங்காணப்பட்ட 16 யானை கடக்கும் இடங்கள் இதுவரை வர்த்தமானியில் பிரசுரிக்கப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.8 ஆம் பந்தி)
- 5.7 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் வனவள பாதுகாப்புத் திணைக்களம் மற்றும் மகாவலி அபிவிருத்தி அதிகார சபை போன்ற நிறுவனங்களுடன் சிறப்பான தொடர்பொன்று காணப்படாமையினால் வனவிலங்குகளின் பாதுகாப்பை சரியான பிரகாரம் நிறைவேற்றுவதற்கு இடையூறாக இருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.8 ஆம் பந்தி)
- 5.8 தற்போது இருக்கின்ற கதம்பன் யானைகளைப் பாதுகாக்கும் நடைமுறையொன்றைத் தயாரித்தல் வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் பொறுப்பாக இருந்த போதிலும், அவ்வாறான திட்டமுறைமையொன்று காணப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.9 ஆம் பந்தி)
- 5.9 யானைகளைப் போக்குவரத்துச் செய்யும் போது பொருத்தமான பாதுகாப்புடன் கூடிய முறைமையொன்று பின்பற்றப்படாமையின் காரணமாக யானைகள் இறந்த சந்தர்ப்பங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன. உதாரணமாக சியம்பலண்டுவயில் யானைகள் மரணத்தை தழுவிய சந்தர்ப்பத்தைக் குறிப்பிட முடியும். (4.9 ஆம் பந்தி)
- 5.10 யானை இறப்புக்களின் எண்ணிக்கை மற்றும் அதற்காக வழங்கப்பட்ட தண்டனைகளின் எண்ணிக்கை சட்டத்தை அமுல்படுத்தும் போதும் மற்றும் வனசீவராசிகளின் பாதுகாப்பிற்காகவும் மேற்கொள்ளப்படுகின்ற கள அவதானிப்பு நடவடிக்கைகள் தொடர்பில் திணைக்கள உத்தியோகத்தர்கள் அவ்வளவு முக்கியமாக கவனம் செலுத்தாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.9 ஆம் பந்தி)

- 5.11 காட்டு யானைகள் கழிவுப்பொருட்களை உணவாக உட்கொண்டமையினால் உணவு நஞ்சடைந்தமை மற்றும் கழிவுப்பொருட்களில் உள்ள உக்காத பொலித்தீன் போன்ற பொருட்கள் உணவுடன் எடுக்கப்பட்டமையினால் மரணமடைந்தமை அவதானிக்கப்பட்டதுடன் கழிவுப்பொருட்கள் உணவு எடுக்கப்பட்டமையால் இறப்பெய்திய மொத்த யானைகளின் எண்ணிக்கை தொடர்கான தகவல்கள் திணைக்களம் வசம் காணப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.9 ஆம் பந்தி)
- 5.12 கழிவுப்பொருட்கள் அகற்றப்படுகின்ற இடங்களில் காட்டு யானைகள் வருவதைத் தவிர்ப்பதற்காக மின்சார வேலிகளை நிர்மாணித்தல் தொடர்பாக அமைச்சரவையில் தீர்மானித்திருந்த போதிலும், அது தொடர்பாக போதியளவு நடவடிக்கை எடுக்கப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.9 ஆம் பந்தி)
- 5.13 யானைக் குட்டிகள் விற்பனை தொடர்பாக 2013 ஆம் ஆண்டின் போது கணக்காய்வு ஐய வினாவொன்று வழங்கப்பட்டு நீதிமன்ற நடவடிக்கைகளுக்கு உட்பட்டிருந்ததுடன் 17 யானைக் குட்டிகள் வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திற்கு மீண்டும் வழங்கப்பட்டிருந்த போதிலும், பூர்த்தியாக்கப்பட்ட 17 கோவைகள் தொடர்பாக வழக்குத் தொடர்வதற்கு சட்டமா அதிபரின் ஆலோசனை எதிர்பார்க்கப்பட்டிருந்தது. வழக்குத் தொடர்தல் தாமதமடைந்திருந்தமையால் திணைக்களத்திற்கு கிடைப்பதற்கு தீர்மானிக்கப்பட்ட தண்டப்பணம் இது வரையும் இழக்கப்பட்டிருந்தமை மற்றும் பின்தொடர் நடவடிக்கைகள் நலிவான நிலையில் காணப்படுகின்றமை என்பன அவதானிக்கப்பட்டன. (4.10 ஆம் பந்தி)
- 5.14 நீதிமன்றத்தின் மூலம் வழங்கப்பட்ட 17 யானைக் குட்டிகளைப் பாதுகாப்பதற்காக யானை சரணாலயங்களை நிர்மாணிப்பதற்காக வனசீவராசிகள் திணைக்களம் அண்ணளவாக ரூபா 67,776,102 தொகை அளவில் செலவிடப்பட்டிருந்ததுடன், வருடாந்த உணவு மற்றும் வதிவிட சம்பளங்கள் போன்ற மீண்டெழும் செலவினங்களுக்காக அண்ணளவாக ரூபா 49,678,509 தொகையும் செலவிட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. இது தொடர்பில் சட்டரீதியான நடவடிக்கைகள் துரித்தப்படுத்தப்படாமையின் காரணமாக அந்த விரயங்கள் மீண்டும் செயற்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.10 ஆம் பந்தி)

- 5.15 யானை - மனிதர்கள் பிரச்சினைகளை குறைப்பதற்காக திணைக்களத்திற்கு நிதிஏற்பாடுகள் வழங்கப்பட்டிருந்த போதிலும், அந்த நோக்கங்கள் வெற்றிகரமாக நிறைவேற்றப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.12 ஆம் பந்தி)
- 5.16 சட்டரீதியற்ற வகையில் தனியார் மின்சார வேலிகள் நிர்மானிக்கப்பட்டதன் காரணமாக யானைக் குட்டிகள் அல்லது ஏனைய பாதுகாக்கப்பட்ட வனசீவராசிகள் பாதிப்பிற்கு உட்படவில்லை என்பது தொடர்பாக கணக்காய்வின் போது ஏற்றுக்கொள்ள முடியாதிருந்ததுடன், அவற்றை அளவீடு செய்வதற்கு சரியான வேலைத்திட்டமொன்று நிறுவனத்திடம் காணப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.13 ஆம் பந்தி)
- 5.17 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் சகல வனவிலங்குகளினதும் பாதுகாப்பிற்காக செயற்பட வேண்டியிருந்த போதிலும், காட்டு யானைகளுக்காக மாத்திரம் சில நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்டிருந்த போதிலும் ஏனைய விலங்குகளுக்காக போதியளவான தெளிவான வேலைத்திட்டமொன்று ஸ்தாபிக்கப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.16 ஆம் பந்தி)
- 5.18 இலங்கையில் வசிக்கும் ஊர்வன தொடர்பாக புள்ளிவிபர ரீதியான தரவு வலைப்பின்னலொன்று திணைக்களத்திடம் காணப்படாதிருந்ததுடன் வனவளங்களை அழிப்பதன் காரணமாக வனங்களில் (ஓதுக்கப் பிரதேசம்) வாழ்கின்ற விலங்குகள் உயிருடன் நீடித்து வாழ்வதற்கு பல்வேறு அச்சுறுத்தல்கள் ஏற்பட்டிருந்தன. உயிரியல் பல்வகைமை தொடர்பாக ஆய்வொன்று மேற்கொண்டு அதன் பிரகாரம் நடவடிக்கை எடுப்பதற்கு தேவையான படிமுறைகள் எடுக்கப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.16 ஆம் பந்தி)
- 5.19 திணைக்களத்திற்குச் சொந்தமான விலங்குகள் தொடர்பாக அவதானிப்பு அறிக்கைகளை வைத்துக் கொள்வதற்கோ அல்லது புள்ளிவிபரங்களைப் பேணுவதற்கோ அல்லது மெய்மையாய்வு மற்றும் ஆராச்சிகளைச் செய்வதற்கோ திணைக்களம் நடவடிக்கை எடுக்காதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.16 ஆம் பந்தி)
- 5.20 அருகிச் செல்லும் ஏனைய உயிரினங்களின் பாதுகாப்பிற்காக விஷேட முகாமைத்துவ முறைமையொன்று அறிமுகப்படுத்தப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.16 ஆம் பந்தி)

- 5.21 யால தேசிய பூங்காவில் ஒரே தடவையில் கணிசமான வாகனங்களின் அளவொன்று உள் வந்தமை மற்றும் அவை அதிக வேகத்துடன் பயணித்தமையினால் புழுதி தூசுகள் வனசீவராசிகளினதும் வனங்களினதும் இருப்பிற்கு பாரியளவான அச்சுறுத்தலாக இருந்தது. அந்த வாகனங்களின் நெரிசல்களின் காரணமாக சில சந்தர்ப்பங்களின் போது வாகனங்களால் சுற்றி வளைக்கப்பட்ட முறையும் அவதானிக்கப்பட்டது. சுற்றுலாப் பயணிகளை திருப்திபடுத்தி பணம் பெற்றுக்கொள்ளும் நோக்குடன் வனசீவராசிகளின் இருப்பிற்கு இவ்வாறு இடைஞ்சல்களைச் செய்வதற்கு சந்தர்ப்பமளித்து, வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் தேவையான நடவடிக்கைகள் எடுக்காதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.17 ஆம் பந்தி)
- 5.22 யால சுற்றுலா பயணிகளுக்காக சட்ட, விதிகள் முறைமையொன்றும் கட்டுப்பாடொன்றும் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டிருந்த போதிலும், அது உரிய பிரகாரம் அறிமுகப்படுத்தப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.17 ஆம் பந்தி)
- 5.23 காடுகளில் யானைகள் பாதுகாப்பாக உயிர் வாழ்கின்றதா எனக் கண்டறிதல் மற்றும் விபத்திற்கு உட்பட்டிருந்தால் அதனை கண்டறிவதற்காக திணைக்களத்தால் பின்பற்றப்படுகின்ற முறையாக VF-Radio கழுத்துப்பட்டி அணிவதாகும். இந்த கழுத்துப்பட்டி அணிதல் ஆபத்திற்கு உட்பட்டுள்ள கதம்பன் யானைகளுக்காக பயன்படுத்தப்படாதிருந்ததுடன் அவர்களின் பாதுகாப்பிற்காக கழுத்துப்பட்டி கட்டுதல் அல்லது விஷேட திட்டமுறையொன்று பின்பற்றப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 5.24 பதவியணியினரின் பற்றாக்குறை மற்றும் எண்ணங்களின் காரணமாக முறையான தொடர்பாடல் முறையொன்று காணப்படாமை காரணமாக யானைகளுக்கு சிகிச்சையளித்தல், யானைகளைப் பிடித்தல் மற்றும் யானைகளை விடுவித்தல் போன்ற கடமைகள் சரியான பிரகாரம் நிறைவேற்றப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.19 ஆம் பந்தி)
- 5.25 காட்டு யானைகள் கிராமத்திற்குள் வருகின்ற போது முறைப்பாடுகளைச் செய்வதற்காக கிராமவாசிகளுக்கு ஒரேயொரு அரச நிறுவனமாக வனசீவராசிகள் பிரதேச அலுவலகமாக இருந்தமையால் உத்தியோகத்தர்களுக்கடையே செயற்திறனான தொடர்பாடலொன்று இடம்பெறாமையின் காரணமாக கிராம வாசிகளின் பிரச்சினைகள் உரிய பிரகாரம் தீர்த்து வைப்பதற்கு முடியாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.19 ஆம் பந்தி)

5.26 கணனி மயப்படுத்தப்பட்ட நுழைவு அனுமதிப்பத்திரம் விநியோகிக்கும் போது உரிய அதிகாரம் அல்லது அனுமதியொன்று காணப்பட்டமை தரவுகள் அழிவடைவதற்கு, தரவுகளை மாற்றஞ் செய்வதற்கு, அதிகாரமில்லாத அல்லது போலியான கொடுக்கல் வாங்கல்களை அறிக்கையிடுவதற்குமான சந்தர்ப்பங்கள் காணப்பட்டதன் மூலம் நிதிரீதியான முறைகேடுகள் ஏற்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (4.21 ஆம் பந்தி)

6. பரிந்துரை

6.1 சரியான முகாமைத்துவ திட்டமொன்றில் வனசீவராசிகள் வலைப்பின்னலின் நடவடிக்கைகளை பன்முகப்படுத்தல் மற்றும் தற்போதைய பாதுகாப்பு தேவைகளுக்கு ஈடுகொடுக்கும் வகையில் நிர்வாக மீள் கட்டமைப்புச் செய்தல் பொருத்தமானது என பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.

6.2 வனசீவராசிகள் ஒதுக்கப் பிரதேசத்திற்காக நீண்ட கால முகாமைத்துவத் திட்டமொன்று தயாரித்து அமுல்படுத்தி அம் முகாமைத்துவம் முறையாக செயற்பட வேண்டியிருந்தமை பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.

6.3 வனசீவராசிகள் வளங்களைப் பாதுகாத்தல் நோக்கமாகக் கருதி அதற்காக கூடிய கவனம் செலுத்துதல் மற்றும் சுற்றுலா பயணிகளிடமிருந்து கிடைக்கின்ற வருமானத்தில் அதிக சதவீதமொன்றை வனசீவராசிகளின் ஆரோக்கியத்திற்காக செலவிடுதல் பொருத்தமானது என பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.

6.4 சுற்றுலா விடுதிகளை நிர்மாணிப்பதற்கு முன்னர் விலங்குகளின் இருப்பிற்கு பாதிப்பு ஏற்படாத வகையில் சரியான ஆய்வொன்றின் பின்னர் மாத்திரம் சுற்றுலா விடுதிகளை நிர்மாணிப்பதற்கும், விலங்குகளை சுதந்திரமாக நடமாட விடுவதற்காகவும் போதியளவான இடவசதிகளை உறுதிப்படுத்துவதும் பொருத்தமானது என பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.

6.5 யானை கடக்கும் இடங்களை அடையாளம் காண்பதற்கு நடவடிக்கை எடுத்தல் மற்றும் இனங்காணப்பட்டுள்ள 16 யானை கடக்கும் இடங்களை வர்த்தமானியில் பிரசுரிப்பதற்கும் பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.

6.6 யானை நடமாடும் பிரதேசங்களில் கழிவுப்பொருட்கள் முகாமைத்துவ அலகிற்கு காட்டு யானைகள் உட்புகுவதைத் தடுப்பதற்காக விஷை பாதுகாப்பு வேலியொன்று நிர்மாணித்தல் மற்றும் அவற்றை உரிய பிரகாரம் பராமரிப்பதற்கும் பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.

- 6.7 நிறுவனத்தில் உள்ள ஒட்டுமொத்த குறைபாடுகளையும் பூரணப்படுத்துவதற்கும் ஊழியர்களுக்கு பிரச்சினைகளைத் தீர்ப்பதற்கும் பொருத்தமானதும் துரிதமானதுமான வேலைத்திட்டமொன்றை அமுல்படுத்துவதற்கு பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.
- 6.8 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பிற்கு முதலிடம் வழங்கி சுற்றுலா தொழில் முயற்சிகள் மற்றும் சபாரி சேவைகளுக்கு இடத்தையும், இடத்திலும், சபாரி சேவைக்காக சட்ட, விதி முறைமையொன்று, கட்டுப்பாட்டு முறைமையொன்றை ஏற்படுத்துதல் மற்றும் யால தேசிய வனப் பூங்காவிற்கு நாளொன்றிற்கு உள்நுழைகின்ற வாகனங்களின் எண்ணிக்கை வரையறுக்கப்பட வேண்டியிருந்ததுடன், வனவிலங்குகள் சுதந்திரமாக நடமாடுவதற்கு பாதிப்பு ஏற்படாத வகையில் சுற்றுலா பயணிகள் உலாவுதல் தொடர்பாக முறையான சட்ட, விதிக் கோவையொன்று அறிமுகப்படுத்தப்பட வேண்டுமென பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.
- 6.9 யானை - மனித பிரச்சினைகளுக்கு தீர்வாக உடவளவ, லுணுகமவெஹை மற்றும் பத்தள தேசிய வனப் பூங்கா தொடர்பாக நடவடிக்கை எடுத்து யானைகளின் ஒன்றுகூடலுக்காக இனங்காணப்பட்ட வனாந்தரப் பிரதேசங்களை இணைக்கும் நோக்காகக் கொண்டு தற்போது இனங்காணப்பட்டுள்ள மத்தள காட்டு யானை முகாமைத்துவ ஒதுக்கப் பிரதேசத்தை துரிதமாக வனசீவராசிகள் வலயமாக வெளிப்படுத்துவதற்கு பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.
- 6.10 வனவிலங்குகள் பாதுகாப்பு தொடர்பாக நடவடிக்கை எடுப்பதற்கு பொருத்தமான குழுவொன்று நியமித்தல் மற்றும் வனசீவராசிகளின் கட்டுப்பாட்டு அலகினை தாபிப்பதற்கும் பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.
- 6.11 மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பதற்குப் பதிலாக அது தொடர்பாக வேறு மாற்று வழிகளை அறிமுகப்படுத்துவதற்காக துரித வேலைத்திட்டமொன்று ஈடுபடுத்தப்பட வேண்டுமென பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.
- 6.12 நுழைவுச்சீட்டு விநியோகித்தல் மற்றும் சுற்றுலா விடுதிகளை ஒதுக்குதல் முறைமையில் முறைகேடு காணப்படுகின்றமை அவதானிக்கப்பட்டமையால் அதனை மீள்கட்டமைத்து சரியான திட்டமுறையொன்றை பின்பற்ற வேண்டுமென பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.
- 6.13 இனங்காணப்பட்ட சகல பெறுமதியிலான யானைகளுக்காக பொறுப்பு வாய்ந்த ஒரு துறைசார்ந்த உத்தியோகத்தர் ஒருவர் நியமிக்க வேண்டியிருந்ததுடன் அந்த யானைகளின் தகவல்கள் மற்றும் பாதுகாப்பு

தொடர்பாக அவர்களின் பொறுப்பினை கையேற்பதுடன் அது தொடர்பாக விரிவான மேற்பார்வையொன்று உயர் முகாமைத்துவத்தின் மூலம் மேற்கொள்ள வேண்டுமென பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.

6.14 வனசீவராசிகள் பிரதேச அலுவலகத்திற்காக தொடர்பாடல் தொடர்பான பொறுப்புக்கள் கையளிக்கப்பட்ட உத்தியோகத்தர் மற்றும் சாரதிகள் சகல சந்தர்ப்பங்களிலும் நடவடிக்கை எடுப்பதற்கு முடியுமான வகையில் சேவையில் ஈடுபடுத்துவதற்கு பரிந்துரை செய்யப்படுகின்றது.

7. முடிவுரை

7.1 வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தில் தற்போது காணப்படும் செயற்றிறனின்மைக்கு ஊழியர் சிக்கலை தீர்க்கும் பொருட்டு நிறுவனத்தை மீளமைத்து பொருத்தமான புதிய பதவிகளை அறிமுகப்படுத்துவதின் மூலம் நிறுவகத்தின் செயற்றிறனையும் விளைத்திறனையும் அதிகரித்துக் கொள்ள வேண்டுமென தீர்மானிக்கப்பட்டது.

7.2 அமைச்சரவை அங்கீகாரம் கிடைத்துள்ள இனங்காணப்பட்ட 16 யானை கடவைகளை சட்டரீதியாக விடுவித்து முறையான யானை கடவைகளாக பேணிச் செல்லாமையால் யானை மனிதர் மோதல்கள் அதிகரிப்பதற்கும் காரணமாக இருந்ததென தீர்மானிக்கப்பட்டது.

7.3 யானை மனிதர் மோதல்களைக் கட்டுப்படுத்துவதற்கு தெளிவான வேலைத்திட்டமொன்று உடனடியாக செயற்படுத்தாவிட்டால் எதிர்வரும் சில வருடங்களில் யானை வளங்கள் இலங்கையிலிருந்து அழிந்து போவதை தவிர்க்க முடியாதென தீர்மானிக்கப்பட்டது.

7.4 யானை மரணங்களின் எண்ணிக்கை கருத்தில் கொள்ளக்கூடிய அளவில் காணப்பட்ட போதிலும் அவற்றை தவிர்ப்பதற்கும் குறைப்பதற்கும் அல்லது யானைகளின் இறப்பு தொடர்பான பொறுப்பு வாய்ந்த நபர்களுக்கு தண்டிப்பதற்கு சட்டரீதியாக நடவடிக்கை எடுப்பது தொடர்பான தெளிவான வேலைத்திட்டமொன்று காணப்பட்ட போதிலும் முறையாக செயற்படுத்தப்படாமை தொடர்பாக வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் உத்தியோகத்தர்கள் பொறுப்புக்கூற வேண்டுமென அவதானிக்கப்பட்டது.

7.5 மின்சார வேலிகளை நிர்மாணிப்பதற்கான மனித மற்றும் நிதி வளங்கள் போதியளவில் வழங்கப்பட்டிருந்த போதிலும் எதிர் பார்க்கப்பட்ட நிர்மாணங்கள் செயலாற்றலை அடைவதற்கு வனசீவராசிகள் திணைக்களம் தவறியிருந்தமை.

7.6 அம்பாந்தோட்டை வன யானைகள் முகாமைத்துவ பகுதியாக குறிப்பிடப்படாததன் காரணமாக அப்பிரதேசங்களில் இடம்பெறும் வேகமான துரித அபிவிருத்தி செயற்திட்டங்களுடன் காட்டு யானைகள் உட்பட வனவிலங்குகளின் வாசஸ்தலங்கள் மற்றும் உலாவும் வீதிகளுக்கு அதிகளவில் ஏற்படும் தாக்கங்கள் காரணமாக அப்பிரதேசங்களில் காட்டு யானைகள் மற்றும் மனித மோதல்கள் நாளுக்கு நாள் அதிகரிக்கலாம் என தீர்மானிக்கப்பட்டது.

ஓப்பம்./எச்.எம். காமினி விஜேசிங்ஹ
கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதி

எச்.எம்.காமினி விஜேசிங்ஹ
கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதி
2018 மார்ச் 23

**PERFORMANCE OF THE DEPARTMENT
OF WILDILFE CONSERVATION**

Executive Summary

Sri Lanka is a country awash with a great number of wild animals and the significance of the wild animals found herein has immensely contributed towards the promotion of tourism industry. The absolute responsibility regarding the protection and the coexistence of the animals rests with the Government legally. The Department of Wildlife Conservation has been entrusted with above legal responsibility by the Fauna and Flora Ordinance, Nos.2 of 1937, 31 of 1942, 12 of 1944, 12 of 1945 (Cap.469) and the (Amendment) Act No. 38 of 1949, (Amendment) Act No. 44 of 1964, (Amendment) Act No. 01 of 1970, (Amendment) Act No. 49 of 1993 and (Amendment) Act No. 22 of 2009 and accordingly, the Department of Wildlife Conservation performs the responsibility regarding the protection of the wild animals for the sake of the Government. Legal provisions, too, have been made under the Fauna and Flora Ordinance for the protection of wildlife resources found outside the wildlife reservations and that legal power, too, has been vested in the Department of Wildlife Conservation by this Act. (Annexure 01)

The Department of Wildlife Conservation has been provided with all facilities and resources required for this purpose and the fully responsibility relating to taking decisions rests with the Department of Wildlife Conservation. In addition, several institutions have joined hands with the environment protection initiatives and the Department of Wildlife Conservation, Ministry of Mahaweli Development and Environment, Central Environmental Authority, Ministry of Sustainable Development and Wildlife, Geological Survey and Mines Bureau, Coastal Environment Protection Authority, Department Cost Conservation and Coastal Resources Management and the National Aquatic Resources Research and Development Agency can be cited as examples therefor. However, the Department of Wildlife Conservation holds the prime responsibility for the wildlife conservation. The fact as to whether the Department of Wildlife Conservation had duly accomplished its responsibility on the conservation and protection of wild animals over a number of years has resulted in the formation of a vast dialogue in that regard in the society. Intensification of the conflict between human and wild animals, killing of tuskers

and a large number of elephants considered as an inestimable resource can be outlined as the main reasons attributed thereto.

Further, it was revealed in audit that some animal species are gradually subject to the extinction while some other animal species are highly proliferating exceeding its average population limit. (Example:- Tuskers and Peacocks respectively). However, the Department of Wildlife Conservation lacks a clear data base capable of obtaining information in this connection and evidence could not be found to establish whether there was a specific arrangement towards that end.

1. Background of issuing the Report

Accordingly, a report prepared after conducting a study regarding whether the Department of Wildlife Conservation which has been vested with the absolute powers for the conservation of wildlife and protection of their habitats had successfully discharged the relevant functions is submitted hereby to make the responsible parties aware in this connection.

2. Audit Methodologies Adopted

2.1 Examination of registers, books and reports

2.1.1 Performance Reports pertaining to the years from 2012 to 2016.

2.1.2 National Policy for the Conservation and Management of Wild Elephant in Sri Lanka, 2006.

2.1.3 Project Reports.

2.1.4 Fauna and Flora Protection Ordinance No.2 of 1937 (Cap.469) and the amendment relevant thereto.

2.1.5 Gazette Notifications.

2.1.6 Written declarations, clarifications and confirmations obtained from various institutions.

2.2 Conduct of Interviews

2.2.1 Discussions conducted with the environmentalists and verbal and written clarifications of the officers.

2.3 Physical Inspections

2.3.1 Inspections of the constructions carried out in parks.

2.3.2 Inspection of tickets issued at the entrance of parks.

2.3.3 Inspection of the construction of electric fence.

3. Limitation of Scope

It is emphasized that in the preparation of this report, it was carried out subjected to the following limitations of my scope.

3.1 Delays of the Department of Wildlife Conservation in the presentation of information required by the Audit. (Copies of agreements, Gazettes, Files)

3.2 Due to the limitation of time and resources, functions of the parks could not be physically observed.

3.3 Failure in updating data.

3.4 Absence of a data base on the animal population.

3.5 Irregularity of the Department of Wildlife Conservation.

3.6 Inefficiency of the institution due to failure in filling vacancies of the top management.

3.7 Absence of information for comparison.

4. The process of the Department of Wildlife Conservation

The Department of Wildlife Conservation has been entrusted with the responsibility of long term protecting and preserving the wildlife resources found within the territory of Sri Lanka including its coastal belt and the legal responsibility for the establishment and management of wildlife reservation areas under the Fauna and Flora Ordinance, too, has been assigned to the Department.

4.1 Reservations of the Department of Wildlife Conservation

The total extent of the reservations established by the Department of Wildlife Conservation stood at 14 per cent of the total land area and it exceeds 10,000 square kilometers. The number of wildlife reservations in the country is shown below and its expansion within the country is indicated in Annexure 02.

Category of Reserves		Number of reserves declared at present (Up to December 2016)	Extent of Lands Square Kilometers
-----		-----	-----
National Reserves	Major Nature Reserves	03	245.33
	National Parks	26	6,457.07
	Nature Reserves	09	1,027.14
Sanctuaries		60	2,613.29
Elephant passes (Kawudulla, Minneriya)		01	87.77
		-----	-----
Total		<u>99</u>	<u>10,430.60</u>

4.2 Vision and Mission of the Department of Wildlife Conservations.

While the mission of this Department being long term conservation of wildlife resources for present and future generations, the vision thereof is to ensure conservation of wildlife resources by all together under Professional Management.

4.3 Objectives of the Department of Wildlife Conservation.

When directing towards the vision and mission, arrangements have been made to achieve the following objectives. (Annexure 03)

- (a) Formulation of strategic national plans and programmes for the conservation of wildlife resources to suit to national and international policies.
- (b) Preservation of reservation areas representing all the natural ecosystem including the places of specific scientific importance in the country, timely and quantitative and material development of those areas in a manner enable to maintain sustainable populations of the wildlife species and establishment of coordination among them.
- (c) Identification, classification and management of reservation areas based on more suitable research data and information and conduct of updated supervision on their standards.
- (d) Preparation and implementation of conservation plans for the engendered animal species.
- (e) Providing facilities for the use of opportunities available for the environmental tourism while conserving the ecosystem within the relevant reservation area.
- (f) Implementation of Fauna and Flora Protection Ordinance and other regulations enacted for the minimization of illegal use of wildlife resources in the country.

- (g) Encouragement of scientific wildlife researches relevant to wildlife resources management in Sri Lanka.
- (h) Development of skills of the staff of the Department of Wildlife Conservation through trainings, encouragements and motivations.
- (i) Increase in the people's contribution for the conservation process through the conduct of education and awareness programmes.
- (j) Minimization of the dependency of the communities living in the reservation areas upon the said reservations and increase in the contribution of the communities for the conservation process by way of taking action to upgrade the economic standard of those communities.

4.4 Functions of the Department of Wildlife Conservation

For the achievement of those objectives, the functions required to be discharged by the Department according to the long term plans of the wildlife reservations are as follows.

- (a) Enrichment of the wildlife habitats.
- (b) Construction of roads in the protected areas.
- (c) Promotion of Environmental Tourism.
- (d) Erection of electric fence.
- (e) Awareness and community outreach programmes.
- (f) Conservation of endangered animal species.
- (g) Building and constructions.
- (h) Minimization of elephant- human conflict in Sri Lanka.
- (i) Repairs of buildings and structures.
- (j) Information Communication System.
- (k) Research activities.
- (l) Training, conservation, education and reviewing activities.
- (m) Protection and law enforcement..
- (n) Repairs of Plants and Machineries.

- (o) Vehicle repairs.
- (p) Purchase of Plants and Machineries.
- (q) Purchase of Vehicles.
- (r) National Wildlife Research and Training Centre (Girithale).
- (s) Infrastructure facility development.

In order to discharge these functions, allocation had been made and expenditure had been incurred as indicated below. (Annexure 04)

4.5 Wildlife Conservation Fund

According to the Fauna and Flora Protection Act, directives had been made by the Order No.14830 dated 29 November 1968 to establish the Wildlife Conservation Fund. That order had been subsequently amended in three instances as required. (Annexure 5)

4.5.1 Objectives of the Wildlife Conservation Fund.

- (a) Promotion of public interest in the protection and conservation of the wildlife.
- (b) The maintenance, improvement and development all areas established for the purpose of protection and conservation of wildlife.
- (c) Payment of rewards or awards to officers and members of the public who have rendered a better service or shown outstanding merit or who have shown bravery in the exercise, discharge or perform of their powers, functions or duties.
- (d) Payment of rewards or awards to persons who, in their capacity as informer or otherwise had been directly or indirectly responsible for securing the conviction of persons for offences committed under any written law.

4.5.2 Functions of the Wildlife Conservation Fund

- (a) Conservation of wildlife species threatened with extinction.
- (b) Payment of compensations for the deaths and physical damages of the officers.
- (c) Payment of compensations relating to the damages caused to the public from wild animals.
- (d) Improvement of facilities in parks for the tourists and the animals.

4.5.3 Incurring of expenses for the fulfilment of the above activities from the income received to the Wildlife Conservation Fund during 05 years period and the savings are shown in annexure 06.

4.5.4 Even though an income of Rs.1,857,890,768 had been earned from 26 National Parks during the year 2016, the expenditure incurred for the habitat enrichment of the wild animals is Rs.71,579,824. It is a low percentage of 4 per cent.(Annexure 07)

4.6 Problems in Cadre

4.6.1 The approved cadre of the Department of Wildlife Conservation as at 20 December 2017 was 2,331 and 536 vacancies of the staff existed.

(Annexure 08)

4.6.2 Even though the Management posts included 57 persons for the execution of the administrative activities of the Department had been approved, the actual cadre of the Department was 23 at present. Vacancies of 34 persons exist at present and it is 56 per cent. Accordingly, the procedure of taking decisions in the Top Management had faced an excessive problem.

	Designation -----	Approved -----	Actual -----	Vacant -----
1	Director General	*01	0	01**
2	Director(Sri Lanka Scientific Service)	*02	0	02
3	Director (Sri Lanka Allied Sciences Service)	01	0	01
4	Assistant Director (Sri Lanka Administrative Service)	02	0	02
5	Assistant Director(Sri Lanka Scientific Service)	*30	50 */*	25
6	Accountant	02	01	01
7	Engineer	02	01	01
8	Veterinary Surgeon	17	16	01
		----	---	---
		57	23	34
		==	==	==

**The Post of Director General is an Acting Post from 22 November 2010.

- 4.6.3 Despite the fulltime service of the employees required for the Posts, execution of acting duties in the vacant posts in addition to the permanent duties of the Officers who engage in those posts had directly affected the efficiency of the activities of the Department. Details are given below.

Permanent Post -----	Acting Post -----
Deputy Director (Implementation of Laws)	Director General (Acting)
Deputy Director (Natural Resources Management)	Director Operations (Execution of Duties)
Assistant Director (Planning)	Performance of the duties of Deputy Director (Planning and Information Technology) and Covering of duties of the post of Deputy Director (Implementation of Laws) .
Assistant Director (Conservation of Elephants)	Execution of the duties of the Deputy Director (Conservation of Elephants)

- 4.6.4 The approved cadre of the Sri Lanka Scientific Service is 33 * and the actual cadre is 05*/*.Accordingly, it was revealed that vacancies of 27 Officers of the Sri Lanka Scientific Service and 06 officers of the other services existed in the Institution. As the Department had to perform the duties of 33 vacancies by 05 Officers, one Officer has to perform the duties of several Posts. Therefore, the process of decision making in the Department had depended on 05 Officers.

4.6.5 Even though 30 Posts of Assistant Director/ Deputy Director of the Sri Lanka Scientific Service had been created according to the report on approved cadre by the Department of Management Services No.DMS/G2/56/2 and dated 21 August 2012, the Department had not taken action to make appointments in this connection up to date. Eighteen Wild life Range Officers had been appointed from the year 2006.

4.7 National Policy for the Conservation and Management of Wild Elephants -2006

Approval had been granted by the Cabinet of Ministers on 20 September 2006 to the Department for the implementation of policies named as “The National Policy for the Conservation and Management of Wild Elephants in Sri Lanka” for the conservation of wild elephants by identifying the National importance of the protection of elephants. Accordingly, the following 06 policies had been included in the National Policy for the Conservation and Management of Wild Elephants.(Annexure 09)

- (a) To ensure the long-term survival of the elephant in the wild in Sri Lanka .
- (b) To mitigate the human-elephant conflict .
- (c) To derive socio-economic benefits from conserving the elephants.
- (d) To defray the costs imposed by the human-elephant conflict on communities affected by it.
- (e) To adopt regulatory mechanism for the removal of elephant from the wild for management reasons.
- (f) To promote scientific research as the basis for elephant conservation and management in the wild.

4.8 Elephant Passes

4.8.1 Wild elephants are animals which naturally are mobile animals and they move along the paths characteristic and habitual to them. Even though the habitats of the wild elephants had been cleared for the development activities, wild elephants do not leave their habitats.

4.8.2 Even though 17 elephant passes had been identified and out of those at only the elephant pass at Kawdulla –Minneriya could be published in the Gazette by the Department of Wildlife Conservation. (Gazette Extra Ordinary No.1343/10 and dated 01 June 2004) (Annexure 10). The 16 elephant passes which could not be published in the gazette are mentioned as given below and the current situation therein is given in annexure 11.

1. Koholankala	2. Unathuwewa	3. Wetahirakanda
4. Dahayyagala	5. Puwakpele	6. Ulhitiya
7. Hungamalaoya	8. Mahawewa	9. Rathnella
10 Digampothana	11. 5 th Post	12.Nachchaduwa- Mahakandarawa
13 Nachchaduwa-Wilpattu	14 Sooriyapura	15 Madupara
16 Puluyankulama		

4.9 Death of Wild Elephants

4.9.1 According to the report of administration referred to in the National Policy on the Conservation and Management of Wild Elephants in Sri Lanka, 2006, since there is no breeding of domesticated elephants, they should be considered as the animals not contributing to the proliferation the generation. Provided 40 per cent of the wild elephants consists of matured female elephants with high reproductive capacity and reproduction takes place once in four years, the total increase stands at 10 per cent per annum. If the average life span of an elephant is from 60 years to 70 years, the annual death toll stands at 1 ½ per cent. Accordingly, even under the utmost satisfactory circumstances, the actual increase in the wild elephant will be 8 ½ per cent. Nevertheless, such situations are not realistically found. As the reasons such as accidents, woods from shootings, illegal elephant catching, shooting to the mother elephant after catching calves, deaths cause during drought seasons due to lack of water, dispersal of heard due to deforestation, affect the birth and mortality rate, the average actual increase can be assumed as 6 per cent or 7 per cent. If the total number of elephants is considered as 1000, the number of elephants diminishes due to catching and killing will be twofold of the number of increase. To paraphrase, this decrease is a huge waste of wealth in our country. If this decrease is not prevented immediately, under no circumstance the disappearance of Sri Lankan Elephant can be precluded.

4.9.2 The Department of Wildlife Conservation is responsible in making suitable arrangement to protect the wild elephants, as a serious threat had arisen in respect of the protection of the tuskers due to an opinion expressed as the killing of tuskers has become a racket at present.

4.9.3 It was clear that the number of elephant deaths obtained during the previous 05 years, a heavy barrier existed to the population of wild elephants in Sri Lanka and its existence due to utilization of fauna and flora and their habitats commercially and other improper utilizations.

Year	Annual Elephant Deaths	Loss of Human Lives	Property Loss
2013	206	70	1262
2014	231	67	1424
2015	205	63	1226
2016	279	88	1320
30.10.2017	206	56	Full information had not been available at the Department as the payment of compensation carried out by the District Secretaries as well.

4.9.4 A considerable number of endangered tuskers had died at present. It had been shown by the data of the Department of Wildlife Conservation that 38 tuskers had died from the year 2012 to the year 2017. (Annexure 12)

Year	Deaths of Tuskers
2012	06
2013	09
2014	07
2015	05
2016	06
2017	05
Total	38

- 4.9.5 Proper action had not been taken for the security of the Tusker called Dala Poottuwa who was blind due to gun shots and treatments given for a period of three years for a wound in the left leg and non-identification of the moving pattern of that animal through the habitats it moves, were an indirect support to the killing of the Tusker.
- 4.9.6 According to the external information received to audit, it was shown that about 10 Tuskers had died but it could not be confirmed according to the information of the Department of Wildlife Conservation. However, the Department had not carried out an investigation thereon up to date. According to the information available in the Department, the number of Tuskers died in the year 2017 was 05. (Annexure 13)
- 4.9.7 As compared with the other zones, more number of elephant deaths was reported in the Wildlife Zone at Polonnaruwa. Deaths more than 50 per cent had occurred due to human activities as a whole. The humans are more inclined to use fire arms, subject to electric shock, subject to eat hakka patas, and poison them . (Annexure 14)
- 4.9.8 Even though a knowledge in dealing with elephants and a special training thereon had been given for the Wildlife Officers, there were instances that deaths of wild elephants had occurred due to the carelessness of the Officers as well. (As an example, the death of the large Tusker at Siyambalangamuwa shown by the picture below while being transported and a death of a female Tusker at the Omanta area at Vavunia in the year 2017 can be cited.)

4.9.9 Death due to intake of Garbage

- 4.9.9.1 A large number of wild elephants face various diseases and die due to intake of garbage at present and the Veterinary Surgeons said that various things such as non-degradable polythene, shopping bags, plastic bottles can be seen in the

stomach of elephants in post mortems carried out. It was stated that the elephant, as a mammal become used to consuming of garbage, it was a habitual action for them and the herd of wild elephants come to eat garbage is increased day by day. A Cabinet Memorandum No. 17/1057/708/014 and dated 07 June 2017 is issued under the topic of “ Taking action for the prevention of the elephants hanging about the places in which garbage is disposed.”(Annexure 15)

4.9.9.2 Accordingly, although there is an ability to avoid this condition by construction of electric –fences in a manner to prevent elephants from reaching the places in which the garbage is disposed, the Department of Wildlife Conservation had failed to carry out a proper procedure with the relevant Local Authorities.

4.9.9.3 It had been identified that more than 300 wild elephants hang about in 54 places where the garbage is disposed in wildlife zones.

(Annexure 16)

4.9.10 Enforcement of Law due to killing and torturing Elephants

4.9.10.1 In terms of Section 17 and Section 51 of Fauna and Flora Protection (Amendment) Act, No.22 of 2009, no person shall in any area outside or within a

National Reserve hunt, shoot, kill, injure or take any elephant. (in terms of Section 21 (b)) In case of an elephant outside a Reserve, shall on conviction be liable to a fine not less than one hundred and fifty thousand rupees and not more than five hundred thousand rupees and any offence committed under the Act involving an elephant shall be a non-bailable offence and the provisions of the Bail Act, No. 30 of 1997 and the Code of Criminal Procedure Act, No. 15 of 1979 shall apply in respect of such offence.

4.9.10.2 According to Section 51, in case of an elephant within a Reserve, shall on conviction be liable to a fine not less than two hundred and fifty thousand rupees and not more than five hundred thousand rupees and in case of a period not less than 10 years, shall be subject to an imprisonment of one of both or the said fine and imprisonment both. The number of killings of elephants and the sentences given therefor during the 03 preceding years are given below.

Year	Number of killings due to human activities (as per performance reports of the Department of Wildlife Conservation)	Number of law enforcements on elephant killings	Number of actions not taken on elephant killings
-----	-----	-----	-----
2015	117	18	99
2016	131	9	122
30/10/2017	136	16	120
	-----	----	-----
Total	384	43	341
	====	==	====

4.9.11 The calf elephant who was tied to a tree near the “ Demala Thotupala” close to the Menik river in Kataragama had been sent to the Elephant Transit Home ("Eth Athuru Sevana") at Udwalawa considering it as a court production without the Court’s permission. Further, it has been pointed out that a grave injustice had been suffered by the complainant in this case, as the Magistrate has also not produced the calf elephant as a court production. An accelerated programme should be implemented to make the officers of the Department of Wildlife Conservation aware of the court cases.

4.9.12 Even though a calf she elephant aged 06 years who was caught in a trap made with a steel wire had been found on 05 December 2016 at 22 post , Gonaganara of Part iv of the Ruhuna National Park , the Department had not taken any effective course of action to identify the suspects in this connection.

4.10 Calf Elephant Racket

It was revealed in audit that there was a racket of catching calf elephants illegally from forests and keeping them as tamed elephants by obtaining fraudulent licenses due to the inclination of general public for using elephants in respect of religious and cultural events and keeping elephants in possession. Further, the officers of the Department of Wildlife Conservation had also involved in this connection. (Annexure 17)

4.11 Census of Elephants

4.11.1 A survey on elephants had been carried out on 11 August 2011 and accordingly 5,879 elephants had been identified as baby, calf, young and adult in various age categories. According to this survey, 67.19 per cent of the wild elephant population in Sri Lanka live in the reservation network under the Department of Wildlife Conservation while 29.78 per cent live in the Reserves of the Department of Forest Conservation and 3.03 per cent live in jungles outside the Reserves. (Annexure 18)

4.11.2 According to the annual birth rate of elephants indicated as 2 per cent in the report of census on elephants in the year 2011, the number of elephants stood at 6,621. However, it is hard to observe that the said situation was realistic indeed.

4.12 Human Elephant Conflict

4.12.1 At present, human elephant conflict has rapidly increased due to the changes in the patterns of using lands owing to the deforestation occurred illegally and in development activities as well as the deterioration and minimization of enriched habitats usable.

4.12.2 Construction of electric fence, distribution of elephant crackers, removal of obstructions on elephant passes and strengthening the relationships between habitats, public awareness and participation had been identified during the past years by the Department of Wildlife Conservation as strategies for the mitigation of human elephant conflict. Nevertheless, more attention had been paid to the construction of electric fence and distribution of elephant crackers. The provision made annually for each activity during the period 2012-2016 is given below.

Nature of Expenditure -----	2016 ----- Rs.	2015 ----- Rs.	2014 ----- Rs.	2013 ----- Rs.	2012 ----- Rs.
Construction of electric fence	239,502,262	275,819,926	195,340,000	209,232,518	177,660,693
Purchase of elephant crackers	86,616,504	75,867,343	58,331,560	48,403,600	43,464,025
removal of obstructions on elephant passes	727,028	-	-	-	-
Public awareness and participation	3,080,000	2,899,000	1,948,000	1,151,000	-

Note: Accordingly, no expenditure whatsoever had been incurred for the removal of obstructions on elephant pass during the said period and no attention had been paid thereto.

4.12.3 The Department had made provision for driving away the elephants as they invade cultivation lands and villages for searching foods due to loss of natural habitats. The expenditure incurred for the purchase of elephant crackers and driving away the elephants during 05 years was as follows.

Purchase of Elephant Crackers

Year	Thunder crackers large		Thunder crackers small		Signal crackers		Total	
	Quantity Units	Expenditure Rs.	Quantity Units	Expenditure Rs.	Quantity Units	Expenditure Rs.	Quantity Units	Expenditure Rs.
2012	239,000	20,013,000	125,000	7,962,825	150,000	15,488,200	514,000	43,464,025
2013	260,000	22,459,500	132,000	8,499,400	163,000	17,444,700	555,000	48,403,600
2014	284,500	27,055,840	150,000	10,451,000	182,500	20,824,720	617,000	58,331,560
2015	360,000	36,652,710	150,000	11,242,500	225,000	27,972,132	735,000	75,867,342
2016	375,500	41,377,802	156,500	13,442,618	234,750	31,796,083	766,750	86,616,504

Driving away of Elephants

Year -----	Catch and release of aggressive wild elephants -----		Expenditure incurred per instance -----
	Quantity -----	Expenditure ----- Rs.	Rs.
2012	16	6,225,734	389,108
2013	13	2,211,363	170,105
2014	11	3,047,334	277,030
2015	11	1,913,665	173,970
2016	16	4,458,233	278,640

4.12.4 The expenditure incurred on driving away elephants and the purchase of elephant crackers during the year 2016 had been Rs.4,458,233 and Rs.86, 696,931 respectively. Accordingly, the expenditure on driving away elephants and the purchase of elephant crackers had increased by 133 per cent and 14 per cent respectively as compared with the preceding year.

4.12.5 Wild elephants had been driven away in 16 instances by the Department of Wildlife Conservation during the year 2016 and an expenditure of Rs.4,458,233 had been incurred therefor. Accordingly, a sum of approximately Rs.278,640 had been spent per elephant.

4.12.6 Even though an expenditure of Rs.329,230,260 had been incurred out of the provision of Rs.647,575,000 received for the mitigation of human elephant conflict according to the budget proposal of the year 2016, the damage caused to both parties as a result of human elephant conflict had increased by 36 per cent in the year 2016 as compared with the year 2015.

4.13 Construction of Electric Fences

4.13.1 Construction of electric fence had been identified as one solution among the major solutions for the mitigation of human elephant conflict. Accordingly, 4,211.8 kilo meters had been constructed up to the year 2016. The provision made by the Government for the construction of electric fence during the 05 preceding years , the amount spent by the Department and the distance of electric fence constructed in each year are given below.

Year	Head of Expenditure	Distance constructed	Provision	Expenditure	Financial Performance
		Km	Rs.	Rs.	
2012	284-1-2-2014 Gaja Mithuro Programme	231.85	200,000,000	177,660,693	89%
2013	284-1-1-6-2105-03 Construction of electric fence	341.85	110,914,925	110,914,925	100%
2013	284-1-1-6-2502 Deyata Kirula		100,000,000	98,317,593	98%
2014	284-1-10-2105-03 Construction of electric fence	179.2	250,000,000	195,340,000	78%
2015	284-1-8-2502 Construction of electric fence	226.16	300,000,000	275,819,926	92%
2016	284-1-8-2502 Construction of electric fence	287.1	250,000,000	239,502,262	37%

Note:- The amount spent for the construction of electric fence included the expenditure on purchase of equipment for electric fences and all equipment for electric fences purchased, is not used for the constructions during the relevant year.

4.13.2 Gaining the Assistance of the Civil Security Department for the Construction of the Electric Fence

In the construction of the electric fence as a strategy for mitigating the human-elephant conflict, aggravating day by day, the dearth of employees for the constructions had been identified as a major issue faced by the Department of Wildlife Conservation and as a solution therefor, construction, protection and maintenance of all electric fences relating to wildlife and forest conservation zones in the island had been assigned to the Civil Security Department with effect from 19 October 2012 subject to a proper methodology and supervision. Moreover, provisions amounting to Rs.99,784,505 had been made for the maintenance of electric fences in the year 2017.

4.13.3 It was observed at the inspection carried out on the construction of electric fence that the electric fences had been constructed illegally in certain areas by persons around their cultivating lands. Moreover, it was further revealed that there was no examination or supervision as to what type of power source is used for such electric fences and whether the present voltage thereof falls under the proper standard. (Annexure 19)

4.13.4 Even though an expenditure amounting to Rs.1,081,415,399 had been incurred for the construction and maintenance of electric fences during 05 years, it was observed that equipment for electric fences valued at approximately Rs.22,746,196 had remained idle and underutilized in the Office and Beat Offices.

4.13.5 Provisions of Rs.3,763,315 had been released on 07 August 2015 for the construction of the Sandagalagama Ilukpelassa Mahanetula electric fence of 24 km in length. Even though the issues on lands should be solved before releasing provisions, that function could not be performed even by September 2016 due to failure in solving those issues on lands. However, before settling those issues on lands, procurement activities had been carried out therefor and the institution as well had been selected for awarding the contract.

4.13.6 It had been planned in the year 2014 to construct the electric fence of 60 km from Aluthganara up to Unathu Weva under 06 phases. Even though action had been taken to clear the running way part by part and to construct the electric fence of 19.5 km even under 06 phases of this construction, it could not be completed even by September 2016 due to issues on lands. As such, the amount of Rs.3,233,982 spent therefor in the year 2014 had become fruitless. Details appear below.

Description -----	Proposed Extent -----	Amount spent -----	Distance completed -----
		Rs.	
Phase 01	(10 km)	464,574	4.50 km
Phase 02	(10 km)	842,863	7.00 km
Phase 03	(10 km)	Not performed	-
Phase 04	(10 km)	963,272	8.00 km
Phase 05	(10 km)	Not performed	-
Phase 06	(10 km)	963,272	-
		-----	-----
		3,233,981	19.5 km
		=====	=====

4.13.7 Even though the issues on lands should be solved in the construction of the electric fence, the Department of Wildlife Conservation had failed to solve the said issues on lands. Several electric fences that could not be constructed due to those issues, are as follows.

- Wadinagala – Karambana
- Konaketiyawa – Dewalamankada
- Koholankala – Karambaweve
- Hungamalaoya North
- Nikiniyawa
- Walathambapura – Mahawatta

- Mahawatta – Welipitiya
- Welipitiya – Kattambery
- Wilmanna Uraneeya (Modarapalassa)
- Sandagalagama – Ilukpalassa – Mahanetula
- Aluthganara – Unathaweta

4.14 Declaration of Wild Elephant Management Reservations

4.14.1 The objective is the identification of elephant migration patterns and networking of forest areas by connecting Udawalawa, Lunugamvehera and Bundala National Parks as a remedy for the Human-elephant conflict.

4.14.2 Even though it had been mentioned in the Environmental Impact Evaluation Reports prepared before the construction of the Hambanthota Port and Maththala Air Port that the Hambanthota Wild Elephant Management Reservation should be declared with these development activities for providing protection for wild elephants, it had not been so done.

(Annexure 20)

4.15 Elephant Conservation Park at Horowpathana

4.15.1 Problems have arisen on the qualitiveness of the electric fence of the elephant conservation park and aggressive elephants out of about 30 retained therein have escaped and necessary action had not been taken to find out reasons therefore and to identify shortcomings thereon.

4.15.2 The tusker named “Thanidalaya” which was in the Horowpathana Elephant Conservation Park of 2,500 acres in extent, constructed for the holding of aggressive elephants, has escaped therefrom on a previous day and the Department had failed to take adequate steps in respect of the safety of elephants and villagers.

4.16 Other Fauna Species

4.16.1 Sri Lankan Leopard

4.16.1.1 The Sri Lankan leopards are animal species which belong to the cat family and they occupy territories that are demarcated by themselves. When a strange leopard invades that area, that strange leopard is at a greater risk. Most leopard species can be seen in upcountry areas and their lives are threatened with rapid colonization of those areas.

4.16.1.2 The research institution named “The Wilderness and Wildlife Conservation Trust” has revealed that there have been about 750-1000 leopards by the end of the year 2017 and it has further revealed that 35 leopards had deceased from the year 2001 to the year 2017. (Annexure 21)

4.16.1.3 The Department had failed to introduce a proper procedure for the protection of leopards and their community growth or for the safety of leopards and the public.

4.16.2 Turtle Conservation

4.16.2.1 The turtle is a very special animal amongst organisms living in the ocean. The Southern boundary of the Bundala National Park, Southern coast at Balapitiya, Mannar, Eastern coast line from Kuchchaveli to Kokilai and the coast line from Kodaimudai to Kachchatheevu and Jaffna Peninsula are the coast lines where the turtles lay their eggs. Moreover, 05 types of turtles who visit the sandy beaches in Sri Lanka to lay eggs have been identified by now.

- Loggerhead Turtle (Olugedi Kesbewa)
- Green Turtle (Gal/Vali Kesbewa)
- Letherback Sea Turtle (Dara Kesbewa)

- Oliver Ridley Sea Turtle (Battu Kesbewa)
- Kawksbill Sea Turtle (Pothu/Leli Kesbewa)

4.16.2.2 The Department of Wild Life Conservation maintains 05 turtle conservation centres. (Annexure 22). In addition to that, private centres between 12 and 16 are maintained. However, steps had not been taken to incorporate those institutions into a legal frame work and to supervise them.

4.16.3 It is obvious by studying on complaints received from outside that certain wildlife fauna species in different areas had exceeded their natural population and become unfavourable for the humans. The immediate reason for the increase in the population of certain fauna species is the exposure of their food chains to quick changes. As an example, matters such as the vast increase in the population of peacocks living outside the National Parks, rapid extinction of the fox from nature, who is their natural predator and non-reproduction had directly affected therefor. It was further revealed that at present, the human-monkey conflict as well has been created in Sri Lanka.

4.17 Influence of Tourism on Animals

4.17.1 Even though the key function of the Department of Wildlife Conservation is ensuring the safety of wildlife resource, providing facilities for the visitors to view the National Parks has become a key activity of the Department at present. It is ensured according to the number of motor vehicles arriving at the National Parks and details on arrival of motor vehicles at National Parks are given below.

National Parks	Number of motor vehicles as at 30/12/2016	Number of motor vehicles as at 15/122017
-----	-----	-----
Yala (Within 10 months)	108,198	90,519
Udawalawe	55,286	51,749
Horton Plains	68,768	58,386

4.17.2 A number of 108,198 and 90,519 motor vehicles had arrived in the years 2016 and 2017 respectively at the Yala National Park of about 97,880 hectares in extent. The average number of motor vehicles arrived was about 250 per day (within 10 months) and there are instances of exceeding 700 during school vacations. As the Park is overcrowded during the hours from 6 am to 12 pm in the morning and from 02 pm to 6 pm in the evening, the traffic condition of the Yala National Park is no better than the traffic congestion we experience in Colombo (Especially at the Palatupana Access)

4.17.3 Even though discharging or carrying a firearm is prohibited in terms of the Fauna and Flora Protection Ordinance, a soldier had discharged his firearm to frighten the elephant called Gemunu living in the Yala National Park.

4.17.4 At present the animals in the Yala National Park had become used to eating food brought by visitors and they are more inclined to eat food received from visitors than the food in the forest.

Examples:- Elephants such as Gemunu, Thilak, Nandamithra and Arjuna

4.18 Researches and Trainings

The main objective and responsibility is the identification and implementation of research projects relating to wildlife conservation. According to the National Policy on the Conservation and Management of Wild Elephants, promoting of scientific researches should be made based on the conservation and management

of wild elephants. The Department grants approval for carrying out research activities within the reservation network relating to forest conservation outside the Department and relevant proposals therefor are provided as well by the Department.

4.19 Telephone and Radio Message Communication System

4.19.1 The radio message network of the Department of Wildlife Conservation has been in operation since the first half of the year 1980 and this is used in communication to connect with service areas in the field and the Head Office, for field watch activities, organized raids, treatment to wild elephants, catching elephants and driving away of elephants.

4.19.2 At present, VHF – Radio is used and it is used as an alternative communication system for connecting with zonal offices, Headquarters of main parks with Head Offices.

4.19.3 Fixed or CDMA telephone facilities have been provided as to cover every office in the field due to the improvement in telephone facilities with the gradual expansion in the field of telecommunication.

4.20 System of Reservation of Circuit Bungalows

Reservation of circuit bungalows are carried out in two methods. They are Online method and Non Online method. The public complain that they face many difficulties in the reservation of circuit bungalows through both these methods. In the Online method, it is possible to reserve circuit bungalows through the computer network from 12 midnight on the last day of the month. However, the response of the officers of the Department to complaints made by the public on the obstructions in access to the network is that access to the network has been obstructed due to technical problems. Nevertheless, the Information and

Communication Technology Agency of Sri Lanka reports that the computer network has not reached the maximum capacity on any day.

4.21 Process of issuing Entry Tickets

4.21.1 In admitting visitors to 26 national parks belonging to the Department of Wildlife Conservation, computer generated entrance tickets are issued in the recovery of fees thereon. This entrance ticket consists of three copies such as office copy, Shroff's copy and the Visitor's (Customer's) copy. According to the Gazette Notification No.1612/37 of 31 July 2009, the way in which fees are charged, is mentioned in **Annexure 23**.

4.21.2 At the physical verification carried out on entry tickets issued in 02 national parks during the year 2016, a financial misappropriation of Rs.1,894,597 had been committed as follows. (**Annexure 24**)

Udawalawa National Park	
(Examination carried out by the Internal Audit Unit)	Rs.1,726,577
Minneriya National Park	Rs. 168,020

Total	Rs.1,894,597
	=====

5. Observations

5.1 An officer had been appointed to act in the post of Director General from 08 June 2016. According to Section 13.3 of Chapter II of the Establishments Code, an acting appointment should be made as a temporary measure only and until a substantive appointment is made. If the post requires the services of a full time

officer, the permanent appointment should be made without delay. However, it was observed that action had not been so taken even by the date of audit. (paragraph 4.6)

5.2 According to the Memorandum of Cabinet of Ministers No.07/1085/359/015 presented on 26 June 2017, it was proposed by the Cabinet Paper that the Veterinarians of the Department of Wildlife Conservation, who are officers in the service of animal products and health could apply as well for the post of Deputy Director of the Department of Wildlife Conservation. However, it was observed that it had not been so carried out and as a result, the problem in cadre had aggravated. (paragraph 4.6)

5.3 The approved cadre of the Department of Wildlife Conservation stands at 2,331. Out of this, 1,227 are Field Officers. That staff requirement had been identified a long period before and it was observed that the approved cadre should be revised by identifying the requirement under the complex situation relating to wildlife conservation at present. (paragraph 4.6)

5.4 It was observed that in future, due to failure in taking action to fill the necessary vacancies of the Department as quickly as possible, the efficiency and the productivity of the employees of the Department of Wildlife Conservation had reduced. (paragraph 4.6)

5.5 It was observed that the amount spent for the improvement of enrichment of animals in parks during the year 2016 out of the income received from viewing animals of national parks, had been at a minimum level representing 4 per cent. (paragraph 4.5)

5.6 Even though 17 elephant passes had been identified, the Department of Wildlife Conservation was able to gazette only one elephant pass. It was observed that the remaining 16 identified elephant passes had not been published in the Gazette up to now. (paragraph 4.8)

5.7 It was observed that the proper achievement of conservation of wild animals had been obstructed due to the unavailability of a proper co-ordination with institutions

such as the Department of Wildlife Conservation, Department of Forest Conservation and Mahaweli Development Authority. (paragraph 4.8)

- 5.8 Even though it is the responsibility of the Department of Wildlife Conservation to prepare a methodology in protecting tuskers living at present, it was observed that such a methodology was not available. (paragraph 4.9)
- 5.9 Instances were observed in which elephants were killed due to failure in following suitable protective methods in the transportation of elephants. As an example, the instance in which the elephant of Siyambalangamuwa was killed can be mentioned. (paragraph 4.9)
- 5.10 In consideration of the number of elephant killings and the number of punishments imposed therefor, it was observed that the officers of the Department had not been considerate of the implementation of law and field inspections carried out for the protection of wildlife. (paragraph 4.9)
- 5.11 It was observed that wild elephants had been subjected to food poisoning as a result of eating garbage and died due to eating matter such as undecayed polythene found in garbage. Moreover, it was observed that the information on the total number of elephant deaths caused by eating garbage was not available with the Department. (paragraph 4.9)
- 5.12 Even though a Decision of the Cabinet of Ministers on the construction of electric fences to prevent wild elephants from accessing garbage dumps exists, it was observed that adequate measures had not been taken thereon. (paragraph 4.9)
- 5.13 An audit query had been issued in the year 2013 and proceeded with court action on the calf elephant racket and 17 calf elephants had been taken back to the Department of Wildlife Conservation. However, the instructions of the Attorney General are sought to file cases in respect of 17 completed files. It was observed that penalties due to the Department as a result of the delay in filing cases had been deprived of up to now and that the follow up action is at a weak level. (paragraph 4.10)

- 5.14 The Department of Wildlife Conservation had spent a sum of approximately Rs.67,776,102 for constructing the elephant holding centre for taking care of the 17 calf elephants obtained from courts and it was observed that a sum of approximately Rs.49,678,509 is spent annually for recurrent expenditure such as food and resident salaries. It was observed that the racketeers had become active again due to the failure in expediting the implementation of law in this connection. (paragraph 4.10)
- 5.15 Even though the Department had been granted with provisions for the mitigation of the elephant human conflict, it was observed that those objectives had not been achieved successfully. (paragraph 4.12)
- 5.16 That no harm can be caused to elephants or other conserved wildlife due to the illegal construction of private electric fences could not be satisfied in Audit and it was observed that a specific arrangement had not been available with the Department to supervise them. (paragraph 4.13)
- 5.17 Even though the Department of Wildlife Conservation should take action for the protection of all wild animals, a certain work had been carried out only for wild elephants. However, it was observed that adequate and clear procedure had not been established in respect of caring for other animals. (paragraph 4.15)
- 5.18 Even though the Department of Wildlife Conservation should take action on the protection of all wild animals, it was observed that action had been taken only on wild elephants and that an adequate and clear procedure had not been established for other animals. (paragraph 4.16)
- 5.19 A statistical data network on the leopards of Sri Lanka was not available with the Department and due to the destruction of the forest resource, the survival of leopards living in parks (sanctuaries) had been variously affected. It was observed that necessary steps had not been taken to carry out a study relating to bio diversity and to act accordingly. (paragraph 4.16)

- 5.20 It was observed that the Department had not taken action to retain observation reports on leopards or to hold a census or to conduct surveys and researches. (paragraph 4.16)
- 5.21 It was observed that no specific management methodologies had been introduced for other animal species which are becoming extinct. (paragraph 4.16)
- 5.22 The wildlife habitats become polluted due to stirring up of dust as a result of entrance of a large number of vehicles at once to the Yala National Park and their fast running. This would become a serious threat to the existence of wildlife and the forest. As a result of this congestion of vehicles, the manner in which wild animals are surrounded by blocking vehicles in certain instances, was observed. Moreover, it was observed that the Department of Wildlife Conservation had failed to take necessary measures and allowed to abuse the survival of wild animals with the objective of satisfying visitors and earning money. (paragraph 4.17)
- 5.23 Even though a system of rules and regulations and control had been introduced for the Yala visitors, it was observed that it is not in operation properly. (paragraph 4.17)
- 5.24 The method followed by the Department to find out whether elephants in the forest are living in safety and to find out if subjected to an accident is using VF-Radio belts on elephants. These belts had not been used on the tuskers that were at a risk and it was observed that use of belts or a specific methodology had not been followed in respect of their safety.
- 5.25 A proper communication method was not available due to the dearth of staff and attitudinal reasons. As such, it was observed that duties such as treatment, catch and release of elephants are not duly performed. (paragraph 4.19)
- 5.26 The only state institution which is there for the villagers to complain about invasion of wild elephants is the wildlife regional offices. As such, it was observed that the problems of villagers cannot be properly solved due to the inefficient communication between officers. (paragraph 4.19)

5.27 It was observed that a financial misappropriation had been committed by destroying, changing data, reporting unauthorized and bogus transactions and opportunity in erroneous reporting of data without proper authority or permission in issuance of computerized entry tickets.

6. Recommendations

6.1 It is recommended that decentralization of activities of the wildlife network within a proper management plan and restructuring of administration to suit the present conservation requirements are appropriate.

6.2 It is recommended that management should be regularized by preparing and implementing long term management plans for wildlife reserves.

6.3 It is recommended that it is appropriate to consider protecting the wildlife resource as the main objective and paying more attention thereto and spending a greater percentage of the income received from visitors on enrichment of wildlife.

6.4 It is recommended to construct circuit bungalows only after the conduct of a proper study in a manner not to cause any harm to the existence of the animals and to ensure an adequate space facilities for the free movements of the animals.

6.5 It is recommended to take action to identify the elephant passes and to publish 16 identified elephant passes in the Gazette.

6.6 It is recommended to construct a special security fence for the prevention of wild elephants from entering in the garbage dump management units located close to the haunts of elephant and to maintain them in a proper manner.

6.7 It is recommended to implement an appropriate and expeditious arrangement to fill all the vacancies of the Institution and settle the issue involved in the institution.

6.8 It is recommended to establish a system of laws and rules and management relating to Safari while giving priority to the conservation of wildlife and subsequent place to tourism industry and Safari service, to limit the number of vehicles entering in the Yala National Park daily and to introduce formal system of laws and rules relating to the behavior of the tourists in a manner not to impede the free movements of the wild animals.

- 6.9 As a remedial measure for the elephant human conflict, it is recommended to immediately declare the already identified Wild Elephant Management Reservation, Mattala as a wildlife zone with the objective of networking forest areas by identifying the migrant patterns of the elephants and tuskers by way of connecting Udawalawa, Lunugamwehera and Bundala National Park.
- 6.10 It is recommended to appoint a suitable committee to deal with the security of the wild elephant and to establish Wildlife Control Units.
- 6.11 It is recommended to take necessary action to follow the artificial methods of breeding for animals threatened with extinction.
- 6.12 Misuse of issuance of tickets and reserving circuit bungalows was observed and as such, it is recommended that an accurate methodology should be followed by restructuring it.
- 6.13 One authorized Field Officer should be appointed for each valuable identified tusker and they are responsible for information and protection of that tusker and it is recommended that a perfect supervision should be carried out thereon by the Top Management.
- 6.14 It is recommended that an officer, who has been assigned with the responsibilities in respect of communication and drivers, should be engaged in the service of Wildlife Regional Offices so as to take action in every instance.

7 Conclusions

- 7.1 It is concluded that the efficiency and productivity of the Department should be improved through creating new appropriate posts by restructuring the Department for solving the problem in cadre which caused the inefficiency of the Department of Wildlife Conservation at present.
- 7.2 It is concluded that the failure in legal opening of 16 identified elephant passes approved by the Cabinet of Ministers and failure in maintenance as proper elephant

passes had resulted in the increase in the number of deaths of elephants and humans.

- 7.3 It is concluded that the elephant resource will become extinct in Sri Lanka within several ensuing years, if a proper arrangement will not be made without delay to control the human elephant conflict.
- 7.4 Even though the number of elephant deaths remains at a considerable rate, clear procedures available relating to prevention, minimization thereof or taking legal action to penalize persons responsible for the deaths of elephants had not been properly carried out. As such, it is concluded that the officers of the Department of Wildlife Conservation should be held responsible in respect of failure in implementing them properly due to the inefficiency of the Department.
- 7.5 It is concluded that the Officers of the Department of Wildlife Conservation should be responsible for the failure to minimize the human elephant conflict due to the inability to achieve the expected performance of construction by the Department of Wildlife Conservation despite having supplied the human and financial resources adequately for the construction of electric-fence.
- 7.6 As the wild elephant management reserve in Hambanthota was not declared, the expedited development projects taking place in those areas severely impacted on the corridors and habitats of the fauna including wild elephants. As such, it is concluded that the human elephant conflict in such areas would escalate.

Sgd./ H.M. GAMINI WIJESINGHE
Auditor General

H.M. Gamini Wijesinghe

Auditor General

23 March 2018

ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 2009 අප්‍රේල් මස 20 වන දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී.

2009 අප්‍රේල් මස 24 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
ගැසට් පත්‍රයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

කොළඹ 5, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැක.

මිල: රු. 42.00 යි.

තැපැල් ගාස්තුව: රු. 17.50 යි.

143/17

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ
ಪತ್ರಗಳ ವಿವರಣೆ

ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೨೨
೨೦೦೨ (ಪ್ರಜಾಪೀಠ) ಅಧಿಕಾರವಹಿ

(ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೨೨ ೨೦೦೨)

ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೨೨

ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೨೨ ೨೦೦೨
ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೨೨ ೨೦೦೨

ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೨೨ ೨೦೦೨
ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೨೨ ೨೦೦೨

ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೨೨ ೨೦೦೨

ಪ್ರಜಾಪೀಠ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರವಹಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೨೨ ೨೦೦೨

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 2009 අප්‍රේල් මස 20 වන දින]

එල්. ඩී.—ඊ. 6/2003.

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත සංශෝධනය
කිරීම සඳහා වූ පනතකි

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව
විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ :—

1. මේ පනත 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

පුහුණු නාමය.

2. මෙහි මින්මතු “ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තිය” යනුවෙන් සඳහන් කරනු
ලබන (469 වන අධිකාරය වූ) වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක
ආඥාපනතේ දීර්ඝ නාමය මෙයින් ඉවත් කරනු ලබන අතර, ඒ
වෙනුවට පහත දැක්වෙන දීර්ඝ නාමය ආදේශ කරනු ලැබේ:—

469 වන
අධිකාරියේ දීර්ඝ
නාමය
සංශෝධනය කිරීම.

“ශ්‍රී ලංකාවේ වන සතුන් හා වෘක්ෂලතා සහ ඒවායේ වාසභූමි
ආරක්ෂා කිරීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ද; එම වන සතුන්
සහ වෘක්ෂලතා සහ ඒවායේ වාසභූමි වාණිජ ලෙස සහ වෙනත්
ආකාරයට අනිසි ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වැළැක්වීම
සඳහා ද; ශ්‍රී ලංකාවේ පෞරව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම
සඳහා ද; ඊට සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කාරණා සඳහා ද
විධිවිධාන සැලැස්වීම සඳහා වූ ආඥාපනතකි.”

3. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 2 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි
මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
2 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ඉ) ඡේදය ඉවත්
කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(ඉ) සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යාන”;

(2) එම වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ “අහය භූමියක් ලෙස
ප්‍රකාශ කළ යුතු ය.” යන වචන වෙනුවට “අහය භූමියක් හෝ වන
අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශ කළ යුතු ය.” යන
වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

(3) (2) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය
ඇතුළත් කිරීමෙන් :—

“(2අ) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය සහ (2) වන
උපවගන්තිය යටතේ සාදන ලද යම් නියමයක්, පාර්ලිමේන්තුව විසින්

2 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

අනුමත කරනු ලැබ ඒ අනුගමනය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබුවහොත් මිස, බලාත්මක නොවිය යුතු ය.”

(4) එම වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ “අභය භූමියක්” යන වචන වෙනුවට “අභය භූමියක් හෝ වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයක්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

(5) එම වගන්තියේ (4) වන උපවගන්තියේ—

(අ) (4) වන උපවගන්තිය, (4) (අ) උපවගන්තිය ලෙස නැවත අංක යෙදීමෙන් ;

(ආ) (4) වන උපවගන්තියේ (අ) සිට (ඇ) දක්වා වූ ඡේද (i) සිට (iv) ඡේද ලෙස නැවත අංක යෙදීමෙන් ;

(ඇ) නැවත අංක යෙදූ (i) ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන ඡේදය ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(i) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක හෝ අභය භූමියක සීමා සුළු වශයෙන් වෙනස් කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.”

(ඈ) නැවත අංක යෙදූ ඡේදවලට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අයුත් ඡේද එකතු කිරීමෙන්:—

“(ආ) මේ වගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් කරනු ලබන කිසිම නියමයක්, පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරනු ලැබ ඒ අනුගමනය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබුවහොත් මිස, බලාත්මක නොවිය යුතු ය.”.

(6) එම වගන්තියේ (5) වන උපවගන්තිය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන්:—

“(5) ජාතික රක්ෂිත භූමියක හෝ අභය භූමියක හෝ වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයක හෝ මායිම් වෙනස් කිරීම හෝ එම ජාතික රක්ෂිත භූමිය, අභය භූමිය හෝ වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය අහෝසි කරන අවස්ථාවක දී, ඒ සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනයක් කළ යුතු අතර එම යෝජිත වෙනස්කමෙන් සිදු විය හැකි පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ විමර්ශනයක් ද එම අධ්‍යයනයට ඇතුළත් විය යුතු ය.

(6) අමාත්‍යවරයා විසින් යම් වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයකට හෝ අභය භූමියකට අදාළ නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය”.

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 3
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

4. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 2අ වගන්තිය මෙයින් ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 2අ වගන්තිය ඉවත් කොට ප්‍රතිශෝචනය කිරීම.

“ජාතික රක්ෂිත භූමි සහ අභයභූමි සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම්.

2අ. (1) නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් මාර්ගෝපදේශ මත පදනම්ව, යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් සඳහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් පත් කරනු ලබන කළමනාකරණ සැලසුම් කමිටුවක් විසින් කළමනාකාර සැලැස්මක් පිළියෙල කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) අමාත්‍යවරයා විසින් පවත්නා අවස්ථානුගත කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් නියමයක් මගින් කළමනාකරණ සැලැස්මක් අවශ්‍ය වන යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක්, අභය භූමියක් හෝ යම් වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයක් නියමයක් මගින් නිශ්චිතව දක්වනු ලැබිය හැකි ය.

(3) ආඥාපනතේ විධිවිධාන අනුව පිළියෙල කරන ලද කළමනාකරණ සැලැස්ම අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා විසින් පිටසන් කළ යුතු ය.

(4) (අ) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුමතයට යටත්ව කළමනාකරණ සැලැස්මක් සංශෝධනය කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය;

(ආ) සියලු කළමනාකාර සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් සාදනු ලබන අනුමත සැලැස්මකට අනුව නියාමනය කළ යුතු අතර, එම කළමනාකරණ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන දින සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත එය අගැයීමට භාජනය විය යුතු ය;

(ඇ) අලුත් කළමනාකරණ සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමට ඇති අවස්ථාවක, එය මේ වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව

4 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

පිළියෙල කළ යුතු අතර, (ආ) ඡේදයේ සඳහන් අවුරුදු පහක කාල සීමාව ඉකුත් වීමට පෙර එය පිළියෙල කොට පිටසන් කරනු ලැබිය යුතු ය.

ජාතික රක්ෂිත භූමි සහ අභය භූමි තුළ සිදු වන කටයුතුවල බලපෑම තක්සේරු කිරීම.

2ආ. (1) කළමනාකරණ සැලැස්මක් යටතේ වූ යම් ක්‍රියාකාරකමක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ බලාත්මක කිරීමට පෙර එම කළමනාකරණ සැලැස්මෙන් වනසතුන් සහ වෘක්ෂලතාවලට ද ඒවායේ වාසභූමිවලට ද සිදු විය හැකි බලපෑම පිළිබඳ තක්සේරුවක් ලබා දෙන ලෙස නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) එවැනි ක්‍රියාකාරකමක බලපෑම තක්සේරු කිරීම පිළිබඳ වාර්තාවට පහත සඳහන් කරුණු ඇතුළත් විය යුතු නමුත් එම වාර්තාව එම කරුණුවලට සීමා නොවිය යුතු ය :—

(අ) බලපෑම් සිදු වන සත්ව සහ ශාක විශේෂ සහ ඒවායේ වාස භූමි පිළිබඳ විස්තරයක් සහ ඒවාට තර්ජන සිදු විය හැකි ප්‍රමාණය පිළිබඳ විස්තරයක් ද ඇතුළුව වනසතුන් හා වෘක්ෂලතාවලට පවත්නා බලපෑම් හෝ අපේක්ෂිත බලපෑම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්;

(ආ) එම කටයුත්තෙහි පවත්නා හෝ අපේක්ෂිත සාමාජීය සහ ආර්ථික බලපෑම පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්;

(ඇ) දුර්ලභ, තර්ජනයට ලක් වූ හෝ ආවේනික සත්ව හා ශාක විශේෂවලට බලපෑම් සිදු වන හෝ බලපෑම් සිදු විය හැකි අවස්ථා පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්;

(ඈ) අහිතකර බලපෑම් ඉවත් කිරීම හෝ අඩු කිරීම සඳහා දක්වන ලද අක්‍රියාකාරීත්වයක් ද ඇතුළුව විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග ලැයිස්තුවක්;

(ඉ) පසු ක්‍රියාමාර්ග සඳහා යම් නිර්දේශ.

(3) මේ වගන්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ මාර්ගෝපදේශ අමාත්‍යවරයා විසින් කලින් කල නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

ජාතික රක්ෂිත
 භූමි හෝ
 අභයභූමි තුළ
 සේවා සහ
 පහසුකම්.

2෫෭. (1) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් සහ අභය භූමියක් තුළ ආගන්තුක සේවා සහ පහසුකම් සලසනු ලැබිය හැකි ය. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින්, එසේ පහසුකම් සැලසීමෙන් අදාළ පරිසර පද්ධතියට හානියක් සිදු නොවන බවට ඔහු වගබලා ගත යුතු ය. එම ජාතික රක්ෂිත භූමියට සහ අභය භූමියට පැමිණෙන ආගන්තුකයන්ට සේවා සහ පහසුකම් සැලැස්ම අදාළ අවස්ථාවල දී කළමනාකරණ සැලැස්මට අනුකූලව කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින්, යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් හෝ අභය භූමියක් තුළ දී, සැපයිය යුතු පහසුකම් සහ සේවා පරිපාලනය කිරීම, පාලනය කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම කළ යුතු ය.

ස්වාභාවික
 මංපෙත්.

2෫෭. (1) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් ජාතික රක්ෂිතයක් හෝ යම් අභයභූමියක් මත ඇති රජයේ ඉඩමක් මත සතුන් සහ වෘක්ෂලතා අධ්‍යයනය කිරීම හෝ නිරීක්ෂණය කිරීමට, පයින් හෝ අවසර දෙනු ලබන අන්‍යාකාරයෙන් ගමන් කිරීමට කැමති යම් තැනැත්තකුගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා එම ජාතික රක්ෂිතය හෝ යම් අභයභූමියක් තුළ ඇති රජයේ ඉඩමක් තුළ ඇති මාර්ග සහ අඩි පාරවල් ස්වාභාවික මංපෙත් වශයෙන් සලසා දිය හැකි ය :

එසේ වුව ද, එම ස්වාභාවික මංපෙත් පාවිච්චි කිරීම හේතුවෙන් යම් තැනැත්තකුට සිදු විය හැකි යම් තුවාල සිදුවීමක් හෝ යම් අලාභයක් සම්බන්ධයෙන් රජය වගකිව යුතු නොවේ.

(2) නියමිත ගාස්තු ගෙවීමෙන් පසු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරන ලද අවසර පත්‍රයක් ලබා ගෙන ඇත්නම් මිස, කිසිම තැනැත්තකු විසින් ස්වාභාවික අධිපාරක් භාවිත කරනු නොලැබිය යුතු ය.

6 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(3) එවැනි ස්වභාවික අධිපාරක් යම් තැනැත්තකු විසින් භාවිතා කරනු ලැබිය හැකි ආකාරය නිශ්චිතව දක්වමින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

(4) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් මේ වගන්තියේ විධිවිධාන බලාත්මක කිරීමේ දී මේ ආඥාපනත යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ උපදේශක කමිටුවේ උපදෙස් සහ නිර්දේශ සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
3 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

5. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 3 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

(1) එම වගන්තියෙහි (1) වන උපවගන්තියේ—

(අ) (ආ) ඡේදයේ “ජාතික උද්‍යානයකට” යන වචනවලට ඉක්බිතිව ම “හෝ යම් සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයකට” යන වචන ඇතුළත් කිරීමෙන් ;

(ආ) එම වගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ “දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයක දී,” යන වචනවලට ඉක්බිතිවම “සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානය ක දී,” යන වචන ඇතුළත් කිරීමෙන් ;

(ඇ) එම වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන්:—

“(3) (අ) යම් තැනැත්තකු විසින් යම් ජාතික උද්‍යානයක, ස්වභාවික රක්ෂිත භූමියක, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයක, වන පිවිසුමක සීමා ඇතුළත පිහිටි යම් ඉඩමක් මත හෝ යම් අභය භූමියක් තුළ වූ යම් රජයේ ඉඩමක් මත ක්‍රියාත්මක කිරීමට නීතියෙන් හෝ වාරිත‍්‍රයෙන් හෝ ව්‍යවහාරයෙන් හෝ සාම්ප්‍රදායික පරිචය අනුව අත්කරගෙන ඇත්තා වූ අයිතිවාසිකමක් එම ජාතික උද්‍යානය, ස්වභාවික රක්ෂිත භූමිය, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානය, වන පිවිසුම හෝ අභය භූමිය පිහිටුවීමේ දිනයට පෙරාතුව ඒ තැනැත්තා විසින් එසේ අත්කර ගනු ලැබූ අයිතිවාසිකමක් ඒ තැනැත්තා විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම මේ

වගන්තියේ කලින් සඳහන් විධිවිධානවල ඇතුළත් කිසිවකින් තහනම් කරන ලෙස හෝ සීමා කරන ලෙස නොසැලකිය යුතු අතර, එසේ තේරුම් නොගත යුතු ය;

(ආ) මේ උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා යම් ජාතික උද්‍යානයක, ස්වාභාවික රක්ෂිත භූමියක, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයක, වන පිවිසුම්ක සීමා ඇතුළත පිහිටි ඉඩමක් මත හෝ යම් අභය භූමියක් තුළ වූ රජයේ ඉඩමක් මත ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වාරිකු හෝ ව්‍යවහාර සහ සාම්ප්‍රදායික පරිවෘත්ත අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය."

6. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 3අ වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 3අ වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තිය වශයෙන් නැවත අංක යෙදීමෙන්;

(2) නැවත අංක යෙදූ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ම සහත දැක්වෙන කොටස ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

"(2) කිසිම නැනැත්තකු විසින්, ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිමේ ඕනෑම ලක්ෂයක සිට එකී මායිමට ලම්බකව සැතපුම් එකක සෘජු දුරක් සිටින ලෙස නිර්ණය කරන කලාපය ඇතුළත පිහිටි සංචාරක හෝටල් පුළුල් කිරීම, ආරම්භ කිරීම හෝ ආරම්භ කිරීමට සැලැස්වීම නොකළ යුතු ය;

(3) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිමේ ඕනෑම ලක්ෂයක සිට එකී මායිමට ලම්බකව සැතපුම් එකක සෘජු දුරක් සිටින ලෙස නිර්ණය කරන කලාපය තුළ පිහිටි යම් ගොඩනැගිල්ලක හෝ වෙනත් සමාන ඉදිකිරීමක අයිතිකරු හෝ පදිංචිකරු එම ගොඩනැගිල්ල හෝ ඉදිකිරීම පිහිටා ඇති ඉඩමේ පිඹුරු යම් බලයලත් නිලධාරියකු විසින් ඉල්ලා සිටිනු ලැබූ විට එම පිඹුරු පරීක්ෂා කිරීම සඳහා එම නිලධාරියා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය;

(4) මේ වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින යම් නැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන්නේ ය;

8 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

මේ වගන්තියේ කාර්යය සඳහා “අදාළ බලධරයා” යන්නෙන් වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා හෝ වනජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් තත්කාර්ය සඳහා යථා පරිදි බලය පවරන ලද යම් වනජීවී නිලධරයකු අදහස් වන්නේ ය.”

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
5 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

7. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 5 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන උපවගන්ති එකතු කිරීම මගින් එම වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

“(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද අවසර පත්‍රයක් නොමැතිව යම් ජාතික උද්‍යානයකට ඇතුළු වී ඒ තුළ රැඳී සිටිමින් ඒ අවසර පත්‍රයේ යම් කොන්දේසියක් කඩ කරන යම් තැනැත්තෙක් මේ පනත යටතේ වූ වරදකට වරදකරු වන්නේ ය.

(5) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබ ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් එම අවසර පත්‍රය නිකුත් කරනු ලැබූ කාර්යය සඳහා හැර වෙනත් යම් කාර්යයක් සඳහා එම අවසර පත්‍රය භාවිත කරන්නේ නම් ඔහු මේ පනත යටතේ වූ වරදකට වරදකරු වන්නේ ය.

(6) වන සත්ව අඩවි ආරක්ෂක නිලයට වඩා අඩු නොවන නිලයක් දරන වනජීවී නිලධරයකු විසින් අනාවරණය කරගනු ලැබූ, (4) වන හෝ (5) වන උපවගන්ති යටතේ වූ යම් වරදක් සඳහා වරද පිළිගන්නා යම් තැනැත්තකු විසින් තමා වරද පිළිගත් එම වරද සම්බන්ධයෙන් නඩු පවරනු ලැබීම වෙනුවට නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් ගෙවීමක් සිදු කළ හැකි අතර, ඔහු විසින් කරනු ලබන ගෙවීම වනජීවී සංරක්ෂණ අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය යුතු ය.”

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
5෫෦ අලුත් වගන්තිය
ඇතුළත් කිරීම.

8. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 5෫෦ වගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර එය එම ප්‍රඥප්තියේ 5෫෦ වගන්තිය ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය:—

“ජාතික රක්ෂිත 5෫෦. රජයේ ඉඩමක් මත පිහිටි යම් ජාතික භූමි ආදිය තුළ උද්‍යානයකට, ස්වාභාවික රක්ෂිත භූමියකට හෝ සිටියැර හෝ සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයකට ඇතුළු වීමට හෝ ඒ බාධා සිදු කිරීම.

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 9
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

තුළ රැඳී සිටීමට අවසර ලැබී ඇති තැනැත්තකු එම ස්ථානයට තර්ජනයක් හෝ හිරිහැරයක් විය හැකි බවට හෝ එම ස්ථානය තුළ හිරිහැරයක් හෝ බාධාවක් සිදු කරමින් සිටින බවට නියමිත නිලධරයාට පෙනී යන අවස්ථාවක. එම තැනැත්තාට එම ජාතික උද්‍යානයට, ස්වාභාවික රක්ෂිත භූමියට, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයට හෝ අභය භූමියට ඇතුළුවීමට අවසර දීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබිය හැකි ය; නැතහොත් එම ජාතික උද්‍යානයෙන්, ස්වාභාවික රක්ෂිත භූමියෙන්, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයෙන් හෝ අභය භූමියෙන් වහාම පිටවන ලෙස ඔහුට අණ කරනු ලැබිය හැකි ය; නැතහොත් එම ස්ථානවලින් ඔහු ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය.”

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 6 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
 6 වන වගන්තිය
 සංශෝධනය කිරීම.

- (1) එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ “කිසිම තැනැත්තකු විසින්,” යන වචනවලින් ආරම්භ වී “සීමාන්තරික කලාපයක් තුළ” යන වචනවලින් අවසන් වන සියලු වචන ඉවත් කොට ඒ වෙනුවට “කිසිම තැනැත්තකු විසින් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් තුළ” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.
- (2) එම උපවගන්තියේ (ඔ) ඡේදයේ “පහසුකම් සැපයීම” යන වචන වෙනුවට “පහසුකම් සැපයීම; හෝ” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.
- (3) එම වගන්තියේ (ඔ) ඡේදය අවසානයට පහත දැක්වෙන ඡේද එකතු කිරීමෙන්:—

“ඔ) නියමිත නිලධරයකු විසින් තත් කාර්යය සඳහා නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍රයක අධිකාරය යටතේ හැර යම් ඇළක් ඉදිකිරීම හෝ භාවිත කිරීම; හෝ

(ක) යම් ජාතික රක්ෂිතයක ඇති ඉඩමකට, ඒ හරහා දිවෙන යම් දිය පාරක, ගංගාවක හෝ දොළ පාරක ජලයට යම් විෂ ද්‍රව්‍යයක්, අපද්‍රව්‍ය, කැළිකසල හෝ ජලය දූෂණය කිරීමට ඉඩ ඇති වෙනත් යම් ද්‍රව්‍යයක් එක් කිරීම; හෝ

10 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(ග) ජලය දූෂණය කළ හැකි හෝ එහි වනසතුන් සහ වෘක්ෂලතාවල හැටුණට හෝ එම පරිසර පද්ධතියට අහිතකර බලපෑමක් ඇති කරවන යම් ක්‍රියාකාරකමක් කරගෙන යාම; හෝ

(ච) නියමිත ගාස්තුවක් ගෙවීමෙන් නියමිත නිලධාරියා විසින් නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍රයක අධිකාරය යටතේ හැර කිමිදීම හෝ බෝට්ටු පැදීම.”.

(4) එම වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන්:—

“(2) (අ) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා හෝ නියමිත නිලධාරියා විසින් බලය පවරනු ලැබුවහොත් මිස, කිසිම තැනැත්තකු විසින් යම් ජාතික රක්ෂිතයක් හෝ අභය භූමියක් තුළට කිසිම සතෙකු හෝ ශාකයක් හඳුන්වා දීම හෝ ඒ තුළ යම් සතෙකු දිශේලී කිරීම, නිදහස් කිරීම හෝ මුදා හැරීම නොකළ යුතු ය ;

(ආ) තත්කාර්ය සඳහා බලය පවරනු ලැබ ඇති යම් වනජීවී නිලධාරියකු විසින් තමා සුදුසු යයි සලකන සුදුසු ආකාරයකට එම සතා හෝ ශාකය බැහැර කරනු ලැබිය හැකි ය.”.

(5) එම වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(3) කිසිම තැනැත්තකු විසින් ගෘහාශ්‍රිත සතෙකු යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියකට දක්කාගෙන යාම හෝ එබඳු සතෙකුට එවැනි භූමියක දඩාවතේ යාමට ඉඩදීම නොකළ යුතු ය.”.

(6) එම වගන්තියේ (4) වන උපවගන්තිය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(4) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන උල්ලංඝනය කරමින් ක්‍රියා කරන යම් තැනැත්තෙක්

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 11
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු වීමේ දී, රුපියල් විසිදහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් ලක්ෂ එකකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකට ම සහ එම වරදටම පසු අවස්ථාවක දී වරදකරු වුවහොත් රුපියල් හතලිස් දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් ලක්ෂ දෙකකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට නොඅඩු සහ අවුරුදු දහයකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ එම දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.”

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 6෧ වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
6෧ වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය—

(අ) එම උපවගන්තිය එහි (1)(අ) උපවගන්තිය ලෙස නැවත අංකනය කිරීමෙන් ;

(ආ) නැවත අංකනය කළ උපවගන්තියේ, “ජාතික රක්ෂිත භූමියක් හෝ” යන වචන වෙනුවට “(දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයක් නොවන) ජාතික රක්ෂිත භූමියක් හෝ” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ;

(ඇ) (අ) ඡේදයට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන කොටස එකතු කිරීමෙන් :—

“(ආ) ඔසුන් ඇල්ලීම සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, එම ඔසුන් ඇල්ලීමෙන් වන සතුන් සහ වෘක්ෂලතාවලට ද ඒවායේ වාසභූමිවලට ද, සිදු වන යම් අහිතකර බලපෑමක් සැලකිල්ලට ගෙන නියමිත නිලධාරීන් විසින් එසේ නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍ර සංඛ්‍යාව සීමා කළ හැකි ය.”.

(2) එම වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ —

(අ) (2) වන උපවගන්තිය, එහි (2)(අ) උපවගන්තිය වශයෙන් නැවත අංකනය කිරීමෙන් ;

12 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(ආ) නැවත අංකනය කරන ලද (2)(අ) උපවගන්තියෙහි “යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියකින්” යන වචන වෙනුවට “(දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයක් නොවන) ජාතික රක්ෂිත භූමියකින්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ;

(ඇ) නැවත අංකනය කරන ලද (2)(අ) උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන (ආ) සහ (ඇ) අලුත් ඡේද එකතු කිරීමෙන් :—

“(ආ) යම් වස්තුවක් පුරා විද්‍යාත්මක, ප්‍රාග් ඓතිහාසික, ඓතිහාසික හෝ වෙනත් විද්‍යාත්මක වැදගත්කමකින් යුත් වස්තුවක් බවට සහතික කරමින් නිසි බලධරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ සහතිකයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ දී පමණක් එම පුරාවිද්‍යාත්මක, ප්‍රාග් ඓතිහාසික, ඓතිහාසික හෝ වෙනත් විද්‍යාත්මක වැදගත්කමක් ඇති වස්තුව ඉවත් කරගෙන යාම සඳහා අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, සහතිකයේ නම සඳහන් තැනැත්තා විසින් එය ඉවත් කරගෙන යා හැකි ය ;

(ඇ) මේ වගන්තියේ කාර්යය සඳහා නිසි බලධරයා වනුයේ —

(i) පුරා විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා ;

(ii) ජාතික කෞතුකාගාරයේ අධ්‍යක්ෂවරයා ය.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
7 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 7 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

(1) එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ (vi) සහ (vii) උපඡේද ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන උපඡේද ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(vi) එම තැනැත්තා තත් කාර්යය සඳහා නියමිත නිලධරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක් දරන්නකු නම් මිස ස්ථිර හෝ තාවකාලික යම්

ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම හෝ ඉදිකිරීමට සැලැස්වීම නැතහොත් එසේ ඉදි කරන ලද යම් ගොඩනැගිල්ලක පදිංචි වීම ;

(vii) ඔහු විසින් යම් පාරක් හෝ අඩි පාරක් ඉදි කිරීම හෝ ඉදිකිරීමට සැලැස්වීම හෝ ඔහු විසින් තනන ලද එම පාර හෝ අඩි පාර භාවිත කිරීම;

(viii) එය තුළ යම් කැලි කසළ බැහැර කිරීම හෝ බැහැර කිරීමට සැලැස්වීම;

(ix) යම් ඉඩමක් ගොඩකිරීමෙහි හෝ ගොඩකිරීමට සැලැස්වීමෙහි නියැලීම ;හෝ

(x) අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම හෝ බැහැර කිරීමට සැලැස්වීම.”

(2) එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන් :—

“(2) මේ වගන්තියේ කාර්යය සඳහා යම් අභය භූමියක හෝ යම් නියම කරනු ලැබිය හැකි අභය භූමියක පවත්නා අවස්ථානුගත කරුණු සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී යම් සීමා කිරීමක් අවශ්‍ය හෝ අත්‍යවශ්‍ය බවට අමාත්‍යවරයා විසින් සලකනු ලබන අවස්ථාවක දී එම අභයභූමියේ හෝ නිශ්චිත අභයභූමියේ යම් නිශ්චිත කටයුත්තක් හෝ කටයුතු සීමා කරමින් අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.”

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 8අ වන වගන්තිය මෙයින් ඉවත් කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 8අ වගන්තිය ඉවත් කිරීම.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 9 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 9 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තියේ (අ) ඡේදයේ “II වන කොටසේ හෝ III වන කොටසේ විධිවිධාන” යන වචන වෙනුවට “II වන කොටසේ, III වන කොටසේ හෝ IV වන කොටසේ විධිවිධාන” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

14 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(2) එම වගන්තියේ (ඊ) ඡේදයට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇතුළත් කිරීමෙන් :—

“(උ) මේ කොටසේ විධිවිධාන සියල්ල ම හෝ ඉන් යම් විධිවිධානයක් යම් නිශ්චිත ප්‍රදේශයක ඇති යම් නිශ්චිත ශාක විශේෂයකට අදාළ වන බවට ප්‍රකාශ කිරීම.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
9අ වගන්තිය
ප්‍රතිශෝජනය
කිරීම.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 9අ වගන්තිය මෙයින් ඉවත් කරනු ලබන අතර, ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන වගන්තිය ආදේශ කරනු ලැබේ :—

“ජාතික රක්ෂිත භූමියක සිට සැතපුම් එකක් ඇතුළත සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සීමා කිරීම.

9අ. (1) 3අ වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, 2 වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිමේ සිට සැතපුම් එකක දුරක් ඇතුළත පෞද්ගලික හෝ රජයේ හෝ යම් තැනැත්තකු හෝ සංවිධානයක් විසින් අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයාගේ පූර්ව ලිඛිත අනුමතය නොමැතිව කවර ආකාරයක හෝ යම් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකමක් සිදු නොකළ යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකමක් හෝ වෙළෙඳාමක් හෝ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා වූ අවසර පත්‍රයක් සඳහා වූ ඉල්ලීමක් ලැබුණු විට, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, එම ක්‍රියාකාරකමට හෝ වෙළෙඳාමට හෝ ව්‍යාපාරයට අදාළ වන්නා වූ ද, මූලික පාරිසරික සමීක්ෂණ වාර්තාවක් හෝ පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ තක්සේරු වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් ඉල්ලුම්කරුට නියම කළ යුතු ය. එම නියමයට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම ඉල්ලුම්කරුගේ වගකීම වන්නේ ය. සෑම මූලික පාරිසරික සමීක්ෂණ වාර්තාවක හෝ පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ තක්සේරු වාර්තාවක නියම කරනු ලබන තොරතුරු ඇතුළත් විය යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් ඉල්ලුම්කරුවකු වෙත පනවා ඇති යම් නියමයකට අනුකූලව එම ඉල්ලුම්කරු විසින් අධ්‍යක්ෂ-

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 15
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

ජනරාල්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, පාරිසරික බලපෑම තක්සේරු කිරීමේ වාර්තාවක්/මූලික පාරිසරික සමීක්ෂණ වාර්තාවක් තමා වෙත ලැබීමේ දී අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින්—

(අ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, එම තක්සේරු කිරීමේ හෝ සමීක්ෂණ වාර්තාවේ පිටපතක් කමිටුවේ මත ප්‍රකාශ ලබා ගැනීම සඳහා පත් කරන ලද කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය ; සහ

(ආ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, එම තක්සේරු කිරීමේ හෝ සමීක්ෂණය කිරීමේ වාර්තාව මහජනතාවට පරීක්ෂා කළ හැකි ස්ථානය සහ වේලාවන් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන දැන්වීමක් මගින් මහජනතාවට දැනුම් දිය යුතු අතර, ඒ පිළිබඳව මහජනතාවට යම් මත ප්‍රකාශ කිරීමක් ඇත්නම්, ඒවා ඉදිරිපත් කරන ලෙසට මහජනතාවට ආරාධනය කළ යුතු ය.

(4) (3) වන උපවගන්තිය යටතේ, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු වාර්තාවක් හෝ මූලික පාරිසරික සමීක්ෂණ වාර්තාවක් තමන් වෙත ඉදිරිපත් කළ දින සිට දින හැටක් ඇතුළත කමිටුවට ඒ වාර්තාව පිළිබඳ යම් මත ප්‍රකාශ කිරීමක් ඇත්නම් එම මත ප්‍රකාශ කිරීම් අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(5) එම තක්සේරු කිරීමේ හෝ සමීක්ෂණ කිරීමේ වාර්තාවට අදාළව (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ දැන්වීමක් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබූ දින සිට දින තිහක් ඇතුළත මහජනතාවට ඒ පිළිබඳව යම් මත ප්‍රකාශ කිරීමක් ඇත්නම් ඒවා අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(6) (1) වන උපවගන්තියේ නිශ්චිතව දැක්වෙන ප්‍රදේශයක් ඇතුළත යම් සංවර්ධන කටයුත්තක් හෝ වෙළෙඳාමක් හෝ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යාමට යම් තැනැත්තකු වෙත බලය පවරමින් (2) වන

16 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

උපවගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කළ යුතු ද යන කරුණු තීරණය කිරීමේ දී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් එම සංවර්ධන කටයුත්තට, වෙළෙඳාමට හෝ ව්‍යාපාරයට අදාළව පාරිසරික බලපෑම් හෝ සමීක්ෂණ වාර්තාව මත (4) වන සහ (5) වන උපවගන්ති යටතේ කරන ලද මත ප්‍රකාශ කිරීම් පිළිබඳව සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතු ය.

(7) (4) වන සහ (5) වන උපවගන්ති යටතේ යම් මත ප්‍රකාශ කිරීමක් අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා වෙත ලැබී දින හැටක් ඇතුළත් ඔහු විසින් (6) වන උපවගන්තියේ සඳහන් තීරණය ගත යුතු ය.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 10 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 10 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

“(1) එම වගන්තියේ (අ) ඡේදයේ “II වන කොටසේ හෝ III වන කොටසේ යම් විධිවිධාන” යන වචන වෙනුවට “II වන, III වන හෝ IV වන කොටසේ යම් විධිවිධාන” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;

(2) එම වගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ “රුපියල් දසදහසකට නොඅඩු හා රුපියල් විසිදහසකට නොවැඩි” යන වචන වෙනුවට “රුපියල් පහළොස් දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් පනස් දහසකට නොවැඩි” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ II වන කොටසට කරනු ලබන සාමාන්‍ය සංශෝධන.

16. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ II වන කොටසේ “මී හරකා” යන වචනය ඇති සෑම ස්ථානයකින් ම එම වචනය අත්හැරීමෙන් එම කොටස මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රතිශෝජනය කිරීම.

17. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 12 වන වගන්තිය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

“12. මෙහි මින්මතු විධිවිධාන සලස්වනු ලබන පරිදි හැර, ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභයභූමියකින් පිටත යම් ප්‍රදේශයක් තුළ යම් ඇතකු දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම, කුවාල කිරීම හෝ ගැනීම කිසිම තැනැත්තකු විසින් නොකළ යුතු ය.”.

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 17
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

18. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 14 වන වගන්තිය මෙයින් ඉවත් කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 14 වන වගන්තිය ඉවත් කිරීම.

19. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 17 වන වගන්තිය මෙයින් ඉවත් කරනු ලබන අතර, ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය ආදේශ කරනු ලැබේ :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 17 වන වගන්තිය ප්‍රතිශෝජනය කිරීම.

“ii වන කොටස යටතේ මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද ඇතුන් ආදිය පිළිබඳ අයිතිය.

17. (1) 13 වන වගන්තිය මගින් හෝ ඒ යටතේ පවරන ලද යම් අයිතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී යම් තැනැත්තකු විසින් මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද යම් ඇතකු බලපත්‍රයෙහි අන්‍යාකාරයකට විධිවිධාන සලසා ඇත්නම් මිස, ඒ තැනැත්තාගේ දේපළ වන්නේ ය;

(2) 13 වන වගන්තිය යටතේ මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද ඇතකු යම් තැනැත්තකුගේ දේපළක් නොවන අවස්ථාවක, අවස්ථාවට උචිත ආකාරයට අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් එම ඇතා බැහැර කරනු ලැබිය යුතු ය.”.

20. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 19 වන වගන්තිය, එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය ඉවත් කිරීම මගින් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 19 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

21. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 20 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 20 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තිය, 20 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය වශයෙන් නැවත අංකනය කිරීමෙන් ;

(2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උපවගන්තියේ —

(අ) (අ) ඡේදයේ “ලුහුබදින; හෝ” යන වචන වෙනුවට “ලුහුබදින හෝ යම් ඇතකු මැරීමට, තුවාල කිරීමට හෝ අල්ලා ගැනීමට යම් විදුලි රැහැනක් භාවිත

18 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වාක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

කරන හෝ යම් ඇතකුට හිංසා කිරීමට යම් ආකාරයක
උපක්‍රමයක් භාවිත කරන හෝ” යන වචන ආදේශ
කිරීමෙන්; හෝ

(ආ) (ආ) ඡේදයේ “රූපියල් එක් ලක්ෂයකට නොඅඩු
සහ රූපියල් දෙලක්ෂ පනස් දහසකට නොවැඩි”
යන වචන වෙනුවට “රූපියල් එක් ලක්ෂ පනස්
දහසකට නොඅඩු සහ රූපියල් ලක්ෂ පහකට
නොවැඩි” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;

(3) නැවත අංකනය කළ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ම
පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන් :—

“(2) මේ පනත යටතේ ඇතකුට අදාළව සිදු කරන ලද
යම් වරදක් ඇප දිය නොහැකි වරදක් විය යුතු අතර,
එවැනි වරද සම්බන්ධයෙන් 1997 අංක 30 දරන ඇප
පනතේ විධිවිධාන සහ 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු
විධාන සංග්‍රහය පනතේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
22 වන වගන්තිය
ඉවත් කිරීම.

22. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 22 වන වගන්තිය මෙයින් ඉවත් කරනු
ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
22අ වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

23. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 22අ වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන
පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

(1) එම වගන්තියේ (9) වන උපවගන්තිය එහි (13) වන
උපවගන්තිය වශයෙන් නැවත අංකනය කිරීමෙන් ; සහ

(2) එම වගන්තියේ (8) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත
දැක්වෙන අලුත් උපවගන්ති ඇතුළත් කිරීමෙන් :—

“(9) ලියාපදිංචි ඇතිත්තක් ගැබ් ගැනීමේ දී එම
ඇතිත්තයේ අයිතිකරු හෝ භාරකාරත්වය දරන
තැනැත්තා විසින් ඇතිත්තයේ ගැබ් ගැනීම පිළිබඳ
තොරතුරු සමඟ එම ගැබ් ගැනීම පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ-
ජනරාල්වරයාට දැනුම් දිය යුතු ය;

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 19
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(10) අලින්ගේ යම් උපතක්, ගබ්සාවක් හෝ මළපැටියකුගේ උපතක්, එම සිදුවීම සිදු වී දින හතක් ඇතුළත එම කරුණ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයාට හෝ යම් බලය ලත් නිලධාරියකුට දැනුම් දීම අයිතිකරුගේ හෝ එම ලියාපදිංචි ඇතිත්තගේ භාරකාරත්වය දරන තැනැත්තාගේ කාර්යය වන්නේ ය;

(11) යම් ලියාපදිංචි අලියකු මිය ගිය අවස්ථාවක, එම මළකුණ බැහැර කිරීමට පෙර එම අලියාගේ අයිතිකරු හෝ භාරකාරත්වය දරන තැනැත්තා විසින් ඒ මරණය පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයාට වාර්තා කළ යුතු ය;

(12) මේ වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි කර තැබී යම් අලියකු නීත්‍යානුකූල බලයක් හෝ අනුමතයක් නොමැතිව අල්ලා ගනු ලැබූ ලෙස හෝ රැගෙන යනු ලැබූ ලෙස අනුමාන කළ යුතු අතර, එම අලින් පොදු දේපළ ලෙස සලකනු ලැබේ. ඒ අනුව 1982 අංක 12 දරන පොදු දේපළවලට එරෙහිව වූ වැරදි පනතේ විධිවිධාන එම අලින් සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය."

24. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 23 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 23 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ "දරන්නේ නම්; හෝ" යන වචන වෙනුවට "දරන්නේ නම් ; හෝ" වචන ආදේශ කිරීමෙන් :—

(2)(ඇ) ඡේදයට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇතුළත් කිරීමෙන් :—

"(ඇ) ආඥාපනතේ 22අ වගන්තිය ප්‍රකාර ඔහු විසින් අලියා ලියාපදිංචි කර බලපත්‍ර ලබාගෙන ඇත්නම් ;".

20 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
24 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

25. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 24 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි
මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

- (1) එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ “ඇත් දළයක් හෝ වෙනත් ඇත් දතක්” යන වචනය වෙනුවට “යම් ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දතක් හෝ ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දතක් කොටසක්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ;
- (2) එම වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ “ඇත් දළයක් හෝ වෙනත් ඇත් දතක්” යන වචනය වෙනුවට “යම් ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දතක් හෝ ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දතක් කොටසක්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;
- (3) එම වගන්තියේ (4) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන උපවගන්ති ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“(4අ) (අ) මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරනු නොලැබූ ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දතක් හෝ ඇත් දළයක හෝ ඇත් දතක යම් කොටසක් නීත්‍යානුකූල බලයක් නොමැතිව කැළයෙන් ලබාගෙන ඇති ලෙස අනුමාන කරනු ලැබිය යුතු ය. එම ඇත් දළය හෝ ඇත් දත හෝ එම ඇත් දළයේ හෝ ඇත් දතේ කොටස පොදු දේපළක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. ඒ අනුව අවස්ථාවෝචිත පරිදි, එම ඇත් දළය හෝ එම ඇත් දත හෝ ඇත් දළයේ හෝ ඇත් දතේ කොටස සම්බන්ධයෙන් 1982 අංක 12 දරන පොදු දේපළවලට එරෙහිව වූ වැරදි පනතේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය;

(ආ) ඇත් දතක් හෝ ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දතක හෝ ඇත් දළයක කොටසක් පොදු දේපළක් ලෙස සලකනු ලැබූ අවස්ථාවක, එය වනජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයාගේ භාරයට පත් කළ යුතු ය;

(ඇ) මේ උපවගන්තියේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක විය යුතු දිනය ආමාන්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් නිශ්චිතව දක්වනු ලැබිය යුතු ය”.

26. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙහිින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) "මී හරකා" යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය එම වගන්තියෙන් ඉවත් කිරීමෙන්;

(2) "අලියා" යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන අර්ථ නිරූපණය ආදේශ කිරීමෙන්:—

"අලියා" යන්නෙන්, අලියකු අදහස් වන අතර, ඊට දළ ඇතකු ද ඇතුළත් වේ. එමෙන්ම 22අ යන වගන්තියේ කාර්යය සඳහා හිලෑ හෝ ගෘහාශ්‍රිත අලියකු හෝ දළ ඇතකු ද ඊට ඇතුළත් වේ.

(3) "ඇත් දළය" යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන අර්ථ නිරූපණය ආදේශ කිරීමෙන්:—

"ඇත් දළය" යන්නෙන්, ඇතකුගේ දළය අදහස් වේ.

27. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 30 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙහිින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 30 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තිය 30 වන වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තිය වශයෙන් නැවත අංකනය කිරීමෙන්;

(2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උප වගන්තියේ (අ) ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන ඡේදය ආදේශ කිරීමෙන්:—

"(අ) මරණ ලද හෝ මිය ගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද එවැනි ක්ෂීරපායී සතුකු හෝ උරගයකු හෝ මරණ ලද හෝ මිය ගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද එවැනි ක්ෂීරපායී සතුකුගේ හෝ උරගයකුගේ යම් කොටසකින් සාදන ලද භාණ්ඩයක් හෝ එසේ මරණ ලද හෝ මියගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද ක්ෂීරපායී සතුකුගේ හෝ උරගයකුගේ මස් හෝ මාංශ හෝ එවැනි උරගයකුගේ ඩික්තර තම සන්නකයෙහි තමාගේ පාලනය යටතේ තබාගෙන සිටින; හෝ"

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 21
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

26. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
 28 වන වගන්තිය
 සංශෝධනය කිරීම.

(1) “මී හරකා” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය එම වගන්තියෙන් ඉවත් කිරීමෙන්;

(2) “අලියා” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන අර්ථ නිරූපණය ආදේශ කිරීමෙන් :—

“අලියා” යන්නෙන්, අලියකු අදහස් වන අතර, ඊට දළ ඇතකු ද ඇතුළත් වේ. එමෙන්ම 22අ යන වගන්තියේ කාර්යය සඳහා හීලෑ හෝ ගෘහාශ්‍රිත අලියකු හෝ දළ ඇතකු ද ඊට ඇතුළත් වේ.

(3) “ඇත් දළය” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන අර්ථ නිරූපණය ආදේශ කිරීමෙන් :—

“ඇත් දළය” යන්නෙන්, ඇතකුගේ දළය අදහස් වේ.

27. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 30 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
 30 වන වගන්තිය
 සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තිය 30 වන වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තිය වශයෙන් නැවත අංකනය කිරීමෙන් ;

(2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උප වගන්තියේ (ඇ) ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන ඡේදය ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(ඇ) මරණ ලද හෝ මිය ගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද එවැනි ක්ෂීරපායී සතුකු හෝ උරගයකු හෝ මරණ ලද හෝ මිය ගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද එවැනි ක්ෂීරපායී සතුකුගේ හෝ උරගයකුගේ යම් කොටසකින් සාදන ලද භාණ්ඩයක් හෝ එසේ මරණ ලද හෝ මියගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද ක්ෂීරපායී සතුකුගේ හෝ උරගයකුගේ මස් හෝ මාංශ හෝ එවැනි උරගයකුගේ බිත්තර තම සත්කයෙහි තමාගේ පාලනය යටතේ තබාගෙන සිටින; හෝ”

22 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(3) එම වගන්තියේ (ඉ) ඡේදයෙහි “මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද උරගයකු” යන යන වචන වෙනුවට “මරණ ලද හෝ මිය ගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද උරගයකු” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්; හෝ

(4) එම වගන්තියේ (ඊ) ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන ඡේදය ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(ඊ) එවැනි යම් ක්ෂීරපායී සතකු හෝ උරගයකු හෝ එම ක්ෂීරපායී සතාගේ හෝ උරගයාගේ යම් කොටසක් හෝ එවැනි යම් උරගයකුගේ බිත්තර හෝ විකිණීම සඳහා ප්‍රදර්ශනය කරන” හෝ

(5) එම වගන්තියේ (උ) ඡේදයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් ඡේදය එකතු කිරීමෙන් :—

“(උ) 1 වන උපලේඛනයේ ඇතුළත් නොවන යම් ආරක්ෂිත ක්ෂීරපායී සතකු හෝ උරගයකු හෝ උරගයකුගේ බිත්තර හෝ බිත්තර ද ඇතුළුව යම් උරගයකු හෝ ක්ෂීරපායී සතකුගේ යම් කොටසක් ප්‍රවාහනය කරන,”

(6) එම වගන්තියේ “වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර, එසේ වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් දස දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් තිස් දහසකට වැඩි නොවන” යන වචන වෙනුවට “යම් තැනැත්තකු, වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර, එසේ වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් විසි දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් පනස් දහසකට නොවැඩි” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ; සහ

(7) නැවත අංකනය කරන ලද (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්ති ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“(2) මේ ආඥා පනතේ ii වන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති යම් ක්ෂීරපායී සතකුට හෝ උරගයකුට එරෙහිව මේ වගන්තිය යටතේ තහනම් කරන ලද යම් ක්‍රියාවක් සිදු කරනු ලබන යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර, එසේ වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී රුපියල් තිස් දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් ලක්ෂ එකකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ එම දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය;

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 23
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(3) අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග මගින් ii වන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කාරණාවලට යමුක් එකතු කිරීම, එය පරිච්ඡේදන කිරීම, වෙනස් කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.”.

28. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 31 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 31 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

- (1) එම වගන්තිය එහි (1) වන උප වගන්තිය ලෙස නැවත අංකනය කිරීමෙන්;
- (2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උපවගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ “මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද යම් පක්ෂියකු” යන වචන වෙනුවට “මරණ ලද හෝ මිය ගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද යම් පක්ෂියකු” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;
- (3) එහි (ඉ) ඡේදයේ “යම් පක්ෂියකු” යන වචන වෙනුවට “යම් පක්ෂියකු, යම් පක්ෂියකුගේ බිත්තර” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;
- (4) (ඉ) ඡේදයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන ඡේදය ආදේශ කිරීමෙන්:—

“(ඊ) යම් පක්ෂියකු, පක්ෂියකුගේ යම් කොටසක් හෝ පක්ෂියකුගේ බිත්තර ප්‍රවාහනය කරන”;

- (5) (ඊ) ඡේදයට ඉක්බිතිවම ඇති එම වගන්තියේ “යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර” යන වචනවල සිට “යටත් විය යුතු ය:” යන වචන දක්වා ඇති සියලු වචන ඉවත්කොට, ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කරන්න:—

“යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර, එසේ වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී රුපියල් දස දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් විසි දහසකට නොවැඩි දඩයකට

24 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය;

(6) එම වගන්තියේ නැවත අංකනය කළ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්ති ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“(2) මේ ආඥාපනතේ iv වන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව දැක්වෙන යම් පක්ෂියකුට එරෙහිව මේ වගන්තිය යටතේ තහනම් කරන ලද යම් ක්‍රියාවක් සිදු කරන යම් තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර, එසේ වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් විසි දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් හතළිස් දහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.

(3) අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග මගින් iv වන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කාරණාවලට යමක් එකතු කිරීම, එය පරිච්ඡින්න කිරීම, වෙනස් කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
31අ වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

29. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 31අ වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

(1) එම වගන්තියේ (අ) ඡේදයේ “අනුපිළිවෙලින් v වන සහ vi වන උපලේඛනවල ඇතුළත් කරනු ලැබ ඇති” යන වචන සහ ඉලක්කම් වෙනුවට “v වන උපලේඛනයේ ඇතුළත් නොවන නමුත් vi වන උපලේඛනයේ ඇතුළත් වන; හෝ” යන වචන සහ ඉලක්කම් ආදේශ කිරීමෙන් ;

(2) එම වගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ “මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද” යන වචන වෙනුවට “මරණ ලද හෝ මිය ගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 25
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(3) එම වගන්තියේ (ඉ) ඡේදයේ “එවැනි උභය ජීවියකුගේ හෝ මත්ස්‍යයකුගේ යම් කොටසක්” යන වචන වෙනුවට “එවැනි උභය ජීවියකුගේ ජීවන චක්‍රයේ ඕනෑම අවස්ථාවක් හෝ යම් කොටසක් හෝ මත්ස්‍යයකුගේ යම් කොටසක් හෝ බිත්තර” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ;

(4) එම වගන්තියේ (ඊ) ඡේදයේ “මිල දී ගන්නා” යන වචන වෙනුවට “මිලදී ගන්නා; හෝ” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ;

(5) (ඊ) ඡේදයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“(උ) එවැනි යම් උභය ජීවියකු හෝ මත්ස්‍යයකු හෝ එම උභය ජීවියාගේ ජීවන චක්‍රයේ ඕනෑම අවස්ථාවක් හෝ යම් කොටසක් හෝ මත්ස්‍යයාගේ කොටසක් හෝ බිත්තර ප්‍රවාහනය කරන”

30. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 31ආ වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 31ආ වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තියේ (ඇ) ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන ඡේදය ආදේශ කිරීමෙන්:—

“(ඇ) මරණ ලද, මියගිය හෝ අල්ලා ගන්නා ලද කොඳු ඇට පෙළ රහිත එවැනි යම් සතකු හෝ එවැනි සතකුගේ යම් කොටසක්, බිත්තර, බීජ හෝ පිළිවි තම සන්නකයේ හෝ තම පාලනය යටතේ තබාගෙන සිටින; හෝ ”

(2) එම වගන්තියේ (ඊ) ඡේදයේ “සතකු මිල දී ගන්නා” යන වචන වෙනුවට “සතකු මිල දී ගන්නා; හෝ ” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්

(3) (ඊ) ඡේදයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“(උ) එවැනි යම් කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතකු හෝ එවැනි සතකුගේ යම් කොටසක් හෝ එවැනි සතකුගේ බිත්තර, බීජ හෝ පිළිවි හෝ කුඹු හෝ ප්‍රවාහනය කරන.”;

26 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(4) “වරදකට වරදකරු වන අතර,” යන වචන වල සිට “යටත් විය යුතු ය” යන වචන දක්වා ඇති සියලු වචන ඉවත් කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන වචන ආදේශ කිරීමෙන් :—

“යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර, එසේ වරදකරු කිරීමේ දී, රුපියල් විසිපන් දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් ලක්ෂ එකකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහක් නොඉක්මවන කාල සීමාව සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.”

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
34 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

31. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තියේ “I, II, III සහ IV වන උපලේඛනවල” යන වචන සහ ඉලක්කම් වෙනුවට “I, III, V, VI සහ VII වන උපලේඛනවල” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
35 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

32. (1) ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් එම වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

“(2) (1) වන උපවගන්තියේ කාර්යය සඳහා “නිසි බලධරයා” යන යෙදුමෙන්—

(අ) ජාතික කෞතුකාගාරයේ අධ්‍යක්ෂවරයා;

(ආ) ජාතික සත්ව උද්‍යානයේ අධ්‍යක්ෂවරයා; සහ

(ඇ) වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අවුරුදු දහයකට නොඅඩු සේවා කාලයක් ඇති යම් නිලධරයකු,

අදහස් වේ.

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 27
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

33. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 39 වන වගන්තිය, එහි “රුපියල් පන් දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දස දහසකට වැඩි නොවන” යන වචන වෙනුවට “රුපියල් පනස් දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් ලක්ෂ එකකට නොවැඩි” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 39 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

34. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 41 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 41 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

- (1) “අපනයනය කරන” යන වචන වෙනුවට “අපනයනය කරන හෝ නැවත අපනයනය කරන” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;
- (2) “යම් සතකුගේ යම් කොටසක්” යන වචන වෙනුවට “යම් සතකුගේ යම් කොටසක්, යම් ශ්‍රාවයක් හෝ ශරීර තරලයක්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;
- (3) එම වගන්තියේ පැති සටහනේ “අපනයනය කිරීම” යන වචන වෙනුවට “අපනයනය කිරීම හෝ නැවත අපනයනය කිරීම” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;

35. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 42 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 42 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

- (1) එම වගන්තිය, එහි (1) වන උප වගන්තිය වශයෙන් නැවත අංකනය කිරීමෙන්;
- (2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උප වගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“(2) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන උල්ලංඝනය කරන යම් තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර, එසේ වරදකරු වීමේ දී, රුපියල් දස දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් විසි දහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහක් නොඉක්මවන කාලසීමාවක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.”

28 2009 අංක 22 දරන චන සත්ව හා වාක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
45 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

36. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 45 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි
මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

(1) එම වගන්තියේ (ආ) ඡේදයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන
අලුත් ඡේද ආදේශ කිරීමෙන්:—

“(ආ) මේ වගන්තියේ සඳහන් යම් නිශ්චිත ශාකයක්
අපනයනය කිරීමට පෙර පරීක්ෂා කිරීම සඳහා කාර්ය
පටිපාටිය නියම කරමින් සහ එසේ පරීක්ෂා කිරීමට
බලය ඇති නිලධාරියා නියම කරමින් ;

(ආ) යම් නිශ්චිත ශාකයක් පරීක්ෂා කිරීමෙන් පසු ඊට
මුද්‍රා තැබීම සඳහා වූ කාර්ය පටිපාටිය නියම කරමින්
සහ එම මුද්‍රා තැබීම සිදු කිරීමට බලය ඇති නිලධාරියා
නියම කරමින් ;

(ඉ) එම නිශ්චිත ශාකය අපනයනය කරන්නා විසින්
ඉදිරිපත් කළ යුතු ලේඛන නියම කරමින් සහ එම
අපනයනකරු විසින් එම ශාකයේ සත්තකය ලබා
ගත් ආකාරය සහ අවස්ථානුගත කරුණු පිළිබඳ
සාක්ෂි නියම කරමින් ;

(ඊ) එහි යම් නිශ්චිත ශාකයක් හෝ කොටසක් ශ්‍රී ලංකාව
තුළට ආනයනය කිරීම තහනම් කරමින් හෝ පාලනය
කරමින්”.

(2) එම වගන්තියේ (ඇ) ඡේදය එහි (උ) ඡේදය වශයෙන්
නැවත අංකනය කිරීමෙන්.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
46 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

37. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 46 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි
මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

(1) එහි (අ) ඡේදය ඉවත් කිරීමෙන් ;

(2) (ආ) සහ (ඇ) ඡේද පිළිවෙලින් (අ) සහ (ආ) ලෙස නැවත
අංකනය කිරීමෙන් ;

(3) “රුපියල් තුන්දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දස
දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට” යන වචන වෙනුවට
“රුපියල් පන් දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් විසි දහසකට
නොවැඩි දඩ මුදලකට” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ;

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 29
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

38. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 46 වන වගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, එය ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 46අ වගන්තිය ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 46අ වන අලුත් වගන්තිය ඇතුළත් කිරීම.

“ඔප්පු කිරීමේ 46අ. පරීක්ෂා කොට වාර්තා කිරීම සඳහා නිසි සහතිකය. බලධරයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද යම් ශාකයක් හෝ එහි කොටසක් VIII වන උපලේඛනයේ ඇතුළත් කර ඇති ශාකයක් හෝ එවැනි ශාකයක කොටසක් බවට සහතික කරමින් නිසි බලධරයා විසින් අත්සන් කරන ලද සහතිකයක් සාක්ෂි වශයෙන් ආවේශය විය යුතු අතර, එය එහි සඳහන් කාරණා සම්බන්ධයෙන් බැලූ බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් විය යුතු ය.

මේ වගන්තියේ “නිසි බලධරයා” යන්නෙන්—

(අ) ජාතික උද්භිද උද්‍යානයේ අධ්‍යක්ෂවරයා ; සහ

(ආ) වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වන සංරක්ෂක ජනරාල්වරයා,

අදහස් වේ.”

39. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තියේ ශාකයක් යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය ඉවත් කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

40. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 49 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තිය ඉවත් කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 49 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

“(2) (අ) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිමේ ඕනෑම ලක්ෂයක සිට එකී මායිමට ලම්බක සැතපුම් දහයක සෘජු දුරකින් නිරූපිත කලාපය ඇතුළත සතුන් සම්බන්ධ යම් වෙළෙඳාමක් හෝ ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන ලද්දේ නම් හෝ ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ නම් එම වෙළෙඳාම හෝ ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යෑම හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍රයක් මගින් තහනම් කළ යුතු ය;

30 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂා (සංශෝධන) පනත

(ආ) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක් නියමිත කොන්දේසිවලට යටත් විය යුතු අතර, එකී බලපත්‍රය නිකුත් කිරීම සඳහා කිසිදු ගාස්තුවක් නියම කර නොමැති නම්, එය ගාස්තුවකින් තොරව නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
50 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

41. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 50 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ “රූපියල් පත් දහසකට අඩු නොවන සහ රූපියල් දස දහසකට වැඩි නොවන” යන වචන වෙනුවට “රූපියල් දස දහසකට නොඅඩු සහ රූපියල් තිස් දහසකට නොවැඩි” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියට
52ආ වන අලුත්
වගන්තිය ඇතුළත්
කිරීම.

42. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 52ආ වගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, එය එම ප්‍රඥප්තියේ 52ආ වගන්තිය ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය:—

“යම් සතෙකු 52ආ. අල්ලා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා හෝ වෙනත් පෙළඹවීම යම් කාර්යයක් සඳහා යම් සතකු තමාගේ දේපලක් සඳහා කිසිම බවට පත් කර ගැනීමට පෙළඹවීමේ හෝ ආකර්ෂණය ආහාරයක් හෝ ද්‍රව්‍යයක් භාවිත කර ගැනීමේ කාර්යය සඳහා කිසිම නැතැත්තකු විසින් නොකළ යුතු යම් ආහාරයක්, සුවඳ වර්ගයක්, වර්ණයක් හෝ බව. වෙනත් ද්‍රව්‍යයක් හෝ උපකරණයක් භාවිත නොකළ යුතු ය”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
53ආ වන
වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

43. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 53ආ වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

(1) එම වගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ “රජයේ පශු වෛද්‍යවරයකු” යන වචන වෙනුවට “රජයේ පශු වෛද්‍යවරයකු; හෝ” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ;

(2) එම වගන්තියේ (ආ) ඡේදයට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන කොටස එකතු කිරීමෙන් :—

“(ඇ) වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පශු වෛද්‍යවරයකු.”

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 31
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

44. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 54 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ “ආහාර වශයෙන් පිළිගැන්වීම හෝ පිළිගැන්වීමට බලය පැවරීම” යන වචන වෙනුවට “ආහාර වශයෙන් පිළිගැන්වීම හෝ ලබාදීම හෝ පිළිගැන්වීමට හෝ ලබා දීමට බලය පැවරීම” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 54 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

45. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

- (1) එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියෙහි “තහනම් කරන ලද හෝ දඬුවම් නියම කරන ලද යම් ක්‍රියාවක්” යන වචනවල සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා වූ වචන ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් :—

“තහනම් කරන ලද හෝ දඬුවම් නියම කරන ලද යම් ක්‍රියාවක්—

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ වන සතුන් හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂා කිරීම, සුරක්ෂණය කිරීම හෝ ප්‍රචාරණය සඳහා ; හෝ

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ වන සතුන් හා වෘක්ෂලතාවල විද්‍යාත්මක කළමනාකාරිත්වය හෝ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනය හෝ විමර්ශනය සඳහා ; හෝ

(ඇ) තර්ජනයට ලක් වී ඇති හෝ වඳවී යාමට ඉඩ ඇති සත්ව හෝ ශාක විශේෂ පුනරුත්ථාපනය හා සංරක්ෂණය සඳහා බලය පැවරිය යුතු වන්නේ නම්, අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් ඔහුගේ අත්සන යටතේ වූ ලිපියක් මගින් එම ක්‍රියාව සිදු කිරීම සඳහා යම් තැනැත්තකුට බලය පවරනු ලැබිය හැකි ය”.

- (2) එම වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය එහි (3) වන උපවගන්තිය ලෙස නැවත අංකනය කිරීමෙන් ;

- (3) එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය ඇතුළත් කිරීමෙන් :—

“(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරනු ලබන යම් බලය පැවරීමක් මගින් එසේ බලය පවරන ලද ක්‍රියා

32 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

සිදු කළ යුත්තේ කවර කොන්දේසිවලට යටත්ව ද, එම කොන්දේසි නිශ්චිතව එහි සඳහන් කළ යුතු අතර, එම ක්‍රියා නියාමනය කිරීම සඳහා කාර්ය පටිපාටි එහි අන්තර්ගත විය යුතු ය.”

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55අ වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

46. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55අ වන වගන්තියේ “11 වන වගන්තිය” යන වචනවල සිට එම වගන්තියේ අවසානය දක්වා වූ වචන ඉවත් කොට ඒ වෙනුවට “11 වන වගන්තිය” මගින් අර්ථ නිරූපණය කරනු ලැබ ඇති ගෘහාශ්‍රිත සතකු අදහස් නොවේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55ආ, 55ඇ සහ 55ඈ යන වගන්ති ඇතුළත් කිරීම.

47. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55අ වන වගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්ති මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, ඒවා එම ප්‍රඥප්තියේ 55ආ, 55ඇ සහ 55ඈ වගන්ති වශයෙන් බලාත්මක විය යුතු ය:—

“ජාතික රක්ෂිත භූමියක හෝ අභය භූමියක කපා දමන ලද දැව රාජසන්තක කිරීමට අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයාට ඇති බලතල.

55ආ. (1) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක හෝ අභය භූමියක ඇති යම් රජයේ ඉඩමක කපා දමා ඇති යම් දැව, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් හෝ ඔහු විසින් තත්කාර්යය සඳහා බලය පවරන යම් නිලධරයකු විසින් පරීක්ෂණයකින් පසු තහනමට ගෙන රාජසන්තක කළ හැකි ය.

(2) මේ වගන්තිය යටතේ රාජසන්තක කරන දැව ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියේ විකිණීමට අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි අතර, එම වෙන්දේසියෙන් ලැබෙන මුදල් වනජීවී සංරක්ෂණ අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය හැකි ය.

ජාතික රක්ෂිත භූමියක හෝ අභය භූමියක කපා දමන ලද දැව තහනමට ගැනීම.

55ඇ. යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් කපා ගන්නා ලද දැව තබා ඇති බවට හෝ ගබඩා කර ඇති බවට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකුට විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු ඇති යම් දැව ගබඩාවකට හෝ වෙනත් ස්ථානයකට ඇතුළු වී එම ස්ථානය, එම නිලධරයා විසින් පරීක්ෂා කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

55෫෦ සහ 55෫෭ වගන්ති ප්‍රකාර තහනමට ගනු ලැබූ දැව ප්‍රවාහනය කිරීම.

55෫෭. (1) කැලෑ ආඥාපනතේ පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධාරියකු විසින්—

(අ) නිසි විමර්ශනයකින් පසුව යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියක් තුළ පිහිටි රජයේ ඉඩමකින් කපා ගනු ලැබූ දැව හමුවුවහොත් ඒවා තහනමට ගැනීම ; සහ

(ආ) මේ ආඥාපනත යටතේ තහනමට ගෙන රාජසන්නක කරන ලද යම් දැව, ප්‍රදේශයේ වනජීවී සංරක්ෂණ සහකාර අධ්‍යක්ෂ වරයාගේ නිලයට වඩා අඩු නොවන නිලයක නිලධාරියකු විසින් තත්කාර්යය සඳහා නිකුත් කරන ලද ලිඛිත අවසර පත්‍රයක අධිකාරය යටතේ ළගම ඇති වනජීවී කාර්යාලයට, පොලිස් ස්ථානයට හෝ යම් අධිකරණයකට ප්‍රවාහනය කිරීම,

නීත්‍යනුකූල වන්නේ ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ කාර්යය සඳහා අවසරපත් නිකුත් කිරීම සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.”

48. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 57 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ “රුපියල් එක් දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දෙදහසකට වැඩි නොවන” යන වචන වෙනුවට “රුපියල් පන්දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් දස දහසකට නොවැඩි” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 57 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

49. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 57 වන වගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, එය එම ප්‍රඥප්තියේ 57 අ වගන්තිය වශයෙන් බලපත්මක විය යුතු ය:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියට 57 අ වන අලුත් වගන්තිය ඇතුළත් කිරීම.

“අය කිරීම සහ ගාස්තු අය කිරීමට ඇති බලය.

57අ. මේ ආඥාපනත යටතේ යම් කරුණකට අදාළව—

(අ) යම් අවසරයක් හෝ අනුමතයක් ප්‍රදානය කිරීමට ;

34 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

- (ආ) යම් ලියාපදිංචියක් සිදු කිරීමට ;
- (ඇ) යම් බලපත්‍රයක් හෝ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීමට ;
- (ඈ) යම් සේවයක්, නිෂ්පාදනයක් හෝ භාණ්ඩයක් සැපයීමට ; හෝ
- (ඉ) යම් තොරතුරක්, උපදෙසක් හෝ මතයක් ඉදිරිපත් කිරීමට,

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට හෝ යම් වනජීවී නිලධරයකුට බලය පැවරී ඇති අවස්ථාවක, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් හෝ යම් බලයලත් නිලධරයකු විසින් (අ) සිට (ඉ) දක්වා ඡේදවල දක්වා ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් එම නිශ්චිත අය කිරීම හෝ ගාස්තුව ලබා ගැනීම, ඉල්ලා සිටීම, පැනවීම හෝ අයකර ගැනීම සිදු කළ හැකි ය.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 58 වන අලුත් වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

50. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 58 වන වගන්තියේ “රූපියල් දෙදහසකට නොඅඩු සහ රූපියල් පන් දහසකට නොවැඩි දඩයක්” යන වචන වෙනුවට “රූපියල් පහළොස් දහසකට නොඅඩු සහ රූපියල් තිස් දහසකට නොවැඩි දඩයක්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 58අ වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

51. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 58අ වන වගන්තියෙහි “රූපියල් එක් ලක්ෂයකට අඩු නොවන සහ රූපියල් දෙලක්ෂයකට වැඩි නොවන” යන වචන වෙනුවට “රූපියල් දෙලක්ෂ පහස්දහසකට නොඅඩු සහ රූපියල් ලක්ෂ පහකට නොවැඩි” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 60 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

52. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 60 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

(1) එම වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ—

(අ) (අ) ඡේදයේ “පොලිස් නිලධරයකුට” යන වචන වෙනුවට “යම් වනජීවී නිලධරයකුට, පොලිස් නිලධරයකුට” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ;

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 35
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(ආ) (ආ) ඡේදයේ “එකී පොලිස් නිලධරයා” යන වචන වෙනුවට “එකී වනජීවී නිලධරයා, පොලිස් නිලධරයා” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ;

(ඇ) (ඇ) ඡේදයේ “එකී පොලිස් නිලධරයා” යන වචන වෙනුවට “එකී වනජීවී නිලධරයා, පොලිස් නිලධරයා” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ; සහ

(2) එම වගන්තියේ (4) වන උපවගන්තියේ “යම් පොලිස් නිලධරයකුට” යන වචන වෙනුවට “යම් වනජීවී නිලධරයකුට, පොලිස් නිලධරයකුට” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

53. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 60 වන වගන්තියට ඉක්බිතිව ම පනත දැක්වෙන අලුත් වගන්ති මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, ඒවා එම ප්‍රඥප්තියේ 60අ, 60ආ, 60ඇ, 60ඈ, සහ 60ඉ වගන්ති ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 60අ, 60ආ, 60ඇ, 60ඈ සහ 60ඉ යන අලුත් වගන්ති ඇතුළත් කිරීම.

“ඉදිරිපත් කළ නොහැකි දෑ සම්බන්ධයෙන් සහතිකය. 60අ. මේ පනත යටතේ යම් නඩු පැවරීමක දී, ස්වභාවය අනුව, වලනය කිරීමට හෝ ප්‍රවාහනය කිරීමට අපහසු තත්ත්වයේ පවතින යම් ශාකයක් හෝ එහි කොටසක් හෝ සතෙක් හෝ සතුකුගේ මළකුණක් හෝ එහි කොටසක් හෝ එහි කොටස් සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලදැයි කියනු ලබන යම් වරදක් සඳහා—

(අ) වන සත්ව අඩවි ආරක්ෂකයකුගේ නිලයට වඩා අඩු නොවන නිලයක සිටින වනජීවී නිලධරයකු විසින් ; හෝ

(ආ) සහකාර පොලිස් අධිකාරිවරයකුගේ නිලයට වඩා අඩු නොවන පොලිස් නිලධරයකු විසින්,

එම ශාකය හෝ සත්ව මළකුණ ඉදිරිපත් කළ නොහැකි වීමට හේතු සඳහන් කරමින් නිකුත් කරනු ලබන සහතිකයක් සාක්ෂි වශයෙන් ආවේශය කරනු ලැබිය යුතු අතර, එම සහතිකය පටහැනිව කරුණු ඔප්පු කරන තෙක් එහි සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් බැඳු බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂි විය යුතු ය.

36 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

සද්භාවයෙන් කරන ලද ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන් එහිමෙන් නිදහස් කිරීම. 60ආ. මේ පනත යටතේ යම් වනජීවී නිලධරයකු විසින් සද්භාවයෙන් නීත්‍යානුකූලව කරන ලද හෝ නොකර හරින ලද යම් දෙයක් සඳහා ඔහුට විරුද්ධව කිසිම සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක් පවරනු නොලැබිය යුතු ය:

එසේ වුව ද, යම් වනජීවී නිලධරයකු මේ පනත යටතේ ඉටු කරන ලද යම් කර්තව්‍යයක් සම්බන්ධයෙන් අසද්භාවය සඳහා වරදකරු වන අවස්ථාවක, එම නිලධරයාට එරෙහිව නඩු කටයුත්තක් පවත්වාගෙන යා හැකි ය.

ශාක සහ සතුන්ගේ අයිතිය පිළිබඳ පූර්ව නිගමනය.

60ඇ. මේ පනත යටතේ වූ යම් නීති කෘත්‍යයක දී යම් ශාකයක් හෝ එහි කොටසක් හෝ යම් සතෙකු හෝ සතෙකුගේ මළ කුණක් හෝ මළ කුණක කොටසක් රජයේ දේපළක් වන්නේ ද යන ප්‍රශ්නය පැන නැගුනහොත් පවහැනිව ඔප්පු කරන තෙක් එය රජයේ දේපළ ලෙස පූර්ව නිගමනය කළ යුතු ය.

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සහතිකය බැලූ බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් විය යුතු බව.

60ඈ. මේ පනත යටතේ වූ යම් නඩු පැවරීමක දී, යම් භූමි ප්‍රදේශයක් රජයේ ඉඩමක් ද යන ප්‍රශ්නය පැන නැගුනහොත් එම භූමි ප්‍රදේශය රජයේ ඉඩමක් බවට සඳහන් කරමින් අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයාගේ අත්සන යටතේ නිකුත් කරනු ලබන සහතිකයක් සාක්ෂි වශයෙන් ආවේශය කළ යුතු අතර, එය රජයේ ඉඩමක් බවට එහි සඳහන් කරුණ බැලූ බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් විය යුතු ය.

එසේ වුව ද, එවැනි සහතිකයක්, එම ඉඩම සම්බන්ධයෙන් සර්වේයර් ජනරාල්ගේ අත්සනින් යුතුව නිකුත් කරනු ලබන සහතිකයක් පදනම් කර ගනිමින් නිකුත් කළ යුතු ය.

මහජන නඩු පැවරීම.

60ඉ. මේ ආඥාපනතේ යම් විධිවිධානයක් උල්ලංඝනය කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් යම් නැතැත්තකුගේ යම් අයිතියක් කඩ වී ඇති වුව ද, එසේ නොවුව ද, එම උල්ලංඝනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිකර්ම යෙදීමට හෝ එම උල්ලංඝනය වැළැක්වීමට ආඥාවක් ලබා ගැනීම සඳහා යම් නැතැත්තකු විසින් යම් අධිකරණයක දී නඩු පවරනු ලැබිය හැකි ය:

එසේ වුව ද, එම නඩු පැවරීමේ අදහස් පිළිබඳව එම නැතැත්තා විසින් දින හැටකට නොඅඩු දැන්වීමක් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත ලබාදිය යුතු ය.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 64 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

54. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 64 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

“(1) යම් අලියකු හෝ අලියකුගේ මළකුණ හෝ යම් අලියකුගේ දළ හෝ ඇත්දත් පිළිබඳ සුදුස්සක් කිරීම සම්බන්ධයෙන් මෙහි කලින් ප්‍රකාශිතව ම විධිවිධාන සලසා තිබූ පරිදි හැර, මේ ආඥාපනත යටතේ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී, මේ ආඥාපනත යටතේ රජයේ දේපළක් මත යම් සතෙකු, ශාකයක් හෝ එම සතාගේ හෝ ශාකයේ කොටසක් සහ යම් වරදක් සිදුකිරීමෙහි ලා හෝ එය කිරීම සඳහා පාවිච්චි කරනු ලැබූ යම් තුවක්කුවක්, වාහනයක්, බෝට්ටුවක්, කෘත්‍රීම ආලෝකයක්, මල පුඩුවක්, දැලක්, උගුලක් හෝ වෙනත් උපකරණයක් හෝ උපක්‍රමයක් හෝ යම් වරදක් සිදු කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලද උපකරණයක් හෝ දෙයක්, එම වරද සඳහා නිශ්චිතව දැක්වෙන වෙනත් යම් දඬුවමකට අමතරව එම වරදකරුවීමේ හේතුව නිසා රාජසන්නක කරනු ලැබිය යුතු ය:

එසේ වුව ද, එම තුවක්කුවේ, වාහනයේ, බෝට්ටුවේ, කෘත්‍රීම ආලෝකයේ, මල පුඩුවේ, දැලේ, උගුලේ හෝ වෙනත් උපකරණයේ, උපක්‍රමයේ හෝ එම වරද සිදු කිරීමෙහිලා හෝ සිදු කිරීම සඳහා පාවිච්චි කරන ලද දෙයෙහි අයිතිකරු තුන්වන පාර්ශ්වයක් වන අවස්ථාවක, එම තුවක්කුව, වාහනය, බෝට්ටුව, කෘත්‍රීම ආලෝකය, මලපුඩුව, දැල, උගුල හෝ වෙනත් උපකරණ, උපක්‍රමය හෝ එම වරද සිදු කිරීම සඳහා භාවිත කිරීම වැළැක්වීමට තමා නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියා කළ බවට එම අයිතිකරු විසින් අධිකරණය සැහීමට පත් වන පරිදි ඔප්පු කරන්නේ නම් කිසිම රාජසන්නක කිරීමක් නොකළ යුතු ය.”

55. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 65 වන වගන්තිය මෙයින් ඉවත් කරනු ලබන අතර, ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන වගන්තිය ආදේශ කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 65 වන වගන්තිය ප්‍රතිශෝජනය කිරීම.

“වනජීවී සංරක්ෂණ අරමුදල.”

65. (1) වනජීවී සංරක්ෂණ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා විමසා, මේ ආඥාපනතේ විධිවිධාන සලසා ඇති ආකාරයට අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් (මෙහි මින්මතු “අරමුදල” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) “වනජීවී සංරක්ෂණ අරමුදල” යනුවෙන් හඳුන්වන අරමුදලක් පිහිටුවනු ලැබිය යුතු ය.

38 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(2) අරමුදලට පහත සඳහන් මුදල් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය :—

(අ) මේ ආඥාපනත හෝ එය යටතේ සාදන ලද යම් නියෝගයක් යටතේ නිකුත් කරන ලද බලපත්‍ර සහ අවසරපත්‍ර සම්බන්ධයෙන් ලැබෙන සියලු මුදල්;

(ආ) මේ ආඥාපනත යටතේ හෝ එය යටතේ සාදන ලද යම් නියෝගයක් යටතේ අය කර ගනු ලබන ගාස්තු සහ වෙනත් අය කිරීම්;

(ඇ) මේ ආඥාපනත යටතේ දණ්ඩන මුදල් වශයෙන් අය කර ගනු ලබන සියලු මුදල්;

(ඈ) වනජීවී සංරක්ෂණය සඳහා පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබෙන සියලු මුදල්;

(ඉ) ආඥාපනත යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති යම් ජාතික රක්ෂිතයක්, අභය භූමියක් හෝ වෙනත් භූමියක් කළමනාකරණය කිරීමෙන් ලැබෙන ආදායම.

(3) ආඥාපනත යටතේ සාදන ලද නියෝග මගින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති පරිදි හැර අරමුදලෙන් කිසිම මුදලක් ගෙවනු නොලැබිය යුතු ය.

(4) අරමුදලේ මුදල් වර්ෂය ලිඛිත වර්ෂය විය යුතු ය.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
66 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

56. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 66 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

(1) (අ) ඒ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ආආ) ඡේදය ඉවත් කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(ආආ) යම් පැල්පතකට, නිවසකට, වාඩියකට, යම් සාප්පුවකට, හෝටලයකට, හෝජනාගාරයකට,

තානායමකට හෝ ආපන ශාලාවකට වරෙන්තුවක් රහිතව ඇතුළු වී සෝදිසි කිරීමට සහ එම ස්ථානයේ සිටින යම් තැනැත්තකුගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමට ;”.

(ආ) එම උපවගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ “ස්වකීය වරද සම්බන්ධයෙන්” යන වචන වෙනුවට “ස්වකීය වරද සම්බන්ධයෙන් මේ ඡේදය යටතේ අත්අඩංගුවට ගනු ලැබූ තැනැත්තකු ප්‍රවාහනය කිරීමට ගත වන කාලය බැහැර කිරීමෙන් පසු පැය විසිහතරක කාලයක් ඇතුළත මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියට ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

(2) එම වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ “බාධා කරන හෝ ප්‍රතිරෝධය දක්වන” යන වචන වෙනුවට “හෝ බාධා කරන, පහර දෙන, තර්ජනය කරන හෝ ප්‍රතිරෝධය දක්වන” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

(3) එම වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ “රූපියල් පන්දහසකට අඩු නොවන සහ රූපියල් දස දහසකට වැඩි නොවන” යන වචන වෙනුවට “රූපියල් විසි දහසකට නොඅඩු සහ රූපියල් ලක්ෂ එකකට නොවැඩි” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

(4) එම වගන්තියේ (4) වන උපවගන්තිය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන්:—

“(4) මේ වගන්තියේ කාර්යය සඳහා—

“සනා” යන්නෙන් යම් ක්ෂීරපායී සතුකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු, හෝ කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතුකු අදහස් වන නමුත් 11 වන වගන්තියෙහි අර්ථ නිරූපණය කර ඇති ගෘහස්ථ සතුකු ඊට ඇතුළත් නොවේ ;

“වනජීවී නිලධරයා” යන්නෙන්, මේ ආඥාපනත යටතේ වෙනස් ආකාරයට අර්ථ නිරූපණයක් නිශ්චිතව දක්වා නැත්නම් මීස, වනජීවී සංරක්ෂණ

40 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා, අධ්‍යක්ෂවරුන්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරුන්, සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන්, වනජීවී අඩවි නිලධාරීන්, වනජීවී අඩවි සහකාර නිලධාරීන් හෝ වනජීවී නියාමකයන් අදහස් වේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
66අ වගන්තිය
සංශෝධනය
කිරීම.

57. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 66අ වගන්තියේ “මේ ආඥාපනතේ කාර්යය සඳහා” යන වචනවල සිට එම වගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ “ඕනෑකමින්ම පැහැර හරින” යන වචන දක්වා ඇති සියලුම වචන ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

“මේ ආඥාපනතේ කාර්යය සඳහා 68 වන වගන්තිය යටතේ පත් කරනු ලැබූ —

(අ) මේ ආඥාපනත යටතේ වරදක් සම්බන්ධයෙන් වූ අධිකරණ නඩු විභාගයකදී ඇත්ත සඟවා කපා කිරීමේ වරද සිදු කරන;

(ආ) මේ ආඥාපනත යටතේ තම කාර්යය ඉටු කිරීම ඕනෑකමින්ම අහපසු කරන හෝ පැහැර හරින, නැතහොත් මේ ආඥාපනත යටතේ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා කිරීමෙහි ලා නම යුතුකම ඕනෑකමින්ම පැහැර හරින; හෝ

(ඇ) මේ පනත යටතේ යම් වරදක් කිරීම සඳහා ආධාර සහ අනුබල දෙන.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
66 ආ වගන්තිය
සංශෝධනය
කිරීම.

58. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 66ආ වන වගන්තියෙහි “රූපියල් පන්සියයකට අඩු නොවන සහ රූපියල් එක්දහසකට වැඩි නොවන” යන වචන වෙනුවට “රූපියල් එක්දහසකට නොඅඩු සහ රූපියල් දෙදහසකට නොවැඩි” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
66 ඇ වගන්තිය
සංශෝධනය
කිරීම.

59. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 66ඇ වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

(1) “වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයකු” යන වචන වෙනුවට “යම් වනජීවී නිලධරයකු” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 41
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(2) එම වගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ “ළඟම ඇති පොලිස් ස්ථානය වෙත හෝ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වෙත” යන වචන වෙනුවට “ළඟම ඇති පොලිස් ස්ථානය හෝ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය හෝ අධිකරණය වෙත” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

60. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 66 ඇ වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ “වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හෝ යම් නිලධාරයකු විසින්” යන වචන වෙනුවට “යම් වනජීවී නිලධාරයකු” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
66 ඇ වගන්තිය
සංශෝධන කිරීම.

61. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 67 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
67 වගන්තිය
සංශෝධනය
කිරීම.

(1) එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ “තහනම් අඩවියක්, ජාතික උද්‍යානයක්, ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක්, වන පිටිසුමක්, රක්ෂිත ස්ථානයක්, සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශයක්, සීමාන්තරික කලාපයක් හෝ අභය භූමියක් අයින් දීමෙන්” යන වචන වෙනුවට “ජාතික රක්ෂිත භූමියක් හෝ අභය භූමියක් අයින් දීමෙන්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

(2) එම වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන්:—

“(3) මේ ආඥාපනත යටතේ යම් වරදක් සිදු කිරීම වැළැක්වීමේ කාර්යය සඳහා, යම් වරදක් සිදු කිරීමට භාවිත කරනු ලබන බවට සැක කරනු ලබන යම් ජාතික රක්ෂිතයක හෝ අභය භූමියක සීමාවලට පිටතින් පිහිටි යම් පාරක අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් මාර්ග බාධක තබා යම් වාහනයක් නවත්වා සෝදිසි කිරීමට කටයුතු සැලැස්වීම නීත්‍යානුකූල වන්නේය.”

62. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 67ආ වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ඇතුළු කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
67ආ වන
වගන්තිය
සංශෝධනය
කිරීම.

42 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

“(3) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුව ද, ආඥාපනතේ 6, 7, 8, 20 සහ 30 (2) වන වගන්ති යටතේ වූ වැරදි ඇප දිය නොහැකි වැරදි විය යුතු ය.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
67ඇ වන
වගන්තිය
සංශෝධනය
කිරීම.

63. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 67ඇ වගන්තියේ “අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහයේ XII පරිච්ඡේදයේ” යන වචන වෙනුවට “1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ XI වන පරිච්ඡේදයේ” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ඒ වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
67B වගන්තිය
සංශෝධනය
කිරීම.

64. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 67B වගන්තිය මෙයින් ඉවත් කරනු ලබන අතර, ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන වගන්ති ආදේශ කරනු ලැබේ:—

“රජයේ ඉඩම්
වලින්
තෙරපීම.

67B. (1) මේ ආඥාපනතේ විධිවිධාන අදාළ වන යම් රජයේ ඉඩමක් නීති විරෝධී සහ අධිකාරයක් නොමැතිව සන්තකයේ තබාගෙන සිටින යම් තැනැත්තකු එම ඉඩමෙන් තෙරපනු ලැබීමට යටත් විය යුතු අතර, එවැනි සෑම තෙරපීමක් සම්බන්ධයෙන් 1979 අංක 7 දරන රජයේ ඉඩම් (සන්තකය ආපසු ලබාගැනීමේ) පනතේ විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතු ය.

(2) එකී පනතේ නිසි බලධරයාට කරනු ලබන යම් සඳහනක්, එම රජයේ ඉඩම පිහිටි ප්‍රදේශයේ වනසත්ව අඩවි ආරක්ෂක නිලධරයාට කරන ලද සඳහනක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(3) රජයේ ඉඩම්වල සන්තකය ආපසු ලබා ගැනීම සඳහා එකී පනත යටතේ පවරනු ලබන යම් නීති කෘත්‍යයක් එම නීති කෘත්‍යය ආරම්භ වීමේ දින සිට අවුරුදු එකක් ඇතුළත අවසන් කරනු ලැබිය යුතු ය.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
68 වගන්තිය
සංශෝධනය
කිරීම.

65. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 68 වන වගන්තිය එම වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ “අධ්‍යක්ෂ ධුරය දැරීමට හෝ නියෝජ්‍ය වන සත්ව සංරක්ෂණය ධුරය දැරීමට” යන වචන වෙනුවට “අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා වශයෙන් ධුර දැරීමට” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

66. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 68 වන වගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අයුත් වගන්ති මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, ඒවා එම ප්‍රඥප්තියේ 68අ, 68ආ, වගන්ති ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියට 68අ, 68ආ, යන අයුත් වගන්ති ඇතුළත් කිරීම.

“වනජීවී සංරක්ෂණය සඳහා සැලසුම් සහ වැඩසටහන්.

68අ. (1) අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් අමාත්‍යවරයා විමසා, උචිත ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති සහ උපමානවලට අනුකූලව වනජීවීන් සහ ඒවායේ වාසගුම් සහ ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා සැලසුම් සහ වැඩ සටහන් සකස් කළ යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය අනුව සකස් කරන ලද සැලසුම් සහ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තුගත කරන ලද වියදම් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එම මුදල් වර්ෂය සඳහා වූ ස්වකීය ඇස්තමේන්තුවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය.

අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් මාර්ගෝපදේශ සකස් කළ යුතු බව.

68ආ. මේ ආඥාපනතේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති අවස්ථාවල දී සහ පොදුවේ මේ ආඥාපනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහ ආඥාපනත යටතේ බලතල, කර්තව්‍ය, සහ කාර්යය ක්‍රියාත්මක කිරීම, ඉටු කිරීම, සහ කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් නියමු උපදෙස් සකස් කළ යුතු ය.”.

67. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 71 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 71 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම උපවගන්තියේ (ඉ) ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන්:—

“(ඉ) උපදේශක කමිටුවේ රැස්වීම් පැවැත්විය යුතු ආකාරය, එම රැස්වීම් කටයුතුවල දී අනුගමනය කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය සහ ඒ කමිටුවල නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතු ආකාරය;”.

(2) එම උපවගන්තියේ (ඉ) ඡේදයට ඉක්බිතිවම අයුත් (ඊ) ඡේදය ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“(ඊ) ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික වනසතුන් හා වෘක්ෂලතාවලින් ලැබෙන ජාන සම්පත් සහ ඒවාට ඇති ප්‍රවේශය

44 2009 අංක 22 දරන චන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

පිළිබඳ නියෝග සඳහා අවශ්‍ය සියලු කාරණා සහ
එම ජාන සම්පත්වලින් ලැබෙන ආදායම.”.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
72 වන වගන්තිය
සංශෝධනය කිරීම.

68. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 72 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය
පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

(1) “සීමාන්තරික කලාපයක්” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණයට
පෙරාතුවම පහත දැක්වෙන අර්ථ නිරූපණ ඇතුළත්
කිරීමෙන්:—

“උපදේශක කමිටු” යන්නෙන් මේ ආඥාපනතේ 70 (1)
වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවන ලැබූ උපදේශක
කමිටුව අදහස් වේ;

“බලයලත් නිලධරයා” යන්නෙන් මේ පනතේ කාර්යය
සඳහා අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් පත් කරන ලද
යම් වනජීවී නිලධරයෙක් අදහස් වේ.

(2) “වගා කරන ලද ඉඩම” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණයට
ඉක්බිතිවම පහත සඳහන් අර්ථ නිරූපණය ඇතුළත්
කිරීමෙන්:—

“සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්” යන්නෙන් යම් භූමියක
භෞතික ස්වභාවය කෙරෙහි හෝ එම භූමිය තුළ
වන සත්ව හා වෘක්ෂලතාවල ස්වාභාවික ජීව
විද්‍යාත්මක සිදුවීම් කෙරෙහි යම් බලපෑමක් ඇති
කරවන යම් ක්‍රියාකාරකමක් අදහස් වේ.

(3) “අධ්‍යක්ෂ” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය ඉවත්කොට ඒ
වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කරන්න:—

“අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්” යන්නෙන් මේ ආඥාපනතේ කාර්යය
සඳහා වන ජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල් ලෙස
පත් කිරීමට හෝ එසේ කටයුතු කිරීමට පත් කරන
ලද තැනැත්තා අදහස් වන අතර, ඒ කාර්යය සඳහා
පත් කරන ලද වන ජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ සහ
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ද ඇතුළත් වේ.

ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(4) “දිසා අධ්‍යක්ෂ” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අර්ථ නිරූපණ ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“පුපුරන ද්‍රව්‍ය” යන්නට 1956 අංක 21 දරන පුපුරන ද්‍රව්‍යය පනතේ ලබා දී ඇති අර්ථයම කිබිය යුතු ය.

“අරමුදල” යන්නෙන් මේ පනතේ 56 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවන ලද වන සත්ව සංරක්ෂණ අරමුදල අදහස් වේ.

(5) “තුවක්කුව” යන වචනයේ අර්ථ නිරූපණයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අර්ථ නිරූපණය ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“වාසභූමි” යන්නට භෞතික පරිසරය, එම ප්‍රදේශයේ සිටින සියලුම ජීවීන් සහ ජෛව ස්කන්ධය ඇතුළත් වේ;

(6) “ගරු දිසා අධ්‍යක්ෂවරයා” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණයට ඉක්බිතිවම පහත සඳහන් අර්ථ නිරූපණය ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතුන්” යන්නෙන් කොඳු ඇට පෙළක් නොමැති සතුන් අදහස් වේ.

(7) “වන පිවිසුම” යන වචනයේ අර්ථ නිරූපණය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන අලුත් අර්ථ නිරූපණය ආදේශ කිරීමෙන්:—

“වන පිවිසුම” යන්නෙන් රක්ෂිතයක සිට තවත් රක්ෂිතයකට අලි ඇතුන්ට නිදහසේ ගමන් කිරීම පහසුවීමේ කාර්යය සඳහා වෙන් කර ඇති බවට සලකනු ලබන්නා වූ ද, 2 (1) වන වගන්තිය යටතේ කරන ලද නියමයක් මගින් පිහිටුවනු ලැබූ අලි ඇතුන් සඳහා වූ වන පිවිසුමක් බවට ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූවා වූ ද භූමි ප්‍රදේශය අදහස් වේ.

(8) “පළාත්, පාලන ආයතනය” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් අර්ථ නිරූපණය ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානය” යන්නෙන්—

46 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

(2) වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නියමයක් මගින් පිහිටුවනු ලැබූ, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයක් බවට පත් කරන ලද සහ ස්වාභාවික සම්පත් අධ්‍යයනය කිරීමට සහ නිරීක්ෂණය කිරීමට අවසර ලබා දී ඇති වූ ද, හිරිගල් තට්ටු, මුහුදු තණකොළ, මුහුදු පත්ල හෝ වෙනත් යම් පරිසර පද්ධති වැනි සමුද්‍රීය ස්වාභාවික සම්පත්වලින් මූලික වශයෙන් සංයුක්ත වන්නා වූ මුහුදු වෙරළක් සහ ඊට යාබද මුහුදු ප්‍රදේශය අදහස් වේ;

(9) “සමුද්‍රීය රක්ෂිත භූමිය” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය ඉවත් කිරීමෙන්;

(10) “වරද” යන වචනයේ අර්ථ නිරූපණයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් අර්ථ නිරූපණය ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“ශාකය” යන්නෙන් මියගිය හෝ සජීවී යම් ගසක් හෝ එකී කොටසක් ඇතුළුව ශාක රජදහනේ යම් සාමාජිකයකු අදහස් වන අතර ඊට ශාකයක ප්‍රරෝහන ද්‍රව්‍යයක් සහ ශාකයකින් ලබාගත් සාරයක් ඇතුළත් වේ;

(11) “නියමිත” යන වචනයේ අර්ථ නිරූපණයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අර්ථ නිරූපණ ඇතුළත් කිරීමෙන්:—

“නියමිත නිලධරයා” යන්නෙන් මේ ආඥාපනතේ වෙනත් ආකාරයකින් අර්ථ නිරූපණ කොට නොමැති විට එනජීවී නිලධරයකු අදහස් වේ;

“අභය භූමිය” යන්නෙන් යම් මනුෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වෙන් වී ඇති ලෙස සලකනු ලබන්නා වූ එහෙත් ආඥාපනතේ 7 වන වගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කටයුතු නියෝගවලට අනුකූලව හැර තදින්ම තහනම් කරනු ලැබූවා වූ ද, සහ වන සත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනතේ 2 (2) වගන්තිය යටතේ අභය භූමියක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූවා වූ ද ඉඩම් අදහස් වේ;

“දැඩි ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක්” යන්නෙන් අවම බාධා කිරීම් සහිතව සත්ව හා ශාක විශේෂවල පැවැත්මට වෙන් කර ඇති බවට සලකනු ලබන්නා වූ ද උචිත විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සඳහා පහසුකම් සලසා දෙමින් තර්ජනයට ලක්ව ඇති සත්ව හා ශාක විශේෂවලට ඒවායේ ස්වාභාවික වාසභූමිවල ජීවත්වීම සහතිකවීමේ කාර්යය සඳහා වෙන් කර ඇති ලෙස සලකනු ලබන්නා වූ ද, වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනතේ 2 (1) වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබ; දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයක් බවට ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත්තා වූ ද භූමි ප්‍රදේශයක් අදහස් වේ ;

“වනජීවී නිලධරයා” යන්නෙන් ආඥාපනතේ යම් විධිවිධානයක අන්‍යාකාරයකට විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇත්නම් මිස වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා හෝ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් අධ්‍යක්ෂවරයකු, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරයකු හෝ සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයකු, වනජීවී අඩවි ආරක්ෂකවරයකු හෝ වනජීවී අඩවි සහකරුවකු හෝ වනජීවී නියාමකවරයකු අදහස් වේ;

- (12) “ආරක්ෂක ස්ථානයක්” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණය ඉවත් කිරීමෙන් ;
- (13) “වන ජීවීන්” යන යෙදුමේ අර්ථ නිරූපණයේ “ශාක හෝ සතුන් අදහස් වේ” යන වචන වෙනුවට “ශාකවල හෝ සතුන්ගේ ජීවන චක්‍රයේ විවිධ අවස්ථා ඇතුළු එම ශාක හෝ සතුන් ඇතුළත් වේ.” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

69. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.

අනනුකූලතාවක් ඇති වූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු බව.

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 49
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

“I වන උපලේඛනය (30 වන වගන්තිය)

ආරක්ෂිත නොවන ක්ෂීරපායී සතුන් හා උරගයින්ගේ නාම ලේඛනය

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

වර්ගය : මැමේලියා (ක්ෂීරපායීන්)

කුලය : සුඩේ

සුස් ස්ත්‍රෝතා - වයිල්ඩ් බෝ (ඉ), වල් උඹරා (සි), පන්ඩි හෝ කාටු පන්ඩි (දෙ)

කුලය :

ලීපස් නිග්‍රිකොලිස් - බලැක් තේජවි හෙයර් (ඉ), හාවා (සි), මුසල් හෝ මුසල් (දෙ)

කුලය : හිස්ට්‍රිසිඩේ

හිස්ට්‍රික්ස් ඉන්ඩිකා - ඉන්ඩියන් ක්‍රෙස්ටඩ් ප්‍රොකැප්පයින් (ඉ), ඉන්කෑවා හෝ පදුරු ඉන්කෑවා (සි), මුල්ලම් පන්ඩි හෝ මුල්ලුප් පන්ඩි (දෙ)

කුලය : සර්කොපිකිසිඩේ

මකාකා සිනිකා - ටෝක් මන්කි හෝ රේඩ් මන්කි (ඉ), රිලවා (සි), කුරන්ගු (දෙ)

සෙම්නොපිනිකස්

එන්ටෙලාස් - ශ්‍රේ ලැන්ගර් (ඉ), ඇලි වදුරා හෝ රේන්දු වදුරා, කොණ්ඩ වදුරා (සි), මන්ඩි (දෙ)

වර්ගය රේපටිලියා (උරගයින්)

කුලය : එලපිඩේ

නාජා නාජා - කෝබ්‍රා (ඉ), නයා (සි), නාගම්, නල්ල පාම්බු (දෙ)

බන්ගාරූස් සිරූලියස් - කොමන් ක්‍රෙයිට් (ඉ), තෙල් කරවලා (සි), පුදයන් පාම්බු (දෙ)

බන්ගාරූස් සිලනිකස් - ශ්‍රී ලංකා ක්‍රෙයිට් (ඉ), මුදු කරවලා (සි), පුදයන් පාම්බු (දෙ)

කුලය : වයිපරිඩේ

වබෝයා රූසෙලි - රූසෙල්ස් වයිපර් (ඉ), කින් පොළඟා (සි), විරියන්, විරියන් පාම්බු, සුරට්ටි පාම්බු (දෙ)

එකිස් කැරිනාටා - සො සකේල්ඩ් වයිපර් (ඉ), වැලි පොළඟා (සි), විරියන් පාම්බු, සුරට්ටි පාම්බු (දෙ)

50 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

II අ වන උපලේඛනය

දැඩි ලෙස ආරක්ෂිත ක්ෂීරපායී සතුන් සහ උරගයින්ගේ නාම ලේඛනය

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

වර්ගය මැමෙලියා (ක්ෂීරපායීන්)

කුලය : ලොරිසිඩේ

ලොරිස් වාඩිහුඬුස් - ස්ලෙන්ඩර් ලොරිස් (ඉ), උන හපුළවා (සි),
තේවන්ගු (දෙ)

කුලය : ෆේලිඩේ

ෆීලිස් වාඩුස් - ජන්ගල් කැටි (ඉ), කොළ දිවියා (සි), තේවන්ගු (දෙ)

පැන්තෙරා පාඩුස් - ලෙපරඩ් (ඉ), දිවියා (සි), සිඳැන්තේ (දෙ)

ප්‍රොයිනයිලියුරස්

රුබිජනෝසා - රස්ට් ස්පොටඩ් කැටි (ඉ), වල් බළලා (සි)

සිෂබකයිලියුරස්

විවර්නා - ෆිෂින් කැටි (ඉ), හඳුන් දිවියා (සි)

කුලය : මුස්ටෙලිඩේ

ලුට්‍රා ලුට්‍රා - යුරේසියන් ඔටර් (ඉ), දිය බල්ලා (සි), නීර්
නායි (දෙ)

කුලය : උර්සිඩේ

මෙල්ෆ්සස්

උර්සයිනස් - ස්ලෝන් බෙයාර් (ඉ), වලහා (සි), කරඩ් (දෙ)

කුලය : ස්කුරිඩේ

පෙටෝවුර්ස්ටා

ෆිලිපෙන්සිස් - ශ්‍රේ ෆ්ලයින් ස්ක්විරල් (ඉ), මහා හම්බාවා (සි)

පෙටිනෝමිස්

ෆස්කොකැලිලස් - සමෝල් ෆ්ලයින් ස්ක්විරල් (ඉ), කුඩා හම්බාවා (සි)

කුලය : මානිඩේ

මානිස් ක්‍රැසිකයිඩේටා - ඉන්ඩියන් පැන්ගොලින් (ඉ), කැබැල්ලැවා,
ඇයා (සි), අලන්ගු (දෙ)

කුලය : ස්ඊවිඩේ

සර්වුස් යුනිකල්ර් - සාම්බර් (ඉ), ගෝනා (සි), කඩුමාන් (දෙ)

මුන්ටියාකස්

මුන්ට්ජැක් - බාකින් ඩියර්, රිබ්ෆෝස්ඩ් ඩියර් (ඉ), ඕලු මුවා (සි),
කාට් ආඩු (දෙ)

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 51
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම් පොදු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

කුලය : බැලිනොප්ටෙරිඩේ

බැලිනොප්ටෙරා

මුස්කිසුලස් - බ්ලූ වේල් (ඉ), තල්මහ (සි), තිමින්ජ්ලා (දෙ)

බැලිනොප්ටෙරා

ෆයිසාලුස් - ෆින් වේල් (ඉ), තල්මහ (සි), තිමින්ජ්ලා (දෙ)

මෙගාප්ටෙරා

නොවෙන්ජ්ලියේ - හම්බැක් වේල් (ඉ), තල්මහ (සි), තිමින්ජ්ලා (දෙ)

කුලය : ෆයිසෙට්ටරිඩේ

ෆයිසෙට්ටර්

මැක්ක්‍රොසෙෆලස් - ස්පර්මි වේල් (ඉ), තල්මහ (සි)

කෝෆියා බ්‍රෙවියෙස් - පිත්මි ස්පර්මි වේල් (ඉ), තල්මහ (සි)

කෝෆියා සයිමුස් - ඩිවොෆ් ස්පර්මි වේල් (ඉ), තල්මහ (සි)

කුලය : ඩෙල්ෆිනිඩේ

ඩෙල්ෆිනිඩ්ස් - කොමන් ඩොල්ෆින් (ඉ), මුල්ලා (සි), පොම්භා (දෙ)

කුලය : ඩියොගොන්ගිඩේ

ඩියුගොන් ඩියුගොන් - ඩියුගොන්/සී කවු/ සී පිත් (ඉ), මුහුදු උරා (සි), කඩයි
සුදුර (දෙ)

වර්ගය : රෙප්ටිලියා (උරගයින්)

කුලය : ක්‍රොකොඩයිලිඩේ

ක්‍රොකොඩයිලුස්

පැලුස්ට්‍රිස් - මගර්, මාෂ් ක්‍රොකොඩයිල් (ඉ), ගැල කිඹුලා/ඇල
කිඹුලා (සි) කුලති මුකාලි (දෙ)

ක්‍රොකොඩයිලුස්

පොරෝසස් - සෝල්ට් වෝටර්/ඇස්ට්‍රවරින් ක්‍රොකොඩයිල් (ඉ), ගැට
කිඹුලා (සි), සෙම්මුක්කු මුකාලි (දෙ)

කුලය : බට්‍රැච්චියා

මෙලනොකේලිස්

ට්‍රිජුගා - පාකර්ස් බ්ලැක් වර්ටල් (ඉ), පාකර්ස් ගල් ඉබ්බා
(සි), පාල් අමායි (දෙ)

කුලය : ට්‍රියොනයිකිඩේ

ලියෙමිස් පත්කවාටා - ෆ්ලැප්ෂෙල් වර්ටල් (ඉ), කිරිඉබ්බා (සි), පාල්
අමායි (දෙ)

52 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම් පොදු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමළ - දෙ)

කුලය : වෙස්ට්‍රඩ්නිඩේ

ජයෝකිලෝන්

එලිගන්ස්

- ඉන්දියන් ස්වර් වෝට්ස් (ඉ), භාරතා ඉබ්බා/මාවර
ඉබ්බා (සි), කවා අමායි (දෙ)

කුලය : කිලෝනිඩේ

කැරෙට්ටා කැරෙට්ටා - ලොහර් හෙඩ් සී ටර්ටල් (ඉ), ඔළුගෙඩ් කැස්බෑවා/
කන්තඩ් කැස්බෑවා (සි), පෙරුන්කලායි අමායි (දෙ)

කිලෝනියා මයිඩාස්

- ග්‍රීන් ටර්ටල් (ඉ), ගල් කැස්බෑවා/මස් කැස්බෑවා/වැලි
කැස්බෑවා (සි), පාල් අමායි (දෙ)

ඉරෙට්මොකේලිස්

ඉම්බ්‍රිකේටා

- හෝක්ස්බිල් සී ටර්ටල් (ඉ), පොතු කැස්බෑවා/ ලෙලි
කැස්බෑවා (සි), නන්ජ් අමායි (දෙ)

ලෙපිඩොකේලිස්

ඔලිවේසියේ

- ඔලිව් රිඩ්ලි සී ටර්ටල් (ඉ), බවු කැස්බෑවා/ මඩ
කැස්බෑවා (සි), පුල් අමායි (දෙ)

කුලය : ඩර්මොකෙලිඩේ

ඩර්මෝකිකේලිස්

කොර්ච්සියේ

- ලෙදර් බැක් සී ටර්ටල් (ඉ), දාර කැස්බෑවා/ තුන්දාර
කැස්බෑවා (සි), දෝනි අමායි (දෙ)

කුලය : ඇගමිඩේ

සෙරෙටොගෝරා

විශේෂ

කොගෝට්ස් සිලනිකා

- හොන්ඩ් ලිසාර්ඩ් (ඉ), අං කවුස්සා (සි)
- පිග්මේ ලිසාඩ් (ඉ), කඳුකර කුරු කවුස්සා (සි)

III වන උපලේඛනය

ආරක්ෂිත නොවන පක්ෂීන්ගේ නාම ලේඛනය

වර්ගය : ආවේස් (පක්ෂීන්)

කුලය : කෝට්ටිඩේ

කෝට්ටිස්

මැක්රොරින්කස්

- බලැක් ක්‍රෝ (ඉ), කර් කපුටා, කාක්කා, කපුටා
(සි), කාකා, කාහම් (දෙ)

කෝට්ටිස් ජලෙන්ඩින්ස් - හවුස් ක්‍රෝ (ඉ), කාක්කා, කොළඹ කාක්කා (සි), උර්
කාකා (දෙ)

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 53
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

කුලය : පැසර්ඩේ

ලොන්ඩුරා

පත්කට්ටුලේටා - ස්පොටඩ මුනියා, ස්කේලි ඔස්ටඩ මුනියා (ඉ), වී
කුරුල්ලා, ලය කායුරු වී කුරුල්ලා (සි), නෙල්ලු
කුරුවී (දෙ)

ලොන්ඩුරා ස්ට්‍රයේටා - වයිට බැක්ඩ් මුනියා (ඉ), වී කුරුල්ලා, නිතඹ සුදු වී
කුරුල්ලා (සි), නෙල්ලු කුරුවී (දෙ)

කුලය : සිටාසිඩේ

සිටාසිලා කරාමෙර් - රෝස් රික්ග්ඩ් පැරකීට් (ඉ), මාල ගිරවා, රැන
ගිරවා (සි), පියතන්කිලි (දෙ)

IV වන උපලේඛනය (31 වගන්තිය)

දැඩිලෙස ආරක්ෂිත පක්ෂීන්ගේ නාමලේඛනය

වර්ගය : අවේස් (බර්ඩ්ස්)

කුලය : පෙලිකනිඩේ

පෙලිකානුස්

ගිලිපෙත්සිස්

- ස්පොට් බල්ඩ් පෙලිකන් (ඉ), පැස්කුඩුවා/තිත් හොට්
පැස්කුඩුවා (සි) කුලායී කිඩා (දෙ)

කුලය : ෆැලර්ක්‍රොකොරයිඩේ

ෆැලර්ක්‍රොකොරයිස්

කාබෝ

- ශ්‍රේටර් කොමරන්ට්/සදරන් කොමරන්ට් (ඉ), මහ
දියකාවා (සි), නිර්කාහම් (දෙ)

කුලය : සිකොනිඩේ

එගිපියෝරින්කස්

ඒසියාටිකස්

- බ්ලැක් නෙක්ඩ් ස්ටෝක් (ඉ), අලි මානාවා (සි),
පෙරිය නරායි (දෙ)

ලෙස්ටෝටයිලොස්

ජාවානිකස්

- ලෙසර් ඇජුටනට් (ඉ), ගීන් බහුරුමානාවා (සි), මේට්
කෝකෝ (දෙ)

කුලය : ඇසිප්ට්‍රිඩේ

ඇවිසිඩා ජර්ඩෝනි

- ජර්ඩන්ස් බාසා (ඉ), දුඹුරු සරවුකුස්සා, ජර්ඩන්
සරපකුස්සා (සි), පරුන්ඩු (දෙ)

හයරේඉටස් කීනේරි

- රූපස් බෙලිඩ් රිගල් (ඉ), රකෝදර රාජාලියා (සි),
කලුගු (දෙ)

ස්සියාටස්

නිපලෝන්සිස්

- මවුන්ටන් හෝක් රිගල් (ඉ), කොන්ඩ් රාජාලියා, හෙල්
කොණ්ඩකුස්සා (සි), පෙරිය කොණ්ඩ රසලි (දෙ)

54 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

ඒ විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමළ - දෙ)

කුලය : ෆෝල්කනිඩේ

ෆැල්කෝ

පෙරෙග්‍රිනස් - ඡහින් ෆෝල්කන් (ඉ), පෙරි කුරුලු ගොයා (සි),
වල්ලුරු (දෙ)

ෆැල්කෝ

විනන්කියුලස් - කොමන් කෙස්ට්ල් (ඉ), කුරුලු ගොයා (සි), වල්ලුරු
(දෙ)

කුලය : ෆැසියානිඩේ

ෆුන්කොලයිනස්

පික්ටස් - පේන්ටඩ් ෆුන්කොලින් (ඉ), කින් වවුකුකුලා (සි),
කවුකාරි (දෙ)

ෆුන්කොලයිනස්

පොන්ඩිසෙරියානස් - ශ්‍රේ ෆුන්කොලින්/ඉන්ඩියන් ශ්‍රේ පාරිට්ස් (ඉ), අලු
වවුකුකුලා (සි) කවුකාරි (දෙ)

පර්ඩිකියුලා

එසියාවිකා - ජන්ගල් බුෂ් ක්වීල් (ඉ), වන පඳුරු වවුවා/පඳුරු
වවුවා (සි), කඩායි (දෙ)

කුලය : රැලිඩේ

ෆුලිකා ඇලා

කොමන් කුට්/බ්ලැක් කුට් (ඉ), කලු කිහලා (සි)

ගැලිරාලස් ස්ට්‍රියේටස් - ස්ලෙට් බ්‍රෙස්ටඩ් රේල්, බ්‍රෙස්ටඩ් බැන්ඩඩ් රේල්
(ඉ), ලයනිල් රෙට්‍රවා/ලයලු පටි රෙට්‍රවා (සි), කනන්
කොලි (දෙ)

පෝසානා ෆියුස්කා - රූඩ් බ්‍රෙස්ටඩ් ක්‍රෙක් (ඉ), ලය රතු වීල් කෙරැලියා
(සි), කනන් කෝලි (දෙ)

කුලය : වරාට්‍රිඩේ

වැනෙලස්

මලබාරිකස් - යෙලෝ වොට්ල්ඩ් ලැප්වින් (ඉ), කහ යටිමල් කීරලා
(සි), අල් කට්ටි (දෙ)

කුලය : රොස්ට්‍රාටියුලිඩේ

රොස්ට්‍රාටියුලා

බෙන්ගාලෙන්සිස් - ශ්‍රේට් පේන්ටඩ් ස්නයිප් (ඉ), උලු කැස්වවුවා/රජ
උලු කැස්වවුවා (සි), උල්ලන් කුරුවී (දෙ)

කුලය : ග්ලැරියෝලිඩේ

බර්හයිනස්

රෙකට් රොස්ට්‍රිස් - ශ්‍රේට් කික් නී (ඉ)/ශ්‍රේට් ස්ටෝන් ජ්ලෝවර්, මහ
ගොලු කීරලා (සි), කිනන්ඩි (දෙ)

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 55
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමළ - දෙ)

කුලය : වයිවොනිඩේ
 ගෝඩයිලස් බාඩියස් - ඔරියන්ටල් බෙ අවුල් (ඉ) මුකලන් බස්සා/ පෙරදිග
 ගුරු බස්සා (සි) අන්දායි (දෙ)

වයිවෝ ඇල්බා - බාන් අවුල් (ඉ) අවු බකමුනා (සි) / අවු වෙස්බස්සා
 (සි), ඵවු කුරුවී (දෙ)

කුලය : ඇපොඩිඩේ
 වැකිමාජට්ටස් මෙල්බා- ඇල්පයින් ස්විෆ්ට් / වයිට් බෙලිඩ් ස්විෆ්ට් (ඉ) වැහි
 ලිහිනියා (සි) තමී පඩි (දෙ)

හිරුන්ඩාපුස්
 ජයිගැන්ට්ටස් - බුවුන් බැක්ඩ් නිඩ්ල් - ටේල් (ඉ) වැහි ලිහිනියා /
 පිට බොර කවුපෙද කුර්කයා (සි) තමීපඩි (දෙ)

කුලය : ඇල්සිඩිනිඩේ
 ඇල්සිඩෝ
 මෙනින්ටින්ස් - බ්ලු ඉයර්ඩ් කින්ග් ෆිෂර් (ඉ), මල්පිලිහුඩුවා / නිල්
 කන් පිලිහුඩුවා (සි), මීන් කුට්ටි (දෙ)

කුලය : කොරයිඩේ
 ඉයුරිස්ටෝමස්
 ඔරියන්ටාලිස් - ඩොලර් - බර්ඩ් / බ්‍රෝඩ් බිල්ඩ් රෝලර් (ඉ), දුම්කාවා
 (සි) පුල්ලුපොරුක්කි (දෙ)

කුලය : පිපිඩේ
 සෙලියස් බ්‍රැකියුරස් - රූපස් වුඩ්පෙකර් (ඉ), දුඹුරු කැරලා, බොරන් කොඩි
 කැරලා (සි), ටව්වාන් කුරුවී (දෙ)
 කුයිසොකොලැප්ටස්
 ගෙස්ට්ටස් - වයිට් නේස්ඩ් වුඩ් පෙකර් (ඉ), මහපන් කැරලා /
 තහපිට මහ කැරලා (සි), ටව්වාන් කුරුවී (දෙ)

පිකස්
 පැන්තොපයිගෙයස් - ස්ට්‍රික් - ක්‍රෝට්ට් වුඩ්පෙකර් (ඉ) පුංචි කාවුරු කැරලා
 (සි) ටව්වාන් කුරුවී (දෙ)

කුලය : හිරුන්ඩිනිඩේ
 හිරුන්ඩො තහිට්ට්කා - හිල් ස්වැලෝ / පැසිෆික් ස්වොලෝ (ඉ) සෙස්කර
 වැහිලිහිණියා (සි), තමීපඩි (දෙ)

කුලය : ලානිඩේ
 ලානියස් ස්කැක් - ලෝන්ග් ටේල්ඩ් ක්ෂයින් / රූරස් රමල්ඩ් ක්ෂයින්
 (ඉ), දික් පෙද සබරිත්තා (සි), කවු පුපුනි / පී කුරුවී
 (දෙ)

කුලය : කොලුම්බිඩේ
 කොලුම්බා ලිවියා - බ්ලු රොක් පිජන් (ඉ), ගල් පරවියා / පොදු පරවියා
 (සි) මඩ පුරා/ මලායි පුරා (දෙ)

**56 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම   පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

ස්වෛච්ඡිකව පෝෂණය

විකෘත්ව   - යුරේසියන් කොලර්ඩ් ඩර් (ඉ) මාල කොබෙසියා (සි)
කළු පුරා / සම්බල් පුරා (දෙ)

වෛද්‍ය

ආරක්ෂාකාරී   - යෙලෝ හුට්ට් ග්‍රීන් පිප්ප් (ඉ) සීපාදු බට ගොයා
(සි) වච්චාසි පුරා (දෙ)

කොළඹ

වෛද්‍යවේදී   - ශ්‍රී ලංකා වූඩ් පිප්ප් (ඉ) මයිල ගොයා / ශ්‍රී ලංකා
මයිල පරවියා (සි) කරුප්පු පුරා (දෙ)

කුලය : මුසිකැපිඩේ

සැක්සිකෝලා

කැප්පා   - පයිඩ් බුස්වැට් (ඉ) ගෝමර සිට්ටිව්වා (සි)

වර්ධස් මෙරුලා

- ඉයුරේසියන් බ්ලැක්බඩ් (ඉ), කළු කුරුල්ලා /
ඉයුරේසියන් කළු බිම්සැරියා (සි), කළු කුරුවි (දෙ)

සුනෙරා ඩවුමා

- ස්කෙලි කුස් (ඉ), වල් අච්චිවියා / කායුරු
තිරාසිකයා (සි)

කුලය : පැස්පරිඩේ

ලොන්ඩුරා කෙලාර්ට් - බ්ලැක් ක්‍රෝට්ට් මුනියා / හිල් මුනියා (ඉ) / වි
කුරුල්ලා / ගෙල කළු වි කුරුල්ලා (සි), නෙල්ලු
කුරුවි (දෙ)

ලොන්ඩුරා මලබරිකා - වයිට් ක්‍රෝට්ට් මුනියා / සිල්වර් - බිල් (ඉ), වි කුරුල්ලා
(සි), නෙල් කුරුවි (දෙ)

කුලය : කුකුලිඩේ

හයිරොකොක්සික්ස්

වේරියස්   - කොමන් හෝක් කුකු (ඉ) කොහා / උකුසු කොහා
(සි) කුසිල් / කුසිල් (දෙ)

ආරක්ෂාකාරී

ලෙමනෝල්ට්   - සර්කියර් මල්කොහා (ඉ) පතන් ඇට්කුකුලා / පතන්
මල් කොහා (සි)

ආරක්ෂාකාරී

පයිරොසෙලාස්   - ශ්‍රී ලංකා රෙඩ් ලේස්ඩ් මල්කොහා (ඉ), වන රකු
මල්කොහා (සි)

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 57
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

කුලය : පැසියානිඩේ
ගැලෝපර්ඩික්ස්
බයිකැල්කරාවා - ශ්‍රී ලංකා ස්පර්ගුලේ (ඉ), ශ්‍රී ලංකා හබන් කුකුලා (සි)
සිත කට්ටු කෝපි (දෙ)

කුලය : ස්ට්‍රිජිඩේ
ග්ලෝසිඩියම්
කැස්ටැනෝනෝටම් - ශ්‍රී ලංකා වෙස්නට්, බැක්ඩ් අප්ලට් (ඉ), පුංචි බස්සා/
ශ්‍රී ලංකා පිටතඹල උප බස්සා (සි), සින්න
අන්දායි (දෙ)

කුලය : බසෙරොට්ටිඩේ
ඕසිසෙරස්
ගින්නලෝනිස් - ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රේ හෝන්බිල් (ඉ), අළු කැදැත්තා (සි),
ඉරට්ටි වොන්ඩු කුරකු (දෙ)

කුලය : මෙගාලැට්ටිඩේ
මෙගාලැයිමා
ෆ්ලොවිලොනස් - ශ්‍රී ලංකා යෙලෝ ෆ්ලොන්ටඩ් බාබට් (ඉ), මුකලන්
කොට්ටෝරුවා / ශ්‍රී ලංකා රන් මුහුණුන්
කොට්ටෝරුවා (සි), කුක්කුරුරන් (දෙ)

කුලය : ජසිටාසිඩේ
ලොරිකියුලස්
බෙරිල්ලිනස් - ශ්‍රී ලංකන් හැගින් පැරට් / ලොරිකීට් (ඉ), ගිරා
මලික්තා (සි), කන්නයි කිලි (දෙ)

ජස්ටැකියුලා
කැල්නෝපේ - ශ්‍රී ලංකා ලෙයාඩස් පැරකීට් (ඉ), අලු ගිරවා (සි),
කිලි (දෙ)

කුලය : සෙන්ටරොපොඩිඉඩ්
සෙන්ටරොපස්
ක්ලෝරොරිනක්ස් - ශ්‍රී ලංකා ග්‍රීන් බිල්ඩ් කුකල් (ඉ), බට ඇට් කුකුලා (සි),
වෙමාකෙම් (දෙ)

කුලය : ස්ටර්නිඩේ
ග්‍රැකුලා
ටයිලොපේනිස් - ශ්‍රී ලංකා මයිනා / ශ්‍රී ලංකා ග්‍රැකල් (ඉ),
සැලලිහිණියා, මල් කවඩියා (සි), මලයි නාකනම්
පව්වි (දෙ)

ස්ටනස්
ඇල්බොප්‍රොන්ටස් - ශ්‍රී ලංකා වයිට් ෆේස්ඩ් ස්ටර්ලින් / වයිට් හෙඩ්ඩ්
ස්ටර්ලින් (ඉ), ශ්‍රී ලංකා වන පුදු ඡාරිකාවා (සි)

58 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

කුලය : කෝව්වේ
 යුරෝකිස්සා ඕනාටා - ශ්‍රී ලංකා බදු මැණපයි (ඉ), කැහි බෙල්ලා (සි)

කුලය : පික්නොනොව්වේ
 පික්නොනොව්වේ
 පෙනිසිලාටස් - ශ්‍රී ලංකා යෙලෝ ඉයර්ඩි බුල්බුල් (ඉ) පිත කන්
 කොණ්ඩයා / ගලගුඩුවා / ශ්‍රී ලංකා කහ කන්
 කොන්ඩයා (සි)

කුලය : සිල්ව්වේ
 බ්‍රැඩ්ප්ටෙරස්
 පැලිසර් - ශ්‍රී ලංකා බුෂ් වබ්ලර් / පාල්ලිසස් වර්බ්ලර් (ඉ)

ගැරුලක්ස්
 සිනෙරිලොන්ස් - ඇමි හෙඩ්ඩ් බැබ්ලර් / ශ්‍රී ලංකා ඇමි ලාඟිත් කුස්ට්
 (ඉ), අඵ දෙමලිව්වා (සි), වෙලයික්කාර් කුරුවි (දෙ)

පෙලෝනියම්
 පුස්කොකැපිලම් - බුඩුන් කැප්ඩ් බැබ්ලර් (ඉ), මුදුන් බොර දෙමලිව්වා
 (සි) වෙලයික්කාර් කුරුවි (දෙ)

ටර්ඩොයිඩර්ස්
 රූෆසන්ස් - ශ්‍රී ලංකා ඔරෙන්ජ් බිල්ඩ් බැබ්ලර් / රූපොස් බැබ්ලර්
 (ඉ) රතු දෙමලිව්වා (සි) වෙලයික්කාර්, කුරුවි (දෙ)

කුලය : මුසිකැපිවේ
 ඉයුමෙයියාස්
 සෝර්ඩිඩා - ශ්‍රී ලංකා ඩල් බදු ල්ලයි කැවර් / ඩස්කි බදු ල්ලයි
 කැවර් (ඉ) නිල් මැසිමාරා (සි)

මයොෆෝනස්
 බ්ලයිනි - ශ්‍රී ලංකා විස්ලින් කුස්ට් (ඉ), ශ්‍රී ලංකා උරුවන්න
 කිරයිකයා / අරන්ගයා (සි)

සුකෙරා
 ස්පයිලොස්කෙරා - ශ්‍රී ලංකා ස්පොට්ඩ් වින්ස් කුස්ට් (ඉ), වල් අව්ව්වියා,
 ගෝමර අව්ව්වියා / ශ්‍රී ලංකා තිත් පිය
 කිරයිකයා (සි)

කුලය : නෙක්ටාරිනිවේ
 ඩයිකියම්
 වින්සන්ස් - ශ්‍රී ලංකා ලෙග්ස් ජලවර්පෙකර් / වයිට් හ්‍රෝට්
 ජලවර්පෙකර් (ඉ)

කුලය : සොස්ටෙරෝපිවේ
 සොස්ටෙරෝපස්
 සිලොනෙන්සිස් - ශ්‍රී ලංකා වයිට් අයි (ඉ) මල් කුරුල්ලා / ශ්‍රී ලංකා
 සිකාසියා (සි) පු කුරුවි (දෙ)

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත . 59

V. වන උප ලේඛනය (31 අ වගන්තිය)

ආරක්ෂිත නොවන උභය ජීවින්ගේ (ඇම්ෆිබියන්ස්) නාම ලේඛනය

විද්‍යාත්මක නාමය පෞද්ගනාමය (ඉංග්‍රීසි ඉ, සිංහල සි, දෙමළ දෙ)

වර්ගය : ඇම්ෆිබියා (ගෙම්බන්)

කුලය : බියුෆොනිඩේ

බියුෆෝ

මෙලනෝස්ටික්ටස් - කොමන් හවුස් ටෝඩ් (ඉ), ගෙසී ගෙම්බා (සි)

කුලය : මයික්‍රොහයිලිඩේ

කලවිලා

ටැප්රෝබෙතිකා - කොමන් බ්ලූ ෆ්රොග් (ඉ), විසිකුරු රතු මැඩියා (සි)

මයික්‍රොහයිලා

මිනෙටා - මිනෙටා නැරෝ, මවුස් ෆ්රොග් (ඉ), විසිකුරු මුඛ පටු මැඩියා (සි)

යුපෙරොඩොන්

සිස්ටොමා

- බැලුන් ෆ්රොග් (ඉ), බැලුන් මැඩියා (සි)

කුලය : රානිඩේ

ඉයුෆ්ලික්ටිස්

සයනොෆ්ලික්ටිස් - ස්කිපර් ෆ්රොග් (ඉ), උච්චතාන මැඩියා (සි)

ඉයුෆ්ලික්ටිස්

හෙක්සාඩැක්ටයිලස් - සික්ස් ටෝ ශ්‍රීන් ෆ්රොග් (ඉ), සේඅන්ගිලි පාල මැඩියා (සි)

හොප්ලෝබැට්රාකස්

කුසස්

- ජරඩොන්ස් බ්ලූ ෆ්රොග් (ඉ), ජරඩොන්ස් හැල මැඩියා (සි)

ලිම්නෝනෙක්ටස්

ලිම්නෝකාරිස්

- කොමන් පැඩ් පීල්ඩ් ෆ්රොග් (ඉ), වෙල් මැඩියා (සි)

රානා ටෙම්පෝරාලිස් - කොමන් වුඩ් ෆ්රොග් (ඉ), බැඳි මැඩියා (සි)

හොප්ලෝබැට්රාකස්

ටයිගර්සිනස්

- ඉන්ඩියන් බ්ලූ ෆ්රොග් (ඉ), හැල මැඩියා (සි)

60 2009 අංක 22 දරන චන සන්ච හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

VI වන උපලේඛනය (31෦ වගන්තිය)

ආරක්ෂිත මත්ස්‍යයන්ගේ නාම ලේඛනය

- විද්‍යාත්මක නම පොදු නාමය (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමළ - දෙ)
- කුලය :** ස්කෝපේනිඩේ
ටෙරොයිස් රේඩියාවේ - ක්ලියර් ෆින් ලයන් ෆිෂ්/ලයන් ෆිෂ් (ඉ)
- කුලය :** පොමකැන්තිඩේ
සෙන්ටොපයර්
හිස්ටිනෝසස් - ඩස්කි ඒන්ජල් ෆිෂ්/දූ සපින්ඩ් ඒන්ජල් ෆිෂ් (ඉ)
- පයිගොස්ලයිටෙස්
ඩයකැන්තස් - රීගල් ඒන්ජල් ෆිෂ් (ඉ)
- කුලය :** ලැබිරිඩේ
කෝරිස් අයිගියුලා - ක්ලවුන් කෝරිස් /වුචින් ස්පොට් කෝරිස් (ඉ)
ලැබ්‍රොයිඩ්ස් බයිකලර්- බයිකලර් ක්ලීනර් වර්සේ (ඉ)
- කුලය :** ක්ටොඩොන්ටිඩේ
කිටොඩොන්
සෙමියොන් - ඩොටඩ් බටර්ෆ්ලයි ෆිෂ් (ඉ)
- කුලය :** එෂිපියයි
ජ්ලේමැක්ස් පිනාටුස් - බැට්ෆිෂ්, ඩස්කි බැට්ෆිෂ්, රෙඩ් ෆේස් බැට් ෆිෂ් (ඉ)
- ගෝත්‍රය :** සිස්ටිනිෆෝමස්
- කුලය :** පිප්ටිනිඩේ
ලෙබියෝ පෝසිලස් - ඔරේන්ජ් ෆින් ලෙබියෝ (ඉ)
ලෙබියෝ ෆිෂර් - මවුන්ට් ලෙබියෝ /ග්‍රීන් ලෙබියෝ ගඩයා (ඉ)
පුණ්ටියස් අසෝකා - අසෝක බාබ් (ඉ), අසෝක පෙතියා (සි)
පුන්ටියස්
මාටෙන්ස්ටයිනි - මාටෙන්ස්ටයිනිස් බාබ් (ඉ), මාටෙන්ස්ටයිනි, පෙතියා (සි)
පුන්ටියස්
ග්‍රී ලංකන්සිස් - බ්ලොව්ඩ් ෆිලමන්ටඩ් බාබ් (ඉ), දන්කුඩ් පෙතියා (සි)
රැස්බොරා වල්පිට - විල්පිට රැස්බොරා (ඉ), විල්පිට රැස්බොරා (සි)
ඩැනියෝ පතිරණ - බාර්ඩ් දනියෝ (ඉ), පතිරණ සාලයා (සි)
(දෙවාරියෝ පතිරණ)
පුන්ටියස් බන්දුල - බන්දුල බාබ් (ඉ), බන්දුල පෙතියා (සි)
- කුලය :** කෝබ්ටිඩේ
ලෙපිඩෝසෙෆලික්තස්
ජොන්කලාසි - ජොන්කලාස් ලෝච් (ඉ), ජොන්කලාස්, අගිරාචා (සි)

62 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

වර්ගය : ක්‍රමවේදය

- සෙන්තෙල්ලසා කැලිස්ටා
- සෙන්තෙල්ලසා දිවා
- සෙන්තෙල්ලසා ඩිරිලි
- සෙන්තෙල්ලසා කොටමේ
- සෙන්තෙල්ලසා නාටා
- සෙන්තෙල්ලසා ඕතෝස්
- සෙන්තෙල්ලසා සැන්ගුයිනියා
- සෙන්තෙල්ලසා සවිත්‍රියේ
- සෙන්තෙල්ලසා කැකුටා
- මහතා හෙලයා
- මහතා ලෝරා
- මහතා ලැකියුනා
- මහතා රෙජිනා
- මයිසොතෙල්ලසා ඉන්ට්‍රා
- මයිසොතෙල්ලසා කෝදාගොඩ
- පර්බ්‍රිනකියා ක්‍රැසන්ස්
- පර්බ්‍රිනකියා ඉනෝඩිස්
- පර්බ්‍රිනකියා ප්‍රිඩෝ
- පර්බ්‍රිනකියා මොරොසෙන්සිස්
- පර්බ්‍රිනකියා පන්කටාටා
- පර්බ්‍රිනකියා කාඩ්රාටස්
- පර්බ්‍රිනකියා රාජේ
- පර්බ්‍රිනකියා ස්කිටියුලා

රෝග්‍රය : ක්ලැඩොසෙරා

- ගාර්ඩිග්ලෙයිසා ඇම්බ්ලවා
- ස්ටෙතෙයිප්රිස් ෆර්නැන්ඩොනි
- ක්‍රිසා සෙලනිකා
- ක්‍රිසා හැලයි
- සෙන්ට්‍රොසයිප්රිස් විරිඩිස්

රෝග්‍රය : පොඩෙකොපා

- ඩාවිනියුලා ප්‍රන්ඩි

රෝග්‍රය : ඩෙකාපොඩා

- කැරිඩිනා සින්හලෙන්සිස්
- කැරිඩිනා ප්‍රිස්ටිස්
- කැරිඩිනා ෆර්නැන්ඩෝනි
- කැරිඩිනා සෙලනිකා
- කැරිඩිනා කෙස්ටායි
- මැක්‍රොබැවියම් ශ්‍රීලංකන්ස්
- සෙලන්තෙල්ලසා සොරෝ
- සෙලන්තෙල්ලසා ඉන්ෆලැටිසීමා
- මයිනොතෙල්ලසා මින්තෝරියෙන්සිස්

කුලය : ඩයොජේනිඩේ

- ඩාර්ඩන්ස්
- මැජිස්ට්‍රෙටස් - රෙඩි හර්මිට් ක්‍රැබ් / හෙයරි ක්‍රැබ් (ඉ)

**66 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම

පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමළ - දෙ)

ඉයුජලෙට්ටා ඉසබෙලිනා
ඉයුජලෙට්ටා ප්‍රෙස්ටෝනි
රත්නචිරිපියා කරු
රාවනා පෙලිට්ටිමා
මැක්රොක්ලැමිස් නිපිස්
මැක්රොක්ලැපිස් වූඩියානා
ශ්ලේසුලා වෙරුයිනා
තෙරිල්ලා බෙවුමියෙ
ජපොනියා වෙස්කා
ලෙජ්ටොපොමොයිඩෙස් පොයිසිලස්
ටෝර්ටුලෝසා ඩෙකෝරා
ටෝර්ටුලෝසා මාර්ජනාටා
පැලුඩොමොස් තෙරිටොයිඩෙස්
පැලුඩොමොස් සොලිඩස්
පැලුඩොමොස් පැලුස්ට්‍රිස්
ටිබියා ඉන්සියුලේ

කරෝනියා ට්‍රයිටොනිස්
ස්ට්‍රොම්බස් ලිස්ටෙරි
ලැම්බිස් ලැම්බිස්
ලැම්බිස් කිරාත්‍රා
සිලිපියරා ටයිලිස්
සිලිපියරා ටැල්පා
සිලිපියරා මජ්පා
සිලිපියරා ආගස්
සිලිපියරාකැපිස් රූෆා
කැපිස් කෝකුලස්
කිකෝරස් පැල්මරෝසෙ

ට්‍රයිකොන්ස් ට්‍රම්පට් (ඉ)
ලිස්ටර්ස් කොන්ච් (ඉ)
කොමන් ස්පයිඩර් කොන්ච් (ඉ)
කිරාත්‍රා ස්පයිඩර් කොන්ච් (ඉ)
ටයිගර් කොචයර් (ඉ)
මෝල් කොචයර් (ඉ)
මැජ් කොචයර් (ඉ)
අයිඩ් කොචයර් (ඉ)
බුල් මවුක් හෙල්මට් (ඉ)
හෝර්න්ඩ් හෙල්මට් (ඉ)
රෝස් ෆොන්ඩ් මියුරෙක්ස් /
පාමරෝසෙ මියුරෙක්ස් / රෝස්
බ්‍රාන්ච් මියුරෙක්ස් (ඉ)

ගෝත්‍රය : නුඩිමුන්තියා
හෙක්සාමුන්තස් විශේෂ

ස්පැනිෂ් ඩාන්සර් සි ස්ලග්ස් (ඉ)

වර්ගය : බයිවැල්වියා
ට්‍රයිඩැක්නා විශේෂ

ට්‍රයිඩැක්නා ජයන්ස් කාස්ට් ජයන්ස්
ක්ලැන්ඩ් (ඉ)

වර්ගය : සෙපලපෝඩා

උප වර්ගය : නෝට්ලොයිඩියා
නෝට්ලස් විශේෂ

නවුඩිලස් (ඉ)

උප වර්ගය : කොලබඩියා

උපකුලය : ආගොනවුට්ටේඩි
අගනොවුඩා විශේෂ පේපර් නවුඩිලස්

ආගොනවුඩ් (ඉ)

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 67

ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

වංශය : එකයිඩනොඩමේටා

වර්ගය : එකිනොයිඩා

කුලය : එකයිනොමෙට්‍රිඩේ

හෙල්ට්‍රොසෙන්ට්‍රොටස් මැමිල්ලාටස් ස්ලේට් පෙන්සිල් අර්වින්/ රෙඩ් ස්ලේට් පෙන්සිල් ආර්වින්(ඉ)

හොලොකුරෙයිඩියා

කුලය : කියුකමිරිඩේ

සියුඩොකොලකිරස් විශේෂ රෝයල් සී ක්‍රිකම්බර් (ඉ)

VIII වන උපලේඛනය

(42 වන වගන්තිය)

ආරක්ෂිත ශාක නාම ලේඛනය

ස්පැග්නේසියේ කුලය

ස්පැග්නම් සිලොනිකම්

ස්පැග්නම් මෝස් (ඉ)

ඉක්විසිටේසියේ කුලය

ඉක්විසිටම් ඩෙබ්ලි

අයිසොර්ටේසියේ කුලය

අයිසොර්ටස් කොරොමැන්ඩෙලිනා

ලයිකොපෝඩියේසියේ කුලය

හියුපෙරිසියා හැමිල්ටෝනි

හියුපෙරිසියා ස්ලෙග්මාරියා

මහා මැඩය (සි)

හියුපෙරිසියා පිනිපෝලියා

හියුපෙරිසියා සිලැනිකා

හියුපෙරිසියා පිලැන්තා

හියුපෙරිසියා පල්කැටිමා

හියුපෙරිසියා සෙරොටා

කුඩා හැඩය (සි)

හියුපෙරිසියා ස්කවරොසා

හියුපෙරිසියා සුබ්සුලිපොලියා

හියුපෙරිසියා වර්නිකෝසා

ලයිකොපොඩියෙල්ලා කැරොලිනියානා

ලයිකොපෝඩියම් ජැපොනිකම්

ලයිකොපෝඩියම් වයිටියානම්

සයිලෝටේසියේ කුලය

සයිලෝටම් නියුබම්

සෙලර්නෙල්ලේසියේ කුලය

සෙලර්නෙල්ලා කැලොස්ටැකියා

සෙලර්නෙල්ලා කොක්ලියේටා

සෙලර්නෙල්ලා ජරයිටර්මිසියා

සෙලර්නෙල්ලා වයිට්

68 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම්

පොදු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

වෙරිඩෙසියේ කුලය

- ඇක්ටිනොප්ටෙරිස් රේඩියාටා
- කයිලැන්තස් ක්වේට්සි
- ඉඩියොප්ටෙරිස් හුකෙරියානා
- පෙලායිසා බොයිව්නි
- පෙලායිසා පැල්කේටා
- වෙරිස් ආගයිරියා
- වෙරිස් කොන්පියුසා
- වෙරිස් ගොන්ගලොන්සිස්
- වෙරිස් ජරයිටර්මිසියා
- වෙරිස් රෙප්ටාන්ස්

ඇස්ප්ලිනියේසියේ කුලය

- ඇස්ප්ලිනියම් ඩිස්ජන්ක්ටම්
- ඇස්ප්ලිනියම් ලොන්ජ්පෙස්
- ඇස්ප්ලිනියම් නිට්ටම්
- ඇස්ප්ලිනියම් ඔබස්කියුරම්
- ඇස්ප්ලිනියම් පෙලුසිඩම්

සයතියේසියේ කුලය (සියලු විශේෂ)

- සයතියා හුකෙරි
- සයතියා සිනුආටා
- සයතියා ක්‍රිනිටා
- සයතියා ගයිගැන්ටියා
- සයතියා වෝකරි

ඩෙන්ස්ටේඩ්ටියාසියේ කුලය

- මැක්රොලෙපියා මැජස්කියුලා
- ලින්ඩ්සියා රිපෙන්ස් පෙක්ටිනාටා ප්‍රභේදය

ට්‍රියොප්ටෙරිඩෙසියේ කුලය

- පොලිස්ටිකම් ඇනෝමලම්
- වෙරිඩ්‍රිස් සිලැනිකා
- වෙක්ටාරියා ක්වේට්සි

ප්‍රුඩියේසියේ කුලය

- ඩෙපාරියා පොලිරයිසොස්
- ඩෙපාරියා සිලැනිකා
- ඩිප්ලොසියම් කොන්තේටම්
- ඩිප්ලොසියම් පැරඩොක්සම්

ග්‍රැම්ට්ටේඩෙසියේ කුලය

- ක්‍රිසෝග්‍රැම්ටිස් ග්ලැන්ඩියුලෝසා
- වෙතොප්ටෙරිස් රිපැන්ඩියුලා

70 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

ට්‍රිගොනොස්පෝරා කැල්කරේටා
ට්‍රිගොනොස්පෝරා සිලියේටා
ට්‍රිගොනොස්පෝරා ග්ලැන්ඩියුලෝසා
ට්‍රිගොනොස්පෝරා ඔබ්විසුසිලෝබා
ට්‍රිගොනොස්පෝරා සිලැනිකා

මස්මන්ඩේසියේ කුලය
මස්මන්ඩා කොලීනා

පොලිපෝඩියේසියේ කුලය
බෙල්වීසියා මුක්‍රොනේටා
ලෙප්ටොකිලස් ඩෙකරන්ස්
මික්‍රොසෝරම් ඉන්සිග්නි
ජලියෝපෙල්ටස් ලැන්සියොලාටා
හයිමිනොස්පර්මිස්

සයිකැඩේසියේ කුලය (සියලුම විශේෂ)
සයිකැස් නැකෝස්ට්
සයිකැස් සිලැනිකා
ඇන්ජිමස් පර්මිස්

මඩු (සි)
මහ මඩු (සි)

ඇකැන්තේසියේ කුලය
ඇන්ඩ්‍රොග්‍රැපිස් මැක්‍රොබොට්‍රිස්
බාලේරියා නිව්ඩා
බාලේරියා නියුටාන්ස්
බාලේරියා ටෙස්ට්ටා
බාලේරියා ලැන්සියොලාටා
ජම්නොස්ටැකියම් හර්සියුපම්
ජම්නොස්ටැකියම් ක්වෙට්ටි
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් කෝඩේටා
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් ගාඩ්නෙරියානා
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් නිගරෙසෙන්ස්
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් නොකි
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් පන්ක්ටේටා
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් රිට්ස්පෙරිමා
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් ස්ටෙප්නොඩෙන්
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් ක්වෙට්ටි
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් සිලැනිකා
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් ඇර්නෝටියානා
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් ඩිස්ලෙක්සා
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් හයිපෙරිකොයිඩිස්
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් පෙන්ටැඩ්‍රා
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් රූමිනිපෝලියා
ස්ට්‍රොබිලැන්තස් විලිසි

**2009 අංක 22 දරන චන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 71
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

ඇමරිකන්සියේ කුලය

ඇකීරිනස් බයිඩෙන්ටේටා

ඇකීරිනස් ඩයිඇන්ඩ්‍රා

සෙන්ට්‍රෝස්ටැකීස් ඇක්වටිකා

සයකියුලා සිලැනිකා

ඇනකාඩියේසියේ කුලය

සෙම්කාපස් මුනි

සෙම්කාපස් ඔබ්බවේටා

සෙම්කාපස් පාවිපොලියා

සෙම්කාපස් සියුඩොඉමාජිනේටා

ඇන්සිස්ට්‍රෝක්ලැඩේසියේ කුලය

ඇන්සිස්ට්‍රෝක්ලේඩස් හැමේටස්

ගොනා වෙල් (සි)

ඇනොනේසියේ කුලය

ඇල්පොන්සියා හෝටෙන්සිස්

ඇල්පොන්සියා සිලැනිකා

ඇනැක්සොගෝරියා ලුසොතෙන්සිස්

ආර්ටබොට්‍රිස් හෙක්සපෙටලස්

ගොනියොකැලමස් කොම්සෝනි

ගොනියොකැලමස් ශාඩිනෙරි

මිලියුසා සිලැනිකා

ඔරෝපියා පොලිකාපා

පොයිනිකැන්තස් කොරියේසියා

පොලියැල්තියා මුනි

පොලියැල්තියා පර්සිකේපෝලියා

උචේරියා කෝඩේටා

කැකු(සි)

හීන්-කෙන්ද (සි) සි- වින්දැයි (දෙ)

සයිලෝපියා නිගේතන්ස්

ඇන්තෙරිනේසියේ කුලය

ක්ලෝරොපයිටම් හේනි

ඵසියේසියේ කුලය (අම්බෙලිපෙරේ)

හොක්ලියම් සැලැනිකම්

පියුසෙඩනම් සිලැනිකම්

ඇපෝසයිනේසියේ කුලය

ඇනෝඩෙන්ට්‍රොන් රිනොස්පෝරම්

ක්ලෙෆ්හෝනියා ඇකියුම්නාටා

පෙවියා සිලැනිකා

රවුල්පියා සර්පෙන්ටිනා

කුකුල්-කඳුරු, වෙල් කඳුරු
වස-කඳුරු (සි)

ඇකචේරිය, රත්-ඇකච්චන්-
ඇම්පෙලෝපොඩ් චේරිය, නකුලි
(සි) කොචන්තා ඇම්ලපෝරි (දෙ)

වැලාරිස් සොලනේසියා

රයිවියා ජලැච්චොරෝසියා

72 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමළ - දෙ)

ඇපොනොජිට්නේසියේ කුලය

ඇපොනොජිට්නේ ජේකොබසෝනි කෙකටිය (සි)
ඇපොනොජිට්නේ රිජිඩ්පෝලියස් කෙකටිය, කොකටිය (සි)

ඇපොස්ටේසියේ කුලය

ඇපේසියේ කුලය

ඇරිසිමා කොන්ස්ට්‍රික්ටම් ඇතුළු උද්‍යාන (සි)
ක්‍රිප්ටොකොරයිනි ඇල්බා ඇතුළු උද්‍යාන (සි)
ක්‍රිප්ටොකොරයිනි බොග්නෙරි ඇතුළු උද්‍යාන (සි)
ක්‍රිප්ටොකොරයිනි ක්වේටසි ඇතුළු උද්‍යාන (සි)
ක්‍රිප්ටොකොරයිනි චෝකරි ඇතුළු උද්‍යාන (සි)
ලැපේනැන්ඩ්‍රා බොග්නෙරි වන-කෙටල (සි)
ලැපේනැන්ඩ්‍රා ජේකොබසෝනි කෙටල (සි)
ලැපේනැන්ඩ්‍රා කොයිනිගි කෙටල (සි)
ලැපේනැන්ඩ්‍රා ලැන්සිපෝලියා අනෝද (සි)
ලැපේනැන්ඩ්‍රා ජරයිට්ටම්සා ඵේකල (සි)
ලැපේනැන්ඩ්‍රා ක්වේටසි කෙටල (සි)
ලැපේනැන්ඩ්‍රා ඉරෝසා කෙටල (සි) දඩ- කෙහෙල් (සි),

රැසිඩොපෝරා ඩිකර්සිවා වෙල් කොහිල (සි)
රැසිඩොපෝරා පර්වියුසා නිල්-වලා (සි), නිල් වෙලා (සි)
ටයිපෝනියම් ජලැපේලිපෝර්මෙ පනු-අල (සි)
පොතොස් රෙමෝට්ස්ලෝරස්

ඇරලියේසියේ කුලය

පොලිසියස් ඇකියුම්නාටා

ඇරිනේසියේ කුලය (පාමේ)

ඇරිකා කොන්සින්නා ලේන්-තැරි (සි)
ලොක්සොකොකස් රූපිකෝලා දොටු (සි)
ඔන්කොස්පර්මා පැසිකියුලාටම් කටු-කිතුල (සි)
කැලමස් ඩෙලිකටුලස් නරා වෙල් (සි)
කැලමස් ඩිජ්ටාටස් කුකුලු වෙල් (සි)
කැලමස් ඕවොයිඩියස් සුදු වේවැල්, තඹුල්ලු
කැලමස් පැකිස්ටෙමොනොස් වෙල්, කුඩර්න (සි)
කැලමස් රේඩියේටස් කුකුලු වෙල් (සි)
කැලමස් රිවාලිස් කුකුලු වෙල් (සි)
කැලමස් සිලැනිකස් එල වැල්, එල වේවැල්
නිපා ජරුවකන්ස් කහ වේවැල් (සි) තඹුල්ලු වැල්
ගිත් පොල් (සි)

ඇස්කලපියාඩෙසියේ කුලය

බයිඩෙරියා කුස්පිටාටා
මුැකිස්ටෙල්මා ලන්කානා පහන්-අල (සි)
කැරලුමා ඇඩසෙන්ඩෙන්ස් මන්කලි (දෙ)
කැරලුමා අම්බෙල්ලේටා

ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි. දෙමල - දෙ)

සෙරෝපෙජියා කැන්ඩෙලැබරම්	වෙල්-මොට්ටු (සි)
සෙරෝපෙජියා එලිගන්ස්	
සෙරෝපෙජියා පාවිල්ලෝරා	
සෙරෝපෙජියා කැප්‍රොබැනිකා	
සෙරෝපෙජියා ක්වේට්සි	
කොක්මොස්ටිෂමා රැසිමෝසම්	
ඩයිනැන්කම් අලාටම්	
ඩිස්කිඩියා කුම්මුලාරියා	
ජම්නෙමා රොටන්ඩේටම්	
හෙටරොස්ටේටම්මා ටැන්ජොරෙන්ස්	
හෝයා ඔවැලිපෝලියා	
හෝයා පෝසිල්ලෝරා	හින් ඇරමැස්ස (සි) මුරුව-දුල්,
මාස්ඩේනියා ටෙනසිසිමා	මුරුව (සි)
ඔක්සිටෙල්මා ස්කියුලැන්ටම්	උසෙපලේ (සි) කුල්පාලි (දෙ)
ටොක්සොකාපස් ක්ලෙනි	
ටිලෝපෝරා පැසිකියුලාරා	
ටිලෝපෝරා මල්ටිල්ලෝරා	
ටිලෝපෝරා පෝසිල්ලෝරා	
ටිලෝපෝරා සිලැනිකා	

ඇස්ටෙරේසියේ කුලය (කොම්පොසිටේ)

ඇනපාලිස් ජරුවකෝසා	
ඇනපාලිස් පෙලිකියුලේටා	
ඇනපාලිස් ක්වේට්සි	
බ්ලෙපරිස්පර්මම් පීටියොලාරෙ	
බ්ලුමියා ඇන්ගුස්ටිපෝලියා	
බ්ලුමියා ඔර්ටා	
බ්ලුමියා බැර්බේටා	
බ්ලුමියා ක්විටා	
බ්ලුමියා ලැන්සියොලාරියා	
ග්ලොසොගයිනි බයිඩෙන්ස්	
ගයිනියුරා හිස්පිඩා	
ගයිනියුරා සිලැනිකා	
නොටෝනියා ග්‍රැන්ඩිල්ලෝරා	
නොටෝනියා වෝකර්	
සෙනෙසියෝ ගාඩනෙර්	
ස්පයිරැන්තස් ඇමරැන්තොයිඩස්	විවා-වරන්ති (දෙ)
වර්නෝනියා ඇන්සෙප්ස්	
වර්නෝනියා පෙක්ටිනිපෝම්ස්	
වර්නෝනියා ක්වේට්සි	

බැලනොපෝරේසියේ කුලය

බැලනොපෝරා පන්ගොසා

74 2009 අංක 22 දරන චන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම් පොදු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

බොල්සම්නේසියේ කුලය

- ඉම්පාවියෙන්ස් ඒකෝලිස්
- ඉම්පාවියෙන්ස් ඇපෙන්ඩික්සියුලාටා
- ඉම්පාවියෙන්ස් ආනෝට්
- ඉම්පාවියෙන්ස් සිලිපෝලියා
- ඉම්පාවියෙන්ස් කෝනිපේරා
- ඉම්පාවියෙන්ස් කුස්පිඩේටා
- ඉම්පාවියෙන්ස් ඉලෝන්ගේටා
- ඉම්පාවියෙන්ස් ග්‍රැන්ඩිස්
- ඉම්පාවියෙන්ස් ජැන්කිනා
- ඉම්පාවියෙන්ස් ලෙප්ටොපෝඩා
- ඉම්පාවියෙන්ස් ලියුකැන්කා
- ඉම්පාවියෙන්ස් ලීනියාරිස්
- ඉම්පාවියෙන්ස් මැක්රොපිලා
- ඉම්පාවියෙන්ස් ඔපොසිටිපෝලියා
- ඉම්පාවියෙන්ස් රිපෙන්ස්
- ඉම්පාවියෙන්ස් සබකෝඩේටා
- ඉම්පාවියෙන්ස් කැප්‍රොබේනිකා
- ඉම්පාවියෙන්ස් ක්වේටසි
- ඉම්පාවියෙන්ස් ට්‍රැන්කේටා
- ඉම්පාවියෙන්ස් චෝකරි

ඔස්-කුඩුලු (සි)
 ඔස්-දෙමට (සි)

බිගෝනියේසියේ කුලය

- බිගෝනියා ඩයිපෙටලා
- බිගෝනියා සබපෙල්ටාටා
- බිගෝනියා ටෙතොරා

බිම් හැකබෙලා (සි)

බොරජිනේසියේ කුලය

- කෝඩියා සබකෝඩාටා
- හෙලියෝට්‍රොපියම් පුපිනම්
- රොටියුලා ඇක්වටිකා
- ටොනෙපොටියා වොකරේ

බර්මානියේසියේ කුලය

- බර්මානියා වැම්පියෝනි
- කිස්මියා ගාඩනෙරියානා

කැම්පනියුලේසියේ කුලය

- කැම්පනියුලා කැනෙසන්ස්
- කැම්පනියු පුල්ජන්ස්

කැප්පරේසියේ කුලය

- කැඩබා ජරුටිකෝසා
- කැප්පාරිස් ඩයිටැරිකේටා

විලි (දෙ)
 වෙල්ලන්ගිරිය (සි) වොරිකෙයි (දෙ)

ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

කැප්පාරිස් ජලෝරිඛන්ඩා
 කැප්පාරිස් මුනි
 කැප්පාරිස් ටෙනෙරා
 කැප්පාරිස් ටෙලිඩෝනි

රුදන්ටි (ස)
 චෙල්ලන්ගිරිය (සි)
 චල-අඛ (සි)

කැරියෝපිලේසියේ කුලය
 සෙරාස්ටියම් පොන්ටානම්
 ස්ටෙලාරියා පෝසිප්ලෝරා

සෙලැස්ට්‍රේසියේ කුලය
 කැසයිනෙ කොන්ජ්ලොස්
 සෙලාස්ට්‍රස් පැනිකියුලාටස්
 ශ්‍රීසුමිනිමස් ක්වෙට්සි
 ශ්ලිප්ටොපෙටලම් සිලැනිකම්
 කොකුතා සිලැනිකා
 මේටෙනස් ජරුවිකෝසා

දුහුන්දු (සි)
 කොකුන් (සි)

ක්ලසියේසියේ කුලය

කැලෝපිලම් කැලබා
 කැලෝපිලම් මුක්ටියාටම්
 කැලෝපිලම් කෝඩොටොඩිලෝන්ගම්
 කැලෝපිලම් කියුනියොපෝලියම්
 කැලෝපිලම් මුනි
 කැලෝපිලම් ක්වෙට්සි
 කැලෝපිලම් ටොමෙන්ටෝසම්
 කැලෝපිලම් ට්‍රැපිසිපෝලියම්
 කැලෝපිලම් චෝකරි
 කැලෝපිලම් සිලැනිකම්
 ගාසිනියා හර්මෝනි
 ගාසිනියා ටර්පනොපිලා
 ගාසිනියා ක්වෙට්සි
 ගාසිනියා සිලැනිකා
 මෙසුපා ස්ටයිලෝසා

ගුරු-
 කීන, හින් කීන (සි)
 චල-කීන (සි)
 කලු-කීන (සි)
 කීන (සි)
 දොඹ-කීන (සි)
 බටු-කීන (සි)
 තෙල්කීන (සි)
 කීන (සි)
 කීන (සි)
 කීන (සි)

කොම්බ්‍රිවේසියේ කුලය
 ලුමිනිටසෙරා ලිටෝරියා

කොමලයිනේසියේ කුලය
 සයනෝට්ස් ඔබ්ටියුසා

කොනරේසියේ කුලය
 එලිපැන්තස් යුනිපෝලියේටස්

**76 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම පෞඤ්‍ය නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

කොන්වෝල්ට්ස්සුලේසියේ කුලය

- ආගයිරියා වොයිසියානා
- ආගයිරියා හැන්කෝතියේපෝලියා
- ආගයිරියා පොමේසියා
- ආගයිරියා ස්පලෙන්ඩන්ස්
- බොනාමියා සෙම්ඩයිගයිනා
- අයිපෝමියා කොප්කා
- අයිපෝමියා ප්‍රකුන්ඩා
- අයිපෝමියා ස්ටැපිලිනා
- අයිපෝමියා වයිට්

උනාමි කොඩ්ඩායි (දෙ)
බ්‍රු-වස-කෙල්-
කොල (සි)

කෝතේසියේ කුලය

- මැස්ටික්සියා කොන්ගයිකොස්
- මැස්ටික්සියා මොන්ටානා
- මැස්ටික්සියා නිමලි

කියුකර්බිටේසියේ කුලය

- මියුකියා ලෙයිසොස්පරමා
- කෙඩරෝටස් පිට්ටිසිමා

සයිපෙරේසියේ කුලය

- බෙයෝත්‍රියොන් සබ්කැපිටේටම්
- කැරෙක්ස් බ්‍රෙව්ස්තැපා
- කැරෙක්ස් හැප්ටොබෙනෙන්සිස්
- සයිපිරස් ආට්කියුලාටස්
- සයිපිරස් සෙපලෝටස්
- එලියොකේරිස් කෙන්පර්වොයිඩස්
- එලියොකේරිස් ලන්කානා
- පිම්බ්‍රිස්ටයිලිස් මොන්ටිකෝලා
- පිම්බ්‍රිස්ටයිලිස් සිලැනිකා
- හයිපොලිට්‍රම් ලොන්ජ්රාස්ට්‍රෙ
- මැපානියා ඉමර්සා
- මැපානියා සිලැනිකා
- මැරිස්කස් කොම්පැක්ටස්
- පික්රියස් ස්ට්‍රැමිනියස්
- රිත්කොස්පෝරා ග්‍රැසිලිමා
- ස්කිර්පොඩෙන්ඩ්‍රන් ග්‍රිගිරි
- ස්ක්ලෙරියා පිලෝසා
- ට්‍රයිකොස්ටියුලේරියා අන්ඩියුලාටා

ගිත් කෙසිය (සි)

ඩිලෙනියේසියේ කුලය

- ඇක්‍රොට්‍රිමා ඩිසෙක්ටම්
- ඇක්‍රොට්‍රිමා ලයිරේටම්
- ඇක්‍රොට්‍රිමා ක්වේටයි

බින් බෙරු (සි)

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 77
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම   පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි. දෙමල - දෙ)

සුමේකරියා ඇල්නිපෝලියා
 සුමේකරියා ඇන්ගුස්ටිපෝලියා
 සුමේකරියා කැස්ටේනිපෝලියා

වයස්කොරියේසියේ කුලය

වයස්කොරියා කොයාමේ	ගොනල, කහට ගොනල, කිරි
වයස්කොරියා ට්‍රයිමෙති	ගොනල (සි)
ට්‍රයිකෝපස් සිලැනිකස්	දහයියා-අල (සි)

ඩිප්ටෙරෝකාපේසියේ කුලය

බැලනොකාපස් බ්‍රෙව්ටියොලාරිස්	දුම්මල (සි)
බැලනොකාපස් කිකුල්ගලෙන්සිස්	
ඩිප්ටෙරෝකාපස් ග්ලැන්ඩියුලෝසස්	දොරන (සි)
ඩිප්ටෙරෝකාපස් ඉන්සිග්නිස්	
ඩුනා කොන්පේස්ට්ප්ලෝරා	ටීනිය (සි)
ඩුනා ගාඩනෙරි	රතු-දුන් (සි) කොන්ගිලි මාර්මි (සි)

ඩුනා මැක්රොපිලා	මහ-බෙරලිය, හොඳ
ඩුනා නර්වෝසා	බෙරලිය, කහ
ඩුනා ඔබ්ලෝන්ගා	බෙරලිය (සි)
ඩුනා ඔවැලිපෝලියා	කොට්කන් බෙරලිය (සි)
ඩුනා ට්‍රැපිසිපොලියා	පිනි බෙරලිය (සි)
ඩුනා වෙනියුලෝසා	යක්හලු දුන් (සි)
ඩුනා සිලැනිකා	බෙරලිය (සි)
හෝපියා කෝඩිපෝලියා	දුන් (සි) කුන්ගිලි (දෙ)
හෝපියා ඩිස්කල්ප්	
හෝපියා මොඩෙස්ටා	ලාව-මැන්දොර (සි)
හෝපියා ඩයරි	යක්හලු -දුන් (සි)
හෝපියා හුලන්ඉද්ද	හුලන්ඉද්ද (සි)
හෝපියා ලිසෝපිලා	මල් මොර (සි)
හෝපියා ඔබ්ලෝන්ගිපෝලියා	රතු - දුන් (සි)
හෝපියා පැලෙසෙන්ස්	නවදුන් -නවද (සි)
හෝපියා ස්ට්‍රිපියුලාරිස්	හුලන් ඉද්ද (සි)
ස්ටෙමොනොපෝරස් ගණයේ සියලුම විශේෂ	
සුනප්ටියා ස්කැබ්‍රිඅස්කියුලා	
වැට්කා ඇපිනිස්	
වැට්කා ලුවිසියානා	
වැට්කා ඔබ්ස්කියුරා	තුම්පලායි (දෙ)
වැට්කා පැලුඩෝසා	

ඵබනේසියේ කුලය

වයස්පයිරෝප් ඇකියුම්නාවා
 වයස්පයිරෝප් ඇකියුටා

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 79
 ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම් පොදු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

පැබ්ලිසියේ කුලය

- ඇකේසියා පෙරුජිනියා
- ඇඩිනැන්තෙරා බයිකලර්
- ඇල්බිසියා අමාරා
- බොහිනියා ස්කැන්ඩිනේස්
- කැසියා ඉටැලිකා
- කැසියා සෙන්නා
- සෙසල්පිනියා ක්‍රිස්ටා
- සෙසල්පිනියා ඩයිගයිනා
- සෙසල්පිනියා නයිමෙනොකාපා
- ක්‍රොට්ලේරියා බර්ලෙරොආනා
- ක්‍රොට්ලේරියා ලිනිපෝලියා
- ක්‍රොට්ලේරියා මොන්ටානා
- ක්‍රොට්ලේරියා මයිසොරෝන්සිස්
- ක්‍රොට්ලේරියා චුයික්වෙට්‍රා
- ක්‍රොට්ලේරියා වයිටියානා
- ක්‍රොට්ලේරියා විල්ඩොනොවියානා
- කෘඩියා සිලැනිකා
- සයනොමිට්‍රා ඉරිපා
- ඩෙස්මෝඩියම් ගැන්ගෙටිකම්
- ඩෙස්මෝඩියම් ප්‍රකුන්ඩම්
- ඩෙස්මෝඩියම් සොනාටම්
- ඩෙයොක්ලියා ජවානිකා
- ඩුන්බරියා පෙරුජිනියා
- එලෙයිඕවිස් මොනොපිලොස්
- ගැලැක්ටියා ස්ට්‍රික්ටා
- ඉන්ඩිගොපෙරා කොන්ස්ට්‍රික්ටා
- ඉන්ඩිගොපෙරා ග්ලැබරා
- ඉන්ඩිගොපෙරා පාරිප්ලෝරා
- ඉන්ඩිගොපෙරා චුයිපෝලියේටා
- ඉන්ඩිගොපෙරා වයිටි
- මුකුනා ගයිගැන්ටියා
- මුකුනා මොනොස්පර්මා
- පෙරිකොප්සිස් මුනියානා
- රින්කෝසියා ඇකියුටිසීමා
- රින්කෝසියා ඩෝන්සිප්ලෝරා
- රින්කෝසියා කුම්මුලාරියා
- රින්කෝසියා සුවාචියොලන්ස්
- සෙස්බේනියා සෙරිසියා
- ස්මිතියා කොන්පර්ටා
- සොපෝරා වයලේසියා
- සොපෝරා සිලැනිකා
- ස්ට්‍රොන්ගිලොඩොන් සිඩෙරොස්පර්මස්
- තෙප්ලෝසියා සෙන්ටිසෝසා
- තෙප්ලෝසියා ස්පිනෝසා

80 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම: පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

ජලාකෝටයාසියේ කුලය
ක්‍රෝපර්ඩියා වැම්පියෝනි
එක්සැකම් ඇක්සිලොරේ
එක්සැකම් පිටියොලොරේ
එක්සැකම් සෙසයිලෙ
එක්සැකම් ටයිනර්වියම්
එක්සැකම් 'වෝකර්

ජෙරනියේසියේ කුලය
ජෙරනියම් නෙපාලෙන්ස්

ජෙස්තෙරියේසියේ කුලය
එෂ්කිනැන්තස් සිලැනිකා
කිරිටා ඇන්ගුස්ටා
කිරිටා මුනි
කිරිටා වෝකර්
කිරිටා සිලැනිකා
ඩිඩිමොකාපස් ජලොකෝසස්
ඩිඩිමොකාපස් සිලැනිකස්
එපිනිමා ජලුමේරි

ගුඩෙනියේසියේ කුලය
ස්කැවෝලා ජලුමේරි

හින් දක්කඩ (සි)

හැලෝෆිඩෙසියේ කුලය
ලෝරෙම්බර්ගියා සිලැනිකා

හිපොක්‍රැටියේසියේ කුලය
ලොයිසෙතෙරියෙල්ලා ආනොටියානා
ලොයිසෙතෙරියෙල්ලා මැක්ෆැන්තා
සලාසියා ඔබ්ලෝන්හා
සලාසියා රෙටිකුලාටා
සලාසියා ඩයිඇන්ඩ්‍රා
සලාසියා වයිනෙන්සිස්

දිය කිරිඳි වෙල් (සි)

හිඹුටු වෙල් (සි)

හින් හිඹුටු (සි)

හයසින්තේසියේ කුලය
ඩිප්කාඩ් මොන්ටානම්
ඩිප්කාඩ් රූපිකෝලා

හයිඩ්‍රොකැරිවෙසියේ කුලය
නෙඩමැන්ඩ්‍රා මිල්ටර්නිපෝලියා

ඉකසිනේසියේ කුලය
පයිරෙතකැන්තා වොලියුබිලිස්

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 81
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම් පොදු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි. දෙමළ - දෙ.)

ලැම්පේසියේ කුලය (ලැබියාවේ)
 ඇනිසොකිලස් පැනික්සුලාටස්
 කෝලියස් ඉලෝන්තේටස්
 කෝලියස් ඉන්පල්ටස්
 කෝලියස් කන්තෙලියෙන්සිස්
 ලියුකස් ලොන්ජ්පෝලියා
 ජලෙක්ට්‍රැන්කස් කැපිලිපෙස්
 ජලෙක්ට්‍රැන්කස් ග්ලැබ්‍රේටස්
 ස්කප්ට්ලාරියා රොබස්ටා

ලොරෙසියේ කුලය
 ඇක්ටිනොඩැජ්නි ඇල්බිජරන්ස්
 කැසිනා කැපිල්ලාරිස්
 සිනමෝමම් කපරු කුරුන්දෙ
 සිනමෝමම් සිව්විඔඩෝරේ
 සිනමෝමම් ලිට්සිපෝලියම්
 ක්‍රිප්ටොකැරියා මෙම්බ්‍රෙන්සියා
 ලිට්සියා ලිහස්ටිනා
 ලිට්සියා නෙමොරාලිස්

කපුරු කුරුදු (සි)
 පැහිරි- කුරුදු (සි)
 කුඩු - කුරුදු (සි)
 ගල් මොර (සි)

ලෙමිනේසියේ කුලය
 ලෙමිනා ග්ලැබිරා

ලෙන්ටිකුලාරියේසියේ කුලය
 අර්ටිකුලාරියා ස්කැන්ඩිනස්

ලොරැන්තේසියේ කුලය
 බැරැන්ටැන්කස් මාබාඉමයිඩස්
 බැරැන්ටැන්කස් නොඩ්ප්ලෝරස්
 ඩෙන්ඩ්‍රෝජනෙ ලිහිසුලාටා
 ඩෙන්ඩ්‍රෝජනෙ ලොන්කිපිලස්
 ඩෙන්ඩ්‍රෝජනෙ සබම්බිකුලාරිස්
 ගෙලික්සැන්තොරා එන්සිපෝලියා
 ගෙලික්සැන්තොරා හුකෙරියානා
 මැක්රොසොලොන් ඇල්බිකෝලිස්
 මැක්රොසොලොන් බාර්ලොව්
 ස්කුරුල්ලා කෝඩිපෝලියා
 වැක්සිලස් ස්ක්ලෙරෝපිලස්
 වොලිපැන්කස් ගාඩනෙරි

පිලිල (සි)

මැල්ටේසියේ කුලය
 අබ්විලොන් පැනෝසම්
 කුලිනියා සිලැනිකා
 කුලිනියා රොසයිරොආනා
 ඩයිසෙලොස්ටයිලිස් ඇක්සිලාරිස්
 ජුලොස්ටයිලිස් ඇන්ගුස්ට්පොලියස්
 පැමෝනියා ප්‍රොකම්බන්ස්
 තෙස්පිසියා ලැම්පාස්

කිරල (සි)
 වල්කපු (සි) කවරපු (දෙ.)

82 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම් පොදු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

මෙලැස්වොමැටෙයිස් කුලය
 මෙඩනෙල්ලා කියුනියේවා
 මෙඩනෙල්ලා මැකියුලාවා
 මෙමෙසයිලොන් ඉලිප්ටිකම්
 මෙමෙසයිලොන් ග්‍රැන්ඩේ
 මෙමෙසයිලොන් ලියුකැන්තිමම්
 මෙමෙසයිලොන් මැක්රොකාපම්
 මෙමෙසයිලොන් ඕවොකියුලාපර්
 මෙමෙසයිලොන් ඕවොයිඩියම්
 මෙමෙසයිලොන් පිලැන්තිපෝලියම්
 මෙමෙසයිලොන් රිටොලියුපම්
 මෙමෙසයිලොන් රොටන්ඩේටම්
 සොනෙරිලා කෝඩිපෝලියා
 සොනෙරිලා පර්මා
 සොනෙරිලා ගාඩනෙර්
 සොනෙරිලා ලැන්සියොලාවා
 සොනෙරිලා පිලෝසියුලා
 සොනෙරිලා රොබස්ටා
 සොනෙරිලා ටොමෙන්ටෙල්ලා
 සොනෙරිලා වයිටියානා

දැඩි - කහ (සි)
 දොඩන් - වෙන්ත (සි)

මෙතිස්පරමෙයිස් කුලය
 කොසිනියම් පෙනෙස්ට්‍රේටම් වෙනි-වැල්, වෙල් වෙනිවැල්ගැට (සි)

මෙන්යැන්තේයිස් කුලය
 නිම්පොයිඩිස් මිදන්ටියානා

මොනිමියේයිස් කුලය
 හෝටෝනියා ඇන්ගුස්ට්‍රිපෝලියා වැවිය (සි)
 හෝටෝනියා ජ්ලෝරිඩුන්ඩා
 හෝටෝනියා ඔවුලිපෝලියා

මොරේයිස් කුලය
 බ්‍රොසොනෙටියා සිලැනිකා ඇලු (සි)
 ඩෝර්ස්ටේනියා ඉන්ඩිකා
 පිකස් කොස්ටේටා කිරිපැල (සි)
 පිකස් ට්‍රයිමෙති
 මැක්ලුරා කොවින්ටයිනෝසිස්

මියුසේයිස් කුලය
 මියුසා ඇකියුම්නාවා අනෙල්-ගල් කෙහෙල (සි)
 මියුසා බැල්බෙසියානා ඇටි කෙහෙල් (සි)

මිරිස්ටිකේයිස් කුලය
 මිරිස්ටිකා සිලැනිකා මලබොඩ (සි) පල්මානික්කම් (දෙ)
 මිරිස්ටිකා ඩැක්ටිලොයිඩිස් මලබොඩ (සි)

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 83
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම   *පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)*

මර්ටෙසියේ කුලය

ඉයුජ්නියා ඇමිනා	
ඉයුජ්නියා කොට්තිපෝලියා	
ඉයුජ්නියා පුල්වා	
ඉයුජ්නියා ග්ලැබරා	
ඉයුජ්නියා මාබාඉයොයිඩස්	
ඉයුජ්නියා රිචියුලෝරම්	
ඉයුජ්නියා රොටන්ඩාටා	
ඉයුජ්නියා රූපෝපුල්වා	
ඉයුජ්නියා ටර්ප්නොපිලා	
සියිජියම් ඇසිම්ප්‍රි	දඹ (සි)
සියිජියම් කෝපිපෝලියම්	වල් ජම්බු (සි)
සියිජියම් සිලික්වුකම්	
සියිජියම් පර්ගියුසෝනි	වල් කරාබු (සි)
සියිජියම් පර්මම්	වල් කරාබු (සි)
සියිජියම් ගාඩනෙරි	දඹ (සි) නිර-නාඵල් (සි)
සියිජියම් ගෙම්ස්පෙරිකම්	
සියිජියම් ලෑන්සියොලාටම්	
සියිජියම් ලුවිසි	
සියිජියම් මික්ෂාන්තම්	
සියිජියම් ඔලිගැන්තම්	
සියිජියම් ඔපර්කියුලාටම්	කොබො-මල්, බට (සි)
සියිජියම් රිපොලියුටම්	දොඹ, දිය දොඹ (සි)
සියිජියම් ස්ක්ලෙරෝපිලම්	
සියිජියම් ස්පැකියුලාටම්	
සියිජියම් ටර්බනාටම්	වැලි-දඹ, හින් දඹ (සි)
සියිජියම් අම්බ්‍රෝසම්	නාවල් (දෙ)

නෙපැන්තේසියේ කුලය

නෙපැන්තස් ඩිස්ටිලටෝරියා	පික්වර් ජලාන්ටි (ඉ)
	බඳුරා වෙල් (සි)

ඔලියේසියේ කුලය

ජැස්මිනම් බිග්නෝනියේසියම්
ඔලියා පැනිකියුකලාටා

මිනිබේසියේ කුලය (සියලුම විශේෂ) උඩවැසියා (සි)

මරොබැන්තේසියේ කුලය

ර්ජිනෙටියා පෙඩන්කියුලාටා
ලෙලෝසියා ඔරුන්ටියාකා
ක්‍රිස්ටිසෝනියා ක්වේටසි

පිලැන්තේසියේ කුලය

ඇන්ටිඩෙස්මා ක්වේටසියානම්	කරවැල-කැබැල්ල (සි)
බ්‍රිඩේලියා ස්ටිපියුලාරිස්	
ස්ලෙසිස්ටැන්තස් ඇකියුමිනාටස්	මාදර (සි)
ස්ලෙසිස්ටැන්තස් කොලිනිස්	
ග්ලොකිඩියොන් නෙමොරාලෙ	

84 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වාක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම් පොදු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි. දෙමල - දෙ.)

පිලුන්තස් සිනෙරියස්
පිලුන්තස් හක්ගලෙන්සිස්
පිලුන්තස් හේනියානස්
පිලුන්තස් රොටන්ඩ්ෂෝලියස්
පිලුන්තස් සිලුනිකස්
සෝරෝපස් ඇසිමිලිස්
සෝරෝපස් රෙව්‍යොවර්සස්

පොඩොස්ටෙමෙසියේ කුලය

පාර්මිරියා මෙට්ස්ගෙර්මයිඩිස්
පොලිප්ලිසුරම් ස්ටයිලෝසම්
පොලිප්ලිසුරම් ඉලෝන්ගේටම්
සිලුනිඩියම් ලයිකෙනොයිඩිස්
සිලුනිඩියම් ඔලිවේසියම්
සිලුනිඩියම් සුබ්‍යුලාටම්

පොලිගැලේසියේ කුලය

පොලිගැයා ලෙප්ටලියා

පෝටලකේසියේ කුලය

පෝටලකා වයිටියානා

ප්‍රෝටියේසියේ කුලය

හෙලිසියා සැලැනිකා

පුටුන්ජ්වේසියේ කුලය

මුයිපෙටස් ලැන්සියොලාරා
පුටුන්ජ්වා සිලුනිකා

ගල්-වීර (සි)
පැලන් (සි)

රයිසොපොරේසියේ කුලය

සිරියොපස් ඩෙකැන්ඩ්‍රා

රෝසේසියේ කුලය

ඇල්කෙමෙල්ලා ඉන්ඩිකා
සැන්ග්විසෝබා ඉන්ඩිකම්

රුබියේසියේ කුලය

බර්සොපිලම් ඉලිප්ටිකම්
කැන්තියම් මැක්රොකාපම්
සෙරිස්කොයිඩිස් වර්ජඩා
ඩයිකයිලුන්තෙ සිලුනිකා
ඩිප්ලොස්පෝරා එරිත්රොස්පෝරා
හෙඩියෝටිස් ඉවැනියා
හෙඩියෝටිස් ගාඩිනෙර්
හෙඩියෝටිස් ඉන්ඇමිනා
හෙඩියෝටිස් ක්වින්ක්විනර්වියා

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 85
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම් පොදු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ. සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

හෙඩයෝටස් රිනෝපිලා
 හෙඩයෝටස් ශ්‍රීලන්කේන්සිස්
 ලැසියැන්තස් රයිසොපිලස්
 ලැසියැන්තස් ක්වේට්සි
 නාගෙඩියා මැක්රොතාපා
 නියුරොකේලික්ස් ගාඩ්නෙර්
 ඔපියොරයිසා පැලිඩා
 සයිකොටරියා ග්ලැන්ඩියුලිපෙරා
 සයිකොටරියා ලොන්ජ්පිටියොලාටා
 සයිකොටරියා ප්ලුරිවෙනියා
 සයිකොටරියා ස්ටෙටොපිලා
 සැප්‍රොස්මා ග්ලොමරේටම්
 සැප්‍රොස්මා ස්කැබ්‍රිඩම්
 ස්කයිපිපෝරා හයිඩ්‍රොපිලේසියා
 ස්කයිපොස්ටැකිස් පෙඩන්කියුලාටස්

රුවේසියේ කුලය
 ඇටලැන්ටියා රැසිමෝසා
 ග්ලයිකොස්මිස් සයනොතාපා
 නාර්න්ගි ක්‍රොනියුලාටා වල්-බෙලි (සි)
 සැන්තොසයිලම් කැටඩේටම්

සැන්ටලේසියේ කුලය
 සැන්ටලම් අල්බම් සුදු - හඳුන් (සි) සන්දනම් (දෙ)

සැපින්ඩේසියේ කුලය
 කාඩියොස්පර්මම් කැනෙසන්ස්
 ඩයිමොකාපස් ගාඩ්නෙර්
 ලෙපිසැන්තස් ඩිම්ප්ලොසිපෝලියා

සැපොටේසියේ කුලය
 මධුකා ක්ලැවේටා රිටිගල - මී (සි)
 මධුකා මුනි
 පැලක්වියම් කැනලිකියුලාටම් ඇලසිරිහැබ්ලය (සි)
 පැලක්වියම් ක්වේට්සි රටටිය (සි)

ස්ක්‍රොපුලිරියේසියේ කුලය
 ඇඩ්නොස්පර්මා සබ්‍රිපෙත්ස්
 ලින්ඩර්නියා විස්කෝසා
 වර්බැස්කම් වයිනෙන්ස්

සොනොරාටියේසියේ කුලය
 සොනොරාටියා ඒටෙටලා

ස්ටෙමොනේසියේ කුලය
 ස්ටෙමොනා කර්ටිසි

86 2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වාක්ෂලතා
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත

විද්‍යාත්මක නම් පොහු නම් (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

ස්වර්කූලියේසියේ කුලය

එරියොලයිනා හුකෙරියානා
පෙන්ටපෙටස් පොයිනිසියා
ටෙරිගොටා ක්වේට්සි
ස්වර්කූලියා සිලැනිකා

බන්දු වැඩ (සි)
ගල්නැව, ඇකාරිව්ව (සි)
කේවල, කැවිලි, නොන්ඩි (දෙ)

ස්ටයිලිඩියේසියේ කුලය

ස්ටයිලිඩියම් යුලිප්තෝසම්

සුරියනේසියේ කුලය

සුරියනා මැරිටයිමා

සිම්පොර්මේසියේ කුලය

සිම්පොර්මා ඉන්වොලියුක්ටම්

සිම්ප්ලෝකේසියේ කුලය

සිම්ප්ලෝකස් ඩයිවර්සිපෝලියා
සම්ප්ලෝකස් එලෙගන්ස්
සිම්ප්ලෝකස් කුර්ගෙන්සිස්

ටැකේසියේ කුලය

ටැකා ලිමින්ටොපෙට්ලොයිඩිස් ගර්න්දි-කිඩාරම් (සි)

තියේසියේ කුලය

ගෝඩෝනියා ස්පිසියෝසා මිරිහිරිය (සි)

කයිමෙලාසියේසියේ කුලය

ජලේරියා කැපිටාටා

ට්ලියේසියේ කුලය

කෝකෝරස් ට්ලියොක්සුලාරිස්
ට්‍රයම්පෙටා ෆ්ලැබිරා

ට්‍රයිසුරිඩේසියේ කුලය

හයලිස්මා ජැන්තියානා
ස්කියාපිලි ටෙටෙනල්ලා
ස්කියාපිලා සෙකන්ඩිප්ලෝරා

අර්ටකේසියේ කුලය

ඉලාටොස්ටිමා ඇක්සුම්නාටම්
ඉලාටොස්ටිමා වෝකරි
ලෙකැන්තස් පෙඩන්කියුලාරිස්

වාන්ලියේසියේ කුලය

වාන්ලියා ඩයිකොටොමා

වැලේරියානේසියේ කුලය

වැලේරියානා මුනි

**2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා 87
ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත**

විද්‍යාත්මක නම පොදු නම (ඉංග්‍රීසි - ඉ, සිංහල - සි, දෙමල - දෙ)

වර්බිනේසියේ කුලය

- ප්‍රෙමිනා ඩයිවැරිකේටා
- ප්‍රෙමිනා පර්ප්‍යුරසෙක්ස්
- ප්‍රෙමිනා ක්වේට්සි මුල්ල (සි)
- ප්‍රේමිනා කෝඩිපෝලියා ඉනකම්, ඔබ්බරා (දෙ)
- ස්වෙත්සෝනියා හයිඩේරොබාඩෙන්සිස් කියුරු, පුවතරුකීර් (දෙ)

වයලේසියේ කුලය

- හයිබැන්කස් රැමෝසිසිමස්

විස්සේසියේ කුලය

- ගිනැල්ලොආ ස්පැකියුලිපෝලියා
- කෝනැල්සෙල්ලා පැපොනිකා
- නොටෝනික්සස් ප්ලොකෝසස්
- විස්කම් රැමෝසිසිමම්
- විස්කම් මොනොයිකම්

සින්ඩිබරේසියේ කුලය

- ඇල්පිනියා පැක්ස්
- ඇල්පිනියා රූපෙසෙක්ස්
- ඇමෝමම් ඇකියුමිනාටම්
- ඇමෝමම් බෙන්තමියානම්
- ඇමෝමම් ග්‍රැමිනිපෝලියම්
- ඇමෝමම් හයිපොලියුකම්
- ඇමෝමම් ට්‍රයිකොස්ටැකියම්
- කර්කුමා ඇල්බිප්ලෝරා හරන්- කහ (සි)

(කාර්යාලීය ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි)

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

(469 වන අධිකාරය)

1964 අංක 44, සහ 1970 අංක 01 හා 1993 අංක 49 දරන පනත්වලින්
සංශෝධිත වී ඇති පරිදි

(වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉල්ලීම පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී)

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

නැවත මුද්‍රණය - 2006

නැවත මුද්‍රණය - 2012

2- CM 022370 -1,000 (2016/06) ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

“ශ්‍රී ලංකාවේ වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා සංරක්ෂණය කිරීම සහ පරීක්ෂණය කිරීම ; එම වන සත්වයින් හා වෘක්ෂලතා වාණිජ වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වැළැක්වීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම ; ඒට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි”

1937 අංක 2,
1942 අංක 31,
1944 අංක 12,
1945 අංක 12,
දරන ආඥාපනත්.
1949 අංක 38,
1964 අංක 44,
1970 අංක 1*,
1993 අංක 49,
දරන පනත්.

[1938 මාර්තු මස 1 වන දින]

1. මේ ආඥාපනත වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

ලුහුඹු නාමය.

1 වන කොටස

ජාතික රක්ෂිත හුම් හා අභය හුම්

2. (1) අමාත්‍යවරයා විසින්, ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක මාර්ගයෙන්, රජයේ යම් නිශ්චිත හුම් ප්‍රදේශයක් මේ ආඥාපනතේ කාර්යයන් සඳහා ජාතික රක්ෂිත හුමියක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකි අතර, ඒ නියමයේ ම මාර්ගයෙන් හෝ අනතුරුව ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක මාර්ගයෙන් එකී ජාතික රක්ෂිත හුමිය සම්පූර්ණයෙන් ම හෝ ඉන් යම් නිශ්චිත කොටසක් -

ජාතික රක්ෂිත හුම්, තහනම් අඩවි, ජාතික උද්‍යාන, ස්වභාව රක්ෂිත හුම්, වන පිවිසුම්, ආරක්ෂා ස්ථාන, සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශ, සීමාන්තරික කලාප සහ අභය හුම්.
[1993 අංක 49]

(අ) තහනම් අඩවියක් ; හෝ

(ආ) ජාතික උද්‍යානයක් ; හෝ

(ඇ) ස්වභාව රක්ෂිත හුමියක් ; හෝ

(ඈ) වන පිවිසුමක් ; හෝ

(ඉ) ආරක්ෂා ස්ථානයක් ; හෝ

(ඊ) සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ; හෝ

(උ) සීමාන්තරික කලාපයක්.”.

[1964 අංක 44§2]
[1964 අංක 44§2]
[1993 අංක 49§3]

ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකි ය.

(2) අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක මාර්ගයෙන් ලංකාව ඇතුළත (ජාතික රක්ෂිත හුමියක් ලෙස ප්‍රකාශිත ඉඩමක් නො වන) යම් නිශ්චිත හුම් ප්‍රදේශයක් මේ ආඥාපනතේ කාර්යයන් සඳහා අභය හුමියක් ලෙස ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

(3) අභය හුමියක් ලෙස ප්‍රකාශිත ප්‍රදේශයකට රජයේ ඉඩම් හා රජයේ ඉඩම් නො වන ඉඩම් යන දෙවර්ගයේ ම ඉඩම් ඇතුළත් විය හැකි ය.

* 1970 පෙබරවාරි මස 27 වන දින ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 1970 පෙබරවාරි මස 27 වන දින අංක 14,895 දරන ගැසට් පත්‍රය.

(4) අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළකරනු ලබන නියමයක් මාර්ගයෙන්, නිශ්චිතව සඳහන් දිනයක සිට-

[1993 අංක 49§3]

(අ) දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයක, ජාතික වනෝද්‍යානයක, ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක, වන පිවිසුමක, ආරක්ෂා ස්ථානයක, සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශයක හෝ සීමාන්තරික කලාපයක සීමා නැවත සකස් කරන බව හෝ වෙනස් කරන බව ;”.

(ආ) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් හෝ යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක කොටසක් ජාතික රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ව තිබීම අවසන් වන බව ;

(ඇ) යම් අභය භූමියක් හෝ අභය භූමියක කොටසක් අභය භූමියක් ව තිබීම අවසන් වන බව ;

(ඈ) එක් පංතියක ජාතික රක්ෂිත භූමියක් වෙනත් පංතියක ජාතික රක්ෂිත භූමියක් වන බව

ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකි ය.

(5) (අ) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක හෝ අභය භූමියක සීමා වෙනස් කරන බව හෝ අමුතු කරන බව අමාත්‍යවරයා විසින්, නියමයක මාර්ගයෙන්, ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකි ය.

(ආ) මේ උපවගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් කරනු ලබන කිසිදු නියමයක්, එය උත්තර මන්ත්‍රී මණ්ඩලය හා නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබ ඒ අනුමතිය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබුවහොත් මිස බල නොපැවැත්විය යුතු ය.

“ජාතික රක්ෂිත භූමි ඇතුළත පහසුකම් පාලනය හා කළමනාකරණය.

[1993 අංක 49§4]

කහනම් අධිවිචල,

ජාතික උද්‍යානවල හා අභය භූමිවල අවශ්‍ය අංග.

[1964 අංක 44§3]

[1993 අංක 49§5]

2අ. යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් ඇතුළත සැලසිය යුතු පහසුකම් හා සේවා, අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් පරිපාලනය, පාලනය හා කළමනාකරණය කළ යුතු ය.”.

3. (1) මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි හැර-

(අ) යම් දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයකට හෝ ස්වභාව රක්ෂිත භූමියකට, ඇතුළුවීමට හෝ එහි වූ වෘක්ෂලතා වලට හානි කිරීමට කිසිම තැනැත්තකුට හිමිකම් නැත්තේ ය ;

(ආ) යම් ජාතික උද්‍යානයකට එහි ඇති වන සතුන් හෝ වෘක්ෂලතා බැලීමේ කාර්යය සඳහා විනා අන් කාර්යයක් සඳහා ඇතුළු වීමට කිසිම තැනැත්තකුට හිමිකම් නැත්තේ ය ;

(ඇ) දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයක දී, ජාතික උද්‍යානයක දී හෝ ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක දී, කිසිම සතු දඩයම් කිරීම, මැරීම හෝ ගැනීම හා කිසිම පැලෑටියකට හානි කිරීම, පැලෑටියක් උගුල්ලා ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම නොකළ යුතු ය.” ;

(2)

(ඇ) යම් අභය භූමියක වූ වන සහකු දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම හෝ, යම් පක්ෂිකයකුගේ හෝ උරගයකුගේ බිඳුණු ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම හෝ, යම් පක්ෂිකයකුගේ කුඩුවක් ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම කිසිම තැනැත්තකු විසින් නො කළ යුතු ය.

(1අ) නියමිත ගාස්තුව ගෙවූ විට නියමිත බලධරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ සහ ඒ අවසර පත්‍රයේ නියමයන්ට හෝ කොන්දේසිවලට අනුකූලව හැර යම් අභය භූමියක් ඇතුළත රජයේ ඉඩමක හෝ එහි යම් කොටසක, කිසිම තැනැත්තකු විසින්, කිසිම වර්ගයක කුවක්කුවක් හෝ පතරොමක් හෝ වෙනත් පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් ගෙන යෑම හෝ තම සන්නායකයෙහි හෝ තම පාලනය යටතේ තබා ගැනීම නො කළ යුතු ය. මේ උප වගන්තියෙහි ඉහත සඳහන් විධිවිධාන කුවක්කු ආඥාපනතෙහි විධිවිධානවලට අතිරේකව විනා ඒ විධිවිධානවල බලහීන කිරීමක් වශයෙන් නො වන්නේ ය.

[1970 අංක 1§4]

(2) ඉවත් කරන ලදී.

[1993 අංක 49§5]

(3) යම් තැනැත්තකු විසින් යම් ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක සීමා ඇතුළත පිහිටි ඉඩමක් මත හෝ යම් අභය භූමියක් තුළ වූ රජයේ ඉඩමක හෝ ඉඩමක් මත ක්‍රියාත්මක කිරීමට තීරණය හෝ වාරිත්‍රය හෝ ව්‍යවහාරය අනුව අත්කරගෙන ඇත්තාවූත් ඒ රක්ෂිත භූමිය, පිහිටුවීමේ දිනයට පෙරාතුව ඒ තැනැත්තා විසින් එසේ අත්කර ගත් අයිතිවාසිකමක් වූත් යම් අයිතිවාසිකමක් ඒ තැනැත්තා පිටිය ක්‍රියාත්මක කිරීම මේ වගන්තියේ කලින් සඳහන් විධිවිධානවල ඇතුළත් කිසිවකින් තහනම් කරන ලෙස හෝ සීමා කරන ලෙස නො සැලකිය යුතු අතර ඒ කිසිවක් එසේ තේරුම් නොගත යුතු ය.

[1993 අංක 49§5]

(4) (3) වන උප වගන්තියෙහි සඳහන් යම් අයිතිවාසිකමකට හිමිකම් ඇති තැනැත්තා විසින් අවුරුදු දෙකක අඛණ්ඩ කාලසීමාවක් තුළ ක්‍රියාත්මක කරනු නො ලැබූ හෝ ක්‍රියාත්මක කරනු නො ලබන එකී අයිතිවාසිකම් අවලංගු වී ඇති ලෙස හෝ අවලංගු වන ලෙස හා රජයට පාවා දී ඇති ලෙස හෝ පාවා දෙනු ලබන ලෙස සැලකිය යුතු ය.

[1970 අංක 1§4]

3අ. ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිමෙන් සැතපුම් එකක් ඇතුළත කිසිම තැනැත්තකු විසින් සංචාරක හෝ උලයක් ඉදිකිරීම හෝ සංචාරක හෝ උලයක් විසින් සපයනු ලබන සේවා හෝ පහසුකම්වලට සමාන යම් සේවා හෝ පහසුකම් සැපයීම නොකළ යුතු ය."

"ජාතික රක්ෂිත භූමියක සිට සැතපුම්කි ඇතුළත සංචාරක හෝ උලය නොදිය තහනම් කිරීම.
[1993 අංක 49§6]

4. (1) අධ්‍යක්ෂ නො වන අන් කිසිම තැනැත්තකු විසින්,-

(අ) අධ්‍යක්ෂගේ උපදෙස් අනුව හෝ ඔහුගේ ලිඛිත අවසරය ඇතිව යම් රාජකාරි කටයුත්තක් ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා ; හෝ

තහනම් අඩවිවලට ඇතුළු වීම සීමා කිරීම.
[1970 අංක 1§37]
[1970 අංක 1§37]

(ආ) අධ්‍යක්ෂගෙන් ලැබුණු ලිඛිත අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හා එහි කොන්දේසි අනුව විනා යම් තහනම් අඩවියක් තුළට පිවිසීම හෝ ඒ තහනම් අඩවිය තුළ රැඳී සිටීම නොකළ යුතු ය.

(3)

(2) (1) (ආ) උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කළ යුත්තේ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණයකට බලය දීමේ කාර්යය සඳහා පමණකි.

ජාතික උද්‍යාන තුළට ඇතුළුවීම සීමා කිරීම.

5. (1) නියමිත ගාස්තුව ගෙවූ විට නියමිත නිලධාරියා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හා ඒ අවසර පත්‍රයේ කොන්දේසි අනුව විනා කිසිම තැනැත්තකු විසින් යම් ජාතික උද්‍යානයකට ඇතුළු වීම හෝ ඒ තුළ රැඳී සිටීම නො කළ යුතු ය.

(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කළ යුත්තේ ජාතික උද්‍යානයක් තුළ වූ වන සතුන් හා වෘක්ෂලතා පිළිබඳව හැදෑරීමට හෝ එකී වන සතුන් හෝ වෘක්ෂලතා නිරීක්ෂණය කිරීමට අවසර පත්‍රය දරන්නාට හැකි කරවීමේ කාර්යය සඳහා පමණකි.

(3) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා කිසිම ගාස්තුවක් නියම කර නොමැති නම් ඒ අවසර පත්‍රය ගාස්තු අය කිරීමෙන් තොරව නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

“ස්වභාව රක්ෂිත භූමිවලට ඇතුළුවීම සීමා කිරීම.

5අ. (1) නියමිත ගාස්තුව ගෙවූ විට නියමිත නිලධාරියා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හා එකී අවසර පත්‍රයේ කොන්දේසි අනුව විනා, කිසිම තැනැත්තකු විසින්, යම් ස්වභාව රක්ෂිත භූමියකට ඇතුළුවීම හෝ ඒ තුළ රැඳී සිටීම නොකළ යුතු ය.

[1993 අංක 49§7]

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා කිසිම ගාස්තුවක් නියම කර නොමැති නම්, ඒ අවසර පත්‍රය ගාස්තු අය කිරීමකින් තොරව නිකුත් කරනු ලැබිය යුතුය.”.

තහනම් අඩවි තුළ, ජාතික උද්‍යාන තුළ, ස්වභාව රක්ෂිත භූමි වන පිවිසුම් ආරක්ෂා ස්ථාන සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශ හෝ සීමාන්තරික කලාප තුළ තහනම් ක්‍රියා.

6. (1) කිසිම තැනැත්තකු විසින්, තහනම් අඩවියක් ජාතික උද්‍යානයක්, ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක්, වන පිවිසුමක්, ආරක්ෂා ස්ථානයක්, සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් හෝ සීමාන්තරික කලාපයක් තුළ-

(අ) යම් වන සතකු දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම, තුවාල කිරීම හෝ අල්ලා ගැනීම හෝ, මැරුණු හෝ පණ ඇති යම් වන සතකු හෝ එවැනි සතකුගේ යම් කොටසක් තම සත්කයෙහි හෝ තම පාලනය යටතේ තබා ගැනීම ; හෝ

(ආ) යම් පක්ෂියෙකුගේ හෝ උරගයකුගේ යම් බිජුවක් ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම හෝ යම් පක්ෂියෙකුගේ කැඳැල්ලක් ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම ; හෝ

[1993 අංක 49§8]

(ඇ) තුවක්කුවක් පත්තු කිරීම, යම් වන සතකුට හිරිහැර වන හෝ හිරිහැරයක් විය හැකි හෝ අන් කිසි ක්‍රියාවක් කිරීම හෝ එවැනි යම් වන සතකු බෝවෙන ස්ථානයක් කෙරෙහි බාධාවක් වන හෝ බාධාවක් විය හැකි යම් ක්‍රියාවක් කිරීම ; හෝ

(ඈ) යම් පැලෑටියක් කැපීම, පොකු ගැසීම, සිඳීම, මැදීම, පිළිස්සීම හෝ යම් ආකාරයකින් එයට හානි කිරීම හෝ එය විනාශ කිරීම හෝ, ඒ ස්ථානයකින් යම් පැලෑටියක් ගැනීම, එකතු කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම ; හෝ

(4)

(ඉ) වනා කිරීම, පතල් හැරීම, හෝ අන් කිසි කාර්යයක් සඳහා යම් ඉඩමක් ශුද්ධ කිරීම හෝ හැරීම ; හෝ

(ඊ) ගින්නක් පත්තු කිරීම හෝ ගෙන යාම ; හෝ

(උ) යම් සනෙකුට හෝ පැලෑටියකට හානි කිරීමේ හෝ සනකු හෝ පැලෑටියක් විනාශ කිරීමේ කාර්යය සඳහා පාවිච්චි කිරීමේ හැකියාවක් ඇති යම් උගුලක් හෝ යම් පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ තුවක්කුවක් හෝ වෙනත් ආයුධයක් හෝ වස ද්‍රව්‍යයක් සන්නකයෙහි තබාගැනීම හෝ පාවිච්චි ; හෝ [1993 අංක 49§8]

(ඌ) කැලෑවක් අඳුනෙන් එළිකිරීම ; හෝ [1970 අංක 1§5]

(එ) යම් ස්ථිර හෝ භාවකාලික ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම සඳහා හෝ එසේ ඉදි කෙරුණු ගොඩනැගිල්ලක පදිංචි වීම සඳහා නියමිත නිලධාරියා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ විනා එසේ ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම හෝ එසේ ඉදි කළ ගොඩනැගිල්ලක පදිංචි වීම ; හෝ [1970 අංක 1§5]

(ඵ) යම් පාරක් හෝ අඩි පාරක් තැනීම හෝ ඔහු විසින් එසේ තනන ලද යම් පාරක් හෝ අඩි පාරක් පාවිච්චි කිරීම ; හෝ [1970 අංක 1§5]

(ආ) යම් සංචාරක හෝටලයක් ඉදිකිරීම හෝ පාලනය කිරීම හෝ සංචාරක හෝටලයක් විසින් සපයනු ලබන සේවාචලට හෝ පහසු කම්චලට සමාන යම් සේවා හෝ පහසුකම් සැපයීම. [1993 අංක 49§ 8]

නො කළ යුතු ය.

(2) කිසිම තැනැත්තකු විසින්, යම් තහනම් අඩවියක්, ජාතික උද්‍යානයක්, ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක් වන පිටිසුමක්, ආරක්ෂා ස්ථානයක් සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් හෝ සීමාන්තරික කලාපයක් තුළට කිසිම සනකු ඇතුළු කිරීම හෝ ඒ තුළ යම් සනකු දිශෙලි කිරීම, නිදහස් කිරීම හෝ මුද හැරීම නො කළ යුතු ය. [1993 අංක 49§8]

(3) කිසිම තැනැත්තකු විසින්, යම් ගෘහාශ්‍රිත සනකු යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියකට දක්කා ගෙන යාම හෝ එබඳු සනකුට එවැනි භූමියකට දඩාවතේ යෑමට ඉඩ දීම නො කළ යුතු ය. යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් ඇතුළත දී යම් ගෘහාශ්‍රිත සනකු ඇල්ලීම ද එසේ අල්ලා ගැනීමෙන් පසු දින විසි අටක් ඇතුළත දී ඒ සතා පිළිබඳව හිමිකම් කියා පෑවහොත් නියමිත දඩයක් ගෙවූ විට ඒ සතාගේ අයිතිකරුට උෟහාරදීම ද අධ්‍යක්ෂ විසින් හෝ අධ්‍යක්ෂ විසින් බලය පවරනු ලැබූ යම් නිලධාරියකු විසින් හෝ කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය. එසේ හිමිකම් කියාපානු නො ලැබූ යම් සනකු, තමා සුදුසු යයි සලකන යම් ආකාරයකින් බැහැර කිරීම අධ්‍යක්ෂ විසින් කළ හැකි ය. [1964 අංක 44§5]

(4) මේ වගන්තියේ විධිවිධානවලින් යමක් උල්ලංඝනය කරමින් ක්‍රියා කරන යම් තැනැත්තෙක් වරදක් කරන අතර වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී එක් අවුරුද්දකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකින් බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට යටත් වන්නේ ය. [1993 අංක 49§8]

ජාතික රක්ෂිත භූමි තුළ හා අභය භූමි තුළ තහනම් ක්‍රියා.

[1970 අංක 1§37]

6අ. (1) නියමිත ගාස්තුව ගෙවූ විට නියමිත නිලධාරියකු විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හා එකී අවසර පත්‍රයේ කොන්දේසි අනුව විනා රජයේ ඉඩමක පිහිටි ජාතික රක්ෂිත භූමියක් හෝ අභය භූමියක් ඇතුළත වූ යම් ජලාශයකින් මසුන් ඇල්ලීම හෝ යම් ජලජ සතුකු හෝ පැලෑටියක් ගෙන යාම නො කළ යුතු ය.

[1964 අංක 44§8]

(2) නියමිත ගාස්තුව ගෙවූ විට නියමිත නිලධාරියා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හා එකී අවසර පත්‍රයේ කොන්දේසි අනුව විනා පුරාවිද්‍යාත්මක, ප්‍රාග් ඓතිහාසික, ඓතිහාසික, භූ විද්‍යාත්මක හෝ වෙනත් විද්‍යාත්මක වැදගත්කමකින් යුත් ද්‍රව්‍යයක් හෝ ඛනිජ වටිනාකමින් යුත් අන් ද්‍රව්‍යයක් යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් කිසිම නැතැත්තකු විසින් ඉවත් නො කළ යුතු ය.

(3) (1) වන උප වගන්තිය හෝ (2) වන උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා කිසිම ගාස්තුවක් නියම කර නොමැති නම්, ඒ අවසර පත්‍රය ගාස්තු අය කිරීමෙන් තොරව නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා වූ යම් ඉල්ලීමක්, ඒ උප වගන්තියෙහි සඳහන් යම් ජලාශයක මසුන් ඇල්ලීම වාරිත්‍රයක් හෝ ව්‍යාවහාරයක් කර ගෙන ඇති යම් ගමක පදිංචිකරුවන්ගේ ම පාරිභෝගය සඳහා ඒ ජලාශයෙහි මසුන් ඇල්ලීමට ඉල්ලුම්කරුට හැකිවීමේ කාර්යය සඳහා බවට නියමිත නිලධාරියා සෑහීමට පත්වන අවස්ථාවක, ඒ උපවගන්තියෙහි විධිවිධාන නො තකා ඒ නිලධාරියා විසින් ගාස්තු අය කිරීමක් නොමැතිව, ඒ අවසර පත්‍රය නිකුත් කළ යුතු ය.

අභය භූමි තුළ විධිමත් කරනු ලබන ක්‍රියා.

[1970 අංක 1§7]

7. (1) කිසිම නැතැත්තකු විසින්, නියෝග අනුව විනා,-
(අ) ඉවත් කරන ලදී.

[1993 අංක 49§9]

(ආ) යම් අභය භූමියක් තුළ-
(i) තුවක්කුවක් පත්තු කිරීම, යම් වන සතුකුට හිරිහැර වන හෝ හිරිහැර විය හැකි හෝ අන් කිසි ක්‍රියාවක් කිරීම හෝ, එවැනි යම් වන සතුකු බෝවන ස්ථාන කෙරෙහි බාධාවක් වන හෝ බාධාවක් විය හැකි යම් ක්‍රියාවක් කිරීම ; හෝ
(ii) යම් වන සතුකු දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම හෝ මැරුණු හෝ පණ ඇති යම් වන සතුකු හෝ එකී සතුකුගේ යම් කොටසක්, තම සන්තකයෙහි හෝ තම ආලනය, යටතේ තබා ගැනීම ; හෝ

[1970 අංක 1§ 7]

(6)

(iii) යම් පක්ෂියකුගේ හෝ උරගකුගේ බිජුවක් හෝ යම් පක්ෂියකුගේ කැදැල්ලක් ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම ; හෝ

(iv) යම් වන සතකු, පක්ෂියකු හෝ උරගකු දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, එබන්දකුට හිංසා කිරීම, හෝ තුවාල කිරීම සඳහා බිම යම් ගසක හෝ, යම් ආවරණයක් හෝ රැක සිටීමේ ස්ථානයක් තැනීම හෝ පාවිච්චි කිරීම ; හෝ [1970 අංක 18 7]

(v) යම් වන සතකු, පක්ෂියකු හෝ උරගකු මැරීමේ හෝ අල්ලා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා යම් බොරු වලක්, උගුලක්, තොණ්ඩුවක් හෝ වෙනත් උපකරණයක් ඇටවීම, තැබීම හෝ ඇතිරීම ; හෝ [1970 අංක 18 7]

(ඇ) යම් අභය භූමියක් තුළ පිහිටි යම් රජයේ ඉඩමක— [1993 අංක 4989]

(i) යම් ශාඛයක් කැපීම, පොතු ගැසීම, සිඳීම, මැදීම, පිලිස්සීම හෝ යම් ආකාරයකින් එයට හානි කිරීම හෝ එය විනාශ කිරීම හෝ ඒ ස්ථානයකින් යම් ශාඛාවක් ගැනීම, එකතු කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම ; හෝ

(ii) වගා කිරීම, පතල් හැරීම හෝ අන් කිසි කාර්යයක් සඳහා යම් ඉඩමක් ශුද්ධ කිරීම හෝ හැරීම, හෝ

(iii) ගින්නක් පත්තු කිරීම හෝ ගෙන යාම ; හෝ

(iv) යම් සතකුට හෝ ශාඛයකට හානි කිරීමේ හෝ සතකු හෝ ශාඛයක් විනාශ කිරීමේ කාර්යය සඳහා පාවිච්චි කිරීමේ හැකියාවක් ඇති යම් උගුලක් හෝ, යම් පුපුරුණු හෝ වස ද්‍රව්‍යයක් සන්තකයෙහි තබා ගැනීම හෝ පාවිච්චි කිරීම ; හෝ

(v) කැලෑවක් අලුතෙන් එළි කිරීම ; හෝ

(vi) යම් ස්ථිර හෝ තාවකාලික ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම සඳහා හෝ එසේ ඉදි කෙරුණු ගොඩනැගිල්ලක පදිංචිවීම සඳහා නියමිත නිලධරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක් දරන්නා ඒ තැනැත්තා වන්නේ නම් මිස එසේ ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම හෝ ගොඩනැගිල්ලක පදිංචි වීම ; හෝ

(vii) යම් පාරක් හෝ අඩි පාරක් තැනීම හෝ ඔහු විසින් එසේ තනන ලද පාරක් හෝ අඩි පාරක් පාවිච්චි කිරීම නොකළ යුතු ය.

(2) ඉවත් කරන ලදී.

[1993 අංක 4989]

(7)

“ජාතික රක්ෂිත
භූමියක් අසල
තහනම් ක්‍රියා.

[1993 අංක 49§9]

8. දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයකින්, ජාතික උද්‍යානයකින්, ස්වභාව රක්ෂිත භූමියකින්, වන පිවිසුමකින් ආරක්ෂා ස්ථානයකින්, සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශයකින් හෝ සීමාන්තරික කලාපයකින් පිටත යම් මාර්ගයක හෝ ඉඩමක සිට එවැනි දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයක, ජාතික උද්‍යානයක, ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක, වන පිවිසුමක, ආරක්ෂා ස්ථානයක, සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශයක හෝ සීමාන්තරික කලාපයක සිටින කිසිම වන සහකෘ දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම හෝ ගැනීම කිසිම තැනැත්තකු විසින් නොකළ යුතු ය.

“ස්වභාවික මාර්ග.

[1993 අංක 49§11]

8අ. (1) අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් තුළ ඇති මාර්ග සහ අඩි පාරවල් එම ජාතික රක්ෂිත භූමිය තුළ ඇති සතුන් සහ වෘක්ෂලතා අධ්‍යයනය කිරීමට හෝ නිරීක්ෂණය කිරීමට, පයින් ගමන් කිරීමට කැමති යම් තැනැත්තකුගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා වූ ස්වභාවික මාර්ග ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකි ය :

එසේ වුවද එම ස්වභාවික මාර්ග පාවිච්චි කරන යම් තැනැත්තකුට සිදු විය හැකි යම් තුවාල සිදුවීමක් හෝ අලාභයක් සම්බන්ධයෙන් රජය වගකිව යුතු නොවේ.

(2) නියමිත ගාස්තුව ගෙවූ පසු අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍රයක් ලබා ගෙන ඇතොත් මිස කිසිම තැනැත්තකු එවැනි ස්වභාවික මාර්ගයක් පාවිච්චි නොකළ යුතු ය.

(3) එවැනි ස්වභාවික මාර්ගයක් යම් තැනැත්තකු විසින් පාවිච්චි කළ හැකි ආකාරය නිශ්චිතව සඳහන් කෙරෙන නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

I වන කොටස
සඳහා විශේෂ
විධිවිධාන.

[1993 අංක 49§12]

9. පහත සඳහන් කරුණු සඳහා නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය :-

(අ) ඉවත් කරන ලදී.

(ආ) අහස භූමියක් තුළ දී වන සතුන් දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම කළ හැක්කේ යම් අවස්ථාවන්හි දී ද එමෙන් ම යම් කොන්දේසිවලට හා සීමා කිරීම්වලට යටත් ව ද ඒ අවස්ථා, කොන්දේසි හා සීමා කිරීම් නියම කිරීම ;

(ඇ) මේ ආඥාපනතේ මේ කොටසේ කාර්යයන් සඳහා නිකුත් කරනු ලබන යම් අවසර පත්‍රයකට අනුබද්ධ කළ යුතු කොන්දේසි හා එකී අවසර පත්‍ර නිකුත් කිරීම සඳහා ගෙවිය යුතු ගාස්තු නියම කිරීම ;

1993 අංක 49 §1]

(ඈ) මේ ආඥාපනතේ II වන කොටසේ හෝ III වන කොටසේ සියලුම විධිවිධාන හෝ ඒවායින් යමක්, අවශ්‍ය වන පරිදි, යම් වෙනස් කිරීම් සහිතව, යම් අහස භූමියකට ව්‍යාප්ත කිරීමේ කාර්යය සඳහා ;

(8)

(ඉ) මේ කොටසේ සියලුම විධිවිධාන හෝ ඒවායින් යමක්, අවශ්‍ය වන පරිදි යම් වෙනස් කිරීම් සහිතව යම් නිශ්චිත කෘතියකට බලපාන පරිදි ව්‍යාප්ත කිරීමේ කාර්යය සඳහා ;

(ඊ) මේ ආඥාපනතේ මේ කොටසේ සියලුම විධිවිධාන හෝ ඒවායින් යමක් නිශ්චිතව සඳහන් යම් ප්‍රදේශයක යම් නිශ්චිත සත්ව විශේෂයකට අදාළ නො විය යුතු යයි ප්‍රකාශ කිරීම.

9අ. (1) 2 වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිමේ සිට සැතපුම් එකක දුරක් ඇතුළත, පෞද්ගලික හෝ රජයේ හෝ යම් තැනැත්තකු හෝ සංවිධානයක් විසින්, අධ්‍යක්ෂවරයාගේ පූර්ව ලිඛිත අනුමතිය නොමැතිව, කවර ආකාරයක වූ හෝ යම් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකමක් ක්‍රියාත්මක නොකළ යුතු ය.

[1993 අංක 49 § 13]

“ජාතික රක්ෂිත භූමිවලින් සැතපුම් එකක් ඇතුළත, සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සීමා කිරීම.

(2) සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකමක් ආරම්භ කිරීම සඳහා (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අනුමතිය සඳහා වූ සෑම ඉල්ලීමක් සමඟම, අවස්ථාවෝචිත පරිදි එම සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකමට අදාළවන්නා වූ 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතට අනුකූලව, මූලික පරිසරික පරීක්ෂණයක් ද පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ තක්සේරුවක්ද ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එම තක්සේරුව අදාළ වන සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම ආරම්භ කිරීම සඳහා අනුමතිය ලබාදිය යුතුද නැද්ද යන්න තීරණය කිරීමේදී අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් එම පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ තක්සේරුව කෙරෙහි සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු ය.

10. (අ) 6 වන වගන්තියේ විධිවිධාන හැර මේ ආඥාපනතේ මේ කොටසේ යම් විධිවිධානයක් ; හෝ

1 වන කොටස යටතේ වූ වැරදි හා දඬුවම්.

(ආ) 9 වන වගන්තියෙහි දක්වන ලද යම් කාර්යයක් සඳහා ඒ වගන්තිය යටතේ සාදන ලද යම් නියෝගයක් ; හෝ

[1993 අංක 49 §14]
[1993 අංක 49 §14]

(ඇ) වෙනස් කිරීම් සහිතව හෝ රහිතව යම් අභය භූමියකට නියෝග මගින් ව්‍යාප්ත කරනු ලැබූ මේ ආඥා පනතේ II වන කොටසේ හෝ III වන කොටසේ යම් විධිවිධානයක් ; හෝ

(ඈ) වෙනස් කිරීම් සහිතව හෝ රහිතව, නිශ්චිත ව සඳහන් යම් කෘතියකට නියෝග මගින් ව්‍යාප්ත කරනු ලැබූ මේ ආඥාපනතේ මේ කොටසේ යම් විධිවිධානයක් කඩ කරන යම් තැනැත්තකු වරදක් කරන අතර වරදකරු කරනු ලැබුවිට ඒ තැනැත්තා රුපියල් දසදහසකට නොඅඩු හා රුපියල් විසිදහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට හෝ එකී දඩය හා බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් වන්නේ ය.

[1993 අංක 49 § 14]

“I කොටසේ අර්ථ නිරූපනය. [1993 අංක 49 § 15]

11. පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මීස මේ ආඥාපනතේ මේ කොටසෙහි-

“සත්වයා” යන්නෙන් කොළ ඇට පෙළ සහිත සත්වයකු හෝ කොළ ඇට පෙළ රහිත සත්වයකු අදහස් වේ ;

“ගෘහාශ්‍රිත සතා” යන්නෙන්-

(අ) යම් ගවයෙක්, බැටළුවෙක්, එළුවෙක්, අශ්වයෙක්, බුරුවෙක්, කොටඵුවෙක්, බල්ලෙක් හෝ බළලෙක් ;

(ආ) කුකුළන් ඇති කිරීම වශයෙන් ඇති කරනු ලබන යම් කුකුළෙක් ;

(ඇ) මිනිසා විසින් ගෘහාශ්‍රිතව ඇති කරනු ලබන විට යම් උෟරෙක් ; අදහස් වේ ;

“පැලෑටි” යන්නෙන් ශාඛ වර්ගයේ සාමාජිකයකු අදහස් වේ ;

“වන සතා” යන්නෙන් ගෘහාශ්‍රිත නොවන යම් සතකු අදහස් වේ.”.

II වන කොටස

ඇත්තු සහ මී හරක්

“ජාතික රක්ෂිත භූමිවලින් හා අභය භූමිවලින් පිටත ප්‍රදේශ තුළ ඇතුන් හා මී හරකුන් ආරක්ෂා කිරීම.

[1999 අංක 49 § 17]

12. (1) මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වනු ලබන පරිදි හැර ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් පිටත යම් ප්‍රදේශයක් තුළ-

(අ) යම් ඇත්තකු දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම, කුවාල කිරීම හෝ ගැනීම ; හෝ

(ආ) අධ්‍යක්ෂවරයාගෙන් ඒ වෙනුවෙන් ලබාගත් බලපත්‍රයක් නොමැතිව යම් මී හරකකු අල්ලා ගැනීම,

කිසිම තැනැත්තකු විසින් නොනළ යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ සෑම බලපත්‍රයක් ම, නියමිත ගාස්තුව ගෙවනු ලැබූ විට නියමිත ආකෘතියෙහි නිකුත් කරනු ලබන අතර මී හරකුන් ආරක්ෂා කිරීම හා සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා එහි ඇතුළු කිරීම අවශ්‍ය යයි හෝ අවස්ථානුකූල යයි අධ්‍යක්ෂවරයා සලකන යම් කාලයක් තුළ හා යම් සීමා ඇතුළත මෙන්ම, යම් කොන්දේසිවලට යටත්ව බල සහිතව පවත්වන්නේ ය.

(3) (1) (අ) උපවගන්තිය යටතේ යම් බලපත්‍රයක් දරන්නකු විසින් එකී බලපත්‍රයේ කාලය අවසන් වීමෙන් පසු දින පහලොවක් ඉකුත් වීමට පෙර කාලය අවසන් වූ බලපත්‍රය අධ්‍යක්ෂවරයා වෙත හෝ නියමිත නිලධාරියා වෙත ආපසු භාර දී ඔහු විසින් අල්ලා ගන්නා ලද යම් මී හරකකු පිළිබඳ විස්තර ඔහුට දැන්විය යුතු ය.”.

13. (1) (අ) ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් බැහැර වූ යම් භූමියක යම් ඇතකුගෙන් හෝ මී හරකකුගෙන් යම් තැනැත්තකුට හෝ යම් ගෙයකට, පලදාවකට, වැවිල්ලකට හෝ වෙනත් දේපළකට හානි සිදුවීමට ඉඩ ඇතැයි අධ්‍යක්ෂට පෙනී යන කවර හෝ අවස්ථාවක ඒ භූමිය තුළ ඇතකුගෙන් හෝ මී හරකකුගෙන් අලාභ හානි සිදුවීමට ඉඩ ඇතැයි සැක කරනු ලබන බව ඒ භූමිය තුළ ප්‍රකටව පෙනෙන ස්ථානයන්හි සවි කරනු ලැබූ දැන්වීම් මාර්ගයෙන් ඔහු විසින් ප්‍රකාශයට පැමිණ විය හැකි අතර, එකී ඇතා හෝ මී හරකා එලවා දැමීම සඳහා හෝ අල්ලා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන හෝ අවස්ථානුකූල වන පියවර ඔහු විසින් ගත හැකි ය. තව ද

ඇතාගෙන් හෝ මී හරකා ගෙන් අලාභ හානි පැමිණෙතැයි සැක කෙරෙන ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

[1964 අංක 44§9]
[1970 අංක 1§2]
[1970 අංක 1§37]

නියමිත ගාස්තුවට වැඩි නො වන්නා වූත් ප්‍රමාණවත් යයි අධ්‍යක්ෂ විසින් සලකනු ලබන්නා වූත් යම් ගාස්තුවක් හෝ ගෙවූ විට ඉහත කී ප්‍රකාශය බලපවත්නා කාලය අතර තුර දී එකී භූමිය ඇතුළත එකී ඇතා හෝ මී හරකා අල්ලා ගැනීමට බලය පවරමින් අධ්‍යක්ෂ අවශ්‍යයි සලකන කොන්දේසිවලට යටත් බලපත්‍ර අධ්‍යක්ෂ විසින් නිකුත් කළ හැකි ය.

[1970 අංක 1§37]
[1993 අංක 49§18]
[1970 අංක 1§2]
[1970 අංක 1§37]
[1970 අංක 1§37]

(ආ) (1) (අ) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් භූමියෙහි ජීවිතවලට හෝ දේපළට දැඩි අන්තරාවක් ඇතැයි අධ්‍යක්ෂකට පෙනී යන කවර හෝ අවස්ථාවක නොමිලයේ හෝ නියමිත ගාස්තුව නැතහොත් නියමිත ගාස්තුවට වැඩි නො වන්නා වූත් ප්‍රමාණවත් යයි අධ්‍යක්ෂ විසින් සලකනු ලබන්නා වූත් යම් ගාස්තුවක් හෝ ගෙවූ විට එකී ප්‍රකාශය බලපවත්නා කාලය අතරතුර දී එකී භූමිය ඇතුළත, අවස්ථාවෝචිත පරිදි එකී ඇතා හෝ මී හරකා වෙඩි තැබීමට, මැරීමට හෝ අල්ලා ගැනීමට බලපත්‍ර හිමියාට බලය පවරමින්, අවශ්‍යයයි හෝ අවස්ථානුකූල යයි අධ්‍යක්ෂ සලකන කොන්දේසිවලට යටත්ව බලපත්‍ර අධ්‍යක්ෂ විසින් නිකුත් කළ හැකි ය.

[1970 අංක 1§37]
[1970 අංක 1§37]
[1970 අංක 1§37]
[1970 අංක 1§37]
[1970 අංක 1§37]
[1970 අංක 1§37]

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ සෑම ප්‍රකාශයක් ම පිළිබඳ ව අධ්‍යක්ෂ විසින් වහාම අමාත්‍යවරයා' වෙත වාර්තා කළ යුතු අතර එය එසේ ප්‍රකාශයට පැමිණවීමේ දින සිට මාස දෙකක කාල පරිච්ඡේදයක් තුළ බලසහිතව පැවතිය යුතු ය.

(3) අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නිවේදනයක මාර්ගයෙන්, ඒ ප්‍රකාශය බලසහිතව පැවතිය යුතු කාලසීමාව දීර්ඝ කිරීම හෝ සීමා කිරීම කළ හැකි ය; නැතහොත් එකී ප්‍රකාශය අන්‍යාකාරයෙන් වෙනස් කිරීම හෝ ප්‍රත්‍යාදිෂ්ඨ කිරීම කළ හැකි ය. එහෙත් එකී නිවේදනය පළ කිරීමට පෙර ඒ ප්‍රකාශය යටතේ කරන ලද හෝ අවසර දුන් කිසිවකට එකී නිවේදනය, හානි ංර නොවිය යුතු ය.

14. ඇතකු යම් වැවිල්ලක හෝ වගා කළ ඉඩමක නැවත නැවතත් නිදැල්ලේ හැසිරෙනු දක්නට ලැබේ යයි ද වැවිල්ලේ හෝ වගා කළ ඉඩමේ අයිතිකරුට බරපතල අලාභ හානි සිදු කරනැයි ද නැතහොත් එහි වාසය කරන්නවුන්ගේ ජීවිතවලට හෝ දේපළවලට අලාභහානි සිදු කිරීමට ඉඩ ඇතැයි ද අධ්‍යක්ෂ සැකීමට පත් වන අවස්ථාවක, (ජාතික රක්ෂිත භූමියක් ඇතුළත වූ ස්ථානයක් නො වන) යම් ස්ථානයකට ඒ ඇතා ලුහුබැඳ යාමට හෝ එළවා ගෙන යාමට ද ඒ ඇතා වෙඩි

විශේෂ බලපත්‍ර යටතේ ඇතුත් වෙඩි තැබීම, මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම.

[1964 අංක 44§10]
[1970 අංක 1§2]
[1970 අංක 1§37]

තැනීමට, මැරීමට හෝ අල්ලා ගැනීමට ද යම් තැනැත්තකුට බලය පවරමින් අවශ්‍ය යයි හෝ අවස්ථානුකූල යයි අධ්‍යක්ෂ සලකන කොන්දේසිවලට යටත්ව විශේෂ බලපත්‍රයක් නොමිලයේ හෝ නියමිත ගාස්තුව තැනහොත් නියමිත ගාස්තුවට වැඩි නොවන්නා වූ ද ප්‍රමාණවත් යයි අධ්‍යක්ෂ විසින් සලකනු ලබන්නා වූ ද ගාස්තුවක් වේ නම් එය ගෙවූ විට එකී තැනැත්තාට අධ්‍යක්ෂ විසින් නිකුත් කළ හැකි ය.

[1993 අංක 49§19]

15. ඉවත් කරන ලදී.

ඇතුන් හා මී හරකුන් මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම නොපමාව වාර්තා කළ යුතු බව.

16. 13 වන වගන්තියෙන් හෝ 14 වන වගන්තියෙන් හෝ ඒ වගන්තියක් යටතේ හෝ පවරනු ලැබූ අයිතිවාසිකමක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී යම් ඇතකු හෝ මී හරකකු මරන හෝ අල්ලා ගන්නා යම් තැනැත්තකු විසින්, එකී මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම සිදු වූ ප්‍රදේශයෙහි රාජකාරි කිරීමට හිමිකම ඇති යම් පොලිස් නිලධාරියකු වෙත හෝ නියමිත නිලධාරියකු වෙත හෝ අධ්‍යක්ෂවරයා වෙත එකී මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම නොපමාව වාර්තා කළ යුතු ය.

[1993 අංක 49 §20]

11 වන කොටස යටතේ මරන ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද ඇතුන් හා මී හරකුන් පිළිබඳ අයිතිය.

17. (1) මේ ආඥාපනතේ මේ කොටස යටතේ නිකුත් කරනු ලැබූ බලපත්‍රයක බලය යටතේ යම් තැනැත්තකු විසින් යථා පරිදි මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද ඇතෙක්, එකී බලපත්‍රයට අනුයුක්ත කොන්දේසිවල අන් ආකාරයකින් විධිවිධාන සලස්වා ඇත්තේ නම් මිස, ඒ තැනැත්තාගේ දේපළ වන්නේ ය.

[1970 අංක 1§2]

(2) ඉහත සඳහන් (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත් ව, මරනු ලැබූ හෝ අල්ලා ගනු ලැබූ සෑම ඇතෙක් ම රජයේ දේපළ වන්නේ ය.

[1993 අංක 49§ 21]

(3) මේ ආඥාපනතේ මේ කොටස යටතේ යම් තැනැත්තකු විසින් යථා පරිදි මරණු ලැබූ යම් මී හරකකු මරණ ලද්දේ බලපත්‍රයක බලය යටතේ නම්, ඒ බලපත්‍රයට අනුයුක්ත කොන්දේසිවලින් අන්‍යාකාර විධිවිධාන සලසා ඇත්නම් මිස, ඒ මී හරකා ඒ තැනැත්තාගේ දේපළ වන්නේ ය.

මළ ඇතුන්ගේ දෑ හා මළකුණු බැහැර කිරීමට අධ්‍යක්ෂ වෙත බලය පවරනු ලැබීම.

18. රජයේ දේපල වන යම් මළ ඇතකුගේ දෑ හෝ මළකුණු හෝ මළකුණේ කොටසක් හෝ නියම කරනු ලැබිය හැකි සීමා කිරීම්වලට හෝ කොන්දේසිවලට යටත් ව අධ්‍යක්ෂ විසින් විකිණීමෙන් හෝ අන් ආකාරයකින් බැහැර කළ හැකි ය.

[1970 අංක 2§10]

ඇතුන් අපනයනය කිරීමේ දී ගෙවිය යුතු රාජ්‍ය භාග.

19. (1) ලංකාවේ සිට ලංකාවෙන් බැහැර කවර හෝ ස්ථානයකට අපනයනය කරනු ලබන වල් හෝ හීලෑ හෝ සෑම ඇතකු ම සම්බන්ධයෙන්, කලින් කළ නියම කරනු ලබන ප්‍රමාණ අනුව වූ රාජ්‍ය භාගයක්, තැව්ගත කරන වරායේ දී රේගු නිලධාරීන් විසින් අපනයන කීරු ගාස්තුවක් වශයෙන් අය කරනු ලැබේ.

[1970 අංක 1§37]

[1949 අංක 38§3] [1970 අංක 1§3]

(2) අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද විශේෂ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හැර, ලංකාවේ සිට ලංකාවෙන් බැහැර කිරීම ස්ථානයකට වල් හෝ හීලෑ හෝ කිසිම ඇතකු අපනයනය නො කළ යුතු ය.

(3) මේ වගන්තිය රේඛ ආඥාපනතේ කොටසක් වුවාක් මෙන් බල පැවැත්විය යුතු අතර, ඒ ආඥාපනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

19අ. (1) 40 වන වගන්තියේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වුවද කිසිම තැනැත්තකු විසින්—

“ඇතකුගේ යම් කොටසක් අපනයනය කිරීම තහනම් කිරීම.

[1993 අංක 40§22]

(අ) යම් ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දතක් හෝ ඇත් දළයක හෝ ඇත් දතක යම් කොටසක් හෝ ඇත් දළයකින් හෝ ඇත් දතකින් නැතහොත් ඇත් දළයක හෝ ඇත්දතක කොටසකින් සෑදූ යම් භාණ්ඩයක් හෝ ඇත් දළයකින් හෝ ඇත් දතකින් ලබාගත් ඇත් දත් ද්‍රව්‍ය අඩංගු යම් භාණ්ඩයක් ; හෝ

(ආ) ඇතකු වෙතත් යම් කොටසක් හෝ ඇතකුගේ යම් කොටසකින් සෑදූ හෝ ඇතකුගේ යම් කොටසක් අඩංගු යම් භාණ්ඩයක්,

ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය නොකළ යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන උල්ලංඝනය කරන යම් තැනැත්තකු වරදක් කරන අතර වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් කිස් දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් පනස් දහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

(3) මේ වගන්තිය රේඛ ආඥාපනතේ කොටසක් වූයේ බලපැවැත්විය යුතු අතර එම ආඥාපනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

20. (අ) මේ ආඥාපනතේ මේ කොටස උල්ලංඝනය කරමින් හෝ මේ ආඥාපනතේ මේ කොටස යටතේ තමා වෙත නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක භාවයට පටහැනිව හෝ ඇතකු දඩයම් කරන, වෙඩි තබන, මරණ, කුවාල කරන, අල්ලා ගන්නා, පසුපස යන හෝ ලුහුබඳින ; හෝ

වැරදි—ඇතුත්.
[1970 අංක 1§2]
[1970 අංක 1§11]

(ආ) 19 වන වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද විශේෂ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හැර ලංකාවේ සිට වල් හෝ හීලෑ හෝ ඇතකු අපනයනය කරන හෝ එකී අපනයනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු රාජ්‍ය භාගය ගෙවීම යම් අයුරකින් මඟ හරින,

[1970 අංක 1§2]

තැනැත්තෙක් වරදක් කරන අතර වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී රුපියල් එක් ලක්ෂයකට නොඅඩු සහ රුපියල් දෙලක්ෂ පනස් දහසකට නො වැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත

[1993 අංක 40§23]

කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් වන්නේ ය. යම් ඇතකු මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මේ වගන්තියේ (අ) ඡේදයෙහි සඳහන් වරදකට වරදකරු කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු සන්නකයෙහි ඒ ඇතා හෝ උගේ මළ සිරුර හෝ දළ හෝ ඇන්දත් හෝ කිබෙන් බවට අධිකරණය තීරණය කළ අවස්ථාවක එකී ඇතා, මළ සිරුර, දළ හෝ ඇන්දත් රජය සඳහා සහ වෙනුවෙන් දැරීම පිණිස ආණ්ඩුවේ යම් නිලධරයකුගේ සන්නකයට හෝ ආරක්ෂාවට භාරදෙන ලෙස විධාන කරමින් අධිකරණය විසින් ආඥා කළ හැකි ය.

වැරදි-මැරුණු ඇතුන්.
[1970 අංක 1§12]
[1993 අංක 49§24]

21. (1) රජය සතු දේපළ වන මැරුණු ඇතකුගේ මළකුණ හෝ මළකුණේ යම් කොටසක් (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව ගන්නා, කපා ගන්නා, ඉවත් කරන, විකුණන හෝ මිලට ගන්නා තැනැත්තෙක් වරදක් කරන අතර වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් එක් ලක්ෂයකට නොඅඩු සහ රුපියල් දෙලක්ෂයකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට බන්ධනාගාරගත කිරීම හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් වන්නේ ය.

(2) රජයේ දේපළ වන මැරුණු ඇතකුගේ මළකුණ හෝ ඒ මළකුණේ යම් කොටසක් අධ්‍යක්ෂ විසින් 18 වන වගන්තිය යටතේ බැහැර කර ඇති නම්, (1) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් කිසිවක් ඒ මළකුණට ඒ මළකුණේ ඒ කොටසට අදාළ නො වන්නේ ය.

මී හරකුන්ට අදාළ වැරදි.
[1993 අංක 49§25]

22. මේ ආඥාපනතේ මේ කොටස උල්ලංඝනය කරමින් හෝ මේ ආඥාපනතේ යම් කොටස යටතේ නමා වෙන නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක නියමයන්ට පටහැනිව යම් මීහරකුකු දඩයම් කරන, වෙසී තබන, මරණ හෝ අල්ලා ගන්නා යම් තැනැත්තෙක් වරදක් කරන අතර වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් පන්දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් දසදහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ එක් අවුරුද්දකට නොඅඩු සහ අවුරුදු දෙකකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් වන්නේ ය.

ඇතුන් ලියාපදිංචි කිරීම හා ඇතුන් සඳහා බලපත්‍ර ලබා ගැනීම

[1964 අංක 44§16]
[1970 අංක 1§2]
[1970 අංක 1§2]
[1970 අංක 1§2]
[1970 අංක 1§2]

22අ. (1) ලියාපදිංචි කර ඇත්නම් මීස හා මේ වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව ඇතා සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍රයක් ලබා ඇත්නම් මීස ඇතකු අයිතිව සිටීම, තම භාරයෙහි තබා ගැනීම හෝ ඇතකුගෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීම කිසිම තැනැත්තකු විසින් නො කළ යුතු ය.
(2) ඇතකු අයිතිව සිටින හෝ තම භාරයෙහි තබා ගෙන සිටින සෑම තැනැත්තකු ම විසින් ඒ ඇතා නියමිත නිලධරයා වෙත ලියා පදිංචි කළ යුතු ය.
(3) ඇතකු අයිතිව සිටින හෝ තම භාරයෙහි තබාගෙන සිටින සෑම තැනැත්තකු ම විසින් ලියාපදිංචි කිරීමට පෙර නියම කරනු ලබන ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තුවක් ගෙවිය යුතු ය.

(4) අධ්‍යක්ෂ විසින්, ඇතුන්ගේ ලේඛනයක් නියම කරනු ලබන ආකාරයකට තබා ගත යුතු ය. [1970 අංක 1§37] [1970 අංක 1§2]

(5) ඇතකු අයිති ව සිටින හෝ තම භාරයෙහි තබාගෙන සිටින සෑම තැනැත්තකුම විසින් නියමිත බලපත්‍ර ගාස්තුව ගෙවීමෙන් පසු ඒ ඇතා සම්බන්ධයෙන් නියමිත නිලධාරියාගෙන් වාර්ෂික බලපත්‍රයක් ලබා ගත යුතු ය. [1970 අංක 1§2] [1970 අංක 1§26]

(6) විකිණීමක් හෝ තැහි කිරීමක් හෝ කලින් අයිතිකරුගේ මරණය හෝ නියා නැතහොත් වෙනත් කවර හෝ ආකාරයකින් යම් තැනැත්තකු ඇතකුගේ අයිතිකරු බවට පත් වන හෝ එකී ඇතාගේ භාරකාරත්වය ලබා ගන්නා අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බව අධ්‍යක්ෂ වෙත හෝ නියමිත නිලධාරියා වෙත තොපමාව දැනුම් දිය යුතු අතර, එකී ඇතා ලියාපදිංචි කරන ලද්දේ නම් හෝ උභය සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍රයක් ලබා ඇත්තේ නම් කලින් වූ ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය අවලංගු කර අලුත් ලියාපදිංචියක් කිරීමටත් අලුත් බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමටත් පියවර ගත යුතු ය. [1970 අංක 1§2] [1970 අංක 1§2] [1970 අංක 1§37] [1970 අංක 1§2]

(7) මේ වගන්තියෙහි විධිවිධානවලට අනුකූලව ලියා පදිංචි කරනු නොලැබූවා වූ ද බලපත්‍රයක් නොගන්නා වූ ද ඇතකු අයිතිව සිටින හෝ තම භාරයෙහි තබාගෙන සිටින හෝ එවැනි ඇතකුගෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නා යම් තැනැත්තෙක් වරදක් කරන අතර, වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් එක් ලක්ෂයකට නොඅඩු සහ රුපියල් දෙලක්ෂයකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් වන්නේ ය. [1993 අංක 49§ 26]

(8) ඇතකු තබා ගන්නා ස්ථානයක් බව විශ්වාස කිරීමට අධ්‍යක්ෂවරයාට හෝ ඔහු විසින් බලය දෙන ලද යම් නිලධාරියකුට විශ්වාස කිරීමට හේතු ඇති ස්ථානයකට කවර හෝ වේලාවක ඇතුළුවීම ද මේ වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කර ඇත් ද යන වග නිසැක වශයෙන් දැන ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පරීක්ෂණ හෝ විමර්ශන එහි පැවැත්වීම ද අධ්‍යක්ෂවරයා හෝ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් බලය දෙන ලද නිලධාරියා විසින් කළ හැකි ය. [1993 අංක 49§ 26]

(9) (අ) ඇතුන් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා සහ ඇතුන් පිළිබඳව බලපත්‍ර ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලුම් පත් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු වූ ද ඇතුන් ලියාපදිංචි කිරීමේ හා ඇතුන් සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ බලය ඇත්තා වූ ද නිලධාරියන් නිශ්චිතව සඳහන් කරමින් ; [1970 අංක 1§ 2] [1993 අංක 49 §26] [1970 අංක 1§ 2]

[1970 අංක 1§2]

- (ආ) ඉල්ලුම් පත්‍රයක්, ලියාපදිංචිය සහතික කරන ලේඛනයක් හෝ බලපත්‍රයක් අදාළ වන ඇතා හඳුනා ගැනීමේ ලකුණු හා වෙනත් විස්තර පිළිබඳව සඳහන් කිරීම ඇතුළු ව එකී ඉල්ලුම් පත්‍රයෙහි ලියාපදිංචිය සහතික කරන ලේඛනයෙහි හෝ බලපත්‍රයෙහි දැක්විය යුතු විස්තර නිශ්චිත ව සඳහන් කරමින් ;
- (ඇ) එකී ලියාපදිංචිය කරනු ලබන්නේ හා බලපත්‍රය නිකුත් කරනු ලබන්නේ යම් කොන්දේසිවලට යටත් ව ද ඒ කොන්දේසි සහ එකී ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය සඳහා ගෙවිය යුතු ගාස්තුව ද නිශ්චිත ව සඳහන් කරමින් ;
- (ඈ) නියමිත නිලධාරීන් විසින් මේ වගන්තිය යටතේ නාමලේඛන තබා ගත යුතු ආකාරය නිශ්චිත ව සඳහන් කරමින් ; හා
- (ඉ) එකී ලියාපදිංචියක් හෝ බලපත්‍රයක් අවලංගු කිරීමේ ආකාරය ද අලුත් ලියාපදිංචියක් කිරීමේ හා අලුත් බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීමේ ආකාරය ද නිශ්චිත ව සඳහන් කරමින්

නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

ඇතුළත් නීති විරෝධී ලෙස සත්කකයෙහි තබා ගැනීම සඳහා දඬුවම්.

[1964 අංක 44§17]
 [1970 අංක 1§2]
 [1970 අංක 1§2]
 [1993 අංක 49§27]
 [1970 අංක 1§2]

23. (1) ඇතකු නීති විරෝධී ලෙස සත්කකයෙහි තබා ගෙන සිටි තැනැත්තෙක් වරදක් කරන අතර වරද කරනු ලැබූ විට ඒ තැනැත්තා රුපියල් එක් ලක්ෂයකට නොඅඩු සහ රුපියල් දෙලක්ෂයකට නොවැඩි දඩයකට හෝ දස අවුරුද්දකට නොඅඩු හා විසි අවුරුද්දකට නොවැඩි කාලයකට දෙආකාරයෙන් එක් ආකාරයට බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ එකී දඩය හා බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් වන්නේ ය. තවද එවැනි යම් තැනැත්තකු වරදකරු කිරීමේදී, ඒ වරද සිදු කරන ලද්දේ යම් ඇතකු සම්බන්ධයෙන්ද ඒ ඇතාගේ සත්කකය නිත්‍යානුකූලව දැරීමට හිමිකම් ඇත්තේ යයි අධිකරණයට පෙනී යන වෙත යම් තැනැත්තකුගේ අයිතිවාසිකම් ගැන සැලකිල්ල දක්වමින් එකී ඇතා පිළිබඳ සුදුස්සක් කිරීම සඳහා වූ ආඥාවන් අධිකරණය විසින් කළ හැකි ය.

(2) තම සත්කකයෙහි ඇතකු තබා ගෙන සිටින තැනැත්තෙක් —

- (අ) මේ ආඥාපනත යටතේ හෝ 1937 අංක 2 දරන ආඥාපනත මගින් ඉවත් කරනු ලැබූ යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක බලය යටතේ ඒ ඇතා අල්ලාගත් තැනැත්තා වන්නේ නම් ; හෝ

[1970 අංක 1§2]

- (ආ) ඒ ඇතා අල්ලාගත් තැනැත්තාගේ අයිතියට අනුප්‍රාප්තිකයා වන්නේ නම් ; හෝ

(ඇ) ඒ ඇතා අල්ලාගත් තැනැත්තා හෝ ඔහුගේ අයිතියට අනුප්‍රාප්තිකයා හෝ වෙනුවෙන් සන්නකය දරන්නේ නම් ; හෝ [1970 අංක 152]

මිස, ඔහු එකී ඇතා නීති විරෝධී ලෙස සන්නකයෙහි තබා ගෙන සිටින ලෙස සලකනු ලැබේ.

24. (1) නියමිත නිලධරයකු වෙත ලියාපදිංචි කරනු ලැබ ඇත හොත් මිස ඇත් දළයක් හෝ වෙනත් ඇත් දත් කිසිම තැනැත්තකු විසින් තම සන්නකයෙහි තබා නො ගත යුතු ය. ඇත් දළ හා වෙනත් ඇත් දත් ලියාපදිංචි කළ යුතු බව. [1964 අංක 44518]

(2) ඇත් දළ හා වෙනත් ඇත් දත් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා නියම කරනු ලබන ආකාරයකට වූ නාම ලේඛනයක් සෑම නියමිත නිලධරයකු ම විසින්පවත්වා ගෙන යා යුතු ය. [1993 අංක 49528]

(3) ලියාපදිංචි නොකරන ලද ඇත් දළයක් හෝ වෙනත් ඇත් දත් කම සන්නකයෙහි තබාගෙන සිටින යම් තැනැත්තෙක් වරදක් කරන අතර වරදකරු කරන ලැබූ විට රුපියල් විසි දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් එක් ලක්ෂයකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් වන්නේ ය. [1993 අංක 49528]

(4) අධිකරණය විසින්, (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකු වරදකරු කිරීමේ දී, එකී වරද සිදු කරන ලද්දේ යම් ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දත් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ ඇත් දළයේ හෝ ඇත් දත් සන්නකය නිත්‍යානුකූලව දැරීමට හිමිකම් ඇත්තේ යයි අධිකරණයට පෙනී යන වෙන යම් තැනැත්තකුගේ අයිතිවාසිකම් ගැන සැලකිල්ල දක්වමින් එකී ඇත්දළය හෝ වෙනත් දත පිළිබඳ සුදුස්සක් කිරීම සඳහා වූ ආඥාවක් අධිකරණය විසින් කළ හැකි ය.

(5) (අ) ඇත් දළ හා වෙනත් ඇත් දත් ලියාපදිංචි කිරීමට බලය ඇති නිලධරයා නිශ්චිතව සඳහන් කරමින් ; හා

(ආ) නියමිත නිලධරයන් විසින් මේ වගන්තිය යටතේ නාමලේඛන පවත්වා ගෙන යා යුතු ආකාරය නිශ්චිත ව සඳහන් කරමින්

නියෝග පනවනු ලැබිය හැකි ය.

24අ. (1) ඇත්දළයක් හෝ ඇත් දත් 24 වන, වගන්තිය අනුව ලියාපදිංචි කරනු ලැබීමෙන් පසුව තමා සන්නකයෙහි ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දත් ඇති සෑම තැනැත්තකුම, එම ඇත් දළය හෝ ඇත් දත් සඳහා බලපත්‍රයක් ලබාගත යුතු ය. ඇත් දළ හා ඇත් දත් සඳහා බලපත්‍ර ලබාගත යුතු බව. [1993 අංක 49529]

වන සත්ව / වෘක්ෂලතා අඟුණ

(2) නියමිත ආකෘතියෙහි වූ ඉල්ලුම්පත්‍රයක් නියමිත නිලධරයා වෙත ඉදිරිපත් කර නියමිත ගාස්තුව ගෙවා බලපත්‍ර ලබාගත යුතු ය.

(3) සෑම නියමිත නිලධරයකු විසින් ම ඇත් දළ හා ඇත් දත් සඳහා බලපත්‍ර දීම සම්බන්ධයෙන් වූ ලේඛනයක් පවත්වා ගත යුතු ය.

(4) ඇත් දළය හෝ ඇත් දත සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍රයක් ලබා නොගෙන එය තමා සන්තකයෙහි තබා ගන්නා සෑම තැනැත්තෙක්ම වරදකට වරදකරු වන අතර වරදකරු කරනු ලැබීමෙන් පසු රුපියල් තිස්දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් එක් ලක්ෂයකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාචාරයෙන් එක් ආකාරයකින් බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත්විය යුතු ය.

ඇත් දළ හෝ ඇත් දත් තබා ඇති ස්ථානය පරීක්ෂා කිරීම.

[1993 අංක 49§29]

24ආ. ඇත් දළ හෝ ඇත් දත් තබාගන්නා ස්ථානයක් බව විශ්වාස කිරීමට අධ්‍යක්ෂවරයාට හෝ ඔහු විසින් බලය දෙන ලද යම් නිලධරයකුට විශ්වාස කිරීමට හේතු ඇති ස්ථානයකට කවර හෝ වේලාවක ඇතුළුවීම ද මේ වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ක්‍රියාකර ඇත්ද යන වග නිසැක වශයෙන් දැන ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පරීක්ෂණ හෝ විමර්ශන එහි පැවැත්වීම ද අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් හෝ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් බලය දෙන ලද නිලධරයා විසින් කළ හැකි ය.

ඇතකු ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දත් සැකපිට තහනමට අල්ලා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ යනාදීන් සතු බලය.

[1993 අංක 44§19]
[1970 අංක 1§2]
[1971 අංක 1§37]

25. යම් තැනැත්තකු විසින්, ඇතකු, ඇත් දළයක් හෝ ඇත් දතක් තිහි විරෝධී ලෙස තම සන්තකයෙහි තබා ගෙන සිටින බව අධ්‍යක්ෂට හෝ පොලිස් නිලධරයකුට හෝ වෙනත් නියමිත නිලධරයකුට පෙනී යන අවස්ථාවක, අධ්‍යක්ෂ එකී පොලිස් නිලධරයා හෝ වෙනත් නියමිත නිලධරයා විසින් එකී ඇතා ඇත් දළය හෝ ඇත් දත තහනමට අල්ලා ගෙන ඒ ඇතා රඳවා තබා ගැනීම ද එකී ඇතා ඇත් දළය හෝ ඇත් දත සම්බන්ධයෙන් සුදුස්සක් කිරීම සඳහා වූ ආඥාවක් කරන ලෙස එකී ඇතා, ඇත් දළය හෝ ඇත් දත තහනමට අල්ලා ගත් ස්ථානය විෂයෙහි අධිකරණ බලය ඇති මහෙස්ත්‍රාත්වරයා වෙත ඉල්ලුම් කිරීම නිත්‍යානුකූල වන අතර ඒ ඉල්ලීම ඉදිරිපත් කරනු ලැබූයේ යම් මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු වෙත ද ඒ මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් අවශ්‍යයයි ඔහුට පෙනී යන පරීක්ෂණයකින් පසු, අවස්ථානුකූලව යුක්තිසහගත වන පරිදි එකී ඇතා, ඇත් දළය හෝ ඇත් දත සම්බන්ධයෙන් සුදුස්සක් කිරීම සඳහා වූ ආඥාවක් කළ හැකි ය.

[1970 අංක 1§2]
[1993 අංක 44§19]

(2) මේ වගන්තිය යටතේ කරන ලද ආඥාවක් අදාළ වන ඇතා, ඇත් දළය හෝ ඇත් දත සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද වරදක් සඳහා චෝදනා ඉදිරිපත් කරනු ලැබීමට යම් තැනැත්තකු යටත්වීම කෙරෙහි, එකී ආඥාව බල නොපාන්නේ ය.

26. ඉවත් කරන ලදී.

[1993 අංක 49§30]

27. මේ ආඥාපනතේ මේ කොටස යටතේ බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා නියමිත ගාස්තුව අධ්‍යක්ෂ විසින් අත් හැරිය හැක්කේ හෝ අඩු කළ හැක්කේ කවර අවස්ථාවල දී ද යන වග සහ කිනම් කොන්දේසිවලට යටත්ව ද යන වග ද නියම කරමින් නියෝග සෑදිය හැකි ය.

II වන කොටස සඳහා විශේෂ නියෝග. [1970 අංක 1§37]

28. ප්‍රකාශිතව ම අහස විධිවිධානගත සලස්වනු ලබන්නේ නම් මිස හෝ පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස, මේ ආඥාපනතේ මේ කොටසෙහි.—

II වන කොටසේ අර්ථ නිරූපනය.

“මි හරකා” යන්නෙන්, කුළු මි හරකෙක් අදහස් වේ.

[1993 අංක 49§31]

“ඇතා” යන්නෙන්, වල් ඇතකු අදහස් වන අතර, ඊට දළ ඇතෙක් ද ඇතුළත් වේ. එමෙන් ම 22අ වන වගන්තියේ කාර්යයන් සඳහා භීලූ හෝ ගෘහාශ්‍රිත ඇතෙක් හෝ දළ ඇතෙක් ද ඊට ඇතුළත් වේ.

[1970 අංක 1§14]

“ඇත් දළය” යන්නෙන් ඇතකුගේ දළය අදහස් වේ.

“ඇත් දත” යන්නෙන් ඇතකුගේ වෙනත් දතක් අදහස් වේ.

[1964 අංක 44§21] [1970 අංක 1§2] [1964 අංක 44§21]

“දළ ඇතා” යන්නෙන්, ඡේද දත්ත (දළ) ජෝඩුවක් හෝ ඉන් එක් ඡේද දත්තයක් (දළයක්) සහිත වල් ඇතෙක් අදහස් වේ.

[1970 අංක 1§2] [1964 අංක 44§21]

29. ඇතුන් ආරක්ෂා කිරීම සහ සංරක්ෂනය කිරීම සඳහා අනාථ ඇතුන් ඇති දැඩි කිරීම සහ රැක බලා ගැනීම සඳහා විධිවිධාන සලසන්නා වූ ද අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් අවශ්‍ය යයි සලකනු ලබන්නා වූ ද අලි අනාථාගාරය හෝ සමාන ආයතන සංඛ්‍යාවක් යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් හෝ අභය භූමියක් ඇතුළත හෝ ඉන් පිටත පිහිටුවනු ලැබ පවත්වාගෙන යනු ලැබිය යුතු ය.

අලි අනාථාගාරය.

[1993 අංක 49§32]

III වන කොටස

කොඳු ඇට පෙළ සහිත සතුන් හා කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතුන්

30. ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් පිටත යම් ප්‍රදේශයක් තුළ —

I වන උපලේඛනයේ අතුළත් නොවන ක්ෂීරපායී සතුන්ට සහ උරගයින්ට අදාළ වැරදි. [1993 අංක 49§34]

(අ) I වන උපලේඛනයෙහි ඇතුළත් නොවන යම් ක්ෂීරපායී සතුකු හෝ උරගයකු මරණ හෝ එම සතා හෝ උරගයාට තුවාල කරන හෝ හානි සිදු කරන හෝ එම සතා හෝ උරගයා අල්ලා ගන්නා ; හෝ

(ආ) එවැනි උරගයකුගේ බිත්තර හෝ කුඩුවක් ගන්නා හෝ විනාශ කරන ; හෝ

- (ඇ) එම ක්ෂීරපායී සතා හෝ උරගයා මැරීමේ හෝ එම සතාට හෝ උරගයාට තුවාල කිරීමේ හෝ හානි සිදු කිරීමේ හෝ එම සතා හෝ උරගයා අල්ලා ගැනීමේ කාර්ය සඳහා යම් බෝට්ටුවක් හෝ යම් ලාභු වර්ගයක් හෝ මළ පුඩුවක්, දැලක් උල්කටුවක්, උගුලක්, තුවක්කුවක්, පොල්ලක්, යම් උපකරණයක් සහිත කොක්කක් හෝ ඇමක් හෝ යම් ආකාරයක පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ වෙනත් උපකරණයක් පාවිච්චි කරන ; හෝ
- (ඈ) මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද එවැනි ක්ෂීරපායී සතකු හෝ උරගයකු හෝ මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද එවැනි ක්ෂීරපායී සතකුගේ හෝ උරගයකුගේ යම් කොටසක් හෝ එසේ මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද ක්ෂීරපායී සතකුගේ හෝ උරගයකුගේ මස් හෝ එවැනි උරගයකුගේ බිත්තර හෝ තම සන්තකයෙහි හෝ තමාගේ පාලනය යටතේ තබාගෙන සිටින ; හෝ
- (ඉ) මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද එවැනි යම් ක්ෂීරපායී සතකුගේ හෝ උරගයකුගේ පදම් කළ හෝ නොකළ හම හෝ එම ක්ෂීරපායී සතාගේ අං හෝ අං තට්ටුවක් හෝ තම සන්තකයෙහි හෝ තමාගේ පාලනය යටතේ තබාගෙන සිටින; හෝ
- (ඊ) එවැනි යම් ක්ෂීරපායී සතකු හෝ උරගයකු හෝ එම ක්ෂීරපායී සතාගේ හෝ උරගයාගේ යම් කොටසක් හෝ විකිණීම සඳහා ප්‍රදර්ශනය කරන ; හෝ
- (උ) පදම් කිරීමේ කාර්ය සඳහා හෝ ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට පිළියෙල කිරීම සඳහා එම ක්ෂීරපායී සතාගේ හෝ උරගයාගේ හෝ හම මිලදී ගන්නා යම් නැනැන්තකු

වරදකට වරදකරු එය යුතු අතර එසේ වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් දස දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් හිස් දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

මේ වගන්තියේ විධිවිධාන 11 වන වගන්තිය මගින් අර්ථ නිරූපණය කරනු ලැබ ඇති යම් ගෘහාශ්‍රිත සතකු සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවිය යුතු ය.

පක්ෂීන්ට අදාළ වැරදි.

31. ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් පිටත යම් ප්‍රදේශයක් තුළ

[1993 අංක 49 §34]

- (අ) යම් පක්ෂියකු මරණ, එම පක්ෂියාට තුවාල සිදු කරන, හානි කරන හෝ එම පක්ෂියා අල්ලා ගන්නා ; හෝ
- (ආ) යම් පක්ෂියකුගේ බිත්තර හෝ කුඩුව ගන්නා හෝ විනාශ කරන ; හෝ

(ඇ) එවැනි යම් පක්ෂියකු මැරීමේ හෝ එම පක්ෂියාට තුවාල සිදු කිරීමේ හෝ හානි සිදු කිරීමේ හෝ එම පක්ෂියා අල්ලා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා යම් බෝට්ටුවක් හෝ යම් ලාභ වර්ගයක් හෝ මළපුඬුවක්, දැලක්, උල් කටුවක්, උගුලක්, තුවක්කුවක්, පොල්ලක් හෝ ලනුවක් හෝ යම් උපකරණ සහිත කොක්කක් හෝ ඇමක් හෝ යම් ආකාරයක පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ වෙනත් උපකරණයක් පාවිච්චි කරන ; හෝ

(ඈ) මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද පක්ෂියකු මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද පක්ෂියකුගේ තමක් හෝ මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද යම් පක්ෂියකුගේ පිහාටු හෝ වෙනත් යම් කොටසක් හෝ පක්ෂියකුගේ බිත්තර තම සන්නිකයෙහි හෝ තම පාලනය යටතේ තබා ගෙන සිටින ; හෝ

(ඉ) යම් පක්ෂියකු හෝ යම් පක්ෂියකුගේ කොටසක් විකිණීම සඳහා ප්‍රදර්ශනය කරන ;

යම් තැනැත්තකු විරූපකර වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු කරනු ලැබීමේදී රුපියල් පන් දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දස දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය :

එසේ වුවද II වන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් පක්ෂියකු සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකු විසින් මේ වගන්තිය යටතේ වරදක් කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු නොලැබිය යුතු ය.

මේ වගන්තියේ විධිවිධාන 11 වන වගන්තියෙහි අර්ථ නිරූපණය කරනු ලැබ ඇති යම් ගෘහස්ථ සතකු සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවිය යුතු ය.

31අ. ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් පිටත යම් ප්‍රදේශයක් තුළ —

(අ) අනුපිළිවෙලින් III වන සහ IV වන උපලේඛනවල ඇතුළත් කරනු ලැබ ඇති යම් උභය ජීවියකු හෝ මත්ස්‍යයකු දැන දැනම මරණ තුවාල සිදු කරන, එවැනි සතකුට හානි සිදු කරන, එවැනි සතකු අල්ලා ගන්නා හෝ එකතු කරන ; හෝ

(ආ) එවැනි යම් උභය ජීවියකුගේ හෝ මත්ස්‍යයකුගේ බිත්තර, මාළු බිත්තර හෝ කුඩු ගන්නා හෝ විනාශ කරන ; හෝ

(ඇ) එවැනි යම් උභය ජීවියකු හෝ මත්ස්‍යයකු මැරීමේ හෝ එවැනි උභය ජීවියකුට හෝ මත්ස්‍යයකුට තුවාල සිදු කිරීමේ හෝ හානි කිරීමේ හෝ එම උභය ජීවියා හෝ මත්ස්‍යයා

III වන හා IV වන උපලේඛනවල ඇතුළත් කරනු ලැබූ උභය ජීවීන්ට හා මත්ස්‍යයන්ට අදාළ වැරදි.

[1093 අංක 49 §35]

අල්ලා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා යම් බෝට්ටුවක් හෝ යම් ලාභ වර්ගයක් හෝ මළ පුඬුවක්, දැලක්, උල් කටුවක්, උගුලක්, කුවක්කුවක්, පොල්ලක්, ලනුවක් හෝ යම් උපකරණ සහිත කොක්කක් හෝ ඇමක් හෝ යම් ආකාරයක පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ වෙනත් යම් උපකරණයක් පාවිච්චි කරන ; හෝ

(ඇ) මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද එවැනි යම් උභය ජීවියකු හෝ මත්ස්‍යයකු එවැනි උභය ජීවියකුගේ හෝ මත්ස්‍යයකු ගේ යම් කොටසක් හෝ භම සන්නනයෙහි හෝ තම පාලනය යටතේ තබා ගෙන සිටින ; හෝ

(ඉ) එවැනි යම් උභය ජීවියකු හෝ මත්ස්‍යයකු හෝ එවැනි උභය ජීවියකුගේ හෝ මත්ස්‍යයකුගේ යම් කොටසක් ප්‍රවාහනය කරන හෝ විකිණීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන හෝ ප්‍රදර්ශනය කරන ; හෝ

(ඊ) වේලීමේ, කල්තබා ගැනීම සඳහා සකස් කිරීමේ හෝ වෙනත් යම් කාර්යයක් සඳහා එවැනි උභය ජීවියකු හෝ මත්ස්‍යයකු මිලදී ගන්නා

යම් කැනුණකු වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් දස දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් විසි දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාලසීමාවක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

IVඅ වන උපලේඛනයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබූ කොළ ඇට පෙළ රහිත සතුන් සම්බන්ධයෙන් වන වැරදි.

31ආ. ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් පිටත යම් ප්‍රදේශයක් තුළ —

(අ) IVඅ උපලේඛනයෙහි තත්කාලයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබ ඇති, කොළ ඇට පෙළ රහිත යම් සතකු දැන දැනම මරණ, කුවාල කරන, හානි සිදු කරන, අල්ලා ගන්නා හෝ එකතු කරන ; හෝ

[1993 අංක 49 § 35]

(ආ) එවැනි කොළ ඇට පෙළ රහිත සතකුගේ බිත්තර, බීජ, පිළවු හෝ කුඬු ලබා ගන්නා හෝ විනාශ කරන ; හෝ

(ඇ) එවැනි කොළ ඇට පෙළ රහිත යම් සතකු මැරීමේ හෝ කුවාල සිදු කිරීමේ හෝ හානි සිදු කිරීමේ හෝ එවැනි සතකු අල්ලා ගැනීමේ හෝ එකතු කිරීමේ කාර්යය සඳහා යම් බෝට්ටුවක්, ලාභ වර්ගයක්, මළ පුඬුවක්, දැලක්, උල් කටුවක්, උගුලක්,

කුවක්කුවක්, පොල්ලක් හෝ යම් උපකරණයක් සහිත බිළි පිත්තක් හෝ තොක්කක් හෝ ඇමක් හෝ යම් ආකාරයක පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ වෙනත් යම් උපකරණයක් පාවිච්චි කරන ; හෝ

(ඇ) මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද කොළු ඇට පෙළ රහිත එවැනි යම් සතකු හෝ එවැනි සතකුගේ යම් කොටසක්, බිත්තර, බීජ හෝ පිළිවූ තම සත්තකයෙහි හෝ තම පාලනය යටතේ තබා ගෙන සිටින ; හෝ

(ඉ) කොළු ඇට පෙළ රහිත එවැනි යම් සතකු හෝ එම සතාගේ කොටසක් විකිණීම සඳහා ප්‍රදර්ශනය කරන හෝ ඉදිරිපත් කරන හෝ ප්‍රවාහනය කරන ; හෝ

(ඊ) වේලිමේ, කල්තබා ගැනීම සඳහා සකස් කිරීමේ හෝ වෙනත් යම් කාර්යයක් සඳහා කොළු ඇට පෙළ රහිත එවැනි යම් සතකු මිලදී ගන්නා

යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර, එසේ වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් දස දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් විසි දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාලසීමාවක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

32. ඉවත් කරන ලදී.

[1993 අංක 49 § 36]

33. ඉවත් කරන ලදී.

[1970 අංක 1 § 16]

34. අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග මගින් I, II, III, හා IV වන උපලේඛනවල විධිවිධානවලට යමක් එකතු කිරීම, නැතහොත් ඒ විධිවිධානවලින් යමක් පරිවර්තනය කිරීම, වෙනස් හෝ සංශෝධනය කිරීම කළ හැකි ය.

I, II, III, හා IV වන උපලේඛන වෙනස් කිරීම. [1964 අංක 44 § 24]

35. (1) පරීක්ෂා කර වාර්තා කිරීම සඳහා යම් නිසි බලධරයකු වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ යම් ක්ෂීරපායී සතුකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතකු නැතහොත් ක්ෂීරපායී සතුකුගේ, පක්ෂියකුගේ, උරගයකුගේ, උභය ජීවියකුගේ, මත්ස්‍යයකුගේ හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතකුගේ, යම් කොටසක් අවස්ථාවෝචිත පරිදි I වන උපලේඛනයෙහි, II වන උපලේඛනයෙහි, III වන උපලේඛනයෙහි, IV වන හෝ IV අ උපලේඛනයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබ සිටින ක්ෂීරපායී සතුකු හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතකු බවට

ක්ෂීරපායී සතුන්, පක්ෂීන්, උරගයන්, උභය ජීවීන්, මත්ස්‍යයන්, කොළු ඇට පෙළ රහිත සතුන් වර්ග මජ්ඣ කිරීම.

[1993 අංක 49 § 37]

නැතහොත් ක්ෂීරපායී සතුකුගේ, පක්ෂියකුගේ, උරගයකුගේ, උභය ජීවියකුගේ, මත්ස්‍යයකුගේ හෝ කොඳු ඇටපෙළ රහිත සතුකුගේ කොටසක් බවට එම බලධරයා විසින් අත්සන් කරන ලැබූ ලෙස සැලකෙන සහතිකයක් කවර හෝ අධිකරණයක දී ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ විට පටහැනිව මජ්ඣ කරනු ලබන තෙක් එය එකී සහතිකයෙහි දැක්වෙන කරුණ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් සාක්ෂියක් වන්නේ ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා “නිසි බලධරයා” යන යෙදුමෙන්—

- (අ) ජාතික ඝෞර්වකාමාර අධ්‍යක්ෂවරයා ;
- (ආ) ජාතික සත්ව උද්‍යානයේ අධ්‍යක්ෂවරයා අදහස් වේ.

නිශ්චිත ව සඳහන් ප්‍රදේශ තුළ පක්ෂීන් මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම තාවකාලිකව තහනම් කිරීම. [1970 අංක 1 § 18] [1993 අංක 49 § 38]

36. අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නිවේදනයක මාර්ගයෙන්, නිශ්චිත ව සඳහන් කාලසීමාවක දී කිසිම තැනැත්තකු විසින් ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් පිටත එකී නිවේදනයෙහි සඳහන් යම් ප්‍රදේශයක් තුළ කිසිම වර්ගයකට අයත් පක්ෂියකු වෙඩි තැබීම, මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම හෝ එවැනි යම් පක්ෂියකුගේ බිත්තර හෝ කුඩුව ගැනීම නොකළ යුතු යයි ප්‍රකාශ කළ හැකිය. තවද එවැනි යම් ප්‍රදේශයක් තුළ හා එකී නිශ්චිතව සඳහන් කාලසීමාව තුළදී පක්ෂියකු වෙඩි තබන, මරණ, අල්ලා ගන්නා හෝ එවැනි යම් පක්ෂියකුගේ බිත්තර හෝ කුඩු ලබාගන්නා යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු වීමේ දී රුපියල් පන් දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දස දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අඩුරුදු එකකට අඩු නොවන සහ අඩුරුදු දෙකකට වැඩි නොවන කාලසීමාවක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

අවසරපත්‍ර නොමැතිව ක්ෂීරපායී සතුන්, පක්ෂීන්, උරගයන්, උභය ජීවීන්, මත්ස්‍යයන් සහ කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතුන් ආනයනය තහනම් කිරීම. [1993 අංක 49 § 38]

37. (1) නියමිත ගාස්තුව ගෙවීම මත නියමිත නිලධරයාගෙන් ලබාගත් නියමිත අවසර පත්‍රයක් නොමැතිව කිසිම තැනැත්තකු විසින් මියගිය හෝ ජීවත්ව සිටින යම් ක්ෂීරපායී සතුකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු, හෝ කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතුකු හෝ එවැනි යම් ක්ෂීරපායී සතුකුගේ, පක්ෂියකුගේ, උරගයකුගේ, උභය ජීවියකුගේ, මත්ස්‍යයකුගේ හෝ කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතුකුගේ යම් කොටසක් හෝ එම සතුන්ගේ බිත්තර, බීජ හෝ පිළවු ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කිරීම නොකළ යුතු ය.

(2) මේ වගන්තිය රේගු ආඥාපනතේ කොටසක් වුවාක් මෙන් බලපැවැත්විය යුතු අතර, ඒ ආඥාපනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ වන්නේ ය.

(3) මේ වගන්තියේ විධිවිධාන 11 වන වගන්තියෙහි අර්ථ නිරූපණය කරනු ලැබ ඇති ගෘහාශ්‍රිත සතුන් හෝ උෂ්ණ කලාපීය කුඩා ජලාශ මත්ස්‍යයන් සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවේ.

“උෂ්ණ කලාපීය කුඩා ජලාශ මත්ස්‍යයන්” යන්නෙන් IV වන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව දැක්වෙන ශීර්ෂික මත්ස්‍යයන් අතුරින් යම් මත්ස්‍ය වර්ගයක් අදහස් වේ.

(4) සැකයක් හෝ මතභේදයක් ඇති වූ අවස්ථාවක දී යම් මත්ස්‍යයකු උෂ්ණ කලාපීය කුඩා ජලාශ මත්ස්‍ය වර්ගයකට අයත් බවට හෝ යම් මත්ස්‍ය වර්ගයක් උෂ්ණ කලාපීය කුඩා ජලාශ මත්ස්‍ය වර්ගයකට අයත් බවට හෝ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් අත්සන් කරනු ලැබූ ලෙස සැලකෙන සහතිකයක් එහි සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් බැලූ බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් විය යුතු ය.

38. (අ) 37 වන වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද අවසර පත්‍රයක් මත යම් ක්ෂීරපායී සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සත්වයකු ආනයනය කරන තැනැත්තකුට එකී ක්ෂීරපායී සතා, පක්ෂියා, උරගයා, උභය ජීවියා, මත්ස්‍යයා හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතා රෝගයකින් හෝ ආසාදනයකින් තොර බවට අනුමත බලධරයකුගෙන් ලබාගත් සහතිකයක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියම කරන්නාවූ ; හෝ

ක්ෂීරපායී සතුන්, උරගයන්, උභය ජීවීන්, මත්ස්‍යයන් සහ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතුන් සම්බන්ධයෙන් වන නියෝග. [1993 අංක 49 § 39]

(ආ) 37 වන වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන අවසර පත්‍රයක් මත ආනයනය කරනු ලැබූ ක්ෂීරපායී සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතකු ශ්‍රී ලංකාවේ යම් කොටසක් තුළ නිදහස් කර හැරීම හෝ මුදා හැරීම තහනම් කරමින් හෝ එම ක්ෂීරපායී සතා, පක්ෂියා, උරගයා, උභය ජීවියා, මත්ස්‍යයා හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතා නිදහස් කරනු ලැබිය හැකි හෝ මුදා හරිනු ලැබිය හැකි ප්‍රදේශය හෝ ප්‍රදේශ නියම කරන්නාවූ ; හෝ නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

39. (1) (අ) 37 වන වගන්තියේ විධිවිධාන හෝ 38 වන වගන්තිය යටතේ සාදනු ලැබූ නියෝගයක විධිවිධාන කඩ කරමින් යම් ක්ෂීරපායී සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතකු ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරන ; හෝ

ක්ෂීරපායී සතුන් පක්ෂීන්, උරගයන් උභය ජීවීන්, මත්ස්‍යයන්, හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතුන් නිකිවරෝධී ලෙස ආනයනය කිරීම හෝ මුදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩනය. [1993 අංක 49 § 39]

(ආ) 38 වන වගන්තිය යටතේ සාදන ලද යම් නියෝගයක් කඩ කරන යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු වීමේ දී රුපියල් පන්දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දස දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

(2) 37 වන වගන්තියේ විධිවිධාන කඩකරමින් ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරනු ලැබූ යම් ක්ෂීරපායී සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු මත්ස්‍යයකු හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතකු නිදහස් කර හරින හෝ මුදා හරින යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු වීමේ දී (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඔහු යටත් කරනු ලැබිය හැකි යම් දඩුවමකට අමතරව එසේ නිදහස් කර හරින හෝ මුදාහරින ලද එක් එක් ක්ෂීරපායී සතා, පක්ෂියා, උරගයා, උභය ජීවියා, මත්ස්‍යයා හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතා වෙනුවෙන් රුපියල් දෙදහසක දඩයකට ද යටත් වන්නේ ය.

(25)

අවසර පත්‍රයක්
නොමැතිව
ක්ෂීරපායී සතුන්,
පක්ෂීන්, උරගයන්,
උභය ජීවීන්,
මත්ස්‍යයන්, හිරිගල්
හෝ කොඳු ඇට
පෙළ රහිත සතුන්
අපනයනය කිරීම.

[1993 අංක 49 §
39]

40. (1) නියමිත ආකෘති පත්‍රයෙහි වන්නා වූ ද, නියමිත ගාස්තුව
ගෙවීමෙන් නියමිත නිලධාරියාගෙන් ලබාගත් අවසර පත්‍රයක් නොමැතිව
කිසිම තැනැත්තකු විසින් —

(අ) මියගිය හෝ ජීවත්වන ක්ෂීරපායී සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු,
උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු, හිරිගල් හෝ කොඳු ඇට පෙළ
රහිත සතකු ; හෝ

(ආ) යම් පක්ෂියකුගේ බිත්තර, පිහාටු හෝ පිල් කළඹ හෝ යම්
ක්ෂීරපායී සතකුගේ අං, අං තට්ටුව හෝ හම හෝ යම්
සතකුගේ, පක්ෂියකුගේ, උරගයකුගේ, උභය ජීවියකුගේ,
මත්ස්‍යයකුගේ, හිරිගලක හෝ කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතකුගේ
යම් කොටසක්

අපනයනය නොකළ යුතු ය.

(2) විදේශීය කෞතුකාගාරවලට හා විදේශීය සත්වෝද්‍යානවලට
කරන සැපයීම් හෝ දේශීය කෞතුකාගාරවලට හෝ දේශීය
සත්වෝද්‍යානවලට කරනු ලබන සැපයීම්වලට හුවමාරු වශයෙන් කරන
සැපයීම් ඇතුළුව විද්‍යාත්මක දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහා හෝ නියම
කරනු ලබන වෙනත් කාර්යයන් සඳහා හැර එවැනි අවසර පත්‍ර නිකුත්
කරනු නොලැබිය යුතු ය.

(3) මේ වගන්තිය රේගු ආඥාපනතේ කොටසක් වූවාක් මෙන්
බලපැවැත්විය යුතු අතර ඒ ආඥාපනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ
විය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියේ ඉහතින් ම වූ විධිවිධාන-

(අ) 11 වන වගන්තියෙහි අර්ථ නිරූපනය කරනු ලැබූ යම් ගෘහාශ්‍රිත
සතකු සම්බන්ධයෙන් ; හෝ

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවට දේශීය නොවන වර්ගයකට අයත් යම් ක්ෂීරපායී
සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු, හිරිගල්
හෝ කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතකු සම්බන්ධයෙන් හෝ

අදාළ නොවිය යුතු ය.

(5) සැකයක් හෝ මතභේදයක් ඇති වූ අවස්ථාවක දී ක්ෂීරපායී
සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, මත්ස්‍යයකු, උභය ජීවියකු, හිරිගල් හෝ
කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතකු, ශ්‍රී ලංකාවට දේශීය නොවන වර්ගයක්
බවට හෝ ක්ෂීරපායී සත්ව, පක්ෂී, උරග, මත්ස්‍ය, උභය ජීවී, හිරිගල්
හෝ කොඳු ඇට පෙළ රහිත සත්ව වර්ගයක් ශ්‍රී ලංකාවට දේශීය
නොවන වර්ගයක් බවට හෝ යම් ක්ෂීරපායී සතකුගේ, පක්ෂියකුගේ,
උරගයකුගේ, මත්ස්‍යයකුගේ, උභය ජීවියකුගේ, හිරිගලක හෝ කොඳු
ඇට පෙළ රහිත සතකුගේ යම් කොටසක් ශ්‍රී ලංකාවට දේශීය නොවන
යම් ක්ෂීරපායී, පක්ෂී, උරග, මත්ස්‍ය, උභය ජීවී, හිරිගල් හෝ කොඳු
ඇට පෙළ රහිත සත්ව වර්ගයක කොටසක් බවට හෝ යම් උරගයකුගේ
හෝ පක්ෂියකුගේ බිත්තරයක් ශ්‍රී ලංකාවට දේශීය නොවන උරග හෝ

පක්ෂි වර්ගයක බිත්තරයක් බවට ජාතික කෞතුකාගාර අධ්‍යක්ෂ හෝ සත්වෝද්‍යාන අධ්‍යක්ෂවරයා හෝ ජාතික ජලජ සම්පත් ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් අත්සන් කරනු ලැබූ ලෙස සැලකෙන සහතිකයක් සාක්ෂි වශයෙන් පිළිගනු ලැබිය යුතු අතර එහි සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් බැලූ බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් විය යුතු ය.

- (6) (අ) මේ වගන්තියේ සඳහන් කරනු ලැබ ඇති යම් විෂයාංශයක් අපනයනය කිරීමට පෙර එය පරීක්ෂා කිරීමට බලය ඇති නිලධාරියා නියම කරමින් ද ;
- (ආ) එසේ පරීක්ෂා කිරීමට පසුව එවැනි යම් විෂයාංශයක් මුද්‍රා තැබීමට බලය ඇති නිලධාරියා නියම කරමින් ද ;
- (ඇ) එවැනි යම් විෂයාංශයක් අපනයනය කරන්නකු විසින් එම විෂයාංශයෙහි සන්නකය ලබා ගත්තේ යම් අවස්ථා තුළ කාරුණ්‍ය යටතේ ද එම අවස්ථා තුළ කාරුණ්‍ය ඔප්පු කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු ලේඛන නියම කරමින් ද

[1993 අංක 49 § 39]

නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

41. 40 වන වගන්තියේ විධිවිධාන කඩ කරමින් මියගිය හෝ ජීවත්ව සිටින යම් ක්ෂීරපායී සතුකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතුකු හෝ යම් ක්ෂීරපායී සතුකුගේ, පක්ෂියකුගේ, උරගයකුගේ, උභය ජීවියකුගේ, මත්ස්‍යයකුගේ හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතුකුගේ යම් කොටසක් හෝ බිත්තර, පිහාටු, පිල් කළඹ, අං, අං තට්ටු හෝ හම ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටතට අපනයනය කරන යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරුවීමේ දී රුපියල් විසි දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් පනස් දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට අඩු නොවන, සහ අවුරුදු දහයකට වැඩි නොවන කාලසීමාවක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

ක්ෂීරපායී සතුන්, පක්ෂීන්, උරගයන්, උභය ජීවීන්, මත්ස්‍යයන්, සහ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතුන් අපනයනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් දැක්වේ.

[1993 අංක 49 § 30]

IV වන කොටස

වෘක්ෂ ලතා

42. කිසිම තැනැත්තකු විසින් යම් ප්‍රදේශයක දී—

- (අ) තත් කාලයෙහි දී V වන උපලේඛනයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබූවා වූ ද—
  - (i) වෙනත් යම් තැනැත්තකුට අයත් දේපළක වැඩෙන් නා වූ ද ; නැතහොත්
  - (ii) යම් පොදු ස්ථානයක වැඩෙන් නා වූ ද
 යම් පැලෑටියක් ඉවත් කිරීම, ඉදිරීම හෝ විනාශ කිරීම ; හෝ

V වන උපලේඛනයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබූ පැලෑටි ආරක්ෂා කිරීම.

[1993 අංක 49 § 30]

(ආ) තත් කාලයෙහි V වන උපලේඛනයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබ ඇත්තා වූ ද තමාට අයත් ස්ථානයක වැඩෙන්නා වූ ද යම් පැලෑටියක් විනාශ කිරීම ; හෝ

(ඇ) තත් කාලයෙහි V වන උපලේඛනයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබ ඇති යම් පැලෑටියක් විකිණීම හෝ විකිණීම සඳහා ප්‍රදර්ශනය කිරීම ; හෝ

(ඈ) යම් උඩවැඩියා පැලෑටියක් හෝ වෙනත් යම් අපරිච්චි පැලෑටියක් වැඩෙන යම් ගසක් ඉවත් කිරීම හෝ ඉදිරීම හෝ විනාශ කිරීම හෝ එවැනි ගසකට හානියක් හෝ අනතුරක් කිරීම ; හෝ

නොකළ යුතු ය.

ආරක්ෂිත ගස්.

[1964 අංක 44 § 28]

43. පොදු ස්ථානයක වැඩෙන්නා වූ ද, VI වන උපලේඛනයෙහි තත් කාලයෙහි ඇතුළත් කර ඇත්තා වූ ද (මෙහි මින් මතු “ආරක්ෂිත ගස්” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) යම් ගසක් ඉදිරීම හෝ විනාශ කිරීම හෝ එවැනි ගසකට හානියක් හෝ අනතුරක් සිදු කිරීම කිසිම තැනැත්තකු විසින් නො කළ යුතු ය :

[1993 අංක 49 § 40]

එසේ වුව ද ආරක්ෂිත ගසක භාරය හෝ ආරක්ෂාව රජය විසින් හෝ යම් පළාත්පාලන ආයතනයක් විසින් හෝ භාර ගනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු විසින් හෝ ඒ තැනැත්තාගේ නියමය පිට එවැනි යම් ගසක වැඩීම උත්තේජනය කිරීම හෝ එහි තත්ත්වය හෝ දර්ශණය දියුණු කිරීම පිණිස හෝ එහි ආරක්ෂාව ඇති කිරීම සඳහා හෝ එහි පැවැත්ම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා හෝ යම් ක්‍රියාවක් කරන ලද්දේ නම්, එකී ක්‍රියාව මෙහි අන්තර්ගත කිසිවකින් තහනම් වන්නාක් සේ හෝ දඬුවම් පැමිණ විය යුතු ක්‍රියාවක් ලෙස නියම කරන්නාක් සේ නො සැලකිය යුතු ය.

V වන හා VI වන උපලේඛන වෙනස් කිරීම.

[1964 අංක 44 § 30]

44. අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග මාර්ගයෙන් V වන උප ලේඛනයේ හෝ VI වන උපලේඛනයේ විධිවිධානවලට යමක් එකතු කිරීම නැතහොත් ඒ විධිවිධානවලින් යමක් පරිවර්තනය කිරීම, වෙනස් කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම කළ හැකි ය :

[1964 අංක 44 § 30]

එසේ වුව ද යම් ගසක් පොදු ස්ථානයක වැඩෙන්නේ නම් මිස හා අමාත්‍යවරයාගේ මතය අනුව එකී ගස සංරක්ෂණය කිරීම නැතහොත් ආරක්ෂා කිරීම විද්‍යාත්මක හෝ සෞන්දර්යාත්මක කාර්ය සඳහා හෝ ආගමික හෝ ඓතිහාසික හේතූන් නිසා අවශ්‍ය හෝ යෝග්‍ය වන්නේ නම් මිස ඒ ගස VI වන උපලේඛනයෙහි සඳහන් ගස් ලැයිස්තුවට එකතු කිරීම නො කළ යුතු ය.

වෘක්ෂලතාවලට අදාළ නියෝග. [1964 අංක 44 § 31]

45. (අ) නිශ්චිත ව සඳහන් පැලෑටියක් V වන උපලේඛනයෙහි තත් කාලයෙහි ඇතුළත් කර තිබුණ ද නො තිබුණ ද ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය කිරීම තහනම් කරමින් හෝ විධිමත් කරමින් ;

(ආ) නිශ්චිත ව සඳහන් පැලෑටියක් වගා කිරීම තහනම් කරමින් හෝ විධිමත් කරමින් ;

(ඇ) ඉවත් කරන ලදී ;

[1993 අංක 49§40]

(ඈ) ශ්‍රී ලංකාවේ වල් ගස කොළ ශාක ජීවිත හා වෘක්ෂලතාදිය ආරක්ෂා කිරීම, සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා පොදුවේ ද

නියෝග පනවනු ලැබිය හැකි ය.

46. (අ) 42 වන වගන්තියේ විධිවිධාන ; හෝ

IV වන කොටස යටතේ වන වැරදි.

(ආ) 43 වන වගන්තියේ විධිවිධාන ; හෝ

[1993 අංක 49 § 41]

(ඇ) 45 වන වගන්තිය යටතේ සාදන ලද

නියෝග කඩ කරමින් ක්‍රියාකරන යම් කැනුණකු වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු වීමේදී රුපියල් තුන්දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දසදහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාලසීමාවක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකට ම හෝ යටත් විය යුතු ය.

47. මේ ආඥාපනතේ මේ කොටසෙහි කිසිවක්-

IV වන කොටස බැහැර කිරීම.

(අ) කැලෑ ආඥා පනතේ, හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද රිකිවල හෝ නියෝගවල විධිවිධාන ;

(ආ) දිය බෙරලිය ආඥාපනතේ විධිවිධාන ;

(ඇ) උද්භිත සංරක්ෂණ ආඥාපනතේ, හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක විධිවිධාන ;

(ඈ) කේ පාලන පනතේ, හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක විධිවිධාන ;

(ඉ) රබර් පාලන පනතේ, හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක විධිවිධාන ; හෝ

(ඊ) යම් පැලෑටියක් වගා කිරීමට හෝ වගා කිරීම විධිමත් කිරීමට හෝ වගා කිරීම තහනම් කිරීමට අදාළ වෙන යම් ලිඛිත නීතියක විධිවිධාන

කෙරෙහි බල නොපෑ යුතු ය.

48. පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මීට මේ ආඥාපනතේ IV වන කොටසෙහි-

"IV වන කොටසේ අර්ථ නිරූපනය.

"ශාකයක්" යන්නෙන් ශාක ලෝකයේ සාමාජිකයකු අදහස් වේ.

“පොදු ස්ථානය” යන්නෙන් රජයේ ඉඩමක් හෝ රජය විසින් සුදුස්සාක් කිරීමට ඉඩ ඇති ඉඩමක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයකට හෝ පොදු සංස්ථාවකට අයත් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ පොදු සංස්ථාවක් සතු කරනු ලැබූ ඉඩමක් අදහස් වන අතර එයට පෞද්ගලික දේපළ නොවන සියලු ඉඩම් ඇතුළත් වේ.

V වන කොටස

විවිධ විධිවිධාන

වර්ම පරිකර්ම ශිල්පීන් විසින් හා සතුන් සහ හම් යනාදිය විකුණන්නන් විසින් බලපත්‍ර ලබාගත යුතු බව

[1964 අංක 44§32]

49. (1) නියමිත ගාස්තුව ගෙවීමෙන් පසු නියමිත නිලධරයා ගෙන් ලබාගත් නියමිත ආකෘති පත්‍රයෙහි එක් එක් ව්‍යාපාරය හෝ වෙළඳාම සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් බලපත්‍රයක් ඇතිව මීස, කිසිම තැනැත්තකු විසින් වර්ම පරිකර්ම ශිල්පියකුගේ, හම් පදම් කරන්නකුගේ, හම් වේලන්නකුගේ හෝ ජය මූර්ති වෙළෙන්දකුගේ ව්‍යාපාරය හෝ වෙළඳාම හෝ මැරුණු හෝ පණ ඇති යම් සතකු හෝ මැරුණු යම් සතකුගේ යම් කොටස් හෝ මිලට ගැනීම, විකිණීම හෝ ප්‍රවාහනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන යම් ව්‍යාපාරයක් හෝ වෙළඳාමක් කරගෙන යාම හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම නොකළ යුතුය.

[1993 අංක 49§43]

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද සෑම බලපත්‍රයක් ම නියමිත කොන්දේසිවලට යටත් වන අතර එකී බලපත්‍රය නිකුත් කිරීම සඳහා කිසිදු ගාස්තුවක් නියම කර නොමැති නම් එය ගාස්තුවකින් තොරව නිකුත් කළ යුතු ය.

(3) මේ වගන්තියෙහි “සතා” යන්නෙන් 11 වන වගන්තියෙහි අර්ථ කථනය කරන ලද සතෙක් අදහස් වන අතර ඒ වගන්තියේ අර්ථ කථනය කරන ලද පරිදි වන ගෘහාශ්‍රිත සතෙක් ඊට ඇතුළත් නොවේ.

සුද්ගලයන්ගේ සන්නකයෙහි ඇති සතුන් ලියාපදිංචි කිරීම.

[1993 අංක 49§44]

49අ. (1) නියමිත ගාස්තුව ගෙවීමෙන් පසු අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් නියමිත ආකෘති පත්‍රයක් අනුව නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍රයක අධිකාරය යටතේ සහ එම අවසර පත්‍රයේ ඇති කොන්දේසිවලට අනුකූලව මීස, කිසිම තැනැත්තකු විසින් මේ වගන්තිය ක්‍රියාත්මක වීමේ දිනයෙන් පසුව, නියමිත, සංඛ්‍යාවට වඩා යම් සතුන් ප්‍රමාණයක් තම සන්නකයෙහි හෝ භාරයෙහි හෝ තම පාලනය යටතේ තබා ගැනීම නොකළ යුතු ය

එසේ වුව ද මේ වගන්තිය ක්‍රියාත්මක වීමේ දිනයට පෙර නියමිත සංඛ්‍යාවට වැඩියෙන් යම් සතකු යම් තැනැත්තකුගේ සන්නකයෙහි හෝ භාරයේ හෝ එම තැනැත්තාගේ පාලනය යටතේ ඇති අවස්ථාවක දී, මේ වගන්තිය ක්‍රියාත්මක වීමේ දිනයෙන් මාස තුනක කාලයක් ඇතුළත දී එම තැනැත්තා විසින් (1) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ අවසර පත්‍රයක් ලබා ගත යුතු ය.

(2) අධ්‍යක්ෂවරයාට හෝ නියමිත නිලධරයකුට-

(අ) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක අධිකාරය යටතේ යම් සතකු තබා ඇති යම් පරිශ්‍රයකට ඇතුළුවීමට පරීක්ෂා කිරීමට සහ සෝදිසි කිරීමට ද අවසර පත්‍රයේ කොන්දේසිවලට එකඟව ක්‍රියාකර ඇද්ද, යන්න පිළිබඳව තමන් සෑහීමට පත්වීමට ද ;

(ආ) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලැබූ අවසර පත්‍රයේ විධිවිධාන කඩ කරමින් එම පරිශ්‍රයේ තබා ඇති යම් සතකු තහනමට ගැනීමට ද

බලය තිබිය යුතු ය.

(3) අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් අවශ්‍ය යයි සලකන පරීක්ෂණ පැවැත්වීමෙන් පසු (2) වන උපවගන්තිය යටතේ තහනමට ගනු ලැබූ යම් සතකු රාජ්‍ය සත්කක කිරීමට ඔහු විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය. අධ්‍යක්ෂවරයාගේ නියමයෙන් අතපස්කිරීමට පත් යම් තැනැත්තකු විසින් රාජ්‍ය සත්කක කිරීමෙන් දින දාහතරක් ඇතුළත තමා එම රාජ්‍ය සත්කක කිරීමට එරෙහිව උචිත අධිකරණයෙහි නඩු පැවරීමට අදහස් කරන බවට අධ්‍යක්ෂවරයා වෙත ලිඛිතව දැනුම් දිය හැකි ය.

(4) (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ රාජ්‍ය සත්කක කිරීමේ නියමක්, එම නියමයේ දින සිට දින දාහතරක් ගතවන තුරු හෝ එම නියමය සම්බන්ධයෙන් නඩුවක් පවරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක දී, අධිකරණය විසින් එම නඩුව සම්බන්ධයෙන් අවසාන වශයෙන් නිශ්චය කිරීමක් කරන තුරු හෝ, බලාත්මක නොවිය යුතු ය.

50. (1) අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නිවේදනයක මාර්ගයෙන්, ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් පිට යම් ප්‍රදේශයක යම් මාර්ගයක් මේ ආඥාපනතේ කාර්ය සඳහා තහනම් මාර්ගයක් ලෙස ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

තහනම් මාර්ගයක දී කිසිම තුවක්කුවක් පත්තු නොකළ යුතු බව.

(2) තහනම් මාර්ගයක දී හෝ එකී මාර්ගයකට යාව ඇත්තා වූ ද එය දීර්ඝ කිරීම හෝ ආරක්ෂා කිරීම හෝ එහි ප්‍රයෝජනය සඳහා වෙන් කරනු ලැබූවා වූ ද යම් ඉඩමක දී තුවක්කුවක් පත්තු කරන තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු වීමේදී රුපියල් පන් දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දස දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතුය.”

[1993 අංක 49§45]

(31)

(3) යම් ආඥාපනතක් කාර්ය සඳහා යම් මාර්ගයක් තහනම් මාර්ගයක් වන බව, ඒ මාර්ගය පාවිච්චි කිරීමට හෝ එහි ගමන් කිරීමට සිදුවන මහජනයාට දැනගන්නට සැලැස්විය හැකි ක්‍රමය හා ආකාරය නියම කරමින්, නියෝග සෑදිය හැකි ය.

රජ වාහනවල සිට වෙඩි තැබීම තහනම් කිරීම.
[1993 අංක 49§46]

51. ධාවනය වෙමින් පවතින හෝ තවතා තිබෙන කිසිම රජ වාහනයක් තුළ හෝ ඒ මත සිට කිසිම තැනැත්තකු විසින් සහෙකු වෙඩි නො තැබිය යුතු ය.

කෘතිම ආලෝක පාවිච්චිය තහනම් කිරීම.
[1993 අංක 49§47]

52. යම් සහෙකුගේ පෙනීම මුලා කිරීමෙන් හෝ යම් කෘතිම ආලෝකයකින් එම සතා ඇද ගැනීමෙන් හෝ අන්‍යාකාරයකින් එම සතා විනාශ කිරීමට හෝ අල්ලා ගැනීමට හැකිවීමේ හෝ පහසු වීමේ කාර්ය සඳහා කිසිම තැනැත්තකු විසින් එවැනි කෘතිම ආලෝකයක් පාවිච්චි නොකළ යුතු ය. මත්ස්‍ය කර්මාන්තයකින් ආලෝකය යොදා මසුන් නෙලීමට අවසර පත් ලබා ඇති අයට මෙය අදාළ නොවේ.

ජලකඩිනි අසලදී වෙඩි තැබීම් ආදිය තහනම් කිරීම.
[1993 අංක 49§47]

52අ. සතුන් සිරිත් පරිදි දිය බීමට යන දිය කඩිත්තක හෝ ස්ථානයක සිට යාර සියයක දුර ප්‍රමාණයක් ඇතුළත දී කිසිම තැනැත්තකු විසින් සහෙකුට වෙඩි තැබීම, තුවාල කිරීම හෝ එම සතා මැරීම නොකළ යුතු ය.

ජාතික රක්ෂිත භූමිවලින් පිටත, රජයේ ඉඩම් තුළ හෝ ප්‍රසිද්ධ මංචාවක තුළ දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම් ආදිය සීමා කිරීම.
[1993 අංක 49§47]

53. නියෝගවලට අනුකූලව මිස, කිසිම තැනැත්තකු විසින් ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් පිටත වූ රජයේ ඉඩමක හෝ ප්‍රසිද්ධ මංචාවක දී-

- (අ) හිරු බැසීම හා හිරු නැගීම අතර කිසිම තැනැත්තකු විසින් යම් සතකු දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම හෝ ගැනීම ;
- (ආ) යම් සතකු මැරීමේ හෝ අල්ලා ගැනීමේ කාර්ය සඳහා යම් දැලක්, බොරු වලක්, උගුලක්, මළ පුඬුවක් හෝ වෙනත් උප කරණයක් එළීම, ඇටවීම හෝ තැබීම ; හෝ
- (ඇ) යම් සතකුට වෙඩි තැබීම හෝ තුවාල කිරීමේ කාර්ය සඳහා පොළොව මතුපිට හෝ ගසක් මත පොරොත්තු ස්ථානයක් හෝ සැහවුම් පොලක් ඉදිකිරීම හෝ පාවිච්චි කිරීම නොකළ යුතු ය.

සතුන් සඳහා වස යනාදිය දීම තහනම් කිරීම.
[1993 අංක 49§47]

53අ. යම් සහෙකුට වස කැවීමේ නැතහොත් යම් සහෙකු මැරීමේ හෝ මත් කිරීමේ කාර්ය සඳහා කිසිම තැනැත්තකු විසින් යම් වසක්, පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ මත් කිරීමේ ද්‍රව්‍යයක් පාවිච්චි නොකළ යුතු ය.

වස ආදිය පාවිච්චි කිරීමෙන් මරන ලද හෝ ගන්නා ලද යම් සහෙකුගේ මස් සත්කයේ තබා ගැනීම ආදිය තහනම් කිරීම.

53ආ. යම් වසක්, පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ මත් කිරීමේ ද්‍රව්‍යයක් පාවිච්චි කිරීමෙන් මරනු ලැබූ හෝ අල්ලා ගනු ලැබූ සතකුගේ මස් කිරීම තැනැත්තකු විසින් සත්කයෙහි තබා ගැනීම, විකිණීම, විකිණීම සඳහා ප්‍රදර්ශණය කිරීම හෝ ප්‍රවාහනය කිරීම නොකළ යුතු ය :

එසේ වුව ද තම සත්කයෙහි තබා ගැනීම විකිණීම, විකිණීම සඳහා ප්‍රදර්ශනය කිරීම හෝ ප්‍රවාහනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වෝදනා කරනු ලැබුවේ යම් සහෙකුගේ මස් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ සතා මරනු

ලැබුවේ හෝ අල්ලා ගනු ලැබුවේ යම් වසක්, පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ මත් කිරීමේ ද්‍රව්‍යයක් පාවිච්චි කිරීමෙන් යයි තමා දැන නොසිටි බව සහ එසේ විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු තමාට නොතිබුන බව යම් තැනැත්තකු මජ්ඣ කළහොත් ඒ තැනැත්තා මේ වගන්තිය යටතේ වරදකරු කරනු නොලැබිය යුතු ය.

[1993 අංක 49§47]

53ඇ. (1) 53අ වගන්තිය යටතේ වූ වරදක් සඳහා වන නඩු පැවරීමක දී යම් මසක්, වස දීමෙන්, පුපුරන ද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමෙන් හෝ මත් කිරීමේ ද්‍රව්‍යයක් දීමෙන් අල්ලා ගන්නා ලද හෝ මරණ ලද සතෙකුගේ මස් වන්නේ ද යන්න සම්බන්ධයෙන් සැකයක් හෝ මතභේදයක් ඇති වන අවස්ථාවක දී අදාළ මස් වර්ගය යම් වසක්, පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ මත් කිරීමේ ද්‍රව්‍යයක් පාවිච්චි කිරීමෙන් මරණ ලද හෝ අල්ලා ගන්නා ලද සතෙකුගේ මස් බවට නිසි බලධරයා විසින් අත්සන් කරනු ලැබූ ලෙස සැලකෙන සහතිකයක් යම් අධිකරණයක දී ඉදිරිපත් කිරීමේ දී, පටහැනිව මජ්ඣ කරනු ලබන තෙක් එහි සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් සාක්ෂියක් විය යුතු ය.

“යම් සතකුගේ මාංශ හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වූ විටෙක මජ්ඣ කිරීම.

[1993 අංක 49 § 48]

(2) මේ වගන්තියෙහි “නිසි බලධරයා” යන්නෙන්-

- (අ) රජයේ වෛද්‍ය නිලධරයකු ; හෝ
  - (ආ) රජයේ පශු වෛද්‍යවරයකු
- අදහස් වේ.”.

54. තත්කාලයෙහි මේ ආඥාපනත යටතේ මැරීම තහනම් කරනු ලැබ ඇති යම් සතෙකුගේ මසින් සමන්විත වූ හෝ මස් අඩංගු යම් ආහාරයක් යම් ආපන ශාලාවක දී, හෝජනාගාරයක දී, තානායමක දී හෝ කැමහලකදී ආහාර වශයෙන් පිළිගැන්වීම හෝ පිළිගැන්වීමට බලය පැවරීම කිසිම තැනැත්තකු විසින් නොහැකි යුතු ය.

මැරීම තහනම් කරනු ලැබ යම් සතෙකුගේ මස් ආහාර වශයෙන් පිළිගැන්වීම තහනම් කිරීම.

[1993 අංක 49§49]

(2) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන කඩකරන යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර, වරදකරු කරනු ලැබීමෙන් පසු රුපියල් දස දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් විසි දහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකින් බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

55. (1) මේ ආඥාපනත හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් යටතේ අන්‍යාකාරයකින් තහනම් කරන ලද හෝ දඬුවම් නියම කරන ලද යම් ක්‍රියාවක් ශ්‍රී ලංකාවේ වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂා කිරීම, සංරක්ෂණය කිරීම හෝ ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා හෝ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනය හෝ විමර්ශණය කිරීම සඳහා හෝ ජාතික සත්වෝද්‍යානයක්

අන් ආකාරයකින් තහනම් කරනු ලැබූ ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන් බලය දෙනු ලබන අවස්ථා.

[1970 අංක 1§37]
[1964 අංක 44§37]
[1993 අංක 49§50]

ජාතික කෞතුකාගාරයක් හෝ 1978 අංක 16 දරන විශ්ව විද්‍යාල පනත යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ ලෙස සැලකෙන යම් විශ්ව විද්‍යාලයක් සඳහා ආදර්ශක එකතු කිරීම සඳහා කිරීමට බලය දිය යුතු බව අධ්‍යක්ෂකවරයාගේ මතය වන්නේ නම් එකී ක්‍රියාව කිරීමට යම් තැනැත්තකුට අධ්‍යක්ෂ විසින් ඔහුගේ අත්සන යටතේ ලියවිල්ලකින් බලය පැවරිය හැකි ය.

(2) යම් ක්‍රියාවක් කිරීමට (1) වන උපවගන්තිය යටතේ බලය පවරනු ලැබූ කිසිම තැනැත්තෙක්, එකී ක්‍රියාව කිරීමේ හේතුව නිසා පමණක් මේ ආඥාපනත යටතේ හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් යටතේ වරදක් නො කරන්නේ ය.

“V වන කොටසේ අර්ථ නිරූපණය.

[1993 අංක 49§51]

55අ. මේ ආඥාපනතේ මේ කොටසෙහි -

“සතා” යන්නෙන් යම් ක්ෂීරපායී සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු, හිරිගල් හෝ කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතකු අදහස් වන අතර 11 වන වගන්තිය මගින් අර්ථ නිරූපනය කරනු ලැබ ඇති ගෘහාශ්‍රිත සතකු හෝ 37 වන වගන්තිය මගින් අර්ථ නිරූපණය කරනු ලැබ ඇති යම් උෂ්ණ කලාපීය කුඩා ජලාශ මත්ස්‍යයකු හෝ එයින් අදහස් නොවේ.

VI වන කොටස

සාමාන්‍ය විධිවිධාන

බලපත්‍ර හා අවසර පත්‍ර

බලපත්‍ර හා අවසර පත්‍ර ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හා ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කිරීම.

[1970 අංක 1§37]

56. (1) මේ ආඥාපනත හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් යටතේ බලපත්‍රයක් හෝ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීමට බලය පවරනු ලැබූ අධ්‍යක්ෂ හෝ අන් නිලධාරියකු විසින් ඔහුගේ අභිමතය පරිදි-

- (අ) අවශ්‍ය යයි හෝ අවස්ථානුකූල යයි ඔහු සලකන යම් කොන්දේසියක් එවැනි යම් බලපත්‍රයකට හෝ අවසර පත්‍රයකට ඇතුළු කිරීම ;
- (ආ) එවැනි යම් බලපත්‍රයක් හෝ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම ;
- (ඇ) එවැනි බලපත්‍රයක් හෝ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබුවේ යම් තැනැත්තකුට ද එකී තැනැත්තා වෙත ලියවිල්ලෙන් වූ දැන්වීමක මාර්ගයෙන් එකී බලපත්‍රය හෝ අවසර පත්‍රය ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කිරීම.

කළ හැකි ය.

(2) අවසර පත්‍රයක් හෝ (49 වන වගන්තිය යටතේ වූ බලපත්‍රයක් නොවන) වෙනත් බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීමෙන් හෝ ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කරනු ලැබීමෙන් අත්‍යස්තියට පත් තැනැත්තකු විසින් එකී ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හෝ ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කිරීමට විරුද්ධ ව අමාත්‍යවරයා වෙත අභියාචනය කළ හැකි ය.

(3) (49) වන වගන්තිය යටතේ බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම නිසා හෝ එකී වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක් ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කිරීම නිසා අත්‍යවශ්‍යව පත් තැනැත්තකු විසින් එකී ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හෝ ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කිරීමට විරුද්ධ ව අමාත්‍යවරයා වෙත අභියාචනය කළ හැකි ය.

(4) අවස්ථාවේවික පරිදි (2) වන උපවගන්තිය හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ අභියාචනයක් සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයාගේ තීරණය අවසානාන්තය හා තීරණාත්මක වන්නේ ය.

(5) අභියාචන ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුත්තේ කවර කාලසීමාවක් ඇතුළත දැයි නියම කරමින් හා එකී අභියාචන විභාග කිරීම හෝ ඒවා පිළිබඳ සුදුස්සක් කිරීමට ආනුෂංගික වූ හෝ සම්බන්ධ වූ සියලු කරුණු සම්බන්ධයෙන් පොදුවේ ද නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

57. (1) මේ ආඥාපනත හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් යටතේ නිකුත් කරනු ලැබූ බලපත්‍රයක හෝ අවසර පත්‍රයක නම දැක්වෙන තැනැත්තා නොවන වෙනත් කිසිම තැනැත්තකුට, එකී බලපත්‍රය හෝ අවසර පත්‍රය යටතේ, එකී බලපත්‍රය හෝ අවසර පත්‍රය නිකුත් කරනු ලැබුවේ යම් ක්‍රියාවක් කිරීමට බලය පවරමින් ද එකී ක්‍රියාව කිරීමට හිමිකම් නො තිබිය යුතු ය.

බලපත්‍ර යා අවසර පත්‍ර නො පැවරිය යුතු බව.

(2) මේ ආඥාපනත හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් යටතේ තමා වෙත නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක් හෝ අවසර පත්‍රයක් වෙත යම් තැනැත්තකුට පවරන යම් තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දෙදහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු එකකට අඩු නොවන හා අවුරුදු දෙකකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

[1993 අංක 49§52]

වැරදි හා දණ්ඩන

58. මේ ආඥාපනතේ හෝ යම් නියෝගයක විධිවිධාන හෝ මේ ආඥාපනත යටතේ හෝ යම් නියෝගයක් යටතේ නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක හෝ අවසර පත්‍රයක ඇතුළත් යම් කොන්දේසියක් කඩ කරමින් ක්‍රියා කරන යම් තැනැත්තකු මේ ආඥාපනත මගින් ප්‍රකාශිතවම වෙනත් දණ්ඩනයක් සඳහා විධිවිධාන සලස්වනු නොලැබූ අවස්ථාවක දී, රුපියල් දෙදහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් පන්දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු එකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු දෙකකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු වරදක් කරන්නේ ය.

සාමාන්‍ය දණ්ඩන. [1993 අංක 49§53]

ඇතුළත් සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන වැරදි සඳහා විශේෂ දඬුවම.

[1993 අංක 49§53]

58අ. මේ ආඥාපනතේ වෙන යම් විධිවිධානයක කුමක් සඳහන් වුව ද ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක් හෝ අභය භූමියක් ඇතුළත වල් ඇතකු මැරීමේ, දඩයම් කිරීමේ, වෙඩි තැබීමේ, තුවාල කිරීමේ හෝ උගැනීමේ හෝ තම සන්නකයෙහි හෝ තම පාලනය යටතේ තබා ගැනීමේ වරදකට යම් තැනැත්තකු වරදකරු කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා රුපියල් එක් ලක්ෂයකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දෙලක්ෂයකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු දහයකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.”.

තැන් කිරීම හා අනුබල දීම.

59. මේ ආඥාපනත යටතේ නැතහොත් ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් යටතේ යම් වරදක් සිදු කිරීමට තැත් කරන හෝ සිදු කිරීමට අනුබල දෙන ඕනෑම තැනැත්තෙක් ඒ වරද ම කරන්නේ ය.

සාපරාධී වගකීම සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍ය නීති රීති.

[1993 අංක 49§54]

60. (1) මේ ආඥාපනත යටතේ හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් යටතේ අන්‍යාකාරයකින් තහනම් කරනු ලැබූ හෝ දඩුවම් පැමිණ විය හැකි බවට නියමිත යම් ක්‍රියාවක් වන සහකුගෙන් වහාම සිදු විය හැකි අන්තරාවකින් හෝ තුවාල සිදු කිරීමකින් මිනිසකු ආරක්ෂා කිරීමේ කාර්යය සඳහා සිදු කරන ලද්දේ නම් එම ක්‍රියාව වරදක් නොවන්නේ ය.

(2) මේ වගන්තියෙහි “වන සහකු” යන්නෙන් 11 වන වගන්තියෙහි අර්ථ නිරූපණය කරනු ලැබ ඇති පරිදි යම් වන සහකු අදහස් වේ.

(3) (1) වන උපවගන්තිය ක්‍රියාත්මක වීම හේතු කොට ගෙන වල් සහකු මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම වරදක් නොවන අවස්ථාවල දී යම් තැනැත්තකු විසින් යම් වල් සහකු මරනු ලැබූ හෝ අල්ලා ගනු ලැබූ විටක පහත සඳහන් විධිවිධාන අදාළ වන්නේ ය :-

- (අ) එකී මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම සිදු වූ ප්‍රදේශය ඇතුළත රාජකාරියෙහි යෙදීමට හිමිකම් ඇති පොලිස් නිලධාරියකුට හෝ ග්‍රාමසේවක නිලධාරියකුට, නැතහොත් යම් නියමිත නිලධාරියකුට, එකී මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් එකී තැනැත්තා විසින් නොපමාව වාර්තා කළ යුතු ය ;
- (ආ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි එකී පොලිස් නිලධාරියා හෝ ග්‍රාමසේවක හෝ නියමිත නිලධාරියා විසින්, එකී වාර්තාව ලැබීමෙන් පසු එකී මැරීමට හෝ අල්ලා ගැනීමට හේතු වූ කරුණු සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කොට එකී විමර්ශනයෙහි ප්‍රතිඵලය අධ්‍යක්ෂ වෙත වාර්තා කළ යුතුය ;

(ඇ) එකී වල් සතා රජයේ දේපළ වන අතර ඒ අනුව අවස්ථාවෝචිත පරිදි එකී පොලිස් නිලධරයා හෝ ග්‍රාමසේවක හෝ නියමිත නිලධරයා විසින්,-

- (i) එකී වල් සතා එසේ අල්ලා ගනු ලැබ ඇති නම් රජය සඳහා සහ රජය වෙනුවෙන් එකී වල් සතා භාර ගත යුතු ය ; තැනහොත්
- (ii) එකී වල් සතා එසේ මරණු ලැබ ඇති නම් එකී වල් සතාගේ මළකුණ රජය සඳහා සහ රජය වෙනුවෙන් භාර ගෙන ඉක්බිති එකී මළකුණ ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියේ විකුණා එකී විකිණීම පාමිබන්ධයෙන් කුචිතාන්සියක් ගැණුම්කරුට නිකුත් කර, එකී වෙන්දේසියෙන් ලැබුණු මුදල් වන සත්ව සංරක්ෂණ අරමුදලට බැර කළ යුතු ය.

(4) (3) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය මගින් නියමිත පරිදි යම් වන සතකු මැරීම හෝ ගැනීම පිළිබඳව යම් පොලිස් නිලධරයකුට හෝ ග්‍රාම සේවා නිලධරයකුට හෝ නියමිත නිලධරයකුට වාර්තා කිරීමට අපොහොසත් වන යම් තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු වීමේ දී රුපියල් එක් ලක්ෂයකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දෙලක්ෂයකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

[1993 අංක 49§54]

61. ඉවත් කරන ලදී.

[1964 අංක 44§49]

62. ඉවත් කරන ලදී.

[1993 අංක 49§55]

63. යම් වරදක් සඳහා නියමිතව දැක්වෙන දඬුවම, මහෙස්ත්‍රාත් අධිකරණයක සාමාන්‍ය අධිකරණ බලය ඉක්මවා යන නමුත් එය නොතකා, මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු විසින් යම් ආඥාපනත යටතේ හෝ එය යටතේ සාදන ලද යම් නියෝගයක් යටතේ එම වරද පිළිබඳව ලියූ කාර්ය පටිපාටිය අනුව විභාග කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

“වැරදි පිළිබඳ මහෙස්ත්‍රාත් අධිකරණය විසින් ලියූ කාර්ය පටිපාටිය අනුව විභාග කළ යුතු බව.
[1993 අංක 49§56]

64. (1) ඇතකුට අදාළ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී එකී ඇතා හෝ ඇතාගේ මළකුණ හෝ ඇතාගේ දළ හෝ ඇන්දන පිළිබඳ සුදුස්සක් කිරීම සම්බන්ධයෙන් මෙහි කලින් ප්‍රකාශිතවම විධිවිධාන සලස්වනු ලැබූ පරිදි හැර, යම් වරදක් සිදු කරනු ලැබුවේ යම් සතකු හෝ සතාගේ යම් කොටසක් සම්බන්ධයෙන් ද එකී සතා හෝ සතාගේ කොටස ද, යම් වරදක් කිරීමෙහි ලා හෝ කිරීම සඳහා පාවිච්චි කරනු ලැබූ යම් තුවක්කුවක්, වාහනයක්, බෝට්ටුවක්, කෘතිම ආලෝකයක්, මළපුඩුවක්, දෑලක්, උගුලක් හෝ වෙනත් උපකරණයක්, උපක්‍රමයක් හෝ යම් වරදක් කිරීමෙහි ලා හෝ කිරීම සඳහා පාවිච්චි කරනු ලැබූ දෙයක් එම වරද සිදු කරනු ලැබීමේ හේතුවෙන් රාජ්‍ය සන්නාසක කරනු ලැබිය යුතු ය.

රාජසන්නක කිරීමේ ආඥාවක් කිරීමට මහෙස්ත්‍රාත් අධිකරණයක් සතු බලය.
[1993 අංක 49§56]

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ රාජ්‍ය සත්කක කරනු ලැබූ යම් දේපළක්-

(අ) අදාළ තැනැත්තා වරදකරු කිරීමට එරෙහිව අභියාචනාධිකරණය වෙත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර නැත්නම් එම වරදකරු කිරීමට එරෙහිව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කළ හැකි කාල සීමාව අවසන් වන දින සිට බලපවත්වන පරිදි, එම දේපළ රජය සතු විය යුතු ය ;

(ආ) අදාළ තැනැත්තා වරදකරු කිරීමට එරෙහිව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර ඇත්නම් එම වරදකරු කිරීම අභියාචනයෙන් පසුව ස්ථිර කරනු ලැබීමේ දින සිට බලපවත්වන පරිදි එම දේපළ රජය සතු විය යුතු ය.

මේ උපවගන්තියෙහි “අදාළ තැනැත්තා වරදකරු කිරීම” යන්නෙන් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් දේපළක් රාජ්‍ය සත්කක කිරීමට ආනුෂංගික වූ වරදකරු කිරීමක් අදහස් වේ.

මේ වගන්තිය යටතේ රජය සතු වූ යම් දේපළක සත්කකය රජය වෙනුවෙන් අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ලබා ගත යුතු ය.

(3) මේ වගන්තියෙහි “සභා” යන්නෙන්, යම් ක්ෂීරපායී සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු හෝ කොළු ඇට පෙළ රහිත සතකු අදහස් වන නමුත් 11 වන වගන්තිය යටතේ අර්ථ කථනය කර ඇති පරිදි ශාඛාශ්‍රිත සතකු ඇතුළත් නොවේ.

දඩවලින් කොටසක් වන සත්ව සංරක්ෂණ අරමුදලට ගෙවිය යුතු බව.

[1964 අංක 44§41]
[1970 අංක 1§26]
[1970 අංක 1§37]

අත් අඩංගුවට ගැනීමේ හා සෝදිසි කිරීමෙහි බලතල.

[1993 අංක 49§57]

65. වන සත්ව ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයකු විසින් මේ ආඥාපනත හෝ වෙන යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ හෝ චෝදනාවක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක අධිකරණය විසින්, එකී තවුළුවේ දී අය කරනු ලැබූ යම් දඩයකින් දෙකෙන් කොටසක්, නියමිත ආකාරයට අධ්‍යක්ෂ විසින් පවත්වා ගෙන යනු ලබන හා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන වන සත්ව සංරක්ෂණ අරමුදලට ගෙවන ලෙස විධාන කළ හැකි ය.

66. (1) යම් තැනැත්තකු විසින් යම් වරදක් සිදු කර ඇති බවට විශ්වාස කිරීම සඳහා පොලීස් නිලධරයකුට හෝ නියමිත නිලධරයකුට යුක්ති සහගත හේතු ඇති අවස්ථාවක, නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් සීමා කිරීම්වලට යටත් ව ඔහු විසින්,

(අ) එකී තැනැත්තාගේ සත්කකයෙහි තබා ගෙන සිටින යම් සතෙකු හෝ යම් සතෙකුගේ මළකුණ හෝ මළකුණේ කොටසක් හෝ මේ ආඥා පනතේ විධිවිධාන යටතේ ඔහු වෙත නිකුත් කරන ලද හෝ ඔහු විසින් තබා ගැනීමට නියම කරන ලද යම් බලපත්‍රයක්, අවසර පත්‍රයක් හෝ වෙනත් ලේඛණයක් පරීක්ෂා කර බැලීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස එකී තැනැත්තාට නියම කරනු ලැබිය හැකිය.

(ආ) යම් තැනැත්තෙක් හෝ යම් බෝට්ටුවක්, යාත්‍රාවක් හෝ වාහනයක් තවතා සෝදිසි කිරීම සහ ඒ තැනැත්තා වෙත නිබ්

සොයා ගන්නා ලද හෝ එකී බෝට්ටුවේ, යාත්‍රාවේ හෝ වාහනයෙහි ගෙන යනු ලැබූ බඩු මිටියක් හෝ භාජනයක් විවෘත කිරීම කළ හැකි ය ;

(ආආ) යම් පැලකට, නිවසකට, වාඩියකට හෝ යම් තැනැත්තකු සිටින පරිශ්‍රයකට වරෙන්තුවක් නොමැතිව ඇතුළු වී එම ස්ථානය පරීක්ෂා කිරීමට සහ එම පැලෙහි, නිවසෙහි, වාඩියේ හෝ පරිශ්‍රයේ සිටින යම් තැනැත්තකුගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමට ;”;

(ඇ) යම් තැනැත්තකුගේ සන්නකයෙහි තිබෙන්නාවූත් රජයේ දේපලක් බව එකී නිලධරයාට පෙනෙන්නාවූත් යම් සහෙකු හෝ යම් සහෙකුගේ මළකුණ හෝ මළකුණේ කොටසක් මේ ආඥා පනතේ විධිවිධාන යටතේ තහනමට ගනු ලැබිය හැකිය.

(ඇඈ) වරද සිදු කිරීමෙහි ලා සාක්ෂි වශයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි යම් සහකු හෝ සහකුගේ මළකුණ හෝ මළකුණේ කොටසක් තහනමට ගනු ලැබිය හැකි ය ; සහ

(ඈ) එකී තැනැත්තාට විරුද්ධව ඉදිරිපත් කරන වෝදනාවකට ඔහු පෙනී සිට පිළිතුරු දෙන බවට ඔහු සෑහීමට පත් වන්නේ නම් මීස, වරෙන්තුවක් නොමැතිව එකී තැනැත්තා අත්අඩංගුවට ගෙන රඳවා තබා ගැනීමත් ඔහුගේ වරද සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි වශයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඔහු සන්නකයෙහි වූ කිසිවක් තහනමට ගැනීමත් කළ හැකි ය ;

(ඉ) වරද සිදු කිරීමෙහි ලා පාවිච්චි කරනු ලැබ ඇති ලෙස හෝ එකී වරද සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි වශයෙන් ඉදිරිපත් කළ හැකි ලෙස එකී නිලධරයාට පෙනෙන යම් බෝට්ටුවක්, යාත්‍රාවක්, වාහනයක්, කුවක්කුවක්, පතුරමක්, පිහියක්, විදුලි පන්දමක්, බැටරියක් හෝ වෙන යම් ද්‍රව්‍යයක් හෝ භාණ්ඩයක් තහනමට ගනු ලැබිය හැකි ය.

(2) ඉදිරිපත් කරන ලෙස හෝ භාර දෙන ලෙස මේ වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ ක්‍රියා කරන පොලිස් නිලධරයකු හෝ නියමිත නිලධරයකු විසින් නියම කරනු ලබන කිසිවක් ඉදිරිපත් කිරීම හා භාර දීම සෑහෙන හේතුවක් නොමැතිව පැහැර හරින යම් තැනැත්තෙක් වරදක් කරන්නේ ය.

(3) (අ) පොලිස් නිලධරයකු හෝ නියමිත නිලධරයකු විසින් යම් බෝට්ටුවක්, යාත්‍රාවක් හෝ වාහනයක් තහර කරන ලෙස නියම කරනු ලැබූ විට එසේ කිරීම පැහැර හරින හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන ; හෝ

(ආ) යම් බෝට්ටුවක්, යාත්‍රාවක් හෝ වාහනයක් යෝද්ධි කිරීමට පොලිස් නිලධරයකුට හෝ නියමිත නිලධරයකුට ඉඩ නොදෙන ; හෝ

[1993 අංක 49§57]

(ඇ) මේ ආඥාපනතේ හෝ විධිවිධාන යටතේ ක්‍රියා කරන පොලිස් නිලධාරියකු විසින් යෝද්ධි කරනු ලැබීම ප්‍රතික්ෂේප කරන හෝ එකී පොලිස් නිලධාරියාට හෝ නියමිත නිලධාරියාට බාධා කරන හෝ විරෝධය පාන හෝ එකී පොලිස් නිලධාරියාගේ හෝ නියමිත නිලධාරියාගේ අත් අඩංගුවෙන් පැන යන හෝ පැන යාමට තැත් කරන හෝ

(ඈ) (1) වන උපවගන්තිය මගින් යම් පොලිස් නිලධාරියකු වෙත හෝ නියමිත නිලධාරියකු වෙත පවරන ලද බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි ලා යම් පැලකට, තිවසකට, වාඩියකට, හෝ පරිශ්‍රයකට ඇතුළුවීමට ඉඩ නොදෙන හෝ එම ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීමට ඉඩ නොදෙන,

[1993 අංක 49§57]

මිනුම් තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් පන්දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දස දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු දහයකට වැඩි නොවන කාල සීමාවක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ එම දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

[1993 අංක 49§57]

(4) මේ වගන්තියෙහි “සතා” යන්නෙන් යම් ක්ෂීරපායී සතකු, පක්ෂියකු, උරගයකු, උභය ජීවියකු, මත්ස්‍යයකු හෝ කොඳු ඇට පෙළ රහිත සතකු අදහස් වන අතර 11 වන වගන්තිය යටතේ අර්ථ කථනය කරනු ලැබ ඇති පරිදි වූ ගෘහශ්‍රිත සතකු ඇතුළත් නොවේ.

නිලධාරීන් විසින් කරනු ලබන වැරදි.

66අ. මේ ආඥාපනතේ කාර්ය සඳහා 08 වන වගන්තිය යටතේ පත් කරනු ලැබූ :-

[1970 අංක 1§27]

(අ) මේ ආඥාපනත යටතේ වරදක් සම්බන්ධයෙන් වූ අධිකරණ නඩු විභාගයක දී ඇත්ත සහවා කථා කිරීමේ වරද කරන ; හෝ

[1993 අංක 49§58]

(ආ) මේ ආඥාපනත යටතේ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා කිරීමෙහි ලා තම යුතුකම මිනුම්කම ම පැහැර හරින නිලධාරියෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් දස දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් විසි දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු එකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු දෙකකට වැඩි නොවන කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ එම දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

වැරදිකරුවකුගේ නම හා ලිපිනය දැනගැනීමට ඇති බලය.

66ආ. මේ ආඥාපනතේ යම් කොටසකට විරුද්ධ ව යම් තැනැත්තකු වරදක් කරන්නේ යයි පෙනී යන අවස්ථාවක ඔහුගේ නම හා පදිංචි ස්ථානය ප්‍රකාශ කරන ලෙස යම් නියමිත නිලධාරියකු විසින් වරද කරන තැනැත්තාට නියම කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය. එසේ නියම කරනු ලැබූ විට එසේ වරද කරන තැනැත්තා විසින් තම නිවැරදි නම හෝ පදිංචි ස්ථානය ප්‍රකාශ කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරනහොත් හෝ වැරදි

[1970 අංක 1§27]

[1993 අංක 49§59]

නමක් හෝ පදිංචි ස්ථානයක් ප්‍රකාශ කරනහොත් ඔහු වරදක් කරන අතර වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී ඔහු රුපියල් පන්සියයකට අඩු නොවන සහ රුපියල් එක් දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට යටත් වන්නේ ය.

66ඇ. (1) වන සත්ව ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයකු හෝ පොලිස් නිලධරයකු හෝ නියමිත නිලධරයකු විසින්-

“බලපත්‍ර නොමැති තුවක්කු සම්බන්ධයෙන් විශේෂ බලතල.

[1993 අංක 49§60]

(අ) තුවක්කුවක සන්නකය දරන, තුවක්කුවක් රැගෙන යන හෝ තුවක්කුවක් පාවිච්චි කරන යම් තැනැත්තකුට, එම තුවක්කුව සම්බන්ධයෙන් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රය ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියම කිරීම ;

(ආ) යම් තැනැත්තකු බලපත්‍ර නොමැති තුවක්කුවක් නිෂ්පාදනය කරන, විකුණන, අලුත් වැඩියා කරන හෝ ඔහුගේ සන්නකයෙහි තබාගෙන ඇති බවට විශ්වාස කිරීමට එම නිලධරයාට සාධාරණ හේතු ඇති යම් පරිශ්‍රයකට ඇතුළු වී එම පරිශ්‍රය පරීක්ෂා කිරීම ;

(ඇ) බලපත්‍ර නොමැති තුවක්කුවක් රැගෙන යන බවට තමා සැක කරන යම් බෝට්ටුවක්, යාත්‍රාවක් හෝ වාහනයක් නවත්වා එය පරීක්ෂා කිරීම ;

(ඈ) බලපත්‍ර නොමැති මීනෑම තුවක්කුවක් අත් අඩංගුවට ගෙන එය ළඟම ඇති පොලිස් ස්ථානය වෙත හෝ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම

නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් විධිවිධාන කඩකරමින් -

(අ) තම සන්නකයෙහි ඇති යම් තුවක්කුවක් සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍රයක් ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත් වන ; හෝ

(ආ) යම් පරිශ්‍රයක් පරීක්ෂා කිරීමට ඉඩදීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ; හෝ

(ඇ) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් යම් නිලධරයකු විසින් යම් බෝට්ටුවක්, යාත්‍රාවක් හෝ වාහනයක් නවත්වන ලෙස ඉල්ලා සිටි විට, එසේ කිරීමට අපොහොසත් වන හෝ එසේ කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරන

යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු කිරීමේදී රුපියල් පන්දහසකට අඩු නොවන සහ රුපියල් දස දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන හෝ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාලසීමාවක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ එම දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිම් ඇතුළත පිහිටි පාරවල් අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් පාලනය කළ යුතු බව.
[1993 අංක 49අ60]

66අ. (1) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිම් ඇතුළත වෙනත් යම් නියෝජිත ආයතනයක් විසින් යම් පාරක් ඉදි කරනු ලබන අවස්ථාවක දී වන සත්ව ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂවරයා හෝ යම් නිලධරයකු විසින්-

- (අ) ජාතික රක්ෂිත භූමියට ප්‍රවිෂ්ටවීම පාලනය කිරීම සඳහා එම රක්ෂිත භූමිය ඇතුළත යම් ස්ථානයක ඇති එවැනි යම් පාරක හෝ එම පාරේ යම් කොටසක මාර්ග බාධක ඉදිකිරීම ;
- (ආ) එම රක්ෂිත භූමියට ප්‍රවිෂ්ටවීම සහ එයින් පිටවීම පහසු කිරීම සඳහා එම බාධක විවෘත කිරීම සහ වැසීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි වැඩ පිළිවෙළවල් සකස් කිරීම ;
- (ඇ) මේ ආඥාපනත යටතේ වූ යම් වරදක් සිදු කිරීමෙහි ලා සම්බන්ධ යයි හැක කරනු ලබන යම් වාහනයක්, එවැනි යම් මාර්ගයක දී හෝ එහි යම් කොටසක දී හෝ එවැනි මාර්ග බාධකයක දී හෝ තවත්වා පරීක්ෂා කිරීම

නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

(2) ජාතික රක්ෂිත භූමියක් ඇතුළත පිහිටි යම් මාර්ගයක දී හෝ එහි කොටසක දී හෝ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉදිකරනු ලැබූ යම් මාර්ග බාධකයක දී කිසිම තැනැත්තකු තවත්වන ලෙස ඉල්ලා සිටිනු ලැබූ විට එසේ කිරීමට අපොහොසත්වීම හෝ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අධ්‍යක්ෂවරයා හෝ වෙනත් නිලධරයකු විසින් නීත්‍යානුකූලව කරන ලද යම් විධානයකට කීකරුවීම පැහැර හැරීම හෝ සිදුකරනු නොලැබිය යුතු අතර තවත්වන ලෙස ඉල්ලා සිටි විට එසේ නැවැත්වීමට අපොහොසත්වන හෝ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද යම් විධානයකට කීකරුවීමට අපොහොසත් වන යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර එසේ වරදකරු වීමේ දී රුපියල් පන්දහසකට අඩු නොවන සහ දස දහසකට වැඩි නොවන දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට අඩු නොවන සහ අවුරුදු පහකට වැඩි නොවන කාල සීමාවක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

67. තහනම් අඩවියක්, ජාතික උද්‍යානයක්, ස්වාභාව රක්ෂිත භූමියක්, වන පිටිසුමක්, රක්ෂිත ස්ථානයක්, සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් සීමාන්තරික කලාපයක් හෝ අභය භූමියක් අයිතදිගේ වැටී ඇති මාර්ගයක යම් කොටසකදී මේ ආඥාපනතේ 8 වන වගන්තියට විරුද්ධව වරදක් සිදුකිරීම වැළැක්වීමේ කාර්ය සඳහා-

ජාතික රක්ෂිත භූමිවලට යා බඳ මහා මාර්ගයන්හි බාධක ඉදි කිරීම හා වාහන යනාදිය යෝද්ධ කිරීම.

(අ) මෙහි මින්මතු විධිවිධාන සලස්වනු ලබන පරිදි වාහන නවත්වා යෝද්ධ කිරීමට හැකි වනු සඳහා අධ්‍යක්ෂ විසින් එකී මහා මාර්ගයේ ඒ කොටසෙහි එක් එක් කෙළවර හරහා බාධක තබන්නට සැලැස්වීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය ; තව ද

[1949 අංක 38§8]
[1978 අංක 1§28]
[1978 අංක 1§37]
[1993 අංක 49§61]

(ආ) එකී මහා මාර්ගයෙන් ඒ කොටසට ඇතුළු වීමට ආසන්නව ඇති යම් වාහනයක් එකී බාධකයේ දී නියමිත නිලධරයකු විසින් නවත්වා එහි තුවක්කුවක් ගෙන යනු ලබන්නේ දැයි දැන ගැනීමේ කාර්යය සඳහා එකී වාහනය හෝ එකී වාහනය තුළ සිටින යම් තැනැත්තකු යෝද්ධ කිරීම ද එහි තුවක්කුවක් තිබී එසේ සොයා ගනු ලැබූ අවස්ථාවක එකී මහාමාර්ගයේ ඒ කොටසෙහි ගමන් කළ යුතු සම්පූර්ණ ගමනේ දී හෝ ඒ ගමනේ යම් කොටසක් එකී වාහනයේ ගමන් කිරීමට එකී නිලධරයාට හෝ එකී නිලධරයා විසින් නියමිතව සඳහන් කරනු ලබන වෙන යම් තැනැත්තකුට අවසර දෙන ලෙස තත් කාලයෙහි එකී වාහනය භාරව සිටින තැනැත්තාට නියම කිරීමක් නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් බාධකයක දී නතර කරනු ලැබූ යම් වාහනයක් නියමිත නිලධරයකුට හෝ එකී නිලධරයා විසින් නිශ්චිත ව සඳහන් කරනු ලබන යම් තැනැත්තකුට ගමන් කිරීමට අවසර දෙන ලෙස එකී උපවගන්තිය යටතේ නියම කරනු ලැබූ විට එසේ කිරීමට තත් කාලයෙහි ඒ වාහනය භාරව සිටින තැනැත්තා ප්‍රතික්ෂේප කරන අවස්ථාවක, එකී බාධකයෙන් මිබිබට යාමෙන් එකී වාහනය වැළැක්වීමට අවශ්‍ය යම් පියවර එකී නියමිත නිලධරයා විසින් ගැනීම නීත්‍යානුකූල නො වන්නේ ය.

67අ. දේශීය මුහුදු තීරයෙහි යම් කොටසක යම් තැනැත්තෙකු විසින් මේ ආඥාපනත යටතේ යම් වරදක් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක-

මුහුදෙහි කරනු ලබන වැරදි සම්බන්ධ අධිකරණ බලය.

(අ) වෙරළේ, ඒ වරද සිදු කරනු ලැබූ ස්ථානයට කිට්ටුම කොටස, විෂයෙහි ; හෝ

[1970 අංක 1§20]

(ආ) වරද කිරීමෙන් පසු ඒ තැනැත්තා ගොඩට පැමිණි ස්ථානය විෂයෙහි

[1993 අංක 49§62]

අධිකරණ බලය ඇති මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයට ඒ වරද සම්බන්ධයෙන් විභාග කිරීමට අධිකරණ බලය ඇත්තේ ය.

ආඥාපනත යටතේ වූ වැරදි සංඥය හා ඇපදිය හැකි වැරදි වන බව.
[1970 අංක 1§29]

67ආ. (1) අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහයේ පළමුවන උපලේඛනයෙහි පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද මේ ආඥාපනත යටතේ වූ සෑම වරදක් ම ඒ නඩු විධාන සංග්‍රහයේ අර්ථනුකූලව සංඥය වරදක් හා ඇප දිය හැකි වරදක් වන්නේ ය.

(2) මේ ආඥාපනත යටතේ සිර භාරයට ගනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු ඇප පිට හෝ ඒ තැනැත්තා විසින් ඇපකරුවන් ඇති ව හෝ නැති ව බැඳුම්කරයක් ලියා අත්සන් කිරීම පිට මුද හැරීමේ බලය අධ්‍යක්ෂව හා සෑම නියමිත නිලධරයකුට ම ඇත්තේ ය.

අධ්‍යක්ෂ හා නියමිත නිලධරයන් සාම නිලධරයන් වන බව.
[1970 අංක 1§29]

67ඇ. අධ්‍යක්ෂ හා සෑම නියමිත නිලධරයෙක් ම අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහයේ සාම නිලධරයන් වෙත පවරනු ලැබූ යම් බලයක් මේ ආඥාපනතේ කාර්යයන් සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඒ නඩු විධාන සංග්‍රහයේ අර්ථනුකූල ව සාම නිලධරයන් මෙන් සලකනු ලැබේ.

පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ හා නියමිත නිලධරයන් සතු බලය.
[1970 අංක 1§29]

67ඈ. (1) අධ්‍යක්ෂ විසින් හා (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත් ව සෑම නියමිත නිලධරයකු ම විසින්, සංඥය වැරදි සම්බන්ධයෙන්, පරීක්ෂකයකු හෝ පොලිස් ස්ථානයක් භාර ව සිටින නිලධරයකු හෝ විසින් අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහයේ XII වන පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන යටතේ ක්‍රියාවේ යොදවනු ලබන බලතල ක්‍රියාවේ යෙදිය යුතු ය.

(2) තමා පත් කරනු ලැබ සිටින ප්‍රදේශයේ සීමාවලින් පිට යම් ස්ථානයක දී, නියමිත නිලධරයකු විසින් (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් බලතල ක්‍රියාවේ නො යෙදිය යුතු ය.

(3) මේ වගන්තිය යටතේ වූ පරීක්ෂණයක්, වරද සිදු කරන ලද්දේ යයි කියනු ලබන ස්ථානයේ දී හෝ ඒ අසල දී පැවැත්විය යුතු ය.

සිරභාරයට ගැනීම, සෝදිසි කිරීම යනාදිය කළ යුතු ආකාරය.
[1970 අංක 1§29]

67ඉ. සිර භාරයට ගැනීම, සෝදිසි කිරීම, සෝදිසි වරෙන්තු සිරභාරයට ගනු ලැබූ තැනැත්තන් ඇපකර පිට හෝ බැඳුම්කර ලියා අත්සන් කිරීම පිට නිදහස් කිරීම, සිර භාරයට ගනු ලැබූ තැනැත්තන් ඉදිරිපත් කිරීම සහ වැරදි සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ පැවැත්වීම යන කරුණුවලට අදාළ ව අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහයේ ඇති විධිවිධාන මේ ආඥාපනත යටතේ, ඒ ඒ කරුණු සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන සියලු ම ක්‍රියාවලට අදාළ වන්නේ ය.

රජයේ ඉඩම්වලින් ඉවත් කිරීම.
[1993 අංක 49§63]

67ඊ. රජයේ ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් 6 වන වගන්තිය හෝ 7 වන වගන්තිය යටතේ වරදකට වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තකු එකී රජයේ ඉඩම හෝ එහි යම් කොටසක් නීති විරෝධී ලෙස හෝ අවසරයක් නොමැතිව සත්කයෙහි තබා ගැනීම හෝ පරිහරණය කිරීම තවදුරටත්

කරගෙන යන අවස්ථාවක එකී රජයේ ඉඩම පිහිටි ප්‍රදේශයේ හෝ දිස්ත්‍රික්කයේ දිසා අධ්‍යක්ෂ හෝ අඩවියභාරව සිටින වන සත්ව ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයා විසින් එකී තැනැත්තා වෙත, ඔහු නීති විරෝධී ලෙස හා අවසරයක් නොමැතිව සන්නකයෙහි තබා ගෙන සිටින හෝ පරිහරණය කරන එකී ඉඩමෙන් වහාම ඉවත්ව යන ලෙස නියම කරන දැන්වීමක් නිකුත් කළ හැකි අතර, ඔහු එසේ ඉවත්ව යාම පැහැර හැරියහොත්, ඉඩම් සංවර්ධන ආඥාපනතේ 120 සිට 127 දක්වා (දෙකම ඇතුළුව) වගන්ති වලින් නියමිත ක්‍රියා පටිපාටිය යටතේ,

- (අ) ඒ ඉඩම ඒ ආඥාපනත යටතේ දරන බිම් කට්ටියක් වුවාක් මෙන් ;
- (ආ) මේ වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද දැන්වීම ඒ ආඥා පනතේ 119 වන වගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් වුවාක් මෙන් ;
- (ඇ) ඉඩම අවලංගු කරනු ලැබූ තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් ඒ ආඥාපනතේ 124 වන වගන්තියෙහි වූ සඳහන මේ වගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් නිකුත් කරනු ලැබූ තැනැත්තකු සම්බන්ධ සඳහනක් වුවාක් මෙන් ; සහ
- (ඈ) ඒ ඉඩම පිහිටි ප්‍රදේශයේ හෝ දිස්ත්‍රික්කයේ දිසා අධ්‍යක්ෂ, ඒ ආඥාපනත යටතේ දිසාපති වෙත පැවරුණු හෝ නියම කර පවරන ලද යම් බලයක්, යුතුකමක් හෝ කාර්යයක්, බිම් කට්ටියක් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක කරන හෝ ඉටු කරන දිසාපති වුවාක් මෙන්,

එකී ඉඩමෙන් ඒ තැනැත්තා ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

නිලධරයන් හා උපදේශක කමිටු පත් කිරීම*

68. (1) මේ ආඥාපනතේ කාර්ය සඳහා -

නිලධරයන් පත් කිරීම.
[1970 අංක 1§30]
[1970 අංක 1§30]

- (අ) වනසත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ධුරය දැරීමට හෝ නියෝජ්‍ය වනසත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ධුරය දැරීමට හෝ වන සත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට නමින් හෝ නිලයෙන් තැනැත්තකු ;
- (ආ) නිශ්චිතව සඳහන් දිස්ත්‍රික්කයක් හෝ ප්‍රදේශයක් සඳහා දිසා වනසත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ධුරය දැරීමට හෝ දිසා වනසත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට නමින් හෝ නිලයෙන් තැනැත්තකු ;

භාරකරුගේ පදවි තාමය "අධ්‍යක්ෂ" වශයෙන් වෙනස් කිරීමට ආනුෂංගිකව විධිවිධාන (1970 අංක 1 දරණ පනතේ 38 හා 39 වන වගන්ති කියවන්න.)

[1964 අංක 44§43]
[1970 අංක 1§30]

(ඇ) නිශ්චිතව සඳහන් දිස්ත්‍රික්කයක් හෝ ප්‍රදේශයක් සඳහා ගරු දිසා වනසත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ධුරයට හෝ ගරු දිසා වනසත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට තමන් හෝ නිලයෙන් තැනැත්තකු ; සහ

(ඈ) කලින් කල අවශ්‍ය වන පරිදි වෙනයම් නිලධරයන් හා සේවකයන්

පත් කරනු ලැබේ.

(2) මේ වගන්තිය යටතේ පත් කරනු ලැබූ සියලු තැනැත්තන්, නිලධරයන් හා සේවකයන් මේ ආඥාපනත යටතේ ඔවුන්ගේ බලතල ක්‍රියාවේ යෙදීමෙහි දී හා යුතුකම් ඉටු කිරීමෙහි දී අමාත්‍යවරයාගේ සාමාන්‍ය විධානයට හා පාලනයට යටත් විය යුතු ය.

(3) මේ වගන්තිය යටතේ පත් කරනු ලැබූ සියලු ම තැනැත්තන්, නිලධරයන් සහ සේවකයන් දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ අර්ථනුකූලව රජයේ සේවකයන් ලෙස සලකනු ලැබේ.

අධ්‍යක්ෂකගේ බලතල පැවරීම.
[1964 අංක 44§44]
[1970 අංක 1§37]

69. මේ ආඥාපනතින් හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයකින් අධ්‍යක්ෂ වෙත පැවරුනු හෝ නියම කෙරුණු යම් බලයක් හෝ යුතුකමක්, අධ්‍යක්ෂ විසින් අමාත්‍යවරයාගේ/අනුමතිය ඇතිව යම් දිසා අධ්‍යක්ෂවරයකුගේ හෝ ගරු දිසා අධ්‍යක්ෂවරයකුගේ දිස්ත්‍රික්කය හෝ ප්‍රදේශය සම්බන්ධයෙන් එකී දිසා අධ්‍යක්ෂ හෝ ගරු දිසා අධ්‍යක්ෂ වෙත, පැවරිය හැකි ය.

උපදේශක කමිටුව.
[1970 අංක 1§37]
[1993 අංක 49§64]

70. (1) ශ්‍රී ලංකාවේ වන සත්ව හා වෘක්ෂලතාවල අදාළ සියලු කරුණු සහ පළාත් සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරයාට උපදෙස් දීමේ හා අමාත්‍යවරයා වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමේ කාර්යය සඳහා සභාපති වශයෙන් වනජීවී සංරක්ෂණ විෂයය භාර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගෙන්, අධ්‍යක්ෂවරයාගෙන් සහ වෙනත් තැනැත්තන් ද සඳහනකුගෙන් සමන්විත වන්නා වූ උපදේශක කමිටුවක් අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කළ හැකි ය.

(2) උපදේශක කමිටුවේ රැස්වීම්, සෑම වර්ෂයක ම යටත් පිරිසෙයින් සිවුවරක්වත් පවත්වනු ලැබිය යුතු ය.

(3) කිසිදු විධිවිධානයක් නියම කරනු ලැබූ යම් කරුණක් හෝ ක්‍රියා පටිපාටියක් සම්බන්ධයෙන් ස්වකීය ම වූ ක්‍රියා පටිපාටියක් නිශ්චය කිරීමට උපදේශක කමිටුවට හිමිකම් ඇත්තේ ය.

සාමාන්‍ය නියෝග

සාමාන්‍ය නියෝග.

71. (1) මේ ආඥාපනතේ ප්‍රතිපත්ති හා විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හෝ බලගැන්වීමේ කාර්යය සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සෑදිය හැකි ය.

(2) විශේෂයෙන් හා (1) වන උපවගන්තියෙන් පවරනු ලැබූ බලතලවල ව්‍යාප්තියට භාගියක් නොමැතිව, අමාත්‍යවරයා/විසින් පහත සඳහන් කරුණු සියල්ලම නැතහොත් ඉන් යමක් සඳහා හෝ සම්බන්ධයෙන් නියෝග සෑදිය හැකි ය :-

(අ) 55 වන වගන්තියෙන් අධ්‍යක්ෂ වෙත පවරනු ලැබූ බලතල ඔහු විසින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි අවස්ථා හා ඒ බලතල ඔහු විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ යම් කොන්දේසිවලට යටත් ව ද ඒ කොන්දේසි ; [1970 අංක 1537]

(ආ) බලපත්‍රයක් හෝ අවසර පත්‍රයක් ගාස්තුවෙන් තොරව නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි අවස්ථා හා ඒ නිකුත් කරනු ලැබිය හැක්කේ යම් කොන්දේසිවලට යටත්ව ද ඒ කොන්දේසි ;

(ඇ) මේ ආඥාපනත යටතේ හෝ යම් නියෝගයක් යටතේ හෝ නිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍රයක් හැතහොත් අවසර පත්‍රයක් සඳහා ගෙවිය යුතු ගාස්තුව සහ එබඳු යම් ගාස්තුවක් ගෙවීමේ හෝ අය කර ගැනීමේ ක්‍රමය හා ආකාරය.

71. (ඇ) යම් ලාම්පුවක් හෝ කෘතිම ආලෝක ක්‍රමයක් සවි කිරීමට හැකිවන අයුරු තනන ලද ස්පියර්ගන් තුවක්කුවක් සහ යම් ගිස්ට්‍රස්මක් හෝ යම් ගිස් වැසුමකට සවි කිරීමට හැකිවන අයුරු තනන ලද යම් ලාම්පුවක් ආනයනය කිරීම, නිෂ්පාදනය කිරීම, විකිණීම, සන්නකයෙහි තබා ගැනීම හෝ පාවිච්චි කිරීම තහනම් කිරීම නැතහොත් විධිමත් කිරීම. [1993 අංක 49565]

(ආ) 70 වන වගන්තිය යටතේ පත් කරනු ලැබූ උපදේශක කමිටු සාමාජිකයන්ගේ මූල කාලය, ඒ කමිටු රැස්වීම් කැඳවනු ලබන ආකාරය, එකී රැස්වීම්වලදී අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටිය සහ ඒ කමිටු නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතු ආකාරය.

(ඊ) අත් හරින ලදී. [1993 අංක 49565]

(උ) “වනසත්ව සංරක්ෂණ අරමුදල” පිහිටුවීම හා පරිපාලනය කිරීම සහ ඒ අරමුදල යොදවනු ලබන කාර්යයන් ත සහ [1964 අංක 44545]

(ඌ) මේ ආඥාපනත යටතේ නියෝග සෑදීමට නියම කරනු ලැබූ හෝ බලය පවරනු ලැබූ සියලු ම කරුණු සහ මේ ආඥා පනතින් නියම කළ යුතු බවට ප්‍රකාශිත හෝ නියමිත සියලු කරුණු හා එකී කරුණුවලට ආනුෂංගික හෝ සම්බන්ධ වෙනත් සියලු කරුණු. [1964 අංක 44543]

“(3) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර එම නියෝගය එසේ පළ කරනු ලබන දිනයේදී හෝ එම නියෝගයෙහි එසේ පළ කරනු ලබන දිනයේදී හෝ එම නියෝගයෙහි නිශ්චිතව දක්වනු ලැබිය හැකි පසු දිනක දී ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(4) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක්ම එය පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකි තාක් ඉක්මනින් අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ අනුමත කරනු නොලැබූ යම් නියෝගයක් අනුමත කරනු නොලැබූ දින සිට අවලංගු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු නමුත් එය යටතේ කලින් කරන ලද යම් දෙයකට එයින් හානි සිදු නොවිය යුතු ය. නියෝගයක් අවලංගු ලෙස සලකනු ලබන දිනය ගැටළු පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.”

අර්ථ නිරූපණය හා ආරක්ෂා කිරීම

[1964 අංක 44 §31]

72. (1) පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස, මේ ආඥාපනතෙහි-

අර්ථ නිරූපණය.

“අධ්‍යක්ෂ” යන්නෙන්, මේ ආඥාපනතේ කාර්ය සඳහා වන සත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ධුරයට හෝ, වන සත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට පත් කරනු ලැබූ කැන්තා අදහස් වන අතර එකී කාර්යය සඳහා පත් කරනු ලැබූ නියෝජ්‍ය වන සත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ද එයට ඇතුළත් වේ ;

“අභය භූමිය” යන්නෙන්, 2 (2) වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක මාර්ගයෙන් පිහිටුවනු ලැබූ අභය භූමියක් අදහස් වේ ;

“ආරක්ෂා ස්ථාන” යන්නෙන් 3 (1) වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක් මගින් පිහිටුවන ලද ආරක්ෂා ස්ථානයක් අදහස් වේ ;

“කොළු ඇට පෙළ රහිත සතුන්” යන්නෙන් ප්‍රොටෝ සෝවා, පෙර්ෆේපරා (ස්පොන්ජිස්), සීලන්ටරේටා, ආක්රොපෝඩා, මොලුස්කා, ඇනෙලිඩා යන වංචල සාමාජිකයන් අදහස් වේ ;

“කොළු ඇට පෙළ සහිත සතා” යන්නෙන්, පිස්කස්, අම්පිබියා, රෙප්ටිලියා, ආවෙස් හෝ මැමලියා යන වංශවලට අයත් සතුන් අදහස් වේ ;

[1964 අංක 44 §30]

“ගරු දිසා අධ්‍යක්ෂ” යන්නෙන්, මේ ආඥාපනතේ කාර්ය සඳහා පත් කරනු ලැබූ ගරු දිසා වන සත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂවරයෙක් අදහස් වේ ;

“ජාතික උද්‍යානය” යන්නෙන්, 2 (1) වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක මාර්ගයෙන් පිහිටුවනු ලැබූ ජාතික උද්‍යානයක් අදහස් වේ ;

“ජාතික රක්ෂිත භූමිය” යන්නෙන්, 2 (1) වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක මාර්ගයෙන් පිහිටුවනු ලැබූ ජාතික රක්ෂිත භූමියක් අදහස් වේ ; [1964 අංක 44§46]

“තහනම් අඩවිය” යන්නෙන්, 2 (1) වන වගන්ති යටතේ වූ නියමයක මාර්ගයෙන් පිහිටුවනු ලැබූ තහනම් අඩවියක් අදහස් වේ ;

“තුවක්කුව” යන්නට ගිනි අවි ආඥාපනතේ ඇති අර්ථයම ඇති අතර එයට “ස්පියර් ගත්” හෝ “කැප්ටර් ගත්” යන තුවක්කුවක් ද ඇතුළත් වේ ;”;

“දියා අධ්‍යක්ෂ” යන්නෙන්, මේ ආඥාපනතේ කාර්ය සඳහා පත් කරනු ලැබූ දියා වන සත්ව සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂවරයෙක් අදහස් වේ ; [1970 අංක 1§31]

“දේශීය මුහුදු තීරය” යන්නෙන් ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1976 අංක 22 දරන සමුද්‍රීය කලාප පිළිබඳ පනත යටතේ සාදන ලද ප්‍රකාශනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය මුහුදු තීරය ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූ ප්‍රදේශය අදහස් වේ ; සහ

“නියමිත” යන්නෙන්, මේ ආඥාපනතින් හෝ නියෝගයකින් හෝ නියම කරනු ලැබූ ලෙස අදහස් වේ ;

“නියෝගය” යන්නෙන්, මේ ආඥාපනත යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලැබූ නියෝගයක් අදහස් වේ ;

“පළාත් පාලන ආයතනය” යන්නෙන් මහ නගර සභාවක්, නගර සභාවක් හෝ ප්‍රාදේශීය සභාවක් අදහස් වන අතර එවැනි සභාවක් විසින් ක්‍රියාවේ යොදවනු ලබන බලතල, ඉටු කරනු ලබන කාර්ය සහ කරන ලබන කාර්යවලට අනුරූප වන හෝ සමාන බලතල, කාර්ය සහ කටයුතු ක්‍රියාවේ යෙදවීම, ඉටු කිරීම සහ කිරීම සඳහා යම් ලිඛිත තීරියක් මගින් හෝ ඒ යටතේ ඇති කරන ලද්දා වූ සහ පිහිටුවන ලද්දා වූ යම් අධිකාරියක් ද ඊට ඇතුළත් වේ;”;

“පොලිස් නිලධරයා” යන්නට පිළිගත් පොලිස් බලකායක සාමාජිකයකු අදහස් වන අතර එයට උපපොලිස් සේවයේ නිලධරයකු ද ඇතුළත් වේ ;”;

“රජයේ ඉඩම්” යන්නෙන් නීත්‍යානුකූලව රජයට හිමිකම් ඇත්තා වූ හෝ සහ බද්ධ හෝ අනුබද්ධ සියලු අයිතිවාසිකම්, සම්බන්ධතා සහ වරප්‍රසාද සමග රජය විසින් බැහැර කරනු ලැබිය හැක්කා වූ හෝ ඉඩම්මත පිහිටි යම් ගොඩනැගිල්ලක් සමග ඒ ඉඩම් අදහස් වන අතර ගංඟා නිමිත සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය හෝ රජයේ ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ කාර්ය භාරය පූවරි ඇති වෙත යම් අධිකාරියක් හෝ යම් පළාත් පාලන ආයතනයක් වෙත සතු කරන ලද්දා වූ හෝ ඒ එකිනෙකෙහි පාලනය යටතේ ඇත්තා වූ ඉඩම් ද එයට ඇතුළත් වේ ;”;

www.sarvodaya.lk/සංස්කෘත ප්‍රකාශන 4th Back (20x25)

“රාජ්‍ය සංස්ථාව” යන්නෙන් සමාගම් පනත යටතේ හැර වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් හෝ යටතේ හෝ පිහිටුවන ලද්දා වූ හෝ පිහිටුවනු ලබන්නා වූ ද ආණ්ඩුව විසින් ප්‍රදානයක් හෝ ණයක් වශයෙන් නැතහොත් වෙනත් ආකාරයකින් මුළු අරමුදල හෝ මුළු ප්‍රාග්ධනය නැතහොත් වෙනත් ආකාරයකින් මුළු අරමුදල හෝ මුළු ප්‍රාග්ධනය නැතහොත් අරමුදලෙන් කොටසක් හෝ ප්‍රාග්ධනයෙන් කොටසක් හෝ සපයනු ලබන්නා වූ ද සංස්ථාවක්, මණ්ඩලයක් හෝ වෙනත් ආයතනයක් අදහස් වේ ;

“වගා කළ ඉඩම” යන්නට වගාවක් වැවෙමින් තිබෙන විට, හේත් ගොවිතැන සඳහා පාවිච්චි කරනු ලැබූ ඉඩමක් ද ඇතුළත් වේ ;

“වන ජීවීන්” යන්නෙන්, ස්වායත්තවම හෝ ස්වාභාවික සිද්ධි ක්‍රියාවලි නිසා සිය පැවැත්ම ඇති ශාඛ හෝ සතුන් අදහස් වේ. ;

“වන පිවිසුම” යන්නෙන්, 2(1) වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක මාර්ගයෙන් ඇතුත් සඳහා පිහිටුවන ලද වන පිවිසුමක් අදහස් වේ ;

“වරද” යන්නෙන්, මේ ආඥාපනත හෝ යම් නියෝගයක් යටතේ වූ වරදක් අදහස් වේ ;

“වෙරළ” යන්නෙන් මුහුදට යාබදව පිහිටියා වූ ද ජලයෙන් නොවැසුණා වූද ගොඩබිමේ මායිම් අදහස් වේ ;

“ශ්‍රී ලංකාව” යන්නට ලංකාවේ දේශීය මුහුදු තීරයද ඇතුළත් වේ ; ;

“සමුද්‍රීය රක්ෂිත භූමිය” යන්නෙන් 2(1) වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක් මගින් පිහිටුවන ලද සමුද්‍රීය රක්ෂිත භූමියක් අදහස් වේ ; ;

“සංචාරකයා” යන්නෙන් වන උද්‍යානයට ඇතුළු වන යම් දේශීය හෝ විදේශීය පුද්ගලයෙකු අදහස් වේ ;

“සංචාරක හෝටලය” යන්නෙන් කාමර 10 කට අඩු නොවන ඉඩ පහසුකම් සලසන යම් සංවිධානයක්, ආයතනයක් හෝ ව්‍යවසායක් අදහස් වේ ;

“සීමාන්තරික කලාපයක්” යන්නෙන් 2(1) වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමය මගින් සංස්ථාපිත සීමාන්තරික කලාපයක් අදහස් වේ. ;

“ස්වභාව රක්ෂිත භූමිය” යන්නෙන්, 2(1) වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක මාර්ගයෙන් පිහිටුවනු ලැබූ ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක් අදහස් වේ ;

(2) මේ ආඥාපනතේ උපලේඛනයක් සම්බන්ධයෙන් මේ ආඥා පනතේ හෝ යම් නියෝගයක හෝ අන් කිසි ලිඛිත නීතියක හෝ වූ සඳහනක් තත් කාලයෙහි බලපවත්නා උපලේඛනය සම්බන්ධයෙන් වූ සඳහනක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

73. මේ ආඥාපනත අනුව බලපත්‍රයක් අවශ්‍ය වන්නේ යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් ද එකී ක්‍රියාව කිරීම සඳහා 1937 අංක 2 දරන ආඥාපනතින් ඉවත් කරන ලද යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ යම් බලධරයකු විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ සෑම බලපත්‍රයක් ම විලංගුවන අතර එය ප්‍රදානය කරන ලද්දේ යම් කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා ද එකී කාලපරිච්ඡේදය අවසන් වන තුරු අඛණ්ඩව බලපැවැත්විය යුතු ය.

ආරක්ෂා කිරීම බලපත්‍ර.

74. 1937 අංක 2 දරන ආඥාපනතින් ඉවත් කරන ලද යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ නිකුත් කරනු ලැබ, සාදනු ලැබ, දෙනු ලැබ හා නියම කරනු ලැබ මේ ආඥාපනත ක්‍රියාත්මක වන දිනයෙහි බල පවත්නා සියලුම ප්‍රකාශන, නිවේදන හා නියමයන් ද නියෝග හා රීති ද සියලු ම අනුග්‍රහ, අවසර හා බලය පැවරීම් ද සියලු රාජ්‍ය භාගද මේ ආඥා පනත යටතේ කවර හෝ ආකාරයකින් විධිවිධාන සලස්වනු ලබන්නේ යම් කරුණු සඳහා ද ඒ කරුණුවලට අදාළ වන තාක් දුරට මේ ආඥාපනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවන තාක් දුරට, මේ ආඥාපනතේ විධිවිධාන අනුව ඒ කරුණු සම්බන්ධයෙන් විධිවිධාන සලස්වනු ලබන්නේ නම් මිස හෝ විධිවිධාන සලස්වනු ලබන තාක් කල් අඛණ්ඩව බලපැවැත්විය යුතු ය.

ආරක්ෂා කිරීම ප්‍රකාශන, නිවේදන රීති යනාදිය.

75. ජාතික රක්ෂිත භූමියක් හෝ අභය භූමියක් 2 වන වගන්තිය යටතේ යථා පරිදි පාස්ථාපනය කරනු ලැබූ දින සිට එකී ජාතික රක්ෂිත භූමිය හෝ අභය භූමිය විෂයයෙහි ධීවර ආඥා පනතේ විධිවිධාන අදාළවීමට තත්‍ර වන්නේ ය ; එහෙත් ඉහත කී කරුණුවලට යටත් ව එකී ආඥාපනතේ විධිවිධාන ජාතික රක්ෂිත භූමියකින් හෝ අභය භූමියකින් පිටත වූ යම් ප්‍රදේශයක් තුළ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.

ධීවර ආඥාපනත ක්‍රියාත්මක වීම.

"I වන උපලේඛනය

30 වගන්තිය

ආරක්ෂිත නොවන ක්ෂීරපායී සතුන් සහ උරගයන්ගේ නාම ලේඛනය

ඉංග්‍රීසි නම	විද්‍යාත්මක නම	සිංහල නම	දෙමළ නම
වයිලිඩ් බෝ	සුස් ක්‍රියවාටුස්	වල් ඌරා	පන්ඩි හෝ කාවිටු පන්ඩි
බ්ලැක් හෝස් හෙයාර්	ලෙප්‍රස් නිශ්ට්‍රිකොලිස්	භාවා	මුයල්, මුයල්
ඉන්ඩියන් ක්‍රෙස්ටඩ් පෝකුපයින්	හිස්ට්‍රික්ස් ඉන්ඩිකා	ඉන්කූවා, පදුරු ඉන්කූවා	මුල්ලම්-පන්ඩි හෝ මුල්ලුප්පන්ඩි
ධවස් හා මයිස් (ආවේණික විශේෂ හැර)	රටුස් රටුස් හා නෝට්හිකස්	මීයා, කොස්ආට මීයා එලි, සුන්ඩේලි	
ටෝස් මන්කි හෝ රෙඩ් මන්කි (කඳුකරයේ මන්කි හැර)	මැකාකා සිනිකා සිනිකා	රිලවා	කුරන්ඉ
ශ්‍රේ ලැන්ගර්	ප්‍රෙස්බයිටිස් එන්ටෙලස්	වදුරා හෝ රේන්ද වදුරා	මන්ඩි
කෝබිරා	නාජා නාජා	නයා	නාගම්, නාග පාම්බු
ඉන්ඩියන් ක්‍රෙයිට්	බුන්ගාරූස් සෙරෙයිසුලුස්	කරවලා	පුදයම් පාම්බු
ශ්‍රී ලංකා ක්‍රෙයිට්	බුන්ගාරූස් සිලනිකස්	කරවලා	පුදයන් පාම්බු
රසල්ස් වයිපර්	වයිපෙරා රූපේලි	පොළභා	විරියන්, විරියන පාම්බු සුරට්ටි පාම්බු
සො ස්කේල්ඩ් වයිපර්	එකිස් කැරිනාටා	වැලි පොළභා	විරියන්, විරියන් පාම්බු සුරට්ටි පාම්බු

II වන උපලේඛනය

31 වගන්තිය

ආරක්ෂිත නොවන කුරුල්ලන්ගේ නාම ලේඛනය

ඉංග්‍රීසි නම	විද්‍යාත්මක නම	සිංහල නම	දෙමළ නම
බ්ලැක් ක්‍රෝ	කෝවුස් මැක්රොරින්කස් කල්මිනාවුස්	කාක්කා, කපුටා	කාකා කාකම්
හවුස් ක්‍රෝ	කෝවුස් ස්පලෙන්ඩන්ස් ප්‍රොට්‍රිගේටස්	කාක්කා, කොළඹ කාක්කා	ඌර්-කාකා
හවුස් ස්පැරෝ	පැපර් ඩොවෙස්ට්කියසොරර්	හේ-කුරුල්ලා	අඩෙයි කලම් කුරුවි, මීර්කුරුවි
ස්පොටඩ් මුනියා	සුරොලොන්කා පන්ක්වුලාටා ලිනියොවෙන්ටර්	වී කුරුල්ලා	නෙල්ලු කුරුවි
වයිට් බැක්ඩ් මුනියා ස්ට්‍රියේටඩ් වීචර්	සුරොලොන්කා ස්ට්‍රියාටා ස්ට්‍රියාටා වී කුරුල්ලා ජලොසියස් මන්යා ෆ්ලැවිසෙස්ස් වඩුකුරුල්ලා	වී කුරුල්ලා	නෙල්ලු කුරුවි තාකනන්-කුරුවි
රෝස් රින්ග්ඩ් පැරකිට්	ජයිට්කියුලා ක්‍රොමෙර් මනිලෙන්සියස් රැන හිරවා		මංජල් කුරුවි පියතන් කිලි

III වන උපලේඛනය

31 අ වගන්තිය

ආරක්ෂිත උගය ජීවීන්ගේ (ඇම්පිබියන්ස්) නාමලේඛනය

පවුල	විද්‍යාත්මක නම
බුර්සානිඩේ	බුර්සා අකුකොරාලි බුර්සා කෙලාට් බුර්සා කොමිගම්
ද.නිඩේ	රානා කොරුභාවා රානා ග්‍රැසිලිස් රානා ශ්‍රිතයි නැනොපිට්‍රිස් සිලොනෙන්නයිස් නැනොපිට්‍රිස් ගුනතෙරි නැනොපිට්‍රිස් මාරමොරාවා
ද.කර්පාරිඩේ	ද.කර්පාරස් කාසිගර් ද.කර්පාරස් ඊක්කුවස් ද.කර්පාරස් මයික්‍රොටිම්පනම් ද.කර්පාරස් නසුවස් පර්ලුවස් ජමාඩනස්
මෙලොහයිලිඩේ	ද.මනෙල්ලා පාමේවා ද.මනෙල්ලා ඔබස්කුපුරා මෙලොහයිලා සී (Z)ලනිකා
සිසිලිඩේ	ඉක්කියොපිස් ග්‍රැටිනොසස් ඉක්කියොපිස් සිසුඩොඇන්ග්ලිපුලාරිස් ඉක්කියොපිස් ඕනොප්ලිකාවස

IV වන උපලේඛනය

31 අ වගන්තිය

ආරක්ෂිත මත්ස්‍යයන්ගේ නාම ලේඛනය

ඉංග්‍රීසි නම	විද්‍යාත්මක නම	සිංහල නම	දෙමළ නම
වූ ස්පයිනඩ් එන්ජල් පිෂ්	සෙත්ට්‍රොපයිජි බයිස්පිනොස්ටස්		
විහල් එන්ජල් පිෂ්	ජබියෝප්ලිටස් ඩයිසෙන්නස්		
කැලෆ්න් කෝරිස්	කෝරිස් අයිගුලා		
බයිකලර් වි.ද.සස්	ලැබ්‍රොයිඩේස් බයිකලර්		
ලොයින් පිෂ්	ජට්ටරොයිස් රේඩියාවා		
බැට්පිෂ්	ජලැරැක්ස් පිනාඩුස්		
ශ්‍රීන් ලැබියෝ	ලැබියෝ පිෂෙරි		
ඕරේනස් පිෂ් ලැබියෝ	ලැබියෝ පොර්සෙලස්		

විද්‍යාත්මක නම	ඉංග්‍රීසි නම	සිංහල නම	දෙමළ නම
අයෝක බාරබි	පුන්ටිපුස් අයෝක	අයෝක පෙතියා	
මාටන්ස්ටයිත්ස් බාරබි	පුන්ටිපුස් මාර්ටන්ස්ටයිති	මර්ටන්ස්ටයිත් පෙතියා	
බ්ලොම්බ් විලමන්ට් බාරබි	පුන්ටිපුස් ශ්‍රී ලංකන්සිස්		
බන්දුල බාරබි	පුන්ටිපුස් බන්දුල		
විල්පිට රස්බෝරා	රස්බෝරා විල්පිට		
රෙඩ්තෙක් ගෝබ්	ස්කිස්මටෝ ගෝබියස් දැරැසියෙලායි		
රෙඩ්වෙල්ඩ් ගෝබ්	සිකියෝප්ටෙරස හලි		
ලිප්ප්ටික් ගෝබ්	සිකියෝපස් ජොන්ස්ලායි		
ස්මුත් බ්‍රෙස්ටඩ් ස්නෙක් හෙඩ්	වතා ඔරියන්ටාලිස්	කොළකණයා	
ජොන්ස්ලාසස් ලෝච්	ලෙපිඩෝ සෙපලික්සිස්	ජොන්ස්ලාස් ඇහිරාවා	
	ජොන්ස්ලායි		
ගෝල්ඩන් බටර්ෆ්ලයි විසිස්	කීටඩොන් සෙමෙයොන්		

IV ආ උපලේඛනය

31 ආ වගන්තිය

කොදු ඇට පෙළ නොමැති ආරක්ෂිත සතුන්ගේ නාම ලේඛනය

විද්‍යාත්මක නම	ඉංග්‍රීසි නම	සිංහල නම	දෙමළ නම
ගෝත්‍රය ලෙපිඩොපටරා	බටර්ෆ්ලයිස්/මොක්ස්	සමනලයෝ/ සලබයෝ	
ඇනියරිටස් සීමොනි	ශ්‍රී ලංකා රෙලික්ට්ඇන්ට්		

ගෝත්‍රය ක්ලැඩොසෙරා

- ගාර්ඩ්ග්ලැයා ඇම්බ්ලටා
- ස්ටෙතොසයිප්ට්ස් ට්‍රිප්ටැන්ඩොයි
- ක්‍රියා සෙලනිකා
- ක්‍රියා හැලයි
- සෙන්ට්‍රොසයිප්ට්ස් විරිඩිස්
- ඩාව්නිපුලා ලන්ඩ්

ගෝත්‍රය ක්‍රස්ටේසියා

- කැරිඩිනා සිංහලෙන්සිස්
- කැරිඩිනා ප්‍රිස්ටිස්
- කැරිඩිනා ට්‍රිප්ටැන්ඩොයි
- කැරිඩිනා සෙලනිකා
- කැරිඩිනා කොස්ටායි
- මැක්‍රොබේනියම් ශ්‍රී ලංකන්ස්
- සෙලන්තෙල්ලසා රුචෝසා
- සෙලන් තෙල්ලසා සොරො
- සෙලන්තෙල්ලසා ඉන්ග්ලේට්සිමා
- මයිනොතෙල්ලසා වින්තේරියෙන්සිස්

පවුල	විද්‍යාත්මක නම
හයිමිනොසෙරා එලිතාන්ස්	පෙයිනටඩ් ජර්මිස්
ඉනොස්ලොමෙටොපස් විශේෂ	
ඩාඩනුස් මැගිස්ටොස්	රෙඩ් හර්ට්ට් ක්‍රැබ්
ගෝත්‍රය මොලස්කා	
බුලිමුස් ඉන්කොන්ස්පිකුආ	
පැලුඩොමුස් කිලිනොයිඩස්	
පැලුඩොමුස් ටැක්ෂරිකස් නාසුටිස්	
පැලුඩොමුස් බයිසිත්ස්වුස්	
පැලුඩොමුස් ඩෙකුසාවුස්	
පැලුඩොමුස් නිශ්චිකන්ස්	
පැලුඩොමුස් රිතාලිස්	
පැලුඩොමුස් සල්කේටස්	
පැලුඩොමුස් ලොරිකේටස්	
පැලුඩොමුස් තෙරිටොයිඩස්	
පැලුඩොමුස් සොලිඩස්	
පැලුඩොමුස් පැලුස්ට්‍රියා	
කේනියා ට්‍රයිටෙනිස්	
ට්‍රයිඩැක්නා විශේෂ	ක්ලැම්ස්
ටේබියා ඉන්සියුලේ	
ස්ට්‍රොමබස් ලිස්ටෙරි	
ලැම්බිස් ලැම්බිස්	
ලැම්බිස් කාරුතා	
සිප්ටියා ටයිෆ්ලිස්	
සිප්ටියා ටැල්පා	
සිප්ටියා මල්පා	
සිප්ටියා ආතස්	
සිප්ටියා කැස්සිස් රූපා	
කැසිස් කෝනාටා	
විකොරියස් පාමරොසේ	පාමරොසා මියුරෙක්ස්
ගෝත්‍රය ඇනලිඩා	
	ට්‍රියුබ් චර්මිස්
	ටැන් චර්මිස්
ගෝත්‍රය එකයිනොඩෙමාටා	
හෙටරොසෙත්ට්‍රොවුස් මැම්ලියාවුස්	ස්ලේටිපෙත්සිල්
	අර්චින්
	රෝයල් පී සියුකම්බර්

පවුල	විද්‍යාත්මක නම
ගෝත්‍රය සිලන්ටේරාටා සෙරිකුන්තස් විශේෂ වර්ගය ඇන්තසොටා ගෝත්‍රය ස්ක්ලෙරැක්ටිනියා කුලය පොසිල්ලොපොරිඩේ පොසිලොපොරා විශේෂ ස්ටයිලොපොරා විශේෂ සෙරිකුන්ටොපොරා විශේෂ කුලය ඇක්රොපොරිඩේ සියලු ඇක්රොපොරා විශේෂ සියලු මොනට්ටොපොරා විශේෂ සියලු ඇස්ටියෝපොරා විශේෂ කුලය ඇගුරිසිඩේ සියලු පවෝනා විශේෂ සියලු කොස්සිනානෙෆෆා විශේෂ සියලු ලෙප්ටාසෙරිස් විශේෂ සියලු පැක්සෙරිස් විශේෂ	සැනඩ් ඇනිමොනි
කුලය ෆන්සිඩේ සියලු සයික්ලොසෙරි විශේෂ සියලු පුන්ජියා විශේෂ හර්පොලිකා ලිමුස්ක් පොලිසිලියා වැල්සිනා සැන්ඩුලොලිනා රොබ්ස්ටා පුපිලස් ඉකයිනාටුස් ඩයසෙරිස් ජැරැහිලිස් ඩයසෙරිස් ඩිස්ටෝර්ටා	මේරුම් කොරල්
කුලය පාවිඩේ සියලු පාවියා විශේෂ සියලු පාවිවෙස් විශේෂ සියලු මොනට්ටුස්ට්‍රියා විශේෂ සිපුස්ට්‍රියා කැල්සිඩිකම් සිපුස්ට්‍රියා සෙරායිලියා ඕටුලොෆෙයිලියා මිරිස්පා සියලු ජලුවිහයිරා විශේෂ ලෙපොරියා ෆෙරයිලියා ඩිස්ලොඇස්ට්‍රියා හෙලියොපොරා එකයිනිපොරා ලැමෙලොරා ක්ලෙසියාට්‍රියා වර්සිපොරා සියලු ගොනියාස්ට්‍රියා විශේෂ	මුහුණ කොරල්

පවුල	විද්‍යාත්මක නම	
පවුල-මේරුලිනිඩේ		
සියලු හිඩිනොපොරා විශේෂ		
සියලු මේරුලිනා විශේෂ		
පවුල-මුසිඩේ		
සියලු සිම්හිල්ලියා විශේෂ		
සියලු ලැබොහිලියා විශේෂ		
පවුල-පෙක්ටි නුඩේ		
ඉකෙකොනා පිලියා විශේෂ		
සියලු පෙක්ටිනියා විශේෂ		
මයසිඩියම් එලිපන්ටොසුස්		
සියලු ඇකැන්කැප්ලියා විශේෂ		
පවුල-කැරියො ලෙයිල්ලියිඩේ		
සියලු ඉයුපයිල්ලියා විශේෂ	}	
ජලෙරොහයිරා සිනුෂියා		බබල් කොරල්
පයිසො හයිරා විශේෂ		
කැටැලැලියා ජාතිකය		කොමිඩි ඇනිමෝනි
පවුල-ඩෙන්ඩ්‍රො පයිල්ලියිඩේ		
සියලු වූබැප්ලියා විශේෂ	කොරල් පොලිපම	
ඩෙන්ඩ්‍රොපයිල්ලියා මයික්‍රොනා		
ඩෙන්ඩ්‍රොපයිල්ලියා පෙල්ටාටා		
සියලු වර්නිනෝයා විශේෂ		
හෙටොරොජසාම්මියා කොක්ලියා		
බැලනොපායිල්ලියා විශේෂ		
පවුල-පොර්ටිඩේ		
සියලු පොර්ටිඩිස් විශේෂ		
ගොනියොපොරා ස්ටොකෝ	බෙල් කොරල්	
ගොනියොපොරා ලිප්ටොකොසා		
ගොනියොපොරා ඇප්ලියාටා		
වර්තය...හයිඩ්‍රොසොවා		
ගෝත්‍රය.....මිල්ලිපොරිනා		
පවුල මිල්ලිපොරිඩේ	පයර් කොරල්	
සියලු මිල්ලිපොරා විශේෂ		

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
------	------------------

- පවුල-ස්වයංලෝකවේදී
  - සියලු ඩිස්ට්‍රික්ටෝරියා වයලාජස්
  - ස්වයංලෝකවර් විශේෂ
- ගෝත්‍රය-ඇන්ට්‍රොපොමොරියා
  - ඩිලාක් කොරල්ස්
- ගෝත්‍රය-ගෝර්ගොනාසිඩා
  - ගෝර්ගොනියන්ස් (ඩිලාක්ස්, සි වයිපර්)
  - සෝස්ට්‍රි කොරල්
- ගෝත්‍රය-අල්සියොනෙසිඩා
- පවුල-ඇලියොනිඩේ
  - සියලු සාකොපයිවොන් විශේෂ
- පවුල- තෙප්තෙයිඩේ
  - සියලු ඩෙන්ට්‍රොනොපතෙයිඩා විශේෂ
- පවුල සෙරිඩේ
  - සියලු සිනියා විශේෂ

V වන උපලේඛනය

42 වන වගන්තිය

ආරක්ෂිත ශාක

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
------	------------------

- පවුල-ඉක්විටිටේසිඩායි
- පවුල-අයිසොඉටේසිඩායි
- පවුල-ලයිකොපෙඩ්ස්සිඩායි

- ඉක්විටිටම් ඩෙබ්ලි
- අයිසොයිටේස් කොරොම්, ආන්ඩෙලිනා
- ලයිකොපොඩියම් කැරොලිනියානුම්
- ලයිකොපොඩියම් සිලානිකම්
- ලයිකොපොඩියම් ක්ලාවාටුම්
- ලයිකොපොඩියම් හැම්ලිටොනි
- ලයිකොපොඩියම් ජේප්ලෙග්මාරියා
- ලයිකොපොඩියම් ෆිලිලානම්
- ලයිකොපොඩියම් පිනිෆොලියම්
- ලයිකොපොඩියම් පුල්වර්ටිනුම්
- ලයිකොපොඩියම් සෙරොටුම්
- ලයිකොපොඩියම් ස්ක්වාරොසුම්
- ලයිකොපොඩියම් වයිග්ටියානුම්
- ජයිලොටුම් නුටුම්

පවුල-ජයිලොටිසිඩායි

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
පවුල-සෙලැජිනෙල්ලාසිආයි	සෙලැජිනෙල්ලා කැලොස්ටැට්‍රියා සෙලැජිනෙල්ලා කොක්ලියාවා සෙලැජිනෙල්ලා ප්‍රෙයිටර්මිස්සා සෙලැජිනෙල්ලා වයිශ්නිට්
පවුල-ආඩිඇෆ්ටාසිආයි	ඇක්ටිනියොප්ටෙරිස් රේඩියාවා වියිලැනාස් ක්වෙයිටෙයි ඉඩියොප් ටෙරිස් හුකේරියානා පෙල්ලායිආ බොයිමිනි පෙල්ලායිආ ෆල්කටා ජ්වෙරිස් ආර්ගයිට්ආ ජ්වෙරිස් කොන්ෆ්ලුසා ජ්වෙරිස් ගොන්ගාලෙනයිස් ජ්වෙරිස් ප්‍රෙයිටර්මිස්සා ජ්වෙරිස් රොපාන්ස්
පවුල-ඇස්ප්ලෙනියාසිආයි	ඇස්ප්ලෙනියම් ඩිස්ජාන්ක්ටුම් ඇස්ප්ලෙනියම් ලොන්ජිපෙස් ඇස්ප්ලෙනියම් නිට්ටුම් ඇස්ප්ලෙනියම් ඕබ්ස්කුරුම් ඇස්ප්ලෙනියම් පෙල්ලුඩිඩම්
පවුල-සයනිප්සිආයි	සයනිආ හුකේරි සයනිආ සිනුආටා
පවුල-ඩෙන්ස්ටාච්චිආයිආයි	මෙක්රොලෙපියා මැස්ක්ලුලා ලි න'ඩි ආ රෙපෙත'ස්ටාර්
පෙක්චිනාටා	
පවුල-ඩීරයිනියොප්ටෙරිඩාසිආයි	ඩීපාරියා පොලිරිහියොන් ඩීප්ලාසියම් කොන්නාටුම් ඩීප්ලාසියම් පාරාඩොක්සුම් ඩීප්ලාසියම් (Z) සිලැනිකුම් පොලිස්ටිකුම් ඇනොමාලුම් ටෙරිඩ්ස් ස්ටිමාටිකා ටෙරිඩ්ස් සි (Z) ලැනිකා ටෙක්ටාරියා ක්වෙයිටෙයි

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
පවුල-ග්‍රෑම්විධායකය	කටිනොටෙරිස් ග්‍රැන්ත්සුලෝසා කටිනොටෙරිස් රෙපන්ඩුලා කටිනොටෙරිස් ජාවේයටෙයි ග්‍රෑම්විස් වොල්ලි ස්කලොරොග්ලොස්සුම් සුල්කාඩුම් සිපොටොරිස් කොනිගේරා
පවුල-හයිමනෝජයිල්ලායකය	ට්‍රයිකොමානෙස් එක්සිගුආම් ට්‍රයිකොමානෙස් ඉන්ට්‍රාමාජිනාලෙ ට්‍රයිකොමානෙස් මොට්ලෙයි ට්‍රයිකොමානෙස් නිව්ඩුලම් ට්‍රයිකොමානෙස් පැල්ලිඩුම් ට්‍රයිකොමානෙස් සැක්සිටේටොයිටෙස් ට්‍රයිකොමානෙස් වොල්ලි
පවුල-ලොමාරියොස්සයිඩියායකය	බෙල්බ්විස් ඇපෙන්ඩික්සුලාටා (වර්ගය : ඇස්ප්ලනිපොලියා) වෙට්ටොපෙයිල්ලම් ඇක්සුලියාඩුම්
වුල-මරාවියායකය	මරාවියා ලිප්ටොසිනියා
වුල-මිපියොග්ලොස්සායකය	බොට්‍රයිකියුම් ඩවුකිෆේප්ලියම් බොට්‍රයිකියුම් ඩවුකිෆේප්ලියම් බොට්‍රයිකියුම් ලැක්ටිනොසුම් හෙල්මිත්කොස්ටැකිස් සි(z) ලැනිකා මිපියොග්ලොසම් කොස්ටාඩුම් මිපියොග්ලොසම් කොස්ටාඩුම් මිපියොග්ලොසම් ත්‍රාඩිකාඩුලෙ මිපියොග්ලොසම් පෙන්ඩුලම් මිපියොග්ලොසම් පෙටියෝලාඩුම් මිපියොග්ලොසම් රෙට්කියුලාඩුම් ඇම්පෙලොටෙරිස් ප්‍රොලිෆේරා ක්‍රිස්ටෙල්ලා මිබොල්ඩි ක්‍රිස්ටෙල්ලා සබ්පියුබෙසන්ස් ක්‍රිස්ටෙල්ලා සි(z)ලැනිකා ප්‍රොස්තේරියම් හාඩිනෙරි ස්ටෙයිෆොටේජනොස් සබ්වරන්කාඩුස් තෙලිස්ටෙරිස් කොන්ලිප්ලන්ස්

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
	වුයිතොතොස්පොරා ඇන්තෙට්ස්(ෆී)රොන්ස් වුයිතොතොස්පොරා කැල්කරාටා වුයිතොතොස්පොරා සිලියාටා වුයිතොතොස්පොරා ෆ්ලැන්ඩ්ස්ලොසා වුයිතොතොස්පොරා ඔබ්බුසිලෝබා වුයිතොතොස්පොරා සි(Z)ලැනිකා
පවුල-ඔස්ට්‍රින්ටිසිආසි	ඔස්ට්‍රින්ටා කොල්ලිනා
පවුල-පොලිපොඩයිසිආසි	රෙල්විආ ම්‍යුක්ෆොනාටා ලෙප්ටෙකිලස් වල්ලි මෙමික්ෆොසොරියම් ඩයිලොටාටුම් ප්ලියොප්ලිටිස් ම්‍යුක්ෆොකාපා
පවුල-කේලයිස් වෙරිඩාසිආසි	ඇමාඩුරොප්ලටා හක්ශලෙතයිස්
පවුල-සයිකඩේසිආසි	සයිකස් සිරසිනාලිස්
පවුල-ඇකැන්තයිසිආසි	ඇන්ඩ්‍රොගැලිස් ම්‍යුක්ෆොබ්වරිස් බාලෙරියා නිව්ඩා පිම්නොස්ටැක්සුම් ක්වේයිටෙයි ස්ට්‍රොබිලැනිස් කඩුඩාටා ස්ට්‍රොබිලැනිස් ගාඩිනොරානා ස්ට්‍රොබිලැනිස් නිශ්ටෙස්සෙතස් ස්ට්‍රොබිලැනිස් නොක්කි ස්ට්‍රොබිලැනිස් පුන්ක්ටාටා ස්ට්‍රොබිලැනිස් රහයිටිස්පෙරමා ස්ට්‍රොබිලැනිස් ස්ටෙතොඩොන් ස්ට්‍රොබිලැනිස් ක්වේයිටෙයි ස්ට්‍රොබිලැනිස් සි(Z)ලැනිකා සිසිනොමා උලිපිනොසුම්
පවුල-ඇම්බ්‍රොසියාසිආසි	ඇම්බ්‍රොසියා බයිඩොන්ටාටා ඇම්බ්‍රොසියා ඩයිඇන්ඩරා පොන්ඩ්‍රොස්ටැක්සිස් අක්ටිකා සයානිපුලා සිසිලැනිකා
පවුල-ඇකාඩිආසිආසි	...සෙම්කාපුස් මුනි සෙම්කාපුස් ඕබොවාටා සෙම්කාපුස් පාරිෆොලියා

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
පවුල-ඇනොනාසිආයි	ඇල්ෆොන්සිආ හෝවෙන්නිස් ඇල්ෆොන්සිආ සි(z)ලැනිකා ඇනැක්ස්තෝරිආ ට්‍රයොනෙන්නිස් ආම්බ්‍රොට්ස් හෙක්සාපොටාලුස් ගොනියෝකැලම් තොම්සෝනියි මිලිසුසා සි(z)ලැනිකා මරොපිආ පොලිකර්සා පිසිනිකැන්කස් කොරිප්සිආ පිසිනිකැන්කස් ඔබ්ලිකුටා පොලිඇන්සිආ මුනියි පොලිඇල්සිආ පර්සිකායිෆොලිආ උෂෙරිආ කෝඩාටා උෂෙරිආ සෙමකාර්ෆොලිආ ෂයිලොපිආ නිග්නාන්ස්
පවුල-ඇපොසයනෙසිආයි	...ඇනොඩෙන්ටි රොන් රහිනොස්පොර් හන්ටෙරිආයි (z) ලැනිකා පෙට්ලිකා සිලැනිකා රුඩොල්ෆිආ සර්පන්ටිනා චල්ලාරිස් සොලනාසිආ විල්ලුග්නිබෙයිආ සිර්බිෆෙරා විරහිට්ආ ෆෙලොවිඩො-රොසිආ
පවුල-ඇකොස්ටාසිආයිආයි	ආපොස්ටාසිආ වොල්ලිප්සි
පවුල-ඇරැයිආයි	ඇරිසෙයිමා ඇ. කොන්ස්ට්‍රික්ටුම් ක්‍රිස්ටොකොරයිනේ ස්පයිරාලිස් ක්‍රිස්ටොකොරයිනේ ක්වෙයිටෙයියි රුෆිඩොෆෙරා ඩිකුර්සිටා රැෆිඩොෆෙරා පර්වුසා ටයිෆෙටානියම් ෆෙලෆෙල්ලිෆෝමේ පොලිසිආස් ඇකුමිනාටා
පවුල-ඇරලියාසිආයි	...බිබෙරියා සිස්පිඩාටා
පවුල-ඇස්කලිබ්ආඩෙයිආයි	මුෆිස්ටෙල්මා ලංකාතා කරාල්ලුමා ඇඩ්සෙන්නෙඩන්ස් කරාල්ලුමා ඇම්බෙල්ලාටා

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
	සෙරොපෙගියා කැන්ඩෙලාබිරුම් සෙරොපෙගියා එලිගන්ස් වාර්. හාඩිනෙරි සෙරොපෙගියා කැප්‍රොබනිකා සෙරොපෙගියා ක්වෙයිටෙයිසි කොස්මොස්ටිස්මා රැයිමොසුම් සිනාන්කුම් අලාටුම් ඩිස්කිඩියා නුම්මුලාරිආ සිමිනිමා රොටන්ඩාටුම් හෙටරොස්ටෙම්මා ටැන්ජොරෙන්ස් හොයා පොසිප්ලෝරා මාස්ඩෙතියා ටෙතාසිස්සිමා මක්සිස්ටෙල්මා එස්කියුලන්ටම් ටැන්සොකාපස් ක්ලෙයිනිසි ටයිලොපොරා පැපිකියුලාටා ටයිලොපොරා මල්ටිප්ලොරා ටයිලොපොරා සි(Z)ලැනිකා
පවුල-බැලනොපොරෙයිආයි	බැලනොපොරා ප්‍රන්හොසා
පවුල-බොලපමිනයිආයි	...ඉම්පේෂන්ස් ජන්තිනා ඉම්පේෂන්ස් ලියුකැන්තා ඉම්පේෂන්ස් රෙපන්ස් ඉම්පේෂන්ස් සබ්කෝඩාටා ඉම්පේෂන්ස් ටැප්‍රොබනිකා ඉම්පේෂන්ස් වොකරි
පවුල-බෙගෝනියායිආයි	...බෙගෝනියා ඩයිපෙටාලා බෙගෝනියා සබ්පෙල්ටාටා
පවුල-බොම්බකායිආයි	...කුලේතියා රොසයිරොආනා ඇඩන්සොනියා ඩිජිටාටා
පවුල-බොර්නියායිආයි	...කෝඩියා සබ්කෝඩාටා හෙලියොට්‍රොපියම් පුපිනම් රොටුලා අක්ටරිකා
පවුල-බර්මන්තියායිආයි	...බර්මන්තියා ටැම්පියොනිසි සිස්මියා හාඩිනෙරානා

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
පවුල-කැමිපත්‍රලාසිආයි	...කැමිපත්‍රලා කානෙස්සෙත්ස් කැමිපත්‍රලා පුල්පේත්ස්
පවුල-කැප්පරිඩයිආයි	...කඩාබා පුරවිකාසා කප්පාරිස් ඩයිටරිකාටා කප්පාරිස් පෙලොරිබුන්ඩා කප්පාරිස් ටෙහොරා ක්ලියොම් චෙලිඩොනියි
පවුල-කැරියොපෙයිලෙයිආයි	ස්ටෙලොරිආ පොයිප්ලොරා
පවුල-සෙලැස්ට්‍රොයිආයි	...ඉයුනිබුස් ක්වෙයිට්ටෙයි මෙටෙනස් පුරුක්කොසා
පවුල-කොම්බ්‍රොයිආයි	...ට්‍රිමිනිට්ටෙරා ලිට්ටොරිආ
පවුල-කොම්මලිකායිආයි	...සයනොටිස් ඔබ්ට්‍රොසා
පවුල-කොම්පොයිටෙයියි	...ඇන්ඩ්නොස්ටෙමිමා ඇන්ගුස්ටිපොලියම් ඇනාපොලිස් පුරුට්කොසා ඇනාපොලිස් පෙල්ලිකුලාරි ඇනාපොලිස් ක්වෙයිටෙයි බ්ලොෆෙපරිස්පර්මුම් පෙට්බ්ලාර් බ්ලුම්ආ ඇන්ගුස්ටිපොලිආ බ්ලුම්ආ අවුරිටා බ්ලුම්ආ බාබාටා බ්ලුම්ආ ක්‍රිනිටා බ්ලුම්ආ ලන්සිඩිබ්ලාරිආ ග්ලොස්සොහයිනේ බයිඩෙනස් සයිත්‍රො සිස්පිඩා ගයිත්‍රො සි(2)ලනිකා නොටොනියා ග්‍රන්ඩ්ලොරා නොටොනියා චල්කෙරි සෙනෙයිම් ගාර්ඩනෙරි ස්පියන්තස් ඇම්බ්‍රොසියොයිඩස් වර්නොනිආ ඇන්සෙපස් වර්නොනිආ පෙක්ටිනිපොම්ස් වර්නොනිආක්වෙයිටෙයි සැන්සියම් ඉන්ඩිකම්
පවුල-කොන්තාරායිආයි	...ඵලිපැන්තස් යුනිපොල්ආවුස් ...ආගයිසා වොයිසියානා ආගයිරියා කැන්කොනිමිපොලිආ ආගයිරියා පොමොසිආ ආගයිරියා ස්ට්‍රොකාඩන්ස්

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
	බොනාමීආ සෙමීඩිගයිනා අයිපොමෙයිආ කොප්ටිකා අයිපොමෙයිආ පුකුන්ඩා අයිපොමෙයිආ ස්ටාප්පයිලිනා අයිපොමෙයිආ වයිග්නිට්යි
පවුල-මුස්සුලාසිආයි	කලන්චොයි ලයිනියාටා
පවුල-කුකුර්නිටාසිආයි	කෙඩරොස්ටිස් රෙස්ට්‍රස්ටා මෙලොත්‍රියා ලියොස්පමා
පවුල-සයිපරාසිආයි	ඩයිත්‍රියොන් සබ්කැපිටාටුම් කාරෙක්ස් බ්‍රෙව්ස්කාපා කාරෙක්ස් ටැප්‍රොබොනෙත්ඩිස් සයිපෙරූස් ආට්කුලාටුස් සයිපෙරූස් පෙප්ලොටස් එලියොකාරිස් කොන්ප්ටොයිඩෙස් කොන්පෙවොයිඩෙස් එලියොකාරිස් ලංකානා ෆිමික්වයිලස් ඩී (2) ලනිකා ෆිමික්වයිලස් මොන්ටිකොලා හයිපොලිටුම් ලොන්ජිරොස්ට්‍රෙ මපානිආ ඉම්මරසා මැර්ස්කස් කොම්පැක්ටස් පයිස්ට්‍රස් ස්ට්‍රැම්බ්‍රිස් රිඩිනකොස්පොරා ග්‍රැසිල්ලිමා ස්පිර්පොඩෙන්ට්‍රොන් හිහායිරි ස්ක්ලෙරියා පිලොසා ට්‍රස්කොස්ට්‍රලාරියා අන්ඩ්‍රලාටා
පවුල-ඩිල්ලිනිසිආයි	ඇක්රොට්‍රෙමා ඩිස්සෙක්ටුම් ඇක්රොට්‍රෙමා ලීරාටුම් ඇක්රොට්‍රෙමා ක්වෙට්ටයි
පවුල-වයෝකොරිප්සිආයි	ඩිස්කොරිආ ස්පිකාටා
පවුල-ඩිස්ටෙරොකොපෙසිආයි	කොට්ලොබියම් ස්කැබ්‍රිපුස්කුලම් හෝපියා කෝඩිපෝප්‍රියා මොරියා ඩිස්ටිකා

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
	<p>ෂෝරියා ලයිස්සෝෆයිල්ලා</p> <p>ෂෝරියා මීවාලිෆෝලියා</p> <p>ස්ටෙමොනොපොරස් ඇෆිනිස්</p> <p>ස්ටෙමොනොපොරස් ලන්සියෝලාටස්</p> <p>ස්ටෙමොනොපොරස් මුනි</p> <p>ස්ටෙමොනොපොරස් නිටිඩස්</p> <p>ස්ටෙමොනොපොරස් ඔබ්ලොන්ගිෆෝලියස්</p> <p>ස්ටෙමොනොපොරෝස් පෙටියොලාරිස්</p> <p>ස්ටෙමොනොපොරෝස් රෙටිකුලාටුස්</p> <p>ස්ටෙමොනොපොරෝස් රිහිඩස්</p> <p>වැටිකා ඔබ්ස්කියුරා</p>
පවුල-එඛනාසිආයි	<p>... වයිමස්පයිරස් ඇකුටා</p> <p>වයිමස්පයිරස් ඇල්බිෆ්ලෝරා</p> <p>වයිමස්පයිරස් ඇට්ටුටා</p> <p>වයිමස්පයිරස් ඇට්ටොනුආටා</p> <p>වයිමස්පයිරස් කිටොකාපා</p> <p>වයිමස්පයිරස් එඩනොයිඩෙස්</p> <p>වයිමස්පයිරස් කුයිනිහි</p> <p>වයිමස්පයිරස් මුනි</p> <p>වයිමස්පයිරස් මීපාකා</p> <p>වයිමස්පයිරස් ඔප්පොයිටිෆෝලිකා</p> <p>වයිමස්පයිරස් කුචාඑයිටා</p>
පවුල-එලියොකාපාසිආයි	<p>... එලියොකාපස් සිලානිකස්</p> <p>එලියොකාපස් මොන්ටානුස්</p>
පවුල-එරියොකවුලාසිආයි	<p>... එරිමිකවිලොන් ෆ්ලුටිආටිලේ</p> <p>එරිමිකවිලොන් ලොන්ගිකුස්පිස්</p> <p>එරිමිකවිලොන් ලුසුලිෆෝලියම්</p> <p>එරිමිකවිලොන් ෆිලිප්පො-කොබුර්හි</p> <p>එරිමිකවිලොන් වල්කරි</p>
පවුල-ඉයුෆ්ප්බ්එසිආයි	<p>... ඇග්ලෝස්ටිස්ටාකිස් හුකෙරි</p> <p>ඇන්ටිඩෙස්මා ත්වෙයිවෙයිආනම්</p> <p>ත්‍රිවෙලියා ස්ටිපියුලාරිස්</p> <p>කිටොකාපස් පියුබ්සන්ස්</p> <p>ක්රොසො(Z)ෆේපාරා රොටිලෙරි</p> <p>ක්ලිස්ටන්කස් කොල්ලිනස්</p> <p>ක්රෝටන් මුනි</p> <p>ඩාලෙඑම්පියා ඉන්ඩිකා</p> <p>ට්‍රියපිටස් ලන්සියොලාටා</p> <p>ඉයුෆ්ප්බ්සි ක්‍රිස්ටාටා</p> <p>ශ්ලොකිඩියොක් නෙමොරාලෙ</p> <p>මල්ලොටස් ඩිස්ටන්ස්</p>

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
	විසිසිලැන්කස් ඇපිනිස් විසිලැන්කස් ඇනබැප්ටියා(z)ටස් විසිලැන්කස් හක්ගලෙත්සිස් විසිලැන්කස් ලොන්ජිප්ලොරස් විසිලැන්කස් රොවුන්ඩ්පාලියස් පොඩාඩෙතියා සාපිඩා පුටුන්ජිවා සි(z)ලනිකා සවුරොපස් ඇස්සිම්ලිස් පවුරොපස් රේටිරොවර්සස් ට්‍රයිගොනොස්ටෙමොන් ඩිප්ලොපෙටාලස්
පවුල-පෙලකවුර්ටියාසිආයි	හිඩිනොකාපස් ඔක්ටැන්ඩ්‍රා
පවුල-පේන්ටියානාසිආයි	ඊක්සාකුම් සෙස්සිලෙ ක්රේප්ලර්ඩියා වැම්සියොති
පවුල-පේරානියාසිආයි	පේරනියම් නොපාලන්සෙ
පවුල-ගෙස්නෙර්ආසිආයි	අයිස්ටේසිනන්කස් සිලනිකා වීරිටා මුනි වීරිටා වොකර් ඩීඩයිමොකාපස් ලොක්කොසස් ඩීඩයිමොකාපස් සි(z)ලනිකස් එපිතෙමා කානොසම්
පවුල-ගුඩෙතිආසිආයි	ස්කායිවොලා ජලුම්සිඑර්
පවුල-ගුට්ටිපෙරායි	කැලොපිල්ලම් කෝඩාටොමිබලන්ගම් කැලොපිල්ලම් ට්‍රැසිසි (z) ටේප්ලියම් කැලොපිල්ලම් කනෙයිටේප්ලියම් ගායිනියා ටර්පනොපෙයිලා මෙක්සිකා ස්ටයිලෝසා
පවුල-කැලොරැපිඩෙසිආයි	ලවිරෙම්බර්ගිආ ඉන්ඩිකා ලවිරෙම්බර්ගිආ සි(Z)ලනිකා
පවුල-හිප්පොක්‍රාටිආසිආයි	හිප්පොක්‍රාටිආ අර්නොට්ටියානා හිප්පොක්‍රාටිආ මැක්රන්තා
පවුල-හයිඩ්‍රොකාරිටාසිආයි	නොකාමන්ඩ්‍රා ඔල්ටෙර්නිටේපාලියා
පවුල-ඉකා සිනාසිආයි	පයිරෙනාකැන්තා වොලුබිලිස්
පවුල-ලබ්බිආයි	ඇනයිසොකිලස් පැනික්සුලාටුස්

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
පවුල-ලෙව්වෙර්සිආයි	කෝලියස් ඉලොන්ගාවුස් ලියුකස් ලොන්ජිපොලියා ජලෙක්ට්‍රැන්කස් කැපිල්ලියෙස් ජලෙක්ට්‍රැන්කස් ග්ලමිරාවුස් ජලෙක්ට්‍රැන්කස් ප්‍රමිඉන්සිපුස් ස්කුට්ලොරිආ රොබෙස්ටා ඇක්ටිනොඩැජ්නෙ ඇල්කිල්රොන්ස් කැස්සිකා කැපිල්ලොරිස් සිත්තමෝමුම් කප්පාරු-සොරොන්මෙ සිත්තමෝමුම් සිට්ටියොඩොරුම් සිත්තමෝමුම් ලිට්ටියොට්ටියම් ස්‍රිප්ටොකැරියා මෙම්බ්‍රෙන්සිආ ලිම්සිආ තෙමොරාලිස් ලිට්ටියා අන්ඩියුලොටා
පවුල-ලෙග්‍රිමිනොසිආයි	අක්ෂමියා රේපාරුගිතා ඇඩිනන්තෙරා බයිකලර් ඇල්බිසියා අමාරා ඇලිස්සිකාපුස් ලොන්ගිපොලියස් බඩුහුනියා ස්කැන්ඩන්ස් කැස්සියා ඉටැලිකා කැසියා සෙන්නා සෙසල්පිනිආ ක්‍රීස්ටා සෙසල්පිනිආ වයිගයිනා සෙසල්පිනිආ හයිමෙතොකාපා සෙසල්පිනිආ මෙස්ටර් ක්‍රෝටොලොරියා බේටරොආනා ක්‍රෝටොලොරියා ලිනිල්ප්ලියා ක්‍රෝටොලොරියා මොන්ටානා ක්‍රෝටොලොරියා මයිසොරෙන්සිස් ක්‍රෝටොලොරියා ප්‍රියික්ටුට්‍රා ක්‍රෝටොලොරියා වයිහටියානා ක්‍රෝටොලොරියා විල්ඩෙතොඩිසිආනා ක්‍රෝටොලොරියා සි(z)ලැනිකා සිනොමෙටිරා රිපා ඩෙස්මොඩියම් ගන්ගෙටිකම් ඩෙස්මොඩියම් ප්‍රකුන්ඩම්

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
	වෙස්මොඩියම් සො(Z)නාටම් වයිම්ක්ලිෆා ජුවනිකා ඩන්බාර්ෆා වෙරුගිනිෆා එලිච්චිස් මොනෝපයිලා එරියොසෙමා විනෝන්ස් ගැලැක්ටිෆා සව්‍රියටා ඉන්ඩිගොෆෙරො කොන්ස්ට්‍රික්ටා ඉන්ඩිගොෆෙරො ශ්ලබිරා ඉන්ඩිගොෆෙරො පාට්ලෝරො ඉන්ඩිගොෆෙරො ට්‍රයිෆෙලිෆාටා ඉන්ඩිගොෆෙරො වයිශ්හිට් මුකුනා ගයිගන්ටිෆා මුකුනා මොනොස්පර්මා පෙරිකොප්සිස් මුනිෆානා රිත්කොයිෆා ඇකුට්ස්සිමා රිත්කොයිෆා ඩෙන්සිෆ්ලෝරො රිත්කොයිෆා ක්‍රුම්මුලාරිෆා රිත්කොයිෆා සුෆාවෙලොන්ස් සෙස්බානිෆා සෙරිස්ෆා ස්මිසිෆා කොන්ටර්ටා සෝපාරා වයලාස්ෆා සෙෆෙරො යි (Z) ලානිකා ස්ට්‍රොන් ගයිලොඩන් සිඩෙරාස්පර්මුස් ටෙප්ලෝසෆා හුකරොනා ටෙප්ලෝසෆා සෙන්ටිකෝසා ටෙප්ලෝසෆා ස්පිනෝසා ටෙප්ලෝසෆා හුකරොනා ටෙප්ලෝසෆා සෙන්ටිකෝසා ටෙප්ලෝසෆා ස්පිනෝසා
පවුල-ලෙම්නායිෆායි	... ලෙම්නා ගිබ්බා
පවුල-ලොන්ට්ලාරි ෆායිෆායි	... උට්ටික්සුලාරියා ස්කන්ඩෙන්ස්
පවුල-ලිලිෆායිෆායි	... කෙලාරෝපබ්ටම් හෙනිෆාක්‍රම් ඩිප්කාඩ් මොන්ටාක්‍රම් උර්ගිනිෆා රුපිකොලා
පවුල-ලොරැන්කයිෆායි	... බරන්ක්‍රන්කුස් මාබ්බියිඩෙස්

පවුල	විද්‍යාත්මක නාමය
	<ul style="list-style-type: none"> ඩෙන්ඩ්‍රෝෆ්නේ ලොන්චිපයිල්ලස් හෙලිසූන්තෙරා එන්සිප්ලියා මැක්මරොසොලන් බර්ලොවයි ටොලිපූන්තස් ගාඩිනෙරි
පවුල-මල්වාසිආයි	<ul style="list-style-type: none"> ... ඇබ්ටිලොන් පන්තොසම් ඩයිසෙල්ලොස්ටයිල්ස් ඇක්සිල්ලාරිස් ජුලොස්ටයිල්ස් ඇන්ගුස්ටිපාලියා පවොනිආ පැටෙන්ස් තෙස්පයිආ ලම්පස්
පවුල-මෙලැස්ටොමාසිආයි	<ul style="list-style-type: none"> ... මෙඩිනිල්ලා මැක්සුලාටා මෙම්සයිලොන් එලිප්ටිකුම් මෙම්සයිලොන් ග්‍රායිල්ලිමුම් මෙම්සයිලොන් ග්‍රාන්ඩේ මෙම්සයිලොන් ලිකිකන්තම් මෙම්සයිලොන් මැක්රොකාපුම් මෙම්සයිලොන් ඕබ්ක්සුලාපේ මෙම්සයිලොන් ඔටොයිඩියම් මෙම්සයිලොන් ෆිපිල්ලැන්තිපාලියම් මෙම්සයිලොන් රිවොලුටුම් මෙම්සයිලොන් රෙටන්ඩාටුම් සොනෙරිලා බිරුනොනිස් සොනෙරිලා කෝඩිපොලියා සොනෙරිලා පර්මා සොනෙරිලා ගාඩිනෙරි සොනෙරිලා ලන්සියොලාටා සොනෙරිලා පිලොසුලා සොනෙරිලා රොබස්ටා සොනෙරිලා ටොමෙන්ටෙල්ලා සොනෙරිලා වයිට්ආනා
පවුල-මෙතිස්පර්මාසිආයි	<ul style="list-style-type: none"> ... කොස්සිනියම් ෆෙපනෙස්ටුටුම්
පවුල-මෙන්සන්තාසිආයි	<ul style="list-style-type: none"> ... නිම්පායිඩෙස් අචිරන්ටියාකා
පවුල-මොරේසිආයි	<ul style="list-style-type: none"> ... මුඋස්සොනෙටියා සි(Z)ලානිකා ඩොස්ටෙකිආ ඉන්ඩිකා ෆිපිකුස් කොස්ටාටා ෆිපිකුස්ට්‍රිමෙති මැක්සුරා කොලින්විනෙන්සිස්
පවුල-මයර්ටාසිආයි	<ul style="list-style-type: none"> ... ඉයුජේනියා ඇමේනිනා

	<p>ඉසුපෙනියා කොට්ඨිකෝටියා ඉසුපෙනියා පුල්වා ඉසුපෙනියා ග්ලැබිරා ඉසුපෙනියා මාබෙයිමයිඩෙස් පෙඩන්කුලාටා ඉසුපෙනියා රිඩුලොරම් ඉසුපෙනියා රුපොපුල්වා ඉසුපෙනියා චර්පනෝපයිල්ලා සිසි(෭)පියම් ලෙව්සි</p>
පවුල-මක්නාසිආයි	... මක්නා රුපසෙත්ස්
පවුල-මලාකාසිආයි	... සිමෙනිආ ඇමෙරිකානා ජැස්මිනම් ඇන්ගස්ට්පොලියම් ජැස්මිනම් බිත්තොනිආසියම් මිලිආ පැනිකියුලාටා
පවුල-මකිඩෙයිආයි	... ඇග්රොස්ටෝපයිල්ලම් සිලැනිකම් බල්බෝපයිල්ලම් කුරස්සිපොලියම් බල්බෝපයිල්ලම් පර්පුරියම් බල්බෝපයිල්ලම් ට්‍රයිකාරිනාටුම් සිසිලොගයිනෙ සි(෭)ලැනිකා ඩෙන්ඩ්‍රොබියම් මැක්කාර්නිආ කොරිම්බොර්ක්ස් වෙඨට්ටිපොලිආ ඩිස්ලොසෙන්ට්‍රම් රිකර්වම් ඉරිආ ට්‍රයිකලර් ගැලිමිලා ජවානිකා ගැස්ට්‍රොඩිආ සි(෭)ලනිකා ගුඩියෙරා පුමාටා හැබ්නාරිආ වයිරන්ස් ඉප්සිආ ස්පිසිමියා ලිපාරිස් බරබටා ලිපාරිස් මුකිල්ලොට්ටිස් මැලක්සිස් ඩෙන්සිප්ලොරා මැලක්සිස් ලන්සිපොලියා මැලක්සිස් පර්පුරිආ මබෙරොනිආ ක්ලැවිලොබා මමිබාරොනිආ ඩොලබුටා මබෙරොනිආ පොනිකාටා මබෙරොනිආ ක්විට්ටිලොරා මබෙරොනිආ රිකුර්වා මබෙරොනිආ ස්කිල්ලායි මබෙරොනිආ වොල්ලි-සිල්වායි මබෙරොනිආ වේරගමෝක්සිස් පෙරිස්ටයිල්ස් ජලනටානිසස්

	<p>වර්තමාන ඵලගන්ප වෙරොසෙරප් වර්ධිප්ලොරම් රිත්කොප්වයිලිප් රෙවුසා රොබ්කිප්වයි ග්‍රාපිලිප් පිරිහුකෙරා ලැව්පෝලියා වීනිලිප්ලම් හිලිමලොප්පිආ වූන්ධා ක් වෙයිවයිප් වූන්ධා ස්පැකුලාටා වූන්ධා වෙස්පලාටා</p>
පවුල-මරබොන් කාපිආප්	... ඒහිතෙව්සා පෙත්තන්කුලාටා කැම්බෙල්ලියා මරත්වියානා ක්‍රිස්ටියෝනියා ක්වෙයිවයිප්
පවුල-පාල්මේ	... ඇරිකා කොත්තින්නා නිපා ප්ලැව්කාන්ප්
පවුල-පයිපරාපියප්	... පෙපෙරොමියා වයිත්ආනා
පවුල-පොඩොස්ට්ආමාපියප්	... පික්රාපියා ස්වයිලෝසා
පවුල-පොලිගලපියප්	... පොලිගලා ලෙප්ටාලිආ
පවුල-පොවුලාකාපියප්	... පෙප්ටුලාක වයිත්ආනා
පවුල-පරොව්ආපියප්	... හෙලිකා පියලුප්කා
පවුල-රහියො(z)හොරාපියප්	... ඕරුගුආරා පිලුන්ඩ්කා සෙරිමප්ප් ඩික්ප්ට්‍රා
පවුල-රොසාපියප්	... ඇල්කෙම්ලා ඉන්ඩිකා රුබස් හ්ලොමෙරාටප් සන්ගුසෝබා ඉන්ඩිකම්
පවුල-රොස්ප්බ්‍රහිආපියප්	... ස්වෙමොනා මයිනර්
පවුල-රුබ්පියප්	... ත්‍රියොපියල්ලම් ඵලප්ලිකම් කැන්තියම් මැක්රොකාපුම් ඩයිකිලන්හේ පි(z)ලනිකා ගාට්ටිපා චුර්හිඩා හෙඩියොවිප් සයනෙස්පන්ප් හෙඩියොවිප් සයිමොසා හෙඩියොවිප් ඉව්නියා හෙඩියොවිප් ගාඩ්නෙර් හෙඩියොවිප් ඉනාටෙයිනා හෙඩියොවිප් ක්විත්කුආනෙව්සා

	<p>හෙඩයොට්ස් රහිතෝපයිල්ලා ලයිකුන්කස් රහිතෝයිල්ලස් ලයිකුන්කස් ක්වෙයිවිසිසි නාගඩියා මැක්රොකාපා න්‍යූරොකොලික්ස් භාඩිනෙරි මිල්ඩන්ලන්ඩිආ ට්‍රයිනර්වියා මැපියොරයිසා පල්ලිඩා සයිකොට්‍රියා ශ්ලැන්ඩ්‍රලිෆරා සයිකොට්‍රියා මුනි සයිකොට්‍රියා ප්ලූරිවිනියා සයිකොට්‍රියා ස්ටෙතෝපයිලා සැපරොස්මා ඉන්ඩිකුම් සැපරොස්මා ස්කබ්‍රිඩම් ස්කයිසිෆොරා හයිඩ්‍රෝපයිල්ලායිආ ස්කයිෆොස්ටාක්ස් පෙඩුන්කුලාටස් ට්‍රයිකාලිසිආ එරික්ලොස්පොරා</p>
පවුල-රුවාසිආයි	... ඇට්ලන්ටිආ රැසිමෝසා ශ්ලයිකොස්මිස් සයනොකාපා ප්‍රෂෙදය, සිම්ප්ලිසිපෝලියා නිරිනැගි ක්‍රිනිපුලාටා සැ (Z)ත්කෝපයිල්ලම් කවාඩාමුම්
පවුල-සැපිත්තාසිආයි	... කාඩියොස්පර්මුම් කොරිත්තම් ඉසුෆොරියා භාඩිනෙරි කරුලොකොක්කස් සිම්ලිසිෆොලියස්
පවුල-සපොටාසිආයි	... මදුකා මුනි පලාක්වියම් කැනාලිකුලාමුම් පලාක්වියම් ක්වෙයිවිසිසි
පවුල-ස්ක්‍රෝපොලාරිආයිආයි	... ඇඩිනොස්මා සබ්‍රෙපන්ස් ලිත්ඩර්නිආ විස්කොසා වර්බස්කුම් විනෙත්යි
පවුල-සිමර්මුබාසිආයි	... පුරිආනා මැරිට්මා
පවුල-සොන්තරාවිආයිආයි	... සොන්තරාවියා ඇපටලා
පවුල-ස්වර්කුලිආයිආයි	... පොන්ටාට්ටස් ලෝයිනිසිආ චෙරිෆොටා ක්වෙයිවිසිසි ස්වර්කුලියා ශුට්ටාටා
පවුල-ස්වයිලිඩිආයිආයි	... ස්වයිලිඩියම් උලිනිනොසම්
පවුල-සිම්ප්ලොකාසිආයි	... සිම්ප්ලොකස් ඩයිවර්සිෆොලිආ

	සිම්ප්ලොකස් එලිගන්ස් සිම්ප්ලොකස් කුර්ගෙනයිස්
පවුල-සිම්ප්ලොකේමායි	... සම්පොරොමා ඉන්වොලක්ෂරාටුම්
පවුල-චක්කාසිආයි	... චක්කා ලියොන්ටොපෙට්ලොයිඩේස්
පවුල-නිආසිආයි	... ගෝඩොනියා ස්පිසිමියා
පවුල-කයිමෙලාඉආසිආයි	... ටේපාලේඊආ කැපිටාටා
පවුල-විලිආසිආයි	... කොර්කොරස් ට්‍රයිඩෙන්ස් ග්ලේවියා ඒසිආටිකා ග්ලේවියා හිර්සුටා ට්‍රයිමිෆටා ග්ලබිරා
පවුල-ට්‍රියුරිඩාසිආයි	... හයලිස්මා ජනකිතා ස්කිආපිලා එරුබස්සෙන්ස් ස්කිආපිලා ඉනොනාටා ස්කිආපිලා සකුඩ්ලේරා
පවුල-අම්බෙල්ලිෆෙරායි	... පියුඩ්ඩානුම් පීලනිකම් සනිකුලා ඉලාටා
පවුල-උර්විකාසිආයි	... ඉලෙටොස්ටෙමා ඇක්සුම්නාටුම් ඉලෙටොස්ටෙමා වල්කරිආ ලෙකැන්තස් පෙරුන්කුලාරිස්
පවුල-වහලිආසිආයි	... වහලියා ඩයිකොටාමා
පවුල-වර්බනාසිආයි	... ප්‍රෙමිනා ඩයිවර්කාටා ප්‍රෙමිනා පර්පයුරාසෙන්ස් ප්‍රෙමිනා ක්වෙටයිටිසි ප්‍රිවා කෝඩ්ලිෆොලියා ස්වනොසිආ හයිඩරාබාඩෙන්සිස්
පවුල-වියෝලයිආයි	... හයිබන්තස් රමොසිස්සිමස්
පවුල-විස්කාසිආයි	... හිනාලොආ ස්පකුලිෆොලියා කොනාල්සෙල්ලා ජපොනිකා නොටොකික්සොස් ලිලොක්කොසස් විස්කුම් රමොසිස්සිමම්
පවුල-සි(න)න්ජිබරාසිආයි	... ඇල්ලනිආ ලැක්ස් ඇල්ලිනිආ රුෆ්සෙන්ස් අමොමම් ඇක්සුම්නාටුම් අමොමම් බෙන්තාමිආනාමි අමොමම් ග්‍රැමිනිෆොලියම් අමොමම් හයිෆොලියුකම් අමොමම් ට්‍රයිකොස්ටැකියම් කර්කුමා ඇල්බිෆ්ලොරා

VI වන උපලේඛනය

ආරක්ෂිත වෘක්ෂ

43 වන වගන්තිය

විද්‍යාත්මක නම	ඉංග්‍රීසි නම	සිංහල නම	දෙමළ නම	ඓතිහාසික සෞන්දර්යාත්මක හෝ විද්‍යාත්මක වටිනාකම
----------------	--------------	----------	---------	---

1. ත්‍රිකුණාමලය පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ කොඩ්ඩියාර පත්තුවේ මුත්තුර හි පිහිටි නොක්ස්ගේ ගස (Knox's tree) යනුවෙන් ප්‍රකට ගස.

වැමරිත්තය	වැමරිත්ත	සියඹලා	පුල්ලියම්
ඉන්දියා			

2. මධ්‍යම පළාතේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි ඇලහැර ගඟ හරහා ඇති ඇලහැර අමුණේ සිට 5 වන සැතපුම් කණුව අසල පිහිටි ඔරු බැඳි සියඹලා ගඟ යනුවෙන් ප්‍රකට ගස

වැමරිත්තය	වැමරිත්ත	සියඹලා	පුල්ලියම්
ඉන්දියා			

3. පරකඩුව පන්සලේ පිහිටි අඳුරුඳු 600කට වඩා පැරණි ලෙස සැලකෙන ගස

මෙඳුණා විශේෂ	අයත්වුඩ්	නා ගඟ	නාකා
--------------	----------	-------	------

4. හිංගහ ඉවුරේ වැඩෙන ගස

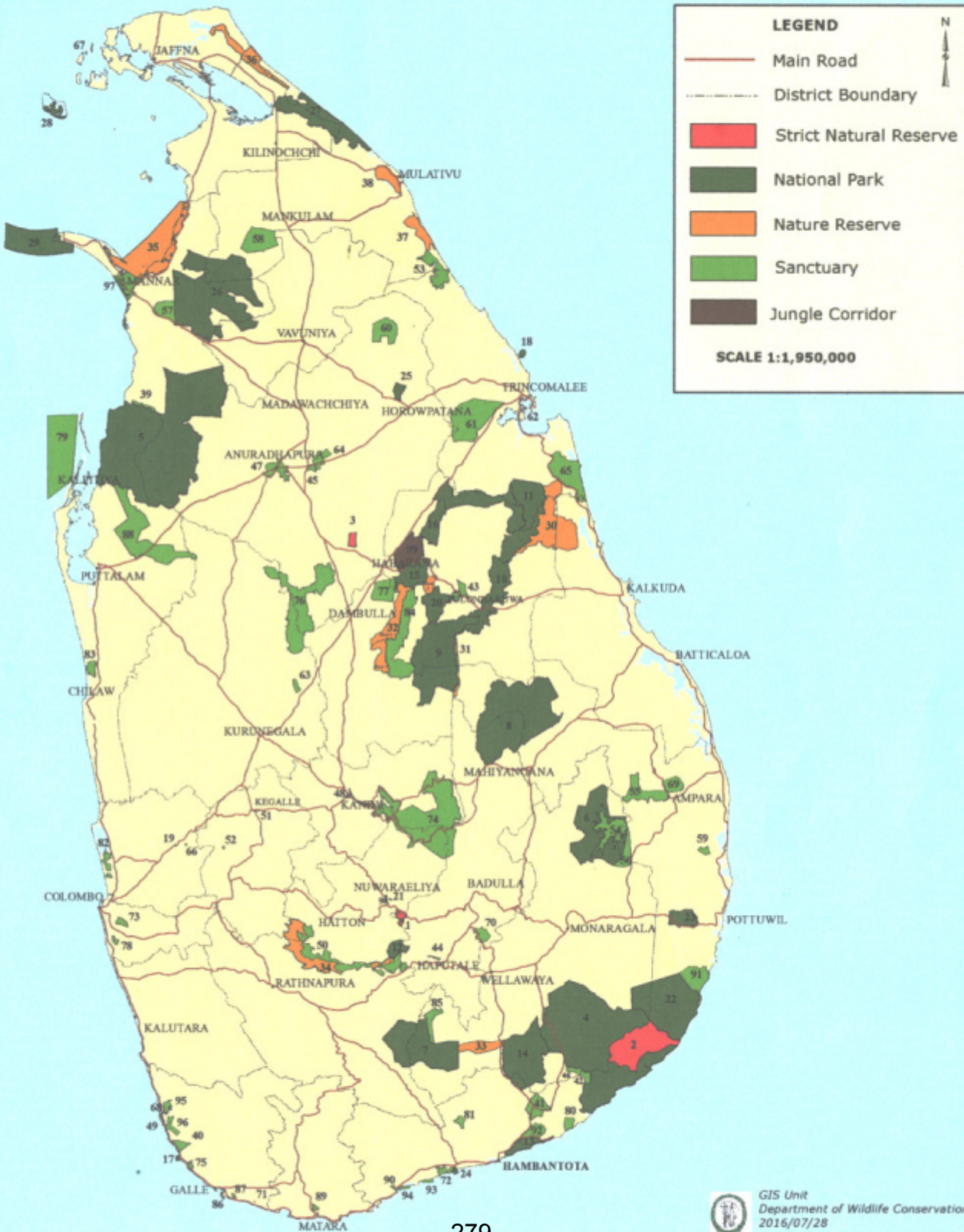
ලිකුස්	බැහියන් වු	නුග ගස
බෙන්ගාලෙන්සිස්		

5. මහත්මා ගාන්ධි ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි අවස්ථාවේ දී සිටුවන ලද ගස

මේඳුණාපරියා	අයත් වුඩ්	නා ගස	නාකා
-------------	-----------	-------	------

PROTECTED AREAS UNDER THE DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION

GIS Unit
Department of Wildlife Conservation
2016/07/28

Wildlife Protected Areas in Sri Lanka

Strict Natural Reserve

S.N.R.	Area/Km2	Date of Declaration
1. Hakgala	11.49	1938.02.25
2. Yala	218.56	1938.03.01
3. Ritigala	15.28	1941.11.07
Sub Total	245.33	

National Park

N.P	Area/Km2	Date of Declaration
4. Ruhuna(Yala)N.P.	979.25	1938.02.25
5. Wilpattuwa	1,321.36	1938.02.25
6. Gal Oya	258.99	1954.02.12
7. Udawalawa	308.20	1972.06.30
8. Maduruoya	593.27	1983.11.09
9. Wasgamuwa	385.17	1984.08.07
10.Flood Plains	156.91	1984.08.08
11.Somawathiya	405.29	1986.09.02
12.Horton Plains	31.59	1988.03.16
13.Bundala	62.15	1993.01.04
14.Lunugamwehera	234.98	1995.12.08
15.Minneriya	88.89	1997.08.12
16.Kaudulla	69.00	2002.04.01
17.Hikkaduwa	1.01	2002.10.08
18.Pigeon Island	5.16	2003.06.04
19.Horagolla	0.13	2004.07.28
20.Anganmedilla	75.29	2006.06.06
21.Galwaysland	0.29	2006.05.18
22.Kumana(Yala-East)	356.64	2006.09.05
23.Lahugala-Kitulana	51.31	2006.07.20
24.Ussangoda	3.49	2010.05.06
25.Horowupatana	25.70	2011.12.06
26.Madu Road	638.99	2015.06.22
27.Chundikulam	195.65	2015.06.22
28.Delft	18.46	2015.06.22
Sub Total	6,267.17	

Marine National Park

29.Adam's Bridge	189.900	2015.06.22
------------------	----------------	------------

Nature Reserve

N.R.	Area/Km2	Date of Declaration
30.Trikonamadu	250.09	1986.10.24
31. Riverine	8.24	1991.07.31
32. Minneriya Giritale		
i. Block 2	19.24	1993.06.25
ii. Block 3	47.47	1995.07.07
iii. Block 4	83.35	1997.09.01
33. Wetahirakanda	32.29	2002.06.07
34. Peak Wilderness	129.79	2007.09.21
35. Vedithalativu	291.80	2016.03.01
36. Nargerkovil	78.82	2016.03.01
37. Nayaru	0.44	2017.01.24
38. Nandikadal	0.41	2017.01.24
Sub Total	1,027.14	

Sanctuary

SAN	Area/Km2	Date of Declaration
39. Wilpattu North	0.18	1938.02.25
40. Telwatta	0.14	1938.02.25
41. Weerawila Tissa	0.41	1938.05.27
42. Katagamuwa	10.03	1938.05.27
43. Polonnaruwa	15.21	1938.05.27
44. Tangamallei	1.31	1938.05.27

Sanctuary	Area/Km2	Date of Declaration
45. Mihintale	10.00	1938.05.27
46. Kataragama	8.37	1938.05.27
47. Anuradhapura	35.00	1938.05.27
48. Udawattakelle	1.04	1938.07.29
49. Rocky islets(Ambalangoda)	0.81	1940.10.25
50. Peakwilderness	119.04	1940.10.25
51. Kurulukelle	1.13	1941.03.14
52. Welhilla ketagilla	1.34	1949.02.18
53. Kokkilai	55.82	1951.05.18
54. Senanayakasamudraya	78.75	1954.02.12
55. Galoya North East(Ampara)	67.70	1954.02.12
56. Galoya South West	152.81	1954.02.12
57. Giant's Tank	7.59	1938.02.23
58. Vavunikulam	48.56	1963.06.21
59. Sagamam	6.16	1963.06.21
60. Padawiya Tank	64.75	1963.06.21
61. Navel Headworks	173.05	2009.07.13
62. Great Sober & Little Sober Island	0.65	1963.06.21
63. Kimbulwanaoya	4.92	1963.06.21
64. Mahakandarawa	23.33	1966.12.09
65. Seruwila Allei	155.40	1970.10.09
66. Maimbulkanda Nittambuwa	0.23	1972.10.31
67. Paraitivu	0.26	1973.05.18
68. Honduwa Island	0.08	1973.11.19
69. Buddangala	18.41	1974.11.01
70. Rawanaella	19.32	1979.05.18
71. Medinduwa	0.01	1980.06.06
72. Kalametiya	7.12	1984.06.28
73. Sri jayawardenapura	4.49	1985.01.09
74. Victoriya Randenigala Rantambe	420.87	1987.01.30
75. Parapatuwa Nuns island	1.89	1988.08.17
76. Kahalla Pallekelle	216.90	1989.07.01
77. Sigiriya	50.99	1990.01.26
78. Bellanwila Attidiya	3.72	1990.07.25
79. Bar Reef island(welipara)	306.70	1992.04.03
80. Nimalawa	10.65	1993.02.18
81. Madunagala	9.95	1993.06.30
82. Muturajawela Block i	10.28	1996.10.31
Block ii	2.56	1996.10.31
83. Anawilundawa	13.97	1997.06.11
84. Elahera Giritale	140.37	2000.01.13
85. Dahaiyagala	32.29	2002.06.07
86. Rumassala	1.70	2003.01.03
87. Elluwilayaya	1.86	2003.09.11
88. Tabbowa	21.93	2002.07.19
89. Kiralakelle	3.10	2003.09.08
90. Kiramaoya	0.45	2004.10.06
91. Kudumbigala-Panama	65.34	2006.02.20
92. Wilmanna	33.39	2006.06.30
93. Godawaya	3.85	2006.05.25
94. Rekawa	4.52	2006.05.25
95. Maduganga	23.00	2006.07.17
96. Madampawila	12.17	2007.09.21
97. Vankellei	48.40	2008.09.08
98. Galway's Land	0.56	1938.05.27
99. Kodigahakanda	0.12	2017.10.03
Sub Total	2613.290	

Jungle Corridor		
100. Kaudulla_Minneriya	87.77	2004.06.01

මෙහෙවර : සහභාගිත්ව කළමනාකරණය මඟින් වනජීවී උරුමයන් සංරක්ෂණය තහවුරු කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික වනජීවී ප්‍රතිපත්තියේ නිර්ණායකයන්ට අනුව ජාතික සහ අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සකස් කරන ලද උපායමාර්ග, සැලසුම් සහ වැඩසටහන් මඟින් ජාතික ආර්ථිකයට මහත් දායකත්වයක් සපයන පරිදි මෙම වනජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය කළමනාකරණය කරනු ලැබේ.

වර්තමාන ගෝලීය දැක්ම අනුව විද්‍යාත්මකව තීරණ ගැනීම, සංකීර්ණ දත්ත හා තොරතුරු වඩා කාර්යක්ෂමව සන්නිවේදනය සහ කළමනාකරණය, සංරක්ෂණය සහ සංවර්ධනය තුළනය කළහැකි වන පරිදි පිළියෙල කළ දිගුකාලීන කළමනාකරණ සැලසුම්, අමුත්තන් සඳහා අධ්‍යාපනික සහ විනෝදාශ්වාද අවස්ථා විවිධත්වයක් සහිතව සැපයීම සහභාගිත්ව කළමනාකරණය සහ ප්‍රතිලාභ සාධාරණ ලෙස පාර්ශවකරුවන් අතර බෙදීමට සැලැස්වීම මඟින් ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් සංරක්ෂණයට දායක කර ගැනීම වැනි ක්ෂේත්‍ර සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු වෙමින් පවතී.

මේ තත්වය යටතේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විවිධ ක්ෂේත්‍රයන් ඔස්සේ තම මෙහෙයුම් අඛණ්ඩව වැඩිදියුණු කරමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙළඹී ඇත. ඒ අනුව හඳුනාගත් දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුණු පහත පරිදිය.

- ජාතික හා අන්තර් ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් හා ගැලපෙන අයුරින් වනජීවී සම්පත් සංරක්ෂණය සඳහා උපායමාර්ගික ජාතික සැලසුම් සහ වැඩසටහන් සම්පාදනය කිරීම.
- සුවිශේෂී විද්‍යාත්මක වැදගත්කමක් සහිත ස්ථානද සහිතව රට තුළ පවත්නා සියලුම ස්වභාවික පරිසර පද්ධතීන් නියෝජනය වන පරිදි රක්ෂිත ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කිරීම ඒවා කාලානුරූපව සහ වනජීවී විශේෂ වල ධරණීය ගහන පවත්වා ගෙන යාහැකි ආකාරයට සංඛ්‍යාත්මකව සහ ප්‍රමාණාත්මකව වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඒවා අතර සම්බන්ධතා ස්ථාපිත කිරීම.
- වඩාත් සුදුසු පර්යේෂණ දත්ත හා තොරතුරු මත පදනම්ව රක්ෂිත ප්‍රදේශ හඳුනාගැනීම, වර්ගීකරණය කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම සහ ඒවායේ තත්ත්වයන් යාවත්කාලීන සුපරීක්ෂාව.
- අන්තරායට ලක් වූ විශේෂ සඳහා සංරක්ෂණ සැලසුම් පිළියෙල කිරීම සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- අදාළ රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ පරිසර පද්ධතීන් සංරක්ෂණය කරන අතරම පාරිසරික සංචාරක කටයුතු සඳහා ඇති අවස්ථාවන් භාවිතා කිරීමේ පහසුකම් සැපයීම.
- රට තුළ වනජීවී සම්පත් වල නීතිවිරෝධී භාවිතයන් අවම කිරීම සඳහා වනසත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත සහ වෙනත් රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම.

- ශ්‍රී ලංකාව තුළ වනජීවී සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ වන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ දිරිගැන්වීම.
- පුහුණු කිරීම, දිරිගැන්වීම සහ අභිප්‍රේරණය මගින් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු කාර්යමණ්ඩලයේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම.
- අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මගින් මහජනතාව තුළ සංරක්ෂණය සඳහා දක්වන දායකත්වය ඉහළ නැංවීම.
- රක්ෂිත ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත ප්‍රජාවන් එකී රක්ෂිත ප්‍රදේශ මත යැපීම අඩුකිරීම සහ එම ප්‍රජාවන්ගේ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම මගින් සංරක්ෂණය සඳහා එකී ප්‍රජාවන්ගේ දායකත්වය ඉහළ නැංවීම.

නි. අ. (සැලසුම් හා සහ. ස. ක)

දෙපාර්තමේන්තු විසර්ජන ශිඤ්ඤාට අනුව මුළු ප්‍රතිපාදන හා වියදම

අයිතම විස්තරය	2016		2015		2014		2013		2012	
	මුළු ඉදිරි වෙන් කිරීම	මුළු වියදම	මුළු ඉදිරි වෙන් කිරීම	මුළු වියදම	මුළු ඉදිරි වෙන් කිරීම	මුළු වියදම	මුළු ඉදිරි වෙන් කිරීම	මුළු වියදම	මුළු ඉදිරි වෙන් කිරීම	මුළු වියදම
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	50,000,000	49,961,344	40,000,000	38,148,440	30,000,000	28,450,000	50,000,000	49,995,242	72,000,000	50,152,223
යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	2,000,000	1,603,939	3,000,000	2,142,410	3,000,000	570,000	3,000,000	1,681,828	2,500,000	425,356
වාහන	7,000,000	5,577,667	8,000,000	7,998,825	8,000,000	7,970,000	7,500,000	5,126,820	7,000,000	6,750,350
ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාලීය උපකරණ	9,600,000	9,308,690	47,000,000	46,326,318	18,500,000	17,740,000	5,644,866	5,644,866	4,000,000	3,974,513
යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	2,000,000	1,959,109	1,000,000	875,220	12,000,000	11,740,000	1,100,389	1,100,389	850,000	807,652
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	10,000,000	1,862,607	10,000,000	9,597,466	27,500,000	8,170,000	8,334,441	6,948,662	10,000,000	6,325,386
ඉඩම් හා ඉඩම් වැට්ටිපුණු කිරීම	25,000,000	21,154,022	32,000,000	21,229,188	39,650,000	28,900,000	147,320,303	147,320,303	36,000,000	10,885,946
කාර්යමණ්ඩල පුහුණු	20,000,000	19,934,835	25,446,000	25,123,006	20,000,000	19,980,000	-	-	-	-
විදුලි වැටුම් ඉදිකිරීම	250,000,000	239,502,262	300,000,000	275,819,926	250,000,000	195,340,000	-	-	-	-
වනජීවීන් සඳහා වාසස්ථාන සුපෝෂණය	94,000,000	92,568,649	161,554,000	145,279,848	150,000,000	88,050,000	-	-	-	-
ආරක්ෂිත කලාපයන්හි මාර්ග පද්ධතිය ස්ථාපනය කිරීම	20,000,000	17,482,053	30,000,000	14,538,360	20,000,000	8,340,000	-	-	-	-
ශ්‍රී ලංකාවේ අලි මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම	647,575,000	329,230,263	-	-	-	-	-	-	-	-
දැනුම් වර්ධනය හා ආයතනික සංවර්ධනය	-	-	-	-	-	-	20,000,000	19,745,978	20,000,000	19,666,098
වන අලි සංරක්ෂණ - ගපමිතුරෝ	-	-	-	-	-	-	-	-	200,000,000	177,660,694
ලිඞුගම්වෙහෙර සහ ගොරොවිපතාන වන අලි රැදවුම් උද්‍යාන පිහිටුවීම	-	-	-	-	30,000,000	24,210,000	300,000,000	133,864,592	200,000,000	80,379,829
දැයට කිරුළ සංවර්ධන වැඩසටහන (විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම)	-	-	-	-	2,000,000	1,740,000	100,000,000	98,317,593	185,000,000	67,125,682
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව බලගැන්වීම	-	-	-	-	200,000,000	150,190,000	-	-	-	-
එකතුව	1,137,175,000	790,145,440	658,000,000	587,079,007	810,650,000	591,390,000	642,899,999	469,746,273	737,350,000	424,153,729

4

නියෝජිත නියෝජිත මණ්ඩලය :

1. වෙල්ලට් නියෝජිත මණ්ඩලය.
2. එම්. ඩී. අනේන්ද්‍රයා මහතා.
3. නියෝජිත මණ්ඩලයේ නියෝජිත මණ්ඩලය.
4. පුළුන් කොට්ඨාස මණ්ඩලය.
5. රාජකීය මණ්ඩලය.
6. ඩී. ඒ. ඩී. අනේන්ද්‍රයා මහතා.
7. ආර්. ඩබ්ලිව්. පාණිච්චි මහතා.

11-1307

දැ. සි-2 68/37.

වන සන්ධි හා වාණිජලයා ආරක්ෂක ආඥාපනත

1964 අංක 44 දරණ පනතින් සංශෝධිත (469 වැනි අධිකාරය වන) වන සන්ධි හා වාණිජලයා ආරක්ෂක ආඥාපනතෙහි 71 (2) (උ) වන වගන්තිය සටහන් රාජකීය ආරක්ෂක විධිවිධාන වලට පත්වනු ලැබූ පනත සඳහන් නියෝග උත්තර මන්ත්‍රී මණ්ඩලය සහ නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර ඇති බව එහි ආඥාපනතෙහි 71 (3) වන වගන්තිය යටතේ සේසත් නිවැරදි කරනු ලැබේ.

ජේ. ආර්. ජයවර්ධන,
රාජකීය ආරක්ෂක.

1967. 9. 6,
කොළඹදි. ය.

නියෝග

1. මේ නියෝග 1968 වන සන්ධි සංරක්ෂණ අරමුදල් නියෝග පනුවෙන් හැදින්විය හැකිය.

2. මේ නියෝගවල පද සම්බන්ධයෙන් වෙනත් අර්ථ අවබෝධ නො වුවහොත් :

"ඔරුකරු" යන්න (469 වැනි අධිකාරය වන) වන සන්ධි හා වාණිජලයා ආරක්ෂක ආඥාපනතෙහි දී ඇති අර්ථ සමානව පිළිබඳව පද පිළිබඳව;

"නිලධාරියා" යන්නෙන් වන සන්ධි දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් සේවකයෙක් අදහස් විය යුතුය;

"දෙපාර්තමේන්තුව" යන්නෙන් වන සන්ධි දෙපාර්තමේන්තුව අදහස් විය යුතුය; තවද

"ස්ථිර ලේකම්" යන්නෙන් වන සන්ධි දෙපාර්තමේන්තුවේ ස්ථිර ලේකම් අදහස් විය යුතුය;

3. (මේ නියෝගවල "අරමුදල" යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) වන සන්ධි සංරක්ෂණ අරමුදල යයි" නම් කරනු ලැබිය යුතු අරමුදලක් තිබිය යුතුය.

4. අරමුදලෙහි පරමාර්ථ පහත දැක්වෙන පරිදි විය යුතුය :-

(අ) වන සතුන් ආරක්ෂා කිරීම හා සුරක්ෂණය කිරීම සහෙරෙහි මහජන උදෙසා විය යුතු කිරීම;

(ආ) වන සතුන් ආරක්ෂා කිරීම හා සුරක්ෂණය කිරීමේ කාර්යය සඳහා පිළිවෙලට ලැබූ සියලු ප්‍රදේශ පවත්වාගෙන යාම, දියුණු කිරීම හා වර්ධනය කිරීම;

(ඇ) ස්ථිර බලපාලන පාර්ලිමේන්තුවේ කාර්යයන් ඉෂ්ට කිරීමේදී හෝ සුදුසුම ඉදි කිරීමේදී සහකාර ලෙස සේවය කෙරෙන ලදී, හෝ විශිෂ්ට දක්ෂතාවය හෝ නිර්ණිත භාවය පිළිබිඹු කෙරෙන ලදී නිලධාරියන්ට සහ මහජනයාට පාරිභෝගික හෝ ප්‍රදාන පිරිනැමීම;

(ඈ) මේ නියෝගවල II වන උපලේඛනයෙහි නියමිත යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ, සිදුකරනු ලැබූ වැරදි සඳහා පාලනාත්මක වරදකරුවන් කිරීම සඳහා නියම ලෙස හෝ අනියම් ලෙස, අනුමත දෙන්නන් වශයෙන් හෝ අන් ලෙසකින් වගකිව යුතු කණ්ඩායමට පැමිණි සිටින පාලනාත්මකව පාරිභෝගික හෝ ප්‍රදාන පිරිනැමීම;

(ඉ) පුළුන්ගේ පරමාර්ථ අඥාපනතේ සිසිලියට සම්බන්ධ වූ හෝ ආනුෂංගික වූ සියලු සරුණු දියුණු කිරීම හා වර්ධනය කිරීම.

5. අරමුදලෙහි පරිපාලනය, පාලනය සහ කළමනාකරණය වන සම්බන්ධයෙන් ආරකරු විධිවිධාන යුතු ය.

6. අරමුදල සඳහා වූ හදිස් කිසිදු, ස්ථිර ලේකම් විසින් තීරණය කළ හැකි සියලුම ආරකරු කොට පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

7. (අ) දැනට හෝ දැනට වගකෙන්නන් හෝ මෙහි II වන උප ලේඛනයෙහි නියමිත යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ රාජකීය සේවකයන් කරනු ලැබූ සේවාව සඳහා නියමිතව පවතින

ලැබූ හෝ අය කරනු ලැබූ හෝ අත්කර ගනු ලැබූ ද අරමුදලට එලෙස හෙවිස සුදුසු සි යම් අධිකාරියක් විසින් නියම කරනු ලබන්නා වූ ද සියලු මුදල්;

(ආ) අරමුදලට කරනු ලබන සියලු පරිපාලන අරමුදලට හෙවිස සුදු ය.

8. (අ) මේ නියෝගවල II වන උපලේඛනයෙහි නියම කරනු ලබන යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ අනුමත දෙන්නන්ට හෙවිස සුදු යයි අධිකාරියක් විසින් නියම කරනු ලබන සියලු පාරිභෝගික හෝ ප්‍රදාන;

(ආ) මේ නියෝග යටතේ වන සන්ධි දෙපාර්තමේන්තුවෙහි නිලධාරියන්ට හෝ වෙනත් පාලනාත්මකව දෙනු ලබන පාරිභෝගික හෝ ප්‍රදාන;

(ඇ) අරමුදලෙහි පරමාර්ථ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී දෙනු ලබන සියලු වියදම්;

(ඈ) අරමුදල පරිපාලනය කිරීමේ දී, පාලනය කිරීමේ දී සහ හසුරුවීමේ දී දෙනු ලබන සියලු වියදම්;

අරමුදලෙන් හෙවිස සුදු ය.

9. (අ) අරමුදලට හෙවනු ලබන සියලු මුදල් ආරකරුගේ මාර්ගයෙන් හෙවිස සුදු ය; තවද

(ආ) අරමුදලෙන් හෙවනු ලබන සියලු මුදල් ආරකරු විසින් හෙවිස සුදු ය.

10. අරමුදලට හෙවනු ලැබූ සියලු මුදල් සඳහා ආරකරු විසින් අංක සමාන 172 දරණ ආකාරයෙන් සුදු කළ හැකි කිසිදු අතර, අරමුදලෙන් හෙවනු ලබන සියලු මුදල් අංක සමාන 35 දරණ ආකාරයෙන් සුදු වුවුවද මෙහි හෙවිස සුදු ය. යම් පරිදි අත්කර කරනු ලැබූ සාක්ෂිකරුවන් දෙදෙනෙකු විසින් සහ තිස සඳහා ලැබූ කිසි කුලියක් සඳහා, මේ නියෝග යටතේ අර මුදලෙන් හෙවිස කරන නිලධාරියකු විසින් ලැබූ කුලියෙන් ලබ ගත යුතු ය.

11. (අ) ආරකරු විසින් අරමුදලෙහි කිසි කිසිදු කාර්ය සඳහා අතර, එක් එක් මුදල් වර්ගය සඳහා වූ ඒ විදුම් හෙවිස පවත්වා ගෙන යාම සඳහා හෙවිස පරිපාලනාත්මකව වෙහ ඉදිපිටත් කළ යුතුය;

(ආ) අරමුදලට ලැබූ සියලු මුදල් මෙන්ම අරමුදලෙන් හෙවනු ලැබූ සියලු මුදල් ද අත්වෙහ ක්‍රමානුකූල ප්‍රකාශයක් ආරකරු විසින් ආරකරුගේ ලේකම් වෙහ පැවසිය යුතු ය.

12. පහත සඳහන් අවස්ථාවලදී රුපියල් 250 කට වැඩි නොවන මුදලක් අරමුදලෙන් හෙවනු ලැබීමට ආරකරු විසින් ස්වකීය අත් මත පරිදි බලය පැවසිය හැකිය :-

(අ) වරදක් අනාවරණය කිරීම;

(ආ) වරදක් අනාවරණය කිරීමකට මෙ සලස්වන පොරොත්තු;

(ඇ) වන සතුන්ගේ සහකාර උදෙසා වූ නිවර්ණ සටහන;

(ඈ) සුදුසුම ඉදි කිරීමේ දී දක්වන නිර්ණායකය; සහ

(ඉ) ආරකරුගේ මහල අනුව පාරිභෝගිකයන් ලැබීමට සුදු වන සම් කරුණක්.

එසේ වුවද ඒ එක් එක් හෙවිස රුපියල් 250 ට වැඩි නොවන සුදු අතර, ඒ මුදල සහකාර ආරකරුගේ කණ්ඩායමෙහි නිලධාරියකුට සහ ඊට උසස් නිලධාරියකුට නො හෙවිස යුතුය.

13. රුපියල් 250 කට වැඩි වන ප්‍රදානයක් අරමුදලෙන් හෙවිස ස්ථිර ලේකම්ගේ සුදු අනුමතය ඇතිව කළ යුතුය.

14. මේ නියෝග යටතේ පාරිභෝගිකයන් සඳහා වූ නිර්දේශ මෙහි 4 වන උපලේඛනයෙහි දැක්වෙන ආකාරයට ආරකරුගේ පිළිවෙල කළ යුතු අතර, පාරිභෝගිකයා ලැබීමට සුදු වූ ක්‍රියාව සිදු කරනු ලැබූ කොටසකට දඩයම් ආරකරු විසින් යම් පරිදි සම් පූර්ණ කරනු ලැබූ ආරකරු වෙහ ඉදිපිටත් කළ යුතුය.

15. (1) ස්වකීය සුදුසුම ඉදි කිරීමේ දී සුදු ලෙස නිසුන්ගේ පිටත අතර මරණයට පත් වූ යම් නිලධාරියකුගේ නිත්‍යානුකූල උරුමකරුවන්ට රුපියල් 1000 ට වැඩි නොවන මුදලක් සඳහා සහකාර හෙවිසක් වශයෙන් අරමුදලෙන් හෙවිස යුතුය.

(2) කළ යුතුම ඉදිකිරීමේදී සුදු කුලියකට ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කුලිය වූ හෝ සඳහනට හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ ඉන් පූර්ණයෙන්ම සුඛලාභයකට පත් හෝ අංග විකාරයකට හෝ විරුද්ධව සහකාර පත් වූ වන සන්ධි දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධාරියකුට සඳහා සහකාර හෙවිසක් වශයෙන් රුපියල් පන්සියයකට නොවැඩි මුදලක් අරමුදලෙන් හෙවිස හැකිය.

16. අරමුදලෙහි වැඩ කිරීමේ වියදම් සඳහා අවශ්‍ය නොවන මුදල්, ආරකරුගේ නියෝජ්‍ය ලේකම්ගේ අදහස් විෂයයෙන් පසු පුද්ගලිකව සහ සලකන ආකාරයෙන් අරමුදලෙන් වෙන් කළ යුතුය.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශෙෂ

අංක 1294/1 - 2003 ජුනි 23 වැනි සඳුදා - 2003.06.23

(ආණ්ඩුවේ බලපැවැත්වූ ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස : (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

ආණ්ඩුවේ නිවේදන

රජ.පි.බ. 9/73 (III)

ව්‍යවස්ථාපිත හා වෘත්තීය ආරක්ෂක ආඥාපනත

1964 අංක 44, 1970 අංක 01 හා 1993 අංක 49 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත (469 අධිකාරිය වූ) ව්‍යවස්ථාපිත හා වෘත්තීය ආරක්ෂක ආඥාපනතේ 71 වන වගන්තිය යටතේ පාරිසරික හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද නියෝග.

රුක්මත් සේනානායක,
පාරිසරික හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍ය.

2003 ජුනි මස 18 වැනි දින,
කොළඹ දී ය.

නියෝග

1991 ඔක්තෝබර් මස 25 වන දින අංක 685/23 හා 1974 ජුනි මස 19 වන දින අංක 121 දරන ගැසට් පත්‍රයේ පළකරන ලද නියෝග ඔහුන් සංශෝධිත 1968 නොවැම්බර් මස 29 වන දින අංක 14830 දරන ගැසට් පත්‍රයේ පළකරන ලද 1968 ව්‍යවස්ථාපිත සංරක්ෂණ ආරවුද් නියෝග පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් කවරුන්ට සංශෝධනය කරනු ලැබේ:

(1) ඒ නියෝගවල 2 වන නියෝගයේ “අධ්‍යක්ෂ” යන වචනය වෙනුවට “අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;

(2) එහි 4 වන නියෝගයේ ‘ඉ’ ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන ඡේද ආදේශ කිරීමෙන්:

“(ඉ) වන සත්ව සංරක්ෂණය උදෙසා පාරිසරික සංවර්ධන කටයුතු පවත්වාගෙන යාම, වර්ධනය කිරීම හෝ දියුණු කිරීම;

(ඊ) රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ වාසස්ථාන පෝෂණය කිරීම හෝ අනතුරට පත්වන සතුන් බේරා ගැනීම; සහ

(උ) ඉහත පරමාර්ථ හා සම්බන්ධ වූ හෝ ඊට අනුකූලව පවත්වා ගත යුතු ප්‍රවර්ධනය සහ සංවර්ධනය කිරීම.”

(3) එහි (7) වන නියෝගයේ —

(අ) එහි (අ1) ඡේදයේ (II) වන උපඡේදය වෙනුවට පහත දැක්වෙන ඡේදය ආදේශ කිරීමෙන් —

“(II) වනජීවී සංරක්ෂණ ක්‍රියාවලියක දී ඉවත් කරනු ලබන හෝ කපා දමන ලද දැව හෝ හස්වල කොටස් හෝ දැව, දර හෝ වෙනත් වාණිජමය ද්‍රව්‍ය, වනමල්, මිතුරු හෝ බහිරු වැනි.”

IA-G 002749 - 735 (2003/06)

* යැ. 13 - අභි වෘත්ත ගැසට් පනත්වල අංක 1293/1 සිට 1293/25 ත් අවසන් වේ.

ලපෙල්බහාස 1

1. ඉල්ලුම්පතෙහි නම: _____
  2. (අ) පාසාපුර: _____
(ආ) ප්ලීසා: _____
  3. ප්‍රදේශයේ නම සඳහන් කෙරෙයි: _____
  4. නම: ඉංග්‍රීසි: _____, දකුණු: _____, වැරදීමක් සිදු වූ විට: _____
  5. ප්‍රවේශය: _____
  6. සේවයෙන් අලුත්වීමේ හෝ නිලධාරියා විසින් කරනු ලබන විවේචනා සාකච්ඡාවකින් තොරව: _____
  7. සේවයෙන් නිර්දේශ කෙරෙන නිකුත් කිරීම: _____
  8. දිනකට කරන්නෙහි නිර්දේශය: _____
  9. ප්‍රදේශයේ දිනකට කරන්නෙහි අදහස්: _____
- C-පාසාපුර බ්ලොක්.

10. (1) මෙහි නිර්දේශ සඳහා වැරදීමක් හෝ දෝෂයක් පැහැදිලි කරනු ලබන විට ඉල්ලුම්පතේ විෂය කරුණු සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි කරනු ලබන නිකුත් කිරීමේ කාර්ය මණ්ඩලයේ සභා සාමාජිකයන් වන, සහ
(2) මෙහි කරුණු සඳහා දිනකට සේවයේ නිරතව පවතින පුද්ගලයන්ගේ සහ වෙනත් සේවකයන්ගේ සේවය කරයි.

ප්‍රදේශයේ දිනකට කරන්නෙහි.

ලපෙල්බහාස II

සාමාන්‍ය වශයෙන් දැනුවත්

1. වන සන්ධි සහ වෘත්තීය කරන්නෙහි දැනුවත් (469 වෙනි අධිකාරය)
  2. විශේෂ කරුණු (337 වෙනි අධිකාරය)
  3. භූමිකරු දැනුවත් (139 වෙනි අධිකාරය)
  4. සේවකයන් දැනුවත් (190 වෙනි අධිකාරය)
- 11-1276

කාර්යයන් -----	2016 වර්ෂය	2015 වර්ෂය	2014 වර්ෂය	2013 වර්ෂය	2012 වර්ෂය
	-----	-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
පෙර වර්ෂයේ ඉතිරිවීම්	2,743,948,014	1,881,034,711	1,279,838,237	1,113,817,177	792,586,392
ආදායම					
උද්‍යාන පිවිසුම් ගාස්තු	1,520,818,752	1,127,130,652	865,320,493	595,240,101	467,988,101
සේවා ගාස්තු	254,062,124	187,703,389	150,901,545	112,805,154	90,231,239
උද්‍යාන වලට වාහන ඇතුළත්වීමේ ගාස්තු	83,009,891	63,428,078	52,810,224	38,352,256	34,091,835
සන්නිවේදන ගාස්තු	583,443	555,660	529,200	2,291,160	-
බංගලාදේශ රෙදිපිළි කුලියට දීමේ ගාස්තු	3,447,350	3,292,375	2,665,100	2,279,650	2,203,887
කඳවුරු බිම් ගාස්තු	1,642,705	1,223,164	1,266,744	1,757,004	3,710,559
පරිත්‍යාග	2,020,708	3,609,466	2,484,913	2,664,084	635,439
පොත්පත් සඟරා හා වාර ප්‍රකාශන	225,416	117,334	211,546	199,529	493,574
ගාක හා සත්ව කොටස් ආනයන අපනයන බලපත්‍ර ගාස්තු	505,000	723,500	757,288	456,600	491,800
උසාවි දඩමුදල	34,912,500	35,732,609	31,212,257	23,727,517	26,657,983
කැපකරු මාසික ක්‍රමය	11,882,248	2,265,549	3,623,016	3,650,265	4,852,551
හීලෑ අලි ඇතුන් ලියාපදිංචිය	42,250	11,000	77,500	44,590	64,800
ඇන්දළ ලියාපදිංචිය	7,000	5,000	3,000	8,000	4,000
උද්‍යාන රුගත කිරීම්	1,827,241	1,673,468	1,180,488	3,119,094	8,372,877
දර/දැව විකිනීමෙන්	359,506	467,019	-	13,222,100	-
ධීවර බලපත්‍ර	17,797	39,000	91,250	45,250	49,250
වැලි විකිනීමෙන්	25,595,862	19,995,270	38,985,850	39,667,700	43,165,325
ඇන්අතුරු සෙවන පහසුකම් ගාස්තු	25,843,453	15,350,020	12,375,716	8,057,153	5,671,157
වෙනත්	-	-	-	-	-
මුළු ආදායම	1,966,803,246	1,463,322,553	1,164,496,130	847,587,207	688,684,377
ගුවන් විදුලි පණිවිඩ ජනවිහිදුම්කරණ	7,131,713	3,364,006	3,949,916	4,778,793	3,528,196
මාර්ගෝපදේශ දීමනා	67,250,350	48,023,500	72,009,900	46,139,750	43,429,875
තත්කාර්ය කම්කරු දීමනා	2,789,869	5,368,256	10,644,662	6,926,590	5,790,700
සිවිල් ආරක්ෂක දීමනා	-	-	-	6,977,520	-
ගමන් වියදම්	22,348,121	20,699,385	15,698,866	17,363,818	13,480,587
ඉන්ධන	35,944,183	27,441,998	17,722,577	15,140,693	10,461,843

අලි පිළිස්සීම්, අලිවෙඩි මිලදී ගැනීම, අලි පලවා හැරීම	97,518,468	84,212,080	70,757,763	54,812,018	50,240,357
සතුන් සඳහා ආහාර	49,678,509	35,513,510	32,317,355	31,944,144	26,584,214
වාහන අලුත් වැඩියා	32,264,543	19,541,593	15,648,710	18,803,523	8,372,779
විදුලි සහ ජලය	7,971,406	4,175,477	3,863,085	4,500,710	3,474,548
තුවක්කු බලපත්‍ර	190,400	170,400	172,000	184,200	216,600
වදවීමේ තර්ජනයට ලක්වී ඇති වනජීවීන් සංරක්ෂණයට අදාළ වියදම්	3,209,200	4,348,025	3,764,992	583,653	532,764
බංගලාවල රෙදි පිරිසිදු කිරීමේ වියදම්,	910,029	733,406	641,421	349,709	362,249
නීතිඥ ගාස්තු	73,000	-	120,000	221,500	226,500
විවිධ වියදම්	13,907,874	10,388,981	26,076,224	2,920,732	16,160,691
යන්ත්‍රෝපකරණ, විදුලි උපකරණ ගොඩනැගිලි ආදිය නඩත්තුව	72,119,212	16,142,981	6,738,941	7,800,731	2,203,079
වෛද්‍ය සැපයීම්	8,600,076	6,387,609	2,767,269	5,886,249	11,333,174
ජාතික උද්‍යානවල කාර්යාල වියදම්	2,439,560	956,176	769,984	406,189	265,051
නිලධාරීන්ගේ රෝහල් හා වෛද්‍ය ගාස්තු, නිලධාරීන්ගේ ජීවිත හා හානි සඳහා වන වන්දි	909,616	819,546	44,946,450	116,646,195	125,000
උද්‍යානවල සංචාරකයින්ගේ සහ සතුන්ගේ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම,	146,974,010	91,466,635			54,931,010
වාහන මිලදී ගැනීම	22,259,000	-	81,838,000		27,799,352
සංචාරක නිවාස පවත්වාගෙන යාම	8,023,259	4,321,114	3,978,092	3,432,923	-
දැයට කිරුළ	-	-	-	27,227,305	-
සිවිල් ආරක්ෂක දීමනා	-	-	-	-	380,629
මහජනයාට සතුන්ගෙන් වන හානි	12,169,750	2,022,000	5,260,700	13,998,346	15,899,702
විදේශ පුහුණු	574,904	13,397,383	6,759,447	-	-
දිරිදීමනා	53,727,749	46,225,450	-	-	-
සම්මන්ත්‍රණ සහ පුහුණු දීමනා	6,729,816	-	-	-	-
සේවා ගාස්තු	183,169,024	145,381,522	114,992,947	88,303,197	65,869,520
ප්‍රසාද දීමනා	12,417,975	9,308,217	12,662,459	7,740,623	4,077,104
VAT	-	-	9,197,895	-	-
මුළු වියදම	872,886,093	600,409,250	563,299,655	483,089,111	365,745,524
වර්ෂාවසානයේ ඉතිරිවීම්	3,837,865,167	2,743,948,014	1,881,034,712	1,478,315,273	1,115,525,245

ඇමුණුම 07

2016 වර්ෂය තුළ ජාතික උද්‍යාන 26 කින් ලද ආදායම හා සතුන්ගේ සුපෝෂණය වෙනුවෙන් දරන ලද වියදම.

ජාතික උද්‍යාන ආදායම	මුදල රු.
-----	-----
උද්‍යාන පිවිසුම් ගාස්තු	1,520,818,752.76
සේවා ගාස්තු	254,062,124.91
උද්‍යානවලට වාහන ඇතුල්වීම් ගාස්තු	83,009,891.00

එකතුව	1,857,890,768.67
	=====

සතුන්ගේ සුපෝෂණ වියදම	මුදල රු.
-----	-----
සතුන් සඳහා ආහාර	49,678,508.70
වදවීමේ තර්ජනයට ලක්වී ඇති ජීවින් සංරක්ෂණ	3,209,199.51
වෛද්‍ය සැපයීම්	8,600,076.13
උද්‍යානවල සතුන්ගේ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම	10,092,040.00

එකතුව	71,579,824.34
	=====

නව හා තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව පිළිබඳ තොරතුරු -2017.12.20

තනතුර	අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය	තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව	සුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව	අතිරික්ත සංඛ්‍යාව
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම				
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	1	0	1	0
අධ්‍යක්ෂ ශ්‍රී.ලං.ප.සේ.	1	1	0	0
අධ්‍යක්ෂ ශ්‍රී.ලං.වි.සේ.	2	0	2	0
අධ්‍යක්ෂ ශ්‍රී.ලං.ස.සෞ.සේ.	1	0	1	0
ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	1	1	0	0
ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක	1	1	0	0
සහකාර අධ්‍යක්ෂ/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ශ්‍රී.ලං.ප.සේ.	2	0	2	0
සහකාර අධ්‍යක්ෂ/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ශ්‍රී.ලං.වි.සේ.	30	5	25	0
ගණකාධිකාරී	2	1	1	0
ඉංජිනේරු	2	1	1	0
පඳු වෛද්‍ය	17	16	1	0
වාස්තු විද්‍යාඥ	1	1	0	0
එකතුව	61	27	34	0
තෘතීයික මට්ටම				
පරිපාලන නිලධාරී	1	1	0	0
වන සත්ත්ව අඩවි ආරක්ෂක MN-7	13	5	8	0
වන සත්ත්ව අඩවි ආරක්ෂක MN-5	13	13	0	0
අධ්‍යාපන පුහුණු නිලධාරී	3	3	0	0
සංචාරක සේවා නිලධාරී	1	1	0	0
එකතුව	31	23	8	0
ද්විතීයික මට්ටම				
පාරිසරික සංචාරක සහකාර	8	3	5	0
කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර	50	44	6	0
සන්නිවේදන පද්ධති සහකාර	1	1	0	0
ජන විභිද්‍රමකරණ සහකාර	5	3	2	0
අයවැය සහකාර	1	1	0	0
නීති සහකාර	1	0	1	0
සංවර්ධන නිලධාරී	34	41	0	7*
ප්‍රචාරක නිලධාරී	1	1	0	0
පුස්තකාලයාධිපති	1	1	0	0
වනසත්ත්ව අඩවි ආරක්ෂක MN-3	258	184	74	0
කාර්මික සහකාර	5	4	1	0
සැලසුම් ශිල්පී	1	1	0	0
ප්‍රවාහන නිලධාරී	1	0	1	0

රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	100	95	5	0
වනසත්ත්ව අඩවි සහකාර	226	169	57	0
වනසත්ත්ව නියාමක	717	445	272	0
සන්නිවේදන තාක්ෂණ ශිල්පී	2	1	1	0
පිලිගැනීමේ නිලධාරී	1	1	0	0
තොරතුරු තාක්ෂණ ශිල්පී-භූගෝල විද්‍යාත්මක	2	2	0	0
ජායාරූප ශිල්පී	1	1	0	0
වීඩියෝ ශිල්පී	1	1	0	0
තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සහකාර	2	2	0	0
එකතුව	1419	1001	418	0
ප්‍රාථමික මට්ටම				
විදුලි කාර්මික ශිල්පී	1	0	1	0
ටියදුරු	162	162	0	0
බංගලා භාරකරු	39	27	12	0
සහකාර බංගලා භාරකරු	39	33	6	0
යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	6	3	3	0
බෝට්ටු ක්‍රියාකරු	10	0	10	0
කාර්යාල සේවක සේවය	13	13	0	0
ක්ෂේත්‍ර සහායක	548	504	44	0
ලොරි සහායක	2	2	0	0
එකතුව	820	744	76	0
මුළු එකතුව	2331	1795	536	0

*සංවර්ධන නිලධාරී සේවයට අත්කරග්‍රහණය වීම මත තනතුරු අතිරික්තයක් පවතින අතර එම තනතුරු කාර්ය මණ්ඩලයට ඇතුළත් කිරීම සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.

යනා - මහනගර
Uthman

කේ. ජී. ඩී. ටී. ජයතිස්ස
 පරිපාලන නිලධාරී
 මහලීම් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙනුවට

ශ්‍රී ලංකාවේ වන ආලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය - 2006

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
පරිසර හා ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය

පටුන

පිටුව

හැඳින්වීම

I සිට II

අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය

III

වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පනිවුඩය

IV

සම්පාදක කමිටු ලේකම්ගේ පනිවුඩය

V

වන සත්ත්ව පාලකතැනගේ 1951 වර්ෂය සඳහා පාලන
වාර්තාව: VIII වෙනි පරිච්ඡේදය

VI සිට VIII

ප්‍රතිපත්ති කාරාංශය

1

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 1
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

2 සිට 6

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 2
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

7 සිට 11

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 3
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

12 සිට 15

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 4
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

16 සිට 17

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 5
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

18 සිට 21

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 6
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

22 සිට 23

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය, සංස්කෘතිය, ආගමි, මිටින ඇඳහිලි සහ දේශපාලනය සමඟ පවා අලින් කොතරම් සමීප සම්බන්ධතාවක් පවත්වන්නේ ද යත්, උන්ගෙන් තොරව ශ්‍රී ලංකාවක් ගැන සිතා ගැනීම පවා උගතටය. ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධයින් මෙන්ම නිත්යන්ටද අලියා සංස්කෘතික මෙන්ම ආගමික වශයෙන් ද අතිගයින් වැදගත් වන සත්ව විශේෂයකි. ආසියානු අලියා තරම් මිනිසා සමඟ මෙතරම් සමීප සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගනිමින් තවමත් වනමය තත්ත්වයේ වෙසෙන වෙනත් කිසිදු සත්වයෙක් නොමැත. සමස්ත පරිසර පද්ධතියට සිදුකෙරෙන්නා වූ ප්‍රබල බලපෑම හැරෙන්නට වනජීවී කළමනාකරනයේ දී අලියා මෙම දිවයින තුල පවතින පාරිසරික, ආර්ථික හා ඊට අදාළ දර්ශනාත්මක කරුණු බොහෝ කොටසකට සබැඳියාවක් විදහා දක්වයි.

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව (DWC) මගින් මැතකදී පවත්වන ලද සමීක්ෂණ මත පදනම් වූ වර්තමාන ඇස්තමේන්තු අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින මුළු වන අලින් සංඛ්‍යාව 4000 කට අඩුනොවේ. මිලියන 20කට ආසන්න ජනගහණයක් සිටින ශ්‍රී ලංකාව ලෝකයේ ඇති අධික ජනගහණ ඝනත්වයකින් යුත් රටවල් වලින් එකක් වන අතර, සිඳුගෙන් වර්ධනය වන මිනිස් ජනගහණය නඩත්තු කරනුයේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම කෘෂිකාර්මාන්තය මත පදනම් වූ ආර්ථිකයක් හරහාය. දිවයිනේ කුඩා ප්‍රමාණයක්, වර්ග කිලෝමීටරයකට 290 ටත් වැඩි අධික මිනිස් ජනගහණ ඝනත්වයක් හමුවේ අලි මිනිස් ප්‍රතික්‍රියාවන් නිරායාසයෙන් උද්ගත වනු ඇත. කෘෂිකාර්මාන්තය සහ මිනිස් වාසස්ථාන පුළුල් වීම නිසා අලින්ගේ පැවැත්මට අවශ්‍ය වාස භූමි සඳහා ඇති ඉඩකඩ නොකඩවා පහත බැසීම මීට හේතු වෙමින් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ අලි මිනිස් ගැටුම අනතුරුදායක ලෙස ඉහළ මට්ටමකට ලඟා වෙමින් පවතී. වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සැලසුම් සහගත ක්‍රියා මාර්ග නිසා මැත වසරවලදී එය බොහෝ දුරට පාලනය කර ගැනීමට හැකිවී ඇත. අලින්ගේ මරණ වලට ප්‍රධාන හේතුව වී ඇත්තේ අලි මිනිස් ගැටුමයි. මෙම ගැටුම නොවිසඳුන්නේ නම් හෝ අවම නොකරන්නේ නම් ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවලට පරිබාහිරව වෙසෙන වන අලින්ගෙන් විශාල කොටසක් අපට අහිමි වනු ඇත.

වන අලි ඇතැම් විට මිනිසුන් මරා දමා දේපළ විනාශ කරති. එම නිසා වන අලින් හා ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් පැවතීමට නම් සංරක්ෂණ සැලසුම්, සමාජ, දේශපාලනික සහ ආර්ථික වශයෙන් පිළිගත හැකි මෙන්ම පාරිසරික වශයෙන් තිරසාර විය යුතුය. මෙම දිවයින තුල සිදුවන සංවර්ධනයේදී එකිනෙකට නොගැලපෙන හු පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති පදනම් වූ ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් අලි මිනිස් ගැටුම උග්‍ර වී ඇත. අද වන විට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට මුහුණ දීමට සිදුවී ඇති ප්‍රධාන සංරක්ෂණ ගැටළුව වී ඇත්තේ වර්ධනය වෙමින් පවතින අලි මිනිස් ගැටුම වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වන ජීවී සංරක්ෂණය සාර්ථක වීමට නම්, අලින්ගෙන් වැඩි වශයෙන් පීඩා විදින ජනතාවගේ සුභකාමනය සමඟ සංරක්ෂණ ක්‍රියාදාමයන් බැඳිය යුතුය. ශ්‍රී ලංකාවේ අලි සංරක්ෂණය හුදෙක් සත්ව විශේෂයක් ආරක්ෂා කර ගැනීමේ කරුණක් පමණක් නොවිය යුතු අතර, එය භූමිය වන අලින් සමඟ පොදුවේ පරිහරණය කරන ජනතාවගේ ශුභසිද්ධිය සහ පැවැත්ම තහවුරු කල යුතුය.

අතිතයේ තිරසාර ප්‍රතිපත්තියක් සහ ආයතනික බැඳීම් පද්ධතියක් නොතිබීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ අලු සංරක්ෂණය අවශ්‍ය ඉලක්කය කරා යොමු නොවූ අතර එමඟින් වන පිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ උත්සාහයන්ද දුර්වල කෙරුණි. සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේදී වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥාපනතේ සහ අනෙකුත් අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත නීතිරීති කෙරෙහි අවධානය අඩුවීම නිසා වන අලුන්ගේ දුර්භ කාලීන පැවැත්මට බාධා විය. එබැවින් අලු සංරක්ෂණයේදී හා අලු කළමනාකරණයේදී අනුගමනය කරනු ලබන ප්‍රතිපත්ති වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක පනතට සහ අනෙකුත් ව්‍යවස්ථාපිත පනත් වලට අනුකූල විය යුතුය.

කළමනාකරණයේදී එළදායි මෙවලමක් වීමට නම් ප්‍රතිපත්ති නිරතුරුවම සංශෝධනයට ලක්විය යුතුය. ප්‍රතිපත්ති සැකසීම පදනම් වනුයේ ඒවා සකසන අවස්ථාවේ පවතින තොරතුරු මතය. ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීමේදී හෙතෙර්ගිකව අනුකූරු වීම අත්‍යවශ්‍ය වනු ඇත. විශේෂයෙන්ම පිට විද්‍යාත්මක හෝ පරිසර විද්‍යාත්මක අංශයන්හිදී එය එසේ විය යුතුය. එම නිසා ප්‍රතිපත්තිමය කරුණු කාලීනව සමාලෝචනයට භාජනය විය යුතුය. වනපිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ජනවිභිදුම්කරණ අංශය විසින් මෙම ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට මහජනයා සමග නිරන්තර සංවාදයක් පවත්වාගත යුතු යැයි අපි යෝජනා කරමු. එබැවින් මෙම ප්‍රතිපත්තිය වසර පහකට වරක් සමාලෝචනය හා සංශෝධනය කළයුතු යැයි යෝජනා කරන්නෙමු.

2006-08-20

අලු සංරක්ෂණ සහ කළමනාකරණ
ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක කමිටුව

ප්‍රතිපත්තිය සැකසීම සඳහා වූ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය :-

2006 මාර්තු මස 08 වන දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තිරණය අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා 06/0367/221/004 වූ, “ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලු සංරක්ෂණය සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සැකසීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව” යන මැදෙත් පරිසර ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2006.02.22 දිනැති සංදේශය අනුව - වන අලු සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සඳහා සංදේශයේ අවසන් ඡේදයේ (2) යටතේ සඳහන් සාමාජිකයින්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් පත්කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී. විද්‍යා හා තාක්ෂණ ඇමතිතුමාගේ සහ උද්භිද හා සත්ත්ව උද්‍යාන ප්‍රවර්ධන ඇමතිතුමාගේ නියෝජිතයින්ද මෙම කමිටුවට ඇතුළත් කළ යුතුයයි එකඟ වන ලදී.

ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා වූ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය :-

2006 සැප්තැම්බර් මස 20 වන දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තිරණය අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා 06/1662/221/004 -II වූ, “ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලු සංරක්ෂණය සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිපත්තිය - වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව” යන මැදෙත් පරිසර ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2006.09.05 දිනැති සංදේශයෙහි - (අමප 06/207/221/004 -I පිළිබඳව වූ 2006.07.05 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අදාළ) සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින්, සංදේශයට අනුයුක්ත “ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලු සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය” යන මැදින් වූ කෙටුම් පතෙහි නිදර්ශිත ප්‍රතිපත්ති මාලාව අනුමත කර එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී.

වනජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවුඩය.....

ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ ප්‍රධාන වශයෙන් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පවත්නා අලු-මිනිස් ගැටුමට විසඳුම් සෙවීම සහ වන අලුත් දැනුම ලැබීමට සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ක්‍රමවේද දියත් කිරීම වර්තමානයේදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මුහුණ පා සිටින ප්‍රධානම කළමනාකරණ ගැටළුව බවට පත්ව ඇත. මෙම අර්බුදය විසඳාලීමට පසුගිය වසර ගණනාව තුළ මෙම දෙපාර්තමේන්තුව කෙතරම් ප්‍රයත්න දැරුවත් තවමත් මෙය නොවිසඳුණ ගැටළුවක්ව පවතී. මෙම ගැටළුවට ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත්තේ වන අලු ගණනයෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් රක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පරිබාහිරව ප්‍රදේශවල විසීමයි. එබැවින් මෙසේ ශ්‍රී ලංකාවේ රක්ෂිත වනාන්තර ප්‍රදේශවලින් පරිබාහිරව වෙසෙන වන අලු ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා භව කළමනාකරණ ප්‍රවේශයකට අවතීර්ණ විය යුතුව තිබේ.

මෙම ගැටළුව විසඳීමෙහිලා මෙතෙක් ගොවි ජනතාවගේ සතුරකු ලෙස පෙනීගිය අලුයා ආර්ථික වශයෙන් වටිනා සම්පතක් ලෙස දැකීමට ඔවුන් තුළ ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කිරීම මෙහිදී ඉතා වැදගත් වේ. ඒ අනුව අලුයා සහ මිනිසා අතර සහජීවනයක් ගොඩනගා ගැනීමටත්, වත්මන් ඉඩම් පරිහරණ රටාවේ වෙනසක් සිදුකරමින් සහභාගිත්ව කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීමත් අවශ්‍යව තිබේ.

අතිතයේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබුවේ රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය තුළ පමණි. එය එතරම් ඵලදායී නොවන බව පසුකාලීනව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අවබෝධ කරගෙන තිබේ. එබැවින් අලු සංරක්ෂණය කෙරෙහි නැඹුරු වූ ඒකාබද්ධ සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාවය ප්‍රබලව දැනෙන්නට වී ඇත.

මෙයට පිළියමක් ලෙස වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පළපුරුදු නිලධාරීන් මෙන්ම පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ සහ එම අමාත්‍යාංශයේ යටතේ පැවති වනජීවී සංරක්ෂණයට අදාළ ආයතනවල ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්, වනඅලු පිළිබඳ පර්යේෂකයින්, විශ්ව විද්‍යාලවල ආචාර්යවරුන් සහ නිලදා ඇලු ඇතුළත් අධිකාරීන්ගේ නියෝජිතයෙකුගෙන්ද සමන්විත කමිටුවක් මගින් ජාතික අලු සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියක් 2006 වසරේදී කෙටුම්පත් කරන ලදී. මෙතෙක් පැවති ගැටළු රැසකට විසඳුම් සඳහා නිර්දේශ ලබාදෙමින් බිහිව ඇති මෙම අලු සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 2006 සැප්තැම්බර් මස අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ද ලැබී තිබේ.

මෙම ප්‍රතිපත්ති මාලාව ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු ජනතාව සතු සම්පතක් වන වනඅලු සංරක්ෂණය ඉදිරි අනාගතයේදී නව ගුණවැඩි මාවතකට යොමු වනු ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි.

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
2008 මැයි 28

ඩබ්. ඒ. ඩී. ඒ. විජේසූරිය
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

සම්පාදක කමිටු ලේකම්ගේ පණිවුඩය

වන පීචි සංරක්ෂණය සඳහා රජය විසින් වෙනම දෙපාර්තමේන්තුවක් (වන සත්ව දෙපාර්තමේන්තුව) බිහි කරන ලද්දේ 1950 වසරේදීය. එතැන් පටන් මෙම දෙපාර්තමේන්තුව පරිපාලනය කල අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් (එවකට වන සත්ව භාරකරු) විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද වාර්ෂික පරිපාලන වාර්තා (Annual Administration Reports) පරික්ෂා කිරීමේදී වන අලුත් සඳහා විශේෂ ආරක්ෂාව (Special Protection to Elephant) යන මාතෘකාව යටතේ වෙනම පරිවිජේදයක් වෙන් කොට එවකට අලු සංරක්ෂණය සඳහා වූ තම ප්‍රතිපත්තින් සඳහන් කොට තිබේ. මෙය හුවා දැක්වීම සඳහා මෙම දෙපාර්තමේන්තුව භාරව මුලින්ම පත්වූ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සී. ඩබ්ලිව්. නිකොලස් මැතිතුමාගේ ප්‍රථම (1951) පරිපාලන වාර්තාවේ VIII පරිවිජේදය (Chapter VIII) ලක්දිව අලු ඇතුන් පිළිබඳ වර්තමාන තත්ත්වය (Present Status of Ceylon Elephant) මාතෘකාව යටතේ පළකොට ඇති එතුමාගේ වාර්තාව පාඨක ඔබ සැමගේ දැනගැනීම සඳහා මේ සමඟ ඇති ඇමුණුම මගින් සටහන් කොට තබමි. අද හිතර කතා බහට ලක්වන අලු විදුලි වැට අලුවෙහි පිළිබඳ මූලික සංකල්පය එතුමන් විසින් 1951 දී එම වාර්තාව මගින් ප්‍රකාශ කොට ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ වන ආවරණය අද දින තරම් පහත නොබැස තිබූ එම යුගයේදී පවා අලු මිනිස් ගැටුම පැවති බව එම වාර්තාව කියවීමේදී මනාව පැහැදිලි වේ. එදා සිට පැවති අලු මිනිස් ගැටුම අද වන විට වසරකට වන අලු 150 - 160 ලක් පොළොවෙන් තුරන් කිරීමට හා වසරකට මිනිස් ඝාතන 50 - 60 දක්වා සිදුවන තරමට උග්‍ර වී තිබේ. වන අලුන් සිදුකරන කෘෂිකාර්මික බෝග විනාශයන් හමුවේ විශාල කලාපීය ගොවිජනතාවට සිදුවන හානිය දැරිය හැකි ඉවසීමේ සීමාව ඉක්මවා ගොස් ඇත. මේ අතර වනපීචි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සමස්ත කාර්යය මණ්ඩලය සිය රාජකාරී කාලයෙන් 50% වඩා වැය කරනු ලබන්නේ මෙම අලු මිනිස් ගැටුම අවම කරලීමට සහ අලු සංරක්ෂණය සඳහා බවට තබන මෙම සටහන අභියෝගාත්මකව නොවන බව මා විශ්වාස කරමි.

එතෙකුදු වුවත් අප්‍රීකානු මහද්වීපයේ මෙම අර්බුදය සමචයකට පත් කරනු වස් සිදුකරනු ලබන අලු ගහණය තුනී කිරීම (Culling Operation) අපට කිසිසේත්ම සිදුකල නොහැකිය. එතෙක් මෙම අර්බුදය අවම කරලීම සඳහා සම්ප්‍රදායිකව අපට ආවේනික වූ ක්‍රමවේද ගණනාවක් තිබේ. රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවක් හැටියට අප විසින් විශාල ධනස්කන්දයක් වැය කරමින් වෙනෙස දරා දීවී පරදුවට තබමින් මෙම ගැටුම අවම කිරීමට ක්‍රියා කරමින් සිටියද ඊට සරිලන ලෙස අර්බුදය අවම වී ඇතැයි සතුටු විය නොහැකි තත්වයකට අප පත්ව ඇත. අනෙක් අතට මෙම අර්බුදය අවම කරලීමට ගතයුතු සුදුසුම ක්‍රමවේද පිළිබඳව අප දැන සිටියත් ඒවා ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අප පෙළඹෙන විට ඊට එරෙහිව නැගෙන විවිධ විරෝධයන් හමුවේ වාර ගණනාවකදීම අප ආපස්සට යාම සිදුවූ බව 40 වසරක මෙම දෙපාර්තමේන්තු සේවා කාලයේදී ලැබූ අත්දැකීම් තුළින් මා ප්‍රකාශ කර සිටිමි.

දැන් අප සතුව අමාත්‍යමණ්ඩලය අනුමත කරන ලද ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් ඇත. එබැවින් දිනෙන් දින උග්‍ර වෙමින් පවතින මෙම ගැටළුව විසඳාලීම තවදුරටත් කල් දැමිය යුතු නැත. මෙම ගැටුමෙන් බැට කන විශාල කලාපීය ගොවිජනතාවගේ උස් අදෝනාවන් අපගේ හදවත් සසල කරමින් පවතින බැවින් වනපීචි දෙපාර්තමේන්තුවේ නිළධාරීන් හැටියට අප කල යුතු දැය ඉටු කිරීමට අප පසුබට නොවිය යුතු කාලය දැන් එළඹ ඇත. ඒ සඳහා අවශ්‍ය ශක්තිය මෙම ප්‍රතිපත්ති මාලාව මගින් අපට ලබාදී ඇත. එවැනි සිතුවිල්ලක් ඇතිව මෙම ප්‍රතිපත්ති මාලාව ඉතා හොඳින් හැදැරීමේදී මෙම දිවයින තුල පවතින ආගමික හා සංස්කෘතික රටාව අනුව සමාජීය පිළිගැනීම් හමුවේ, උත්සන්න වී ඇති මිනිස් අලු ගැටුම් අර්බුදය අවම කරලීමට ගතහැකි සියලු පියවර මෙහි අන්තර්ගත වී ඇති බව වැටහෙනු ඇත. මේ අනුව අප හමුවේ ඇති අභියෝගය ජයගැනීමට ඒකරාශී වන ලෙසට අත්වැල් බැඳ ගන්නා ලෙසට වනපීචි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවය කරන සියළුම නිළධාරීන් සහ සේවකයින්ගෙන් මම ආයාචනය කර සිටිමි.

වනපීචි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	එඩ්මන්ඩ් විල්සන්
2008 මැයි 28	ලේකම්-ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක කමිටුව
	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (අලු සංරක්ෂණ)

ලංකාව

එන සත්ත්ව පාලනනැනගේ 1951 වර්ෂය

සඳහා පාලන වාර්තාව

VIII වෙනි පරිච්ඡේදය

එන සත්ව භාරකරු
(සී. ඩබ්ලිව්. නිකොලස් මහතා)

VIII වෙනි පරිච්ඡේදය - ලක්දිව අලි ඇතුන් පිළිබඳ වර්තමාන තත්ත්වය

ලංකාවේ වෙසෙන සතුන් අතරින් අනාවයට නොයෑම සඳහා දැනට විශේෂ ආරක්ෂාවක් අවශ්‍ය වී සිටින්නේ අවාසනාවකට මෙන් එහි ඉතාමත්ම විශාල වූද ඉතාම ශ්‍රේෂ්ඨවූද එමෙන්ම සෛත්‍ර සියල්ලන්ටම වඩා ඥානවන්ත වූද සතාවන ඇතැය. පසුගිය අවුරුදු ක්වල්පය තුළ නොයෙක් වාරවල ගණන් බලා තිබෙන පරිදී මෙරට සිටින ඇතුන් සංඛ්‍යාව 2,000 ටත් 3,000 ටත් එන අතර වේ. මේ වාර්තාව සපයන ලේඛක තැනගේ කල්පනාව අනුව නම් මේ සංඛ්‍යාව දැනට 1000 කට වැඩි නැත. ප්‍රථම වරට 1951 දී බලපත්‍ර නොමැතිව පිවිත ආරක්ෂාව සඳහා හෝ බව හෝඟ ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස හෝ ඇතුන් වෙඩි තැබීම ගැන කොට්ඨාශ බාර සත්ව ආරක්ෂක තැන විසින් පරීක්ෂා පවත්වා වාර්තා සපයන ලදී.

අවුරුද්ද තුළ එවැනි අවස්ථා 54ක් වාර්තා කරන ලදී. එහි සාමාන්‍ය ගණන සෑම සතියකටම එකකි. මේ තත්ත්වය එළිදැරවීම්මට හේතුවූයේ මනුෂ්‍ය වාසස්ථාන අසල ඇතුන්ගේ මලකුණු සම්පවීමයි. තවද වෙඩි තබා තුවාල කරන ලද විනාන්තර වල දුර බැහැර ගොස් මැරෙන්නට ඇති ඇතුන් ගැන සොයා දැන ගැනීමක් කර නැත. එසේ මළ ඇතුන් සිටින්නට ඇතුළුව සිසිදු සැකයක් නැත. පිවිතාරක්ෂාව සඳහා මොවුන්ට වෙඩි තැබීම කලාතුරකින් වුවද බව හෝඟ ආරක්ෂා කර ගැනීම ගැන නම් බොහෝවිට වෙඩි තබනු ලැබේ. ඇතා කෙතරම් ප්‍රබල බව හෝඟ විනාශකාරී සතෙකුදැයි කැලැබද ගම්වැසියෝ දනිත්.

වගාකරන ලද ඉඩම් වලට ඇතුල්වන, නැතහොත් ඇතුල්වන්නට උත්සාහ කරන, අලි ඇතුන් මැරීමේ බලය නිරියෙන් තිබේ. වැවිලිකරුට ඇතා ඇතුල් වී සිටින වේලාවේ වෙඩි තබන්නට බැරිවුවහොත්, යම් යම් පළාත් පාලන නිලධාරීන්ට දැන්වීමෙන් පසු, සතා ලුණුබැඳ ගොස් කැලයේදී මරන්නටද වැඩි දුරටත් බලය තිබේ. වල් අලින් කුණුරු වලට හානිකළ වීට, ඒ කුණුරු වැට කඩුළු දමා රැකවරණ ඇතිව තිබුණු ඒවා නම්, ආණ්ඩුව විසින් ගණන් බලා වන්දී ගෙවනු ලැබේ. මිනිසා විසින් වල් අලි සංඛ්‍යාව අවුරුදු පතා අඩුකරනු ලබන ක්‍රම තුනකි. එනම් (අ) අන්තරායදයකයි ප්‍රකාශකර ඇති අලි ඇතුන් මැරීම (ආ) පිවිත සත වැවිලි ආරක්ෂාකර ගැනීමට අලි ඇතුන් මැරීම, (ඉ) නිලැකර වැඩ ගැනීමට බලපත්‍ර පිට අලි ඇතුන් ඇල්ලීම යන ක්‍රීඩා ක්‍රමයයි. පිවිත සත වැවිලි ආරක්ෂාකර ගැනීමට මරන ලද ඇතුන් සංඛ්‍යාව ගැන, 1951 අවුරුද්දට හැර, වෙන අවුරුදුවලට වාර්තා සැපයී නැත. පසුගිය අවුරුදු 7 ඇතුළත අන්තරායදයක ඇතුන් වෙඩි තැබීමට සහ ඇතුන් ඇල්ලීමටද දෙනලද බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව

මෙසේයි:-

1945	..	..	184
1946	..	..	94
1947	..	(නිවැරදි සංඛ්‍යා නැත)	
1948	..	..	125
1949	..	..	72
1950	..	..	69
1951	..	..	67

මේ අනුව සාමාන්‍ය ගණන අවුරුද්දකට 100කි. වැවිලි ආරක්‍ෂාකර ගැනීමට මරණ ලද ඇතුන්ද මීට ඇතුළත් කළ යුතුය. 1951 වැවිලි ආරක්‍ෂාවට මරණ ලද ගණන මිමීමක් වශයෙන් ගතහොත් අවුරුද්දකට 50 සිට 70 දක්වා ගණනක් මරණ ලද බව පෙනේ. ඒනිසා ඉකුත් අවුරුදු කිපය තුළ අවුරුදු පහා නැතිවී ගිය වල් අලි සංඛ්‍යාව 150 සිට 170 ක් පමණ වෙයි. හිලෑකළ අලිගෙන් බෝවීමක් නැති නිසා ඔවුන් පරම්පරාව වැඩි නොකරන්නන් ලෙස සැලකිය යුතුයි. වල් අලිගෙන් සියයට 40ක් උත්පාදක ශක්තිය ඇති වැඩිවිය පත් ගැහැණු සතුන්ගෙන් සමන්විත නම්, එමෙන්ම පැරවු උපදින්නේ අවුරුදු 4කට වරක් බැගින් නම්, වර්ෂයකට වැඩිවන මුළු ප්‍රමාණය සියයට 10ක් වනවා ඇත. ඇතෙකුගේ සාමාන්‍ය ජීවිතය අවුරුදු 60 සිට 70 දක්වා කාලයක් නම් වාර්ෂික මරණ ප්‍රමාණය සියයට 1½ක් වනවා ඇත. එනිසා ඉතාම සතුටුදායක තත්ත්වයක් යටතේ වුවද වල් අලිගේ නියම වැඩිවීම සියයට 8½ක් පමණ වනු ඇත. එහෙත් එවැනි තත්ත්ව ඇත්ත වශයෙන් පවතින්නේ නොවේ. අනතුරු, වෙඩිවලින් ලබන තුවාල, හිඟි විරෝධී ලෙස ඇතුන් ඇල්ලීම, බාල ඇතුන් අල්ලාගත් පසු මව් සතාට වෙඩි තැබීම, නියං කාලවලදී වතුර නැතිව මිය යෑම, කැලෑ එළි කිරීමේදී ඇත් පට්ටි වෙන්වී විසිරී යෑම, ආදී නොයෙක් හේතූන් උත්පත්ති සහ මරණ සංඛ්‍යාවට බලපවත්වන හෙයින් සාමාන්‍ය වැඩිවීමේ නියම ගණන සියයට 6ක් හෝ 7ක් පමණ යයි සැලකිය හැක. මුළු ඇත් සංඛ්‍යාව 1,000 ක් යයි ගණන් ගතහොත් මැරීමෙන් සහ අල්ලා ගැනීමෙන් අඩුවන ගණන වැඩිවන ප්‍රමාණය මෙන් දෙගුණයක් පමණ වන්නේය. වෙනත් වචන වලින් කියතොත් මේ අඩුවීම අප රටේ මූලික ධනයක් ලෙස ලැබිය යුතු නිසා වී යෑමක් වන්නේය. මේ අඩුවීම වනවහා නොනැවැත්වූව හොත් ලංකාවේ හස්තියාගේ නෂ්ටප්‍රාප්තිය වැළැක්වීම උගතට වන්නේය.

40. මේ මහා විපත්තිය වැළැක්වීම සඳහා ප්‍රාරම්භ කටයුතු සමහරක් දැනටමත් කර තිබේ. 1952 කේ සිට ඇතුන් ඇල්ලීමට සාමාන්‍යයෙන් බලපත්‍ර නිකුත් කළ යුත්තේ (1) ලොකු සංවර්ධන ගොජනා ක්‍රම කර ගෙනයන ප්‍රදේශ සඳහා (2) ඇතුන්ගෙන් වැවිලිවලට හානි විය හැකියයි පනතේ සඳහන් ප්‍රදේශ සඳහාත්ය. 1952කේදී ඇතුන් ඇල්ලීමට නිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව අර්ධයකින් පමණ අඩුවනවා ඇත. පෞද්ගලික ලෙස ඇතුන් පිටරට යැවීම තහනම් කර තිබේ. විනෝදය සඳහා මීහරක් හෝ ඇතුන් හෝ වෙඩි තැබීමට බලපත්‍ර නොදෙනවා ඇත.

41. ඇතුන් ඇල්ලීම වෙළඳ ව්‍යාපාරයක් බවට පත්වී තිබේ. රක්‍ෂාවක් හැටියට ඇතුන් අල්ලන්නෝ කවදත් සිටිති. ඉන් සමහරෙක් පතික්කි යන නමින් තැඳින්වෙති. ඔවුහු ඇතුන්ට මල දැමීමේ ශාස්ත්‍රය පරම්පරාගතව උගතිති. පූර්වයේ ඔවුන් පිවත්වූයේ නම්බුව තකා හෝ ලාභය තකා හිලෑ ඇතුන් ඇතිකළ අයගෙන් ලැබෙන පරිත්‍යාගවල උදව්වෙනි. එහෙත් දැනට ඇතුන් අල්ලා රක්‍ෂාවට විකුණන තැරැව්කාර කොටසක් කලවලි බැස සිටිති. අවුරුද්දක් පාසාම බලපත්‍ර

ලබාගන්නා ඔවුහු ඒවා හැකි තරම් වැඩියෙන් ගැනීම පිණිස තමන්ගේ මිනිසුන් ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කවලට දමා ඔවුන් ලවා බලපත්‍ර ඉල්ලුම් කරවති. ඉක්බිති අලු අල්ලන්නන් කුලියට යොදවා උන් අල්ලාගෙන වැඩිම ගණන් ගෙවන්නන්ට විකුණති. බොහෝ විට අලු අල්ලන්නන්ට ණය දී මෙන් ඔවුන් තමාට සතුකර තබාගැනීමද මොවුන්ගේ තවත් උප ක්‍රමයකි. මේ මිනිසුන්ගේ එකම අභිප්‍රාය තමන්ට සහ තම සගයන්ටද අවුරුද්දක් පාසා හැකි තරම් වැඩි ගණනක් බලපත්‍ර ලබාගැනීමයි. ලංකාවේ ඇතා අද පත්වී සිටින හයංකර තත්ත්වයට ප්‍රධාන හේතුව ඇතා වෙළඳ වස්තුවක් කරගෙන තිබීමයි. ඇතුන් ඇල්ලීම ආණ්ඩුව අතට ගැනීම ගැන දැන් කල්පනා කරගෙන යනු ලැබේ. මේ සම්බන්ධයෙන් යම් යම් යෝජනා වගයක්ද රක්ෂාව සඳහා ඇතුන් අල්ලන්නන් වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත්තේය. එහි පරමාර්ථය වූ කලී (අ) නියම ප්‍රමාණයේ ඇතුන්, ඔවුන් උවමනා භෝගකරන ප්‍රදේශවලින් සීමා සහිතව ඇල්ලීමයි, (ආ) ඇල්ලීමේදී හිංසා පීඩා නොවන ක්‍රම යෙදීම සහ අල්ලා හිරකර තැබීමේදී සිදුවන තුවාලත් තුවාල නිසා මැරීමත් හැකිතරම් අඩු කරන ලෙස කටයුතු කිරීම සහ (ඉ) ඇතුන් වෙන්දේසියේ විකුණා ඔවුන් අල්ලන්නන්ට ආදායමෙන් සැනෙන කොටසක් දීමටද යන මේවාය.

42. වල් අලු කුඹුරු සහ හේන් වලින් වෙඩි නොතබා එලවීමේ මාර්ග සෙවීමද අවශ්‍ය කරුණකි. ඇතුන් දිනාවට ආකාස වෙඩි තැබීමේ ක්‍රමය කෘෂිකර්ම ජාතික උද්‍යානයේ සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාවේ යොදවා තිබේ. එයින් සතුන්ට තුවාල වන්නේ නැත. විශාල කුඹුරුයාය වලට ඇතුන්ගෙන් හානි වන්නේ වටේ අයිත් ප්‍රදේශය පමණකි. එහෙත් හේන්වල ප්‍රමාණය සාමාන්‍යයෙන් අක්කර 2ක් හෝ 3ක් පමණ වන නිසා සම්පූර්ණ හේනම ඇතුන්ගෙන් හානිවීමට ඉඩ තිබේ. අතිතයේදී ආරක්ෂාව රඳා පැවතුනේ රාත්‍රී මුර තැබීම සහ මුරකළ අයගේ සංඛ්‍යාවද උඩය. තවමත් මේ විධියේ මුර තැබීම් මඩකලපු දිස්ත්‍රික්කයේ දක්නට ලැබේ. එහෙත් බොහෝ ප්‍රදේශවලට මුරකරු වශයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ තුවක්කුවක් සහ විදුලි පන්දමක් අතින් දරාගෙන ඉඩමට ඇතුල්වන සතුන් මැරීමට හෝ එලවාහැරීමට වෙඩි වුණ්ඩය කෙරෙහි විශ්වාසය තබමින් සිටින හුදකලා පුද්ගලයින්ගේ උවමනාවට වැඩියෙන් ඇතුන්ට වෙඩි තබන අතර මරණු ලබන ගණනට වැඩි සංඛ්‍යාවක් තුවාල කරනු ලැබේ. කැලේ ඇතුන් යන පාරවල් අසල ගස් උඩට වී කණ්ඩායම් වශයෙන් සිට ඇත් රැළ යන විට පිටපිට වෙඩි මුර තබන අවස්ථා ගැනද දැනගන්නට තිබේ. ඇතාගේ ආරක්ෂාව සඳහා කළ හැකි සියල්ලක්ම කරනු දැක්ම මේ රටේ බහු ජනතාවගේ ආශාව බව සැලකිය යුතුය. ඒ අතරම වැවිලි වගාවලටද, සැනෙන තරම් ආරක්ෂාව සැලසිය යුතුය. දැනට නුවුවමනාවේ කරන වෙඩි තැබීම් අත්හළහොත් බොහෝ ප්‍රයෝජන ලැබිය හැක. ඇතුන්ගේ ආරක්ෂාවට අදාළවන තවත් කරුණක් නම් සංවිධාන වී සිප දෙනක් මුර තැබීමයි. හේන් එකිනෙකට කිට්ටුවන සේ සැදුව හොත් එයින් මුරකරුවන් අඩු ගණනකට වැඩි කායනික්ෂමභාවයකින් තම කටයුතු කිරීමට හැකිවනවා ඇත. විදුලි පන්දම සාමාන්‍යයෙන් අලු එලවීමෙහි සමත්වන නමුත් එලිය දිනාවට තර්ජනාත්මකව දුවගෙන එන ඇත්තුද හදිසියේ සිටිති. ආකාස වෙඩි සහ බැටරියකින් ලිහිල් විදුලි වේගයක් ගෙන යන කම්බිද තවම අලු එලවා දැමීම සඳහා අත්හදා බලා නැත.

ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය - 2006

1

ශ්‍රී ලංකාවේ වනමය තත්ත්වයන් තුළ අලින්ගේ දිගු කාලීන පැවැත්ම
සහතික කිරීමත්,

2

අලි - මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම සහ වැළැක්වීමට ක්‍රියා කිරීමත්,

3

අලි සංරක්ෂණය තුළින් සමාජ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමත්,

4

අලි - මිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් එයින් බලපෑමට ලක්වන ප්‍රජාවන්
හට
දැරීමට සිදුවන වැය පියවීමත්,

5

කළමනාකරණ අවශ්‍යතා මත වනාන්තර වලින් අලින් ඉවත් කිරීම
සඳහා වූ නියාමන යාන්ත්‍රණයන් සකසීමත්,

6

වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය මූලික කරගෙන
විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීමත්ය.

අලි ඇතුන් රැක ගැනීමේ ජාතික වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් වන අලින් සංරක්ෂණය
කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය ඉහත දැක්වූ ප්‍රතිපත්ති මාලාව ක්‍රියාවට නංවනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ වනමය තත්ත්වයන් තුළ අලින්ගේ දිගු කාලීන පැවැත්ම සහතික කිරීම

ඉහත ප්‍රතිපත්තියෙන් අදහස් කෙරෙනුයේ වනපිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ සහ ඉන් පිටත යන දෙකෙහිම, භූමියට දැරිය හැකි සහ ඉඩම් හිමියන් පිළිගන්නා කාඩ්ප (viable) අලි ගහණයන් හැකි තරමක් කළමනාකරණය කිරීමය.

අලි සංරක්ෂණය සඳහා විශාල ප්‍රදේශ අවශ්‍ය වේ. එහෙත් වර්ග කිලෝ මීටර සිය ගණනක විසුම්බිම් අවශ්‍ය කරන එසේම පෘථුල සංවරණයකින් හෙබි සත්ව විශේෂයක් වූ අලින් ආරක්ෂා කර ගැනීම පමණක් සඳහා තවතවත් ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වෙන් කිරීම, ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි ප්‍රමාණයත්, එහි පවතින ජනගහන ඝනත්වයත් අනුව කළ නොහැක්කකි. එසේම වර්තමානයේ අලින් සැරිසරන ප්‍රදේශවලින් 70% පමණ පිහිටා ඇත්තේ වනපිටි ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පරිබාහිරවය. එම නිසා, වනපිටි ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සමඟ අලින්ගේ පැවැත්මට ඉවහල් වන වනපිටි ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පරිබාහිර භූමිද අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ (Elephant Conservation Area - ECA) වශයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීම අවශ්‍යයෙන්ම කළ යුත්තකි.

එම අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ, වනපිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ රක්ෂිත ප්‍රදේශ, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වන රක්ෂිත සහ යෝජිත කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන්ගෙන් (MER) සමන්විත වේ (කාර්යය 1.1.2 බලන්න). අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීමේ කාර්යය මගින් වන පිටි රක්ෂිත වලට ආකන්තව පිහිටි, භූමි සහ නව ප්‍රතිපත්තියට අනුව අලින්ගේ පැවැත්මට අවශ්‍ය යැයි හඳුනා ගන්නා ප්‍රදේශ, යෝග්‍ය භූ පරිහරණ ප්‍රවේශයක් කරා ගෙන එනු ඇත. මෙම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වීමත් සමඟ අලි-මිනිස් ගැටුම උත්සුක වීමට හේතු කාඩ්ක වන අනවසරයෙන් ඉඩම් අල්ලා ගැනීම වැනි කාර්යය අවම වනු ඇත.

උපාය මාර්ග: 1.1

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ (Elephant Conservation Area-ECA) සහ කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් (Managed Elephant Reserves-MER) පිහිටුවීම

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් යන යෙදුම, අලින් උන් සිටින ස්ථානයන්හිම (In-situ) සංරක්ෂණය කෙරෙන භූ-කලාපයක් සඳහා යෙදෙන අතර, ඒ තුළ වනපිටි රක්ෂිත ප්‍රදේශ, වන සංරක්ෂණ රක්ෂිත හා යෝජිත කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් සේ හඳුනාගත් වෙනත් භූමිද ඇතුළත්ය. එය පහසු කළමනාකරණ පරිහානිකයකි. අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ සහ කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් හඳුනාගැනීම සිදුකරනු ලබන්නේ අදාළ රාජ්‍ය ආයතන සමග සාකච්ඡා කොට වනපිටි සහ වන සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලවය.

කාර්යය 1.1.1 අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයක අවම ප්‍රමාණය, අලි ඇතුන්ගේ සැරිසැරීමේ අවශ්‍යතාවයන් සහ එම ප්‍රදේශ අලිගේ දිගු කාලීන සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් වීමට ඇති හැකියාවට ඔලපාන කාඩක යන කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින්, පවතින ඉහළම විද්‍යාත්මක තොරතුරු මත පදනම් විය යුතුය. අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් ප්‍රමාණයෙන් අවම වශයෙන් වර්ග කිලෝමීටර 50ක් වත් වීම ඉතාමත් සුදුසු තත්වය වන්නේය.

කාර්යය 1.1.2 කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් පිහිටුවීම

කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් යොජනා කරනු ලබන්නේ වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥා පනත 2006 සකසන ලද යෝජිත සංයෝධන තුලිනි. එම රක්ෂිතයන් පිහිටුවීමේදී හුදකලා ගම්මාන ඒ තුල පිහිටිය හැකිය. එවැනි තත්වයන් තුළ පිවත්වන ප්‍රජාව අලිගේ විනාශකාරී ක්‍රියාවන්ගෙන් ආරක්ෂා කරගත යුතු අතර, ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට විධිවිධාන යෙදිය යුතුය.

සටහන: කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ රක්ෂිත ප්‍රදේශ සහ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වනරක්ෂිත වලට පරිබාහිර ප්‍රදේශ වේ. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් රක්ෂිත වලට අයත් නොවන එහෙත් අලි ඇතුන් සංරක්ෂණය වන භූමිභාගයන් වේ. එවැනි රක්ෂිතයන්හි භූමියේ හිමිකමක් වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවට නොමැති අතර, ඒවා හිමිකම් දරණ රාජ්‍ය හෝ රාජ්‍ය නොවන ආයතනයන්ට, සංවිධානයකට, පුද්ගලයකුට හෝ පුද්ගලයින්ට අයිතිවීමට ඉඩ ඇත. එහෙත් හඳුනා ගනු ලබන මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් පාලනයකට, සීමාවකට යටත්වනු ඇත. කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත හඳුනාගැනීමේ පදනම එම ප්‍රදේශ වල අලි රංචු වල පැවැත්ම වේ. ස්ථිර මිනිස් වාසස්ථාන සහ ස්ථිර ගොවිතැන් ප්‍රදේශ කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත වශයෙන් නම් නොකෙරෙන අතර තේන් ප්‍රදේශ ඊට ඇතුළත් විය හැක.

කාර්යය 1.1.3 කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත ලැයිස්තුගත කිරීම හා ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් කිරීම.

කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයක් ලැයිස්තුගත කිරීමට හා ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග සහ රෙගුලාසි සම්පාදනය කලයුතු වේ. ලැබී තිබෙන විද්‍යාත්මක තොරතුරු මත පදනම්ව, වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනතේ විධිවිධානයන් තුළින් එම ක්‍රියාමාර්ග සැකසීමට පුළුවන. ඒවා තුළට වන අලිගේ යළි ස්ථානගත කිරීම් සහ නැවත හඳුන්වාදීම් පිළිබඳව සලකා බැලීම සිදුකළ යුත්තේද මෙම විද්‍යාත්මක විමසීම්වලට යටත්වන.

යම් ප්‍රදේශයක අලිගේ ප්‍රාදේශීයව වැඩි ගිය කල්හි එබඳු ප්‍රදේශයන් තුල යලි අලිගේ ස්ථානගත කිරීම සහ නැවත හඳුන්වාදීම් සඳහා සලකා බැලිය නොහැකි නම් එය කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයක් ලෙස තවදුරටත් පැවතීම නතර වනු ඇත. කිසියම් කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයක් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් (උදා. ස්ථිර කෘෂිකර්ම හෝ මිනිස් වාසස්ථාන පිහිටුවීම) සඳහා යොදා ගැනීමෙන්, අලිගේ ගැටලීමට නොගැලපෙන තත්වයක් උදා වුවහොත් එම කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතය ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් කිරීමට සිදුවනු ඇත.

කළමනාකරණ අලු රාමුවක ලැබියදීද ඉවත් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී, අදාළ ප්‍රදේශයෙන් අලුත් ඉවත් කිරීමට සිදුවන අතර, එහිදී අලු - මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම සඳහා සුදුසු පියවර ගැනීමට සිදුවනු ඇත. මේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මෙන්ම එසේ ඉවත් කරනු ලබන අලුත් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සිදුවන වියදම් ද අදාළ සංවර්ධන ආයතනය මගින් දැරිය යුතුවේ.

උපාය මාර්ග 1.2

අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළට අලුත් සීමා කිරීම

අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ පිහිටුවීමෙන් අනතුරුව (අ) එම ප්‍රදේශයෙන් පිටත සැරිසරණ අලුත් වේ නම් උත් ඉවත් කිරීම සහ (ආ) අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ වලින් අලුත් බැහැර වීම වැළැක්වීමත් කල යුතුය.

ආර්යය 1.2.1 අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ මායිම් වලට පිටතින් සිටින අලු ඉවත් කිරීම සහ ඔවුන් අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයකට පරිස්ථාන ගත කිරීම.

අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ මායිම්වලින් පිටත අලු රංචු සිටි නම් ඔවුන් අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළට පරිස්ථාන ගත කිරීම සිදු කරනු ලබන්නේ “අලු පලවා හැරීම” (Elephant Drives) මගිනි. තනි අලුත් සිටි නම් අල්ලා ප්‍රවාහනය (Capture-transport) මගිනි.

සටහන: පිටතින් රැගෙන එන අලුත් මේ අන්දමින් යම් ප්‍රදේශයකට හිඳහස් කිරීම නිසා අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයට දැරිය හැකි උපරිම ධාරිතාව ඉක්මවා යන්නේ නම් සහ අතිරේක සතුන්ට ඉඩ සලසාදීමට ප්‍රදේශය තවදුරටත් පුළුල් කිරීම හෝ වැඩි දියුණුකිරීමට නොහැක්කේ නම්, අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළ අලු ගහණය සහ අල්ලාගත් හෝ පලවා හරිනු ලැබූ අලුත් සංරක්ෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මත, අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ වලට පරිබාහිර ප්‍රදේශ වලින් අලුත් ඉවත් කිරීමේදී විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග සලකා බැලීමට සිදුවනු ඇත. (ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 5 බලන්න)

ආර්යය 1.2.3 අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයන්ගෙන් අලුත් බැහැර වීම සීමා කිරීම

අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ මායිම ඔස්සේ අලු බාධක පිහිටුවීමේදී, පවතින විවිධ වර්ගයේ බාධක අතරින්, වඩාත්ම ඵලදායී බාධකය හැටියට ප්‍රත්‍යක්ෂ වී ඇත්තේ විදුලි වැටයි. (උපායමාර්ග 2.1 බලන්න)

සටහන: අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ සීමාවන් වල යොදා ඇති විදුලි වැට කඩා බිඳ දැමීමත් පිටතට පැමිණෙන සහ එම නිසා සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළට සීමා කිරීමට නොහැකි අලුත් වේ නම් ඔවුන් ගැන එවිට 5 වන ප්‍රතිපත්තිය යටතේ ක්‍රියා කළයුතුය.

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළ අලින් කළමනාකරණය කිරීම

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තනුකාගැතිමෙන් පසු, එම ප්‍රදේශය තුළ අලින්ට නිදහසේ සැරිසැරීමට හැකිවන පරිදි, දැනටමත් එකී අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ පවතින බාධකයන් සමාලෝචනය කොට නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කළ යුතුය. අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළ සිටින අලින් මෙන්ම එහි ඇති ඔවුන්ගේ වාය භූමිද කළමනාකරණය කිරීම අවශ්‍ය වේ. අලි-මිනිස් ගැටුම් අවම කරමින් අලින්ගේ අවශ්‍යතා සැපිරෙන පරිද්දෙන්, කළමනාකරණය කරන ලද අලි රක්ෂිතයන් තුළ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් පාලනය කිරීමද සිදුකළ යුතුය.

කාර්යය 1.3.1 අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශවලට අලින් නිදහස් කිරීම.

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශවලට අලින් ඇතුළු කිරීම, එම ප්‍රදේශ වලින් පිටත සැරිසරන අලින් පරිස්ථානය (Relocation) කිරීම සහ අනාවාහාරවල (ඇත් අතුරු සෙවන වැනි) සිටින අලින් නිදහස් කිරීම මගින් සිදුවිය හැක. එවැනි පරිස්ථාන ගත කිරීම් කළ යුත්තේ උපාය මාර්ග 1.2, ක්‍රියාව 1.2.1 අනුවය

ඇත් අතුරු සෙවනෙහි සිටින අලින් රක්ෂිත තුළ නිදහස් කිරීමේ දැනට සිදුකරන වැඩ පිළිවෙල, පුළුල් හා විදුනාත්මක නිරීක්ෂණයකට ලක්වීම අවශ්‍ය වේ. එසේ නිදහස් කිරීමේදී එමගින් එම රක්ෂිත වල එවකට නේවාසිකව වෙසෙන අලි ගහණයේ සැවැත්මට බාධා නොවන බවත් පසු කාලයකදී හෝ අලි - මිනිස් ගැටුම් වැඩිවීම උග්‍ර නොවන බවට සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පිළියම් යෙදිය යුතුය.

උපාය මාර්ගය 1.4

වන පිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ වාසභූමි කළමනාකරණය හා වැඩි දියුණු කිරීම.

වාසභූමි කළමනාකරණය කිරීමේදී එය කළ යුත්තේ අලින් සඳහා ඉතා ප්‍රයෝජන තත්වයන් පවත්වාගෙන යාමටය. විශේෂයෙන්ම ආහාර සහ ජලය පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට හැකිවීම පිණිසයි.

සටහන: වනපිටි දෙපාර්තමේන්තුවේ දැනට පවතින රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ අලින් සඳහා වාසභූමි කළමනාකරණයකදී, ස්වභාවික වන ආවරණ කිසිදු අත්දැමකින් අඩු නොවන බව සහතික කරවිය යුතු අතර එවැනි කළමනාකරණයන් “සත්තනික වාසභූමි” (Successional Habitats) සහ “ආගන්තුක වන වගා” (Exotic tree Plantations) වලට සීමා විය යුතුය.

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සතු රක්ෂිතයන් කළමනාකරණය කරනු ලබන්නේ ඔවුන්ගේ කළමනාකරණ සැලසුම්වල නිර්දේශයන්ට අනුව විය යුතුය.

අවශ්‍ය වුවහොත් අලි සංරක්ෂණය සඳහා පිහිටුවා ඇති රක්ෂිත ප්‍රදේශවල වන වගා වල ඇති වැඩි ගත් සහ ආගන්තුක ශාකයන් (Exotic Plants) ඉවත් කිරීමෙන් අලින් සඳහා ධාරිතාව වැඩිකළ හැක.

ඛාර්යය 1.4.1 වාසගුම් කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම

ඉඩම් පරිහරණය පිළිබඳ ඉතිහාසය සහ වර්තමාන වනමය තත්ත්වය පදනම්ව “සත්තනික වාසගුම්” සහ “ආගන්තුක ශාක වගා” හඳුනා ගත හැකිය.

සටහන : ඉහත කළමනාකරණ ඛාර්යය සඳහා “සත්තනික වාසගුම්” (Successional Habitats) ලෙස සලකනු ලබන්නේ අදාළ වන පියස පසුගිය වසර 35ක කාලය ඇතුළත කෘෂිකර්මාන්තය (ස්ථිර හෝ හේන්) පිළිබඳ ඉතිහාසයක් ඇති හෝ මුළු මහින්ම ගස් කපා ඉවත් කිරීම (Clear Felling) නිසා එළි පෙනෙලි වී ඇති ප්‍රදේශ වේ.

උපාය මාර්ගය 1.5

කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත (MER) තුළ වාසගුම් කළමනාකරණය

අලි රක්ෂිත තුළ අලි සංරක්ෂණය කරනුවත් සහ පරිබාහිර ප්‍රදේශයේ අලි - මිනිස් ගැටුම් අවම කරනුවත් කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් තුළ සිදුවෙමින් පවතින ක්‍රියාකාරකම් කිසියම් කළමනාකරණයකට යටත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. එබැවින් පවතින විකල්පයන් බොහෝමයක් අතරින්, විශේෂයෙන්ම එක් ක්‍රියාකාරකමක් අත්හදා බැලීමේ පර්යේෂණයකට ලක් කිරීම අවශ්‍ය වේ. එය පදනම් වනුයේ වන අලින් නොදීන් වැඩුණු කැලැව්වලට වඩා හේන් වශයෙන් පැවති ප්‍රදේශවලට වැඩි කැමැත්තක් දක්වන්නේය යන සිද්ධාන්තය මතය. එබඳු පෙදෙස්, අලින් ආකර්ෂණය කර ගන්නා ඔවුන් වැඩි ගහණ ඝනත්වයකින් යුතුව අලින් රඳවා ගන්නා ඔවුන් ප්‍රකට කරැණකි.

ඛාර්යය 1.5.1 කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත තුළ වාසගුම් කළමනාකරණය පිළිබඳ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාවට නැංවීම

අලි කළමනාකරණය සමඟ, භූ පරිහරණ කළමනාකරණය සහ අලි සංරක්ෂණය තුළින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ප්‍රජාවට ලබා දීමට අලි කළමනාකරණය සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීමේ සාර්ථකත්වය ඇගයීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු පළාතේ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

මේ යටතේ සිදුකිරීමට අපේක්ෂාකරන ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ:-

- කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත භූමි වල හේන් ගොවීන් සඳහා අතිරේක කෘෂිකාර්මික සේවා සැපයීම.
- ණය සඳහා ප්‍රවේශයන් සැපයීම.
- වෙළෙඳපොළ ප්‍රවේශය සඳහා පහසුකම් සැපයීම.
- වන අලින්ගෙන් වගාවන් සහ දේපළ ආරක්ෂා වන ක්‍රියාදාමයක් බිහි කිරීම.
- වන අලින්ගෙන් ප්‍රජාවට සිදුවන හානි අවම කිරීම.

අලි - මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ අලි සංරක්ෂණය මුහුණ පාන වඩාත්ම බරපතල අභියෝගය ලෙස හඳුනාගෙන ඇත්තේ අලි - මිනිස් ගැටුමය. එහි දිගු කාලීන ප්‍රතිඵලය වනුයේ වන පිටි රක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පරිබාහිර ප්‍රදේශ වලින් අලින් සම්පූර්ණයෙන්ම තුරන් වීම සහ වගා, දේපල සහ මිනිස් පිටිත අහිමිවීම වේ. එසේම, උතුරු නැගෙනහිර ප්‍රදේශ තුළ දැක තුනකට ආසන්න කාලයක් මුළුල්ලේ පවතින සිවිල් අර්බුදය, අලි - මිනිස් ගැටුම වඩා අයහපත් තත්ත්වයකට පත්කර ඇත. සිවිල් ගැටුම්කාරී ප්‍රදේශවලින් පලායන ජනතාවගේ ගෙවතු අලින්ට ඉතා බලගතු ආකර්ෂණයක් වී ඇති අතර, එය ආපසු පැමිණෙන සරණාගතයන් යළි පදිංචි කෙරෙන ප්‍රදේශවල අලි - මිනිස් ගැටුම් උත්සන්න කිරීමට දායක වී ඇත. අද මිලියන 20ක ජනතාවක් අතරේ අලින්ගේ පැවැත්මට ඉඩකඩ තව තවත් අහිමි වෙමින් පවතී. පැවැත්මට අවශ්‍ය ප්‍රදේශය අහිමි වූ විට, අලින් මියයති.

උපාය මාර්ගය 2.1

අලින්ගෙන් වන හානිය අවම කිරීම.

අලි මිනිස් ගැටුමෙහි වඩාත් පෘදුල බලපෑමක් වී ඇත්තේ අලින් විසින් සිදු කරන වගා සහ දේපල හානිය යි. අලින්ගේ එබඳු අවම කිරීමට හා වැළැක්වීමට නම් විවිධ ක්‍රමවේදයන් අවශ්‍ය වේ. සැම ස්ථානයකටම සරිලන එක් ක්‍රමවේදයක් නොමැත. පසුගිය දශක කිහිපය පුරා නොයෙක් ආකාරයේ බාධක සහ හානි වැළැක්වීමේ ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාවට නංවා තිබුණද, ඒවායේ ඵලදායිතාවය නිසි අගයයට ලක් වී නොමැත.

එම නිසා වගාවන් මුර කිරීම, අස්වනු නෙලන සමයේ දී අලින් පලවා හැරීම, පූර්ව අනතුරු ඇහවීමේ පද්ධති සවි කිරීම, අලි විකර්ෂක භාවිතා කිරීම, ජීව වැටවල් පිහිටුවීම, ගබ්දා නිවාරක භාවිතය සහ මායිම් ඔස්සේ අලින්ට අරුචි හෝග වගා කිරීම වැනි අලි - මිනිස් ගැටුම් අඩු කිරීමේ ක්‍රමවේදයන්, ඒවායේ කාර්වකත්වය මත භාවිතයට යොදාගැනීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳව පර්යේෂණාත්මක අගයයට ලක්කල යුතුය. ඇතැම් තත්ත්වයන් යටතේ සමහර ප්‍රදේශවලට සිහියම් තනි ක්‍රමවේදයන් ඵලදායී විය හැකිය. එහෙත් ඒවා පොදු විසඳුම් ලෙස නිර්දේශ කළ නොහැක.

අලි සංක්‍රමණ රෝධක බාධකයන් (Elephant Barriers) පොදුවේ භාවිතා කෙරෙන අතර, ඒවා අක්‍රිය හෝ සක්‍රිය විය හැක. අක්‍රිය බාධක වනුයේ, අලින්ට පියවර තබා එගොඩ වීමට අපහසු අගල් සහ කාණු ආදිය වේ. මේවායින් ලැබී ඇත්තේ සීමිත කාර්වකත්වයක් පමණි. අලින්ට එරෙහිව තනා ඇති විවිධ සක්‍රිය බාධකයන්ගෙන් වඩාත් ඵලදායී බව තහවුරු වී ඇත්තේත්, වැඩි වශයෙන්ම

ගොදා ගැණෙනුයේත්, විදුලි වැටයි. නමුත්, විදුලි වැට උපයෝගී කර ගන්නා විට අධික ඉදිකිරීම් විශදම් හා නඩත්තු කිරීම් අපහසුතා සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණක් වේ.

ආර්යය 2.1.1 අලි මාධක පිහිටුවීම

මුළු විසින් ඔවුන් පරිහරණය කර පුද්ගල තුලට අලින් ඇතුළු වීම වැළැක්වීමට, එමගින් වටා සුදුසු සහ කාර්යක්ෂම මාධක පිහිටුවීමට පෙළඹවීම.

ආර්යය 2.1.2 හෝග ආරක්ෂා කිරීම සඳහා “පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ” පද්ධති ප්‍රවර්ධනය කිරීම

සීමිත පර්යේෂණ මගින් පෙන්වා දී ඇත්තේ හෝග ආරක්ෂා කිරීමේ “පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ” පද්ධති කුඩා ගොවිපොළ සඳහා වලදායි බවයි. එවැනි පද්ධති සඳහා වැයවන වියදම අඩුය. එමගින් හෝග සහ දේපල අලින්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පුර්ව ආරක්ෂක ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ගොවියාට පහසුවෙන්ම කරගත හැකිය.

ආර්යය 2.1.3 සම්ප්‍රදායික හෝග ආරක්ෂක ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම

හෝග ආරක්ෂා කිරීමේ සම්ප්‍රදායික ක්‍රමවේදයන් (උදා:- දඬු වැට, උඩ පැළ සහ සාමූහික වගා ආරක්ෂාව) අලි මිනිස් ගැටුම් අඩු කළ හැකි අතර, එමගින් හෝග ආරක්ෂාව සඳහා ගොවීන් පොළඹවා ගත හැක. ඒවායෙහි කාර්ථකත්වය තක්සේරු කිරීම අවශ්‍ය වන අතර, අදාළ අවස්ථාවන්හි දී එවැනි ක්‍රම යොදාගත හැක.

ශ්‍රීගව 2.1.4 “අලි පාලන ඒකක (Elephant Control Unit - ECU) පිහිටුවීම”

මහා පුහුණුව ලත් පුද්ගලයන් මගින් සිදුකරනු ලබන අලි හානි අවම කිරීමේ ක්‍රියාවන් අලි මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීමට හා වැළැක්වීමට මනෝපකාරී වේ. අලි මිනිස් ගැටුම් වැඩි වශයෙන් ඇතැයි හඳුනාගත් පුද්ගල සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අලි පාලන ඒකක පිහිටුවිය යුතුය. ඔවුන්, අලින් පලවා හැරීම, කලාපය තුළ අලින්ගේ සංක්‍රමණය පිළිබඳ තොරතුරු එක් රැස්කිරීම සහ “ජන සහන උදාන” (Community Outreach) වැඩසටහන යටතේ (උපාය මාර්ග 2.2) ගැමි කමිටු සාමාජිකයන් පුහුණු කිරීම යන කරුණුවලට අදාළව කටයුතු කළ යුතුය.

කාර්යය 2.1.5 ගැටළු ඇති කරන අලුත් ඉවත් කිරීම

තිරතුරුවම හෝ වගාවන් ආක්‍රමණය කරන කරන අලු සහ දේපළ හානි සිදු කරමින් කළහකාරී ලෙස හැසිරෙන අලුත් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීම සඳහා වෙනම ප්‍රවේශයක් අවශ්‍ය වේ. එබඳු සතුන් අවට තිබෙන කැලෑ තුළට පළවා හැරීම විසඳුමක් නොවන්නේ ඔවුන් ආපසු පැමිණෙන බැවිනි. මෙම සතුන් ප්‍රතිපත්තිය 5 සහ කාර්යය 1.2.1 අනු අල්ලා ඉවත් කිරීම සඳහා සලකා බැලිය යුතුවේ.

කාර්යය 2.1.6 අනතුරුවලට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන් සඳහා විකල්ප අවස්ථා සැපයීම

එන අලුත් වියාල වශයෙන් ගැටකෙන ඇතැම් දුෂ්කර ප්‍රදේශවල හුදෙකලා වූ මිනිස් වාසස්ථාන පිහිටා තිබේ. එවැනි පදිංචි කරුවන් සඳහා වඩා ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවල ඉඩකඩ සැපයීමත්, විකල්ප පිවන මාර්ගයන් සැපයීමත් සිදු කළ හැක. ළමයින් සඳහා වඩා යහපත් අධ්‍යාපන පහසුකම් සැපයීම සඳහා විශේෂ උත්සාහයක් දැරිය යුතුය.

උපාය මාර්ග 2.2

ගැටුම් ඇති වීමට ඇති විභවය අවම කිරීම

අලුත්ගෙන් හානි සිදුවීමේ විභවය අවම කරන ක්‍රියාමාර්ග අතින් ක්‍රමවේද වලට වඩා ලාභදායී වේ. ඒ සඳහා මූලික තොරතුරු සහ සැලසුම් අවශ්‍ය වේ. තවද පුහුණු පිරිස් සහ විවිධ සිවිල් ආයතන සම්බන්ධ කර ගැනීම ද අවශ්‍ය වේ.

කාර්යය 2.2.1 ග්‍රාමීය කමිටු පිහිටුවීම

අලු - මිනිස් ගැටුම් බහුල ප්‍රදේශවල “ජන සහන උදාන කමිටු” වැනි ග්‍රාමීය කමිටු පිහිටුවිය යුතුය. ඒවායේ ස්වේච්ඡා සේවකයන්ගෙන් සැදුම්ලත් ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් ඇති කර ගත හැක. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මගින් එවැනි කණ්ඩායම් හඳුනාගෙන අලු සංරක්ෂණ කටයුතු (අල්ලා ගැනීම හැර) සිදු කිරීම සඳහා ඔවුන්ට අවසර ලබාදිය යුතුය. මෙම කණ්ඩායම් වලට අලුත්ගේ ගමන් බිමන් තිරිසනණය කළ හැකි අතර, අවශ්‍යතාවයක් පැන නැඟුණු විටෙකදී අලුත් ආසන්නයේම පිහිටා ඇති අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ කරා පලවා හැරිය හැකිය.

ආර්යය 2.2.2 "ගිගුම් වෙඩි" සැපයීම

අලුත්ගේ හානිකර හැසිරීම් සම්බන්ධයෙන් සෂණිකව ක්‍රියා කිරීමට හැකිවනු පිණිස වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත ග්‍රාමීය කමිටුවලට අවශ්‍ය තරම් "ගිගුම් වෙඩි" සංඛ්‍යාවක් සැපයිය යුතුය.

ආර්යය 2.2.3 අධ්‍යාපනික මූලාරම්භයන්

අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ හා ඒ අවට පිවත් වන ජනතාව ඉලක්ක කොටගත් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, පාසල් සහ ප්‍රජා සංවිධාන හරහා ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. ළමුන් සහ පොදුවේ ප්‍රජාව ඉලක්ක කොටගත් පුළුල් පාරිසරික අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් වර්ධනය කිරීම, අලු සංරක්ෂණය සම්බන්ධ ගැටළුවලට ළමුන් නිරාවරණය කිරීමට සහ අලු-මිනිස් ගැටුමේ සංකීර්ණත්වය ඔවුන්ට අවබෝධ කර ගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු පාසල් විෂය මාලාවෙන් සැපයීම අභියෝගී වැදගත් වනු ඇත.

සටහන: අලු නිසා සිදු වන මිනිස් හානි හා තුවාල වීම් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකට හේතු වී ඇත්තේ මිනිසුන් නිසි ආරක්ෂිත ක්‍රියාමාර්ග නොගැනීම, නොසැලකිල්ල සහ බිමත්කමෙහි ප්‍රතිඵල ලෙසිනි. දැනුවත්භාවය වැඩි කරන අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් තුළින් සහ අලුත්ගේ ආරක්ෂාව සපයන සම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මික ක්‍රමයන් මගින් අලු-මිනිස් ගැටුම් යම් ප්‍රමාණයකින් අඩුකර ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

අලුත් නිසා ඇතිවන මරණ හා තුවාල වීම්වලට දක්වන්නා වූ අන්තගාමී ප්‍රතිචාරයන් ඇතිවනුයේ හානිදායී සිද්ධිය නිසා උද්ගතවන මනෝ- සමාජයීය (Psycho - Social) තත්ත්වයන් නිසාය. අනෙක් සතුන් මෙන් නොව අද දින අලුයා තම ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවිකව පැවතෙන සත්ව කොටසක් ලෙස ග්‍රාමීය ජනතාවගේ පිළිගැනීම හින වෙමින් පවතී. ඔවුන් අලුයා සලකනු ලබන්නේ රාජ්‍ය දේපළක් ලෙසය. එබැවින්, අලුත් විසින් සිදු කරනු ලබන හානි සඳහා මුළුමනින්ම රජය වගකිව යුතු බව එවැනි ප්‍රජාවගේ අදහසයි. නමුත් අලුත්ගේ වන හානි අවම කර ගැනීමට ප්‍රජාව විසින් ගත හැකි පියවර ඇති බවත්, එය අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ අවට සහ තුල වාසය කරන ප්‍රජාවගේද වගකීමක් බවත්, දැනුවත් කිරීමේ සහ අධ්‍යාපනික වැඩ සටහන් මගින් පැහැදිලි කළ යුතුය.

උපාය මාර්ග 2.3

වන අලුන් තුරන් වීම අවම කිරීම

වන අලු මරණ සඳහා සැලකිය යුතු ලෙස අලු - මිනිස් ගැටුම් තුළින් සිදුවන අලු මරණ දායක වේ. අලු - මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම තුළින්, අලුත් අභිමිචීම අවම කළ හැකි අතර, ප්‍රතිපත්ති 1, 2 සහ 5 ඔස්සේ එම පරමාර්ථයන් මුදුන්පත් කරගත හැකිය.

කාර්යය 2.3.1 නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම

අලුත් සම්බන්ධ රටෙහි බලපැවැත්වෙන නීතිය දැඩිලෙස ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අතර, අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ අනවසරයෙන් අල්ලා ගැනීම, අලුත්ව තුවාල සිදු කිරීම සහ මරා දැමීම සම්බන්ධ වරදකරුවන්ට විරුද්ධව වේදනා ගොනු කොට දඬුවම් ලබාදිය යුතුය.

කාර්යය 2.3.2 අධ්‍යයනික දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම. කාර්යය 2.2.3 බලන්න

කාර්යය 2.3.3 සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේ දී අන්තර් ආයතන උපදේශනය සහතික කිරීම

අලු - මිනිස් ගැටුම් උත්සන්න වීම සඳහා එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත්තේ අදාළ ආයතන සමග නීති උපදේශනයකින් සහ සම්පත්ධිතාවයකින් තොරව දිවයින තුළ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක වීමයි. පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම (EIA) සහ මූලික පරිසර ඇගයීම (IEE) අනිවාර්ය වුවත්, ඇතැම් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් මෙම නීති රීති නොසලකා ක්‍රියාකරන බවක් හෝ මගහැර යන බවක් පෙනේ. අලු සිටින ප්‍රදේශවල ඕනෑම සංවර්ධනයකට පෙර, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමග සම්බන්ධීකරණය වන ලෙස අනෙකුත් ආයතනයන්ට උපදෙස් දිය යුතුව ඇත. එසේම අලු සංරක්ෂණ වැඩසටහන් සූදානම් කිරීමේදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අනෙකුත් අදාළ ආයතනයන්ගෙන් අදහස් විමසිය යුතුය.

කාර්යය 2.3.4 අලු සංරක්ෂණය සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කලාපීය සැලසුම් ක්‍රියාවට නැංවීම.

විවිධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ (සහභාගිත්වයෙන් උපදේශනයන්ගෙන්) අනතුරුව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කලාපීය අලු සංරක්ෂණය සැලසුම් (Elephant Conservation Plans) පිළියෙල කරන ලදී. අලු - මිනිස් ගැටුම පහත හෙලීම සඳහා විස්තර කොට ඇති උපාය මාර්ග සහ අලු සංරක්ෂණය සඳහා උචිත වන ලෙස වාසතුම් නඩත්තු කිරීම, කලාපයෙන් කලාපයට වෙනස් වේ. වනජීවී සංරක්ෂණය දෙපාර්තමේන්තුව හැකි තාක් ඉක්මනින් දකුණ, වයඹ සහ මහවැලි කලාප සඳහා සකසා ඇති විශේෂ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් (මෙම ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව) ක්‍රියාත්මක කළ යුතුව පවතී.

කාර්යය 2.3.5 තුවාල ලැබූ අලුන් සඳහා ප්‍රමාණවත් පශු වෛද්‍ය කාර්තු සැපයීම

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රමාණවත් පශු වෛද්‍යවරුන්ගේ සේවාවන් ලැබෙන බවට සහතික වන අතරම, තුවාල ලත් අලුන් සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීමට කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව සහතික වීම සඳහා බාහිර කළාපීය පශු වෛද්‍යවරුන් සමග ඉතා සමීප සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යාමට උත්සාහ ගතයුතුය. මෙය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අලුන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමේ පුහුණුවීම් අවස්ථාවන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සැපයිය යුතුය.

අලු සංරක්ෂණය මගින් සමාජ - ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම

ශ්‍රී ලංකාවේ අලු සංරක්ෂණය ප්‍රබල සමාජ ආර්ථික පිඩනයන්ට ලක්ව ඇත. මෙම පිඩනයන්, වත්මන් අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ ගිල දැමීමට තරම් තර්ජනයක් වන මට්ටමට ගොඩ නැඟෙමින් පවතී. අලුත් විසින් සිදු කරනු ලබන හානි සඳහා වන්දි ලබාදීමට නොහැක්කේ නම්, ගොවි භූමිභර්මාන්තය සමග වන අලු අනුනුරූ නොවනු ඇත. ප්‍රශ්නයේ තරය පවතින්නේ ග්‍රාමීය උප්පත් ජනතාවට අලියෙකුගේ ඇති වටිනාකම පිළිබඳ ඇති දැක්ම මතය. ගොවීන් විසින් භූමිභර්මාන්තයේ අලියා සලකනු ලබන්නේ අනතුරුදායක හා අප්‍රියජනක වසංගතයක් ලෙසින් වන අතර, උන්ගේ සංරක්ෂණය වෙනුවෙන් දිරි දීමක් සිදු නොවන බැවින්, උන් (අලුන්) තම වටපිටාවෙන් අතුරුදහන් වීම ගැන ගොවීන් කණගාටු නොවනු ඇත. අලුන් පිළිබඳ පුජාවගේ අභ්‍යන්තර වෙනස් කළ හැක්කේ උන්ගේ වටිනාකම හා පැවැත්ම බියකරු වසංගතයක් ලෙස පහතට හෙළිමෙන් නොව, අලු සංරක්ෂණය තුළින් එම පුජාවට ප්‍රත්‍යක්ෂ ලෙස හා අඛණ්ඩව ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා ඒමට සැලසීම තුළිනි.

අලු සංරක්ෂණය සම්බන්ධ ආර්ථිකමය කරුණුවලට අලියෙකුගේ සමස්ත ආර්ථික වටිනාකම (Total Economic Value TEV) පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදුකරනු ලබන අතර ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීමේදී එහි සමස්ත ආර්ථික වටිනාකම වැඩි වශයෙන් උපයෝගී කර ගනු ලැබේ. වනාන්තර තුළ අලු සංරක්ෂණය සඳහා වැය වන පිරිවැටුම සහ හෝග සහ දේපළවලට උන් සිදු කරන හානිය තක්සේරු කිරීමේදී මෙය අදාළ කරගනු ලැබේ. අලු සංරක්ෂණයෙහි පිරිවැටුම හා ප්‍රතිලාභ විශ්ලේෂණය කිරීමට පදනම නිර්මාණය කළ යුත්තේ අලියාගේ සමස්ත ආර්ථික වටිනාකමයි. අලුන්ගේ දැනුම්ලාභ පැවැත්ම සහතික කිරීම පිණිස, අලියෙකුගේ සමස්ත ආර්ථික වටිනාකම තක්සේරු කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් බිහිකිරීමත්, හානියට පත් ජනතාව වෙතට ප්‍රතිලාභ ඔබ්බාහැරීමත් අවශ්‍ය වේ. අලියෙකුගේ සමස්ත ආර්ථික වටිනාකම තක්සේරු කරගැනීම සඳහා හිඟ පර්යේෂණ පැවැත්වීම සිදුකළ යුතුව පවතී.

ඉහත වටපිටාවේ අලුන් සිටීම නිසා ඉන් ප්‍රතිලාභ ඉපයීමට මිනිසුන්ට හැකි වනු පරිදි ආයතනික විධිවිධාන නිර්මාණය කළ යුතුය. ඉහළ යමින් පවතින මෙම අර්බුදය හඳුනා නොගන්නේ නම් සහ නිර්මාණශීලී විසඳුම් ඇති නොකරන්නේ නම්, දිවයිනේ අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ ඉදිරියට පවත්වා ගත හැකිවනු ඇත්තේ අසන්නෝෂයට පත් ග්‍රාමීය ජනතාවට එරෙහිව බලය යෙදවීම තව තවත් උත්සාහ කිරීම තුළින් පමණි. මෙය සාර්ථක අලු සංරක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් නොවනු ඇත.

උපාය මාර්ග 3.1

භාහිරයට පත් පුජාවන්ට සිය පිවන මාර්ග වැඩිදියුණු කර ගැනීම සඳහා අවස්ථාවන් සැපයීම

අලි මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය, සුදුසු හා පරිහරණ ප්‍රතිපත්තියක් සමග ඒකාබද්ධ විය යුතු වේ. එසේම, එමගින් අලියා පුජාවට ආර්ථික වාසි ඇති කරන්නෙකු විය යුතුය. අලින් සමග භූමිය හා සම්පත් බෙදා හදා ගැනීම නිසා, මිනිසුන්ට ආර්ථික වාසි නොසැලසී, වියදමක් පමණක් දැරීමට සිදු වන්නේ නම්, අලින් සමග පිවත්වීම ඔවුන්ට වැදගත් නොවනු ඇත. කෘෂිකාර්මික වසංගතයකට වඩා ආර්ථික වාසියක් ලෙස අලියා දැකීමට මිනිසුන්ට හැකි වූ දිනක තම භූමිය තුළ අලින් සිටීම මිනිසුන් විසින් ඉවසනු ඇත.

කාර්යය 3.1.1 අලින් කේන්ද්‍රකොට ගත් පුජා මූලික “රූ දෙය් - සංචාරක” (Eco-tourism) ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම

වන අලින් නැරඹීම පදනම් කොටගත් සංචාරක ව්‍යාපාර මගින් කළමනාකරන අලි රක්ෂිත තුල හා ඒ අවට පිවත් වන පුජාවන්ට අලි සංරක්ෂණයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ලබාදීමේ ඉහළ හැකියාවක් තිබේ. වියළි කාලයේ දී මෙම ගොවීන් බොහොමයක් වැඩක නොයෙදෙන අතර, එම කාලය තුළදී අලි තේන් ගොවීන්ගේ ප්‍රදේශවලට බහුල ලෙස ඇදී යයි.

කාර්යය 3.1.2 අලින් මත පදනම් වූ ගෘහස්ථ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීම

පිව වායුව නිපදවීම, අලි (බෙට්) වසුරුවලින් කඩදාසි සහ මදුරුන්ගෙන් නිෂ්පාදන කිරීම වැනි අලින් මත පදනම් වූ කුඩා පරිමාණ ගෘහස්ථ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කළ යුතුය. එබඳු ව්‍යාපාරයන්, අලින් නැරඹීම පදනම් වූ “රූ දෙය් - සංචාරක” ව්‍යාපාර සමග බද්ධ කළ හැකිව පවතී.

කාර්යය 3.1.3 වනපිටි කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාහිරයට පත් පුජාවන්ගේ සහභාගිත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

වනපිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සංරක්ෂණය අරමුණු කරගෙන වන නව ප්‍රතිචක්‍රගත කරන ලද ප්‍රවේශයේ කොටසක් ලෙස “ජනවිහිදුම්කරණ ඒකක” (Community Outreach Units) පිහිටුවා ඇති අතර එම ඒකක වල කාර්යය භාරය වනුයේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ අවට පිවත් වන පුජාවන් සමග ඒකාබද්ධ වී සංරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීම පමණක් නොව, මෙම පුජාවන් ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ආකර්ෂණ පිවත්වීම නිසා අලි - මිනිස් ගැටුම් වලට ලක්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔවුන්ට අහිමි වූ සංවර්ධන අවස්ථාවන්, ඔවුන්ට ලබාදීමටත්ය. එම නිසා ජනවිහිදුම් ඒකක වල කාර්ය භාරය යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් සමග ප්‍රබල ලෙස සම්බන්ද විය යුතුය. ගම සංවර්ධන සැලසුම් සැකසීමේදී භාහිරයට පත් ජනතාව ඒවා සම්බන්ධ කර ගැනීමෙන් සහ අලි- මිනිස් ගැටුම් පහත හෙළීම පහසුකරවීමට ක්‍රියාකිරීමෙන් මෙම ඒකකයට සක්‍රීය කාර්යයක් ඉටු කළ හැක.

අලි සංරක්ෂණයට සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් තුළින් සමස්ථ සංරක්ෂණය සහ පරිසරය පිළිබඳ දැනුවත් භාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

අලි වැදගත් ජාතික උරුමයක් වන අතර අප පිවිත්වන පරිසරය තුළ අලි ගහණයක් විසීම හිඟ ඉන් ජාතික වන සංරක්ෂණය, ආගමික, සෞන්දර්යාත්මක, පාරිසරික සහ අධ්‍යාපනික ප්‍රතිලාභ තුල්හි විදීමේ අයිතියක් ශ්‍රී ලාංකිකයන් සතුව ඇත. ඒ ඇසුරින් අලියා අගය කිරීම උන්ගේ සංරක්ෂණයටත්, පොදුවේ වනපිවි සංරක්ෂණයටත් වාසිදායක වේ.

හිඟත් සහ පොදුවේ මහජනතාව ඉලක්ක කොටගත් පෘථුල අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් දියත් කිරීම හා අලි සංරක්ෂණයට අදාළ ගැටළු පාසල් විෂය මාලාවට ඇතුල් කිරීම තුළින් සංරක්ෂණ ගැටළුවේ සංකීර්ණතාවය ළමුන් කුඩා වියේදීම අවබෝධ කර ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත. අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ සහ ඒ අවට විශේෂ වැඩපිළිවෙලවල් ක්‍රියාත්මක කල යුතුව ඇත.

ආර්යය 3.2.1 අලි සංරක්ෂණ සඳහා වන “අධ්‍යාපනික උපාදාන” සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

අධ්‍යාපන වැඩසටහන් වල කොටසක් හැටියට ශ්‍රී ලංකාව තුළ අලි සංරක්ෂණය කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ පාසල් සහ සංරක්ෂණ අධ්‍යාපනය කටයුතු වලදී ප්‍රයෝජනයට ගතහැකි පරිදි පෝස්ටර්, ඉගැන්වීම් ආධාරක, ලියකියවිලි සහ රූපවාහිනී වැඩසටහන් වැනි දේ බිහිකළ යුතුය.

ආර්යය 3.2.2 පර්යේෂණ හා අධ්‍යාපන සඳහා වූ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ඇත් අතුරු සෙවන භාවිතා කිරීම

අනාව වූ අලි පැවවුන් පිවිත් කරවීමට සහ ඔවුන් නැවත වනාන්තර වලට මුදා හැරීම මහජනයා අතර ඉමහත් පිළිගැනීමක් ඇති බොහෝ දෙනාගේ අවධානයට ලක්වන ආර්යයක් වන අතර, එය රටේ ආගමික සහ සංරක්ෂණ උරුමයන්ට ද අනුරූප වේ. එම නිසා එය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑම මහජන සම්බන්ධතා දෘෂ්ඨියෙන් වැදගත් වන අතර, අලි මුහුණ දී ඇති අසරණ තත්ත්වය මෙන්ම ඔවුන් කෙරෙහි ආදරයක් ඇතිකර ගැනීම සහ එමගින් අලි සංරක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමට මහජනයා අතර සම්ප්‍රජානනය වැඩිකිරීම පිණිස යොදා ගත හැක. අපූර්වතම “ධජය ධාරී” (Flag Ship) සත්ත්ව විශේෂයක් ලෙස අලියා භාවිතා කිරීම පිළිබඳ මෙය කදිම උදාහරණයක් වන අතර, එහි වක්‍ර ආකාරයේ ඉහළ සංරක්ෂණ වටිනාකමක් ඇත. පර්යේෂණ සිදු කිරීමට සහ සංරක්ෂණ අධ්‍යාපන ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් ඇත් අතුරු සෙවන මහඟු අවස්ථාවක් සපයයි.

උපායමාර්ගය 3.3

සංස්කෘතික, ආගමික සහ සමාජ - ආර්ථික කාර්යයන් සඳහා “ගාල් - අලුත්” නඩත්තු කිරීම

“හිලෑ අලුත්” වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික, ආගමික සහ සමාජ - ආර්ථික කාර්යයන් සඳහා යොදා ගැනේ. කෙසේ වෙතත්, පසුගිය වසර කිහිපය තුළ හිලෑ අලුත් සංඛ්‍යාව අඩු වෙමින් පවතී. එසේම උන් වයස්ගත වෙමින් පවතී. එම නිසා මෙම සංඛ්‍යාවේ අඩුව පිරවීමේ සමාජ අවශ්‍යතාවයක් ඇත. මේ ප්‍රතිපත්තිය යටතේ කළමනාකරණ කාර්යයන් සඳහා ඉවත් කළ යුතු අලුත් 5.2.2 කාර්යයට යටත්ව හිලෑ අලුත් ලෙස යොදා ගැනීම සඳහා සලකා බැලීමට හැකිය.

අලි- මිනිස් ගැටුමෙන් පීඩාවට ලක්වන ප්‍රජාවට දැරීමට සිදුවන වැය පියවීම

දේශපාලනික හා ආර්ථික වශයෙන් වන අලිගේ පැවැත්ම කාඩර්කරණය කරනු වස් අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ අලිගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ ප්‍රතිලාභ උත්පාදනය විය යුතුය. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවලට බාහිරව සිටින අලිගේ මහජනතාවට වාසිදායක දෙයක් සඳහා පත්කර ගැනීමට හැකි නම්, එය අනෙකුත් වන පිටින්නේ පැවැත්මට සහ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පිටත පවතින ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීමට පිටුවහලක් වනු ඇත. නෛසර්ගිකවම යම් ප්‍රදේශයක අලිගකු සිටීමෙන්ම අනෙකුත් වනජීවීන්ගේ ඵලිතාකම වැඩි වනු ඇත.

උපායමාර්ගය 4.1

අලි මිනිස් ගැටුමින් හානියට පත් වූ ප්‍රජාවන්ට වන්දි ගෙවීම

අලි - මිනිස් ගැටුම් වලින් ජනිතවන ප්‍රධාන බලපෑමක් වනුයේ, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඇති වන ආර්ථික පාඩුවයි. වන්දි ගෙවීම හා රක්ෂණ ක්‍රම මගින් මේ සඳහා යම්දුරකට පිලියම් යෙදිය හැක. අරමුදල් කඩිනමින් ගෙවීමට හැකිවනු පිණිසත්, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමග වඩා යහපත් සම්බන්ධතාවයක් වර්ධනය කිරීම පිණිසත්, පවතින වන්දික්‍රම යක්තිමත් හා වේගවත් ඔප්පු වේ.

ආර්යය 4.1.1 පවතින වන්දි ක්‍රම සමාලෝචනය සහ ක්‍රමවත් කිරීම

ඉක්මනින් මුදල් ගෙවීමට හැකිවනු පිණිස වන්දි ගෙවීම සඳහා දැනට පවත්නා ක්‍රියාමාර්ගයන් තවදුරටත් සරල කොට විධිමත් කරන ලෙස යොජනා කෙරේ.

ආර්යය 4.1.2 හානියට පත් පවුල්වල ළමයින් සඳහා රක්ෂණ ක්‍රමයක් සංවර්ධනය කිරීම

ළමයින් සිටින පවුලක ප්‍රධාන ආදායම් උපයන්නා හෝ කාර්යාල/ ස්වෘමීපුරුෂයා අහිමි වීමෙන් ළමුන් අනාව වීමට සහ මානසික ආබාධයන්ට ලක්වීමට ඉඩ ඇත. එබඳු අවස්ථාවන්හි දී, ඔවුන්ගේ අනාගතය අඳුරු සහ අස්ථිර වනු ඇත.

මෙම තත්වයට පිළියම් වශයෙන් අනපේක්ෂිත අනාගත සිදුවීම්වලින් ආරක්ෂා වීමට ඔවුන් පුළුල් ලෙස රක්ෂණය කිරීමට සහ ධරීඋතාවයෙන් බේරීමට ඔවුන් යම් විධිමත් අධ්‍යයනයක් ලබන බව සහතික කිරීමට ගත හැකි සෑම ප්‍රයත්නයක්ම දැරිය යුතුය.

(අලුතුව පිටුපසට)

කාර්යය 4.1.3 රාජ්‍ය සහ පුද්ගලික උපකාරයෙන් වන්දි සහ රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කිරීම

වන අලු පාති රක්ෂණ වන්දි යෝජනා ක්‍රම පුළුල්වන ස්වභාවයකින් යුතුව ප්‍රධාන බාධකයක් වනුයේ වාරික ගෙවීමට ගෙවීමට ඇති නොහැකියාවයි. අලු සංරක්ෂණය සඳහා මුදල් වැයකිරීම මහජනයාගේ කැමැත්ත සම්බන්ධයෙන් කළ මූලික සම්ප්‍රදායන්ට අනුව වියට සාධනීය ප්‍රතිචාරයක් ලැබී ඇත. දැන් අවශ්‍ය වී ඇත්තේ මෙම කැමැත්ත සපුරාලීමට පරිවර්තනය කිරීමට රක්ෂණ ආයතන යොමු කරවා ගැනීමය.

කාර්යය 4.1.4 පිවිස ඇතිවීමකදී අවම-ගල වියදම් පියවීම සඳහා සාමාන්‍ය සහන දීම.

සියලු පද්ධතින් කොතරම් කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක වුවද වන්දි ගෙවීම සිදු කිරීම සැලසීමට කල්ගත වන ක්‍රියාවකි. අවම-ගල වියදම් දැරීම සඳහා පුළුල් අනුමැතියක් ලබා ගැනීමකින් තොරව ඉක්මන් වන්දි මුදලක් ගෙවිය හැකි ක්‍රමයක් බිහි කළ යුතුය. මේ අනුව මරණයකදී අදාළ පවුලට රු. 15,000/-ක සාමාන්‍ය දීමනාවක් ගෙවීම අනිවාර්ය වේ.

කළමනාකරණ හේතූමත වනාන්තරවලින් අලුත් ඉවත් කිරීම සඳහා, නියාමන යාන්ත්‍රණයක් සැකසීම

විශාලකාරී අලුත් අල්ලා ගැනීම හා වෙනත් හුම් තුලට නිදහස් කිරීම මගින් වර්තමාන අලු - මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම ප්‍රධාන සංරක්ෂණ සහ සමාජ දේශපාලන මාතෘකාවක් බවට පත්ව තිබේ. එසේම අලු "පලවා හැරීමේ" ක්‍රියා පිළිවෙතෙහි බොහෝ පසුබැසී ඇතිවිය. අතිතයේදී මෙම ප්‍රයත්නයන් මගින් ඇතිවූයේ ඉතා සිමිත ප්‍රතිඵලයකි. එහෙත් පහත විස්තර කොට ඇති අවස්ථාවන්හිදී අලුත් අල්ලා ගැනීම සහ පරිස්ථාන ගත කිරීම විකල්පයක් ලෙස සලකිය යුතුව තිබේ.

- අලු පලවා හැරීමකින් පසු රැඳී සිටින සතුන්

මිනිස් ඝාතන සිදු කරන සහ හෝග විනාශ කරන "අර්බුදකාරී" අලුන් ගෙන් බොහෝ දෙනෙකු ප්‍රදේශයෙන් පලවා හැරීමට තැත් කලද උන් පලවා හැරීම මෙහෙයවන්නන් හට ඇතුළුවිය නොහැකි කුඩා වන රොද වල සැඟවී සිටී. නැතහොත්, ඔවුන් පසුපස හඹා එති, එමගින් පලවා හැරීමෙන් ඉවතට පලා යති. එවැනි අවස්ථාවල එවන් අලුන් සංවර්ධිත ප්‍රදේශ තුලින් අල්ලා ඉවත් කළ යුතුවේ.

- බාධක බිඳ දමන්නන්

ක්‍රියාත්මකව පවතින විදුලි වැට ඇතුළු අලු බාධකයන් සාර්ථකව කඩාබිඳ දමන අලුන් සිටිත් ඔවුන් අල්ලා ගත යුතු අතර ඔවුන් එක්කෝ ගාල් කර හෝ අර්ධ වනමය තත්ත්වයන් තුළ කළමනාකරණය කල හැකිය.

- උපරිම ධාරිතාව ඉක්මවා යන අවස්ථාවලදී

එක් ප්‍රදේශයක සිට තව ප්‍රදේශයකට අලුන් පලවා හැරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔවුන්ගේ ජීවන රටාවට අවහිරතාවයක් ඇති විය හැක. එබඳු පලවා හැරීමක් සිදුකිරීමට පෙර ඉලක්ක භූමියක ඉසුරුම් ධාරිතාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතුය. ඉලක්ක භූමියේ ධාරිතාව ඉහළ නැංවීමට නොහැකි නම් සහ අලුන් එම ප්‍රදේශයට පරිස්ථාන කිරීමෙන් එහි ධාරිතා සීමාවන් ඉක්මවා යන අවස්ථාවකදී, එය ඉලක්ක භූමියට පරිස්ථාපිත සහ එම ප්‍රදේශයේ ජේවාසික අලුන්ගේ පැවැත්මට බාධා පමුණුවයි. එවන් අවස්ථාවන්හිදී විකල්ප ක්‍රියාමාර්ගයන් ගත යුතුවේ.

පෙර සඳහන් අවස්ථා වලදී එබඳු අලුන් අල්ලා "තාවකාලික සත්ත්ව රැඳවුම් බිමක" (Temporary Animal Holding) තබා ගැනීම හෝ ඔවුන් අල්ලා හිලූ කිරීම යෝජනා කෙරේ.

ඉවත් කිරීමට සතුන් හඳුනා ගැනීම

වගා බිම් ආක්‍රමණය කරමින් කලහකාරී ලෙස හැසිරෙන හා ගොවි ජනතාවගේ ජීවිත වලට අහඹුදායක සතුන් අඛණ්ඩව එම ප්‍රදේශයේ රැඳී සිටීම දැඩි හිරිහැරයක් සහ ජන ජීවිතයට තර්ජනයක් බවට පත්ව ඇති ප්‍රදේශවලින් එම සතුන් ඉවත් කළ යුතු වේ. ඔවුන් වැටවල් කඩා බිඳ, නොදැමන්නේ නම් එවැනි අලුත් අර්ධ වනමය ප්‍රදේශයක් තුළ විදුලි වැටකින් සීමා කොට කළමනාකරනය කරගත හැක. එවැනි ප්‍රදේශ තුළටද සීමා කළ නොහැකි සතුන් අල්ලා ඉවත් කිරීමට සිදුවනු ඇත.

කාර්යය 5.1.1 ගැටළු ඇති කරන සතුන් හඳුනා ගැනීම

ඕනෑම විකල්පයකට කේන්ද්‍රීය වනුයේ අර්බුදකාරී සතුන් නිවැරදි ලෙස හඳුනා ගැනීමයි. වගාබිම් ආක්‍රමණය බොහෝ විට සිදුවනුයේ අඳුරු වැටීමෙන් පසු නිසා, එම ස්ථානයන් හි වනජීවී නිලධාරීන් රඳවා සිටියත් ඔවුන්ට අර්බුදකාරී අලුත් නිවැරදි ලෙස හඳුනා ගැනීම අතිශයින්ම දුෂ්කර වනු ඇත. රේඩියු ගරයන් (Radio Darts) භාවිතය මගින් බොහෝ දුරට මෙම ප්‍රශ්නය මගහරවා ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

කාර්යය 5.1.2 අනෙකුත් සතුන් හඳුනා ගැනීම

මෙම සතුන් වනුයේ අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශවලින් පිටත වෙසෙන, එසේම අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ ඉසුරුම් ධාරිතාව ඉක්මවා යාම නිසා එම ප්‍රදේශ තුළට පරිස්ථාන කල නොහැකි සතුන්ය. එබඳු සතුන් අල්ලා ඉවත් කළ යුතුය (කාර්යය 1.2.1 බලන්න). ඉසුරුම් ධාරිතාව මත පරිස්ථානගත කිරීමෙන් උද්ගතවන බලපෑම පිළිබඳ වර්තමානයේ පවතින අවබෝධය ප්‍රමාණවත් නොවන නිසා අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළට අලුත් පරිස්ථාපන කිරීම සහ එමඟින් ඔවුන්ට, තේවාසික අලුන්ට සහ ධාරිතාවට වන බලපෑම අධ්‍යයනයට සහ ඇගයීමට ලක් කල යුතුය.

කාර්යය 5.1.3 අලු අල්ලන කණ්ඩායම් පිහිටුවීම (Capture teams)

ගැටළු ඇති කරන සතුන් නිරතුරුවම කාර්වකව ඉවත් කරන බව සහතික කිරීම සඳහා වැඩි වශයෙන් අලු - මිනිස් ගැටුම් සිදුවන ප්‍රදේශවල අලු අල්ලන කණ්ඩායම් පිහිටුවීම අවශ්‍ය වනු ඇත. වර්තමානයේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සතුව ඇති සම්පත් ප්‍රමාණය භාහිරදායක සතුන් අල්ලා ඉවත් කිරීම සඳහා වන සියළු ඉල්ලීම් ඉටුකිරීම සඳහා සිසිසේත්ම ප්‍රමාණවත් නොවේ.

එම නිසා ඕනෑම සඳහා තත්ත්වයකට මුහුණදීම සඳහා අලි අල්ලා ගැනීමේ කණ්ඩායම් පිහිටුවීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී. එබඳු කණ්ඩායම් වලට පළපුරුදු පශු වෛද්‍යවරුන් ඇතුළත් විය යුතු අතර, එවැනි ඒකක අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ පිහිටි අලි මිනිස් ගැටුම් උත්සන්නව පවතින කලාප ගණනාවකම ස්ථාපිත කළ යුතුය.

උපායමාර්ගය 5.2

වනමය තත්ත්වයෙන් ඉවත් කරන සතුන් කළමනාකරණය

අල්ලා ඉවත් කරනු ලබන අලි සඳහා ඇති එක් විකල්පයක් නම් උන් පිළිබඳ තීරණයක් ගන්නා තුරු තාවකාලික සත්ව රැඳවුමක (Temporary Animal Holding) කළමනාකරණය කිරීමයි. සිදුකෙරේ කැටිකැටිමට ඉඩකඩ සලසා දීමට නොහැකි, අර්බුදකාරී අලි සඳහා විකල්පය වනුයේ ඔවුන් අල්ලා ගාල් කර ගැනීමයි. එබඳු අවස්ථාවලදී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු වන්නේ, සතුන් සීඝ්‍ර කිරීමට අනුගමනය කරන ක්‍රියාමාර්ග පිළිවෙත සහ ඒ තුළින් සිදුවිය හැකි අලි මරණ ප්‍රවෘත්තාවයයි. මෙසේ අල්ලන අලි බෙහෝ විට වැඩිහිටි පිරිමි අලි වේ.

සාර්ථක 5.2.1 තාවකාලික සත්ව රැඳවුම් බිම් පිහිටුවීම

අල්ලාගත් අලි රඳවා ගැනීම සඳහා වන විකල්පයක් වනුයේ ඔවුන් තාවකාලික සත්ව රැඳවුම් බිමක කළමනාකරණය කිරීමයි. එබඳු කළමනාකරණ භූමියක් තුළ යටිතල පහසුකම් ඉදිකිරීම සහ නඩත්තු කිරීම සහ සතුන් නිදහස් කරන තුරු ඔවුන් කළමනාකරණය සඳහා කැප කිරීමක් සිදු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

සාර්ථක 5.2.2 සතුන් ගාල් තුළට රැගෙන ඒමේ ක්‍රියාමාර්ග සංවර්ධනය කිරීම

අදාළ පාර්ශවයන් සම්බන්ධ කරගනිමින් මේ කාර්යය සඳහා නිසි ක්‍රියාමාර්ග හා උපදෙස් මාලාවක් සංවර්ධනය කළ යුතුය. අලි වෙන්දේසි කිරීම, අලි අයිතිකරුවන් වීමට ඉඩඇති අයගේ හෝ ආයතන වල යෝග්‍යතාව සහ ගාල්කල අලි යහපත් ලෙස කළමනාකරණය කළ නඩත්තු කිරීම යන කරුණු වලට අදාළ ගැටළු මෙම ක්‍රියා පිළිවෙත මගින් ආවරණය කළ යුතුය.

කාර්යය 5.2.3 මුර සංචාර සහ රූ - දෙස් සංචාරක ව්‍යාපාර (Eco Friendly Tourism) සඳහා අලුත් යොදා ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

පුනුණු කරන ලද අලුත් දෙපාර්තමේන්තුවේ සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ භාවිතයට ගැනීම කෙරෙහි වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ගැඹුරින් සලකා බැලිය යුතුය. උ න වනජීවී රක්ෂිතය තුළ මුර සංචාරක කටයුතු සඳහා සහ වනෝද්‍යාන තුළ සංචාරකයන් එනා මෙහා ගෙනයාම සඳහා යොදා ගත හැක. අලුත් පිට නැති කරනු එබඳු සංචාර ආශීයාවේ සහ අප්‍රිකාවේ රූ - දෙස් සංචාරක ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රධාන ආකර්ෂණයක් වී ඇත. සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ, වාහන වෙනුවට පුනුණු කරන ලද අලුත් යොදා ගැනීමේ වාසි බොහෝය.

වහමය අලින් සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය සඳහා පදනම ලෙස විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම

ඔහු විධි අලි පර්යේෂණ (Multi disciplinary elephant research) සඳහා ප්‍රමාණවත් ලෙස අවම වශයෙන් යෙදවිය යුතුය. එය ගත්තිමත් කළ යුතුය. එමඟින් අලි - මිනිස් ගැටුම්වලට පිළියම් යෙදවීම සහ වහාන්තර වල සිටින අලි සංරක්ෂණය පිණිස පර්යේෂකයන්, විශ්වවිද්‍යාල සහ පර්යේෂණ ආයතනයන් සමඟ සහයෝගීත්වයන්ට එළඹීමට වනවිට සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට හැකිවනු ඇත. දැනට අනුගමනය කරන පරිදි එවැනි පර්යේෂණ අවස්ථා සඳහා ඔබ්බට පාර්ශව යොදා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්ති අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම, එබඳු ප්‍රවේශයකට උපකාරී වනු ඇත.

සටහන: ආසියානු අලින් පිළිබඳ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන සිදුකොට ඇත්තේ ඉතා මඳ වශයෙනි. එබඳු අධ්‍යයනයන් හිඟවීමට හේතු වී ඇත්තේ ඔවුන් කැලෑ තුළ පිවත් වන සතුන් වීම නිසා නිරීක්ෂණය සහ අධ්‍යයනය අසීරු වීමත්, අනෙක් අතට පුළුල් ලෙස පැතුරුණු මිනිසා සමඟ වූ ගැටුම් හේතුවෙන් ඇති වූ වර්ගය වෙනස්වීම් නිසා අලින් නිශචර සතුන් බවට පත්වීම සහ මිනිසුන් මගහැර හිටීමට පුරුදු වීමත් නිසාය. ආසියානු අලින්ගේ වාසනාමය සිටුයෙන් ව්‍යාජ වන මිනිස් ජනගහණයන් සමඟ, අලි සංරක්ෂණය සහ අලි - මිනිස් ගැටුම් පහත හෙළීම යන දෙකම සඳහා අලි ගහණය සක්‍රීය ලෙස කළමනාකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් පැහැදිලි ඇත. කෙසේ වෙතත්, ඉලික් තොරතුරු නොමැතිවීම නිසා, සාර්ථක කළමනාකරණ උපාය මාර්ග සැකසීම සහ වහ අලින් සංරක්ෂණය ඒවායේ බලපෑම නිරීක්ෂණය කිරීම අසීරු වී ඇත. එමනිසා මෙම ගැටළුවලට පිළියම් හැටියට විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම, අලින්ගේ පැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහාත් ශ්‍රී ලංකාවේ අලි - මිනිස් ගැටුම් සාර්ථක ලෙස පහත හෙළීම සඳහාත් පූර්ව අවශ්‍යතාවයක් වේ.

උපාය මාර්ගය 6.1

කළමනාකරණයට අදාළ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ධෛර්යමත් කිරීම

එළඳැබ් කළමනාකරණයක් සඳහා ක්‍රමානුකූල පර්යේෂණයන් අවශ්‍යය යන පදනම ලංකාව තුළ පිහිටා වෙමින් පවතින ක්‍රියාවලියක් වන අතර එය තවදුරටත් තහවුරු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

සටහන: වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අත්‍යවශයෙන්ම කළමනාකරණ ආයතනයකි. එමනිසා වහාන්තර වල සිටින අලින්ගේ දැනු කාලීන පැවැත්ම වැඩි දියුණු කිරීම පිණිස අවශ්‍ය කළමනාකරණ පාදක සඳහා පර්යේෂණයන් සිදු කිරීමට විශ්ව විද්‍යාල හා පර්යේෂණ ආයතනයන්හි පිට විද්‍යාඥයින් හා සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ විශේෂඥ ඥාණය මත විශ්වාසය තැබිය යුතුය.

වනජීවී සංරක්ෂණ කටයුතු පිළිබඳව බොහෝ අධ්‍යයනයන් විශේෂයෙන්ම විශ්ව විද්‍යාල මගින් කරන ලද අධ්‍යයනයන්, කළමනාකාරික බලධාරීන් හට පෙනී ඇත්තේ කළමනාකරණ ගැටළුවලට පැහැදිලි අදාළත්වයක් නොමැති, විශාල වශයෙන් අධ්‍යයනාත්මක තොරතුරු වලට සීමාවූ ඒවා හැටියටයි. පර්යේෂකයා සහ කළමනාකරු අතර ඇති සංඛ්‍යාමය සම්බන්ධය මගින් මෙම ප්‍රශ්නය තවදුරටත් ව්‍යාකූලවනු ඇත. බොහෝ විට පර්යේෂකයා තම පර්යේෂණ තොරතුරු වාර්තා කරනුයේ, කළමනාකරුට පහසුවෙන් වටහා ගත නොහැකි සහ සමහර විට ඔහුට නුහුරු නුපුරුදු තාක්ෂණ වාග් මාලාවකින් පිරිහිය උපාධි ප්‍රබන්ධයක් හෝ සභාරාවක් ලෙසිනි. එම නිසා අනාගතයේ පර්යේෂකයින් සහ කළමනාකාරික බලධාරීන් අතර වඩා සමීප සබඳකමක් ප්‍රවර්ධනය විය යුතුව ඇත.

උපාය මාර්ගය 6.2

පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතාවක් හඳුනා ගැනීම

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින ගැටළු සහ පර්යේෂණ අවශ්‍යතා සපුරාලන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති (Research Project) සිදුකිරීම සඳහා ස්වාධීන පර්යේෂණ ආයතන වන විශ්ව විද්‍යාල, රාජ්‍ය නොවන ආයතන සහ පුද්ගලික දෙපාර්තමේන්තු සහ සුදුසුය.

සටහන: මෙම පර්යේෂණවල ප්‍රධාන අරමුණු විය යුත්තේ වනාන්තරවල සිටින හෝ අල්ලා ගනු ලබන අලුත් වඩා උසස් කළමනාකාරිකත්වයක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය, අලුත් පිටත්වන පරිසරය සහ ඔවුන්ගේ වර්ගවත් පිළිබඳ වඩා විද්‍යානුකූල අවබෝධයක් ලබා ගැනීමයි. කළමනාකරණ බලධාරීන්, පර්යේෂණ ආයතන සහ විශ්ව විද්‍යාල සමඟ අදහස් හුවමාරු කරගනිමින් විමසමින් පුළුල් පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා සමූහයක් ස්ථාපිත කරගැනීම මෙයට අදාළ වනු ඇත. කළමනාකරුවන්ගේ සහ සැලසුම් කරුවන්ගේ වර්තමාන දැනුමේ ඇති මූලික සීමාවන් පිරවීම සඳහා වූ වුවමනාවන් සැපිරීම මෙහිින් ඉලක්ක කල යුතුය.

අවසානය

ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලු ගනණයේ දිගු කාලීන පැවැත්ම පිළිබඳ වූ බලාපොරොත්තු යහපත්ය. අලු ගනණයෙන් භෝගක පැවැත්මට මනෝපකාරී වන නොදීන් ස්ථාපිත වූ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයක් දැක්වීමට පවතී. කෙසේ වෙතත් අලු ගනණයෙන්, සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වන පිටි රක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පිටත සැරිසරයි. රක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පිටත හා එම ප්‍රදේශ ඇතුළත සැරිසරන අලුන්ගේ අභ්‍යන්තර පැවැත්ම තහවුරු වීමට ශ්‍රී ලංකාවේ අලු සංරක්ෂණය කේන්ද්‍රීය හා තිරණාත්මක සංරක්ෂණයට පවතී.

සියළු ආභාසයේ සත්ව පිටිත නිකරුණේ විනාශ කිරීම පිළිබඳ කරන සහ වනපිටි සංරක්ෂණය සඳහා සහයෝගය දක්වන, සංවේදී උගත් සහ දැනුවත් මහජනතාවක් ශ්‍රී ලංකාවේ ඇත. මෙයට එක් හේතුවක් වනුයේ බුද්ධ ධර්මයේ සහ එහි ශාන්තිවාදී දර්ශනයේ ආභාසයයි. නමුත් දිවයිනේ ප්‍රජාණය සුඛාවත හිසා භූමිය සාමාන්‍ය වටිනාකමට වඩා වැඩි වටිනාකමක් ගනී. එසේම එය වැඩිවන මිනිස් ජනගහනය හමුවේ සංකෝචනය වෙමින් පවතී. අඩු ජනගහණ ඝනත්වයක් ඇති අවස්ථා භාරෝක්තට, මිනිසුන් සහ අලුන් මුලිකවම එකිනෙකාට අනුරූප නොවේ. මිනිසුන්ගේ ස්වයංසේන ඝනත්වය වැඩිවන විට, තමන්ගේ පිටතෝපායට තර්ජනයක් වන වනපිටි කෙරෙහි මිනිසුන් වැඩි වැඩියෙන් නොරැකෙන භාවයට පත්වේ. අලුන් විසින් කරන විනාශයන්ගෙන් පොළොවට විදිමට සිදුවන අලුත කානි වලට වත්දී ගෙවීම සඳහා මිනුම් දඬු යොදා නොගතහොත්, සොපණ හිසි ඊසි සම්පාදනය කිරීම සහ නිති ක්‍රියාත්මක කිරීම කලත් රක්ෂිත ප්‍රදේශයන්ගෙන් පිටත අලුන්ගේ පැවැත්ම සුරක්ෂිත කරගැනීමට නොහැකිවනු ඇත. වර්තමානයේ සතියකට 03 දෙනෙකු ඔරින් වන අලු භාතනයට ලක්වේ. මොවුන් භාතනය කරන්නේ මස් සඳහා හෝ හම් සඳහා හෝ දළ සඳහා හෝ නොව, උන් මිනිසුන්ගේ පිටතෝපාය සඳහා තර්ජනයක් වන බැවින් සහ සමෛභාර්මික වගාවන් විනාශ කරන බැවිනි. මෙහි මුලික ගැටළුව වන්නේ, අලුන්ගේ වටිනාකම පිළිබඳ ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ඇති අනවබෝධයයි. ඔවුහු අලුන් සමග පිටත් වීමෙන් වන මුළු සතුළුම දරණ අතර අලු සංරක්ෂණයේ ප්‍රතිලාභ නොලබති. එමගින් අලුන් අප්‍රිය ජනක සහ සොදැරිය හැඬී ඔරක් සහ භයානක වසංගතයක් ලෙස දැකින්නට ඔවුන්ට පොළඹවයි.

අලු සංරක්ෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්වක වීමට නම් සාමාන්‍ය බුද්ධිය යොදා ගැනීමේදී නමස්සිලි සහිත අවශ්‍ය වන අතර, අද දින අලුන්ගෙන් පිටතෝපායට වන තර්ජනය හෙට දින ඊට ඊසුලුන් ඔවුට පරිවර්තනය කරවීමට වගබලා ගතයුතුය.

මුහුදුගේ පැවැත්මට අර්ථවත් ලෙස දායකවීමට වනපිටිගේ පැවැත්ම මගින් ඉඩ සලසා දෙනු ලබන්නේ නම්, පැවැත්ම සඳහා වන සිය අරගලයේදී වනපිටි අභිමිච්ච දරා ගැනීමට පුළුවන නොහැකි වනු ඇත. වනපිටිගේ පැවැත්ම සැලකිය යුතු ලෙස පුළුවනේ යහපැවැත්ම සඳහා දැනට නොවන්නේ නම්, වනපිටි ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ කිහිපයක සංචාරකයන්ගේ අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම භාරෝක්තට උන් සංරක්ෂණය කිරීමට පුළුවන නොපෙලඹෙනු ඇත.

ආ තිමි. ෧෩

ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක කමිටුව

1. සිරිල් පල්ලේගෙදර මහතා කමිටු සභාපති. අතිරේක ලේකම් (ස්වභාවික සම්පත් පරිසර අමාත්‍ය-යය)
2. දයානන්ද කාරියවසම් මහතා. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
3. එම්. එච්.එන්.ඩී. විල්සන් කමිටු ලේකම් හා කැඳවුම්කරු - නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ - අලි සංරක්ෂණ ශාඛාව වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
4. මහාචාර්ය එස්.ඩබ්.කොටගම - සත්ව විද්‍යා අංශය කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
5. මහාචාර්ය වාල්ස් සන්තියාගිල්ලෙයි. සත්ව විද්‍යා අංශය පේරාදෙණි විශ්ව විද්‍යාලය
6. ආචාර්ය රංජිත් ඛණ්ඩාර. ආර්ථික විද්‍යා අංශය කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
7. ආචාර්ය පෘතිවීරාජ් ප්‍රනාන්දු. සභාපති. සංරක්ෂණ පර්යේෂණ ආයතනය.
8. ජයන්ත ජයවර්ධන මහතා. සභාපති. ජෛව විවිධත්ව හා අලි සංරක්ෂණ භාරය
9. ආචාර්ය ඔස්ටින් ප්‍රනාන්දු. පේරාදෙණි විශ්ව විද්‍යාලය
10. නිලංග දැල ඛණ්ඩාර මහතා. දියවඩන නිලමේ. සභාපති නිලදු අලි ඇතුන් අයිතිකරුවන්ගේ සංගමය
11. එච්.එම්.බී.සී. හේරත් මහතා. අතිරේක ලේකම්. උද්භිත හා සත්ව උද්‍යාන ප්‍රවර්ධන අමාත්‍ය-යය
12. පී.පී.පී. අබේරත්න මහත්මිය. අතිරේක ලේකම්. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍ය-යය
13. සරත් ප්‍රනාන්දු මහතා. වනසංරක්ෂක ජනරාල්. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
14. ලින් ද අල්විස් මහතා - නිවසු සත්වෝද්‍යාන සහ වනජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ
15. ඩබ්ලිව්.එස්.එන්.ටී. පෙරේරා. අධ්‍යක්ෂ. ජාතික සත්වෝද්‍යානය දෙහිවල
16. එස්.ආර්.ඩී. දිසානායක මහතා. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ හා පුහුණු) වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
17. ඩබ්. හෙන්ද්‍රාවිතාරණ මහතා. ග්‍රාමීය සමාජ විද්‍යාඥ, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

පද වැල

ජනවිහිදුම්කරණ	-	Community Outreach
ඉසුළුම් ධාරිතාව	-	Carrying Capacity
තාවකාලික සත්ව රැඳවුම	-	Temporary Animal Holding
ගාල් අලුත්	-	Captive elephant
වනමය	-	Wild
රේදවූ ශරයන්	-	Radio darts
පරිස්ථානගත	-	Translocate
ගාල්	-	Captive
අතුරියයි	-	Risk
රූ - දෙස් සංචාරක	-	Eco-tourism
වන ජීවී	-	Wildlife
අනුනුරූ	-	Adaptive
විසුම්බිම්	-	Habitat
වාසස්ථාන	-	Home range
අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ	-	Elephant Conservation Area (ECA)
කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතය	-	Managed Elephant Reserve (MER)
නියාමන විධිවිධානයන්	-	Regulations
යළි ස්ථානගත කිරීම්	-	Re-location
නැවත හඳුන්වාදීම්	-	Re-Introduction
අලි පලවා හැරීම	-	Elephant drives
අලි බාධක	-	Elephant barriers
විදුලි වැට	-	Electric fence
සන්නතික වාසගුම්	-	Successional habitats
ආගන්තුක වන වගා	-	Exotic tree plantations
පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ	-	Pre danger warning
අලි පාලන ඒකක	-	Elephant Control Unit
ගිනුම් වෙඟි	-	Thunder Flashes
ධජය ධාරී	-	Flag ship

මත්තල

ආකාරපටය: පෘතිවිරාථී ප්‍රකාශ්ද

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

The Gazette of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka EXTRAORDINARY

අංක 1343/10 - 2004 ජූනි 01 වැනි අඟහරුවාදා - 2004.06.01
No. 1343/10 - TUESDAY, JUNE 01, 2004

(Published by Authority)

PART I : SECTION (I) — GENERAL

Government Notifications

FAUNA AND FLORA PROTECTION ORDINANCE (CHAPTER 469)

L.D.B. 9/73.

Order under Section 2

ORDER made by the Minister of Environment and Natural Resources under sub-section (2) of Section 2 of the Fauna and Flora Protection Ordinance (Chapter 469) as last amended by Act, No. 49 of 1993.

A. H. M. FOWZIE,
Minister of Environment and Natural Resources.

01st June, 2004,
Colombo.

ORDER

1. It is hereby declared that the area of land specified in the Schedule hereto shall be a national reserve for the purpose of the Fauna and Flora Protection Ordinance (Chapter 469).

2. The area of land declared to be a national reserve, shall be known as the "Kaudulla Minneriya Jungle Corridor" and the limits of such national reserve are specified in the Schedule hereto.

SCHEDULE

All that crown land in extent of 8777.344 hectares situated in the Divisional Secretary's Divisions of Hingurakgoda and Medirigiriya in the District of Polonnaruwa, North Central Province bounded as follows :

- North:** Starting from the place where the Hatares Kotuwa Oya crosses the road starting from the Galoya Junction on the Habarana Trincomalee Road and running to Minneriya. Thence, towards Minneriya along the above road up to the railway crossing and thence towards Minneriya along the above road to a point situated towards Hatares Kotuwa at a distance of 1/8 of a mile, thence along a straight line towards South up to the trigonometrical station on Meegalakanda, thence on a straight line up to the point where it meets Daranawaya on the Southern boundary of the Galoya right bank mentioned on Southern boundary of Kaudulla National Park published in the *Gazette Extraordinary* No. 1,230/5 dated 18th April, 2002 and these downwards along Galoya which is the Southern boundary of the said National Park approximately for a distance of about 1 1/2 miles upto the point where it meets bifurcation of Galoya.
- East:** From the last mentioned point on a straight line when travelling from Minneriya along the Minneriya - Galoya road up to the point where it first meets the Yoda Ela bund and thence along the Yoda Ela bund towards South until it meets Galoya-Batticaloa railway line.
- South :** From the last mentioned point along the said railway line towards Galoya up to a point situated at a distance of 1/10 of a mile, thence along a straight line towards South up to the point of meeting Habarana Polonnaruwa highway at a minimum distance, thence along the said highway to with the Northern boundary of Minneriya National Park published in the *Gazette* No. 2,709 dated 09.11.1983, towards Habarana up to the point where it meets the Erige Oya which is the starting point of Northern boundary of the said National Park.
- West:** From the last mentioned point along the upstream of Erige Oya mentioned thereof thence along a straight line up to a point on Habarana-Trincomalee Railway line which is running closer to Halbediya tank bund, thence along the railway line towards Trincomalee for approximate distance of 3 1/2 miles where it meets the canal flowing down to Makulukele tank, thence along that canal up to Makulukele tank, thence along the high water mark of Makulukele tank up to the meeting of bound of the said tank by a minimum distance, thence along the said tank bund up to the point where it meets Hatares Kotuwa canal flowing down upto Galoya and thence along that canal until it meets the starting point.

Ls. D.—31. E3/37.

THE FAUNA AND FLORA PROTECTION ORDINANCE

ORDER made by the Minister of State under section 2 (1) of the Fauna and Flora Protection Ordinance (Chapter 469), as amended by Act, No. 44 of 1961.

Colombo, 13th January, 1968.

J. R. JAYAWARDENA,
Minister of State.

Order

1. The area of Crown land specified in the Schedule hereto, is hereby declared to be a National Reserve for the purposes of the Fauna and Flora Protection Ordinance (Chapter 469), as amended by Act, No. 44 of 1961.

2. The whole of the aforesaid National Reserve is hereby declared to be a Jungle Corridor under section 2 (1) (d) for the purposes of the aforesaid Ordinance.

SCHEDULE

NEBUGALA JUNGLE CORRIDOR

All that area of Crown land situated in Polonnaruwa District covered by lot 272 in P.T.P. 12 and lot No. 219 in P.T.P. 13 (declared Crown lands of the North-Central Province and in Batticaloa District of the Eastern Province; containing in total extent 25,600 acres or 40 square miles and bounded as follows:—

North: From the point of intersection of a line drawn due north from the western end of the Native Kulam bund and the right bank of the Kundakadu-ela north-eastwards along the right bank of the said Ela till it meets the point about 250 yards from the point of intersection of the northern boundary of Valvetotte Villa and the right bank of the said Ela.

East: By a line drawn from the last-mentioned point eastwards, south-eastwards and southwards curving and crossing the boundary of North-Central and Eastern Provinces and falling in the Batticaloa District runs crossing Bodigoda Aru, goes to a point about $\frac{1}{2}$ of a mile due east of small guana and Forest Department, Circuit Bungalow, thence southwards crossing the said boundary of North-Central Province and Eastern Province falling into Polonnaruwa District, thence crossing Habarana-Batticaloa main road at 36th Mile-post, and thence runs again southwards cutting Makappa M.C.C. Scheme, Maduru Oya, the boundary of North-Central Province and Eastern Province and falling into Batticaloa District and runs southwards to a point $\frac{1}{2}$ of a mile south-east of Nelugala Trig.

South: By a straight line of 2 miles drawn from the last-mentioned point westwards about 550 yards south of Nelugala Trig.

West: By a line drawn from the last-mentioned point generally northwards and north-eastwards parallel to the eastern boundary of the Jungle Corridor crossing the boundary of North-Central Province and Eastern Province and Maduru Oya, falling into the Polonnaruwa District and passing through the western side of Makappa M.C.C. Scheme northwards till it meets the 38th Milestone on Habarana-Batticaloa main road, thence generally northwards and north-westwards parallel to the eastern boundary of the said Jungle Corridor crossing Bodigoda Aru and runs through Thammankaduwa Livestock Project to the starting point of the northern limit of the area.

1-748

PRINTED AT THE DEPARTMENT OF GOVERNMENT PRINTING, CEYLON.

Price: 10 cents. Postage: 10 cents.]

	අලිමංකඩ පවතින ප්‍රදේශය -----	වර්තමාන තත්වය -----	හිමිකරු -----
A	කොහොලංකල	පුද්ගලික ඉඩම්	පුද්ගලික ඉඩම්
B	උනාතුචුව	පුද්ගලික ඉඩම් - අනවසර	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
C	වැටහිරකන්ද	අනවසර පදිංචි වීම්	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
D	දහයිසාගල	අනවසර හා බලපත්‍රලාභී ඉඩම් ගැටළු	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
E	පුවක්පැලේ	මිනිස් ජනාවාස	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
F	උල්හිටිය	අනවසර පදිංචි වීම්	මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය
G	හුන්ගමාලඔය	අනවසර පදිංචි වීම්	මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය
H	මහවැව	පුද්ගලයින් පදිංචි වීම්	මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය
I	රත්නැල්ල	පුද්ගලයින් පදිංචි වීම්	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
J	දිගම්පොතාන	පුද්ගලයින් පදිංචි වීම්	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව පුද්ගලික ඉඩම්
K	5 th Post	පුද්ගලයින් පදිංචි වීම්	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව පුද්ගලික ඉඩම්
L	නාව්ව දූව - මහකන්දරාව	පුද්ගලයින් පදිංචි වීම්	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
M	නාව්ව දූව - විල්පත්තු	පුද්ගලයින් පදිංචි වීම්	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව පුද්ගලික ඉඩම්
N	සූරියපුර	පුද්ගලයින් පදිංචි වීම්	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
O	මඩුපාර	අනවසර පදිංචි වීම්	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
P	පුලියන්කුලම	අනවසර පදිංචි වීම්	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

අලි සංවර්ධන මාර්ගය -----	අලිමංකඩ -----	අලිමංකඩ අවහිර වීමට හේතුව -----
ලාභ්‍යගලජාතික උද්‍යානය හා රොටා වැව ප්‍රදේශවල සිට යාල නැගෙනහිර ජාතික වනෝද්‍යානය(කුමන)	ඇදැල්ල සෙන්ගමුව වැව ප්‍රදේශ හරහා	2005 වසරේදී ස්ථාන කිහිපයක ජනතාව පදිංචිකර ඇති අතර අක්කර 200 කට අධික වනාන්තර ප්‍රදේශයක් එළිපෙහෙලිකර වගාවේ ව්‍යාප්ත කිරීමක් සිදුකර ඇත.
උඩවලව ජාතික වනෝද්‍යානය හා ලුණුගම්වෙහෙර ජාතික වනෝද්‍යානය	වැටහිර කන්ද ස්වභාව රක්ෂිතය	හේන්වගාව පදිංචිකරුවන් හා හෝටල් ඉදිකිරීම.
මාදුරුමය සිට රඹකැන්මය හරහා අරන්තලාව දක්වා		මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් සිදුකළ මාර්ග ඉදිකිරීම් කටයුතු
කැලිගම කොහොලංකල අවශේෂ වනාන්තරය	කොහොලංකල අලිමංකඩ	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට අක්කර 1000 ක් ලබාදීම.

මගේ අංකය:- වච්/16/2/2/210 වෙළුම ii

අලි සංරක්ෂණ අංශය,
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව.
2018-01- 10

විගණන අධිකාරී,
රජයේ විගණන අංශය,
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව.

දළ ඇතුන් පිළිබඳ විස්තර ලබාගැනීම.

යොමුගත කරුණ සම්බන්ධයෙන් ඔබේ අංක IEN/F/WLD/2018 හා 2018-01-09 දිනැති ලිපිය හා බැඳේ.

02. එම ලිපියට අනුව 2012 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා දළ ඇතුන්ගේ මරණ සහිත වාර්තා මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරන බව කාරුණිකව දන්වමි.

යු.එල්. නවුෆික්
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (අලි සංරක්ෂණ)

වච්

2014 මියගිය ඇතුන් පිළිබඳ තොරතුරු

කලාපය	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා.ලේ. කො.	දිනය	මියගිය හේතුව	ගැහැණු පිරිමි බව	වයස අවු:	මියගිය ස්ථානය
පොලොන්නරුව	පොලොන්නරුව	දිඹුලාගල	2014-02-28	හක්කපටස්	ඇත්පැටියා	9-10	මගුල්දමන ජයරත්න ගොවිපළ තුල
අනුරාධපුරය	පුත්තලම	වනාතවිල්ලුව	2014-03-11	වෙඩිතැබීමෙන්	ඇත	20	වී.ජ.උ. පොම්පරිප්පු
වයඹ	පුත්තලම	කරුවලගස්වැව	2014-03-28	වෙඩිතැබීමෙන්	ඇත	25	පලිගම වැව ඉහළ ප්‍රදේශය
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	2014-07-05	වෙඩිතැබීමෙන්	ඇත	25-30	මීගස්වැව
නැගෙනහිර	අම්පාර	ලාහුගල	2014-08-01	නිරණය කළ නොහැක	ඇත	3-4	හුලංනුගේ
අනුරාධපුරය	පුත්තලම	වනාතවිල්ලුව	2014-08-30	වෙඩිතැබීමෙන්	ඇත	50	වී.ජ.උ.ගල්ලේ විහාරයේ කොන්ඩි කට්ටිමඩුව
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	තලාව	2014-10-07	ඇතෙකු පහරදීම නිසා	ඇත	20-25	කුඹුක්වැව වෙල්යාය

2013 මියගිය ඇතුන් පිළිබඳ තොරතුරු

කලාපය	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා.ලේ. කො.	දිනය	මියගිය හේතුව	ගැහැණු පිරිමි බව	වයස අවු:	මියගිය ස්ථානය
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	මැදවව්විය	2013-01-18	වෙඩිතැබීමෙන්	ඇත	50-60	මානාකන්ද
වවුනියාව	වවුනියාව	වවුනියාව දකුණ	2013-01-24	විෂ ගරිගතවීමෙන්	ඇත්පැටියා	4-6	මහකව්වකොඩිය
වවුනියාව	වවුනියාව	වවුනියාව	2013-02-06	විදුලිසැර වැදීමෙන්	ඇත	35	පුරවසන්කුලම
වයඹ	කුරුණෑගල	නිකවැරටිය	2013-02-22	වෙඩිතැබීමෙන්	ඇත	15-20	සිරිසේනගම හංගිලියාවැව
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	තිරප්පනේ	2013-03-12	කුවාලයක් ඔඩුදිවීම	ඇත	15	බුලංකුලම වැව
ඌව	මොනරාගල	වැල්ලවාය	2013-03-20	විදුලිසැර වැදීමෙන්	ඇත	30-35	3 කණුව ආනපල්ලම
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	කැබිනිගොල්ලුව	2013-05-06	හක්කපටස්	ඇත්පැටියා	11,1/2	වාහල්කඩ ඩී 07
මධ්‍යම	නුවරඑළිය	අඹගමුව	2013-06-27	ස්වභාවික	ඇත	50-60	ලක්ෂපාන වතුයායේ හැමිල්ටන් කොටස ආසන්නයේ
නැගෙනහිර	අම්පාර	සමන්තුරේ	2013-12-16	විදුලිසැර වැදීමෙන්	ඇත	35-38	වලතාපිටිය

2012 මියගිය ඇතුන් පිළිබඳ තොරතුරු

කලාපය	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා.ලේ. කො.	දිනය	මියගිය හේතුව	ගැහැණු පිරිමි බව	වයස අවු:	මියගිය ස්ථානය
පුත්තලම	පුත්තලම	කරුවලගස්වැව	2012-01-09	හක්කපටස්	ඇත්පැටියා		කම්මල්දඩුව
වවුනියාව	වවුනියාව	සෙට්ටිකුලම	2012-04-06	හක්කපටස්	ඇත	10	ගනේෂලාම
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	පළගස්වැව	2012-09-13	හක්කපටස්	ඇත	4-5	හොරුවිලවැව මාන්කුලම
පුත්තලම	පුත්තලම	ආනමඩුව	2012-10-26	වාර්තාකර නැත	ඇත	25-30	කොට්ටුකවිටිය අක්කර 10 වන්න
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	මැදවව්විය	2012-11-12	වෙඩිවැදීමෙන්	ඇත	20	ඇටඹගස්කඩ
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	නාවිවදුව	2012-11-19	වෙඩි වැදීමෙන්	ඇත	15	කණ්ඩක්කුලම

2017 මියගිය ඇතුන් පිළිබඳ තොරතුරු

කලාපය	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා.ලේ. කො.	දිනය	මියගිය හේතුව	ගැහැණු පිරිමි බව	වයස අවු:	මියගිය ස්ථානය
පුත්තලම	පුත්තලම	පුත්තලම	2017-03-22	අනෙත් ඇති වූ තුවාලයක්	ඇත	25-30	
වයඹ	කුරුණෑගල	පොල්පිතිගම	2017-11-29	වෙඩිතැබීමෙන්	ඇත	40-50	හේරත්ගම
පුත්තලම	පුත්තලම	කරුවලගස්වැව	2017-11-29	වෙඩි වැදීමෙන්	ඇත	18	E 00111413 - N00317414
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	තිරප්පනය	2017-12-08	විදුලිසැර වැදීමෙන්	ඇත	20	රිටිගල උද්‍යානය
පුත්තලම	පුත්තලම	පුත්තලම	2017-12-09	වෙඩි වැදීමෙන්	තනිදළ ඇත		සිරමබිඳි

2016 මියගිය ඇතුන් පිළිබඳ විස්තර

කලාපය	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා.ලේ.කො.	දිනය	මියගිය ස්ථානය	මියයාමට හේතුව	ගැහැණු පිරිමි බව	වයස
මධ්‍යම	බදුල්ල	මහියංගණය	2016-01-25	වැලිමඩියාය ප්‍රදේශය	විදුලිසැර වැදීමෙන්	ඇත	33
පුත්තලම	පුත්තලම	පුත්තලම	2016-01-10	කල්අඩියා	අනෙත් ඇතිවූ තුවාලයක්	ඇත	35
පුත්තලම	පුත්තලම	වනාතවිල්ලුව	2016-01-22	රාලමඩුව	වෙඩිතැබීමෙන්	ඇත	25
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	කැබිනිගොල්ලුව	2016.04.23	අංක 35, හේරත්හල්මිල්ලුව	විදුලි සැර වැදීම	ඇත	15
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	හොරොවිපොතාන	2016-07-15	149 කුලාන පරංගියාවාඩිය	හක්කපටස්	ඇත	12
පුත්තලම	පුත්තලම	කරුවලගස්වැව	2016-10-03	මොරියාකුලම විදුලිවැට ආසන්නයේ	පණුරෝගය උග්‍රවීම	ඇත	3-4

2015 මියගිය ඇතුන් පිළිබඳ තොරතුරු

කලාපය	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා.ලේ. කො.	දිනය	මියගිය හේතුව	ගැහැණු පිරිමි බව	වයස අවු:	මියගිය ස්ථානය
පොලොන්නරුව	පොලොන්නරුව	ලංකාපුර	2015-03-20	හක්කපටස්	ඇත	18-20	සංඝබෝධිගම ප්‍රදේශය
අනුරාධපුරය	අනුරාධපුරය	කැබිනිගොල්ලුව	2015-08-17	හක්කපටස්	ඇත	7-8	සිංහල ඇටවීරගොල්ල
වයඹ	කුරුණෑගල	ඇහැටුවැව	2015-08-20	විෂ ගරිගතවීමෙන්	ඇත්පැටියා	4-5	රත්නදිවුල්වැව උච පරණගම
නැගෙනහිර	අම්පාර	ලාහුගල	2015-09-23	ඇතුන් දෙදෙනෙකු අතර ඇතිවූ ගැටුමකින් ඇතිවූ තුවාල නිසා	ඇත	15-20	උද්‍යානය තුළ ඉටිකලවැව ආසන්නයේ
නැගෙනහිර	අම්පාර	ලාහුගල	2015-11-27	සඳහන්කර නොමැත	ඇත	18-20	පානම කුඩුමිබිගල අභය භූමිය හැලම වැව

මෑත කාලයේදී මිය දළ ඇතුන්

-----

1. රාවණ (2017/ සැප්තැම්බර්)
2. පජ්ජල (2017/ අප්‍රේල් 3)
3. කහටගස්දිගිලිය ඇතා (2017 පෙබරවාරි 7)
4. කොට්ටුකව්වි ඇතා (2017/මාර්තු 23)
5. ගල්ගමු පුට්ටුවා (2017 /නොවැම්බර් 27)
- 6.තබ්බෝව ඇතා (2017 නොවැම්බර් 29)
- 7.රිට්ගල ඇතා 2017 දෙසැම්බර් 8) 8.සෙල්ලකන්දේ ඒක දන්ත (2017 දෙසැම්බර් 27)
- 9.කල්ලාරු ඇතා (2018 ජනවාරි 3) 10.තබ්බෝව ඇතා 2.

2.

3.

4

5.

6.

7.

8.

9.

10.

361

අලි මරණ සඳහා හේතු	වර්ෂ				
	2016	2015	2014	2013	2012
ගිනි අවි	44	44	52	35	50
විදුලි වැදීම්	17	17	12	26	21
වස දීමෙන්	5	5	7	6	6
හක්ක පටස්	51	51	33	32	39
දුම්පිය අනතුරු	12	12	10	7	10
හඳුනා නොගත්	39	39	63	59	80
අනතුරු	6	6	9	10	18
ස්වභාවික	11	11	33	16	15
වෙනත් හේතූන්	20	20	12	15	11
	-----	-----	-----	-----	-----
එකතුව	279	205	231	206	250
	=====	=====	=====	=====	=====

73

1A

රහසිගතයි

අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලය
அமைச்சரவை அலுவலகம்
OFFICE OF THE CABINET OF MINISTERS

CABINET DECISION   අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය   அமைச்சரவைத் தீர்மானம்

පිටපත් : ජනාධිපති ලේකම්.   මගේ අංකය: අමප/17/1057/708/014
අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්.   2017 ජූනි මස 07 දින.
මහවැලි සංවර්ධන හා
පරිසර ලේකම්.
ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා
ආර්.ක.ලේකම්.
මුදල් හා ජනමාධ්‍ය ලේකම්.
විගණකාධිපති.

ක්‍රියා කළ යුතු : තිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.

**කසළ බැහැර කරන ස්ථානවල වන අලි ගැවසීම
වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම**

(තිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී ගරු ඇමතිතුමා සහ පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ගරු ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2017-05-16 දිනැති ඒකාබද්ධ සංදේශය)

2017 මැයි මස 30 දින පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තීරණයක් අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා මේ සමඟ එවා ඇත.

ඩබ්ලිව්.එම්.ඩී.එස්.ප්‍රනාන්දු
අතිරේක ලේකම්.

අ.කලේ/එස්.අබේසිංහ
අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්.

(අ) න්‍යාය පත්‍රයේ විෂයයන්:

(I) අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා - සාමාන්‍ය:

07. අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 17/1057/708/014 වූ, “කසළ බැහැර කරන ස්ථානවල වන අලි ගැවසීම වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම” යන මැයෙන් තිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී ඇමතිතුමා සහ පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2017-05-16 දිනැති ඒකාබද්ධ සංදේශය - ඉහත සඳහන් සංදේශය මුදල් හා ජනමාධ්‍ය ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදී. මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී:

365
අ. (සං.)
(2017/5/16)

16	119 කැමිස් එන්ෆී ගලිය බාන කැන කුණුවල	145741	341342
17	කර්මාන්ත සලාම් සලාම් ප්‍රධාන භූමිය අසල කුණුවල	145715	341657
18	කර්මාන්ත පොරොන්දු ප්‍රදේශයේ රොට්ටිව් සාර	151385	337581
19		160112	329133
20		160067	329437
21		150540	331181
22	මොරොනාඩි කොරකනවැව	154620	344115
23	පුලුඹවැව, පෙට්ටිගම වනසංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉඩම	198825	316673

අංක 44 වන වනජීවී කලාපය

අංකය	ඛ.උ/ අඩවිය/ කිරිවුට	ස්ථානය	E	N
43	හම්බන්තොට අඩවිය	හම්බන්තොට මහ නාගර සභාවේ කුණු කසල බැහැර කරන ස්ථානය (කොමිස්නේට් බලාගාරය)	239126	108723
44			227333	117283
45		සුරියවැව ප්‍රාදේශීය සභාවේ කුණු කසල බැහැර කරන ස්ථානය - පිදුනාගල ප්‍රදේශය	227433	117312
46			227325	117408
47			227438	117408

අංක 45 වන වනජීවී කලාපය

අංකය	ඛ.උ/ අඩවිය/ කිරිවුට	ස්ථානය	E	N
48	වීල්ගමුණ අඩවිය	හොඩි උල්පත	215372	261808
49	ආලනැර අඩවිය	බකවුණ දඹුල්ල මාර්ගය	201681	288156
50	මොළොන්නැරුව අඩවිය	ගල්ලාල්ල අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය ස්ථානය	230878	299858
51	පිහිරිය	දිගම්පත	190930	307050
52	කඩුදුල්ල ඩ. උ.	රොට් වැව අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණ මධ්‍යස්ථානය	212595	319605
53	පිඹුරක්කුව අඩවිය	බලුණකොටුව අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ස්ථානය	243721	290561

2326732
 2390657
 2399673

මගේ අංකය }
 My No } PL/1501/07/04
 ඔබේ අංකය }
 Your No }
 දිනය }
 Date } 2017.03.1

පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය
 மாகாண சபைகள் மற்றும் உள்ளூராட்சி அமைச்சு
 Ministry of Provincial Councils and Local Government
 330, යුනියන් පොලො, කොළඹ 02/330, யூனியன் பதவி, கொழும்பு 02/330, Union Place, Colombo 02

CP/2017/04
 රහස්‍ය

අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාව

පළාත් මට්ටමින් කඩිනම කොමිෂන්වලට යන්ත්‍රණ ස්ථාපිත කිරීම.

01. පසුබිම

භෞලික දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳව පැරිස් ගිවිසුම හා දේශීය උපාය මාර්ගික සම්මුතිය මඟින් භෞලික වෙනස්වීම් අවම කිරීම සඳහා දේශීය දායකත්වය තීරණය කිරීම සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයෙහි විභාගීය මෙම අමාත්‍යාංශය වෙත භාර කර ඇති බැවින්, අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයක් අනුව මගේ ආචාර්යවරයන් හා මහවැලි හා පරිසර ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයා ඇතුළු ගරු ප්‍රධාන අමාත්‍යවරුන්ගේ ආචාර්යවරයන් යුත් උපදේශන කමිටුවක් හා අමාත්‍යාංශ ලේකම්, පළාත් සභා ප්‍රධානීන්, රාජ්‍ය ආයතන ප්‍රධානීන්, විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් ඇතුළත් සැලසුම් සම්පාදනය හා මෙහෙයුම් පිළිබඳ විශේෂඥ කමිටුවක් කසළ කළමනාකරණය වෙනුවෙන් ස්ථාපිත කර ඇත. මේ මඟින් 2017 වර්ෂය සඳහා කසළ කළමනාකරණ වැඩසටහන් සකස් කර ඉහත විශේෂඥ කමිටුවට ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය දීමට ඉඩ ඇත. අදාළ වැඩසටහන විධිමත් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 2017 වාර්ෂික අයවැය මඟින් රුපියල් මිලියන 1200 ක මුදලක් වෙන් කොට ඇති අතර අයවැය කට්ටල 420 වගන්තිය ප්‍රකාරව රාජ්‍ය අංශයේ හෝ පෞද්ගලික අංශයේ සහාය ඇතිව කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති 25 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 500 ක් වෙන් කර ඇත.

මේ අනුව සමස්ථ දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි

- 01. නොදිරන කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- 02. දිරන කසළ මූලික කරගත් කොමිෂන්වලට නිෂ්පාදන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළු වැඩසටහන් රාශියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මෙම අමාත්‍යාංශය සැලසුම් කර ඇත. ඉහත වැඩසටහන සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණ කමිටුවේ අනුමැතිය ලබා ගත් වාර්තාව උපලේඛන 01 වශයෙන් අමුණා ඇත. මෙම වැඩසටහන සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යන්ත්‍රෝපකරණවලද අවශ්‍යතාවයක් පවතින අතර 2017 අයවැය ලේඛනය ඉදිරිපත් කිරීමේදී කොරියානු සහන ණය වැඩසටහනක් යටතේ රුපියල් මිලියන 1,660.00 ක මුදලක් වෙන් කර ඇති අතර එමඟින් පළාත් පාලන

අතිරේක ලේකම් (පාලන හා මුදල්) Additional Secretary (Admin & Finance) Tel: 2347528 Fax: 2347529	අතිරේක ලේකම් (පළාත් පාලන සහ පළාත් සභා) Additional Secretary (Local Govt. & Provin. Councils) Tel: 2328106 Fax: 2324142	අතිරේක ලේකම් (සංවර්ධන) Additional Secretary (Development) Tel: 2303722	ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී Chief Accountant
--	---	--	--

ආයතන සඳහා කම්පැක්ටර් යන්ත්‍ර 151ක ප්‍රමාණයක් සපයාගෙන බෙදා හැරීමට හැකිවුවහොත් එයද මෙම වැඩසටහන සාර්ථක වීමට විශාල දායකත්වය වේ. එබැවින්, විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව හරහා කඩිනම් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කර මේ වසරේදීම අදාළ ණය යෝජනා ක්‍රමය හරහා යන්ත්‍රෝපකරණ ලබා හැරීමට කටයුතු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ද අවධාරණය කරමි.

තවද මෙම අමාත්‍යාංශය විසින් දී ඇති උපදෙස් අනුව මහා නගර සභා සියල්ලක්ම කසළ වෙන් කර එකතු කිරීම ආරම්භ කොට දැනට ක්‍රියාත්මක කරන අතර 2017 මැයි මස 01 දින සිට සියලුම නගර සභා හා ප්‍රාදේශීය සභා සඳහාද මෙම කසළ ජනනය වන ස්ථානයේදීම වෙන් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ව්‍යාප්ත කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. දිවයිනේ පළාත් පාලන ආයතන තුළ නොදිරන කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර, වර්ගීකරණය කළ නොදිරන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සඳහා පෞද්ගලික ආයතන සමඟ, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ ඒකාබද්ධව ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දීම ඒ යටතේ සිදු වේ. එහිදී පෞද්ගලික ආයතන සමඟ පළාත් පාලන ආයතන වලට ගිවිසුම්වලට එළඹීමට අවකාශ හිමිවන අතර එමඟින් විධිමත් කාලසටහනකට අනුව වර්ගීකරණය කළ නොදිරන කසළ එකතු කිරීම හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමට හැකි වේ.

එසේම කසළ වර්ගීකරණය සඳහා ජනතාව දැනුවත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර එහි ආරම්භක පියවරක් ලෙස පාසල් මට්ටමින් හා පළාත් පාලන ආයතන මට්ටමින් දැනුවත් කිරීම මෙම වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

කසළ අපහරණය පිළිබඳව ප්‍රචාරක වැඩසටහනක අවශ්‍යතාවය ද හඳුනාගෙන ඇති අතර ඒ සඳහා විද්‍යුත් හා චුම්බක ජනමාධ්‍ය ඇතුළුව විධාත් ප්‍රතිඵලදායී ක්‍රමවේද හඳුන්වාදීමටත්, ඒ සඳහා දැනට ක්‍රියාත්මක ගෝලීය උණුසුම අවම කිරීමේ කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳ තාක්ෂණ කමිටුවට වැඩසටහන් හඳුන්වාදීමට බලාපොරොත්තු වන අතර ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය විසින් අංක PCMD/PS/02/PCG හා 2017.01.03 දිනැතිව නිකුත් කළ කසළ කළමනාකරණය සඳහා වූ වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව අවශ්‍ය සහාය ලබා දෙන ලෙසට අදාළ අමාත්‍යාංශ වලින් ද ඉල්ලා සිටිමි.

02. නිරීක්ෂණ

භාග්‍යවක හා කෘෂිකාර්මික අපද්‍රව්‍ය ජපන් ස්වයංක්‍රීය ස්වයු තාක්ෂණය මඟින් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කර කාබනික පොහොර නිපදවීමේ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ජපනයේ “කව්ෂිමා පෞද්ගලික සමාගම” විසින් කොම්පෝස්ට් සකස්කරන යන්ත්‍රයක් මේ වන විට මධ්‍යම පළාතේ කුණ්ඩසාලේ ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ අලුත්වත්ත නම් ස්ථානයේ ස්ථාපනය කොට ඇත. මෙය කුණ්ඩසාලේ ප්‍රාදේශීය සභාව හා හානදුම්බර ප්‍රාදේශීය සභාව ඒකාබද්ධව 2014 වර්ෂයේ ජයිකා ආධාර ව්‍යාපෘතියක් මඟින් මෙම අමාත්‍යාංශයේ ද මැදිහත් වීමෙන් ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතියකි. එමඟින් දිනකට දිරන කසළ මෙට්‍රික් ටොන් 25ක් කොම්පෝස්ට් පොහොර බවට පත් කිරීමේ හැකියාවක් පවතින අතර මේ වන විට අවට පළාත් පාලන ආයතනවලින් ලබාගත් කසළ ද ඇතුළුව දිනකට මෙට්‍රික් ටොන් 17ක් පමණ කොම්පෝස්ට් පොහොර බවට පත් කරනු ලැබේ. මෙය දැනට ශ්‍රී ලංකාව පුරා ක්‍රියාත්මක වන කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘතිවලට වඩා නව මහක් ගත් ව්‍යාපෘතියක් වන අතර කව්ෂිමා සමාගම විසින් කොම්පෝස්ට් යන්ත්‍රයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ ඉදිරිපත් කර ඇති ව්‍යාපෘති වාර්තාව උපලේඛනය 02 ලෙස අමුණා ඇත. ඒ අනුව හා ඉහත නියමු ව්‍යාපෘතියේ නිරීක්ෂණ අනුව ලැබී ඇති ප්‍රතිලාභ පහත සඳහන් කරමි.

- ◆ හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම වීම තුළින් ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යාම පාලනය කිරීමට හැකි වීම. (උපලේඛන 02 හි පිටු අංක 07)

- ❖ දුරගන්ධයක් වහනය නොවීම. (උපලේඛන 02 හි 8වූ අංක 07)
- ❖ අඩු ශ්‍රම දායකත්වයකින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වීම.
- ❖ දිනකට දීර්ඝ කසළ මෙට්‍රික් ටොන් 50ක් කොමිපෝස්ට් බවට පත් කිරීමේ හැකියාව
- ❖ කොමිපෝස්ට් ක්ලෝරෝෆීම් එකක් සඳහා නිෂ්පාදන වියදම රුපියල් 5.60ක් පමණ වීම
- ❖ ගොඩනැගිල්ල තුළ සිදුවන ක්‍රියාවලියක් බැවින් වනසතුන්ගෙන්, සුනඛයන්ගෙන් වන හානිය අවම වීම.

2017 වසර සඳහා ලැබී ඇති ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය අනුව පළාත් නවය සඳහා කොමිපෝස්ට් යන්ත්‍ර 09ක් ස්ථාපිත කිරීම යටතේ ලැබෙන ප්‍රතිලාභ-

01. අදාළ පළාත්වල වැඩිවශයෙන් කසළ ජනනය වන පළාත් පාලන ආයතන කිහිපයක් එකතු කොට එක් පළාත් පාලන බලප්‍රදේශයක යන්ත්‍රය ස්ථාපිත කර දිනකට කසළ මෙට්‍රික් ටොන් 50ක් කොමිපෝස්ට්කරණය කිරීමේ හැකියාව.
02. දින 60කදී කොමිපෝස්ට් නිෂ්පාදනය සිදුවන අතර අඛණ්ඩව දිනකට මෙට්‍රික් ටොන් 50 බැගින් කොමිපෝස්ට්කරණය සඳහා යොදා ගැනීමට හැකිවීම.
03. පළාත් 09 තුළ පළාත් පාලන ආයතන 51 ක දිනකට දීර්ඝ කසළ මෙට්‍රික් ටොන් 450ක් සඳහා විසඳුම් ලබාදීම.
04. කොමිපෝස්ට් පොහොරවල ගුණාත්මක තත්ත්වය වර්ධනය කර කොමිපෝස්ට් අලෙවිය මගින් නිෂ්පාදන වියදම් අවම කර ආදායම් උත්පාදන මාර්ගයක් බවට පත්කිරීම හා කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ගුණාත්මකභාවයෙන් යුත් (රසායනික පොහොරවලට ආදේශකයක් ලෙස) කාබනික පොහොර සැපයීම.
05. වන සතුනට සිදු වන හානිය වැළැක්වීම හා දුරගන්ධය නොමැතිවීම හේතුවෙන් පරිසර හානිය අවම වීම.
06. දීර්ඝ කසළ පමණක් මෙම යන්ත්‍රයට භාවිතයට ගැනීම තුළින් කසළ වෙන්කොට එකතු කිරීමේ ප්‍රවණතාවය පළාත් පාලන ආයතන තුළ වර්ධනය කිරීමේ හැකියාව හා නොදීර්ඝ කසළ සඳහා ව්‍යාපෘතියක් මෙම භූමිය තුළම ආරම්භ කිරීමේ හැකියාව

නවීන ස්වයංක්‍රීය ස්වායු තාක්ෂණ කොමිපෝස්ට් යන්ත්‍ර හඳුන්වාදීමට යෝජිත ස්ථාන හා එමගින් කසළ ප්‍රවාහනීයව යෝජිත පළාත් පාලන ආයතන පිළිබඳ විස්තර පහත ඉදිරිපත් කරමි.

පළාත	යන්ත්‍රය ස්ථාපනය කරන ආයතනය	කසළ ලබාගැනීමට හැකි පළාත් පාලන ආයතන
බස්නාහිර පළාත	මහර ප්‍රාදේශීය සභාව	පැලියගොඩ නගර සභාව, වත්තල-මාබෝල ප්‍රාදේශීය සභාව, බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව, කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභාව
වයඹ පළාත	ඉබ්බාගමුව ප්‍රාදේශීය සභාව	කුරුණෑගල මහා නගර සභාව, කුරුණෑගල ප්‍රාදේශීය සභාව, මාවතගම ප්‍රාදේශීය සභාව, රිදීගම ප්‍රාදේශීය සභාව, වාරියපොල ප්‍රාදේශීය සභාව

පළාත	යන්ත්‍රය ජරාපනය කරන ආයතනය	කසළ ලබාගැනීමට හැකි පළාත් පාලන ආයතන
03. උතුරු පළාත	වඩමාරවරි නිරිත ප්‍රාදේශීය සභාව	වාවකව්වේරි නගර සභාව, ජේදුරුතුඩුව නගර සභාව, වැල්වැට්තුරෙයි නගර සභාව, වාවකව්වේරි ප්‍රාදේශීය සභාව, ජේදුරුතුඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව, වලිකාමම් (බටහිර) ප්‍රාදේශීය සභාව
04. දකුණු පළාත	හම්බන්තොට මහා නගර සභාව	හම්බන්තොට ප්‍රාදේශීය සභාව, අම්බලන්තොට ප්‍රාදේශීය සභාව, අඟුණකොළොලැස්ස ප්‍රාදේශීය සභාව, තිස්සමහරාම ප්‍රාදේශීය සභාව, සුරියවැව ප්‍රාදේශීය සභාව
05. නැගෙනහිර පළාත	අඩ්ඩාලවවෙන ප්‍රාදේශීය සභාව	සමන්තුරෙයි ප්‍රාදේශීය සභාව, අක්කරෙයිපත්තු මහා නගර සභාව, කල්මුණේ මහා නගර සභාව, කරෙරුති ප්‍රාදේශීය සභාව, නින්දවුර් ප්‍රාදේශීය සභාව
06. ඌව පළාත	බණ්ඩාරවෙල මහා නගර සභාව	හපුතලේ නගර සභාව, බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය සභාව, ඇල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව, හාලිඇල ප්‍රාදේශීය සභාව, හපුතලේ ප්‍රාදේශීය සභාව, වැලිමඩ ප්‍රාදේශීය සභාව
07. සබරගමුව පළාත	කෑගල්ල නගර සභාව	කෑගල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව, මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව, අරණයක ප්‍රාදේශීය සභාව, මුලක්කොහුපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාව, දෙතිඹිට්ට ප්‍රාදේශීය සභාව, හලිගමුව ප්‍රාදේශීය සභාව, රුවන්වැල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව, යටියන්තොට ප්‍රාදේශීය සභාව, දැරණියගල ප්‍රාදේශීය සභාව, රඹුක්කන ප්‍රාදේශීය සභාව, වරකාපොල ප්‍රාදේශීය සභාව
08. මධ්‍යම පළාත	දඹුල්ල මහා නගර සභාව	දඹුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව, නාඋල ප්‍රාදේශීය සභාව, හලේවෙල ප්‍රාදේශීය සභාව, කැකිරාව ප්‍රාදේශීය සභාව
09. උතුරු මැද	පොළොන්නරුව මහා නගර සභාව	දිඹුලාගල ප්‍රාදේශීය සභාව, වැලිකන්ද ප්‍රාදේශීය සභාව, භිඞුරක්ගොඩ ප්‍රාදේශීය සභාව, මැදිරිහිරිය ප්‍රාදේශීය සභාව, ලංකාපුර ප්‍රාදේශීය සභාව

මෙම ජපානයේ නිෂ්පාදිත කවඹුමා කොම්පෝස්ට් යන්ත්‍රය රුපියල් මිලියන 123,344,830.00ක් වශයෙන් මිල නියම කර ඇති අතර (උපලේඛන 2හි වගු අංක 10 අනුව) දිනකට කසළ මෙට්‍රික් ටොන් 50ක් කොම්පෝස්ට් කිරීම ආරම්භ කළ හැක. ඒ අනුව දිනකට කොම්පෝස්ට් මෙට්‍රික් ටොන් 16ක් නිෂ්පාදනය කළ හැක.

මෙම කොම්පෝස්ට් අංගන 09 වානිජ ව්‍යාපාර වශයෙන් පවත්වාගෙන යාමට අදාළ පළාත් පාලන ආයතනවලට අවකාශ ලැබෙන අතර එක් යන්ත්‍රයක් සඳහා වියදම් හා ආදායම් විශ්ලේෂණය සැකසුවත් හෙතෙමින් දක්වා ඇත.

නියමි ව්‍යාපෘතියෙන් ලබාගත් තොරතුරු අනුව දළ වශයෙන් එක් කොමිටේස්ට් අංගනයක් නඩත්තුව සඳහා සත්‍ය වියදම් හා ආදායම :-

කසළ මෙට්‍රික් ටොන් එකක් සඳහා නිෂ්පාදන වියදම = රු. 6160.00 (නියමි ව්‍යාපෘතියෙන් ලබා ගත් තොරතුරු අනුව)	
වසරකට නිෂ්පාදනය වන කොමිටේස්ට් ප්‍රමාණය	= 16*365 = මෙ. ටොන් 5840
කොමිටේස්ට් මෙට්‍රික් ටොන් එකක් සඳහා අපේක්ෂිත විකුණුම් මිල = රු. 20,000.00	
වසරකට ආදායම	= රු. 5840*20000 = 116,800,000.00
වසරකට නිෂ්පාදන වියදම	= රු. 6160*5840 = 35,974,400.00
ලාභය	= රු. 116,800,000.00 - 35,974,400.00 = රු. 80,825,600.00

03. අනුමැතිය

ඒ අනුව පළාත් පාලන ආයතන මට්ටමින් බරපතල ගැටළුවක්ව පවතින කසළ ප්‍රශ්නයට මේ වසර තුළදීම විසඳුමක් ලබා දීම මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ වන අතර ඒ සඳහා පහත සඳහන් යෝජනා සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය අපේක්ෂා කරමි.

1. සියලුම පළාත් පාලන ආයතනවල එකතු කරන කසළ වර්ගීකරණයකොට එකතු කිරීමට යෝජිත වැඩසටහන සඳහා අනුමැතිය
2. 2017 වසර සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත කොරියානු ණය ආධාර වැඩසටහන යටතේ වන රුපියල් මිලියන 1,660.00 මුදල මේ වසර තුළ උපයෝජනය කිරීම සඳහා කඩිනම් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට උපදෙස් දීම.
3. දිගු කසළ කොමිටේස්ට්කරණය සඳහා ජපානයේ කවම්මා යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති මිලගණන් හා එහි යෝග්‍යතාවය පිළිබඳ නිර්දේශ ලබා ගැනීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල ප්‍රසම්පාදන කමිටුවක් හා තාක්ෂණ කමිටුවක් පත් කර අදාළ නිර්දේශ අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කිරීම.

2017 ඔරතු මස.....15 දින

පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය

අංක.330

නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන

අංක 02

Yasun M

.....
ලේකම් මුස්තාපා (පා.ම)

ජනාධිපති නිකේත

පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන

අමාත්‍ය

නිරීක්ෂණ : ඉහත යෝජනා සඳහා එකඟවෙමි.

තවද, විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රතිපාදන කිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය වෙත ලබා දී ඇති අයවැය ප්‍රතිපාදන තුළ කළමනාකරණය කර ගත යුතුය.

දැන්. කළේ:/

මංගල සමරවීර, පා.ම.
මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය

08/11/098-V

47

මුදල් අමාත්‍යාංශය
நிதி அமைச்சு

MINISTRY OF FINANCE

සෞඛ්‍ය සේවා මධ්‍යස්ථානය, කොළඹ 01,
ශ්‍රී ලංකාව.

செயலகம், கொழும்பு 01.
இலங்கை

The Secretariat, Colombo 01.
Sri Lanka

දුරකථන } (94)-11-2484500
දුරකථන } (94)-11-2484600
දුරකථන } (94)-11-2484700

ෆැක්ස් }
ෆැක්ස් } (94)-11-2449823
ෆැක්ස් }
Fax

වෙබ් අඩවිය }
වෙබ් අඩවිය } www.treasury.gov.lk
වෙබ් අඩවිය }
Website

අංකය } MF5/NP/CP/17/106
අංකය }
අංකය }

ඔබේ අංකය }
ඔබේ අංකය } 17/1057/708/014
ඔබේ අංකය }
உமது இல. }
Your No.

දිනය }
දිනය } 26 .05.2017
දිනය }
திகதி }
Date

CABINET MEMORANDUM

Observations of the Minister of Finance and Mass Media

- Ministry** : Sustainable Development and Wild Life
Provincial Councils and Local Government
- Subject and Date** : Taking Measures to Prevent Hanging around of Wild Elephants at Waste Disposal Sites.
16.05.2017
- Proposals/ Requests** : The approval of the Cabinet of Ministers is sought for following proposals;
1. To extend the method of collecting segregated waste initiated by the Ministry of Provincial Councils and Local Government within all the Municipal Councils of the island in Urban Councils and Pradeshiya Sabhas expeditiously and to introduce a sustainable method for that.
  2. To prevent entering of wild elephants to open waste disposal yards through the installation of an electric fence by the Ministry of Sustainable Development and Wild Life and to maintain it constantly.
  3. To give priority for the places where wild animals commonly hang about at the waste recycling programmes conducted through Local Authorities by the Ministry of Provincial Councils and Local Government.

Observations : I agree with the proposals.

Further, the required funds for the establishment of electric fences have to be managed within the provided budgetary allocations to the Ministry of Sustainable Development and Wild Life.

Mangala Samaraweera, M.P.
Minister of Finance and Mass Media

- (i) සංදේශයේ අවසන් ඡේදයේ සඳහන් (1), (2) සහ (3) යෝජනා සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම; සහ
- (ii) සංදේශයේ සඳහන් වීදුලි වැටවල් ඉදි කිරීම සඳහා දැරීමට සිදු වන පිරිවැය අමාත්‍යාංශය වෙත 2017 වර්ෂය සඳහා ලබා දී ඇති අයවැය ප්‍රතිපාදන තුළින් කළමනාකරණය කරගැනීමට පියවර ගන්නා ලෙස තීරණ සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ට නියම කිරීම.

ක්‍රියා කළ යුතු: තීරණ සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය - ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
 පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය - ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.

පිටපත්: ජනාධිපති ලේකම් - සංදේශයේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
 අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම් - සංදේශයේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
 මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය - සංදේශයේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
 ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශය - සංදේශයේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
 මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය

3250
මගේ අංකය වජී/කත/සංආ/ /2016

සහකාර අධ්‍යක්ෂ,
උච්ච කලාප කාර්යාලය,
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව,
කතරගම.
2016.10. 27

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (අලි සංරක්ෂණ),
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව.

වනඅලින්ට ආහාරයට ගැනීමට හැකිවන පරිදි කැලිකසල බැහැර වන ස්ථාන සම්බන්ධවයි

උක්ත කරුණට අදාළව වන අලින්ට ආහාර ගැනීමට හැකිවන පරිදි කැලි කසල බැහැර කරන ස්ථාන සම්බන්ධව වනසත්ව අඩවි ආරක්ෂක මොනරාගල වජී/මො/අ/2029/2016 නිර්දේශිතව වනසත්ව අඩවි ආරක්ෂක (වැල්ලවාය)ගේ අංක වජී/සං.දෙ/වැ.අ/698/2016 දරණ හා 2016.10.13 දිනැති ලිපිය මගින්ද වනසත්ව අඩවි ආරක්ෂක (කතරගම)ගේ අංක වජී/කත/අඩ/510/2016 දරණ හා 2016.10.20 දිනැති ලිපිය මගින්ද උද්‍යාන භාරකරු (යාල) ගේ අංක වජී/යාල/අලි.සං/01-06/3416/2016 දරණ හා 2016.10.20 දිනැති ලිපිය මගින්ද GPS කණ්ඩාංක සමඟ තොරතුරුද ඉදිරිපත් කර ඇත.

අදාළ GPS කණ්ඩාංක සහිත ස්ථාන හා තොරතුරු පිටපත් වල සඳහන්ව ඇත.

වනසත්ව අඩවි ආරක්ෂක (මොනරාගල) මේ සම්බන්ධව මහගොඩයාය කසල ප්‍රතිවක්‍රීකරණ මධ්‍යස්ථානය වටා ඇති ද්වීත්ව විදුලි වැටේ කසල බැහැරවන ස්ථානය GPS පාඨාංක 0255401 හා 0176262 බව 2016.10.21 දින ලබාදුන් දුරකථන පණිවුඩය මගින් දැනුම් දී ඇත.

මෙයට අමතරව ලුණුගම්වෙහෙර ජාතික උද්‍යානයේ ගල්ඔය ජාතික උද්‍යානයේ ගල්ගේ ජාතික උද්‍යානයේ වන අලින් කැලි කසල ආහාරයට ගන්නා ස්ථාන නොමැති බවත් දැනුම් දී ඇත.

කාරුණික දැගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරමි.

ash
අයි.එච්.එස්.කේ.ද සිල්වා,
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (උච්ච) කලාපය.
සහකාර අධ්‍යක්ෂ
උච්ච කලාප කාර්යාලය
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
කතරගම

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
අලි සංරක්ෂණ
වනසත්ව අඩවි ආරක්ෂක
කතරගම
27/10/16

4
32

20/EC

ඩී.ඒ.මුතුබණ්ඩා,
ගරු අධ්‍යක්ෂක හා සංවර්ධන නිලධාරී,
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව,
කතරගම.
2016.10.11

කීර්සර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍ය ගරු ජයවික්‍රම පෙරේරා මැතිතුමා,
භීව්‍යාස හා ඉදිකිරීම් අමාත්‍ය ගරු සජීත් ප්‍රේමදාස මැතිතුමා,

වන අලි විනාශ කරවන ප්‍රාදේශීය සහා කුණු බැහැර කිරීම් විධිමත් කරවීම.

රක්ෂිත ආශ්‍රිතව පවත්නා ප්‍රාදේශීය සහා කම නගර වලින් බැහැර කරන කුණු දිනපතා රක්ෂිත ආසන්න කැලාවලට හෝ තෝරාගත් වනාන්ත ස්ථානයකට අවිධිමත්ව බැහැර කිරීම කරයි. පාරිසරික වශයෙන් මෙය හානි කර ක්‍රියාවක් මෙන්ම රටක් වශයෙන් පවිත්‍රාවය විනාශ කරන අප්‍රසන්න ක්‍රියාවකි.

මෙම පරිසර විනාශ කරවන විශේෂයෙන් වන අලින්ගේ ජීවිතවලට තර්ජනයක් වී ඇති මෙම අශෝභන ක්‍රියාව නතර කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් රටටම ආදර්ශයක් වන පරිදි හමිබන්තොට දිස්ත්‍රික්කයෙන් ආරම්භ කිරීම හුදුසු බවට යෝජනා කරමි.

වන අලි ගම්වැදීමට ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත්තේ, මෙකී කුණුවලටල් හා අක්‍රමවත් කුණු බැහැර කිරීමය. සෑම කුණු බැහැර කරන ස්ථානයකම වන අලි දිවා/රාත්‍රී රුදී සිටීම හුලභ දර්ශනයකි. වන අලි කුණු කෑම් නිසා උද්‍යානවල පවා අලි බෙට්වල 80% ක් පමණ පොළීන් දක්නට ලැබීම අලි පරපුරේ පැවැත්මට හිත කර නොවන බවට දර්ශනයකි.

මේ සඳහා ප්‍රාදේශීය සහා සහ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව එක්ව සෑම කුණු බැහැරකිරීම් කරන ස්ථානයක්ම වන අලින්ට ඇතුල්වීමට නොහැකි පරිදි ශක්තිමත් වීදුලි වැටකින් සහ අඟලක් හෝ පස් බැම්මකින් ආවරණය කර ඉදිකිරීම ප්‍රායෝගික වනු ඇතැයි විශ්වාස කරමි. නොරොච්ඡකාන අලි කඳවුර ඉදිකර ඇති ආකාරයෙන් ඉදිකිරීම් කල හොත් මෙය සාර්ථක වනු ඇතැයි විශ්වාස කරමි.

රටේ පරිසර සංරක්ෂණය හා වන අලින්ගේ යහපත පමණක් නොව ජනතා යහපතද සලකා ගරු අමාත්‍ය වරුන් දෙදෙනාගේ මත පෙන්වීම් මත මෙම සත්කාරය ආරම්භ කිරීම හුදුසු බවට යෝජනා කරමි. යාල ජාතික උද්‍යානයට ආසන්න කිස්සම්හාරාම ප්‍රාදේශීය සහාවෙන් මෙම ආදර්ශ ව්‍යාපෘතිය කොළිපොස් පොහොර නිෂ්පාදනය හා සමයාච්ච ඉටු කිරීම වඩාත් ඵලදායී වනු ඇත.

මෙයට

ඩී.ඒ.මුතුබණ්ඩා,
ගරු අධ්‍යක්ෂක හා සංවර්ධන නිලධාරී,
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව,
කතරගම.

Handwritten notes and signatures in Sinhala script.

පිටපත්:-

02.	අමාත්‍යාංශ ලේකම් තුමා	- අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා
02.	අමාත්‍යාංශ අතිරේක ලේකම් තුමා	- අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා
03.	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තුමා	- අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා
04.	සහකාර අධ්‍යක්ෂ (ලංව)	- අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා
03.	උද්‍යාන භාරකරු (යාල)	- අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා

මුදල් අමාත්‍යාංශය
 நிதி அமைச்சு
 MINISTRY OF FINANCE

සෞඛ්‍ය මාර්ගගත, කොළඹ 01,
 ශ්‍රී ලංකාව.

செயலகம், கொழும்பு 01.
 இலங்கை

The Secretariat, Colombo 01.
 Sri Lanka

දුරකථන } (94)-11-2484500
 දුරකථන } (94)-11-2484600
 අංක } (94)-11-2484700

ෆැක්ස් }
 பெக்ஸ் } (94)-11-2449823
 Fax }

වෙබ් අඩවිය }
 வெப் சைட் } www.treasury.gov.lk
 Website }

සබ් අංක } MF5/NP/CP/17/106
 අංක }
 இல. }
 No. }

මගේ අංක }
 உமது இல. } 17/1057/708/014
 Your No. }

දිනය }
 திகதி } 26 .05.2017
 Date }

CABINET MEMORANDUM

Observations of the Minister of Finance and Mass Media

- Ministry** : Sustainable Development and Wild Life
 Provincial Councils and Local Government
- Subject and Date** : Taking Measures to Prevent Hanging around of Wild Elephants at Waste Disposal Sites.
 16.05.2017
- Proposals/ Requests** : The approval of the Cabinet of Ministers is sought for following proposals;
1. To extend the method of collecting segregated waste initiated by the Ministry of Provincial Councils and Local Government within all the Municipal Councils of the island in Urban Councils and Pradeshiya Sabhas expeditiously and to introduce a sustainable method for that.
  2. To prevent entering of wild elephants to open waste disposal yards through the installation of an electric fence by the Ministry of Sustainable Development and Wild Life and to maintain it constantly.
  3. To give priority for the places where wild animals commonly hang about at the waste recycling programmes conducted through Local Authorities by the Ministry of Provincial Councils and Local Government.

18
2

Observations : I agree with the proposals.

Further, the required funds for the establishment of electric fences have to be managed within the provided budgetary allocations to the Ministry of Sustainable Development and Wild Life.

Mangala Samaraveera, M.P.
Minister of Finance and Mass Media

(71)

(11)

(B) Agenda Items :

(I) Cabinet Papers - General

07. Cabinet Paper No.17/1057/708/014, a Joint Memorandum dated 2017-05-16 by the Ministers of Sustainable Development and Wildlife; and Provincial Councils and Local Government on "Taking measures to prevent the loitering of Wild Elephants at Waste Disposal Sites" - the above Memorandum was considered along with the observations of the Minister of Finance and Mass Media. After discussion, it was decided -

- (i) to grant approval to the proposals (1), (2) and (3) in the final paragraph of the Memorandum; and
- (ii) to direct the Secretary, Ministry of Sustainable Development and Wildlife, to take action to manage the cost to be incurred for the construction of electric fences referred to in the Memorandum, within the budgetary allocations provided to the Ministry for the year 2017.

Action by: **My/Sustainable Development and Wildlife** - above observations annexed.

My/Provincial Councils and Local Government - above observations annexed.

Copied to: **Secretary to the President** - copy of Memorandum and above observations annexed.

Secretary to the Prime Minister - copy of Memorandum and above observations annexed.

My/Mahaweli Development and Environment - copy of Memorandum and above observations annexed.

My/National Policies and Economic Affairs - copy of Memorandum and above observations annexed.

My/Finance and Mass Media

නිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය

පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය

සංදේශ අංකය : 8/2017 ලිපිගොනු අංකය : SDW2/6/4/1/73

ඒකාබද්ධ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය

රහසිගතයි

කසල බැහැර කරන ස්ථානවල වන අලි ගැවසීම වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම

භූදිත්වීම

කසල යනු ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි " සම්පතකි" නැතහොත් අනවශ්‍ය වේලාවක වැරදි ස්ථානයක ඇති අමුද්‍රව්‍යයකි. නිසිවේලාවට නිසිතැනට ස්ථානගත කිරීමෙන් නිසි ප්‍රතිඵල ලබාගත හැකිය. නවීන තාක්ෂණය සමඟ මිනිස් හා සත්ත්ව දෙකොටසම සෘජුව හානිකර වූ අපද්‍රව්‍ය අන්තරාදායක අපද්‍රව්‍ය ලෙසත් ඉවත ලන විද්‍යුත් උපකරණ ආදිය විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය ලෙසත් වෛද්‍ය කටයුතු වෙනුවෙන් පාවිච්චි කර ඉවතලන ද්‍රව්‍ය සායනික අපද්‍රව්‍ය ලෙසත් වර්ගීකරණය කර ඇත. එනමුත් තවමත් බොහෝ පළාත් පාලන ආයතන මගින් කසල බැහැර කරන්නේ වර්ගීකරණය කිරීමකින් තොරව විවෘත භූමි වලය. සිඳු ජනගහන වර්ධනය, නාගරීකරණය, කර්මාන්ත අංශයේ සිඳු වර්ධනය, යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු වීම, මිනිසුන්ගේ පරිභෝජන රටාවේ සිදු වී ඇති වෙනස්කම් නිසා අධික ලෙස උත්පාදනය වන සන අපද්‍රව්‍ය නිසි ආකාරයෙන් කළමනාකරණය නොවීම හේතුවෙන් කසල වර්ධනය වන ගැටළුවක් වී ඇත. ලෝක බැංකු වාර්තාවන්ට අනුව 2025 වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ දිනක එකතු වන ඒක පුද්ගල සන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය කිලෝ ග්රෑම් 1 දක්වා ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවයක් පවතී. මේ හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව බරපතල ප්‍රශ්න රාශියකට මුහුණ දී සිටී.

අවධිමත් ලෙස කසල බැහැර කිරීම නිසා දැනට උද්ගත වී ඇති බරපතල ගැටළුවක් ජලය වන අලි කසල ආහාරයට ගැනීම හා එම ස්ථාන වල ගැවසීම හඳුනාගෙන ඇත. මේ වන විට වන ජීවී කලාප තුළ වන අලින්ට ආහාර ගැනීමට හැකි පරිදි කසල බැහැර කරන ස්ථාන 54ක් පමණ (ඇමුණුම 01) හඳුනාගෙන ඇති අතර එම ස්ථාන අවට වන අලි 300කට අධික ප්‍රමාණයක් ගැවසේ.

ක්ෂීරපායී සත්ත්වයෙක් වන අලියා කසල පරිභෝජනය සඳහා හුරු වූ විට නිකිපතා කසල ආහාරයට ගැනීම පුරුද්දක් කරගෙන සිටින අතර එලෙස පැමිණෙන වන අලි රංචු දිනෙන් දින වර්ධනය වන බව ද පෙනේ. වර්ගීකරණය කිරීමකින් තොරව ඉවත ලන කසලවල පොලිතින්, ඉඳුල්, කුණු වූ මස්/ මාළු වර්ග සහ වෙනත් විවිධ විෂ ද්‍රව්‍ය පවතින අතර ඉන් ඇති වන බැක්ටීරියා හේතුවෙන් කසල ආහාරයට ගන්නා වන අලි ආහාර විෂවීම හා එම කසල වල ඇති දිරාපත් නොවූ පොලිතින් වැනි ද්‍රව්‍ය ආහාරයට ගැනීම නිසා මරණයට පත්වූ අවස්ථා ද වාර්තා වේ. වැනසී යන වන සත්ත්ව කොට්ඨාශයක් වන අලින්ගේ ආයුෂ ප්‍රමාණය ද මේ නිසා කෙටි වේ.

තවද පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය විසින් නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයක් වන කවම්මා කොම්පෝස්ට් යන්ත්‍ර ස්ථාපනය කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීම පිණිස ඉදිරිපත් කරන ලද අංක CP/2017/04 හා 2017/03/15 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය, අංක අමප/17/0617/744/005 දරණ

69

අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය මඟින් ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් පිළිගෙන ඇති අතර එහි සඳහන් පරිදි නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයෙන් යුත් කොම්පෝස්ට් යන්ත්‍ර ස්ථාපනය කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ යටතේ වනසතුනට සිදුවන හානිය වැළැක්වීම පිළිබඳව ද අවධාරණය කර ඇත. (ඇමුණුම 02)

කසල බැහැර කරන ස්ථාන අවට ගැවසෙමින් කසල ආහාරයට ගන්නා වන අලි සංචාරකයින්ගේ ආකර්ෂණය අඩු කිරීමට ද හේතුවක් වේ. තවද පක්ෂීන් සහ මුවන් වැනි අනෙකුත් සත්ත්වයින් ද අවිධිමත්ව බැහැර කරන කසල ආහාරයට ගැනීමට හුරුවීම නිසා ප්‍රදේශය පුරා කසල ව්‍යාප්ත වීම, සතුන් රෝගී වීම සහ මරණයට පත්වීම වැනි ගැටළු රාශියකට හේතුවේ. රක්ෂිත ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවලට සහ වෙනත් ස්ථානවලට අවිධිමත් ලෙස කසල බැහැර කිරීම අප රටේ සුන්දර පරිසරය පිළිබඳ විදේශිකයන් අතර ඇති ආකල්ප වෙනස් කිරීමට හේතු වේ. කඩිනමින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ කසල කළමනාකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයත්, ඒ සඳහා ජනතා සහභාගීත්වයේ අවශ්‍යතාවයත් දැඩිව පවතී.

යෝජනාව

පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය සහ තිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය එක්ව කසල ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් සැලසුම් කිරීම සහ තිරසර සංවර්ධන හා වන ජීවී අමාත්‍යාංශය විසින් නිසි ස්ථානවල වීදුලි වැට ඉදි කිරීම.

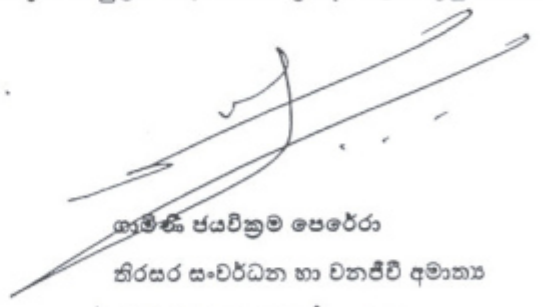
අනුමැතිය

පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය අපේක්ෂා කරමු.

1. පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය මඟින් දිවයිනේ සියලුම මහා නගර සභා බල ප්‍රදේශවල ආරම්භ කරන ලද කසල වෙන් කර එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදය කඩිනමින් නගර සභා සහ ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශ දක්වා ද ව්‍යාප්ත කිරීම හා ඒ සඳහා තිරසර ක්‍රමවේද හඳුන්වා දීම.
2. තිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය මඟින් වීදුලි වැටක් යෙදීමෙන් විවෘතව කසල බැහැර කරන ස්ථාන වලට වන අලි ඇතුළුවීම වැළැක්වීම සහ වීදුලිවැට නඩත්තු කරමින් පවත්වාගෙන යාම.
3. පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය මඟින් පළාත් පාලන ආයතන හරහා ක්‍රියාත්මක කරන කසල ප්‍රතිචක්‍රීකරණ වැඩසටහන්වලදී වනසතුන් බහුලව ගැවසෙන ප්‍රදේශවලට ප්‍රමුඛතාවය ලබාදීම.

Ym h

ගයිසර් මුස්තාපා
පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍ය
2017 මැයි මස දින
පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය
කොළඹ

ශ්‍රීමත් ජයවික්‍රම පෙරේරා
තිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍ය
2017 මැයි මස 16 දින
තිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය
බත්තරමුල්ල

69

8

අගනුවර 01

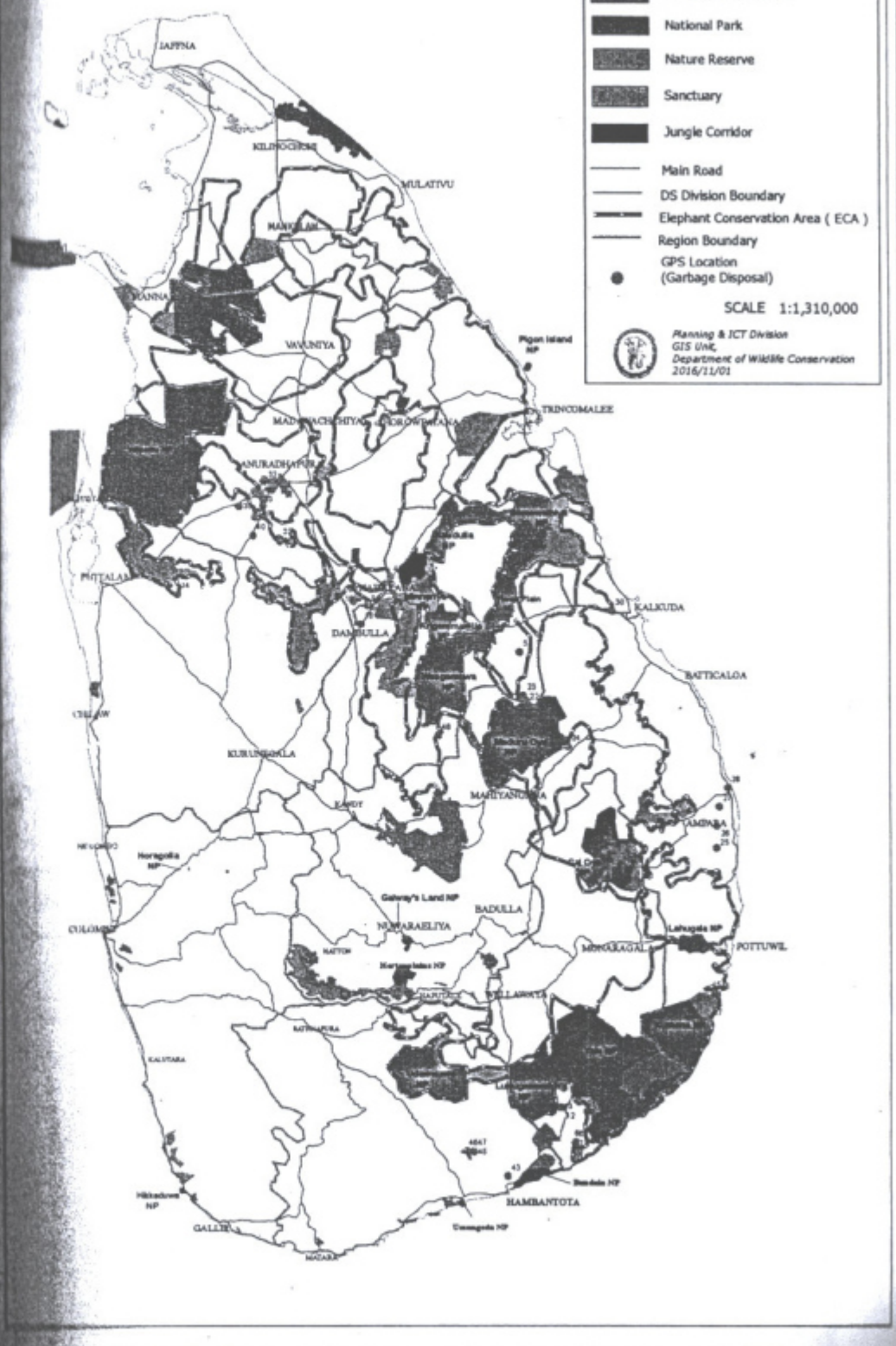
Garbage Disposal Location

Legend

- Strict Natural Reserve
- National Park
- Nature Reserve
- Sanctuary
- Jungle Corridor
- Main Road
- DS Division Boundary
- Elephant Conservation Area (ECA)
- Region Boundary
- GPS Location (Garbage Disposal)

SCALE 1:1,310,000

 Planning & ICT Division
GIS Unit,
Department of Wildlife Conservation
2016/11/01

67

වන අලුත්ව ආහාරයට ගැනීමට හැකිවන පරිදි කැලිකසල බැහැර කරනු ලබන ස්ථාන

වන අලුත්ව කලාපය

අංකය	ආ.ල/ අඩවිය/ ඩවුඩ්	ස්ථානය	E	N
0	රැඹුණු (යාල) ස. උ.	සිකුල් පව්ව ප්‍රදේශය	274806	131893
1			274935	132221
2			274669	132263
3		ආම්පුටු ප්‍රදේශය	272286	120265
4			272191	120266
5			272189	120330
6		පටනංගල ඩිවර වාඩි අසල	263189	120569
7			262981	120392
8			262896	120313
9	කකරගම අඩවිය	සෙල්ලකකරගම	258813	139343
10			258761	139357
11		ගම්පහ (පරණ කුණු වල)	258152	132479
12			258211	132518
13		ගම්පහ (අලුතින් රකකු වූ කුණු වල)	257504	132526

සුක්කලම් වනජීවී කලාපය

අංකය	ස්ථානය	E	N
14	චිනාගම රක්ෂිතයෙහි බෝගස්වැව ප්‍රදේශය	124159	310899

30

වන අලුත්ව ඇහැරයට ගැනීමට හැකිවන පරිදි කැලිකසල බැහැර කරනු ලබන ස්ථාන

වන වනජීවී කලාපය

අනු අංකය	ඡා.ල/ අඩවිය/ පිටවුව	ස්ථානය	E	N
1	ශ්‍රී ලංකා (යාල) පා. උ.	සිකුල් පව්ව ප්‍රදේශය	274806	131893
2			274935	132221
3			274669	132263
4		ආමදුව ප්‍රදේශය	272286	120265
5			272191	120266
6			272189	120330
7		පටනංගල ධීවර වාඩි අසල	263189	120569
8			262981	120392
9			262896	120313
10		කතරගම අඩවිය	සෙල්ලකතරගම	258813
11	258761			139357
12	ගම්පොළ (පරණ කුණු වල)		258152	132479
13			258211	132518
14	ගම්පොළ (අලුතින් එකතු වූ කුණු වල)	257504	132526	

සත්කලම වනජීවී කලාපය

අනු අංකය	ස්ථානය	E	N
15	හීනාගම රක්ෂිතයෙහි බෝගස්වැව ප්‍රදේශය	124159	310899

හැගෙනහිර වනජීවී කලාපය

_____

අනු අංකය	ඡා.උ/ අඩවිය/ බිට්ටුව	ස්ථානය	E	N
16	කුමන ඡා. උ.	වදගම මාර්ගය	312055	172187
17		සානකල ප්‍රදේශය	312799	171638
18		ඔකද වෙරළ	310248	162257
19	ලාහුගල ඡා. උ.	10 කණුව ප්‍රදේශය	188614	300318
20		සෙන්ගමුව යුධ හමුදා කඳවුර අසල	187618	309533
21		සෙන්ගමුව යුධ හමුදා පුහුණු පාසල අසල	187214	309533
22		කොට්ටේගොර ප්‍රදේශය	186019	308256
23	මාදුරුමය ඡා. උ.	SF කඳවුර අපුනින් ඉදිකල විදුලි බලාගාරය අසල	245974	273586
24		ATS කඳවුරේ පුහුණු වෙඩි පිටියට යන මාර්ගයේ	244887	275504
25	සනීප්භාමිය බිට්ටුව	මහමිය ප්‍රදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ මුඩගල ප්‍රදේශය	260672	257869
26	අම්පාර අඩවිය	අක්කරපත්තුව 5 කණුව	312742	222778
27		පල්ගල්කඩු	312914	230282
28		මල්කම්පිටි	313848	237042
29		මරදමුණ (බොලිවර් සිටි)	316761	243609
30		අම්පාර නගර සභා කුණු ප්‍රතිවක්‍රීකරණ මධ්‍යස්ථානය	301062	234421
31	කීරාන් බිට්ටුව	පුනානි, මියන්කල් (මඩකලපුව - පොළොන්නරුව මාර්ගය අසල)	276357	305086

අනුරාධපුරය වටීවි කලාපය

අනු අංකය	ස්ථානය	E	N
32	ලෝලුගස්වැව - කුණුවල	154594	350539
33		154711	350561
34	කොරකහවැව උරු කොටුව	153293	345615
35	පළගස්වැව උරු කොටුව	151150	346582
36	419 කැමිප් එකේ ගලිය බාන තැන කුණුවල	145741	341342
37		145715	341657
38	කරගහවැව තලාව සුසාන භූමිය අසල කුණුවල	151385	337581
39		160112	329133

10	විද්‍යාල පොස්පේට් ප්‍රදේශයේ රොට්ටුව සාර	160067	329437
11		150540	331181
12	මොරගොඩ කොරකහවැව	154620	344115
13	පලුගස්වැව, සෙවණගම වනසංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉඩම	198825	316673

කුඹු වහරීම් කලාපය

අංකය	ඡා.උ/ අඩවිය/ බිටුව	ස්ථානය	E	N
44	හම්බන්තොට අඩවිය	හම්බන්තොට මහ නගර සභාවේ කුඹු කසල බැහැර කරන ස්ථානය (කොම්පෝස්ට් බලාගාරය)	239126	108723
45			227333	117283
46		සූරියවැව ප්‍රාදේශීය සභාවේ කුඹු කසල බැහැර කරන ස්ථානය - මදුනාගල ප්‍රදේශය	227433	117312
47			227325	117408
48			227438	117408

සෞඛ්‍යානුකූල වනරීම් කලාපය

අංකය	ඡා.උ/ අඩවිය/ බිටුව	ස්ථානය	E	N
49	විල්ගමුව අඩවිය	ගොඩ උල්පත	215372	261808
50	ඇලහැර අඩවිය	බකමුණ දඹුල්ල මාර්ගය	201681	288156
51	සෞඛ්‍යානුකූල අඩවිය	ගල්ලාල්ල අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය ස්ථානය	230878	299858
52	සිරිය	දිගම්පත	190930	307050
53	කඩුබුල්ල ඡා. උ.	රොට්ටුව අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණ මධ්‍යස්ථානය	212595	319605
54	පිඹුරක්කුව අඩවිය	බමුණකොටුව අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ස්ථානය	243721	290561

වදිනියා කලාපය

කුඹු බහලන ස්ථාන වාර්තා නොවේ

කිලිනොච්චි කලාපය

මගේ අංකය :- TM/L/වපී/2013/වීවී03

2014 ඔක්තෝබර් 17 දින

ලේකම්,

වන පීචි සම්පත් සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය.

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනතට අනුව අලි ඇතුන් ලියාපදිංචි කිරීම සහ බලපත්‍ර ලබාදීම.

2009 අංක 22 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂ ලතා ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත මගින් සංශෝධිත වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥා පනතේ 22 අ (9) උප වගන්තිය පහත පරිදි වේ. " ලියාපදිංචි ඇතින්තකගේ ගැබ් ගැනීමේදී එම ඇතින්තගේ අයිතිකරු හෝ භාරකාරීත්වය දරන තැනැත්තා විසින් ඇතින්තගේ ගැබ් ගැනීම පිළිබඳ තොරතුරු සමග එම ගැබ් ගැනීම පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට දැනුම් දිය යුතුයි". තවද (10) වගන්තිය අනුව යම් උපතක් එම සිදුවීම සිදුවී දින 7ක් ඇතුළත අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ බලයලත් නිලධාරීන්ට දැනුම්දිය යුතුය.

- 2. උක්ත නීති අනුව 2009ට පසුව ලියාපදිංචි කරන සියලු අලි පැටවුන්ගේ ගැබ් තොරතුරු සහ උපත අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත වාර්තා වී ලේඛනගත විය යුතුය. එබඳු වාර්තා නොමැති හෙයින් පවතින නීතිය යටතට නොවැටීම සඳහා 2008 ට පෙරාතුව ගෘහාශ්‍රිත ඇතින්තන්ට ලැබුණු අලි පැටවුන් යැයි සඳහන් කරමින් අලි පැටවුන් ලියාපදිංචි කර තිබුණි.
- 3. 2008ට පෙරාතුව ලියාපදිංචිය සඳහා අයදුම්පත්‍ර යොමු කිරීම සිදුකර ඇතිබව අනාවරණය කිරීම සඳහා පෙරදානම් කල දින යොදා ලියා පදිංචියට සහ බලපත්‍ර ලබාගැනීමට අයදුම්පත් යොමුකර ඇතිබව සිදුකරන ලද සෝදිසි විගණන පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වූ අතර එසේ ලියාපදිංචිකර තිබූ අලිඇතුන් පිළිබඳව නියැදියක් ලෙස අංක 345,346,347, 348,227,333,228,226 හා 164(350) හා අලි පැටවුන් ලියාපදිංචියට අදාල ලිපිගොනු පරීක්ෂා කල අතර විගණන පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වූ කරුණු හා නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

01. වපී/05/05/01/01 – 345 ගොනුව යටතේ(ගැහැණු සතෙකු) ලියාපදිංචිය 2012 අප්‍රේල් 09

මෙකී ලියාපදිංචියට අදාල කරුණු හා විගණන නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

- (අ) 2010 අප්‍රේල් 18 දානමින් පොකුණුවිට, කුළුපන කිත්සිරි කහටපිටිය යන අය ලියාපදිංචි ඉල්ලුම්පත සහ බලපත්‍රයක් ලබාගැනීමේ ඉල්ලුම්පත්‍රය යොමුකර තිබුණි. මෙම ඉල්ලුම්පත්‍ර සමග පහත සඳහන් ලියවිලිද ඉදිරිපත් කර තිබුණි.
  - (i) කිත්සිරි කහටපිටිය මහතාගේ, මියගිය ඇතින්තකගේ, පැටියෙක් බවට දිවුරුම් ප්‍රකාශයක් හා
  - (ii) ප්‍රාදේශීය ලේකම් අනු අත්සන් නොකල 816/A වරකාගොඩ බවහිර නැබඩ ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය.

(ආ) උක්ත ලේඛන පදනම් කරගෙන මෙම ඇතින්ත 2012 අප්‍රේල් 09 දින ලියාපදිංචිකර බලපත්‍රයක් ලබාදී තිබුණි. පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(i) ගොනුවේ ඇති ලියාපදිංචියට සහ බලපත්‍රය ලබාගැනීමට ඉදිරිපත්කර තිබූ අයදුම්පත්‍රවල ඉල්ලුම්කරු 2010 අප්‍රේල් 18 දානමින් යොමුකර තිබුණද වනාන්ති සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා මෙහෙයුම් ශාඛාවේ දින මුද්‍රා 2008 මාර්තු 18 ලෙස සටහන්කර තිබුණි.

මේ අනුව මෙම ලේඛන දෙකම ඉල්ලුම්කරු ලබාදුන් දිනට වර්ෂ දෙකකට ආසන්න පෙර දානම් කිරීම වනාන්ති සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන්ම සිදුකිරීම මගින් උක්ත 2009 අංක 22 වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂන (සංශෝධන) පනත මගහැරීම නොහොත් පවතින නීතිය යටතට නොවැටීම සඳහා දින මුද්‍රා වෙනස් කිරීම මගින් දෙපාර්තමේන්තුවේ වගකිවයුතු නිලධාරීන් කුට ලේඛන සකස් කිරීමට දායක වී ඇති බවට වන සැකය විගණනයේදී බැහැරකල නොහැක.

(ii) උක්ත දිවුරුම් ප්‍රකාශනයද, දිවුරුම් ප්‍රකාශක අධිගුවිය යුතු නීත්‍යානුකූල අංගයන් වන දිවුරුම් ප්‍රකාශක අත්සන්කල ස්ථානයක් හෝ දිනයක් රහිත ප්‍රකාශකයක් වූ අතර, උක්ත ඇතින්තට පැවැත ඉපදුන ස්ථානය, දින වකවානු කිසිවක් එහි සඳහන් කර නොතිබුණි. මේ අනුව මෙම දිවුරුම් ප්‍රකාශනය විගණනයට පිළිගත නොහැකි එකක් විය.

(iii) 816/A වරකාගොඩ බවහිර නැබඩ ග්‍රාමනිලධාරී විසින් නිකුත් කර තිබුණු සහතිකයද නීත්‍යානුකූලව පිළිගත නොහැකි එකක් විය. සෑම ග්‍රාමනිලධාරී සහතිකයකම එකී වසම අයත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් අනු අත්සන්කොට සනාථ කලයුතු වුවත් එම සහතිකය එවැනි කිසිදු සනාථ කිරීමක් නොමැතිව සහ දිනයක් රහිත කොලයක ලියන ලද ලිපියක් විය.

(iv) උක්ත ගොනුවේ 2010 අප්‍රේල් 26 කාර්යාල සටහන මගින් ලියාපදිංචියට සහකාර අධ්‍යක්ෂ පද්මසිරි මහතා උපදෙස්පතා තිබූ අතර ඊට පසුව, දින රහිතව ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබාදියයුතු බවට සටහනක් තබා තිබුණි. පරීක්ෂණ වාර්තාවක් පදනම් කරගෙන එකී සටහන තබා තිබුණු අතර එවැනි පරීක්ෂණ වාර්තාවක් ගොනුවේ නොතිබුණි. වාර්තාවක් නොමැතිව ගොනුවේ සටහන් තැබීම සහ ඉහල නිලධාරීන් (අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (නි.ක්‍රී)) ඊට අනුකූලව කටයුතු සිදුකල ආකාරය පිළිබඳ සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.

(v) මෙකී තත්ත්වයන් යටතේ 2012 අප්‍රේල් 09 දානමින් අධ්‍යක්ෂක ජනරාල් (වැ.බ) ඉංජිනේරු උදේනි වික්‍රමසිංහ මයා ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රයක් ලබාදීම සිදුකර තිබුණි. අලියෙකු ලියාපදිංචියට හා බලපත්‍ර ලබා දීමට VAT බදු සමග රු.840 ක ගාස්තුවක් ගෙවිය යුතු වුවත් මෙකී ලියාපදිංචි ගාස්තු පවා නොගෙවා මෙම ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබා දීම සිදු කර තිබුණි. එම ගාස්තු පවා ගෙවීමකින් තොරව මේ ලියාපදිංචිය සහ බලපත්‍රය ලබාදීම සිදුකිරීම මගින් නීතියානුකූල නොවන ලියාපදිංචියක් සහ බලපත්‍රයක් ලබාදීම සිදුකර ඇතිබවට නිරීක්ෂණය විය.

එසේ වුවත්, ඊට පසුදින රු. 840ක මුදලක් 2012 මැයි 23 දානමින් අනුක්‍රමික අංක F22 159005 දරන කුවිතාන්සිය මගින් ගෙවූ බවට කුවිතාසියක් ගොනුවේ විය. නමුත් එය උක්ත ලියාපදිංචියට අදාල නොවන කුවිතාන්සියක් බව නිරීක්ෂණය විය.

(vi) ගෘහ ආශ්‍රිතව ඇතින්තකට පැවියෙකු ලැබුනේනම් අනිවාර්යයෙන්ම පශු වෛද්‍ය නිලධාරියෙකුගේ අධීක්ෂණය යටතේ ප්‍රසූතිය සිදු විය යුතු අතර වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර සියල්ල ලේඛණගත කර තැබිය යුතුය. නමුත් මෙම ඇත් පැවියා පිළිබඳ වෛද්‍ය වාර්තා කිසිවක් අදාල ලිපිගොනුවල දක්නට නොලැබුණි.

(vii) 2010 අප්‍රේල් 18 දිනට මෙම ඇතින්තගේ වයස අවුරුදු 04 ක්ද, උරහිස දක්වා උස අඩි 4' අගල් 6" ද, ඉතිරි පාදයේ වට ප්‍රමාණය අගල් 27 වශයෙන් සඳහන්කර තිබුණු අතර ඊට වසර දෙකකට පසුව එනම්

2012 අප්‍රේල් 09 ලියාපදිංචි සහතිකයේ සහ බලපත්‍රයේ වයස, උස ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය ඉහත ආකාරයෙන්ම දක්වා තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව ඇතින්නගේ කිසිදු වර්ධනයක් වසර 02ක නොමැති බව දැක්වීම විගණනයට පිළිගත නොහැක.

(viii) එසේ වුවත් 2013 හෝ 2014 වර්ෂ සඳහා මෙකී බලපත්‍රය දීර්ඝකර නොතිබුණි. විගණන දින දක්වාම වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනතට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.

02. වළ/05/05/01/01 – 347 ගොනුව යටතේ(පිරිමි සතෙකු) ලියාපදිංචිය 2012 මැයි 10

මෙකී ලියාපදිංචියට අදාළ කරුණු හා විගණන නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

- (අ) 2008 සැප්තැම්බර් 04 දානමින් නො.563, පරණ පාර, මීගොඩ ලිපිනයේ භාරත දේශප්‍රිය අමරතුංග යන අය යොමුකර තිබූ ලියාපදිංචි ඉල්ලුම්පත සහ බලප්‍රයක් ලබාගැනීමේ ඉල්ලුම්පත්‍රය සමග පහත සඳහන් ලියවිලිද ඉදිරිපත් කර තිබුණි.
  - (i) ඇත් පැටවා ලියාපදිංචි කර දෙන ලෙස ඉල්ලා ඉදිරිපත් කල දිවුරුම් ප්‍රකාශය.
  - (ii) සහකාර අධ්‍යක්ෂක(නි.ක්‍රී) ගේ පරීක්ෂණ වාර්තාව.
- (ආ) උක්ත ලේඛණය පදනම් කරගෙන මෙම අලියා 2012 මැයි 10 දින ලියාපදිංචි කර බලපත්‍රයක් ලබාදී තිබුණි. පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.
  - (i) 2012 මැයි 10 ලබා දී තිබූ බලපත්‍රයේ, අංක 11 යටතේ, "තමා සන්නකයේ තබා ගැනීමට ඉල්ලුම්කරුට ඇති අයිතිය (ඉදිරිපත් කරන ලිඛිත සාක්ෂි සඳහන් කරන්න) හි ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය හා දිවුරුම් ප්‍රකාශය ඇති බව සඳහන් විය. නමුත් ගොනුවේ ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකයක් නොවීය.
  - (ii) ඉදිරිපත් කර තිබූ දිවුරුම් ප්‍රකාශයෙහි කරුණු අංක 02 යටතේ තමා සතු "වයස අවුරුදු 04 මාස 06 ක පමණ වන අලියා ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කර ඇත". යනුවෙන් සඳහන් විය. එහිම කරුණු අංක 03 යටතේ "මා විසින් මෙම අලි පැටවා ලියාපදිංචි කරදෙන ලෙස වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට මීට පෙර දන්වා සිටියද, වයස අවුරුදු 10ක් වූ අලින් ලියාපදිංචි නොකිරීම මත එම ලියාපදිංචි කටයුතු සිදු නොවුණු බව මා කියා සිටිමි." යන්න සඳහන් විය.

මෙමගින් නිරීක්ෂණය වූයේ මෙම අවස්ථාවට පෙර මෙම අලියා ලියාපදිංචියට ඉදිරිපත් කරනවිට වයස අවුරුදු 10 ක් බවය. නමුත් මෙම අලියා නැවත ලියාපදිංචියට ඉදිරිපත් කරනවිට අයදුම්පත පරිදි වයස අවුරුදු 04 මාස 06ක් බව සඳහන් කර තිබුණි. මෙකී පරස්පරතාවය මත මෙම දිවුරුම් ප්‍රකාශයද පිළිගත නොහැකි ව්‍යාජ එකක් බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.
  - (iii) සහකාර අධ්‍යක්ෂ (නි. ක්‍රී.) ගේ පරීක්ෂණ වාර්තාව දින රහිතව ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, ගොනුවේ තබා තිබූ පළමු සටහන අනුව එය 2011 මාර්තු 10 දිනට ආසන්න දිනක තබා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. එනම් අයදුම්පත ඉදිරිපත්කර වසර 2½ කට පසුව බවයි. අයදුම්පත ඉදිරිපත් කර තිබූ 2008 සැප්තැම්බර් 04 දිනට අලියාගේ උස අඩි 04 අඟල් 5ක්ද, වයස අවුරුදු 04. මාස 6 බවද, ඉදිරි පාදයේ වට ප්‍රමාණය අඟල් 26 ක් බව සඳහන් කර තිබුණු අතර ඊට වසර 2 ½ කට පසු සිදුකර තිබූ පරීක්ෂණ වාර්තාවේද අයදුම්පතේ සඳහන් උස, වයස ප්‍රමාණම වූ අතර, ඉදිරි පාදයේ වට ප්‍රමාණය පමණක් අඟල් ½ ක වැඩි වීමක් සිදුවී ඇති බව සනාථ කර තිබුණි.

මෙම පරීක්ෂණ වාර්තාවෙන් නිරීක්ෂණය වූයේ වසර 02½ කට පසුද අලියාගේ වර්ධනයක් සිදු වී නොමැති බවයි. මෙකී කරුණු මත මෙම පරීක්ෂණ වාර්තාවද විගණනයට පිළිගත නොහැකි එකක් විය.

(iv) මෙම තත්වය යටතේ මෙම අලියා 2012 මැයි 10 දානමින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැ.බ) ඉංජිනේරු උදේනී වික්‍රමසිංහ මහතා ලියාපදිංචිය සහ බලපත්‍රයක් ලබා දීම සිදුකර තිබුණි. අලියෙකු ලියාපදිංචියට හා බලපත්‍ර ලබා දීමට VAT බදු සමග රු.840 ක ගාස්තුවක් ගෙවිය යුතු වුවත් මෙකී ලියාපදිංචි ගාස්තු පවා නොගෙවා මෙම ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබා දීම මගින් නීත්‍යානුකූල නොවන ලියාපදිංචියක් සහ බලපත්‍රයක් ලබාදීම සිදුකර ඇතිබවට නිරීක්ෂණය විය.

නමුත් ඊට පසු දිනක එනම් 2012 ජූලි 17 දානමින් අනුක්‍රමික අංක F/22 176666 දරන කුවිතාසිය මගින් රු.840ක් වූ මුදලක් ගෙවූ බවට කුවිතාසියක් ගොනුවේ විය. එය උක්ත ලියාපදිංචියට අදාල නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) (i) ගොනුවේ පිටු අංක 25 පරිදි 2012 නොවැම්බර් 25 දින මෙම අලියා කොළඹ 07 ග්‍රෙගරි පාර ශ්‍රී සම්බුද්ධ විහාරස්ථානයේ දරණාගම කුසලධම්ම හිමිපාණන්ට විකුණූ බවට කුවිතාසියක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

(ii) මීට අතිරේකව ගොනුවේ පිටු අංක 26 හි 2014. මාර්තු 10 දිනද මෙම අලියාම උක්ත (ඇ) (i) ලිපිනයේ විහාරස්ථානයේ හිමිපාණන්ට විකුණූ සහතිකයක්ද විය.

(iii) එසේම ගොනුවේ 27 පිටුවෙහි ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ අංක 284 නාරම්මල ග්‍රාම නිලධාරී උක්ත(ඇ) (i) ලිපිනයේ විහාරස්ථාන හිමිපාණන් වහන්සේට මෙම 347 යටතේ ලියාපදිංචි අලි පැටවා අයිති බවට සහතිකයක් 2014 ජූනි 30 දින ලබා දී තිබුණි.

(iv) ගොනුවේ 28 පිටුවෙහි එම ග්‍රාම නිලධාරීන්ගේ 2013 ජූලි 25 දිනද, අංක 563 පරණ පාර මීගොඩ පදිංචි, භාරත දේශප්‍රිය අමරතුංග මහතාට අයිති වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අංක 347 යටතේ ලියාපදිංචි, වයස අවුරුදු 04 මාස 06ක අලියා උක්ත ලිපිනයේ හිමිපාණන් භාරයේ, අංක 34 නාරම්මල, ගම්පහ ලිපිනයේ ගුණරත්න සම්බෝධි සෙවනේ සිටින බවට සහතිකයක් ලබා දී තිබුණි.

මේ අනුව ඉහත (ඇ) (i) හා (ii) පරිදි පිළිවෙලින් 2012 නොවැම්බර් 25 දින හා 2014 මාර්තු 10 දින අලියා උක්ත හිමි නමට විකිණූ බවට වූ කුවිතාසි පිළිගත නොහැකිවේ.

මෙහි ඉහත (ඇ) (iii) (iv) හි සඳහන් ග්‍රාම නිලධාරී සහතික තමා විසින් අංක 34, නාරම්මල, ගම්පහ ලිපිනයේ ගුණරත්න සම්බෝධි සෙවනේ සිටින අලියෙකු සම්බන්ධයෙන් හිමිකරුගේ ඉල්ලීම පරිදි ලබා දුන් ඒවා බවත් ඒවා තමා නිවැරදිව හඳුනානොගෙන ලබා දුන් ඒවා බවත් අංක 284 නාරම්මල, ගම්පහ ග්‍රාම නිලධාරී විගණනයට අනාවරණය කරන ලදී.

මෙම තත්වය යටතේ අංක ඉහත (ඇ) හි සඳහන් ලේඛණ සියල්ල නිවැරදි නොවන ඒවා බව විගණනයට නිරීක්ෂණය විය.

(v) මීට අතිරේකව ගොනුවේ පිටු අංක 29,30 හා 31 මගින් උක්ත කොළඹ 07, ග්‍රෙගරි පාර, ශ්‍රී සම්බෝධි විහාරයේ පූජ්‍ය දරණාගම කුසලධම්ම හිමි විසින් ලියාපදිංචිය ස්ථාමින් වහන්සේ නමින් ලබා ගැනීමට 2014 මාර්තු 14 දානමින් ලියාපදිංචි අයදුම්පතක් හා බලපත්‍ර ලබාගැනීමේ අයදුම්පතක් යොමු කර තිබුණි. එහිදී මෙම අලියාගේ උස අඩි 4 අඟල් 05 ක්ද, වයස අවුරුදු 04 බවද, ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය අඟල් 26 බවද සඳහන් විය. ප්‍රථම ලියාපදිංචියට උක්ත (අ)(1) පරිදි 2008 සැප්තැම්බර් 04 ඉදිරිපත් කල

ලියවිලිවලද උස, වයස, ඉදිරිපාද යේ වට ප්‍රමාණ එම තත්වයෙන්ම විය. ඒ අනුව වසර 5½කට පසුවද අලියාගේ කිසිදු වර්ධනයක් නොවී එම තත්වයේම පැවතීම නිරීක්ෂණය විය. ඉහත (ආ)(i) (ii) (iii) (iv) හා (ඇ) හි සඳහන් කරුණු අනුව මෙම ගොණුව සම්පූර්ණයෙන්ම ව්‍යාජ දත්ත පදනම් කරගෙන පවත්වාගෙන යන ගොනුවක් බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(ඇ) තත්වය මෙසේ වුවත් 2013 සහ 2014 වර්ෂ සඳහා මෙකී බලපත්‍රය දීර්ඝ කර නොතිබූ අතර විගණිත දින දක්වාම වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා අරක්ෂක ආඥා පනතට අනුකූලව වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

03. වජ්/05/05/01/01 – 348 ගොනුව යටතේ(ගැහැණු සතෙකු) ලියාපදිංචිය 2012.මැයි.10

මෙකී ලියාපදිංචියට අදාළ කරුණු හා විගණන නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

(අ) 2008 සැප්තැම්බර් 02 දානම් A 72/1 ගඟබඩවත්ත, මැදගොඩ, අම්බිගල ලිපිනයේ W.M.D.P සඳමාලි විජේමාන්න යන අය යොමු කර තිබූ ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබාගැනීම සඳහා වූ ඉල්ලුම්පත්‍ර සමඟ ඇතින්ත පැටවා ලියාපදිංචි කරන ලෙස ඉල්ලා දිවුරුම් ප්‍රකාශයක්ද ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

(ආ) උක්ත ලේඛණය පදනම්කරගෙන මෙම ඇතින්ත පැටවාට 2012 මැයි 10 දින ලියාපදිංචිකර බලපත්‍රයක් ලබාදීම සිදුකර තිබුණි.

(i) උක්ත අයදුම්පත්‍රය ඉදිරිපත්කර වසර 1½ කට පමණ පසුව එනම් 2010 මැයි 20 පළමු ගොනු සටහන මගින් ඉල්ලුම්පත්‍රයක් යොමුකර ඇති බවත්, ලියාපදිංචිකර බලපත්‍රයක් ලබාදෙන ලෙසත්, විෂය ලිපිකරු සටහන් කර තිබුණි. විගණන පරීක්ෂාවේදී එම ගොනු සටහනද සූරා මකා වෙනස්කර තිබෙන බව නිරීක්ෂණය විය. අනෙකුත් ගොනු සටහන් මෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති ලේඛණ සම්බන්ධව වෙන වෙනම කරුණුද දක්වා නොතිබුණි.

(ii) අනෙකුත් ලියාපදිංචි ගොනු පරීක්ෂාවේදී, ප්‍රාදේශීය ලේකම් අත්සන් කල ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකයක්, ඇතිනි පැටවා ලැබුණු ආකාරය තහවුරු කිරීමට ලේඛණ එනම් පැටවාගේ මව පිළිබඳ විස්තර, වන ජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ වගකිවයුතු නිලධාරියෙකු ලවා පරීක්ෂා කරගෙන ඊට අදාළ පරීක්ෂණ වාර්තාවක් ආදී නීත්‍යානුකූල ලියාපදිංචියකට සනාථ කරගතයුතු කිසිදු අවශ්‍යතාවක් පරීක්ෂා නොකර මෙකී ලියාපදිංචිය සිදු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

(iii) දිවුරුම් ප්‍රකාශය මගින්ද උක්ත අයදුම්කරු ඇතින්ත පැටවා තමාට ලැබුණු ආකාරය, මව ඇතින්ත පිළිබඳව, පැටවාගේ උපත ආදී ලියාපදිංචියට අවශ්‍ය විස්තර කිසිවක් සඳහන් නොකර තමා සතු ඇතින්ත පැටවා ලියාපදිංචි කරදෙන ලෙස සටහන් කර තිබුණි. මේ නිසා මෙම දිවුරුම් ප්‍රකාශයද මෙකී ලියාපදිංචිය සඳහා අවශ්‍ය කිසිදු නීත්‍යානුකූල තොරතුරක් වාර්තා කර නොතිබීම මගින් මෙය ලියාපදිංචියට භාවිතා කල හැකි නීත්‍යානුකූල ලියවිල්ලක් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

(iv) උක්ත ගොනුවේ පිටු අංක 07ට පසුව 7A ලෙස පිටුවක් ඇතුළත් කර තිබූ අතර එය සහකාර අධ්‍යක්ෂක (නීති ක්‍රියා) P.F.U.පද්මසිරි මහතාගේ විය. එමගින් නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂක (නීති ක්‍රියා) ගේ උපදෙස් පරිදි ඇතින්ත පැටවා පරීක්ෂා කර ඉදිරිපත් කල වාර්තාවක් බවට නිරීක්ෂණය විය. නමුත් එවැනි පරීක්ෂණ වාර්තාවක් ලබාගතයුතු බවට දැනුම්දුන් ලිපියක් ගොනුවේ නොවූ අතර, එවැනි පරීක්ෂණයක් සම්බන්ධව විෂය ලිපිකරු ගොනු සටහනක්ද තබා නොතිබුණි. ඒ අනුව මෙම වාර්තාව පසුව ඇතුළත් කල ලේඛණයක් බව නිරීක්ෂණය විය.

(v) මෙම තත්වය යටතේ මෙම අලියා 2012 මැයි 10 දාකමින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැ.බ) ඉංජිනේරු උදේනි වික්‍රමසිංහ මහතා ලියාපදිංචිය සහ බලපත්‍රයක් ලබා දීම සිදුකර තිබුණි. අලියෙකු ලියාපදිංචියට හා බලපත්‍ර ලබා දීමට VAT බදු සමග රු.840 ක ගාස්තුවක් ගෙවිය යුතු වුවත් මෙකී ලියාපදිංචි ගාස්තු පවා නොගෙවා මෙම ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබා දීම මගින් නීත්‍යානුකූල නොවන ලියාපදිංචියක් සහ බලපත්‍රයක් ලබාදීම සිදුකර ඇතිබවට නිරීක්ෂණය විය.

(vi) ලියාපදිංචිය සහ බලපත්‍රය ලබාදීමෙන් පසුව ඉල්ලුම්කරු රු.800ක මුදල් ඇතවුමක් එවා ඇති බවත් රු.40ක මුදල් ණි බවත් එය එවන ලෙස 0777577631 දුරකථන අංකයට දැනුම්දුන් බවත් 2012 ජූලි 27 දාකමින් ගොනු සටහනක් විෂය ලිපිකරු ගොනුවේ යොදා තිබුණි. මින් ඉතා හොඳින් පැහැදිලි වන්නේ ගාස්තු පවා නොගෙවා මෙම ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍ර ලබා දීමට විෂය ලිපිකරු ඉහල නිලධාරීන්ට ගොනුවේ සටහන් යොදා ඇති බවත් එකී කිසිදු නීත්‍යානුකූල අවශ්‍යතා සපුරා නොමැති තත්වයන්වලදී වගකිවයුතු නිලධාරීන්ද ඊට අනුගතව කටයුතු කර ඇති බවත්ය. මේ අනුව මෙම නීත්‍යානුකූල නොවන බලපත්‍රය හා ලියාපදිංචි සහතිකය ලබාදීමට නිලධාරීන් කණ්ඩායමක් දුෂ්සන්ධානයෙන් යුතුව සිදු කර ඇති බවට විගණනයට නිරීක්ෂණය විය.

(vii) 2008 සැප්තැම්බර් 02 දිනට මෙම ඇතින්තගේ වයස අවුරුදු 04 ද, උස අඩි 4 අඟල් 6ද, ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය අඟල් 27 ද බවත් සඳහන් කර තිබුණද, මෙම ඇතින්ත මීට වසර 04කට ආසන්න කාලයකට පසුව, එනම් 2012 මැයි 10 දින ලියාපදිංචි සහතිකයේ හා බලපත්‍රයේ වයස, උස ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය එම ප්‍රමාණයම බව නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව වසර 04කට පසුද මෙම ඇතින්තගේ කිසිදු වර්ධනයක් සිදු වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

(viii) ගොනු වේ වූ සටහන් පත්‍ර II හි, 2012 ජූනි 27 සහකාර අධ්‍යක්ෂ(නීති) මගින් විෂය ලිපිකරුට සටහනක් තබා තිබූ අතර එමගින් උක්ත ලියාපදිංචිකල ඇතින්ත පැවතීමේ මව් ඇතින්ත විස්තර නොමැති බවත්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් අත්සන්කර ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකයක් නොමැතිබව හා එය ලබා ගන්නා ලෙසද, 2013 වසරට වාර්ෂික බලපත්‍රයක් ලබාගෙන නොමැතිබවත්, අංක 7A පිටුවේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ උපාලි පද්මසිරි මයාගේ ලිපිය අසම්පූර්ණ බවත් 7A ලෙස අංක කලේ කෙසේද යන්නත් විමසීම් සටහනක් යොදා නොතිබුණි.

මේ අනුව නිරීක්ෂණය වන්නේ මෙම ලියාපදිංචිය සහ බලපත්‍රය ලබා දීම නීත්‍යානුකූල නොවන බවයි.

(ix). ගොනුවේ පිටු අංක 28 පරිදි උක්ත ඇතින්ත පැවතීමේ අයිතිය 2012 නොවැම්බර් 25 දින වෙනත් පාර්ශවයකට පවරා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව 2014 මාර්තු 14 දාකමින් යුතු ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රයේ අයිතිය පවරාගැනීමට අයදුම්පතක් යොමු කර තිබූ අතර, එදිනට වයස අවුරුදු 05 ද, උස අඩි 5 අඟල් 6ද ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය අඟල් 33 ලෙසද සඳහන් කර තිබුණි. 2008 සැප්තැම්බර් 02 දිනට වයස අවුරුදු 4ද, උස අඩි 04 අඟල් 6ද ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය අඟල් 27 ද විය. ඊට වසර 5½කට පසුවද වයස අවුරුදු 1 හා උස අඩි 1½ වැඩිවීම මගින් විශාල පරස්පරතාවයක් නිරීක්ෂණය විය. අලියාගේපෙර හා පසු ඉදිරිපත් කර ඇති ජායාරූපද නොගැලපෙන තත්වයක් නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව මෙවැනි අසාමාන්‍ය තත්වයක් යටතේ දෙපාර්තමේන්තුව ඊට අදාල ක්‍රියාමාර්ග නොගෙන ඉන් බැහැරවී සිටින බව විගණනයට නිරීක්ෂණය විය.

(x) තත්වය මෙසේ වුවත් 2013 හෝ 2014 වර්ෂ සඳහා මෙකී බලපත්‍රය දීර්ඝකර නොතිබූ අතර විගණක දින දක්වාම වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනතට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.

04. වපී/05/05/01/01 – 227 ගොනුව යටතේ(ගැහැණු සතෙකු) ලියාපදිංචිය 2012 අප්‍රේල් 09

මෙකී ලියාපදිංචියට අදාල කරුණු හා විගණන නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

(අ) 2008 ඔක්තෝබර් 24 දානමින් අංක 199/2 බියගම ලිපිනයේ W.P.H දීපති කුමාර යන අය ගොනු කර තිබූ ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබාගැනීම සඳහා වූ ඉල්ලුම්පත්‍රය ඉදිරිපත් කර තිබුණි. මෙම ඉල්ලුම්පත්‍රය සමග:

- (i) දෙපාර්තමේන්තුවේ 169 යටතේ ලියාපදිංචි කර ඇති ඇතින්තගේ ලියාපදිංචි සහතිකය
  - (ii) දිවුරුම් ප්‍රකාශය සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් අනු අත්සන් කල ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය
  - (iii) මුදල් ගෙවූ කුච්ඡාන්සිය.
- යන ලිපිද ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

(ආ) ඉහත ලේඛන පදනම් කරගෙන මෙම ඇතින්ත 2012 අප්‍රේල් 09 දින ලියාපදිංචි කර බලපත්‍රයක් ලබාදී තිබුණු අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(i) ගොනුවේ පිටු අංක 8 පරිදි නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ(රා.ආ) N.සේනාසිංහ මහතා හිමිකරුට යැවූ ලිපියට අනුව 2008 ඔක්තෝබර් 09 දරන ලිපියකට යොමුව දක්වා තිබුනද එවැනි ලිපියක් ගොනුව තුළ නොතිබුණි. තවද ඇතින්ත පැවතා 2002 ඔක්තෝබර් ඉපදෙන අවස්ථාවේ ප්‍රතිකාර කල වෛද්‍යවරුන්ගේ විස්තර හා මව් ඇතින්ත හිමිවූ ආකාරය සනාථ කිරීමට ලියවිලිද ඉල්ලා තිබුණි.

(ii) ගොනුවේ පිටු අංක 9 පරිදි ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියෙකු ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයක් සිදුකරන බවට ලිපියක් 2009 ජූනි 18 දින අදාල අයදුම්කරුට යවා තිබුණි.

(iii) ඉහත පරිදි 2008 ඔක්තෝබර් 09 දිනට අයදුම්පත්‍රයක් යොමු කර නොතිබුණි. තවද ඇතින්ත පැවතා 2002 ඔක්තෝබර් ඉපදෙන බවටද සඳහනක් කර තිබුණද, දිවුරුම් ප්‍රකාශය සහ ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය අනුව පැවතා ඉපදී තිබුණේ 2006 අගෝස්තු 24 දිනය. මේ අනුව මෙකී තොරතුරු සම්පූර්ණයෙන්ම පරස්පර වන අතර එය විගණනයට පිළිගත නොහැක. තවද පිටු අංක 8 හා 9 වෙනස් කර අංක යොදා ඉදිරිපත්කර ඇති ඡායා පිටපත් බව නිරීක්ෂණය විය. එකී ලියවිලිවල මුල් පිටපත් යොදා සැකසූ ඡායා පිටපත් පසුව ලිපිගොනුවට ඇතුළත්කර ඇති බවද නිරීක්ෂණය විය. උක්ත ලිපිවල දක්වා තිබූ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂගේ අත්සනද ඡායා පිටපතකින් ලබා ගත් අත්සනක් බව නිරීක්ෂණය විය.

(iv) 2009 පෙබරවාරි 18 දිනැති ලිපිය මගින් (8 පිටුව පරිදි) ඉල්ලා තිබුණු තොරතුරු එනම්, මව් ඇතින්ත ලියා පදිංචි කිරීමේ විස්තර, ඇතින්ත පැවතා උපන් අවස්ථාවේ ප්‍රතිකාරකල වෛද්‍යවරුන්ගේ විස්තර හා මව් ඇතින්තගේ හිමිකාරිත්වය සනාථ කිරීමේ ලියවිලි ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(v) ඉහත තත්වය නොසලකා 2012 අප්‍රේල් 09 දානමින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැ.බ) ඉංජිනේරු උදේති වික්‍රමසිංහ මහතා ලියාපදිංචිය සහ බලපත්‍රය ලබාදීමට කටයුතු කිරීම නීත්‍යානුකූල නොවන ලියාපදිංචියක් සහ බලපත්‍ර ලබා දීමට කටයුතු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය කෙරේ

(vi) 2012 අප්‍රේල් 09 දානමින් ලබා දී තිබූ ලියාපදිංචි සහතිකය සහ වාර්ෂික බලපත්‍රයේ ඇතින්තන්ගේ වයස අවුරුදු 05 මාස 2ක් ලෙස සඳහන්කර තිබුණි. එසේවුවත් 2008 ඔක්තෝබර් 24 අයදුම්පතට අනුව ඇතින්ත පැවතාගේ වයස අවුරුදු 2 මාස 2 වේ. මේ අනුව 2012 අප්‍රේල් 09 දිනට වයස අවුරුදු 5 මාස 7කට වැඩි වේ. මේ අනුව ලබා දී ඇති ලියාපදිංචි බලපත්‍රවල වයසද ව්‍යාජ ලෙස දක්වා ඇති බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(ඈ) ගොනුවේ පිටු අංක 21 පරිදි 2013 වර්ෂයට වාර්ෂික බලපත්‍රය දීර්ඝ කිරීම සඳහා 169 යටතේ ලියාපදිංචි කර ඇති මව් ඇතින්තගේ ලියාපදිංචිය හා වාර්ෂික බලපත්‍රයේ මුල් පිටපත් ලබාදිය යුතු බවට දන්වා තිබුනද උක්ත හිමිකරු ලබා දී තිබුණේ ඡායා පිටපතකි. ගොනුවේ පිටු අංක 22 පරිදි මව් ඇතින්ත මියගිය බවද හිමිකරු දන්වා තිබුණි.

(ඇ) වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ලියාපදිංචියට ලබා දෙන සහතිකයේ කොන්දේසි 3 යටතේද, වාර්ෂික බලපත්‍රයේ කොන්දේසි 3 යටතේද, අලියෙකු මියගියවිට ලියාපදිංචි සහතිකය සහ බලපත්‍රය නිකුත්කිරීමේ බලධරයා වෙත බාරදිය යුතු වුවත් උක්ත හිමිකරු 169 යටතේ ලියාපදිංචි කර බලපත්‍රය ලබාගෙන තිබුණු තිබූ මව් ඇතින්තගේ, එකී සහතිකවල මුල් පිටපත් ලබා නොදී ඡායා පිටපත් පමණක් ලබා දී තිබුණි.

(ඉ) ගොනුවේ පිටු අංක 29 පරිදි වාර්ෂික බලපත්‍රය දීර්ඝ කිරීමට DNA වාර්තාවක් සහ මෑතකදී ලබාගත් ඡායා පිටපත් දෙකක් හිමිකරුට ලබා දෙන ලෙස නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (නි.ක්‍රී) වාන්දනී විල්සන් මහත්මිය දන්වා තිබුණු අතර ගොනුවේ පිටු අංක 30 පරිදි DNA පරීක්ෂාවට අවශ්‍ය සාම්පල ලබා ගැනීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පශු වෛද්‍යවරයෙකු කරන බවත් ඊට අදාළ සියලු වියදම් හිමිකරු දැරියයුතු බවත් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් රත්නායක මහතා දන්වා තිබුණි.

(ඊ) ගොනුවේ අංක 29 හා 30 පිටුවල සඳහන් ලිපි මගින් හිමිකරුගෙන් DNA වාර්තාවක් ඉල්ලා තිබුණු අතර, දෙපාර්තමේන්තු පශු වෛද්‍යවරයෙකු ලබාගත් සාම්පලය මගින් සිදු කරන DNA වාර්තාවක් ලබාගත් බවටද දන්වා තිබුණි. මින් වඩා ස්වාධීන ක්‍රමය වන්නේ දෙපාර්තමේන්තුව ලබා ගන්නා DNA සාම්පලය වුවත් මෙහිදී වඩා වැරදි අඩුපාඩු ඇතිවියහැකි සහිත ක්‍රමය වන හිමිකරු ලබාගත් සාම්පල මගින් DNA වාර්තාවක් ලබාගෙන තිබුණු බව ගොනුවේ පිටු අංක 31,32 සහ 33 අනුව නිරීක්ෂණය විය.

උක්ත හිමිකරු ලබාගත් DNA වාර්තා අනුව

- (i) ඇතින්ත පැටවාගේ වයස සඳහන්කර නොතිබුණි.
- (ii) 2013.අගෝස්තු.08 සාම්පල් හිමිකරු ලබාගෙන පරීක්ෂණයට ලබාදුන් බව සඳහන්ව තිබුණි.
- (iii) ලියාපදිංචියට ඉදිරිපත් කර තිබූ ඡායාරූපවල සඳහන් ඇතින්තට කිසියෙක්ම නොසැසඳෙන කුඩා අලිපැටවෙකුගේ ඡායාරූපයක් ලබා දී තිබුණි.
- (vi) ඉහත තත්වයන් යටතේ නිරීක්ෂණය වූයේ DNA වාර්තාව ලියාපදිංචිකර බලපත්‍ර ලබාගෙන ඇති ඇතින්තට අදාළ නොවන බව හා වෙනත් කුඩා අලි පැටවෙකුගේ එකක් බවය.

ඉහත තත්වය අනුව මෙම හිමිකරුට වෙනත් කුඩා අලි පැටවෙකු සිටින බවට සාක්ෂි ඇති බැවින් දෙපාර්තමේන්තුව මේ සම්බන්ධව නෛතික පියවර නොගැනීමට හේතු විගණනයට දන්වා සිටින මෙන් ඉල්ලමි.

05. වජී/05/05/01/01 – 333 ගොනුව යටතේ(ගැහැණු සතෙකු) ලියාපදිංචිය 2012 මාර්තු 27

මෙකී ලියාපදිංචියට අදාළ කරුණු හා විගණන නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

(අ) 2008 සැප්තැම්බර් 05 දාතමින් 55/6 පතිරගොඩ පාර, නාවින්න මහරගම, සමරප්පුලියේ නන්දදාස යන අය යොමු කර තිබූ ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබාගැනීම සඳහා ඉල්ලුම්පත්‍රය සමඟ පහත සඳහන් ලියවිලිද ඉදිරිපත්කර තිබුණි.

- (i) ගොනුවේ පිටු අංක 06 පරිදි අලියාගේ වයස අවුරුදු 8 මාස 10 ක් බවත්, උස අඩි 4 අඟල් 8 බවත්, දක්වා අලියා මිලදීගත් බවට වූ දිවුරුම් ප්‍රකාශය
- (ii) ගොනුවේ පිටු අංක 10 ලිපිය පරිදි ප්‍රාදේශීය ලේකම් අනු අත්සන් නොකල ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය. (විෂය ලිපිකරුගේ ගොනු සටහන් ii හා පිටු අංක 9 පරිදි)

(iii) ගොනුවේ පිටු අංක 14 පරිදි Gentech ආයතනයෙන් ලබාගෙන ඉදිරිපත් කර තිබූ D.N.A සහතිකය.

(iv) සහකාර අධ්‍යක්ෂ පද්මසිරි මහතාගේ පරීක්ෂා කලේය යන්න සඳහන් කරන සටහන් පත්‍රයේ තබා ඇති සටහන.

(ආ) උක්ත අ(ii) හි සඳහන් ලේඛනය හැර ඉතිරි ලේඛන පදනම් කරගෙන මෙම ඇතින්ත 2012 මාර්තු 27 දින ලියාපදිංචිකර බලපත්‍ර ලබාදී තිබුණු අතර මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(i) අයදුම්පත්‍රය ඉදිරිපත්කරනවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් අනු අත්සන් නොකල ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකයක් ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර එය අයදුම්පත්‍ර සමග ලබාගෙන තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. අයදුම්පත්‍ර 2008 සැප්තැම්බර් 05 ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර විෂය ලිපිකරු විසින් පළමු කාර්යාල සටහනද එදිනට ගොනුවේ තබා තිබුණි. නමුත් එම කාර්යාල සටහනට ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය ලැබුණු බව ඇතුළත් කර නොතිබුණි. ඊට වසර දෙකකට ආසන්න දිනයක් වන 2010 අගෝස්තු 01 දින ඉහත අයදුම්කරුට එම ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ අනු අත්සන්කොට නොමැති නිසා නැවත යවන බවට ලිපියක් ගොනුවේ පිටු අංක 09න් දක්වා තිබුණද ඊට ගොනු සටහනක් තබා නොතිබුණු අතර සහකාර අධ්‍යක්ෂ පද්මසිරි මහතා අත්සන්කොට තිබුණි. මේ අනුව මෙම ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය ගොනුවට ඇතුළත් නොකොට විෂය ලිපිකරු පෞද්ගලිකව තබාගෙන ගොනු සටහනක්ද නොතබා නැවත ලිපියකින් අයදුම්කරුට භාර දීම සිය රාජකාරි අධිකාරී බලයකින් තොරව සිදු කර තිබුණු බව සනාථ විය. තවද එකී සහතිකය නැවත ප්‍රාදේශීය ලේකම්වෙත ඉදිරිපත්කර අනු අත්සන ලබාගැනීමෙන් පසුව උක්ත ලියාපදිංචිය සඳහා බලපත්‍රය ලබා දීම කල යුතුව තිබියදී ඒ සම්බන්ධ ඉහල නිලධාරීන්ගෙන්ද වසන්කොට ලියාපදිංචිය සහ වාර්ෂික බලපත්‍ර ලබා දීම සඳහා 2012 මාර්තු 19 දානමින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම තුළින්ම වංචාවක් සිදු කර නොතිබේය යන්න විගණනයට බැහැර කල නොහැක.

(ii) මීට අතිරේකව ගොනුවේ උක්ත විෂය ලිපිකරු විසින් දෙවන ගොනු සටහන ලෙස සහකාරඅධ්‍යක්ෂ (නි.ක්‍රී) වෙත "කරු 10 ලිපිය අත්සනට ඉදිරිපත් කරමි" යන්න සටහනක් තිබුනද විගණක දිනය වන විට එම 10 පිටුව ගොනුවේ නොතිබුණි. එම ලිපිය කුමක්ද යන්න ගොනු සටහනෙන්ද අනාවරණය නොවන අතර ලිපිය අතුරුදහන් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

(iii) ඉහත (අ) (i) පරිදි දිවුරුම් ප්‍රකාශයේ අලියාගේ වයස අවුරුදු 8 මාස 10 බවත්, උස අඩි 4 අඟල් 8ක් බවත් සඳහන් කර තිබුණි. ඉදිරිපත් කර තිබූ අයදුම්පත්‍රවල වයස අවුරුදු 8 මාස 3ක්ද, උස අඩි 4 අඟල් 6 ලෙසද, සඳහන් විය. මේ අනුව අයදුම්පත්වල ඇති දත්ත හා දිවුරුම් ප්‍රකාශයේ දත්ත පරස්පරවේ. ඒ සම්බන්ධව කිසිදු සටහනක් විෂය ලිපිකරු ගොනුවේ තබා තිබුනු අතර, එකී පරස්පර තත්වයන් අනාවරණය නොකිරීමෙන්ම ව්‍යාජ ලියාපදිංචියට සහය නොදැක්වුවාය යන්න විගණනයට බැහැර කල නොහැක.

(ඇ) ඉහත (අ)(iii) පරිදි ඉදිරිපත් කර තිබුණු DNA සහතිකය:

(i) 2011 අගෝස්තු 31 පරීක්ෂන සාම්පල් ලබාගෙන තිබුණි.

(ii) අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කල 2008 සැප්තැම්බර් 05 දිනට ඇතින්තගේ වයස අවුරුදු 8 මාස 3ක්ද දිවුරුම් ප්‍රකාශයේ ඇතින්තගේ වයස අවුරුදු 8 මාස 10ක් බවත් ඊට වසර 03කට ආසන්න කාලයකට පසුව ලබාගත් DNA වාර්ථාව අනුව වයස අවුරුදු 7 පමණ බවත් සඳහන් වේ.

මෙකී පරස්පර තත්වයන් යටතේ DNA වාර්ථාව උක්ත ලියාපදිංචි ඇතින්තට අදාලව ලබාගත් එකක්ද යන්න විගණනයට පිළිගත නොහැකි අතර, එකී තත්වයන් කිසිවක් විෂය ලිපිකරු ඇතින්ත පරීක්ෂාකරන ලද සහකාර අධ්‍යක්ෂ පද්මසිරි මහතා විශ්ලේෂණය නොකර මෙම ලියාපදිංචියට නිර්දේශය ලබා දී තිබූ අතර කිසිදු ඉහල නිලධාරියෙකු ඒ පිළිබඳව නොසලකා ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍ර ලබාදීම සිදුකර තිබූ බවද නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ගොනුවේ පිටු අංක 09 පරිදි අලියා පරීක්ෂා කලයුතු බව සඳහන් වුවද එවැනි පරීක්ෂණ වාර්තාවක් ගොනුවේ නොවීය. ගොනුවේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ පද්මසිරි මහතා 2010 ජූලි 07 තබා ඇති සටහනට අනුව ඇතින්ත පරීක්ෂාකල බවත් ඉල්ලුම්කරු අයදුම්පත්වල දක්වා ඇති විස්තර නිවැරදි බවත් දන්වා තිබුණි.

නමුත් සාමාන්‍යයෙන් අලියෙකුගේ මුලු උසෙන් භාගයක ප්‍රමාණය ඉදිරි පාදයේ වට ප්‍රමාණයට සමාන බව පශු වෛද්‍ය හා ජීව විද්‍යාත්මක සම්මතයන්ට අනුව සනාථ කර තිබුණි. එහෙත් මෙම අයදුම්පත්වලට අනුව ඇතින්තගේ උස අඩි 4 අඟල් 6ක් ද (එනම් අඟල් 54) ඉදිරි පාදයේ වට ප්‍රමාණය අඟල් 54 බවද සඳහන් කර තිබුණි. එසේ වුවත් ඉහත සම්මතයන්ට පටහැනිව හා අදාල කරුණු සොයා බැලීමකින් තොරව උක්ත පරීක්ෂණ නිලධාරියා අයදුම්පත්වල දක්න නිවැරදි බව සනාථ කර තිබුණි. අලියාගේ උසට ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය සමාන නොවන අතර ස්ථාන පරීක්ෂාවක් සිදු කලේ නම් එය නිරීක්ෂණය වන බවද එවැනිත් කිසිදු නොකර නිලධාරියා විසින් තබා ඇත්තේ ව්‍යාජ සටහනක් බවද නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) 2007 සැප්තැම්බර් 05 අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කර තිබූ මෙම අයදුම්කරු 2010 ජනවාරි 23 දින මියගිය බවට (පිටු අංක 24) මරණ සහතිකයක් විය. පිටු අංක 8 සහ 9 හි සඳහන් ලිපි 2010 ජූලි සහ අගෝස්තු මාසවල උක්ත අයදුම්කරුට යවා තිබුණි. ගොනුවේ පිටු අංක 12 පරිදි 2011 ඔක්තෝම්බර් 12 දාතමින් මෙම මියගිය අය නමින් මුදල්ද ගෙවා තිබුණි. 2010 ජූලි 10 සහකාර අධ්‍යක්ෂ පද්මසිරි මහතා මෙම අයදුම්කරුගේ ඇතින්ත පැටවා පරීක්ෂාකල බවටද ලිපිගොනු අනුව සනාථ විය. නමුත් 2010 ජනවාරි 23 දින මියගිය මෙම පුද්ගලයා වසර 2කට ආසන්න කාලයක් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමග ලිපි මගින් ගනුදෙනු කර 2012 මාර්තු 27 දාතමින් බලපත්‍රයක්ද ලබා දී අනතුරුව ඔහුගේ ඉල්ලීම පරිදි 2013 වර්ෂයටද එකී බලපත්‍රය දීර්ඝ කර තිබුණි. මේ අනුව ගොනුවේ දක්වා ඇති තොරතුරු ව්‍යාජ තොරතුරු බව සනාථවේ.

(ඊ) තත්වය මෙසේ වුවත් 2013 හෝ 2014 වර්ෂ සඳහා මෙකී බලපත්‍රය දීර්ඝකර නොතිබූ අතරවිගණිත දින දක්වාම වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනතට අනුකූලව කටයුතු කරද නොතිබුණි.

06.වජ්/05/05/01/01 – 228 ගොනුව යටතේ(ගැහැණු සතෙකු) ලියාපදිංචිය 2011 පෙබරවාරි 10

මෙකී ලියාපදිංචියට අදාල කරුණු හා විගණන නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

(අ) 2009 මාර්තු 28 දාතමින් අංක 655, අතුරුගිරිය පාර, කොට්ටාව ලිපිනයේ ජෝන් පාවුළු ඉරුගල් බණ්ඩාරගේ කමල් කිත්සිරි යන අය යොමු කර තිබූ ලියාපදිංචියට සහ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමට වූ ඉල්ලුම්පත් ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර ඉල්ලුම්පත් සමග පහත සඳහන් ලියවිලිද ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

- (i) දැනට ලියාපදිංචි කර නොමැති ඇත් පැටවා ලියාපදිංචි කරන ලෙස ඉල්ලා ඉදිරිපත් කර තිබුණු දිවුරුම් ප්‍රකාශය
- (ii) අලියා මිලදීගැනීමට අදාල කුවිතාන්සිය
- (iii) මහරගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් අත්සන්කල ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය.
- (iv) 2010 ජනවාරි 03 දාතමින් ගොනුවේ සටහන් පිටු ii හි සහකාර අධ්‍යක්ෂ පද්මසිරි මහතා තබා තිබූ ගොනු සටහන.

(ආ) උක්ත ලේඛණ පදනම්කරගෙන මෙම ඇතින්ත සඳහා 2011 පෙබරවාරි 10 දින ලියාපදිංචි බලපත්‍රයක් ලබා දී තිබුණි. මේ සම්බන්ධව පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) ගොනුවේ පිටු අංක 7 පරිදි අලිපැටවා විකුණු අය කුවිතාන්සියක් 2008 සැප්තැම්බර් 10 දාතමින් ලබා දී තිබූ අතර එමගින් ලියාපදිංචියට ඉල්ලුම් කල (අ)හි අය විකුණුම්කරුට රු. 100,000 ගෙවීමට ඇති බැවින් සම්පූර්ණ අයිතිය පවරා නැති බව.

(ii) ගොනුවේ පිටු අංක 9 පරිදි ලියාපදිංචියට අවශ්‍ය මූලික අවශ්‍යතා සපුරා නැති බැවින් ලියාපදිංචියට ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ අනු අත්සන් කල ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකයක් සහ විකුණු අයට හිමි වූ ආකාරය ඔහු මගින් දිවුරුම් ප්‍රකාශයක්ද ඉදිරිපත් වී නොතිබුණි.

(iii) ගොනුවේ පිටු අංක 10 පරිදි ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියෙකු අදාළ ස්ථානයට පැමිණ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයක් කරන බවට කරුණු දක්වා තිබුනද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවක් කර නොතිබුණි.

(iv) ගොනුවේ පිටු අංක 16 පරිදි 2009 නොවැම්බර් 1 දානමින් සහකාර අධ්‍යක්ෂක පද්මසිරි මයා උක්ත (අ) හි ඉල්ලුම්කරුට දන්වා තිබුනේ 2009.ජූනි.18 (පිටු අංක 10 ලිපිය) ලිපිය අනුව ක්ෂේත්‍ර නිලධාරියෙක් අලියා පරීක්ෂා කල නමුත් 2009 ජූනි 12 ලිපිය පරිදි (පිටු අංක 9 ලිපිය) එනම් අලිපැටවාගේ හිමිකාරිත්වය දරන්නේ ඉල්ලුම්කරු බව සනාථ කිරීමට ප්‍රදේශයේ ග්‍රාම නිලධාරීවරයාගෙන් ලබාගත් සහතිකයේ (ප්‍රාදේශීය ලේකම් අනු අත්සන් කරන ලද) අලි පැටවා ඉල්ලුම්කරුට විකුණා තිබුණු රොෂාන් ද සොයිසා ගුණරත්න නැමති අයට අලි පැටවා හිමිවූ ආකාරය දැක්වෙන දිවුරුම් ප්‍රකාශනයක් වහාම ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඉල්ලුම්කරුට දන්වා තිබුණි.

(v) එසේ වුවත් ගොනුවේ ගොනු සටහන් ii හි උක්ත සහකාර අධ්‍යක්ෂක පද්මසිරි මහතා 2010 ජනවාරි 03 දානමින් සටහනක් තබා තිබුණු අතර එම සටහනට අනුව, ඉල්ලුම්කරුට දෙපාර්තමේන්තුවේ අවුරුදු 10ට අඩු අලි ඇතුන් ලියාපදිංචි නොකිරීමට ගෙන තිබූ තීරණය නිසා අලියා ලියාපදිංචි කිරීමට නොහැකි වූ බවද, 2008 වර්ෂයේ සිදුකරන ලද විමර්ශනයේදී මෙම අලි පැටවා සම්බන්ධ තොරතුරු අනාවරණය වූ බවද, ඉල්ලුම්කරු සපයා ඇති තොරතුරු ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවලදී නිවැරදිව අනාවරණය වූ බවද, එමනිසා ලියාපදිංචිය සුදුසු බවද නිර්දේශ කර තිබුණි.

(vi) නමුත් ගොනු සටහන් I පිටුවේ විෂය ලිපිකරුගේ තුන්වන සටහන 2010 ජනවාරි 03 දින තබා තිබූ අතර එමගින් ලියාපදිංචියට සකස්කල සහතික අත්සනට ඉදිරිපත් කරනවිටද ඉහත පද්මසිරි මයා දක්වා තිබුණු පරිදි පරීක්ෂණ වාර්තාවක් ගොනුවේ දක්වා නොතිබුණි.

(ඇ) ඉහත පරිදි 2009 නොවැම්බර් 01 වන විට අලියා පරීක්ෂාකල බවට සහකාර අධ්‍යක්ෂක පද්මසිරි මහතා සඳහන් කලද, 2010 ජනවාරි 03 විෂය ලිපිකරු ඉහල නිලධාරීන්ට මේ සම්බන්ධව යොමු කර තිබූ සටහන තබනවිටද පද්මසිරි මහතා දන්වා තිබුණු පරිදි පරීක්ෂණ වාර්තාවක් හෝ ගොනු සටහනක් ගොනුවේ නොවීය. තවද විෂය ලිපිකරුගේ සටහනට යටින් එදිනම සහකාර අධ්‍යක්ෂක පද්මසිරි මහතා උක්ත (ආ)v සටහන යෙදීම මගින් ව්‍යාජ සටහනක් ගොනුවට ඇතුලත් කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර අයදුම්කරු විසින් කිසිදු ස්ථානයක සඳහන්කර නොමැති ඉහත (ආ)(v) හි සඳහන් කරුණු සාක්ෂි නොමැති ව්‍යාජ කරුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඈ) තවද ඉහත සඳහන් පරිදි ඉල්ලුම්කරුට මෙම අලියාගේ සම්පූර්ණ අයිතිය පවරා නොතිබියදීත් නීත්‍යානුකූල හිමිකමක් නොමැති අයෙකුට ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබාදීම සිදුකර තිබූ බවද නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) මෙකී තත්වයන් නොසලකා 2011 පෙබරවාරි 10 දානමින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් පතිරාජ මයා විසින් ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රයක් ලබා දීම සිදු කර තිබුණි. නමුත් ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍ර ගාස්තු VAT බදු සමග රු. 840 ගෙවිය යුතු වුවත් මෙකී නීත්‍යානුකූල ගාස්තු පවා ගෙවීමකින් තොරව මෙම ලියාපදිංචිය සඳහා බලපත්‍ර ලබා දීම මගින් මෙකී ලියාපදිංචිය නීත්‍යානුකූල නොවන බව නිරීක්ෂණය කෙරේ. 2011.ඔක්තෝම්බර්.10 දානමින් (පිටු අංක 14 පරි) රිසිට පතක් ලියා පදිංචියෙන් මාස 6කට පසු ගොනුවට දමා ඇති බවද නිරීක්ෂණය විය.

(iv) 2009 අගෝස්තු 28 ඇතින්තගේ වයස අවුරුදු 04 මාස 06ද උරහිස දක්වා උස අඩි 4අහල් 2ක් බවද ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය අහල් 25 ක් ද සඳහන්කර තිබූ අතර ඊට වසර 1 ½ පමණ පසුද එම තත්වයම ලියාපදිංචි සහතිකවල විය. මේ අනුව ඇතින්තගේ කිසිදු වර්ධනයක් නොවීම පිළිගත නොහැකි තත්වයක් බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

07.වප්/05/05/01/01 – 226 ගොනුව යටතේ(ගැහැණු සතෙකු) ලියාපදිංචිය 2011 පෙබරවාරි 10

මෙකී ලියාපදිංචියට අදාල කරුණු හා විගණන නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

- (අ) 2008 අගෝස්තු 30 දානමින් අංක A 72/1 ගඟබඩවත්ත, මැදගොඩ,අම්කිරිගල ලිපිනයේ W.M.D.P සඳමාලි විජේමාන්න යන අය යොමු කර තිබූ ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබාගැනීම සඳහා ඉල්ලුම්පත්‍රය ඉදිරිපත් කර තිබුණි. මෙම ඉල්ලුම්පත්‍රයට ලියාපදිංචි අංක 141 යටතේ 2002 ඔක්තෝම්බර් 10 ඇතින්ත ලියාපදිංචියට අදාල සහතිකයේ සහතික නොකල ඡායා පිටපතක් (සහතිකයේ ලියාපදිංචි කල දිනය 2002 ඔක්තෝම්බර්10 ලෙස සඳහන් වුවද එය අත්සන් කර තිබුනේ 2002 නොවැම්බර් 06 දිනය) ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර,
- (ආ) උක්ත ලේඛණය පදනම්කරගෙන මෙම ඇතින්ත 2011 පෙබරවාරි 10 ලියාපදිංචිකල බවට හා බලපත්‍රයක් ලබාදුන් බවට ගොනුවේ පිටු අංක 14,15,16 සහ 17 ලේඛණ මගින් නිරීක්ෂණය විය. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.
  - (i) ගොනුවේ පිටු අංක 8 පරිදි, ලියාපදිංචියට අවශ්‍ය මූලික අවශ්‍යතා සපුරා නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. එනම් ලියාපදිංචියට ඉදිරිපත්කල ඇතින්ත හිමි වූ ආකාරය පිළිබඳ විස්තර,මවගේ ලියාපදිංචියට අදාල විස්තර, මව මියගොස් ඇත්නම් ඊට අදාල අදාල පස්වත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාව, පැවතා ඉපදුන අවස්ථාවේදී ප්‍රතිකාර කල වෛද්‍ය වාර්තාව.
  - (ii) ගොනුවේ පිටු අංක 9 පරිදි දිවුරුම් ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි.එසේ වුවත් ගොනුවේ පිටු අංක 10 පරිදි දිවුරුම් ප්‍රකාශය පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවන බවත්, අලිපැවතා බිහිවන අවස්ථාවේදී ප්‍රතිකාර කල පශු වෛද්‍යවරයාගේ වාර්තාව හෝ වෙනත් පිළිගතහැකි සාක්ෂියක් සහ උපත සනාථ කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම් මගින් ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකයක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂක (නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අංශය) වෙතින් ඉල්ලුම්කරුට දන්වා යවා තිබුණි.

එසේම ගොනුවේ පිටු අංක 11 පරිදි ඇතින්ත පරීක්ෂා කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියෙකු ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවක් කරනු ලබන බවට ඉල්ලුම්කරුට දන්වා යවා තිබුණි. එසේ වුවත්, ඉහත පරිදි පශු වෛද්‍ය වාර්තාව, ග්‍රාම නිලධාරී සහතික යන ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තා ලිපිගොනුවේ නොවීය.
  - (iii) නමුත් ගොනුවේ සටහන් (ii) පිටුවේ 2009 අප්‍රේල් 02 පරිදි විෂය ලිපිකරු ලියාපදිංචිය සිදුකල හැකි බවට යොදන ලද සටහනක් විය. නමුත් නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (රා.ආ) S.සේනාසිංහ මහතා මූලික අවශ්‍යතා සපුරා නැති බවට ගොනු සටහනක් තබා තිබුණි. එසේ වුවත් පසුව 2009 නොවැම්බර් 09 සහකාර අධ්‍යක්ෂ පද්මසිරි මහතා ගොනු සටහනක් මගින් ඇතින්ත පැවතාපරීක්ෂා කල බවත් සපයා ඇති තොරතුරු නිවැරදි බවත් දන්වා ලියාපදිංචිය නිර්දේශ කර තිබුණි.
- (ඇ) (i) ගොනුවේ පිටු අංක 1 සිට 7 දක්වා වූ ලේඛණවල වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා මෙහෙය වීමේ අංශයේ දින මුද්‍රාව තබා තිබුණු අතර එහි 2008 ජනවාරි 22 සඳහන් විය. නමුත් එම සෑම දින මුද්‍රාවකටම 2008 දිනය පැනකින් 2009 ලෙස වෙනස් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ii) 2011 පෙබරවාරි 10 දින ලබාදී තිබූ ලියාපදිංචි බලපත්‍ර සහතිකවල අත්සන්කල නිලධාරියා කවුරුන්ද යන්න අනාවරණය නොවූ අතර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වනජීවී සංරක්ෂණ ලෙස සඳහන් විය. තවද අත්සන් යොදා තිබුනේ ඡායා පිටපතට බව නිරීක්ෂණය විය. මේ පිළිබඳ හිටපු වන ජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ප්‍රකාශනයට අනුව ඔහුගේ අත්සන වංචාසහගතව යොදා ඇති බව තහවුරු කරන ලදී.

(iii) උක්ත (ආ)(ii) හි සඳහන් දිවුරුම් ප්‍රකාශය පරිදි 2003 මාර්තු මස ඇතින්තට පැවසා ලැබුණු බව සඳහන් කර තිබුණි. ඒ අනුව 2008. නොවැම්බර් 30 දිනට අයදුම්පතක් ඉදිරිපත් කරනවිට ඇතින්ත පැවසීමේ වයස අවුරුදු 05 මාස 8 බව නිරීක්ෂණය විය. නමුත් අයදුම්පත්‍රයේ වයස අවුරුදු 4 මාස 8 බව සඳහන් කිරීම විගණනයට පිළිගත නොහැකි විය.

(iv) මේ අනුව 2010 ජනවාරි 04 දානමින් විෂය ලිපිකරු, එම ගොනුවේ ගොනු සටහන් පිටු අංක (iii) හි කරුණු අංක 5 යටතේ සටහනක් තබා තිබුණි. එහි කරුණු අංක 04 පරිදි පිටු අංක 12 හි ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ අනු අත්සනින් ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකයක් ඉදිරිපත් කර ඇති බව සඳහන් විය. මේ අනුව මෙය ව්‍යාජ සටහනක් බව නිරීක්ෂණය කරන අතර පිටු අංක 12 සඳහන් සහතිකය ගොනුවේ නොමැති අතර එම සටහන පදනම් කරගෙන මෙකී ඇතින්ත 2011 පෙබරවාරි 10 දින ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍ර ලබාදීම සිදුකර තිබුණු බැවින් නිලධාරීන්ගේ වංචනික ක්‍රියාවක බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(ඇ) (i) ඉහත (ආ) (i) හි (ii) හා (iii) හි දක්වා ඇති ආදී කිසිදු තොරතුරක් සපයා ඇති බවට ගොනුවේ විස්තර නොමැත. ඒ බවට ගොනු සටහනක්ද නොමැත. මීට අතිරේකව පිටු අංක 12 ඇති බවටද ව්‍යාජ සටහන් විය.

(ii) (ආ) (i)(ii)(iii)(iv) යන කරුණුද නිරීක්ෂණය කලවිට මෙම ලියාපදිංචිය සම්පූර්ණයෙන්ම ව්‍යාජ තොරතුරු නිර්මාණය කර සිදු කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(iii) 2011 වර්ෂයට බලපත්‍රය දීර්ඝ කිරීමට ඉලිලිමක් ඉදිරිපත් වුවත් ඊට අදාළ ගොනු සටහනක් හෝ දීර්ඝ කිරීමක් සිදු කර නොතිබුණි. පිටු අංක 22 පරිදි 2012 වර්ෂයට දීර්ඝ කලබවට ගොනුවේ ඡායා පිටපතක් විය. එයද මුල් පිටුව පමණක් වූ අතර එයද සහතික කල එකක් නොවීය.

තත්වය මෙසේ වුවත් 2013 හෝ 2014 වර්ෂ සඳහා මෙකී බලපත්‍රය දීර්ඝකර නොතිබූ අතර විගණන දින දක්වාම වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනතට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.

08. වණි/05/05/01/01 – 346 ගොනුව යටතේ(පිරිමි සතෙකු) ලියාපදිංචිය 2013 මැයි 22

මෙකී ලියාපදිංචියට අදාළ කරුණු හා විගණන නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

(අ) 2009 ජුනි 09 දානමින් "ඉන්ද්‍රානි" විදියගොඩ, බණ්ඩාරගම පදිංචි S.C හසුආරච්චි මයා යොමු කර තිබූ ලියාපදිංචි ඉල්ලුම්පත්‍රය සහ බලපත්‍රය ලබා ගැනීමේ ඉල්ලුම්පත්‍රය සමග පහත සඳහන් ලියවිලි ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

- (i) සනත් හසුආරච්චි යන අය ඔහුගේ, සීයා විසින් 1975 වර්ෂයේදී වෙන්දේසියකින් මිලට ගත් ඇතින්තකගෙන් ලැබුණු පැටවෙකු බවට ලබාදී තිබූ දිවුරුම්ප්‍රකාශය.
- (ii) ඇතින්ත පැටියෙකු වෙන්දේසි කරන බවට ප්‍රසිද්ධ කර තිබූ අත් පත්‍රිකාවක්.
- (iii) ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය

(ආ) උක්ත ලේඛණ පදනම්කරගෙන මෙම අලි පැටව්ට 2013 මැයි 22 ලියාපදිංචිකර බලපත්‍රයක් ලබාදී තිබුණි.

(i) ගොනුවේ වූ 01,02,03 යන පිටුවල පමණක් දෙපාර්තමේන්තු මුද්‍රාව තබා ලැබුණු දිනය ලෙස 2009 ජුනි 09 දින දක්වා තිබුණි. ලියාපදිංචියට ඉදිරිපත් කර තිබූ පිටු අංක 04,05,06 ලේඛන වල දින මුද්‍රා තබා නොතිබුණි. මේ අනුව මෙකී ලේඛන පසුව ගොනුවට ඇතුළත් කල ලේඛන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ii) මෙම ලියාපදිංචියට අදාළ ගොනු සමග විෂය ලිපිකරු 2012 අප්‍රේල් 05 දානමින් ගොනුව සටහනක් යොදා තිබූ අතර එකී සටහනේ මිලදීගත් ආකාරය පිළිබඳ ලිපි ලේඛන, ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය තිබෙන බවට

සඳහන් විය. නමුත් ගොනුවේ පිටු අංක 5 පරිදි ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය 2013 ජනවාරි 23 දා නමින් ලබාගෙන තිබුණි. 2013 ජනවාරි 23 දින හෝ ඊට පසුව ලැබුණු ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය 2012 අප්‍රේල් 05 විෂය ලිපිකරු විසින් සටහන් කරන විට නිකුත් කර නොතිබියදීත් ඉහත පරිදි සටහන් යෙදීම ව්‍යාජ සටහනක් බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) තවද 2012.අප්‍රේල්.05 විෂය ලිපිකරුගේ පළමු ගොනු සටහනේ මිලට ගත් ආකාරය පිළිබඳව ලිපි ලේඛණ තිබෙන බව සඳහන් කර තිබුණද ඊට අදාළ කිසිදු ලේඛණයක් ගොනුවේ නොවීය. මේ අනුව පළමු ගොනු සටහන සම්පූර්ණයෙන්ම ව්‍යාජ එකකි.

(ඈ) අලියා මිලට ගැනීමට අදාළ කිසිදු ලේඛනයක් ඉල්ලුම්කර සතු නොවුවද 1975 වර්ෂයේදී සියා විසින් අලියා මිලට ගන්නාවිට ඒ බව දැන්වීම් කිරීමට ප්‍රසිද්ධ කලේ යැයි සඳහන් කරන අත් පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර එය මිලට ගත් ලේඛණයක් සේ සලකා කටයුතු කිරීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව පිළිගත් පදනම කුමක්ද යන්න විගණනයට පැහැදිලි නොකෙරුණි.

(ඉ) අයදුම්පත්වල අලියාගේ ඡායා රූපයක් ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර එය මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ අලියෙකුගේ බව නිරීක්ෂණය වේ. නමුත් අයදුම්පත්වලට අනුව අලි පැටව්වලට වයස අවුරුදු 1½ කි. තවද අලි පැටව්වලට උස අඩි 2 අඟල් 11 බවටද සඳහන් කර තිබීම පරස්පර තත්වයක් නියෝජනය කරන අතර මෙකී ඡායාරූපයේ අලියා මෙම අයදුම්පත්වල දත්ත සමග කිසිසේත්ම නොසැසඳෙන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඊ) (i) දිවුරුම් ප්‍රකාශයේද දිවුරුම්කරුගේ සම්පූර්ණ නම ප්‍රකාශ නොවේ. ඉල්ලුම්පතට අනුව "S.C හපුආරච්චි" ලෙස දක්වා තිබුණද දිවුරුම් ප්‍රකාශයේ " සනත් හපුආරච්චි" ලෙස දැක්වීමෙන් මෙම දිවුරුම් ප්‍රකාශය ඉල්ලුම්කරුගේ දිවුරුම් ප්‍රකාශයක්ද යන්න අනාවරණය කර ගැනීමට නොහැකිවිය.

(ii) දිවුරුම් ප්‍රකාශය මගින් මව් ඇතින්න මියගිය බව ප්‍රකාශ කලද ඒ කවදාද යන්න අනාවරණය කර නොතිබුණු අතර මව් ඇතින්න මියගොස් ඇත්නම් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාවක් හා මියගිය දිනය ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි

(iii) එහි අලි පැටව්ව ඉපදුණු දින වකවානුද සඳහන් කර නොතිබුණි. ඉහත කරුණු අනුව මෙම දිවුරුම් ප්‍රකාශය පිළිගත නොහැකි එකක් විය.

(උ) (i) අයිතිය හිමිවූ ආකාරය සනාථ කිරීමට හා ඊට අදාළ ලේඛණ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ii) අලි පැටව්ව ඉපදුණ අවස්ථාවේ ප්‍රථිකාර කල පශු වෛද්‍යවරයාගේ හෝ පිළිගත් දේශීය වෛද්‍යවරයකුගේ සහතිකයක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

ඉහත පරිදි සාක්ෂියක් ලබා ගැනීමකින් තොරව ව්‍යාජ දිවුරුම් ප්‍රකාශයක් හා අත් පත්‍රිකාවක් පදනම් කරගෙන 2013 මැයි 22 දා නමින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් H.D රත්නායක මහතා ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබා දීම සිදු කර තිබුණි.

(ඌ) ගොනුවේ සටහන් පත්‍ර iii පරිදි එහි 9 සටහනේ F/22158929 හා 2012.මැයි.11 දිනැති කුවිතාසිය මගින් ගාස්තු ගෙවා ඇති බව සටහන් කර ගොනුවේ පිටු අංක 9 බලන ලෙසද දක්වා තිබුණි. නමුත් එවැනි කුවිතාසියක් පිටු අංක 9 හි නොතිබුණු අතර එහි අලියාගේ වාර්ෂික බලපත්‍රයේ මුල් පිටුව තිබෙන බව නිරීක්ෂණය විය. මුදල් ගෙවූ කිසිදු කුවිතාසියක් ගොනුවේ නොතිබුණි. අලියෙකු ලියාපදිංචියට හා බලපත්‍ර ලබා දීමට VAT බදු සමග රු.840 ක ගාස්තුවක් ගෙවිය යුතු වුවත් මෙකී ලියාපදිංචි ගාස්තු පවා නොගෙවා මෙම ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍රය ලබා දීම සිදු කර තිබුණි.

තත්වය මෙසේ උවත් 2014 වර්ෂය සඳහා මෙකී බලපත්‍රය දීර්ඝ කර නොතිබුණු අතර විගණිත දිනය දක්වා වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥා පනතට අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

වපී/5/4/02-164 දරන ගොනුව හා වපී/05/05/01/01-350 දරන ගොනුව යටතේ ලියාපදිංචි කිරීමට කටයුතු කර ඇති අලින් දෙදෙනා පිළිබඳ පරීක්ෂණය.

වපී/5/4/02-164 ගොනුව යටතේ එස් නන්දදාස ශ්‍රී විපභාරාමය මහරගම නමින් “ සිහිති “ නැමැති ඇතින්ත ලියාපදිංචි කර 2009 අප්‍රේල් 20 දින ලියාපදිංචි සහතිකයක් හා වාර්ෂික බලපත්‍රයක් නිකුත් කර ඇති අතර, පසුව මෙම ගොනුවේ ලිපි කුට ලෙස වෙනස් කර ලියාපදිංචි අංක 164 යටතේ “සිරිමා” නැමති වෙනත් ඇතින්ත පැවවකු ඇතුළු කර, සත්‍ය වශයෙන් ලියාපදිංචි කළ “සිහිති” නැමති ඇතින්ත වපී/5/05/01/01 -350 යටතේ 2012 ජුනි 05 දින නැවත ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා අයදුම් පත් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. මේ අනුව අංක 164 දරණ ලි.ප සහතිකය යටතේ “සිරිමා” නමින් නීතිවිරෝධී අලි පැවවකු කබාගෙන සිටින බව නිරීක්ෂණය වූ අතර මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය කෙරේ.

1. වපී/5/4/2-164 ගොනුව යටතේ උස අඩි 03 අගල් 02 ක්ද, වයස අවුරුදු 03 ක්ද, ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය අගල් 19 ක්ද, වූ ඇතින්තක ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය හා මිලදී ගැනීමේ කුවිතාන්සිය සමඟ 2004 අප්‍රේල් 20 දින අයදුම් පතක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. මෙම ගොනුවේ ඇතුළත් කාර්යාල සටහන් පිටු අංක 1 හි සඳහන් පරිදි ඉදිරිපත් කර තිබූ සහතික පදනම් කරගෙන 2004 අප්‍රේල් 20 දින ලියාපදිංචි සහතිකය හා වාර්ෂික බලපත්‍රය එවකට සිටි අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් එම්.එම්.බී.සී.හේරත් යන අය විසින් නිකුත් කර තිබුණි.

2. කාර්යාල සටහන් වෙනස් කිරීම හා කුට ලේඛන සැකසීම.

(අ) මෙම ගොනුවේ පිටු අංක 1,2,3,9A,9,10A,10, යටතේ ඇති පිටු වෙනත් ගොනුවකින් ඡායා පිටපත් කර මෙම ගොනුවට ඇතුළත් කළ ලිපි බවට නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) කාර්යාල සටහන් පිටු අංක (v) හි සඳහන් පරිදි පිටු අංක 33 හි ඇතුළත් ලිපිය සහකාර අධ්‍යක්ෂ (නි.ක්‍ර.) ගේ අත්සනට ඉදිරිපත් කර ඇතත්, පිටු අංක 33 හි එවැනි ලිපියක් නොමැති අතර එහි මුදල් භාරගැනීමේ වවුචරයක් (PIV) අමුණා තිබුණි. මේ අනුව පිටු අංක 33ක් තිබූ ලිපිය ඉවත්කර PIV අමුණා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය

 (i) ගොනුවේ පිටු අංක 03 හි 2004 අප්‍රේල් 19 දින මහරගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් අයි.ආර්.සෝමසිරි විසින් නිර්දේශ කරණ ලද ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකයක ඡායා

පිටපතක් අමුණා තිබුණි. මෙම ඡායා පිටපතෙහි ඇතින්නගේ නම “සිරිමා “ ලෙස වෙනස් කර ලබාගත් ඡායා පිටපතක් බවට නිරීක්ෂණය වේ.

(ii) තවද මෙම ඡායා පිටපතෙහි අනෙක් පස එස්.නන්දදාස විසින් ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකය ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලීමක් පැනකින් ලියා තිබූ අතර මෙහි දිනයක් සඳහන් කර නොතිබුණි.

ඒ අනුව වෙනත් ඇතින්නියක ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ලබාගත් ග්‍රාම නිලධාරී සහතිකයක ඡායා පිටපතක් ලබාගෙන එහි ඇතින්නගේ නම වෙනස් කර මෙහි පිටු අංක 03 හි ඇතුළත් කර ඇති බවට නිරීක්ෂණය වේ.

(ඇ) මිලදී ගැනීමේ කුචිතාන්සි

(i) මෙම ගොනුවේ පිටු අංක 1 හා 2 හි ඇතින්න හුවමාරු කිරීමට අදාළ මිලදී ගැනීමේ කුචිතාන්සි දෙකක් ඇතුළත් කර ඇති අතර එම මිලදී ගැනීමේ කුචිතාන්සි අනුව රනාල, නවගමුව, ශ්‍රී සුගතබිම්බාරාම රජමහා විහාරයේ මහා නායක ස්ථීවර අති පූජ්‍ය මාදන ජිනරතන හිමියන්ට අයත් ඇතින්න 2002 ඔක්තෝබර් 10 දින හෝමාගම පිටිපන කටුවානේ පදිංචි දොන් යසපාල ජයසූරිය යන අයට පවරා දී, ඔහු විසින් 2002 නොවැම්බර් 08 දින මහරගම නාවින්න අංක 55 පතිරගොඩ පාරේ පදිංචි ඇස්. නන්දාස යන අයට පවරා ඇති බවට සඳහන් වේ. මේවා වෙනත් ගොනුවකින් ලබාගත් ඡායා පිටපත් බවට නිරීක්ෂණය විය.

(ii) පිටු අංක 2 හි රනාල, නවගමුව, ශ්‍රී සුගතබිම්බාරාම රජ මහා විහාරයේ අති පූජ්‍ය මාදන ජිනරතන මහානායක ස්ථීවරගේ අත්සන හා ලිපි ශීර්ෂයකින් යුත් ලිපිය මගින් උන් වහන්සේට අයත් “සිරිමා” නමැති ඇතින්න පැටවා හෝමාගම, පිටිපන, කටුවානේ පදිංචි දොන් යසපාල ජයසූරිය නමැති අයට 2002 ඔක්තෝබර් 10 දින පවරා දුන් බවට සඳහන්ව ඇත. නමුත් මෙම ලිපියෙහි ලිපි ශීර්ෂය හා අත්සන හැර අනෙක් කොටස් බද්ධකොට ලබාගත් ඡායා පිටපත් ගොනුවට ඇතුළත් කර ඇති බවට නිරීක්ෂණය විය.

(iii) මෙම ගොනුවේ පිටු අංක 1 හි ඇතුළත් කුචිතාන්සියෙහි, හෝමාගම කටුවානේ පදිංචි දොන් යසපාල යන අයට ශ්‍රී සුගත බිම්බාරාම රජ මහා විහාරාධිපති, මාදන ශ්‍රී ජිනරතන ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් පවරා දෙනු ලැබූ “සිහිති” නමැති ඇතින්න

නාවින්න අංක 55 පතිරගොඩ පාරේ පදිංචි ඇස් නන්දදාස යන අයට 2002 නොවැම්බර් 08 දින පවරා දුන් බවට කුවිතාන්සියේ සඳහන් වේ.

ඒ අනුව “සිගිති” නමැති ඇතින්න මිලදී ගැනීමට අදාළ මිලදී ගැනීමේ කුවිතාන්සි සුක්ෂම අන්දමින් “සිරිමා” ඇතින්න නමින් වෙනස් කර ගොනුවට ඇතුළත් කර ඇති බවට නිරීක්ෂණය වේ.

(ඉ) ලී.ප. සහතිකයේ හා වාර්ෂික බලපත්‍රයේ ඡායා පිටපත් වෙනස් කිරීම.

- i. පිටු අංක 9,9A,10,10Aහි ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකයේ හා වාර්ෂික බලපත්‍රයේ කාර්යාලීය පිටපතෙහි ඡායා පිටපතක් අමුණා ඇත. මෙම ඡායා පිටපත් වල අනු අංක වෙනස් කොට නැවත ඡායා පිටපත් කර ගොනුවට ඇතුළත් කර තිබුණි.
- ii. මෙම ඡායා පිටපත්හි අලියාගේ ඡායා රූපය අලවන ස්ථාන දෙකෙහි අලියෙකුගේ ඡායා රූපයක් නැවත ඡායා පිටපත් කර කපා අලවා තිබුණි. ලියාපදිංචි සහතිකයේ හා වාර්ෂික බලපත්‍රය ඡායා පිටපත් වල නැවත වරක් ඡායා පිටපත් කල ඡායා රූපයක් කපා අලවා තිබීම අනුව මෙහි සිටි අලියාගේ ඡායා රූපය වෙනුවට වෙනත් අලියෙකුගේ ඡායා රූපයක් අලවා ඇති බවට නිරීක්ෂණය කෙරේ.
- iii. පිටු අංක 9 හා 9A යටතේ ගොනුවට අමුණා ඇති ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකයේ ඡායා පිටපතෙහි ඇතුළත් කරුණු අංක 3 සතා පිළිබඳ විස්තර, කරුණු අංක 4 උරහිස දක්වා උස, කරුණු අංක 6 වයස, කරුණු අංක 7 ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය යන කරුණු, වෙනස් කර නැවත ඡායා පිටපත් කර ගොනුවට ඇතුළත් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.
- iv. පිටු අංක 10 හා 10A යටතේ ගොනුවට අමුණා ඇති වාර්ෂික බලපත්‍රයේ ඡායා පිටපතෙහි ඇතුළත් කරුණු අංක 2 උරහිස දක්වා උස, කරුණු අංක 3 පිරිමි/ ගැහැණු සහකුද යන වග, කරුණු අංක 4 වයස, කරුණු අංක 5 ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය යන කරුණු වෙනස් කර නැවත ඡායා පිටපත් කර ගොනුවට ඇතුළත් කර ඇති බවට නිරීක්ෂණය විය.

3. ලී.ප සහතිකය හා වාර්ෂික බලපත්‍රය කුට ලෙස වෙනස් කිරීම.

මෙම ඇතින්නගේ අයිතිය වෙනස් කිරීමට නැවත අයදුම් කිරීමේදී වාර්ෂික බලපත්‍රය හා ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතික වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර එම සහතික පිටු අංක 48,49,50,51 යටතේ ගොනු කර තිබුණි.

(අ) පිටු අංක 48 හා 49 යටතේ ගොනුකර ඇති වාර්ෂික බලපත්‍රය පරීක්ෂා කිරීමේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- i. ඇතින්තගේ ඡායා රූපය ගලවා වෙනත් ඡායා රූපයක් අලවා ඇති බව.
- ii. කරුණු අංක 1 සතා පිළිබඳ විස්තර, කරුණු අංක 2 උරහිස දක්වා උස, කරුණු අංක 3 පිරිමි සතකුද ගැහැනු සතකුද යන වග, කරුණු අංක 4 වයස, කරුණු අංක 5 ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය, කරුණු අංක 7 වෙනත් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ හෝ අංග විකෘති වීම් යන කරුණු වෙනස් කර නැවත ටයිප් කර ඇති බවටද නිරීක්ෂණය විය.
- iii. වාර්ෂික බලපත්‍රය සමඟ පිටු අංක 10,10A යටතේ ගොනුකර ඇති වාර්ෂික බලපත්‍රයේ ඡායාපිටපත සන්සන්ධනය කිරීමේදී පහත වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය වූ අතර ඒ අනුවද වාර්ෂික බලපත්‍රය කුට ලෙස වෙනස් කර ඇති බවට නිරීක්ෂණය වේ.

කරුණු අංකය	වාර්ෂික බලපත්‍රය (පිටු අංක 48,49)	වාර්ෂික බලපත්‍ර ඡායාපිටපත(පිටු අංක 10,10ඒ)
1	ඇතා (ඇතින්ත-පිරිමා)	ඇතින්ත
6	හොඩවැලේ කන්වල තරමක් ගෝමර ඇත	හොඩවැලේ ගෝමර ඇත . වම් පස පාදයේ ආබාධයකි.
7	විශේෂිත වූ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ නැත	වම් පස පාදයේ මස් පිටු පෙරලී ඇත

(ආ) පිටු අංක 50 හා 51 යටතේ ගොනුකර ඇති ලියාපදිංචි සහතිකය පරීක්ෂා කිරීමේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- i. ඇතින්තගේ ඡායා රූපය ගලවා වෙනත් ඡායා රූපයක් අලවා ඇති බව.
- ii. කරුණු අංක 3 සතා පිළිබඳ විස්තර, කරුණු අංක 4 උරහිස දක්වා උස, කරුණු අංක 6 වයස, කරුණු අංක 7 ඉදිරිපාදයේ වට ප්‍රමාණය යන කරුණු වෙනස්කර නැවත ටයිප් කර ඇති බව.

(ඇ) ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකය සමඟ පිටු අංක 9, 9A යටතේ ගොනුකර ඇති ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකයේ ඡායාපිටපත සංසන්ධනය කිරීමේදී පහත

වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය වූ අතර ඒ අනුවද ලියාපදිංචි සහතිකය කුට ලෙස වෙනස් කර ඇති බවට නිරීක්ෂණය වේ.

කරුණු අංකය	ලියාපදිංචි සහතිකය (පිටු අංක 50,51)	ලි.ප. සහතිකයේ ඡායා පිටපත (පිටු අංක 9,9ඒ)
03	ඇත(ඇතින්ත-සිරිමා)	ඇතින්ත
09	විශේෂිත වූ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ නැත	වලිගය ඇදය, හවරිය නැත

4. අංක 164 යටතේ ලියාපදිංචි කල අලියාගේ අයිතිය හිමි එස්.නන්දදාස යන අය මියගොස් ඇති බැවින් ඔහුගේ පුතා වන සමරජපුලිගේ නිශාන් ධම්මික යන අය නමින් අලියාගේ අයිතිය වෙනස් කර දෙන ලෙස 2014 මාර්තු 28 දින අයදුම් පතක් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර මෙම සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) මෙම අයදුම්පතහි අලවා ඇති අලියාගේ ඡායාරූපය කුඩා අලි පැටවකුගේ බවට නිරීක්ෂණය වන අතර මෙම ඡායා රූපයේ දැක්වෙන අලිපැටවා 2004 අප්‍රේල් 20 දින අයදුම් පත්‍රයෙහි අලවා ඇති ඡායා රූපයේ දැක්වෙන අලිපැටියාට වඩා කුඩා පැටවකු බවට නිරීක්ෂණය වේ. මෙම අලි පැටවා ලියාපදිංචි කර වසර 10 ක් ගත වූ පසු ඉදිරිපත් කරන ඡායා රූපය, වසර දහයකට පෙර ඉදිරිපත් කල ඡායා රූපයේ දැක්වෙන අලියාටත් වඩා කුඩා වීම මත මෙම අලියා නීතිවිරෝධී අලියකු බවට නිරීක්ෂණය වේ.
- (ආ) අයදුම් පතෙහි සඳහන් අලියාගේ වයස අවුරුදු 13 ක් බවට සඳහන් කර ඇතත් ඡායා රූපයේ දැක්වෙන අලියා කුඩා පැටවකු බවට නිරීක්ෂණය වේ.
- (ඇ) මෙම අයදුම්පතෙහි අලියාගේ හඳුනාගැනීමේ ස්ථිර සලකුණු හෝ වෙනත් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ නොමැති බවට සඳහන් කර ඇතත් පෙර ලියාපදිංචි කර ඇති අලියාගේ හොඩවැලේ හා කම්පෙතිවල ගෝමර ඇති බවට සඳහන්ව ඇත.

5. අංක 164 යටතේ ලි.ප. කළ ඇතින්ත “සිඟිති” බව හිමිකරු ප්‍රකාශ කිරීම.
 මෙම ගොනුවේ පිටු අංක 31 හි 2009 ඔක්තෝම්බර් 09 දින වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් අමතන ලද “ලිපිනය වෙනස් කිරීම” ශීර්ෂයෙන් යුත් එස්.නන්දදාස විසින් අත්සන් කල ලිපියක් මගින් ලියාපදිංචි සහතිකයේ සඳහන් ලිපිනය වෙනස් කර දෙන ලෙස ඉල්ලා ඇත. එම ලිපියෙහි “එස්.නන්දදාස වන මාහට අයත් අංක 164 යටතේ ඔබ දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කර ඇති “සිඟිති” නමැති

ඇතින්ත මාගේ පුද්ගලික ලිපිනය වන අංක 55/6 පතිරගොඩ පාර, නාවින්න, මහරගම ලිපිනයට අනුව ලියාපදිංචි සහතිකය වෙනස් කර දෙන මෙන්” ඉල්ලා ඇත.

මෙම ලිපිය අනුව අංක 164 යටතේ ලි.ප. කර ඇත්තේ “සිඟිති” නමැති ඇතින්ත බව එස්. නන්දදාස විසින් ප්‍රකාශ කර ඇත. ඒ අනුව අංක 164 යටතේ ලි.ප. කර ඇත්තේ “සිරිමා” නමැති ඇතින්ත නොව “සිඟිති” නමැති ඇතින්ත බවත්, ගොනුවේ අනෙක් ලිපි කුට ලෙස වෙනස් කර ඇති බවත් නිරීක්ෂණය වේ.

6. වපී/05/05/01/01-350 යටතේ “සිඟිති” නමැති ඇතින්ත ලි.ප. කිරීමට ඉල්ලීම.

වපී/05/05/01/01-350 සටහන යටතේ අවුරුදු 25 ක් වයස “සිඟිති” නම ඇතින්ත ලි.ප. කිරීම සඳහා 2012 ජුනි 05 දින එස්.නන්දදාසගේ පුතා වන සමරජපුලිගේ නිරාජ් රොෂාන් යන අය විසින් අයදුම්පතක් ඉදිරිපත් කර ඇත.

(අ) මෙම ඇතින්තගේ හඳුනාගැනීමේ ස්ථිර සලකුණු ලෙස “වලිගය ඇදය” යනුවෙන් සඳහන් කර ඇති අතර අයදුම්පතෙහි අලවා ඇති ඡායා රූපය අනුව අලියාගේ හොඬහි හා කම්පෙතිවල ගෝමර ඇති බවට නිරීක්ෂණය වේ. අංක 164 යටතේ ලියාපදිංචි කර ඇති අලියාගේ වපී/5/4/02-164 කාර්යාල සටහනේ පිටු අංක 9,9A,10,10A යටතේ ඇති ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකයේ හා වාර්ෂික බලපත්‍රයෙහි ඡායාපිටපත්වල සඳහන් කරුණුවලද අලියාගේ “වලිගය ඇදය, හවරිය නැත. හොඬවැලේ හා කම්පෙතිවල ගෝමර ඇත”. යනුවෙන් සඳහන් වේ.

(ආ) වයස අවුරුදු 25 ක් බවට සඳහන් මෙම ඇතින්ත මෙතෙක් ලියාපදිංචි කිරීමට නොහැකිවූයේ ඇතින්ත අසනීපයෙන් සිටි නිසා බවට සඳහන් කර ඇත.

(ඇ) මෙම ඇතින්ත ලියාපදිංචි කිරීම සුදුසු බවට නිර්දේශ කර වනජීවී සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයෙකු 2012 ජූලි 12 දින 2012 සැප්තැම්බර් 27 දිනයන් හි තබා ඇති කාර්යාල සටහන් අනුව මෙම ඇතින්ත ලියාපදිංචි කිරීම සාධාරණීකරණය කර ඇත.

මේ අනුව අංක 164 යටතේ ලියාපදිංචි කර ඇති ඇතින්ත නැවත වරක් අංක 350 යටතේ ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

6. වජ්/5/4/02-164 යටතේ රඳවාගෙන සිටින ඇතින්තගේ වයස 2014 අගෝස්තු වන විට අවුරුදු 4 ½ ක් 5 ½ ක් අතර බව පශු වෛද්‍ය වාර්තා අනුව තහවුරු වන අතර ලියාපදිංචි සහතිකයේ සඳහන් තොරතුරු අනුව අලියාගේ වයස අවුරුදු 14 ක් වේ.
7. සමරප්පුලිගේ නිශාන් ධම්මික යන අය ලි.ප. අංක 164 යටතේ රඳවාගෙන සිටින අලියාගේ වයස හා ලියාපදිංචි සහතිකයේ දැක්වෙන වයස අතර නොගැලපීමක් ඇති බැවින් වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවට ලද පැමිණිල්ලක් අනුව මෙම අයට විරුද්ධව කැස්බෑව මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු අංක AR 793/14 යටතේ නඩු පවරා ඇත.
 ඉහත කරුණු සියල්ල සැලකීමේදී 2004 අප්‍රේල් 20 ලියාපදිංචි අංක 164 යටතේ ලියා පදිංචි කළ “සිහිති” නමැති ඇතින්ත ලියාපදිංචි කිරීමට අදාළ ලිපි කුට ලෙස වෙනස් කර “සිරිමා” නමැති ඇතින්ත පැවරුණු ඇතුළත් කර “සිහිති” නමැති ඇතින්ත 2012 ජූනි 05 දින ලි.ප. අංක 350 යටතේ නැවත ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කර ඇති බවත්ය. මේ අනුව ලි.ප. අංක 164 යටතේ තබාගෙන සිටිනු ලබන අලි පැවරා කැළයෙන් අල්ලා ගෙනවිත් නීතීවිරෝධීව ළඟ තබාගෙන සිටින බව විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැක.
  - ඉහත පරිදි නියැදියන් ලෙස අප විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලද ලිපිගොනු අංක 164(350),226,227,228,333,345,346,347 සහ 348 ලිපිගොනුවල සඳහන් විස්තර අනුව ලියාපදිංචි කිරීමට උත්සහ ගෙන ඇති සියලුම අලි ඇතුන් ව්‍යාජ ලේඛන ඉදිරිපත් කර ලියාපදිංචි කිරීමට උත්සහ දරා ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.
  - එසේම, මෙලෙස වංචනික ලෙස සිදුකර තිබුණු ලියාපදිංචි කාර්ය සඳහා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරියාගේ සෘජු හා වක්‍ර දායකත්වය ලැබී ඇති බවට වන සැකය විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැක.
  - ඉහත කරුණු අනුව ව්‍යාජ ලේඛන ඉදිරිපත් කර ලියාපදිංචි කර ඇති අලි ඇතුන් කැලයෙන් අල්ලා ගෙන නීතීවිරෝධී ලෙස ලඟතබා ගෙන සිටි අලි ඇතුන් බවට එන සැකය විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැක

 පී.එල්.කේ.පෙරේරා
 සහකාර විගණකාධිපති
 විගණකාධිපති වෙනුවට

පිටපත - වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල්

**THE FIRST ISLAND WIDE NATIONAL SURVEY
OF ELEPHANTS
IN SRI LANKA
2011**

A report prepared by

The Department of Wildlife Conservation

Acknowledgements

The organization and implementation of the First Island Wide National Survey of Elephants in Sri Lanka and the subsequent preparation of this report would not have been possible without the voluntary contributions of a large number of people from both within and without the Department of Wildlife Conservation. These supporters provided funds, assistance, information, transportation and vehicles, identified observation sites, determined GPS coordinates of these sites, collected data, patiently transferred the data to the computers, analyzed the data, prepared the maps, provided publicity in the press, radio TV and other electronic media, both local and international and supplied food and water.

We are thankful to the former Minister of Agrarian Services and Wildlife Mr. S.M. Chandrasena, for his advice, incisive comments, guidance and support throughout the process, and Secretary to the Ministry of Wildlife Resources Conservation Eng. Udeni Wickremesinghe, for his constant support. In addition, we would like to acknowledge the leadership, assistance and encouragement provided to us by Director General Mr. H.D Ratnayake, overall coordination by Deputy Director Research and Training Mr. S.R.B Dissanayake. We also thank Dr. Chandrawansa Pathiraja, the former Director-General Department of Wildlife Conservation who invited us to carry out the First Island Wide National Survey of Elephants in Sri Lanka.

Field coordination: We thank the Deputy Director of Law Enforcement Mr. M.S.L.R.P Marasinghe, Deputy Director of Natural Resource Mr. Manjula Amararathne, Deputy Director of Elephant Conservation Mr. W.S.K Pathirathna, Deputy Director of Wildlife Health Dr. Taraka Prasad, Deputy Director Finance Mr. J.P.N.C Jayakody, Deputy Director Planning & ICT Mr.M.G.C Sooriyabandara, Deputy Director Community Outreach and Eco Tourism Management Mrs. Chandani Wilson, Deputy Director Mr. P.M Dharmathilaka, Deputy Director Mr. U.L Thaufeek for their support before during and after the survey of elephants. We remain ever grateful to the Assistant Director National Wildlife Research and Training Centre Mr. S.P.A.G.V. Samarakoon, Assistant Director North Western Mr. W.S Weragama, Assistant Director Eastern Mr. M.C.G. Rupasinghe, Assistant Director Yala Bundala Mr. A.H Sumanasena, Assistant Director, Mahaweli Mr. Sisira Kumara de Silva, Assistant Director Central Mr. Y.G.P. Karunarathna, Bundala National Park Mr. W.A.C Abeyrathne, Horton Plains Mr.G. Upali Sarange, Hikkaduwa Mr. M.T.A. Gunawardene, Horagolla Mr. W.A. Lalith Kumara, Kumana Mr. P. Suranga Rathnayake, Minneriya Mr. H.A.P.K Hettiarachchi, Maduru Oya Mr. A.T. Raveendra Kumara, Udawalawe Mr. D.M Weerasinghe, Yala Mr. W.A.A.D.U Indrajith, Wasgamuwa Mr.A.W. Rajapaksha, Lahugala Mr. H.M. Gajaweera, Lunugamvehera Mr.H.G. Wickramathilake, Wilpattu Mr. W.D.M.J Wickramasinghe, Galoya National Park, Mr. V.K.M Vidyarthne and Mr. Chamara Kamburapola (DWC, HQ).

G.I.S Mapping: We thank Kamani Abeysiriwardhana, and Renuka Samanthi for their unstinted assistance during the survey. We would also like to acknowledge the support and services provided by Dr. U.K.G.K. Padmalal and his students at the Open University for the survey. We appreciate the help of Mr. Tissa Alagoda, Department of Zoology University of Peradeniya in the preparation of the maps.

Funding and Assistance: We also would like to thank the following: Rajarata University of Sri Lanka, University of Peradeniya, University of Sabaragamuwa, the Open University of Sri Lanka, Ringling Bros. and Barnum & Bailey Center for Elephant Conservation USA, John Keells Holdings Plc, National Photographic Art Society of Sri Lanka, The Hidramani Group Sri Lanka, Wildlife Conservation Society, Mahaweli Authority of Sri Lanka, and our thanks to Mr. Ranjan Rajaratnam for the design and manufacture of souvenir bags presented to the volunteers.

Volunteers: We also thank The Ministry of Defence, Sri Lanka Army, Sri Lanka Navy, Sri Lanka Police Department, Civil Security Department of Sri Lanka, Ministry of Agriculture, Department of Forest, Moragahakanda Kalu Ganga Project, Government Agents of Vavuniya, Mannar, Kilinochchi and Mullaitivu and all the District Secretaries and Division Secretaries in the Survey Areas. We extend our special thanks to all the students from the Department of Statistics & Computer Science at the University of Peradeniya who patiently transferred all the raw data from the field notes to the computers for analysis, Dr. Mrs. Wijeyakoon from the Department of Computer Sciences and Statistics at the University of Peradeniya, and Deputy Director of Law Enforcement Mr. M.S.L.R.P Marasinghe for Data Processing.

Finally, we say a special thank you to Prof. Charles Santiapillai and Dr. S. Wijeyamohan from the Centre for the study of the Asian Elephant at the Rajarata University of Sri Lanka for their invaluable assistance especially with the design elements of the survey, training of field staff, and advising and analyzing of data. So many others have helped us in numerous ways, and we thank them here in acknowledgement of their valuable assistance.

Dr. Ravi Samarasinha

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම දීප ව්‍යාප්ත වන අලි සමීක්ෂණය

සාරාංශය

වර්ග කිලෝමීටර් 65,610 ක් පමණ කුඩා වූ ශ්‍රී ලංකා දිවයිනේ මිලියන 21.3 ක ජනගහනයක් ජීවත් වේ. මෙය ලෝකයේ අතික් රටවල් හා සසඳන කල ඉතා ඉහල අගයකි. එමෙන්ම ශ්‍රී ලාංකික අලියා අපේ ඉතිහාසය සිරිත් විරිත් ආගම හා සංස්කෘතිය හා ඇති බැඳීම අපමණය. රටේ ඇති වනජීවී සම්පත් සුරැකීමේ සුවිශේෂ කාර්යභාරයක් හිමි ප්‍රධානතම රාජ්‍ය ආයතනය වන වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට කළමනාකරණ තීරණවලට එළඹීම සඳහා අලි ඇතුන් ගහණයේ අඩුවැඩි වීම හා ව්‍යාප්තිය යනාදි තොරතුරු අවශ්‍ය වේ. කාලානුරූපීව කරන මෙවැනි සමීක්ෂණ වදවීමේ තර්ජනයට මුහුණ පා සිටින සත්ත්ව විශේෂවල විශේෂයෙන් ගොඩබිම වෙසෙන දූවැන්නයින් වන ආසියාතික අලි ඇතුන්ගේ දිගු කාලීන පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත.

මෙම සමීක්ෂණයේ අරමුණු කිහිපයකි. (1) ගහණයේ ව්‍යුහය තීරණය කිරීම: එනම් විවිධ වයස් කාණ්ඩවල සිටින ළදරු, පැටව්, තරුණ හා වැඩිහිටි වශයෙන් අලි ඇතුන් හඳුනා ගැනීම. (2) ඇතුන්ගේ ගහණ ප්‍රතිශතය නිර්ණය කිරීම. (3) ගැහැණු පිරිමි අනුපාතය සොයා ගැනීම. (4) අලි ගහණයේ අවම සංඛ්‍යාව ඇස්තමේන්තුගත කිරීම. මෙම අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා සෘජු නිරීක්ෂණ ක්‍රමවේදය භාවිතා කරන ලදී. 2011 අගෝස්තු මස 11 වන දින පැය 18.00 සිට 13 වන දින පැය 18.00 දක්වා කාලය තුල දිවයින පුරා පිහිටවා තිබූ නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන, 1,553 කදී අලි ඇතුන් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. එකම අලියා දෙවතාවක් වාර්තාවීමට ඇති ඉඩකඩ අවම කිරීම සඳහා 2011 අගෝස්තු මස 11 වන දින මධ්‍යම රාත්‍රියේ සිට 12 වන දින මධ්‍යම රාත්‍රිය දක්වා පැය 24ක කාල පරිච්ඡේදයක දී කරන ලද නිරීක්ෂණයන් පමණක් ගණනය සඳහා භාවිතා කරනු ලැබීය. එමෙන්ම සැක සහිත නිරීක්ෂණයන් සියල්ලක්ම අවසාන ගණනය සඳහා භාවිතා නොකරන ලදී. ඒ අනුව ක්‍රියාත්මක වූ නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව 943කි.

එක් දිනකදී වාර්තා වූ වන අලි 5,879 න් 3,285 ක්ම වැඩිහිටි සතුන්ය. (55.9%) එමෙන්ම තරුණ අවධියේ පසුවන සතුන් 1,487 (25.3%) ද පැටවුන් 731 (12.4%) ක් හා ළදරු අවස්ථාවේ සිටින කුඩාම සතුන් 376 (6.4%) වශයෙන් ගහණය සමන්විතය. වැඩිහිටි සතුන්ගේ පිරිමි ගැහැණු අනුපාතය 1:1.01 සිට 1:1.69 දක්වා පරාසයක තිබූ අතර මෙහි සාමාන්‍ය අගය 1:1.09 කි. වැඩිහිටි පිරිමි සතුන් අතරින් 5.3% ක් ඇතුන් වූ අතර තරුණ පිරිමි සතුන්ගේ මෙම අගය 7.7% කි. එමෙන්ම පැටවුන්ගේ 8.4% කි. සම්පූර්ණ දිවයින පුරා කරන ලද නිරීක්ෂණයන්ගෙන් 32.1% ක් තනි අලින් විය. නිරීක්ෂණ අනුව සතුන් 2-5 දක්වා අතර සිටි කණ්ඩායම් බහුලව දක්නට ලැබුණි. එසේම පිරිමි සතුන් තනි වශයෙන් හෝ 2 සිට 5 දක්වා අතර වූ කණ්ඩායම් වශයෙන් හෝ දක්නට ලැබුණි. හුදකලාව වෙසෙන පිරිමි සතුන්ගේ ක්‍රියාශීලී රටාව කණ්ඩායම්වල ක්‍රියාශීලී රටාවට බොහෝ දුරට සමාන බව නිරීක්ෂණය විය.

මෙම සමීක්ෂණයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි ගහණයේ අවම සංඛ්‍යාව 5,879 කි. එයින් 67.19% ක් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය තුලද 29.78% ක් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ඇති රක්ෂිත ප්‍රදේශවලද 3.03% රක්ෂිත ප්‍රදේශවලින් බැහැරව කුඩා වනාන්තර ආශ්‍රිතව ජීවත් වන බව නිරීක්ෂණය විය. මේ තත්ත්වය මත 2% ක වාර්ෂික වර්ධනයක් උපකල්පනය කලහොත් වසර 35 දී මෙම සංඛ්‍යාව දෙගුණ වේ. එසේ වුවහොත් අලි මිනිස් ගැටුමකින් තොරව රක්ෂිත ප්‍රදේශවලින් බැහැරව අලින් සඳහා තවදුරටත් ඉඩ තිබේ ද යන්න සැක සහිත ය. අලි ඇතුන් රජයේ මෙන්ම මිනිසුන්ගේද ආදායම් උපදවන මාර්ගයක් බවට පත්කල හැකිය. ඒ සමගම ඔවුන් දේපල හා බෝග විනාශ කිරීම හේතුවෙන් ආර්ථික වශයෙන් පාඩු ඇති වේ. වන අලි බහුල ප්‍රදේශවල ජීවත්වන මිනිසුන් සඳහා යම් ප්‍රතිලාභයක් හෝ දේපල හා වගා හානි සඳහා වන්දි මුදල් නොලැබෙන්නේ නම් නීති විරෝධී ලෙස අලි ඇතුන් විනාශ කිරීමට මිනිසුන් පෙළඹීමට ඉඩ ඇත.

මෙම සමීක්ෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම වතාවට මුලු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක වූවකි. දිවයින පුරා විසිරී ඇති අලි ඇතුන්ගේ සංඛ්‍යාව සහ ගහණ පරාමිතියන් පිළිබඳ තොරතුරු අලි ඇතුන් සංරක්ෂණය කිරීමේ අරමුණු පෙරදැරි කරගත් කළමනාකරණ තීන්දු ගැනීම සඳහා බෙහෙවින් උපකාරී වනු ඇත.

இலங்கையில் முதல் தடவையாக இலங்கை முழுவதும் மேற் கொள்ளப்பட்ட யானைகளின் தேசிய மதிப்பீடு

சுருக்கக் குறிப்பு

இலங்கை 65,610 Km² பரப்பளவை கொண்ட ஒரு மிகவும் சிறிய தீவாகும். இது ஒரு சதுர கிலோமீட்டருக்கு 325 மக்களை கொண்ட உலகின் சனத்தொகை செறிந்த நாடுகளில் ஒன்றாகும். யானைகள் இலங்கை மக்களின் வரலாற்றில், கலாச்சாரத்தில் சமயசம்பிரதாயத்தில், புராண இலக்கிய கதைகளில் கலந்திருப்பதால், யானையற்ற இலங்கையை கற்பனை செய்து பார்க்க முடியாது. இலங்கையில் யானைகளின் நிர்வாக அதிகாரத்தினை வன ஜீவராசி பாதுகாவல் திணைக்களம் தன்னகத்தே கொண்டுள்ளது. அழிவை எதிர் கொண்டிருக்கும் யானையின் வாழ்தகவு, நீண்ட கால பிழைத்தலுக்காக கடைப்பிடிக்கப்படும் பாதுகாப்பு கொள்கையின் ஈடேற்றம் ஆகியவற்றை கணிப்பீடு செய்வதற்கு பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களின் உள்ளூர் வெளியும் அதன் குடித்தொகையை குறிப்பிட்ட கால இடைவெளிகளில் தெரிந்து கொள்வது வன ஜீவராசி பாதுகாவல் திணைக்களத்திற்கு அவசியமாகின்றது.

இங்கு மேற்கொள்ளப்பட்ட பதிப்பீட்டின் குறிக்கோல்கள் பல. அவை (1) குடித்தொகையின் அமைவு: அதாவது குட்டிகள், இளம் பிராயத்தினர், விடளை பருவத்தினர், வயது வந்தோர் ஆகிய பருவங்களுக்கிடையேயான வீதாச்சாரம், (2) குடித்தொகையில் கொம்பன் யானைகளின் வீதாச்சாரம் (3) பால் வீதாச்சாரம் (4) யானைகளின் ஆகக் குறைந்த மொத்த எண்ணிக்கை ஆகியவற்றை அறிந்து கொள்வதாகும். இவ் குறிக்கோள்களை அடைய, மிகவும் வறண்ட காலப்பகுதியான ஆவணி மாதம் தெரிவு செய்யப்பட்டது. இந்நாட்களில், எஞ்சியுள்ள நீர்நிலை நீர் நிலைகளுக்கு அருகாமையில் ஆவணி 11 ஆம் திகதி மாலை 6 மணி முதல் ஆவணி 13 ஆம் திகதி மாலை 6 மணி வரை 1,553 நிலையங்களில் மூன்று பேர் கொண்ட குழுவொன்றினால் அவர்கள் கண்ணுற்ற அனைத்து யானைகளினதும் பால் மற்றும் பருவம் ஆகியன நேரத்துடன் பதிவு செய்யப்பட்டன. நாடு முழுவதிலும் இத் தரவுகள் ஒன்று சேர்க்கப்பட்டு கண்ணிகளின் உதவி கொண்டு இறுதி எண்ணிக்கை பெறப்பட்டது. இறுதி எண்ணிக்கையின் போது ஐயத்திற்கிடமான தரவுகள் அகற்றப்பட்டு இறுதி எண்ணிக்கை 943 அவதானிப்பு நிலையங்களில் இருந்து பெறப்பட்டது.

இவ் மதிப்பீட்டின் படி, நாட்டில் ஆகக்குறைந்தது 5,879 யானைகளாயினும் காணப்படுகின்றன. இவற்றில் 3,285 (55.9%) இரு பால்கலையும் கொண்ட வயது முதிர்ந்த யானைகளாகவும், 1,487 (25.3%) இரு பால்லையும் கொண்ட விடளை பருவத்து யானைகளாகவும், 731 (12.4%) இளம் பிராயத்து யானைகளாகவும், 376 (6.4%) குட்டிகளாகவும் காணப்படுகின்றன. வயது முதிர்ந்த ஆண் பெண் வீதாச்சாரம் 1:1.01 தொடக்கம் 1:1.69 வரை காணப்படுகின்றது. ஆயினும் தேசிய ரீதியில் இது 1:1.09 ஆக காணப்படுகின்றது. வயது முதிர்ந்த ஆண் யானைகளில் 5.3% கொம்பன் யானைகளாகும். அதே வேளை, விடளை பருவத்து ஆண் யானைகளில் 7.7% உம் இளம் பிராயத்து யானைகளில் 8.4% உம் கொம்பன் யானைகளாக காணப்படுகின்றன. நாடு முழுவதிலும் 32.1% ஆனவை தனியன்களாக காணப்படுகின்றன. அதிகளவான அவதானிப்புகள் 2 தொடக்கம் 5 யானைகளைக் கொண்ட கூட்டமாகும். 1 தொடக்கம் 5 வரையிலான ஆண் யானைக் கூட்டங்களும் அவதானிக்கப்பட்டுள்ளன. தனியன்களினதும் கட்டங்களினதும் செயற்பாடுகள் ஒரேமாதிரியாக காணப்படுகின்றது.

இவ் மதிப்பீட்டின் படி இலங்கையில் ஆகக்குறைந்தது 5,879 யானைகள் காணப்படுகின்றன. இவற்றில் 67.19% யானைகள் வனஜீவராசி பாதுகாவல் திணைக்களத்துக்கு உரித்தான பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களின் உள்ளூர், 29.78% யானைகள் வன பரிபாலன திணைக்களத்துக்கு உரித்தான வன ஒதுக்கு பிரதேசங்கள் மற்றும் தொலை கிராமங்களை அண்மித்த காட்டுப் பிரதேசங்களிலும் காணப்படுகின்றன. வளர்ச்சி வீதம் 2% ஆக காணப்படுமாயின் தற்போது காணப்படும் குடித்தொகை 35 வருடங்களில் இரு மடங்காகும் வாய்ப்புண்டு. இந்நிலையில், காட்டு யானைகள் மனிதனுடன் முறண்பாட்டிற்கு உட்படாமல் அலைந்து திரியக்கூடிய நிலை ஏற்படுமா என்பது பெரிய கேள்விக்குறியாகும். யானைகள் அரசாங்கத்திற்கும் மக்களுக்கும் வருமானத்தை ஈட்டி தரக்கூடியதாகும். இவை, பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களுக்கு வெளியே தாவரங்களுக்கும் சொத்துக்களுக்கும் சேதத்தினையும் ஏற்படுத்துகின்றன. யானைகள் மேலாதிக்கம் செலுத்தும் துலழ் தொகுதிகளில், மக்கள் யானைகளிடமிருந்து பயனையோ அல்லது விரைவான நட்புடையனையோ பெறாவிடின் சட்ட விரோதமாக யானைகள் கொள்ளப்படுவதை தவிர்க்க முடியாது.

இதுவே, தேசிய ரீதியில் மேற்கொள்ளப்பட்ட முதலாவது யானை மதிப்பீடாகும். யானைகளின் வழுவிட விஸ்தீரணம், எண்ணிக்கை மற்றும் குடித்தொகை காரணிகள் போன்ற கணிப்பீடுகள் இல்லாதவிடத்து இலங்கையில் யானை முகாமைத்தும், போன்ற கணிப்பீடுகள் இல்லாதவிடத்து இலங்கையில் யானை முகாமைத்துவம், பேணுகை பற்றிய காத்திரமான முடிவுகளை எடுப்பது கடினமன விடயமாகும்.

The First Island Wide National Survey of Elephants in Sri Lanka

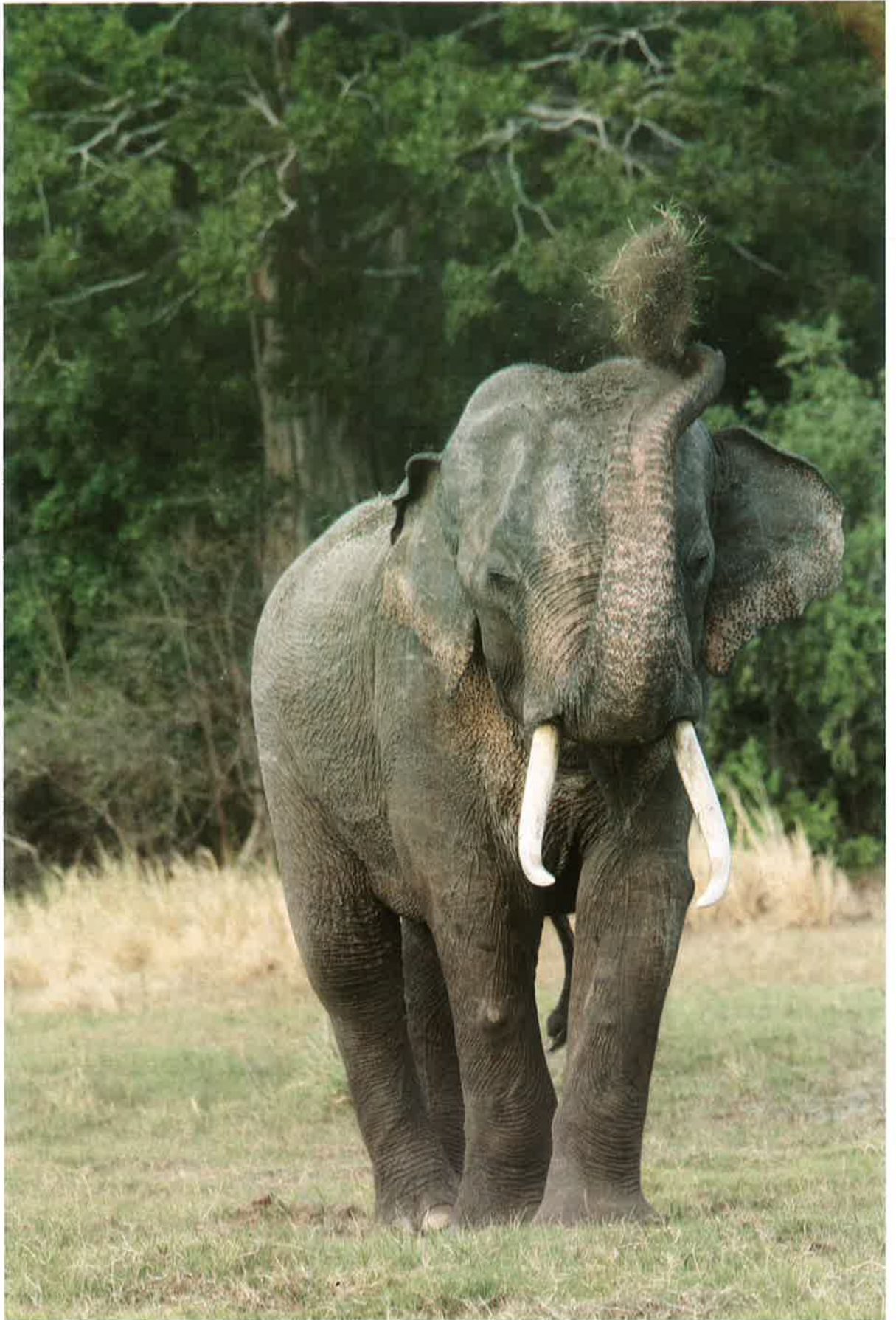
Abstract

The island of Sri Lanka given its small size (65,610 km²) and high human population (21.3 million) is one of the most densely populated countries in the world and It is difficult to imagine Sri Lanka without its elephants, for they are so much a part of the island's history, culture, religions, mythology and even politics. Sri Lanka has 10% of Asia's population of elephants in 2% of the country's land area. The Department of Wildlife Conservation (DWC) being the management authority for elephants and other wildlife in Sri Lanka need to know at regular intervals the status of the island's elephant population, both within and outside the network of Protected Areas. Periodic assessment of the status of endangered or threatened species, especially such charismatic and high profile species like the Asian elephant, will help understand their population viability and dynamics and assess the success of the conservation programs designed to ensure the long term survival of the species.

The objectives of the survey are to: (1) determine the composition of the population. (ie. proportion of calves, juveniles, sub adults and adults) (2) determine the proportion of tuskers, (3) determine the sex and age ratios, and (4) from the maximum number of animals recorded, to arrive at a minimum population size for the island. To achieve these objectives, the waterhole count method was used. Between mid-day of 11 August and mid-day of 13 August 2011, elephants of all ages and both sexes were recorded by observers stationed at 1,553 points. In order to minimize the error due to double counting, only observations for the 24hr period from midnight of 11 August to midnight of 12 August were considered. All doubtful recordings pointing to individuals being counted twice were removed from the final total. This reduced the effective observation points to 943. The resulting total of 5,879 included 1,691 animals that could not be classified.

Of the 5,879 animals recorded on just one day, 3,285 (55.9%) were adults of both sexes, 1,487 (25.3%) were sub-adults, 731 (12.4%) were juveniles, and 376 (6.4%) were calves. The adult male to female sex ratio ranged from 1: 1.01 to 1: 1.69, while the national average was 1: 1.09. At least 6.5% of the males in Sri Lanka are tuskers, while the sub-adult tuskers make up 7.7%. The juvenile tuskers represent 8.4%. Across the entire island, solitary elephants make up 32.1% of all the observations. By far the commonest grouping was that of 2-5 animals. During the present survey, the size of the bachelor or bull groups ranged from 1 to 5. The observed activity patterns of the groups and solitary males were broadly similar. Thus it appears that spatial use did not differ between solitary bulls and groups of elephants.

The survey has shown that there are at least 5,879 elephants in the wild in Sri Lanka of which 67.19% of Elephants live within PA's of the DWC, 29.78% range among FR's of the FD and the rest range in and around patches of forest adjacent to remote villages. If a growth rate of 2% per annum is assumed, then the elephant population is likely to double itself in 35 years. It is extremely questionable whether Sri Lanka will have sufficient room for wild elephants to move outside the protected areas without coming into increasing conflict with man. Elephants are important generators of income both to the government and the people. But they also generate costs in the form of damage to crops and infrastructure when they venture outside the protected areas. Unless the people living in and around elephant-dominated ecosystems benefit in some way from the presence of elephants, illegal killing of elephants will continue in the absence of proper and prompt compensation. This is the first national survey of elephants in Sri Lanka. Without such an overview of an island-wide assessment of elephant range numbers and population parameters, it would be difficult to make objective decisions about elephant management and conservation in Sri Lanka.

C.Tozer

The First Island Wide National Survey of Elephants in Sri Lanka

Chapter 1. INTRODUCTION

1.1 Sri Lanka

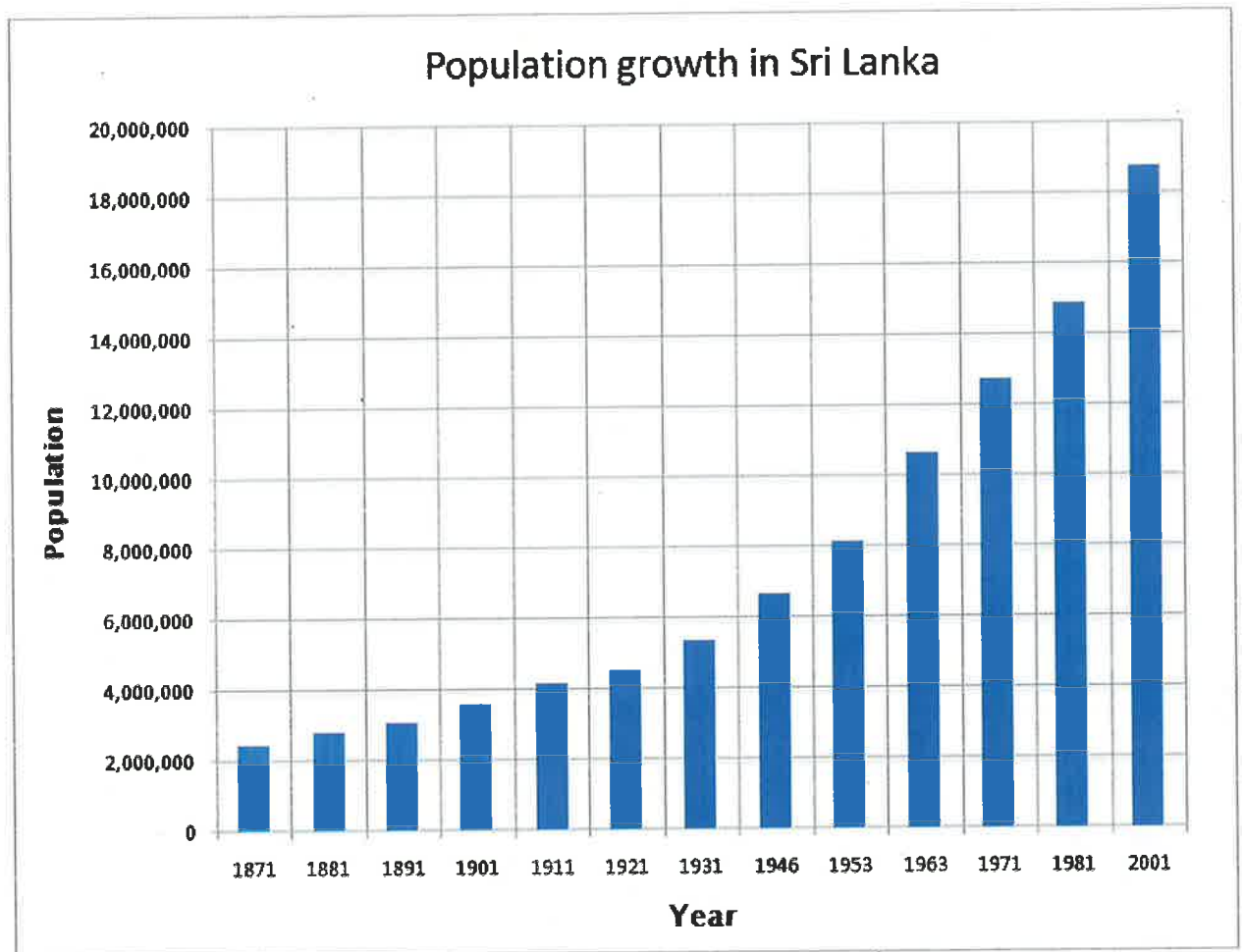
The tropical island of Sri Lanka known to many as the 'Pearl of the Indian Ocean' lies between $5^{\circ} 55'$ and $9^{\circ} 51'$ northern latitudes to the southeast of the southern most tip of the Indian subcontinent separated by the narrow and shallow Palk Strait, the width of the intervening sea at the narrowest point (Adam's Bridge) being about 28 km or 18 miles (Fig.1.1). With an area of approximately $65,610 \text{ km}^2$ or 25,332 square miles, it is one of the smallest countries in the world. Sri Lanka separated from mainland India and became an island probably in the Miocene, which is geologically a relatively recent event.

Fig. 1.1 The location of Sri Lanka – “Pearl of the Indian Ocean”

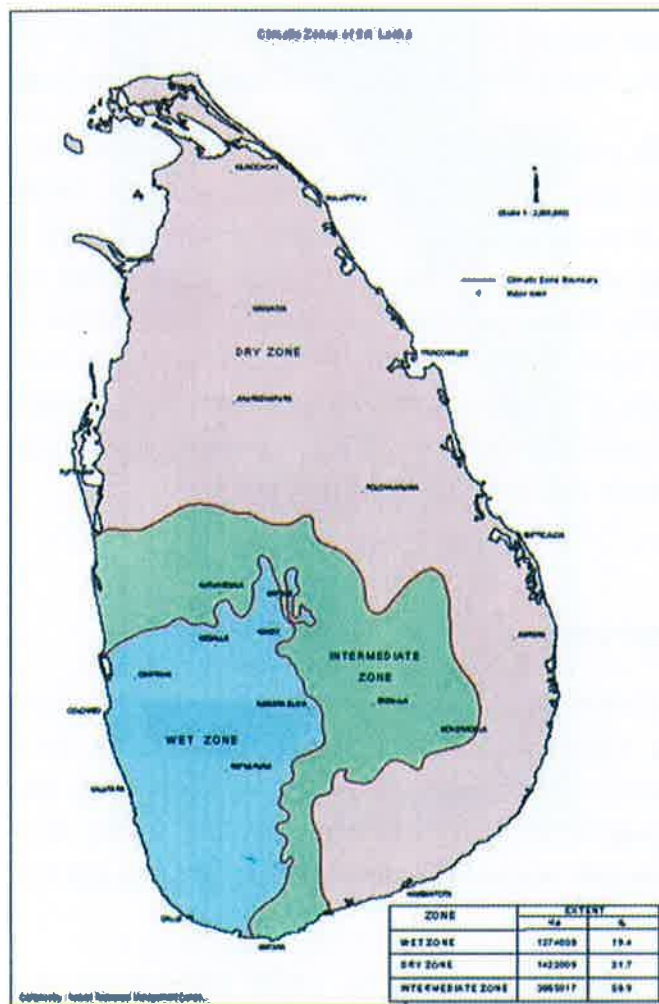
There are three main morphological zones (a) the coastal lowlands which cover three quarters of the land from sea level to 270 m representing the first peneplain, (b) the uplands, which form the second peneplain, rise from 270 m to 1,060 m, comprising 30% of the land area, and (c) the highlands - the third peneplain - rise steeply from 1,060 m to 2,420 m and characterize the central part of the island. These three peneplains were the result of the uplifting of landmass from the sea bed.

Fig. 1.2. Trend in the human population growth in Sri Lanka from 1871 to 2001 By 2011, the population had exceeded 21 million (*Source: Census of Sri Lanka*)

The human population in Sri Lanka increased from 2.8 million in 1871 to over 19 million in 2001 (Fig.1.2). It exceeded 21 million in 2011 and is currently growing at 0.89% per annum. With a population density of 320 per km², Sri Lanka is one of the most densely populated countries in the world.

Fig. 1.3 Climatic zones of Sri Lanka

1.2 Climate

There is considerable variation around the mean annual rainfall of 2000 mm. There are two monsoon rains a year in the island, namely the north-east and south-west monsoons, with inter monsoonal thunder and showers.

1. South-west monsoon from mid-May to September during which the rainfall is confined mainly to the south-western areas and the hills, where between 1000 to 2500 mm of rain is recorded.
2. Inter-monsoon period from October to November during which scattered showers are experienced throughout the entire island due to depressions.
3. North-East monsoon from December to February during which the north and east, including the northeastern mountain slopes of the island, experience heavy rainfall up to 1250 mm .

4. Inter-monsoon period from March to mid-May is the hottest and most humid season during which convectional showers and thunderstorms are common.

The highest rainfalls are recorded in the central highlands and the lowest rainfalls in the northwest and southeast. The interplay between rainfall and its seasonal distribution in Sri Lanka is reflected in the distinction between a dry zone and a wet zone, separated by an intermediate zone (Fig. 1.3). Based on the rainfall pattern, there are two clearly distinguishable seasons of agricultural cultivation: The 'Yala' cultivation season from April to August, and the 'Maha' cultivation season from September to March. The mean annual temperature is about 27°C in the lowlands and 15°C in the central highlands. The temperature decreases with increasing altitude, approximately 2°C per 300 m of elevation.

1.3 Water Resources

The lack of natural lakes in Sri Lanka is compensated by the establishment of over 10,000 man-made irrigation reservoirs or tanks by the ancient kings, scattered across the low country dry zone. The tanks are the pulsing hearts and the irrigation channels the arteries, which carry life and nourishment to all the cultivated fields in the dry zone. There are about 103 distinct river basins covering 90% of the island (FAO, 1999). (Fig.1.4)

The south-central massif rises to some 2,500 m from which radiate a network of major rivers (Fernando, 1984). Among the notable mountains is the Pidurutalagala – the highest mountain reaching a height of 2,524 m (8,281 ft) and Adam's Peak to its west has an elevation of 2,224 m and is one of the places of pilgrimage for Buddhists, Hindus and Moslems. Except the Mahaweli Ganga (great sandy river), which is about 335 km long, all other rivers are less than 160 km in length. The irrigation systems were designed solely for paddy cultivation.

Fig. 1.4 Distribution of the rivers and major irrigation reservoirs of Sri Lanka

1.4 Vegetation and Forest Cover

Sri Lanka is one of the smallest but most biologically rich and diverse countries in Asia. Much of the island's rich biodiversity is to be found in the forests, especially those in the wet and intermediate zones of the south west. Vegetation is usually defined as the mosaic of plant communities in the landscape (*Perera, 1975*). Given the plentiful rainfall and drainage, the natural climax vegetation in Sri Lanka would be closed tropical forest in all but the driest areas. In the highlands, the principal vegetation is Montane Rainforest. Before the large scale deforestation by the colonial powers, the natural vegetation of the wet zone would have been tropical rainforest of which only a small remnant survives today as the Sinharaja Forest. In the intermediate zone, the dominant type of natural vegetation is tropical sub-montane forest (*Anon, 1988*). The dry zone is characterized by semi-evergreen tropical, seasonal or monsoonal rainforest, while in the extreme arid areas of the north and southeast, tropical thorn forest survives; this is the principal habitat of the elephant in Sri Lanka.

Before the advent of plantation agriculture, Sri Lanka had extensive forests across much of the island. In 1881, about 84% of the land was covered by closed-canopy forest, and by the year 1900, the forest cover had declined to about 70% (*Bandaratilleke, 1997*). But with the introduction of coffee, tea and rubber, forests

began to be cleared and by 1956 the forest cover had declined to 44% and by 1983, only 27% of the land was under dense natural forest, much of it in the north, in the Anuradhapura, Mannar, Vavuniya, Mullaitivu and Trincomalee districts.

By 1993, the extent of the closed canopy natural forest cover had further declined to 23.9% (Bandaratilleke, 1997). This indicates that the average rate of deforestation in Sri Lanka during the past few decades had been around 42,000 ha per year. By 2007 only about 22.2% of the island was forested. The dry monsoon forest where much of the Sri Lankan elephant population survives, makes up 16.5%. The year 2011 was named the International Year of Forests, and the Forest Department aims to increase the extent of the closed canopy natural forest in Sri Lanka.

1.5 Protected Areas

Nature conservation is an ancient tradition in Sri Lanka dating back to the time of King Pandukabaya in the 4th century B.C. One of the world's first wildlife sanctuaries was established in the 3rd century B.C by King Devanampiyatissa during whose reign Buddhism was introduced to the country (IUCN, 1990). Sri Lanka has a fairly extensive system of protected areas, covering over 14% of its land area. According to the Department of Wildlife Conservation, there are 93 protected areas which include 22 National Parks, 3 Strict Nature Reserves, 5 Nature Reserves, 1 Jungle Corridors and 62 Sanctuaries. (The network of Protected Areas in Sri Lanka Fig.1.5). However, the system of protected areas is far from comprehensive. According to IUCN, (1990) while most habitats are represented within the existing protected areas system, most of the major conservation areas lie within the dry zone.

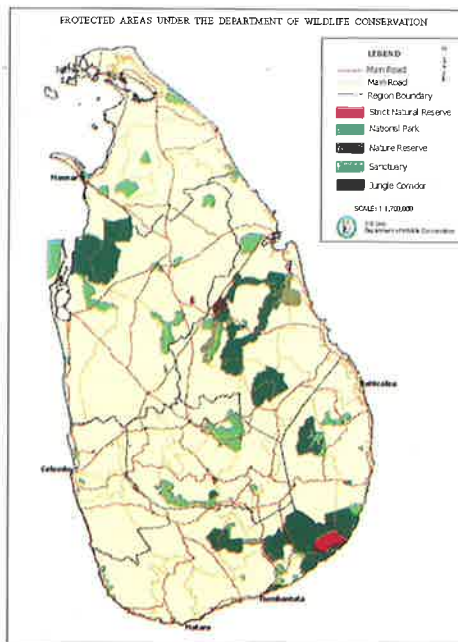

Fig.1.5 Protected Area Network

Chapter 2. THE ASIAN ELEPHANT (*Elephas maximus*)

Nature's great masterpiece, an elephant; the only harmless great thing. (John Donne)

The Asian elephant is recognized as one of the last surviving mega herbivores in the world that are essentially terrestrial plant-feeding mammals that attain an adult body mass in excess of 1000 kg, or one metric ton (Owen-Smith, 1988). It is a distinction the Asian elephant shares with its African cousins, (the African bush elephant *Loxodonta africana* and the African forest elephant *Loxodonta cyclotis*), all of which are also colloquially designated as pachyderms because of their thick skin (from two Greek words 'pachys' thick + 'derma' skin). Sri Lanka, despite its small size (65,610 km²) and large human population (>21 million) is home to both the largest terrestrial herbivore in Asia, namely the Asian elephant and the largest marine carnivore, the blue whale. Herein lies the significance of Sri Lanka's biodiversity. They owe their survival to their slow pace of life, using energy slowly. Nature goes easy on larger creatures so they do not wear out too quickly. Elephants and Blue Whales move through their lives with a slow grandeur. An elephant's heart beats slower therefore it takes a few more years for the elephant to complete his or her one and a half billion heartbeats! The bigger the animal, the more efficiently it uses energy.

Fig. 2.1 Number and range of the Asian elephant (Source: AZA Elephant TAG/SSP Elephant Information)

With the lowering of the sea level during the last glacial period, about 15,000 to 20,000 years ago, the emergence of a land bridge – the Adam's Bridge in the shallow Palk Strait - between southeast India and northwest Sri Lanka would have facilitated the movement of the Asian elephant from India into the island of Sri Lanka (Deraniyagala, 1955). About 6,000 years ago, the range of the Asian elephant

extended from the Euphrates-Tigris river systems in the west to the Yellow river in China in the east (*Olivier, 1978*). Today it is distributed continuously in India, Nepal, Bhutan, Bangladesh, Myanmar, Thailand, Peninsular Malaysia, Sabah (Malaysian part of Borneo), Kalimantan (Indonesian part of Borneo), Cambodia, Laos, Vietnam, southeastern China the islands of Sumatra (Indonesia) and Sri Lanka (Fig 2.1) (*Santiapillai & Jackson, 1990*). A feral population occurs on some of the Andaman Islands (India). Modern DNA studies reveal that Borneo's elephants are genetically distinct and that they may have diverged up to 30,000 years ago from their closest relatives in Peninsular Malaysia.

Even the most optimistic figures indicate that there could only be about a tenth as many Asian elephants as African elephants, with Sri Lanka home to perhaps at least a tenth of the Asian total, being sustained in just 2% of the islands total land area.

The Asian elephant has an image problem with too many groups being interested in them, and each seeing them differently (*Lindsay, 1996*). Like the six blind men of popular legend, people interested in elephants often see only a part of the picture. Tourists swoon over it, conservationists marvel at it, the urban rich rave about it, Buddhists and Hindus revere it, animal rights activists love it, and the rural poor who interact with it, fear it. In Sri Lanka, the elephant occupies a unique position as a religious and cultural icon for the Buddhists and Hindus alike. The elephant is believed by the Sinhala people to be the reincarnation of Lord Buddha, for before Gautama Buddha was born, his mother Maya, dreamt that a white elephant entered her side. Wise men told her it was a sign that she would give birth to a great man. To the Hindu people the elephant signifies the Lord Ganesha, son of Lord Shiva and Parvati and no important undertaking is started without first worshipping him. "No other animal has had such a close relationship with people as the Asian elephant and still remained wild" (*Kemp&Santiapillai, 2000*). Historically a detachment of elephants was a traditional part of the army of all the ancient Sinhalese Kings (*Gooneratne, 1967*). According to *Deraniyagala, (1955)* King Rajasinghe I was able to muster 2,200 elephants for his attack on the Portuguese fort at Colombo in 1588. *Herport, (1696)* and *Knox, (1681)* refer to the King of Kandy as maintaining a stable of elephants for ceremonial purposes.

The Asian elephant utilizes a wide variety of habitats ranging from forest, grassland, highland and lowland in the course of its movements, meanderings and migrations. Given their large body size, elephants have the ability to transform habitats, particularly when at high densities (*Gough & Kerley, 2006*). Throughout its range, the Asian elephant appears to be in decline. According to *Tennent, (1967)*, "with the exception of the narrow but densely inhabited belt of cultivated land, that extends along the seaboard from Chilaw on the west to Tangalle on the southeast, there was no part of the island in which elephants may not be said to abound". The disappearance of elephants from the montane zone according to *Nicholas, (1954b)* began with the extensive clearance of the up-country forests during the first half of the 19th century; prior to that they were found both in the cold, damp forests of the

mountains and in the jungles and plains of the dry zone. In Sri Lanka, increasing human populations and increasing agricultural land and chena cultivations have considerably reduced the area available to the elephants since the turn of the 20th century. With the implementation of the AMD river diversion program (Accelerated Mahaweli Development) about 364,200 ha. of lowland forest were developed for agriculture, of which 260,000 ha, were prime elephant habitat (*Ishwaran & Punchi Banda, 1982*).

Today the elephant is confined to largely the low country dry zone, which represents its stronghold (Fig. 2.2). However, there are still reports of small groups of remnant elephants isolated in the Peak Wilderness Nature Reserve estimated at 10-15 animals and in the Walankanda areas, estimated to be about 5 animals (*Jayewardene, 1994*); (*Fernando et al., 2000*). An equally small group of elephants has been reported from the montane forests in the Knuckles Mountain Range in central Sri Lanka at altitudes of over 1,300m. Changes in land use patterns are resulting in continuous contraction of the habitat once available to the elephant, and over large areas of its range, there is no longer room for the animals to roam about and adjust their densities to changes in vegetation. The situation, as pointed out by *Laws, (1981)* in the case of the African elephant, has reversed in Sri Lanka too; from one in which 'human islands' existed in a sea of elephants, to a sea of people with 'elephant islands'. The problem is further compounded by development programs that have squeezed the elephants out of their former range and pushed them into a few refuges. The concentration of elephants in protected areas has led to a buildup in their densities within these areas, at least seasonally.

Fig. 2.2 The extent of the Elephant Distribution in Sri Lanka

2.1 Elephants and Agriculture

As Lindsay (1996) argues, given their intemperate appetite and sheer size, elephants and people cannot live together where agriculture is the dominant form of land use. Erosion of habitats also forces elephants into agricultural areas where they destroy crops and at times even kill people and in turn, are themselves poisoned, shot at or killed by irate farmers who have borne the brunt of elephant depredations. The elephants have lost so much of their habitat that they are now forced to invade communities that have displaced them. This is the crux of the human-elephant conflict in Sri Lanka (de Alwis & Santiapillai, 1993). It is now becoming increasingly clear that if the long-term survival of the elephant in Sri Lanka is to be enhanced, then some form of accommodation must be reached between man and elephant. Both have to live together by mutual adjustment. Furthermore, for elephant conservation to succeed, it should have the support of the local people who need to participate fully in the decision making affecting their lands and resources.

2.2 Significance of the Elephant

The elephant is referred to as an ecological 'keystone species' that can modify the environment and many other species that share this environment benefit from these changes. Its mere presence in a habitat contributes to a diversity of life. As a keystone species, the elephant has a disproportionate effect on its environment relative to its abundance. In fact Shoshani, (1997) considers the elephant as a 'super-keystone species'. He compares the relationships between animals and plants in an ecosystem to an archway built from bricks. The most important is the centre brick, known as the keystone, as it holds the key to the stability of the arch. Remove the keystone, the entire structure would collapse. Thus the extinction of the elephant would consequentially lead to the extinction of other forms of life. The elephant is also called an 'umbrella species', 'flagship species', or 'charismatic species'. Today the long-term survival of this magnificent mega-herbivore across its range is inextricably linked to the welfare of the people with whom the species shares the land and its resources. Hence it is up to the people to decide for how long and on what terms can the Asian elephant continue to co-exist with them.

2.3 Taxonomy

The Asian elephant *Elephas maximus maximus* that is found in Sri Lanka is the *forma typical of Linnaeus* (Crusz, 1986). It was thought to be distinct from the Indian subspecies, *Elephas maximus indicus* on grounds of genetic divergence based on allozyme variations (Shotake et al., 1986). In addition, the flood plains of Mahaweli Ganga were known for some remarkably large animals, which were once thought to belong to a separate subspecies, *Elephas maximus vilaliya Deraniyagala*(1951); (de

Alwis, 1982) and were referred to as the Marsh elephant or Swamp elephant. But Ellerman & Morrison-Scott, (1951) equate this with the nominate form as the subspecies of elephant inhabiting much of the island (McKay, 1973). Recent genetic studies have not supported the case for a separate subspecies status for the Sri Lankan elephant (*Elephas maximus maximus*) and its differentiation from those on mainland Asia (*Elephas maximus indicus*). The Sri Lankan population shares several mitochondrial haplotypes with those in the mainland (Fernando, 2000); (Fernando et al., 2000), (Fleischer et al., 2001). However, Sri Lanka has perhaps the highest genetic diversity of any of the 13 Asian elephant range states hence its elephant population is very important in terms of overall Asian elephant conservation.

2.4 Status

The Asian elephant is also listed as endangered on the IUCN Red List of Threatened Species since 1986, (Baillie & Groombridge, 1996); (Hilton-Taylor, 2000), and also classified as an Appendix I species by the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES).

The elephant has been protected in Sri Lanka since the 12th century AD (Wikramasinghe, 1928). Wild elephants in the ancient times were the property of the kings and so they could not be captured or killed without their royal permission (Nicholas, 1954b). Elephants were captured and tamed on behalf of kings for religious and ceremonial purposes, for use in war, as draft animals to haul timber and for export. The hunting of elephants for sport was totally unknown to the native people (Nicholas, 1954b). The systematic slaughter of elephants in general and the tuskers in particular began with the arrival of the colonial powers and the introduction of firearms. The situation was exploited to such an extent that a Government Ordinance in 1891 banned the wanton destruction of elephants (Olivier, 1978). The elephant was given full legal protection in Sri Lanka by the British in 1937. However, legislation alone could not prevent the decline in the number and range of the elephant in the island as a result of hunting in the past, poaching for ivory, human encroachment of its habitat and the escalation of the human-elephant conflict. Today, the survival of all three elephant species, the African Savannah elephant (*Loxodonta africana*), African Forest elephant (*Loxodonta cyclotis*) and in particular the Asian Elephant (*Elephas maximus*) is threatened (IUCN, 2011).

2.5 Tuskers

While the African elephant's misfortune is its tusks, the elephant in Sri Lanka is being threatened more by habitat fragmentation and destruction as well as a result of the increase in human population. Ivory poaching is not a serious conservation issue in Sri Lanka given the paucity of tuskers. According to the Department of Wildlife

Conservation, only about 7.3% of the bulls were tuskers in 1993 (Fig.2.3) (*Hendavitharana et al., 1994*). On the contrary, in nearby southern India, over 90% of the bulls are tuskers (*Sukumar, 1989*). Hence, ivory poaching is an extremely serious conservation issue there. Elephant numbers had declined in recent times largely due to the attrition of the animal's habitat. Therefore the long-term survival of the elephant in Sri Lanka is almost certain to be limited to Protected Areas (*Santiapillai et al., 1984*).

Fig. 2.3 Tuskers are rare in the wild in Sri Lanka

DWC

Chapter 3. ELEPHANT ABUNDANCE

"For a number of reasons peculiar to Ceylon it is a practical impossibility to make anything but a very approximate estimate of the total elephant population of this island" A.M Morgan-Davies (1958)

How many elephants are there in Sri Lanka? This is still a mystery despite the efforts of elephant specialists. The number of elephants in Sri Lanka today is but a fraction of what existed about a hundred years ago (*Santiapillai & Jackson, 1990*). How numerous elephants were at one time can be appreciated by a reference to the numbers captured or killed.

That there was a very large elephant population in the mid 19th century in Sri Lanka cannot be contested. The reliability of an estimated population size of 10,000 elephants at the turn of the 19th century may be adjudged to the single fact that, over a period of just five years, rewards were paid for the destruction of 5,500 elephants from the northern and southern provinces alone! Until 1830, elephants were so plentiful that their destruction was encouraged by the Government, (*Storey, 1907*) and rewards were paid for any that were killed (*Baker, 1853*). A total of 3,500 elephants were shot in the three years up to 1848 in the Northern Province, while in the Southern Province 2,000 elephants were killed in the four years up to 1855 (*Olivier, 1978*). More than 5,000 elephants were eliminated systematically within a period of just 10 years (*Tennent, 1867*). Major Thomas William Rogers is reputed to have killed some 1,400 elephants during a 11 year period from 1834 to 1845; another Captain Gallway has the credit of slaying more than half that number, and Major Skinner, the Commissioner of Roads, almost as many (*Nicholas, 1954b*). In addition to sport hunting, large numbers were also captured for use both locally and overseas. Between 1863 and 1899, a total of 2,190 elephants were exported to zoos in the USA and Europe (*Clark, 1901*). Furthermore, a large number of elephants were also dispatched to the princely courts in India (*Marshall, 1846*). In 1828 a law was passed prohibiting the capture of elephants except on behalf of the government, but the law was rescinded in 1831 (*Nicholas, 1954b*). It was at this time that shooting of elephants became a fashionable sport among the European gentry. Elephants could still be shot near Colombo in 1849 (*Deraniyagala, 1955*). It was the Government Ordinance in 1891 to prevent 'wanton destruction' of elephants that may have ensured the long survival of the elephant in Sri Lanka.

During the period of the British rule from 1796 to 1948, the population of elephants in the wild in Sri Lanka dropped from about 10,000 to 2,000 (*Schultz, 1984*), due partly to excessive hunting, but probably even more because of the loss of habitat when vast areas of forest in the hill country were clear-felled to make way for the establishment of coffee, and later, tea plantations. As a result, the elephant was virtually eliminated from the hill country and the low country wet zone, but those in the low country dry zone managed to survive. Today, the low country dry zone represents the last stronghold of the elephants in Sri Lanka

3.1 Difficulty of Estimating Elephant Numbers

Estimating the number of elephants in Sri Lanka has always been a difficult task. Elephants do not oblige the demographers by staying in one place. As *Norris (1959)* points out, "it is no easy task to take a census of elephants owing to the type of country they inhabit unless, each individual is marked with a lasting and distinctive mark". This is not only difficult but impractical as well and the mark can be easily obliterated. Hence *Norris (1959)* himself stressed the need to take the estimates as only approximate. Much of the information currently available is based on speculation and educated guesswork. No one really knows exactly how many elephants were there in the wild in Sri Lanka about 200 years ago. The highest estimate of 10,000 elephants comes from the Administrative Reports of the Wild Life Department in 1953. *McKay, (1973)* who carried out a detailed survey of the elephant in an area of 1,865 km² (720sq. miles) surrounding the Gal Oya National Park in southeastern Sri Lanka using the observed crude density of 0.17 elephant per km² (0.43 animals per sq. mile) estimated that there could have been as many as 12,000 at the turn of the 19th century. However, it is doubtful if elephants were distributed across the entire island. Furthermore, elephant densities would not have been uniform across its range. In the wetter, southwestern lowlands, it is possible that elephants may have lived in greater densities, although seasonally in which case the estimate of 12,000 represents, according to *Olivier (1978)* an underestimate. Nevertheless it is likely that there were more elephants than we have today. As a result of indiscriminate shooting and forest clearance, both range and number of elephants began to decline. The size of the elephant population was estimated to be 1,500 at the beginning of 1951 (*Norris, 1959*). By 1956, the number had fallen to 900 according to the Conservator of Forests, Dr. C.H. Holmes. In 1957, the population was estimated to be between 750 and 800 (*Morning Times, September 1957*), as quoted in (*Loris, Vol. VII No. 6*). With hindsight, these estimates appear too low, but nevertheless were the basis for subsequent international concern and intervention.

3.2 A History of Elephant Surveys

The credit for emphasizing the need to place the management of elephants on sound science must certainly go to the Wildlife and Nature Protection Society, first established as the Game Protection Society of Ceylon in 1894. The Society placed a high priority on the necessity of conducting a full scale survey of elephants and accordingly, its then President Mr. C.E. Norris, undertook an island wide survey of elephants in 1958 beginning with the southern part of the island (*Uragoda, 1994*). The estimated population of elephants in the entire island of Sri Lanka was put between 1,600 and 1,700 of which 355 animals inhabited the Ruhuna National Park (*Norris, 1959*). Concerned by the size of the elephant population and the need to

protect it, the Government of Sri Lanka took the offer made by the Smithsonian Institution in Washington DC, USA to carry out a detailed survey of elephants.

The Smithsonian Elephant Project which began in 1967 marked the beginning of serious study of the ecology of the Asian elephant in Sri Lanka. Dr. John F. Eisenberg and his assistant Melvyn Lockhart began a study of the dynamics of the elephant population in Wilpattu National Park in the northwest, while Fred Kurt concentrated on the elephants in Ruhuna National Park in the south. A young postgraduate research student named George McKay selected the elephant population in Gal Oya National Park in the southeast and carried out the most comprehensive study of elephants.

3.3 Past Estimates of the Elephant Population

McKay, (1973), given his experience and expertise suggested a minimum estimate for the total elephant population of Sri Lanka to be between 1,600 and 2,200, based on informed guesses and extrapolation from assumed elephant densities and the area of potential habitat. Mr. Thilo Hoffmann a leading conservationist with decades of experience in wildlife in Sri Lanka was the first to realize that the Sri Lankan elephant population could be much larger than hitherto believed, and suggested that there could be at least 4,000 elephants in the wild and subsequently raised the number to as many as 6,000 (*Hoffmann, 1975, 1978*). He may have been closer to the mark than anybody else in estimating elephant numbers based on his intimate knowledge of the terrain, its flora and fauna. In 1984, following the accelerated Mahaweli Development program *Schultz, (1984)* quotes Ishwaran's estimate of 2,500 as the likely number.

Mr. A.B. Fernando was the key person in the Department of Wildlife Conservation in the 1980s, who was thoroughly familiar with both the elephant and its habitat. He believed that the elephant population could be anything between 2,800 and 3,250 and his estimate was used by *Santiapillai & Jackson, (1990)* in the Action Plan for the Asian Elephant and subsequently quoted by *Jayewardene, (1994)*. Later, the population was estimated to be between 4,000-4,500 by *de Silva & Atapattu, (1997)*, while *Kemf & Santiapillai, (2000)* quote an estimate from IUCN's Species Survival Commission's Asian Elephant Specialist Group (AESG) that puts the number of elephants in Sri Lanka to be between 3,160 and 4,405. However, as *Jackson, (1982)* argues, numbers are not necessarily a safeguard against extinction. In the 19th century, there were hundreds of millions of passenger pigeons in the USA. Today, none survive. Not even in captivity.

3.4 Significance of the Estimates

All these numbers are just 'educated guesses', or at best, "informed estimates" and so should be treated with caution. Nevertheless, as *Caughley, (1977)* argues, in situations where an accurate estimate is not required, an educated guess from an experienced person thoroughly familiar with the animal and its habitat may serve as an estimate of density. The cynic may smile at such a fancy term for guesswork, but sometimes an informed guess may be closer to the truth than an objective estimate made indirectly from dung counts using untenable assumptions and unreliable data on defecation and decay rates. But as *Caughley, (1977)* also cautions, in most instances, guesses are guesses and we must not delude ourselves into believing that a casual familiarity with the animal or habitat gives anyone the monopoly on wisdom. Errors are likely to increase with the area surveyed and, as *Eltringham, (1982)* points out, for small regions, the estimates are probably reasonably accurate.

The problem with all these estimates of elephant abundance is that they were not based on any rigorous method that could be used by other researchers to study population trends. In the absence of a method, the comparison of population estimates cannot be used to assess if the population has been expanding, declining or remaining stable. The first attempt at transparency in estimating elephant numbers was in 1993 when the Department of Wildlife Conservation (DWC) carried out a survey of wild elephants in the so called 'safe areas' in the northwest, Mahaweli, central, east and the south (excluding the northeast) using the waterhole count method recommended by *Sukumar et al., (1991)*. A total of 153 locations in areas frequented by wild elephants were manned by a group of 2-3 volunteers and wildlife personnel to record the number, sex and composition of all elephants in close proximity to waterholes. By pooling the maximum numbers of elephants that were recorded in just one day from the 153 observation points, a total of 1,967 elephants were estimated as the minimum number (*Hendavitharana et al., 1994*). Thereafter two more regional surveys were conducted; one in 2004 in the north-western wildlife region covering Kurunegala, Puttalam, Anuradhapura, Vavunya and Mannar (*Wijeyamohan & Santiapillai, 2004*) at which a minimum of 1,293 animals were recorded and the other was carried out in 2008 in the Mahaweli wildlife region which included Trincomalee, Polonnaruwa and parts of Ampar, Badulla and Batticaloa Districts, at which the estimated minimum number of elephants was 2,149. Thus the survey of elephants carried out in August 2011 represents the first truly national survey to be carried out across the full range of the species in Sri Lanka including the war ravaged areas of the north and east.

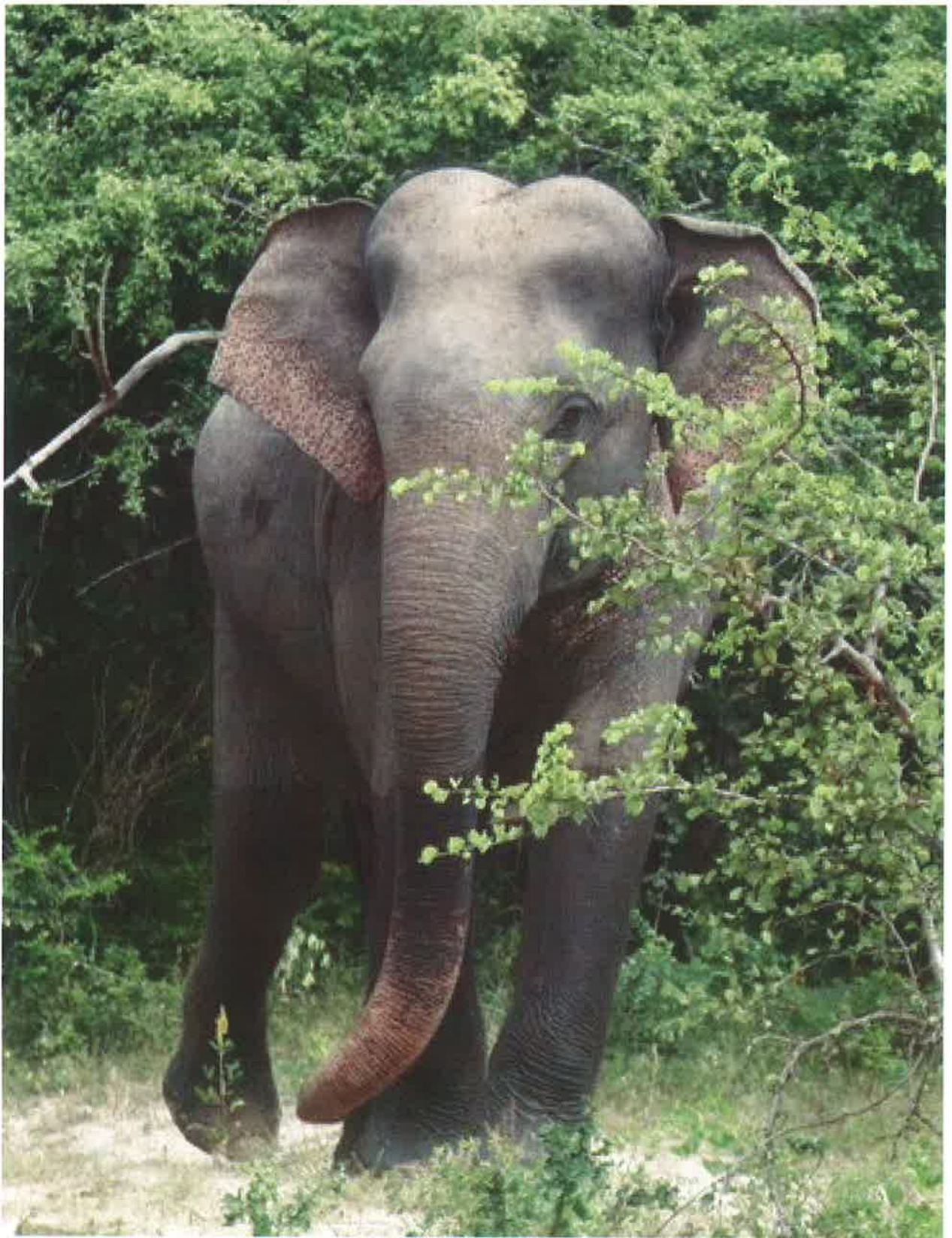
Nevertheless, there was one courageous individual in Sri Lanka, who realized that there were far too many elephants than was previously estimated. The island's newspaper, *The Daily News (1994)* quotes Dr. Sarath Kotagama's timely warning of the impact of a growing, unchecked elephant population on the island's resources as follows: "*Let the animal activists say what they want, the elephants are multiplying at a considerable rate and within 25 years sustaining Lanka's wild elephants will put an*

enormous pressure on our economy". Another point of view was expressed by the then Minister of Environment and Natural Resources, Mr. Champika Ranawaka (2008) that the Sri Lankan elephant population, far from declining, could be reaching a saturation level, and called for a comprehensive plan to protect and conserve the elephants. It is clear that estimates of elephant numbers in the wild in Sri Lanka vary from worker to worker. It therefore underlines the difficulty of counting even such large animals as elephants in the dense and tangled vegetation. Hence all these estimates may turn out to be underestimates. It is however safer to err on the side of caution and go for reliable minimum estimates than suggest unreliable estimates. The numbers estimated by various authors and by the DWC show much fluctuation, indicating the difficulty of knowing the exact number of elephants and of taking a number based approach to elephant management. As *Sikes (1966)* rightly points out, occasional irregular counts of elephants, disregarding the sex and age composition of the herds can have little real meaning in planned elephant husbandry. According to her, only regular, frequent analytical counts can be expected to provide a reliable basis for effective management of elephants in a given area.

DWC

C. Tozer

Chapter 4. RATIONALE FOR THE SURVEY

"We are led to believe a lie when we see not through the eye" William Blake

It is difficult to imagine Sri Lanka without its elephants for they are so much a part of the island's history, culture, religions, mythology and even politics. Thus elephant conservation and management is always under the scrutiny of the public. While the effect of the elephant on its habitat is often beneficial, it can have a detrimental impact on vegetation at high densities (Craig, 1995; Tchamba & Mahamat, 1992; Swanepoel, 1993). The Department of Wildlife Conservation (DWC) being the management authority for elephant and other wildlife in Sri Lanka needs to know at regular intervals the status of the island's elephant population, both within and outside the network of Protected Areas. Periodic assessment of the status of endangered or threatened species, especially such charismatic and high profile species like the Asian elephant, will help us to understand their population viability, dynamics, and assess the success of the conservation programs designed to ensure the long term survival of the species (McNeilage et al., 2006). As Dublin & Taylor, (1996) argue, as management decisions have far reaching consequences, they need to be based as firmly as possible on sound information. Management of elephants must be based on science and not merely on sentiment. A sound scientific understanding of a natural resource is fundamental to any well planned management of that resource (Sale, 1985). The Asian Elephant Action Plan (Santiapillai & Jackson, 1990), while setting out a broad conservation strategy, recommends that priority be given to establishing reliable abundance and distribution data for each population. Such information is needed as a baseline for monitoring trends and as a prerequisite to formulating country management plans for the species (Dawson & Sale, 1992). Furthermore, although elephants have been studied for decades in Sri Lanka, very little is known about them outside the system of protected areas.

One of the most frequently asked questions is "how many elephants are there in a reserve, a province or the island as a whole". No one knows for sure. To answer this question, one must carry out a census of elephants. But as Eltringham, (1982) argues, except in the case of very small populations, it is almost impossible to record the number of animals exactly. Elephant census techniques fall into two categories: (a) direct counts and (b) indirect counts. The choice of the technique depends on the type of the habitat (vegetation density and topography), the size of the area, and elephant density (Kangwana, 1996). A total count of the number of elephants inhabiting a study area is sometimes feasible when the area is small and the animals are visible, either from the ground or from the air. Talbot & Stewart, (1964) had used a similar method to census mammals on the Serengeti grasslands. A total count of this nature is possible only when the animals are relatively sedentary or when the survey is run over a period short enough to preclude significant movement (Caughley, 1977). This method is effective in smaller, defined areas where visibility is good.

4.1 Direct Counts

There are two kinds of aerial counts: (i) sample counts, and (ii) total counts. In a sample count, only a part of the study area such as a national park is searched and the elephants are counted within a sample area. In general, a number of samples which are representative of the habitat are taken (Cochran, 1963; Campbell, 1967, Norton-Griffiths, 1978). The total number of elephants in the study area is then extrapolated from the number counted in the sample zone (Mbunga, 1996). A sample ground census may then be taken to assess the accuracy of the aerial survey, and the number can then be extrapolated to provide an estimate of the population size of larger areas of similar habitat (Norton-Griffiths, 1978). The underlying assumption of this method is that if 10% of the area is sampled, it will contain 10% of the elephants in the census zone. But often both elephant habitat and elephant distribution are not uniform; and hence the sample selected must reflect the variations of both habitat and number as much as possible. In the open habitats such as the savanna, total aerial counts remain the most effective means of censusing elephants (Douglas-Hamilton et al., 1992). In a total count, the entire area is searched and all the animals are counted. However, while this method is applicable in African savannas, where elephants can be counted from the air because of their visibility, it is almost impossible in the thorn-scrub vegetation of Sri Lanka. A census of elephants means the physical finding and counting of individual animals. It involves the entire population in an area. Elephant abundance in a defined area or a plot can be estimated through direct counts from the ground of all the individuals within it (Jachmann, 1996). An estimate of the population density is obtained by dividing the number counted by the size of the area censused. Such a method would be ineffective if the elephant population is mobile and the individuals are widely scattered. An alternative is to count elephants along transects either on foot or from a vehicle (Fig.4.1)

Fig.4.1 Small team preparing to go on foot

DWC

4.2 Indirect Methods

Despite the elephant's enormous size, they can be elusive and hence it is extremely difficult or almost impossible to count them even on the ground in the dense and tangled nature of their habitat in Sri Lanka. One can pass within a few metres of a herd without noticing its presence. Furthermore, elephants, despite their huge size, can also move extraordinarily silently on their great padded feet. If our objective is to conclude if an elephant population is increasing, decreasing or remaining stable, then there is no need to determine the absolute total but instead have some constant measure of the population that can be used as an index (*Eltringham, 1982*). Hence the need to adopt indirect methods, where signs of elephants, such as dung-piles, tracks, feeding signs etc., are counted. In such situations, elephant dung piles are counted along transects laid within a stratified area and the estimates of dung-pile counts are then converted into estimates of elephant numbers (*Barnes, 1993; 1996*). This method will give an index of elephant abundance. Before such an index of elephant abundance can be obtained, one needs to find the density of dung piles per km², the defecation rate of elephants in the wild, and the mean rate of dung decay. Despite its merits, the method has a number of drawbacks and is not feasible in Sri Lanka given the two monsoons. On the basis of a study carried out in the Cat Tien National Park in Vietnam to estimate the number of elephants, *Varma et al., (2008)* found that the time and manpower required for laying transects to count dung piles were high (each transect took an average of 50 man hours) and the returns low and the method provided information neither on elephant density nor habitat use, and hence it had to be abandoned. The disadvantage of the dung count method is that it will not give any indication of the structure of the population. It can only give an estimate of elephant density, and nothing else. Obtaining defecation rates of wild elephants over a 24hr period in the dense scrub poses another problem. Furthermore, very often, given the pattern of rainfall in Sri Lanka, all the dung piles in a study area could be washed away before they are completely decayed. Given these uncertainties and the enormous cost of cutting transects across the length and breadth of the island, this method was not considered feasible.

According to *Barnes (1998)*, there are few options for counting elephants in forests. In rare instances, individuals may be recognized at salt licks or water sources (*Turkalo & Fay, 1995*); *Turkalo (1996)*. Although thermal imaging has been used successfully in the study of deer in the U.K (*Gill et al., 1997*), the method may not work with elephants inhabiting dense tropical forests. *Barnes, (1998)* however identifies the technology of analyzing the DNA in elephant dung piles as having the greatest potential in the identification of all individuals in a study area. But such a method would be expensive requiring advanced laboratory skills.

The choice of whether to use total counts from the air or on the ground, on foot or from a vehicle, or sample counts, depends on the extent of the designated area, availability of aircraft, trained manpower and funds. Clearly this is not an option in Sri Lanka given the nature of the vegetation and the constraints of the budget. As

Kangwana (1996) points out, the key question that needs to be answered before carrying out any census operation is whether one needs an accurate estimate that approaches the true population size but may have wider confidence limits, or, does one need a precise estimate that may be biased but has narrow confidence limits? According to *Caughley (1977)*, "many biological problems (e.g. various questions on genetics, zoo-geography, behaviour and population management) require no estimate of abundance", while "only a small number of problems (e.g. sustained-yield harvesting, stochasticised genetics and that class of studies relating to numbers or density on one hand and to behaviour, reproduction, survival, emigration and immigration on the other) demand estimates of a population's size or its absolute density".

4.3 Elephant Abundance

In estimating elephant numbers, as *Jackson (1987)* points out, even experts may go wrong especially in dense tropical habitats. Sumatra is a case in point as a dramatic example of our ignorance of elephant numbers. In 1981 a leading specialist put the number of elephants in the extensive island of Sumatra at about 350. Since then field research has indicated that the number could be as high as 3,500 or more. Hence it would be futile to attempt to count elephants in dense tropical habitats. Besides, a census is more time consuming and requires trained people to avoid double counting elephants as they move around the area. Furthermore, such an estimate is often not particularly useful. It is true that "counting elephants will not save them" (*Boshe, 1990*). A population of 50 elephants in a particular area today is of little significance if the habitat is to be turned into sugar cane plantation or a housing estate in a few years' time. Nevertheless, it is important to have at least a rough idea of the abundance of elephants in order to manage them in our increasingly over crowded island, where space is at a premium as the human population grows, and the elephants' habitat is converted to agriculture and other human use (*Jackson, 1987*). Abundance, as *Caughley (1977)* points out, can be measured in three ways:

- (a) The number of animals in a population
- (b) The number of animals per unit of area (absolute density)
- (c) The density of one population relative to that of another (relative density).

Furthermore, according to *Caughley (1977)*, "the majority of ecological problems can be tackled with the help of indices of density, absolute estimates of density being unnecessary luxuries". The number of elephant dung piles per square metre or the number of elephant carcasses found per unit time or unit area are examples of indices that reveal something about a population's density. Although there are

several methods available for estimating the abundance of elephants, it is important to know which method is most appropriate to the objective. Recommendations for long-term conservation of the elephant in Sri Lanka do not depend on precise quantification of population. It is usually enough to know whether the species exists in significant numbers in particular parts of the range. Thereafter it is necessary to establish whether the populations are expanding in number, declining or remaining stable and whether their numbers should be regulated to reduce conflict with man and to relax the pressure on habitats (*Blanc et al., 2003*). Information on population size, composition, range and abundance is important for the effective conservation and management of elephants in the wild.

4.4 Objectives of the Survey

Surveys on the other hand, are usually conducted using the sampling method. A smaller area is surveyed, the animals recorded, sexed and classified at specific localities where elephants are likely to come e.g. waterholes or open grasslands. The animals can also be recorded from mobile patrols in clearly defined areas, along routes where elephants are known to move about. In general, the larger the area to be searched and smaller the animal, the more difficult it is to search the area effectively (*Rodgers, 1991*).

The objectives of the survey are many: (1) to determine the composition of the population: i.e. to find out the proportion of calves, juveniles, sub adults and adults in the population (2) to determine the proportion of tuskers in a population (3) to determine the sex ratio of the population, and (4) from the maximum number of animals recorded, it would be possible to arrive at a minimum population size for the area surveyed. By keeping track of the proportion of calves and very old animals in the population, it would be possible, from subsequent surveys, to get a clear idea of growth rate and death rate of elephants in the wild. Therefore the objective of the DWC was to determine the structure of the elephant population across its entire range in the island. The size of the population is a by-product of the survey. What does the management need to know in order to reach this objective? It is however important to maintain a balance between the precision required for management purposes and the amount of money, material, manpower and time involved in completing the exercise (*Jachmann, 1996*).

As *Caughley (1977)* points out, if an animal population is either small or declining over time, then something must be done to raise its numbers. On the other hand, if a population is too large or has an unacceptably high rate of increase, its numbers must be reduced to stabilize the population. The exploitation of a population to take from it a sustained yield, is referred to as sustained yield harvesting. These three problems are labeled respectively as (1) conservation (2) control, and (3) sustained

yield harvesting in wildlife management. Obviously, trends in population size can only be answered over time, and this requires a suitable monitoring program to be put in place (Dublin & Taylor, 1996).

In general, elephant surveys are conducted during the peak of the drought period at which elephants are expected to visit, for the purpose of drinking, at the few remaining water holes that have not dried up. It is at such times and places that the elephants can be observed, counted, classified and sexed (Fig. 4.2). This is referred to as the "waterhole count". With the onset of the rains, elephants tend to disperse into adjacent areas given the plentiful supply of both water and forage.

Given that elephants have an approximately 4-year inter-calving interval, population growth will be inherently slow even at its maximum potential rate, and as *McNeilage et al.*, (2006) argue surveys of this nature require a considerable investment of time and money and therefore should be repeated at five year intervals to monitor changes. The first national survey of elephants is extremely important especially at a time when the country is recovering from a long protracted civil conflict and refugees are being resettled in their former homelands. Distribution, population size, and movement patterns of elephants are invaluable to the DWC in planning the resettlement of refugees, establishment of new conservation areas, identifying potential elephant corridors and reducing the human-elephant conflict. The information will also be useful to the DWC in its outreach programs and in conservation education.

Dr. Vijitha Perera

Fig.4.2 Elephants can be counted, sexed and classified when they come to drink at waterholes

Chapter 5. ORGANISATION OF THE SURVEY BY DWC

"A trail blazed by an elephant becomes a roadway" Burmese Proverb

Organizing a survey of elephants across any country, however small it may be, is no easy task. It requires a considerable investment of money, material, manpower, equipment and time. This can only be done by a relevant government agency which can mobilize the resources and enlist the cooperation of several organizations, both national and international. The request to carry out the first island wide national survey of wild elephants in Sri Lanka came from the Parliament and was conveyed to the then Director-General of the Department of Wildlife Conservation, Dr. Chandrawansa Pathiraja on 9 February 2011. The Director-General then convened a meeting at the DWC where a small group comprising experienced Senior Wildlife Staff and academics from the University of Peradeniya were entrusted with the planning and execution of the survey. The date for the first national survey was fixed by Dr. Pathiraja on 12-13 August, 2011 to coincide with the full moon. At the first meeting it was decided that the principal goal and objective would be to determine the population structure of the elephants; the number of elephants being a by-product, with the responsibility for coordinating the survey given to the Deputy Director/Research & Training, Mr. Sarath R.B. Dissanayake. A decision was also taken at this meeting to invite the well-known and respected elephant specialist Prof. Raman Sukumar from the Center for Ecological Sciences at the Indian Institute of Science, Bangalore, India and Mr. Bruce Read, the then Vice-President, Animal Stewardship Training, Animal Research & Development at the Ringling Bros. Center for Elephant Conservation in Florida, USA as resource persons for the survey.

Fig. 5.1 First workshop held at the National Training and Research Centre, Giritale, Sri Lanka to inform the public of the goals and objectives of the survey

The first workshop to inform the public of the goals and objectives of the survey was held at the National Wildlife Research and Training Centre in Giritale on 24 March 2011 (Fig.5.1) to which representatives from the Press and the Armed Forces were invited. The assistance from the Armed Forces was sought mainly in the light of the recently concluded armed conflict after almost three decades of warfare in which several areas in the north and east were mined. It would have been unwise on the part of any lay person to survey such potentially deadly areas without knowing the history and geography of the minefields. At the workshop Prof. Sukumar outlined the methods available for estimating elephant numbers and density. Given the priority of the DWC to determine the structure and composition of the elephant populations, Prof. Sukumar recommended the waterhole count method and, if possible, a sample count from the Protected Areas.

The second meeting was convened at the DWC Headquarters in Battaramulla on 2 May 2011 at which the DWC representatives from the Northwest, Mahaweli, Central, East, North and South outlined their *modus operandi* and budget requirements. At this meeting the survey sites were identified and training courses were formulated to train other wildlife rangers and staff on the adoption of the agreed methodology. A third meeting was held on 12 May 2011 at the DWC Headquarters in Battaramulla at which the Department of Statistics & Computer Science, University of Peradeniya offered its assistance for the survey. Subsequently, the Deputy Director Mr. Ranjan Marasinghe conducted training programs for the key DWC personnel at (i) Uda Walawe National Park (June 21, 2011), (ii) Gal Oya National Park (June 22, 2011), (iii) Minneriya National Park (June 27, 2011), and (iv) TREE center of Wildlife Trust, Randenigala (June 30, 2011). At these meetings, Mr. Marasinghe identified all the survey points for which the GPS co-ordinates were fixed. A number of mobile patrols were also identified. Mr. Sarath Dissanayake conducted a number of awareness programs (i) at the Rajarata University (May 10, 2011), and at the Vavuniya Campus of the University of Jaffna (July 13, 2011), for students (iii) at the National Wildlife Research & Training Centre, Giritale for the trainee rangers (June 6, 2011), (iv) at the Army Camps at Kilinochchi, Vavuniya, and Mullaitivu for the Armed Forces (from July 11-15, 2011), and (v) for the Government Agents of Vavuniya, Kilinochchi, Mannar, and Mullaitivu (from July 25-28, 2011) to explain the goal of the survey and to seek their cooperation.

DWC

Chapter 6. METHODOLOGY

There are a wide variety of methods available to obtain estimates of elephant numbers, yet, there is no ideal method to obtain a 100% accurate count. Each method has its advantages and disadvantages and is applicable in each situation (Blanc *et al.*, 2003). Whichever counting method is used, as Dublin & Taylor, (1996) point out, it is important that the counts are consistent, reliable and repeated over time. The quality of an estimate is determined by a number of factors. Ideally, the data on elephants must be collected by personnel of the wildlife management authority who are knowledgeable on elephants. The indirect methods to estimate elephant abundance, using the dung density and dung decay rates would give us only a density estimate and nothing about the composition of elephants. These methods are also difficult, time consuming, expensive and likely to be erroneous. Indirect methods will not give us information on the population structure and composition, nor will we know what proportion of the animals counted are tuskers or calves? Besides many of the elephant management problems can only be tackled with the help of indices of density (Caughley, 1977).

The primary purpose of the national survey was to determine the structure and composition of different herds of elephants across as large an area as possible in Sri Lanka. To achieve our main goal, we adopted the same waterhole count method used by Kurt (1968) in Sri Lanka, under the Smithsonian Elephant Research Program. According to Kurt, "Since it is known that elephants have to drink and bathe at least once every 24 hours, we can also estimate the population by counting the numbers of elephants at all waterholes within a certain area". The advantage of the waterhole count is that it enables the management authority to find out the population structure and composition in addition to numbers. Wild elephants were recorded from 1,553 observation points in six wildlife regions namely Northwestern (includes Kurunegala, Puttalam, Anuradhapura and Mannar Districts), Northern (includes Kilinochchi, Vavuniya, and Mullaitivu Districts), Mahaweli (includes the Polonnaruwa District), Central (includes the Matale District), Eastern (includes Trincomalee, Batticaloa and Ampara Districts) and Southern (includes Hambantota, Ratnapura and Moneragala Districts) between mid-day of 11 August to mid-day of 13 August 2011.

When conducting the survey, trained personnel from the DWC and volunteers were assigned in groups of 2 or 3 to specific locations such as waterholes or open habitats and grasslands, to record and classify the elephants. In addition, mobile patrols too were used when large areas were covered. At every sighting of elephants, the time, total number, sex of individuals, and composition of the herd were recorded. (Fig.6.2) The categories recorded included not only the tuskers but the following age classes adopted by Arivazhagan & Sukumar (2008), where the shoulder height was slightly modified as follows:-

Calf	(0-1 yr) of shoulder height up to 3 ft,
Juvenile	(1-5 yr) of shoulder height from 3 to 4.5ft,
Sub-adult	(5-15 yr) of shoulder height from 4.5ft to 6ft.
Adult	(> 15 yr) of shoulder height >6ft.

Adult males can be distinguished from the females by their sloping back, and adult females by their square back. Adult males can also be distinguished by the enlargement of the head and the distinct penis sheath (McKay, 1973). They also have a massive trunk base which protrudes as a bulge. Particular attention was given to the recording of calves and tuskless. A calf is easily recognized in the field from its size (less than 3 feet in height), its continuous proximity to its mother, and from frequent suckling (McKay, 1973). It is also small enough to move under the belly of its mother (Fig. 6.1). Keeping track of the proportion of calves and very old animals in the population enables DWC to get a clear idea of the growth rate and death rate in the wild through repeated surveys. Juvenile elephants were those between 3 and 4.5 ft, while sub-adults were those between 4.5 and 6ft in shoulder height, while animals above 6ft were regarded as adults. From the maximum number of animals recorded, it would be possible to arrive at a minimum population size for the area surveyed. Even if the numbers counted or estimated are not absolute and only reflect an index of abundance provided the method used remains the same, the manager can compare estimates over time (Dublin & Taylor, 1996). This is the rationale behind the adoption of the so called waterhole count in the first national survey of elephants in Sri Lanka, given that three previous surveys too were based on the same method which is consistent, reasonably reliable and repeatable.

DWC

Fig.6.1 Mothers and Calves

Survey of Elephants in Sri Lanka

For over 25 centuries of recorded history, Sri Lankans have had a very close association with elephants. Elephants are featured prominently in Sri Lankan history, culture, religious faiths and folk lore symbolising qualities like physical strength, intelligence, dexterity, loyalty and responsibility. Information on elephant range and numbers is vital for the effective conservation and management of elephants in Sri Lanka. The

Department of Wildlife Conservation (DWC) is the management authority for elephant and other wildlife in the country. It needs to know the status of the island's elephant population, whether it is increasing, decreasing or remaining stable, and whether the numbers need to be regulated to reduce conflict and to relax pressure on habitats.

Survey period

In general, elephant surveys are conducted during the peak of the drought period, as elephants are expected to visit the few remaining water holes to quench their thirst. It is at such times and at such places, that elephants can be counted, classified and sexed. This is known as the water hole count. With the onset of rains, elephants tend to disperse into adjacent areas, with the plentiful supply of both water and forage. Hence either the months of August or September would be the most appropriate period in Sri Lanka to carry out the planned island-wide elephant survey.

Method

Although there is a wide variety of methods available to obtain estimates of elephant numbers, yet there is no ideal method for counting elephants. Each method has its advantages and disadvantages and is applicable in a different situation. The quality of an estimate is determined by a number of factors. Ideally, the data on elephants must be collected by the wildlife management authority.

AGE CLASSES USED IN CLASSIFICATION

AGE CLASS	HEIGHT (ft.)
Calf	< 3
Juvenile	3 - 4.5
Sub adult	4.5 - 6
Adult	> 6

The advantage of the water hole count is that it enables the management authority to find out the population structure and composition in addition to numbers. It will enable the DWC to determine the proportion of calves relative to the adult females, and to identify and record the number of tuskers - the most vulnerable animals.

Published by : Research & Training Division
Department of Wildlife Conservation

For Further Information;

Department of Wildlife Conservation
811/A, Jayanthipura Road, Battaramulla.

Tel: 0112-888 585 Fax: 0112-883 355

e-mail: director@dwc.gov.lk

web: www.dwc.gov.lk

ශ්‍රී ලංකාවේ වන ජීවී සමීක්ෂණය Survey of Elephants in Sri Lanka

Department of Wildlife Conservation

Fig.6.2 Brochure provided by DWC for the survey

ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලු සමීක්ෂණය

ශා වර්ෂ 25 ක ඇත අධිකයේ සිට අලු ඇතුන් සමග විවිධ සම්බන්ධතා පවත්වා ඇති ශ්‍රී ලාංකීය අපගේ හදවතට අලු ඇතුන් සමීඵ වන්නේ මේ ඇතැයේ සිටිනදීර්ශය නැළවිලි හි හා වැදී පවතේ සිත් සාන් පුළුල්වන අලියා පිළිබද අප දන හත සුභ කරුණි වෙතහෝ.

ලෝකයේ හොඳමම වෙසෙන වඩාත් ඇතර්ගණීය ාඩ්වරායි සමනතු වන අලියාගේ සුමිමේදී ාඩ්වර ලාසන හේතුවෙන් අමනතුන් සාන්ඵල විශේෂ හා සැලැකීමේදී වැඩි වර්තනකමක් හිමිමේ.

ලෝව වෙසෙන අලු සමීඵන අතරින් සාඩ්ධාතු අලියාව හිමි වන්නේ සුමියෙහි ස්ඵානසාකි, ඵඩ්තුද තුඩා ද්වඩ්තාක් වන ශ්‍රී ලාංකාවේ අලු ඇතුන් 6000 ක් පමණ වර්තනකමයේ දක්නට ලැබීම ඇදැසාකි, අලියා අපේ ඉතිහාසය, සිරිත් විරිත්, ආකම, සාස්තානිය හා ඇති බැදීම අපමණ මේ, අමනතුන් ඇඩ්ධාතු රටවල් හා සැසදීමේදී ලංකාවේ වන අලු සාධ්වය රටේ හුමි ප්‍රමාණයේ අනුපාතයට අනුප ඉහල අගයක් හකි, ඵමෙන්ම ලෝකයේ වෙසෙන ඇඩ්ධානික අලු හතනමයන් 10% ක ප්‍රමාණයට ශ්‍රී ලංකාව වාස හුමිය මේ, මෙද්ව විද්ධාන්මකට සහ සාස්තානිකයා වලමෙන් ඉතා ඉහල වර්තනකමක් ඇති අලුන් අමේ රමේ සමීඵනකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ වනාන්තර ඇතිනට අලුන් සැරිසරණ ප්‍රදේශන් දුනට ඵවත්මන සමීඵන අලු හතනස තුල වසුණයේ මවනසක් සිදුවීද යන්නත්, සොයා බැලීම සදහා අලුන්ගේ සමීක්ෂණයක් සිදු කිරීම මෙහිගැනින් ප්‍රසාස්තවත් මේ, ඵවැනි සමීක්ෂණයක් තුලින් සමීඵන අලු හතණයේ වර්ධනයක් වී හිමිපි ද, යන්නක් ඵසේ නොමැති නම

අලු හතණයේ අඩු වීමක් සිදුවී ද, නානමනාක් අලු හතණය ස්ඵාවරව පවති ද, යන්න අපට දනගන හැකිමේ, මට අමනවන ද්වඩ්තන ප්‍රඵා අලු ඇතුන්ගේ ව්‍යාප්තිය පිළිබද නොරතුරු ලබා ගත හැකිය, ඵ අනුඵ අලු ඇතුන් මකාපමණ සංඛ්‍යාවක් වනමේ හා අමනතුන් රක්ෂිත වලින් බාහැරව ඵවත් වන්නේ ද, යන්නත්, මම ප්‍රදේශ ඇතිනට හුමි පරිසරණ රටාව අනුඵ අලු මිනිය, නැළුමට සාස්ඵම දාක වන අලු ඇතුන් කපුරුන්ද, යන්න හදුනා හැකිමටත් හැකිවනු ඇත, මෙම ඇති වනමේ සමීඵන් සුය්කීමේ සුමියෙහි කාර්යභාරයක් හිමි රමේ ඇති ප්‍රධානතම රාජ්‍ය ආයතනයක් වන වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මෙවැනි සමීක්ෂණයක් කිරීම තුලින් අලු මිනිය නැළුම අවම කිරීම සදහා ඉදිරි ක්‍රමමේදය සකස් කිරීමට මෙම නොරතුරු ලවමෙහි කාරගනු ලැමේ.

සමීක්ෂණ කාල පරිච්ඡේදය වන අලු සමීක්ෂණ නවසුනු සාමාන්‍යමයයන් සිදු කරනු ලන්නේ වියලි කාලමෝදීය, ඵම කාලය තුල කුඩා වතුර වලවල සිදු නොස් විශාල ප්‍රමාණයේ ජලාශවල පමණක් ජලය ඉතිරි වීම නිසා අලු ඇතුන් සියල්ලම ඵාගේ මෙම විශාල ප්‍රමාණයේ ජලාශ වැලිනට හැඩවීමට පෙළුමේ, මෙම අවස්ඵාව ප්‍රමෝජනමේ හෙබිමෙන් අලුන්ගේ

විවිධ වයස් කාණ්ඩ හදුනා හැනීමෙන්, ඇතැණ, විවිම සතුන් මෙන් කර හැනීමෙන්, ඇතුන්ගේ ප්‍රතිභනය කේතය කිරීමෙන් සිදු කල හැකය, ඵ අනුඵ අතෙන්සතු හා සැප්තැමිඵර මාසවල මෙම සමීක්ෂණය සිදු කිරීම සුදුසු මේ.

ක්‍රමමේදය

අලු සමීක්ෂණය සිදු කරන ක්‍රමමේදයන් කිහිපයක් ඇති අතර ඵ සාදු ක්‍රමමේදයක් තුලම ඵවායේ ප්‍රසාස්ඵක නාවිතයේ වැඩි සහ අවැඩි නිරීක්ෂණය කල හැක, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කරන අලු සමීක්ෂණයේ ක්‍රමමේදය වන්නේ සෘජු නිරීක්ෂණ මගින් වන අලු හදුනා හැනීමක් හිමුන් විවිධ වයස් කාණ්ඩවලට මෙන් කිරීමත්ය, මෙහේම දල ඇතුන් සහ විවිධ ආකාර සහිත සුමියෙහි වන අලුන්ද හදුනාගෙන හදුනාගේ සංඛ්‍යාවන් වාර්තා කිරීම සිදු කෙමේ.

වයස් ජාතිය	උස (අඩු)
ලදරු	<3
වැඩව	3-4.5
නරදණ	4.5-6
වැඩිහිටි	>6

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වඩා විද්ධාන්මකවුත්, නිවැරදිවත්, අලු සමීක්ෂණයක් සිදු කිරීම මගින් ලබා ගන්නා දත්ත ලවමෝදී කප්ගෙන් වන අලු සංරක්ෂණ හා කලමනාකරණ කවසුනු ඉදිරිමෝදී වඩාත් කාර්යමයව සිදු කල හැකි වනු ඇත.

Chapter 7. RESULTS AND DISCUSSION

Island wide breakdown of the population structure and composition of elephants is given in Table 7.1, while Table 7.2 refers to the number of elephants that could not be classified in the six wildlife regions. The adult male:adult female sex ratios and the proportion of calves per 100 adult females are given in Table 7.3. The proportion of tuskers in the island is given in Table 7.4. The proportions of the various group sizes encountered during the survey in the six Wildlife Regions are given in Tables 7.5-7.10, while those for the entire island are given in Table 7.5. The data is summarized in Table 7.6. An island wide assessment of all male group sizes is given in Table 7.7. The composition of the all male groups recorded from (a) Mahaweli WLR, (b) Northwestern WLR, (c) Southern WLR, and (d) Eastern WLR is given in Table 7.8. Frequency of group sizes encountered from the six wildlife ranges is given in Appendices 1-6, while Appendix 7 summarizes the data island wide. The observed activity pattern of bull elephants across the island is given in Table 7.9 and Fig. 7.17 while that for the groups, including bull groups, is given in Table 7.10 and Fig. 7.18. Appendices 8-13 provide data on the activity pattern of elephants in the six wildlife regions. The activity patterns of the bulls in the six wildlife regions are given in Appendices 14-19.

7.1 Discussion

Information on population structure, composition, sex and age-ratios are extremely important determinants of its extinction risk and conservation status *Foley & Faust (2010)*.

1. Data and information collected through the Elephant Survey is to be used as decision support database. The DWC will use data and information in the management of Wildlife.
2. Preparation of Elephant Conservation and Management Plans within the frameworks of the Wildlife Policy and Elephant Conservation Policy.

In other words, data and information from above (1) to be used in developing strategies in preparation of above (2). All future strategies are to be implemented at the site/region/area utilizing knowledge based action plans.

7.2 Population Structure

The details of the population structure of elephants in the six wildlife regions surveyed are given in the Table 7.1 for the entire island of Sri Lanka.

WLR	Adult Males	Adult Females	Adult Tuskers	Unidentified Adults	Sub-adult Males	Sub-adult Females	Sub-adult Tuskers	Unidentified Sub-adults	Juveniles	Juvenile Tuskers	Calves	Total	No. of locations where elephants were recorded
Mahaweli	266	307	6	431	125	170	3	165	175	7	96	1751	243
Northwestern	188	232	22	196	91	87	13	103	161	9	87	1189	135
Southern	224	240	13	173	69	71	7	70	138	12	69	1086	218
Eastern	263	293	9	244	123	109	10	217	192	3	110	1573	290
Northern	28	54	4	59	8	11	1	22	31	1	14	233	38
Central	18	9	1	5	2	3	1	6	2	0	0	47	19
Total	987	1135	55	1108	418	451	35	583	699	32	376	5879	943

Table 7.1. Population structure and composition of elephants in the six wildlife regions of Sri Lanka

As *Eltringham (1982)* points out, a good method for investigating the fortunes of an elephant population is to determine its population structure. Information on the structure and composition of elephant populations in the wild is invaluable for judging their future for conservation and management. Demography is important in determining the size of the minimum viable population in the wild. Population structure is a reflection according to *Owen-Smith (1988)* of the different age categories such as (i) adults, i.e. animals that have passed the age of socio-sexual maturity and are reproductively active or at least potentially so (ii) juveniles, i.e. animals that have not attained the age of independence from their mothers (iii) sub-adults i.e. animals that are intermediate between these two categories and (iv) calves and sexes that go to form these populations, both regionally and nationally. In Sri Lanka, male elephants attain puberty between 12-15 years of age, while females reach sexual maturity between 9-12 years of age. Since the calving interval is 4-5 years, animals under 5 years of age are classified as juveniles. Age and sex are among the most important characteristics of any population composition. Almost all population characteristics vary significantly with age. This structure is largely influenced by the habitat quality and disturbances frequently occurring in the ecosystem naturally or due to anthropogenic activities.

Between mid-day of 11 August and mid-day of 13 August 2011, a total of 20,079 elephants of all ages and both sexes were recorded by observers trained by the Department of Wildlife Conservation (DWC) stationed at 1,553 points in 8,511

encounters. This number obviously represents the cumulative total of elephants recorded during the 48 hour period of the survey and hence includes animals that were re-counted as well. In order to minimize the error due to double counting, only observations for the 24hr period from midnight of 11 August to midnight of 12 August were considered. By limiting the number to just 24 hours, it was hoped to minimize the error due to double counting. In addition, all doubtful recordings pointing to individuals being counted twice were removed from the final total, and all those points from where no elephants were recorded were also deleted. This reduced the effective observation points to 943 (Table 7.1). The resulting total of 5,879 included 1,691 animals (1,108 adults and 583 sub-adults) that could not be classified (Table 7.2).

No. of locations where elephants were recorded

243
135
218
290
38
19
943

of

an

ng

in

on

ge

al

e.

o-

y)

n

s

5

e

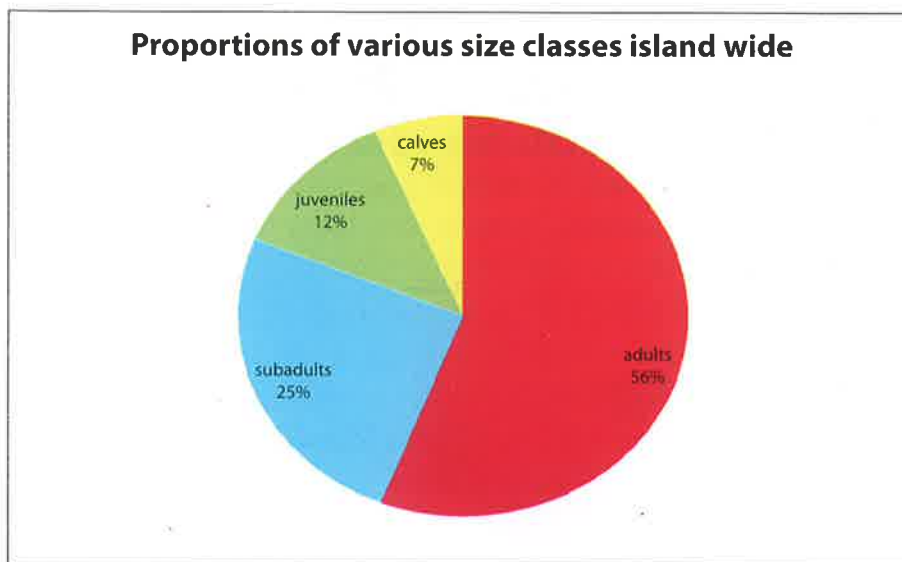
ll

y

e

Region	Total	% (?)
Mahaweli	596	34.04
Northwestern	299	25.15
Southern	243	22.38
Eastern	461	29.31
Northern	81	34.76
Central	11	23.40
Total	1,691	28.76

Table 7.2. Regional breakdown of the number and percentage of elephants that could not be classified. %(?) refers to the percentage of unclassified animals]

Fig. 7.1. Proportions of adults, sub-adults, juveniles and calves in Sri Lanka

Of the 5,879 animals recorded in one day, 3,285 (55.9%) were adults of both sexes, 1,487 (25.3%) were sub-adults, 731 (12.4%) were juveniles, and 376 (6.4%) were calves (Fig.7.1) The percentage of adults ranged from 51.4% in the Eastern WLR to

70.2% in the Central WLR. But it should be noted that only 47 animals were recorded from the Central WLR, and therefore such a high proportion of adults may not be realistic. The proportion of sub-adults (of both sexes) ranged from 18% in the Northern WLR to 29.2% in the Eastern WLR. The proportion of juveniles ranged from 4.3% in the Central WLR to 14.3% in the Northwestern WLR. The proportion of calves ranged from 0 in the Central WLR to 7.3 in the Northwestern WLR. Such an adult-dominated age structure is characteristic of several populations of elephants in Sri Lanka (Eisenberg & Lockhart, 1972); McKay, (1973); Nettasinghe, (1973); Ishwaran, (1981); Santiapillai et al., (1984); Katugaha et al., (1999). Furthermore, such an age ratio is not unusual in elephants whose life span, gestation period and calving interval are all extended. As Owen-Smith (1988) points out, population composition is not a species-specific feature. Instead, it varies depending on whether the population is increasing or remaining stable. Expanding populations according to Owen-Smith (1988) contain a higher proportion of immature animals than stationary ones. About 18.8% of the total elephants recorded during the survey were immature (juveniles and calves). But if the sub-adults too are added, then the non-adult population makes up 44.1% against adults which makes up 55.9%. According to Owen-Smith (1988), "the proportion of adults (> 15 years) varies from 34-38% in increasing populations, such as those at Kruger in South Africa and Manyara in Tanzania to over 50% for populations that were putatively stable as in Luangwa in Zambia or recovering from large-scale drought mortality (e.g. Tsavo in 1974)". If this is the case, then it appears that elephant populations in Sri Lanka, with the possible exception of those recorded from the northern and central wildlife regions, may represent increasing populations given the proportions of young and non-breeding sub-adults ranging from 40-48.6% (Fig 7.2).

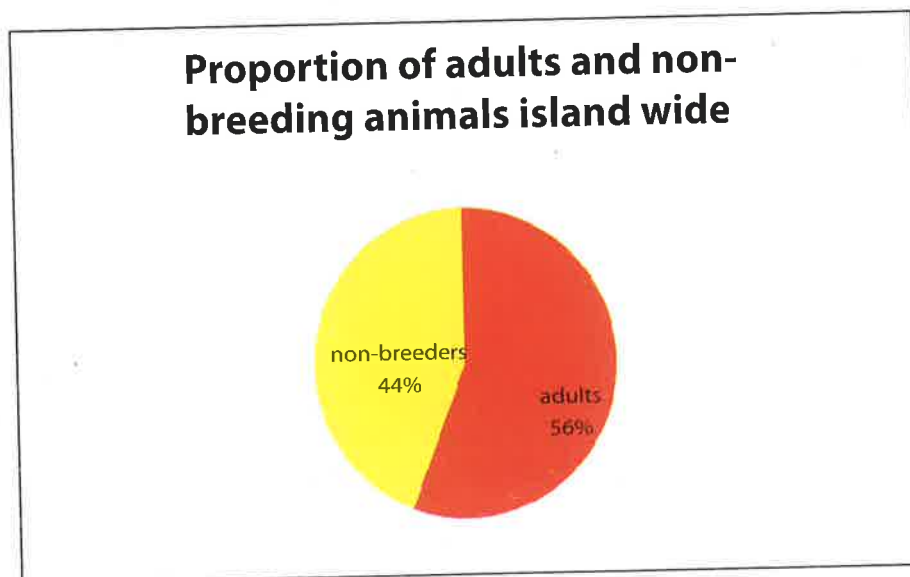

Fig. 7.2. Proportions of adults and non-breeding animals in Sri Lanka

7.3 Sex and Age Ratios

Sex ratio is the demographic concept that measures the proportion of males to females in a given population. It is a measure of the reproductive performance of any population and knowledge of it is essential to understanding and interpreting other vital statistics of the population (Downing, 1980). Among Asian elephants, the natal sex ratio is presumably 1:1 as in the case of the African elephant (Eltringham, 1982). Sex and age ratios denote the status of the population, giving an idea whether it is increasing, decreasing or remaining stable (Schaller, 1967). The adult sex ratio is also a key factor of evolution under sexual selection (Jirotkul, 1999). Left to themselves, animal populations in undisturbed environments will produce equal numbers of both sexes, according to Fisher's allocation theory (1930). Elephants too will reproduce well and in approximately even numbers in the wild (Saragusty et al., 2009). But in populations living at or close to the carrying capacity of their habitat, Clark (1978) suggested that females would produce more of the dispersing sex and hence among elephants, more males ought to be produced.

Wildlife Region	Total M	Total F	M:F	CF/100 F
Mahaweli	272	307	1.13	31.3
Northwestern	210	232	1.10	37.5
Southern	237	240	1.01	28.8
Eastern	272	293	1.08	37.5
Northern	32	54	1.69	25.9
Central	19	9	0.47	0.0
Total	1,042	1,135	1.09	33.1

Table 7.3. Adult male:female sex ratios and proportion of calves per 100 adult females

As Riney (1982) argues, the significance of the sex ratio varies with the mating habits of the species. In most mammalian species, the adult sex ratio is biased in favour of the females, given the higher natural mortality rate in males (Sukumar, 1989). But the elephant being polygynous, one male can mate with several females, and hence there would be a surplus of males. As far as the adult females are concerned, during a particular period, only a certain proportion of them would be either pregnant or in lactational anoestrus, and as such would not be available for conception. Thus, as Sukumar (1989) argues, the operational adult sex ratio would not be as disparate as the observed sex ratio in the population.

In such a polygynous, sexually dimorphic species as the elephant, the death rates among males are naturally higher than those of the females. Therefore killing or culling of adult males would further widen the sex ratio in favour of the females.

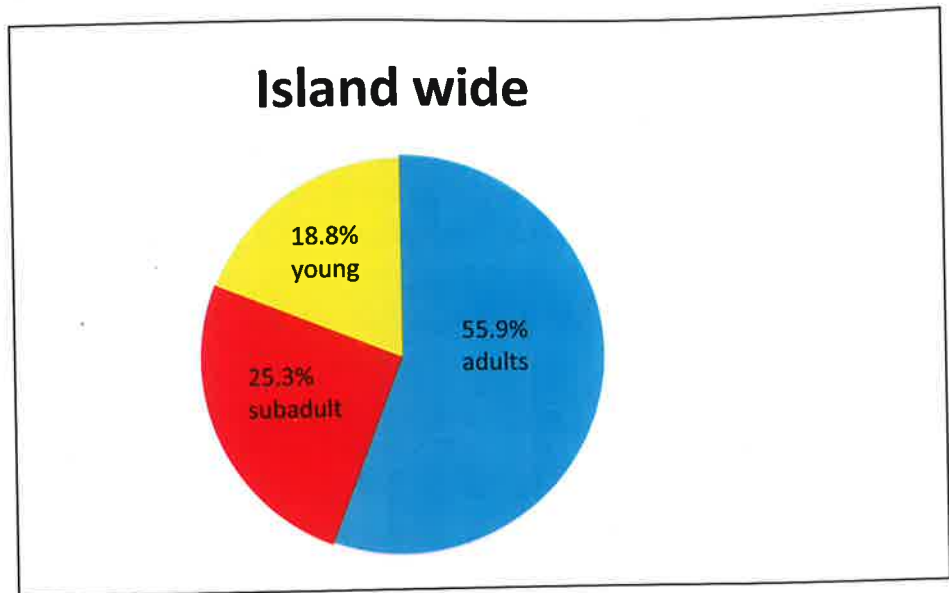

Fig. 7.3 Pie chart showing the relative proportions of adults, sub-adults and young (i.e. juveniles + calves) island wide

The difference in the adult sex ratios observed in any area might be caused either by high mortality among males (especially the tuskers, from poaching) or through dispersion of the animals (McKay, 1973). Therefore even under normal conditions, the sex-ratios of progressive age classes become increasingly female-biased (Katugaha et al., 1999). Thus the loss of adult males in a population as a result of the human-elephant conflict in Sri Lanka is unlikely to reduce the number of males to such low levels as to interfere with reproduction, resulting in a lowered rate of conception and a longer inter-calving interval. Computer simulations have shown that with a high male/low female mortality, the growth rate would become zero only when the mean calving interval reached 7.7 years (Sukumar, 1989).

In Sri Lanka, where most of the bull elephants are *makhnas* (tuskless males), the ratio of adult male to female is about 1:3 (McKay, 1973; Kurt, 1974). In the survey carried out by the DWC in 1993, the adult male/adult female sex ratio varied from 1:1 in the central wildlife region to 1:2.9 in the southern wildlife region (Hendavitharana et al., 1994). The present survey of elephants in Sri Lanka shows that except for the aberrant population in the central wildlife region where only a total of 47 elephants were recorded (Table 7.1), the observed adult male to female sex ratios in the rest of the island range from 1: 1.01 in the southern wildlife region to 1: 1.69 in the northern wildlife region while the national average is 1:1.09 (Table 7.3). Such least skewed adult sex ratios are indicative of low poaching pressure, which is a direct consequence of the fact that the proportion of tuskers in Sri Lanka is less than 7%, unlike in southern India where over 90% of the bulls are tuskers.

The observed adult sex ratios in the wildlife regions surveyed, with the exception of the central wildlife region, appear healthy and seem unaffected by the annual losses of elephants in the human-elephant conflict. According to the data available with the Department of Wildlife Conservation, during the six year period from 2005 to 2010, a

total of 1,154 elephants were known to have died in Sri Lanka. This amounts to an annual loss of 192 elephants, not all of which were killed by farmers as a consequence of the human-elephant conflict. Of the total 1,154 animals that died during the six year period, 574 animals (49.7%) died of gunshot injuries, 105 animals (9.1%) were electrocuted, 32 animals (2.8%) were poisoned, 11 animals (1%) succumbed to home made bombs, 84 animals (7.3%) died of accidents, 56 animals (4.9%) died a natural death and in the case of 292 animals (25%) the cause of death was unknown. Furthermore, of the 1,154 elephants that perished in Sri Lanka, the largest number of 441 animals (38.2%) was recorded from the north western WLR,

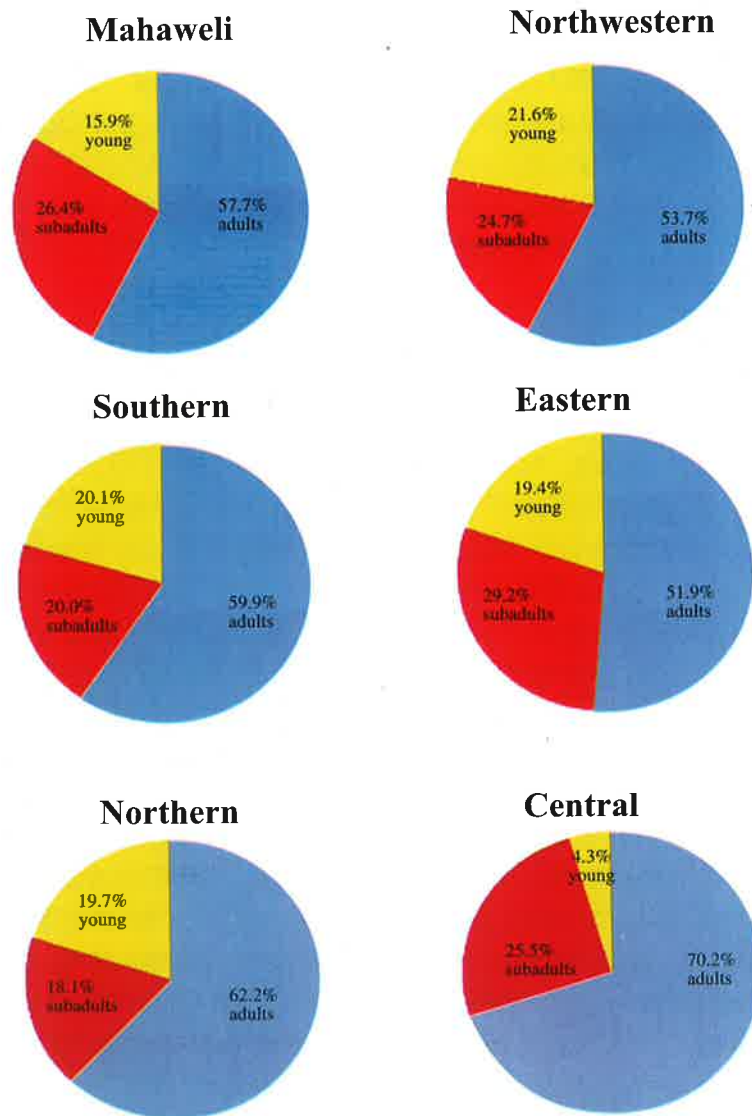

Fig. 7.4 Proportion of adults, sub-adults and young ones (juveniles + calves) in the six wildlife regions of Sri Lanka

360 animals (31.2%) from the Mahaweli WLR, 156 animals (13.5%) from the eastern WLR, 210 animals (18.2%) from the southern WLR and 17 animals (1.5%) from the central WLR. During this six year period, roughly three times as many adult males as adult females perished in Sri Lanka.

Sri Lankan elephant populations, except for those in the central and northern wildlife regions, seem to be characterised by reasonably healthy and genetically effective population size as follows: N_e for the population in the Mahaweli WLR = 570; N_e for the Northwestern WLR = 441; N_e for the Southern WLR = 477; and N_e for the Eastern WLR. = 564.

Age ratios too are an important source of information for management of elephant populations. They are a measure of the mortality and rearing success of the population (Downing, 1980). The survey has shown that the Sri Lankan elephant population is composed of 55.9% adults, 25.3% sub-adults, 12.4% juveniles, and 6.4% calves (Fig.7.3). Such an adult-based population is not uncommon among large mammals with low mortality until old age sets in. Among elephants, in the absence of predators, old animals can survive for years and a drop in numbers with age would occur gradually (Eltringham, 1982).

7.4 Proportion of Tuskers

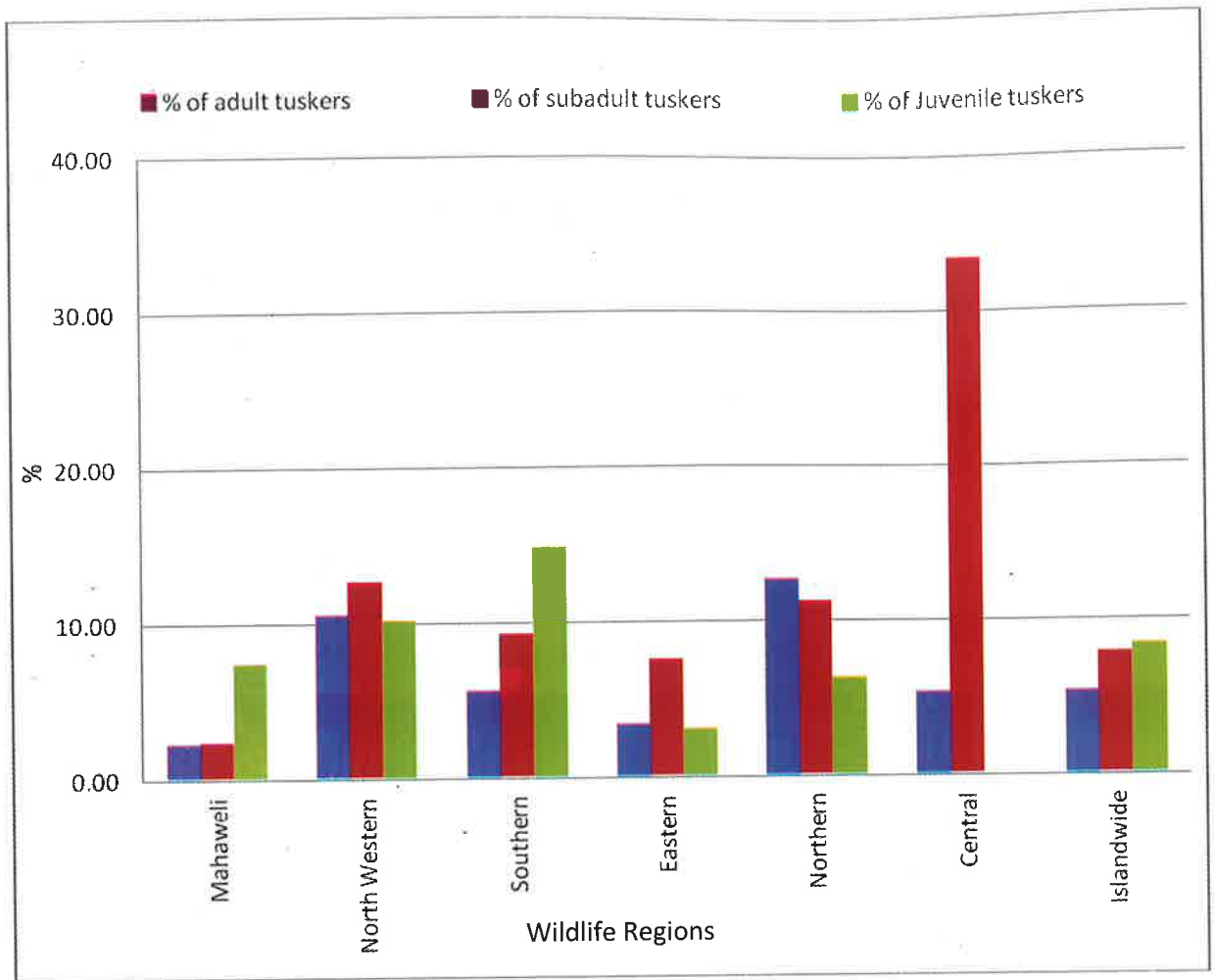
Tuskers are rare in Sri Lanka. According to *Deraniyagala (1955)* on average, only about 11% of the bulls were tuskers. In a sample of 364 bulls, he found 324 bulls (or 89%) to be tuskless or *makhnas*. *McKay (1973)* using a much smaller sample of 25 captured bull elephants, found 23 (or 92%) of them to be without tusks. Thus tuskers represented just 8%. Using historical records and computer simulations, *Kurt et al., (1995)* have demonstrated that this low incidence of tuskers in Sri Lanka is a man-made phenomenon. It is this rarity of tuskers that makes poaching economically unprofitable as a result of which poaching for ivory is not a serious conservation issue here in Sri Lanka unlike in southern India.

A reference to Table 7.1 would show that a total of 122 tuskers were recorded during the survey as follows: 55 from 987 adults, 35 from 418 sub-adults, and 32 from a total of 699 juveniles of both sexes. Assuming a juvenile sex ratio of 1:1, we could estimate the number of juvenile males to be 349. Thus the total number of juvenile males would have been 381 (i.e. 349+32). Given that 122 of the total of 1,876 males recorded were tuskers, the present survey has shown that today, approximately 6.5% of the males in Sri Lanka are tuskers.

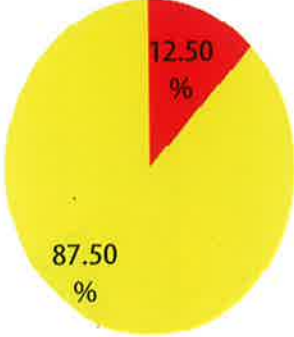
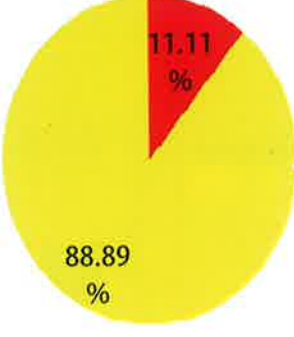
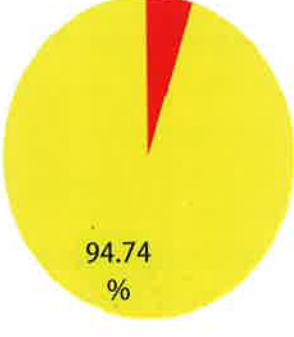
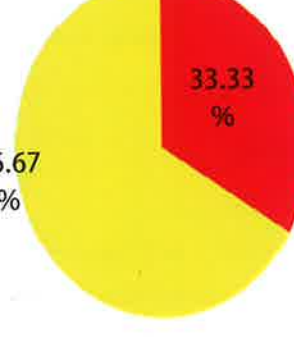
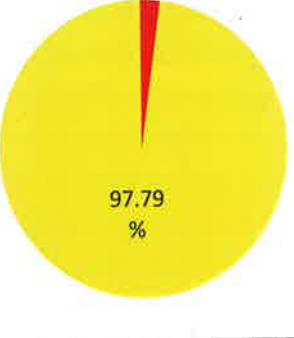
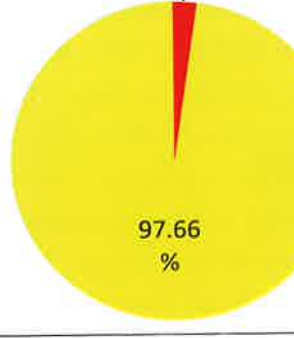
Wildlife Region	Total Adult males	Adult Tuskers	% of adult tuskers	Total subadult males	Subadult tuskers	% of subadult tuskers	1/2 of the juveniles	Juvenile tuskers	Juvenile males	% of Juvenile tuskers
Mahaweli	272	6	2.21	128	3	2.34	87	7	94	7.45
North Western	210	22	10.48	104	13	12.50	80	9	89	10.11
Southern	237	13	5.49	76	7	9.21	69	12	81	14.81
Eastern	272	9	3.31	133	10	7.52	96	3	99	3.03
Northern	32	4	12.50	9	1	11.11	15	1	16	6.25
Central	19	1	5.26	3	1	33.33	1	0	1	0.00
Islandwide	1,042	55	5.28	453	35	7.73	350	32	382	8.38

Table 7.4. Proportion of tuskers among adults, sub-adults and juveniles in the wildlife regions

However, if only the adults are considered, the proportion of tuskers comes down to about 5.3% (Table 7.4). In comparison, the proportion of tuskers among adults in 1993 was 7.3% (Hendavitharana *et al.*, 1994). Thus it appears that during the intervening 18 years, the proportion of adult tuskers has declined from 7.3% to 5.3%. But this is not all doom and gloom if one considers the fact that these are all minimum estimates, and furthermore, there appears to be slightly more tuskers among the sub-adults: 35 tuskers from a total of 453 animals, thereby the sub-adult tuskers is 7.7% island wide. The proportion of sub-adult tuskers too varies from a high of 33.3% in the central wildlife region to a low of 2.3% in the Mahaweli wildlife region (Fig.7.5) However, given the extremely small sample size of the sub-adult males in the central WLR of just 3 animals, the very high percentage of tuskers here cannot be taken seriously. It is a statistical estimate, it is misleading and ought to be just ignored. In addition, the survey also recorded 32 juvenile tuskers out of a total number of 699 animals of both sexes (Table 7.1). Assuming an equal sex ratio, there would have been 349 males (plus 32 tuskers). This would make the juvenile tuskers represent 8.4% (Table 7.4). Thus, despite the decline in the proportion of tuskers among the adults, there is hope that improved protection of the tuskers, especially those among the sub-adults and juveniles, would ensure the continued survival of tuskers in the wild.

Fig. 7.5 Proportion of tuskers among adults, sub-adults and juveniles in the six Wildlife Regions

Wildlife region	Adult tuskers	Sub-adult tuskers
Northern	 <p>87.50 % 12.50 %</p>	 <p>88.89 % 11.11 %</p>
Central	 <p>94.74 % 5.26 %</p>	 <p>66.67 % 33.33 %</p>
Mahweli	 <p>97.79 % 2.21 %</p>	 <p>97.66 % 2.34 %</p>

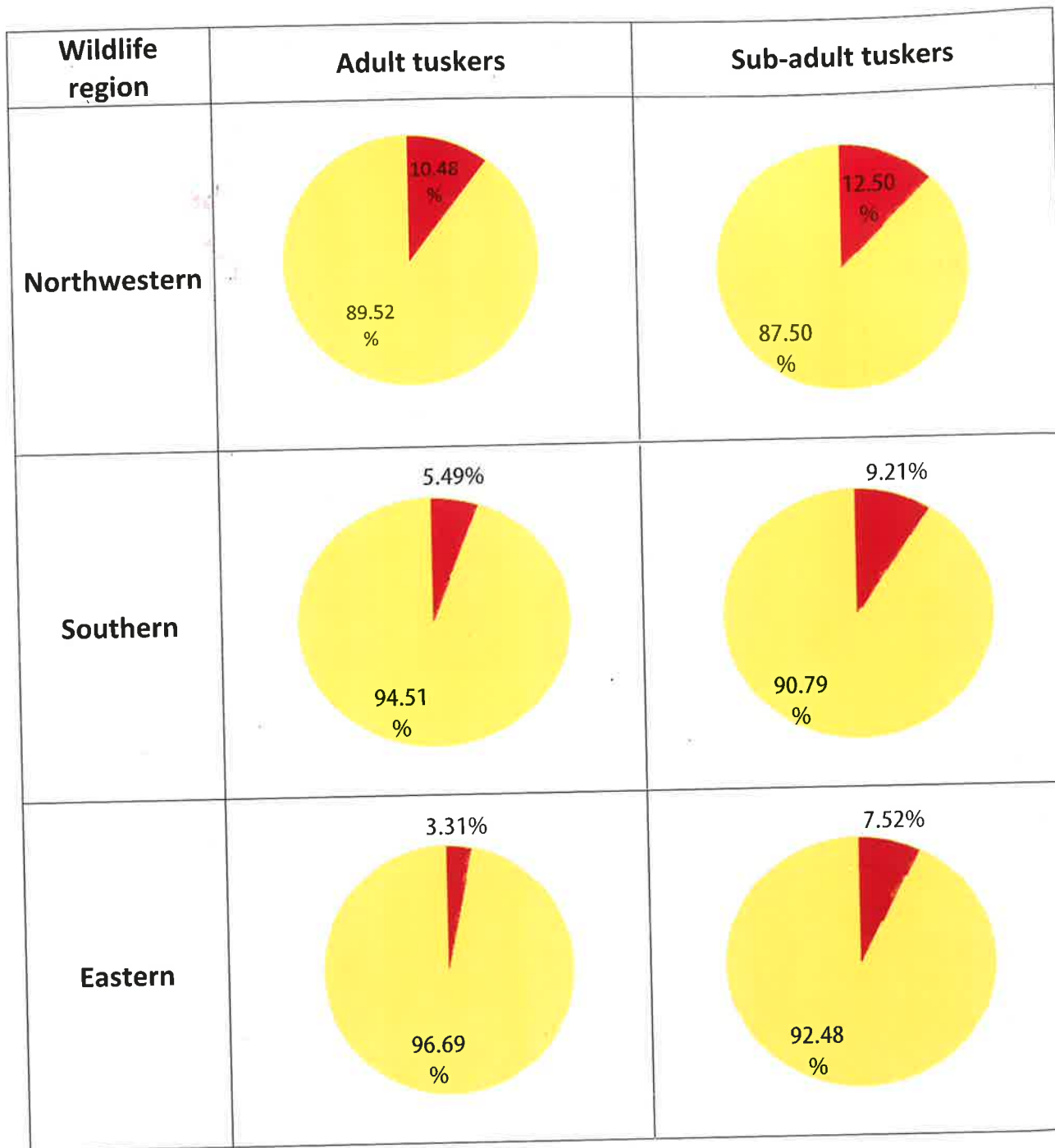

Fig. 7.6 Percentage of tuskers (red) among adults and sub-adult elephants in the six wildlife regions of Sri Lanka

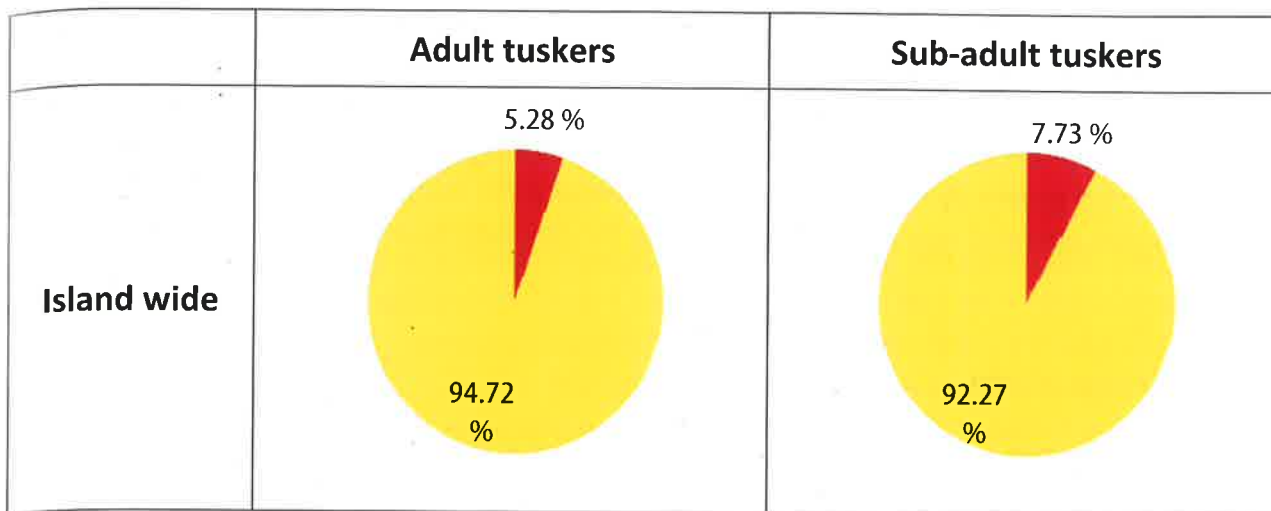

Fig. 7.7 Percentage of tuskers (red) among adults and sub-adults island wide

7.5 Proportion of Calves

Elephants appear to be breeding well in all wildlife regions except the Central WLR. A reference to Table 7.3 shows that with the sole exception of the central WLR, the other five wildlife regions are characterized by a healthy proportion of calves. Of the total of 943 observations, 353 or 37.4% were of female-based herds with young ones. This group comprising 3,759 made up 64% of the total population of 5,879. A total of 376 calves (less than a year old) were recorded from a total of 5,879 animals. Thus, calves represent 6.4% of the total population. The number of calves per 100 adult females ranges from 25.9 in the Northern WLR to 37.5 in both the Eastern and Northwestern WLRs. It is interesting to note that much of the elephant mortality in the past in the ever escalating conflict between man and elephant in Sri Lanka has been reported from the North Western, North Central and Eastern provinces of the island (Wilson, 2002; Santiapillai et al., 2010). The northwestern wildlife region includes much of the North Central and North Western Provinces. It is not clear as to why elephants in these two wildlife regions should show higher recruitment rates than others. In the case of African elephants, it has been reported that in heavily poached elephant populations, the social disruption of family units and the low frequency of adults could lead to lowered conception rates, first reproduction at older ages, and a lower reproductive rate (Poole, 1989), while at the same time, Owens & Owens (2009) observed the reproductive rate to be higher among females in heavily poached elephant populations in the North Luangwa National Park in Zambia. But as far as Sri Lankan populations are concerned, given their least skewed adult sex ratios observed in all but the northern and central wildlife regions (Table 7.3), elephant mortality in the human-elephant conflict does not appear to be severe

enough to have a noticeable effect on the sex ratios. Another possibility could be the increased availability of palatable food items in home gardens, especially of those refugees who fled their homes during the war. In their absence, their home gardens became favorite feeding areas for elephants which prefer to feed on nutritionally richer crops grown by man than the natural vegetation found in their habitats. Access to a higher plane of nutrition could enhance the reproductive success of the females.

7.6 Group sizes

Group Size	Number of observations	Number of individuals	% Number of observations	% Number of individuals
1	303	303	32.13	5.15
2-5	377	1133	39.98	19.27
6-10	135	1039	14.32	17.67
11-15	53	669	5.62	11.38
16-20	22	388	2.33	6.60
21-50	39	1115	4.14	18.97
51-100	10	671	1.06	11.41
Over 100	4	561	0.42	9.54
Total	943	5,879	100	100

Table 7.5. A summary of the group sizes observed across the island

Group Size	Central	Northern	Mahaweli	Eastern	Northwestern	Southern	Islandwide
1	52.63	28.95	23.87	42.07	25.19	31.19	32.13
2-5	31.58	36.84	48.56	35.86	34.81	40.37	39.98
6-10	15.79	21.05	10.29	11.03	20.00	18.35	14.32
11-15	0.00	7.89	7.00	4.83	6.67	4.59	5.62
16-20	0.00	0.00	3.29	1.03	3.70	2.75	2.33
21-50	0.00	2.63	5.35	3.79	6.67	2.29	4.14
51-100	0.00	2.63	0.82	1.03	2.22	0.46	1.06
100+	0.00	0.00	0.82	0.34	0.74	0.00	0.42

Table 7.6. Summary of the observed percentages of group sizes in the six wildlife regions and island wide

Elephants are social and move about in groups known as herds. The social organization of the elephant is based on the concept of 'family unit', consisting of one or more related adult females and their young (Buss, (1961); Laws & Parker, (1968); Douglas-Hamilton, (1972); Eltringham (1982); Moss & Poole, (1983); Moss, (1988). Family units are usually stable both spatially and temporally, however they can aggregate to form 'kin' or bond groups, clans, sub populations and populations

(Douglas-Hamilton, (1972); Laws et al., (1975); Moss & Poole, (1983); Moss, (1988). Elephants are known to form linear hierarchies in which each individual occupies its own rung on the ladder while the oldest female sits at the top as the matriarch (Bergeron, 2011). Elephant society is fundamentally matrilineal where the matriarch enjoys the highest rank.

It appears that solitary animals, more often males than females, are the most frequently recorded category, both in the wildlife regions as well as in the island as a whole (Tables 7.5 & 7.6). The proportion of solitary elephants ranged from 52.63% in the Central WLR to 23.87% in the Mahaweli WLR. Across the entire island, solitary elephants made up 32.13% of all observations. Proportions of this group size ranged from 48.56% in the Mahaweli WLR to 31.58% in the Central WLR (Table 7.6). Of almost 40% of the observations made the commonest grouping by far was up to 2-5 animals (fig.7.8). This is largely similar to what McKay (1973) recorded from Gal Oya National Park in Sri Lanka, where 50% were groups of 6 or fewer individuals.

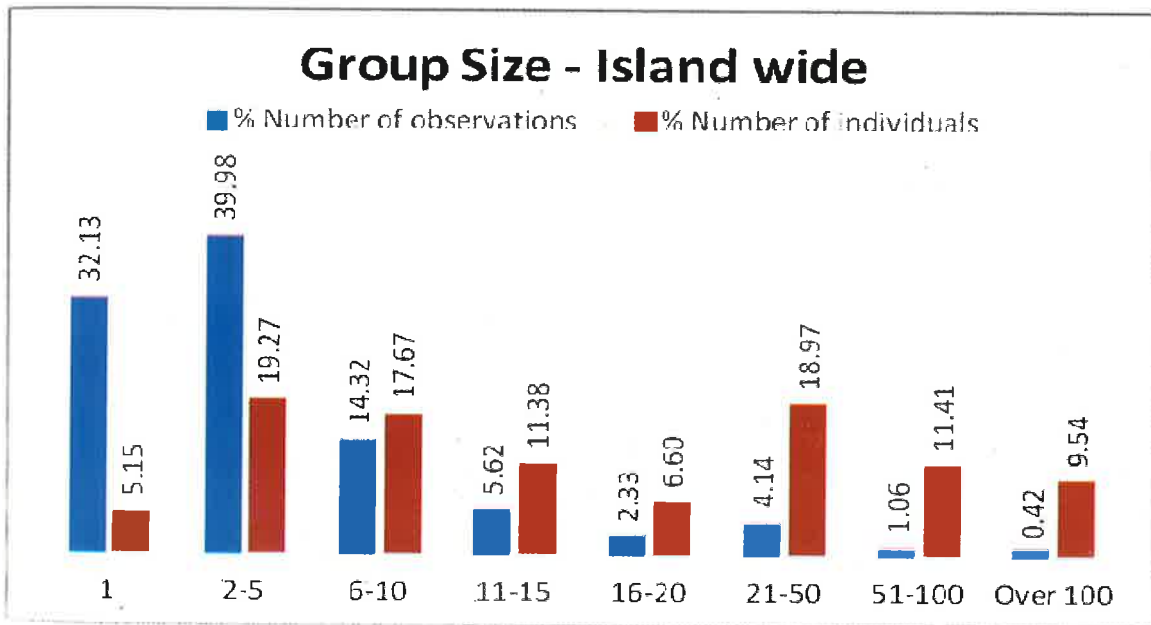
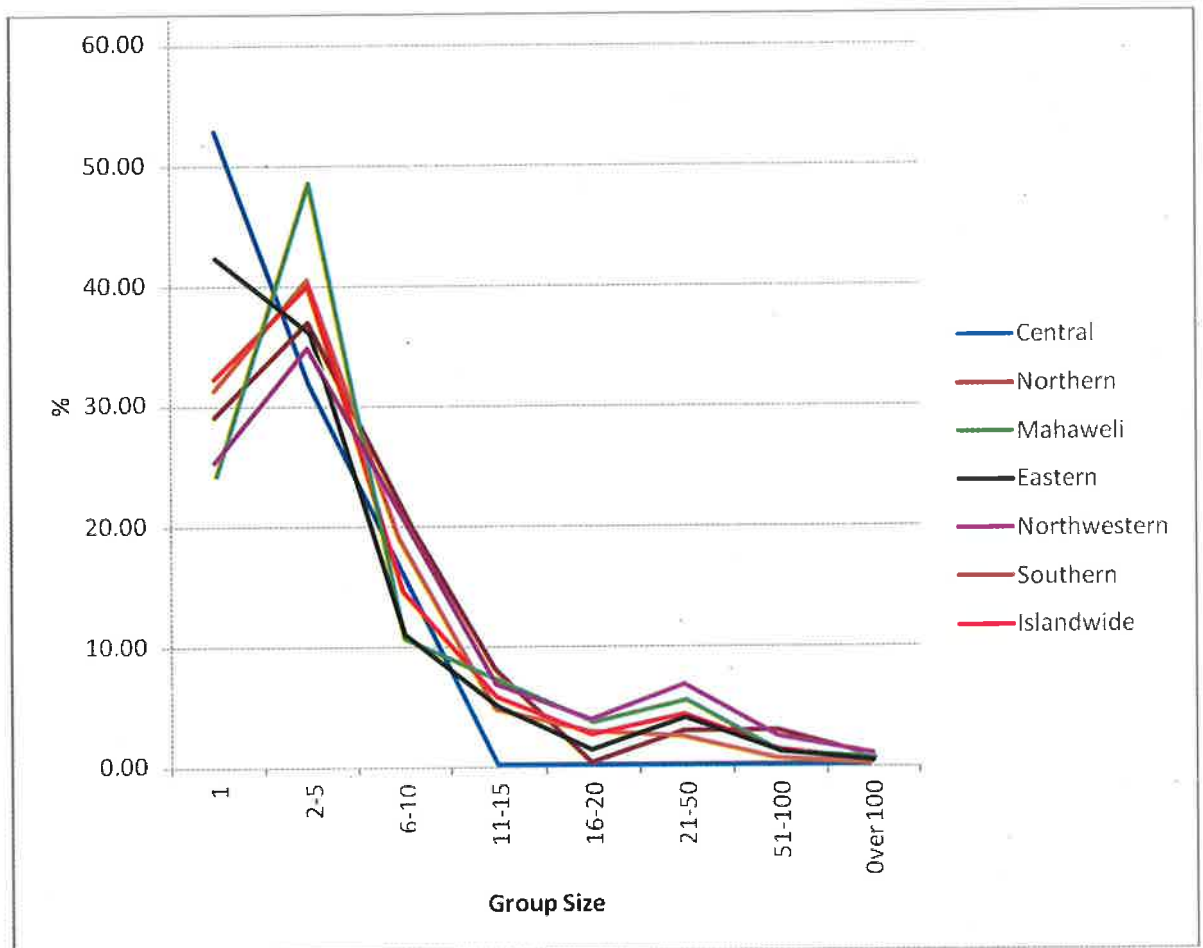

Fig. 7.8 Proportion of the group sizes and number of elephants observed island wide

Group size of 6-10 animals was the next frequently observed category and ranged from 21% in the Northern WLR to 10.3% in the Mahaweli WLR (Table 7.6). On average about 14.3% of the observations island wide made up of groups with 6-10 animals (Fig. 7.8). The largest group sizes observed in the six wildlife regions are as follows:- 6-10 in the Central WLR, 51-100 in the Northern & Southern WLRs, >100 in the Mahaweli, eastern and Northwestern WLRs (Table 7.6). The fluctuations of group sizes in the island as a whole are shown in Figs. 7.8 and 7.9). The details

concerning the frequency of group sizes from the six wildlife regions are given in Figs. 7.10 to 7.15)

Fig. 7.9 Fluctuation of group sizes across the six wildlife regions and island wide

Dublin (1996) observed that in the case of the elephants in the Masai Mara reserve in Kenya, there was no correlation between elephant numbers in specific habitats and average group sizes within these habitats. According to her, average herd size was correlated with season, with larger herds forming in the wet season when the availability of the preferred forage is greater. However, experience in Sri Lanka suggests otherwise. The National Survey was carried out at the peak of the dry season when many of the smaller waterholes had dried up and elephants were forced to visit the larger waterholes that still had water and also to the rivers, to drink. The very large groupings of over 100 animals were recorded from the Mahaweli, Eastern and Northwestern WLRs. A previous study carried out by *Santiapillai et al., (2003)* in the Minneriya National Park in the Mahaweli WLR, showed that the largest aggregations of elephants took place at the peak of the dry season, when the park acted as an entrepot for elephants in the Mahaweli WLR that came to feed on the extensive and highly nutritious villu grasslands surrounding a diminishing area of wetlands. It is during the dry season, when the water level gradually recedes that the

extent of the grasslands increases, thereby improving the park's carrying capacity for elephants. The gradual build up of elephants leads to Minneriya supporting elephants at a crude density of 3.6 animals per km², which is among the highest densities recorded in Asia (Santiapillai et al., 2003).

The size of elephant groups vary both in space and time in response to the availability of food and water. In general, animals living on open ground (e.g. villu grasslands) are found in larger groups than those living in forests (Dasmann & Taber (1956); Peek et al., (1974); Franklin et al., (1975). Furthermore, as far as elephants are concerned, the largest groups often consist of females and their young, adult males are often found singly or in very small bands known as bull herds.

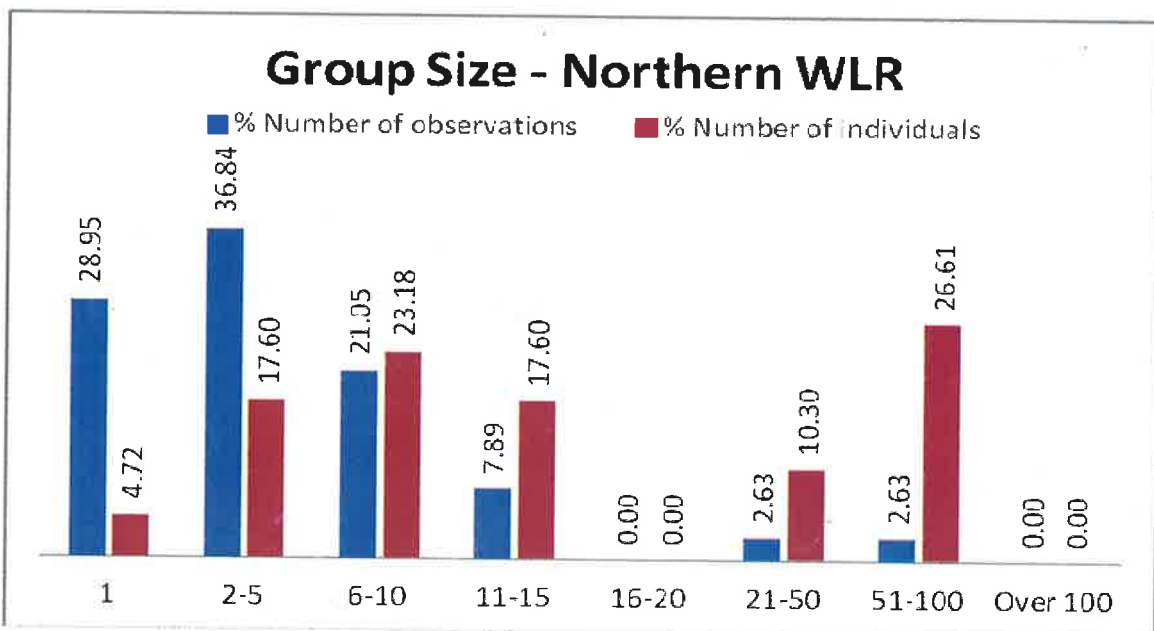

Fig. 7.10 Frequency histogram of observed group sizes in the Northern WLR

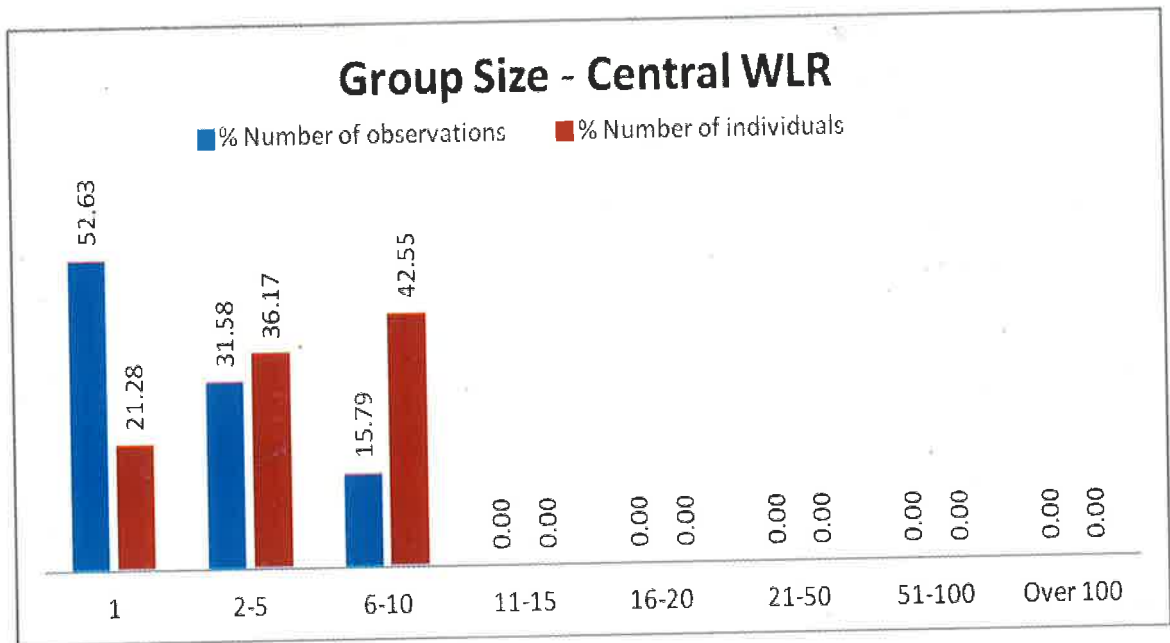

Fig. 7.11 Frequency histogram of observed group sizes in the Central WLR

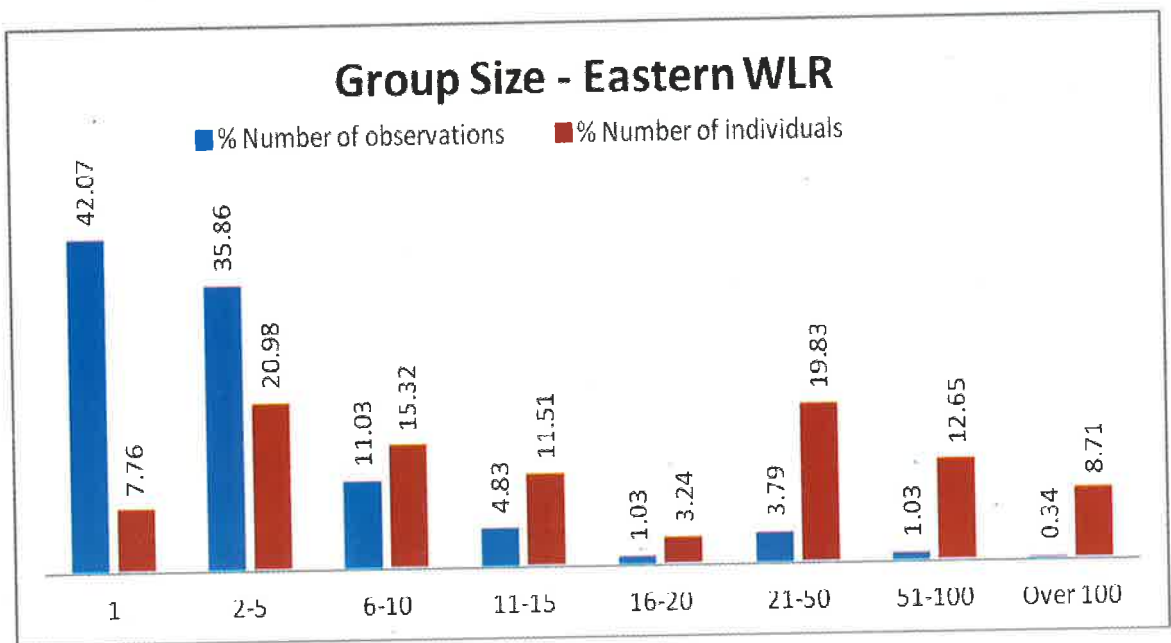

Fig. 7.12 Frequency histogram of observed group sizes in the Eastern WLR

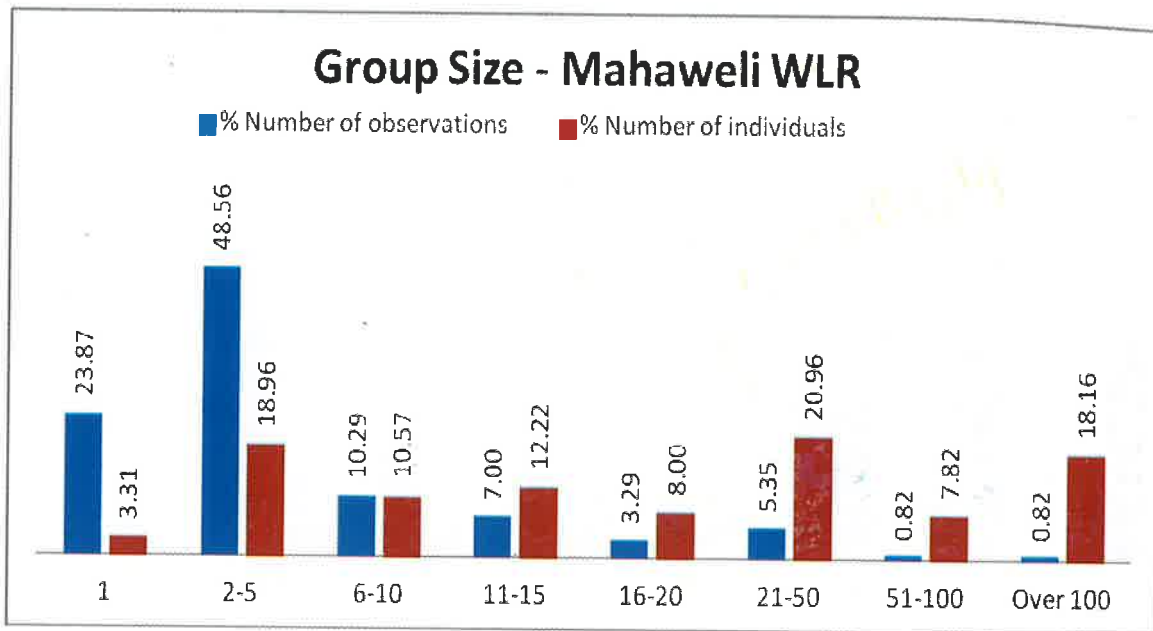

Fig. 7.13 Frequency histogram of observed group sizes in the Mahaweli WLR

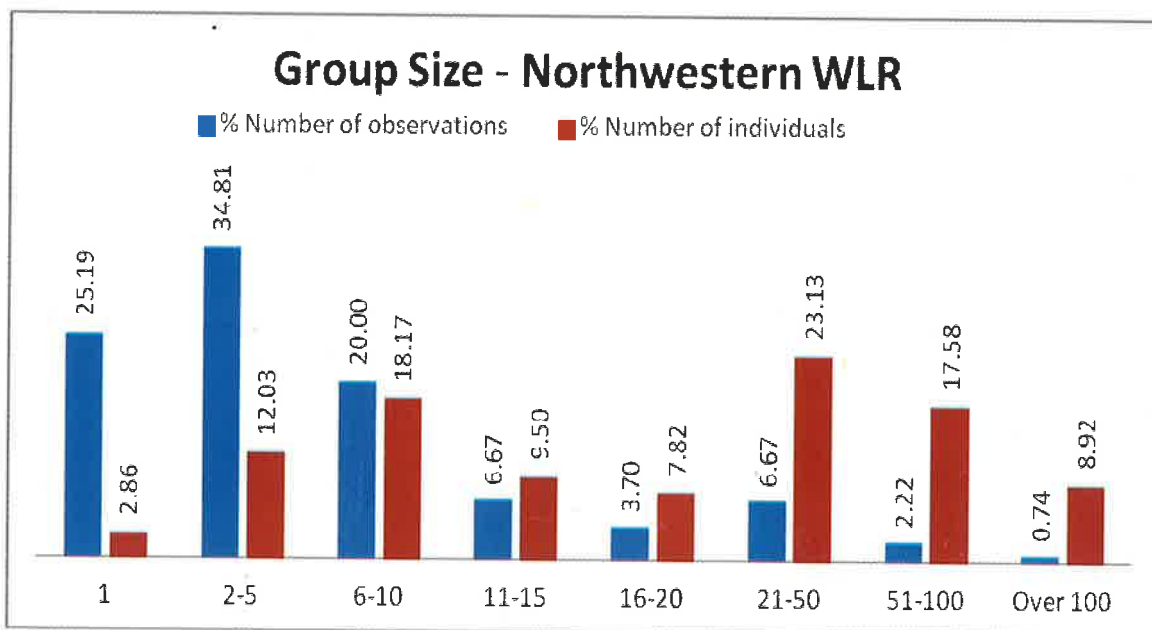

Fig. 7.14 Frequency histogram of observed group sizes in the Northwestern WLR

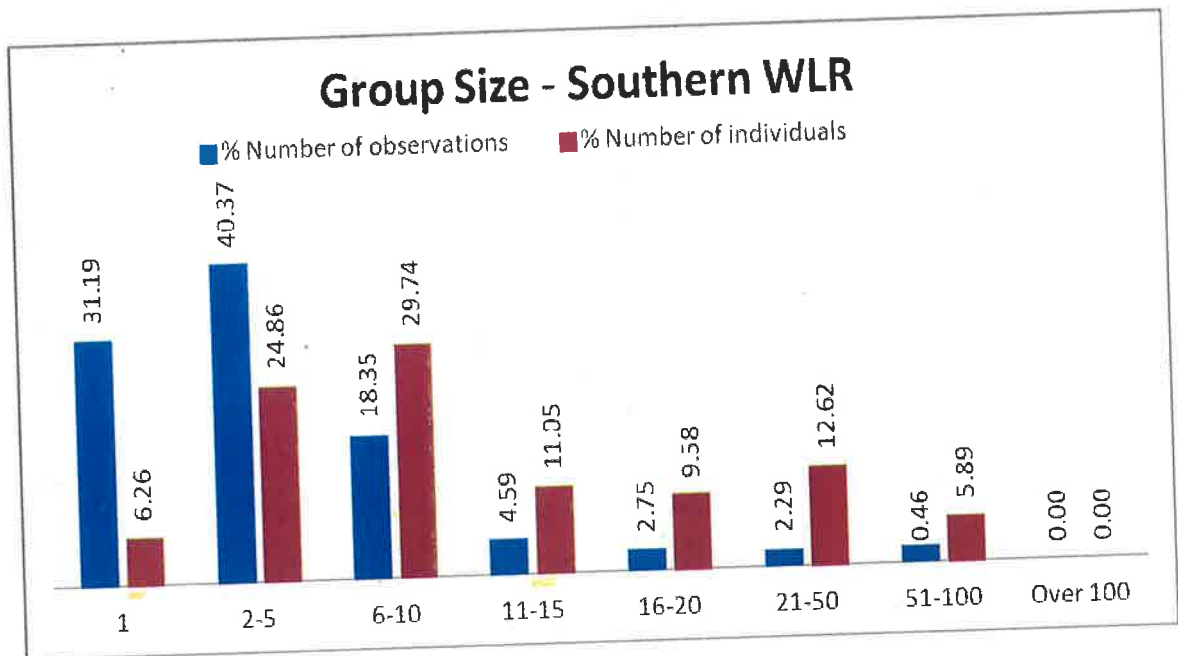

Fig. 7.15 Frequency histogram of observed group sizes in the Southern WLR

7.7 Bull Groups

It is commonly accepted that while adult females form tightly knit groups with strong bonds, males are thought to be solitary wanderers like "high plains drifters"! On reaching sexual maturity, male calves are usually bullied, chivvied and driven out of the herd.

Group size	Frequency	% frequency of the total observations (347)	Total number of animals encountered	% of the total number of males (482)
1	251	72.33	251	52.07
2	67	19.31	134	27.80
3	20	5.76	60	12.45
4	8	2.31	32	6.64
5	1	0.29	5	1.04
Total	347		482	

Table 7.7. Island wide assessment of all male group sizes

their natal herd by the females (*Douglas-Hamiltons, 1975*), mainly to prevent inbreeding, and such males join up with other such males to form what are known as bull herds. According to *Sukumar (2003)*, such a dispersal of young bulls may be due to a combination of its behavioural development and the degree of intolerance shown by its mother and other females.

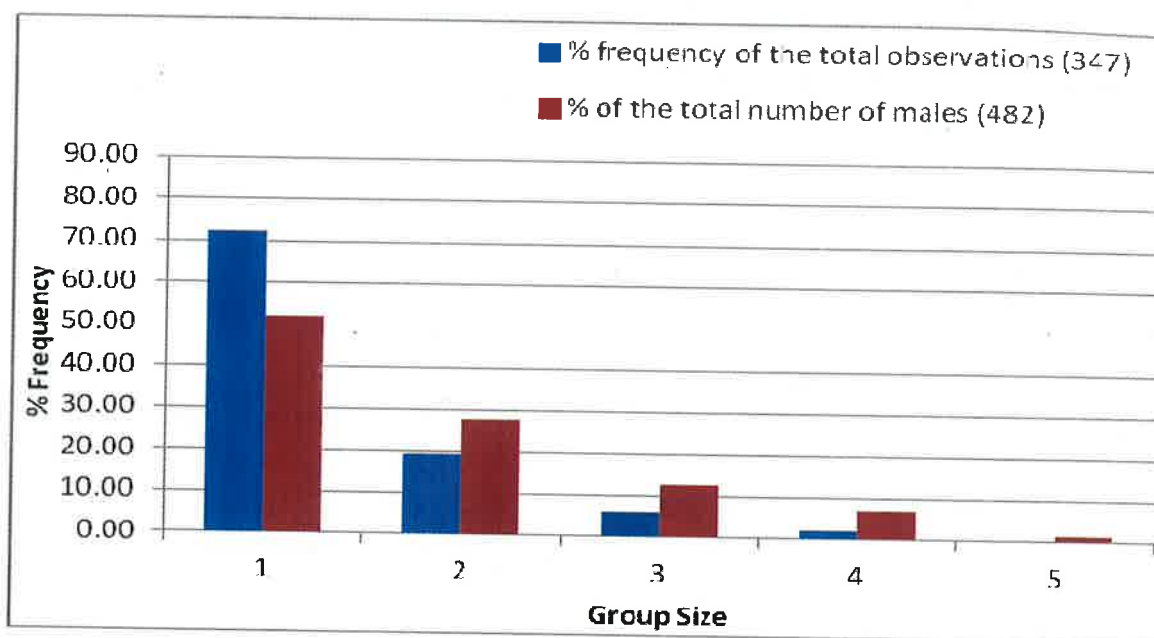

Fig. 7.16. Frequency histogram of group sizes of male elephants in Sri Lanka

During the present survey, the size of the bull groups ranged from 1 to a maximum of 5 (Table 7.7). The bull group size of 5 was observed once from the Southern WLR alone and nowhere else. Solitary males accounted for 72.33% of all the observations (Fig. 7.16). The largest all male group size recorded ever in Lahugala National Park was 7 (McKay, 1973), while such a large group was observed only once in the Ruhuna National Park (Katugaha et al., 1999). The details of the composition of all male groups in the four wildlife regions are given in Table 7.8.

a.

Categories	AM	AT	SM	ST	JT	Total
Total	124	1	24	0	0	149
%	83.22	0.67	16.11	0.00	0.00	

b.

Categories	AM	AT	SM	ST	JT	Total
Total	41	2	8	0	0	51
%	80.39	3.92	15.69	0.00	0.00	

c.

Male categories	AM	AT	SM	ST	JT	Total
Total	117	6	14	1	1	139
%	84.17	4.32	10.07	0.72	0.72	

d.

Male categories	AM	AT	SM	ST	JT	Total
Total	124	1	24	0	0	149
%	83.22	0.67	16.11	0.00	0.00	

Table 7.8. Composition of the all male groups in (a) Mahaweli WLR, (b) Northwestern WLR, (c) Southern WLR, and (d) Eastern WLR. (AM = adults; AT = adult tuskers; SM = subadults; ST = subadult tuskers; JT = juvenile tuskers).

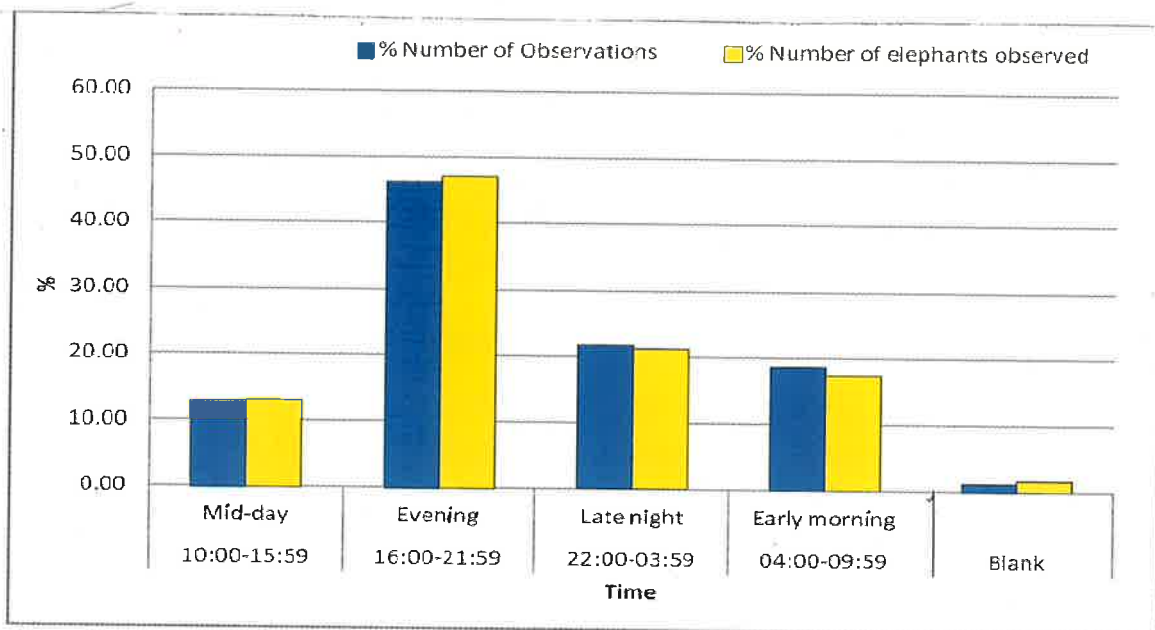
These bull herds, according to *Eltringham (1982)* are socially very different from family groups because the members are only loosely attached to one another and hence could break up any time. Bull herds are characterized by ever-changing composition and a dominance hierarchy that cuts across group integrity (*Croze 1974*). However, a study of elephants in Namibia by Dr. Caitlin O'Connell-Rodwell from Stanford University School of Medicine has shown that in the years of low rainfall, when resources are scarce, some male elephants band together into a social group with a clearly defined hierarchy, much the way the females do, but come rains, this linear hierarchy collapses with the availability of resources (*Bergeron 2011*). It has even been reported that males form strong bonds in such bachelor herds, and furthermore, older males could serve as mentors to younger bulls (*Downer 2011*).

7.8 Activity Pattern

Elephants engage in a number of daily activities. These, as *Guy (1976)* points out, include grazing, browsing, debarking, drinking, wallowing, resting in the shade, resting in the open or sun, certain social activities and walking between foraging areas and perhaps to and from water. Elephants are slow growing but long lived animals whose metabolic rates are low. Although heavy bodied, they are active throughout the day and night. Much of their diurnal activity is associated with their need to feed, drink and find mates. Elephants never stop growing, and given their huge body and intemperate appetite, they also feed for much of the day and night. About 17-19 hours or 75-80% of the time are spent on just feeding in order to accumulate the required 150 kg of food per day (*McKay, (1973); Vancuylenberg (1977)*). According to *McKay (1973)*, bulls spent nearly 94% of the daylight hours foraging and the cows nearly 91%. About three quarters of the day and night are spent feeding but not in one continuous session as some time is needed for digestion (*Eltringham, 1982*). Thus, feeding is one of the most conspicuous activities of elephants.

Activity Pattern		Number of Observations	% Number of Observations	Number of elephants observed	% Number of elephants observed
10:00-15:59	Mid-day	44	12.68	62	12.86
16:00-21:59	Evening	160	46.11	226	46.89
22:00-03:59	Late night	75	21.61	102	21.16
04:00-09:59	Early morning	64	18.44	84	17.43
Blank		4	1.15	8	1.66
Total		347		482	

Table 7.9. The observed activity pattern of male elephants island wide

Fig. 7.17 Graphical representation of the observed activity pattern of male elephants across Sri Lanka

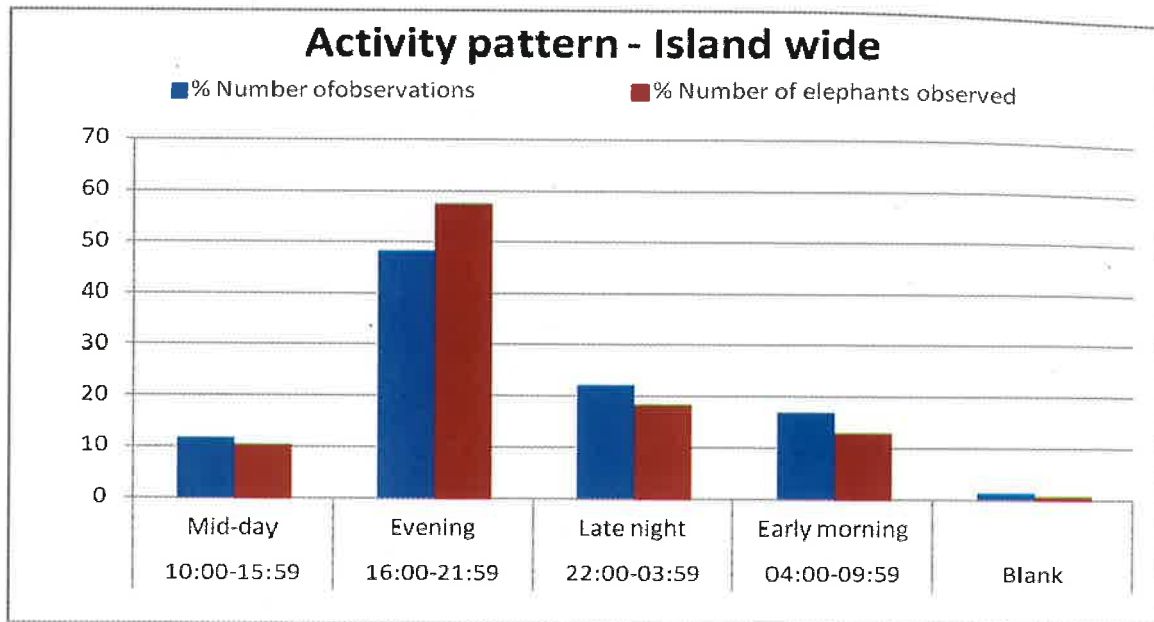
Almost all the previous studies on elephants in the wild were based on the observations carried out during the day when animals are visible. None of the studies looked at the activity patterns of elephants during the night. As a result, there had never been any study that addressed the activity of elephants between 18:00 and 06:00 hrs, but as McKay (1973) rightly points out this should not in any way reflect the activity of the elephants themselves. Given that much of the elephant depredations take place during the night, it is important that we understand the activity patterns of elephants during this time. The First National Island Wide Survey gave the opportunity for observers to monitor elephant movements both during the day and night. Thus the survey has revealed information on how elephants schedule their activities optimally within the diel (day-night) cycle.

We divided the activity period into four arbitrary but convenient bouts: one in the mid-day, another in the evening, and third in the late night, and the fourth in the early morning. These divisions are not clear cut and there would have been some elephants feeding whatever the hour. Where the males are concerned, they show a peak, both in number of groups observed and the number of animals scored, in the evening between 16:00-22:00hrs (Table 7.9; Fig 7.17) They were least represented in the survey during mid-day from 10:00hrs to 16:00hrs. This is perhaps the time when elephants rest, not so much to sleep but to avoid the intense heat of the day.

Activity Pattern		Number of observations	Number of elephants observed	% Number of observations	% Number of elephants observed
10:00-15:59	Mid-day	109	622	11.56	10.58
16:00-21:59	Evening	454	3380	48.14	57.49
22:00-03:59	Late night	209	1076	22.16	18.30
04:00-09:59	Early morning	161	765	17.07	13.01
Blank		10	36	1.06	0.61
Total		943	5,879	100	100

Table 7.10. The observed activity pattern of all groups, including bull groups island wide

In Sri Lanka, elephants are known to sleep standing, but they also appear to have special 'sleeping areas' some 50-100 m² in area, located often at the confluence of two game trails (McKay, 1973). Some of them also snore. The presence of dung piles in such 'rest rooms' indicate that the animals might be staying for a while. The males appear to be more active during the late night from 22:00 hrs to 04:00hrs judging from the number of elephants recorded (Table 7.9).

Fig. 7.18 Graphical representation of the observed activity pattern of all groups, including bull groups island wide

Elephants have been reported raiding crops in Sri Lanka during these hours. In an assessment carried out in Sri Lanka, *Santiapillai et al.*, (2010) found that 73% of the elephant raids occurred during this time, mostly by bulls. About 68% of the observed activity of the bulls occurred between 16:00 and 04:00hrs. .

The survey was carried out at the peak of the dry season so as to make sure that as many animals could be observed and classified as possible, given that elephants need to drink at least once a day. According to *Eltringham (1982)* drinking in both Asian and African species usually takes place once a day when water is readily available. In Uganda, he observed that on average elephants drank 1.3 times in 24 hours. Although solitary bulls can be seen drinking during any part of the day, groups, especially female-based herds do often come to drink between 16:00 and 22:00 hrs.

The observed activity patterns of the groups, including bull groups and solitary males appear to be similar (Tables 7.10 & 7.11; Fig. 7.18-7.23). Thus it appears that spatial use did not differ between solitary bulls and groups of elephants. As *Shannon et al.*, (2008) point out, environmental factors may play a greater role in dictating the diurnal activity patterns of elephants than body size and its associated physiological differences. From the limited data available from the survey of elephants in Sri Lanka, it appears that bull elephants and mixed groups do not exhibit significantly different activity budgets.

7.9 Distribution Pattern of Elephants in Protected Areas

Out of the elephants counted, 3,950 were found within Protected Areas, 1,751 found within Forest Reserves of the Forest Department, and the rest were spotted in unprotected patches of forest land nestled among remote village settlements (Appendix 20).

Activity pattern		# of observations	% Number of observations	# of bull elephants observed	% Number of bull elephants observed	# of loners	% of loners (N = 251)
10:00-15:59	Mid-day	44	12.68	62	12.86	31	12.35
16:00-21:59	Evening	160	46.11	226	46.89	113	45.02
22:00-03:59	Late night	75	21.61	102	21.16	57	22.71
04:00-09:59	Early morning	64	18.44	84	17.43	48	19.12
Blank		4	1.15	8	1.66	2	0.80
Total		347	100	482	100	251	100

Table 7.11. Activity pattern of lone bulls and adult bull groups island wide

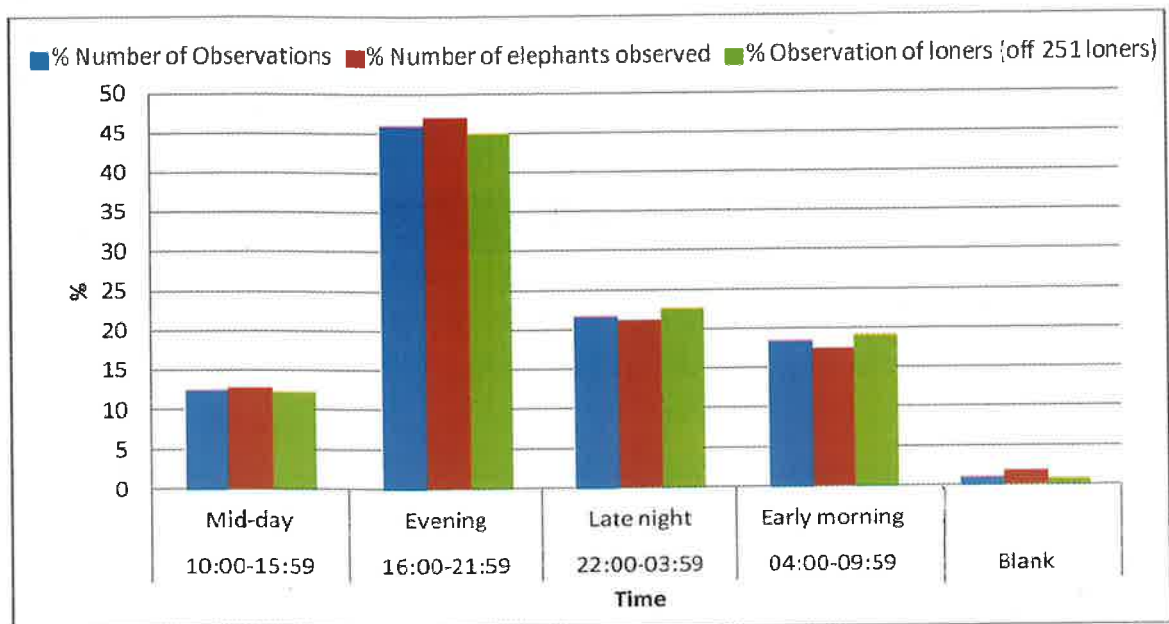

Fig. 7.19. Activity pattern of solitary bulls and bull groups island wide

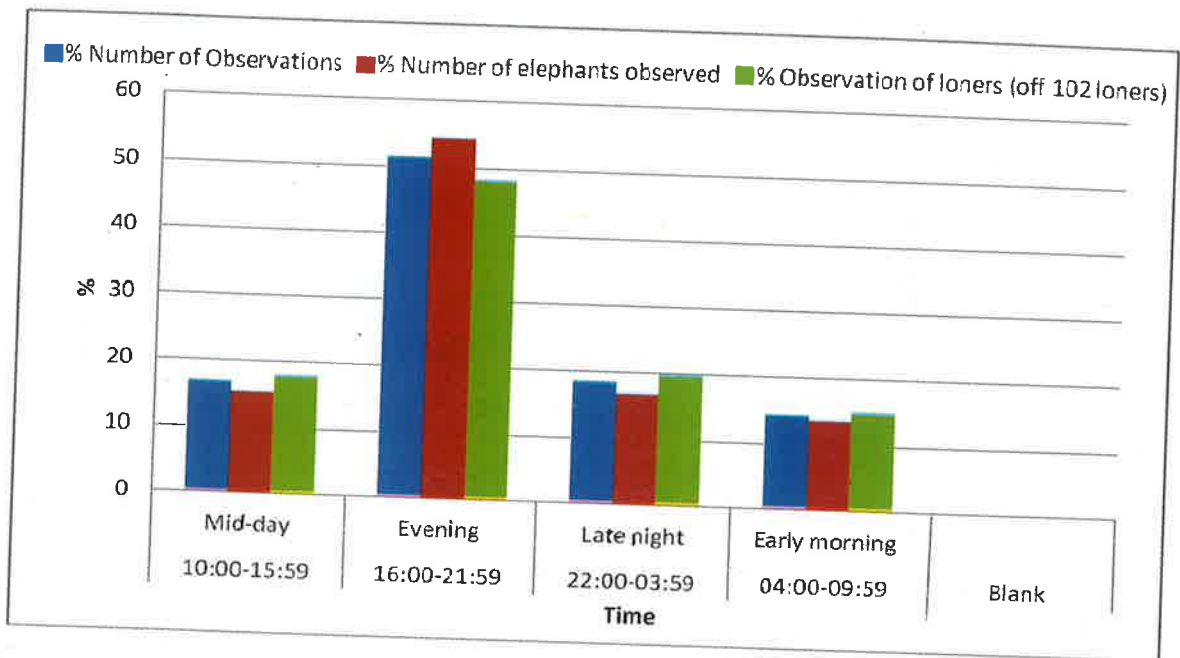

Fig. 7.20 Activity pattern of solitary bulls and bull groups in the Eastern WLR

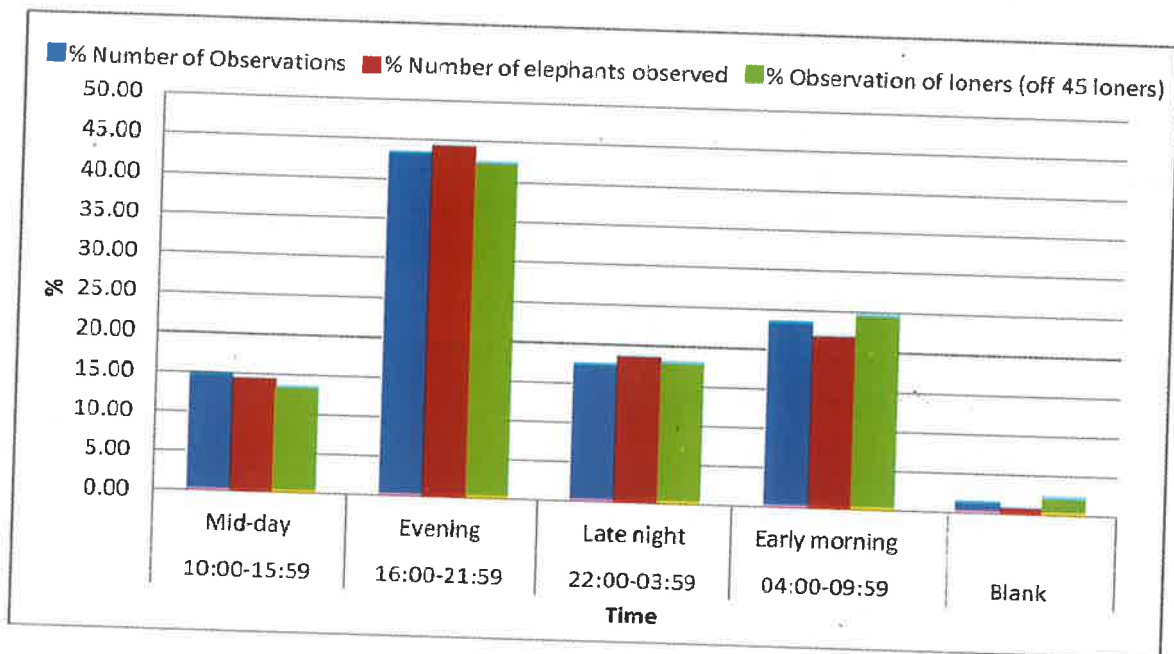

Fig. 7.21 Activity pattern of solitary bulls and bull groups in the Mahaweli WLR

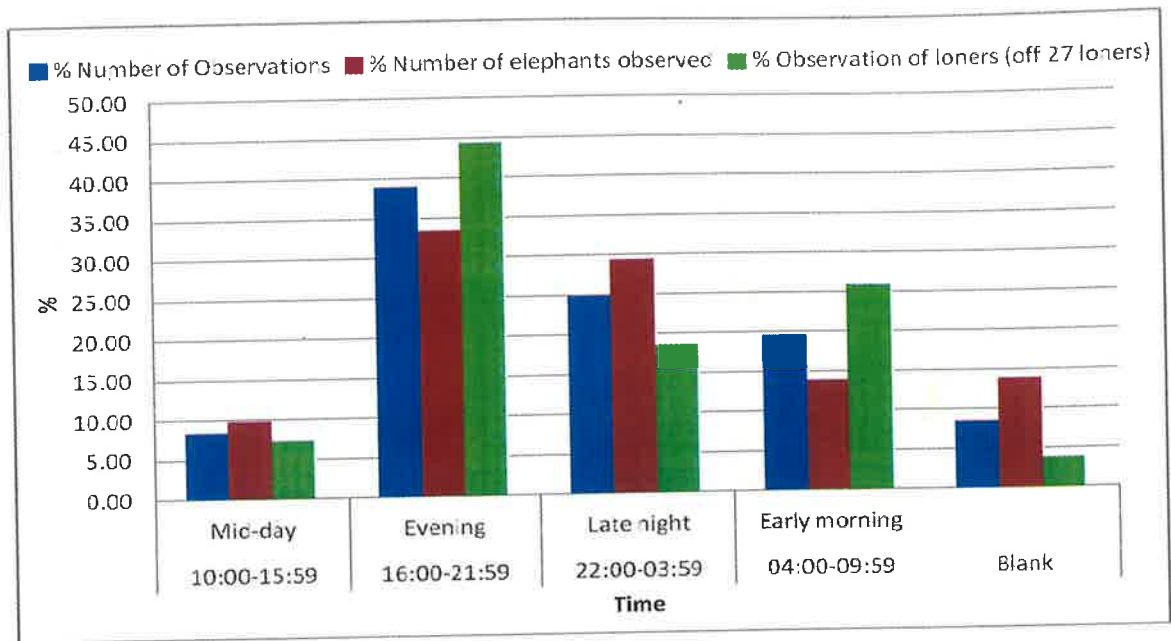

Fig. 7.22 Activity pattern of solitary bulls and bull groups in the Northwestern WLR

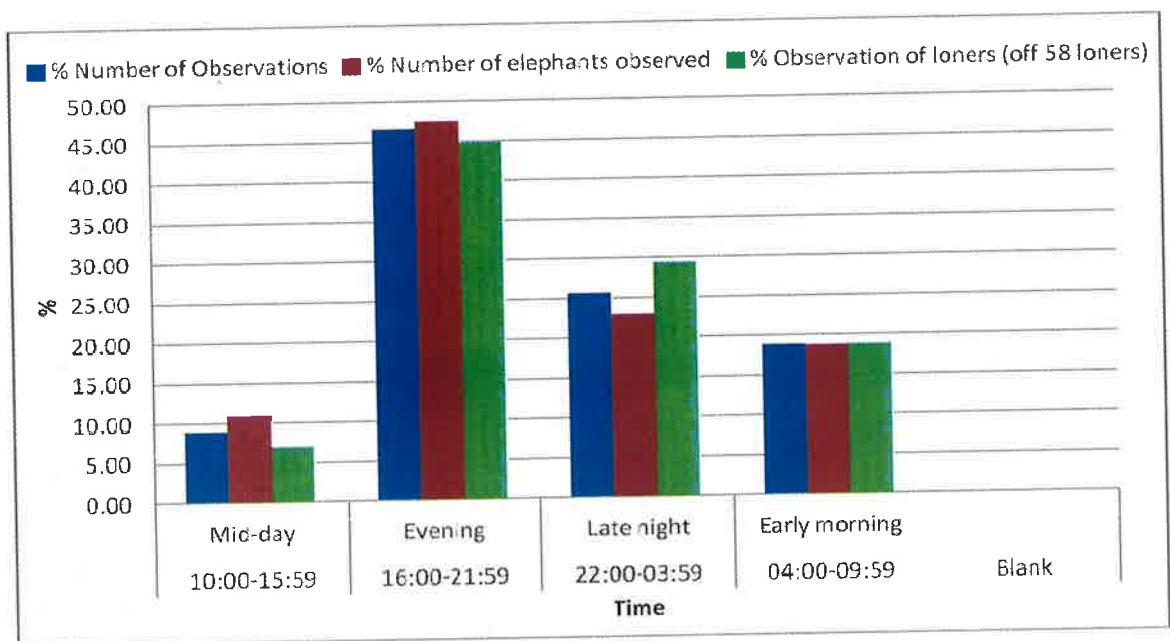

Fig. 7.23 Activity pattern of solitary bulls and bull groups in the Southern WLR

Chapter 8. CONCLUSION

"Round numbers are always false"

Samuel Johnson

How many elephants are there in Sri Lanka? This still remains something of a mystery despite the efforts of several elephant specialists. However, this problem is not unique to Sri Lanka. Counting animals even huge ones like elephants is not easy in forests. In 1981, African elephant specialists who met at Wankie National Park in Zimbabwe to review their work, agreed that there were at least 1.1 million African elephants, but speculated that there might be over 2 million more (*Jackson, 1982*). These estimates were not based on any rigorous method but on the results from questionnaire surveys and the considered opinions of Wildlife Wardens, Game Rangers and professional elephant hunters. At the same time, the situation ably summarized by Uganda's one time Chief Warden, Rene Bere indicated the existence then of an estimated 300,000 elephants in the whole of African continent (*Sikes, 1971*). Subsequently, *Douglas-Hamilton (1987)* argued that from the 1970s through the 1980s, ivory poachers had reduced Africa's savanna elephants from 1.3 million to 500,000. Thus, if we accept the starting estimate of African elephants to be 1.1 million, then the population had indeed declined by 62% to 500,000. However, if we took Rene Bere's estimate of 300,000 as the starting point, Africa's elephant population has in fact increased by 40% to 500,000. Herein lies the difficulty. We therefore need to bear in mind what Samuel Johnson said about numbers. Furthermore, numbers are not necessarily a safeguard against extinction.

This is why the primary purpose of the national survey was to study the structure of the elephant population by observing the animals in the wild. It was NOT a census designed to count elephants. The estimate of population size that came about was a by product of the survey and not a *raison d'être* for the exercise.

As *White et al., (1993)* point out, complete counts of elephants in the dense vegetation of the tropics would be biased towards smaller groups, as it is rarely possible to be sure that all individuals had been detected when several elephants are present. In managing elephants in the wild, what is most important is to determine if the population is increasing, decreasing or remaining stable. Thus, it is often not necessary to have an absolute population estimate, and a relative measure of abundance may be sufficient (*Sutherland, 1996*). The most important factor determining the choice of the method to be used in getting an estimate of population size is the type and quality of data available for this purpose (*Siegel et al., 2004*). The level of accuracy required, and the amount of time, funds and trained personnel are other important considerations in choosing a method.

Between mid-day of 11 August and mid-day of 13 August 2011, a total of 20,079 elephants of all ages and both sexes were recorded by observers trained by the Department of Wildlife Conservation (DWC) and volunteers stationed at 1,553 sites

in 8,511 encounters. This number of 20,079 obviously represents the sum total of all the elephants recorded during the 48 hour period of the survey and hence includes animals that were re-counted as well. In order to minimise the error due to double counting, only observations for the 24hr period from midnight of 11 August to midnight of 12 August were considered. By limiting the number to just 24 hours, it was hoped to minimise the error due to double counting. In addition, all doubtful recordings pointing to individuals being counted twice were removed from the final total, and all those points from where no elephants were recorded were also deleted. This reduced the effective observation points to 943 (Table 7.1). By adding the maximum number recorded from each of these observation sites in just one day, we arrived at a total of 5,879, which therefore represents the minimum estimate of the population size of the wild elephant population in Sri Lanka. We therefore conclude that there could be at least 6,000 elephants in the wild in Sri Lanka.

As *Foley & Faust (2010)* point out, ideally elephant management decisions should be based on the best quantitative information available. We are fully aware of the fact that the method that we adopted was not rigorous. But given the objective, it proved adequate. There are those who would advocate using the indirect method of estimating elephant abundance based on dung counts. However, such a method would give us only an estimate of elephant density and will not provide any information on the proportion of calves, the number of tuskers, the sex and age-ratios, activity patterns etc. Besides, there is no way of checking the accuracy of such a method. Furthermore, it is extremely time consuming, labour intensive, expensive and likely to fail given the monsoonal pattern of rainfall that Sri Lanka experiences.

If we accept the estimate of 12,000 elephants as the population size of elephants in Sri Lanka at the turn of the 19th century (*McKay, 1973*), initially, the numbers must have declined remarkably following the extensive clearance of forests for expansion of the plantation industry, capture of elephants for export, and the introduction of sport hunting. Subsequently, with the establishment of protected areas and enforcement of strict laws against hunting and restoration of numerous ancient irrigation reservoirs or tanks in the low country dry zone, elephant numbers seem to have bounced back, and today Sri Lanka appears to be home to a healthy, viable elephant population that is also growing. Under protection, elephants are known to increase and build up their numbers. In the Kruger National Park in South Africa, there were 10 elephants in 1905, by 1970 there were over 2,000; and in the Albert National Park, Uganda, where there were 800 elephants in 1931, there were 2,500 by 1950; in the Serengeti National Park, Kenya where there were apparently no resident elephants in the 30 year period to 1955, by 1970 there was a resident population of about 2,000 (*Sikes, 1971*). As *Pimm (2008)* cautions, "if we care for elephants, their numbers can double in just over a decade".....with a calving interval of 4 years, females produce 25% of their number each year. Half the babies are females, so the growth rate is 12.5%." Not all females are old enough to breed

and so about 6% growth rate seems about right assuming 50% of the females breed. Conversely, *Pimm (2008)* also warns that "killing more than one in fifteen every year will shrink their numbers to extinction." Thus, as *Pimm (2008)* so eloquently puts, "elephant populations live on a demographic knife edge where small differences in hard-to-estimate parameters can mean boom or bust." An elephant population growing at 6% per year can double its size in 12 years.

The present survey has revealed that there can be a minimum of 6,000 elephants in the wild. We do not know the exact rate of growth of our elephant population, but except for the central wildlife region, all other regions show healthy recruitment as seen in the proportion of calves. If the population grows at an annual rate of 1.5% per annum, it will double itself in 47 years. If the population grows at 3% then it will double itself in 23 years. As *Sukumar (1989)* argues, when the fertility is kept constant, the population growth rate is determined primarily by the female mortality schedule. In Sri Lanka, female mortality in the human-elephant conflict is very low. 90% of the animals that get killed in the conflict are young bulls. The maximum growth rate that could be expected in an Asian elephant population is about 2.4% per year (*Sukumar, 1989*).

Suppose we assume a growth rate of 2% per annum, then the elephant population in Sri Lanka is likely to double itself in 35 years. Thus, by 2046, there could be 12,000 elephants in the wild. However, the fact that we are currently losing about 225 elephants annually in the ever escalating human-elephant conflict, coupled with the observation of healthy proportion of calves and juveniles in the population, it is likely that the annual growth rate - i.e. excess births over natural deaths - is higher. It is extremely questionable whether Sri Lanka will have sufficient room for wild elephants to move outside the protected areas and adjust their densities to changes in the vegetation. As *Caughley (1977)* points out, if we are to transform an expanding population to a stable one, density dependent changes must occur either in rates of recruitment, in population losses, or in both. In Sri Lanka, it is possible that losses are increased by anthropogenic mortality in human-elephant conflict.

When the number of animals in a population exceeds the carrying capacity of the habitat, it results in over population. In general the carrying capacity is never exceeded for long in a natural ecosystem, because once the numbers rise too high, natural checks come into play and the population soon returns to an appropriate level (*Eltringham, 1982*). Problems of over population arise when man interferes, either through extermination of a natural predator or the provision of an unlimited supply of nutritiously rich food and water, as in agricultural areas. Such conditions can even change a pet into a pest. Following the implementation of the Accelerated Mahaweli Development Program in Sri Lanka and the expansion of irrigated agriculture, elephants have access to both water and food that is much more palatable and nutritious than what is available in the forests. Such conditions can promote the build up of elephant numbers in a population. Too many elephants in an area are a serious management issue.

Elephants being a slow growing but long lived species cannot rapidly make adjustments to changes in its habitat and carrying capacity. As *Eltringam (1982)* points out, "even if all births were to cease tomorrow, the adults of an elephant population would hardly decrease in numbers for 20, 30 or perhaps even 40 years, so that, if the number was excessive to start with, habitat damage would continue throughout that period." Once the habitat's carrying capacity is decreased, not only elephants but even the entire community of plants and animals would come crashing down.

In Sri Lanka, culling elephants is not a management option, given the sensibilities of both Buddhists and Hindus for whom the animal is a religious icon. Capture too has a similar effect in reducing the wild populations. Sadly, though killing elephants is illegal, in areas of high human-elephant conflict people take the law into their own hands. Irate villagers retaliate by shooting and killing elephants, poisoning them to death or electrocuting them in agricultural areas. Elephants are not killed in Sri Lanka for their ivory, as only a very small proportion of the bulls are tuskers; they are not killed for meat, since no one eats elephant meat; they are not killed for their hide, since no one uses it for leather. Hence, elephants are being killed primarily due to the fact that they interfere with agriculture. The elephant has become a problem in certain areas of Sri Lanka, mainly because its interests conflict with those of man. If the legitimate grievances of these farmers and those people who share their land with the elephant in Sri Lanka are not addressed, it would be the villagers who would be responsible for reducing elephant density in areas of high human-elephant conflict. The core of the problem here is not the demand for these products, but the perception of the worth of an elephant (*Child, 1995*). People will not kill anything that they consider an asset, but they will be glad to get rid of something that they perceive as a pest. **"So, the trick is to convert the pest into an asset, if we are to reduce anthropogenic elephant mortality in Sri Lanka".**

Unfortunately, the sustainable use of wildlife in general and the elephant in particular is a highly contentious issue among conservationists in Sri Lanka. Some, like the animal rights activists, are reluctant to accept that elephants are a renewable natural resource. To them all elephants should remain only in the wild, loved, cherished and unused in protected areas. They equate protection with conservation. Others, as *Holdgate (1995)* argues, believe that it is only by allowing local communities to derive some tangible economic benefit from wildlife that they can be led to appreciate its value and become committed to conserving it.

According to the survey that has been conducted 67.19% of the Elephants range in their habitat within the Protected Areas of the DWC, 29.78% are found within the Forest Reserves of the FD, and 3.03% range within patches of forest in and around remote villages. The breakdowns of these numbers by region within Protected Areas of the DWC are, 74.68% Southern, 82.41% Mahaweli, 73.17% Eastern and 41.46% North Western areas. In the Forest Reserves of the FD 24.95% are found in the Southern region, 14.28% Mahaweli, 24.22% Eastern and 54.33% in the North

Western. Of the rest 0.74% in Southern, 3.31% Mahaweli, 2.61% Eastern and 4.21% North Western are found in forest patches respectively.

Elephants are important generators of income both to the government and the people. They play a large role in eco tourism as one can almost guarantee to show an elephant in the wild in Sri Lanka given the idea that 10% of the Asian elephant population live in 2% of the land mass of Sri Lanka. However they also generate costs in the form of damage to crops and infrastructure wherever they occur outside the protected areas.

We must ensure that people living in and around elephant-dominated ecosystems benefit in some way from the presence of elephants, control the chena cultivations in elephant areas, have buffer zones to protect the people from raiding elephants and incorporate a program where humans and elephants can learn to live in close proximity.

References

- Anon (1988) Sri Lanka-Swiss Remote Sensing Project. Final Report. Department of Geography, University of Zurich, Sri Lanka Survey Department, Colombo.
- Anon (1994) Too many elephants, says expert. *The Daily News (Sri Lanka)*. 12 July 1994, p. 2.
- Anon(1957a) 400 elephants lost in 5 year –Warden's Report *Loris.*, 7(6):440-441
- Arivazhagan, C. & Sukumar, R. (2008) Comparing age structures of Asian elephant populations: a comparison of two field methods of age estimation. *Gajah*, 29: 11-16.
- Baillie, J. & Groombridge, B. (1996). 1996 IUCN Red List of Threatened Animals. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, UK
- Baker, S. (1853) *The Rife and the Hound in Ceylon*. Tisara Prakasakyo Press, Dehiwela.
- Bandaratilleke, H.M. (1997) Forests. In *Arjuna's Atlas of Sri Lanka*. (eds.T. Somasekaram, M.P. Perera, M.B.G.de Silva & H. Godellawatta), pp. 32-34. Arjuna Consulting Co. Ltd.Dehiwela, Sri Lanka.
- Barnes, R.F.W. (1993) Indirect methods for counting elephants in forest. *Pachyderm*, 16: 24-30
- Barnes, R. (1996) Estimating forest elephant abundance by dung counts. In *Studying Elephants*. (ed.Kadzo Kangwana), pp38-48. African Wildlife Foundation, Nairobi, Kenya.
- Barnes, R.F.W. (1998) How reliable are dung counts for estimating elephant numbers? Mimeo.
- Bergeron, L. (2011) Bull elephants are not all loners - some form close-knit hierarchies that vary with the rainfall, Stanford researchers say. Stanford Report, September 14, 2011.
- Blanc, J.J., Thouless, C.R., Hart, J.A., Dublin, H.T., Douglas-Hamilton, I., Craig, C.G. & Barnes, R.F. (2003) African Elephant Status Report 2002. An update from the African Elephant Database. IUCN/SSC African Elephant Specialist Group. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, U.K.
- Boshe, J. (1990) Counting elephants will not save them. *Swara*, 12 (3): 13-14.
- Buss, I.O. (1961) Some observations of the food habits of the African elephant. *Journal of Wildlife Management*, 25: 131-148.
- Buss, I.O. (1990) *Elephant Life: Fifteen years of high population density*. Iowa State University Press, Ames, Iowa.
- Campbell, R.C. (1967) *Statistics for Biologists*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Caughley, G. (1977) *Analysis of Vertebrate Populations*. John Wiley & Sons. Chichester.
- Child, G. (1995) *Wildlife and People: the Zimbabwean success*. Wisdom Foundation, Harare.
- Clark, A. (1901) *Sport in the low-country in Ceylon*. Tisara Prakasakyo Press, Dehiwela.
- Clark, A.B. (1978) Sex ratio and local resource competition in a prosimian primate. *Science*, 201: 163-165.
- Cochran, W.G. (1963) *Sampling Techniques*. John Wiley & Sons, London.
- Craig, G.C. (1995) Requirements for prediction of the tree/elephant equilibrium in Zimbabwe. In *A week with elephants: proceedings of the international seminar on the conservation of the Asian elephant, Mudumalai Wildlife Sanctuary, June 1993*. pp. 497-508. Bombay Natural History Society. Oxford University Press.
- Croze, H. (1974) The Seronera bull problem. *East African Wildlife Journal*, 12: 1-27.

- Crusz, H. (1986) *The vertebrates of Sri Lanka: endemism and other aspects*. Rep. Soc. Res. Native Livestock, **11**: 65-80
- Dasmann, R.F. & Taber, R.D. (1956) *Behaviour of Columbian black-tailed deer with reference to population ecology*. Journal of Mammalogy, **37**: 143-164.
- Dawson, S. & Sale, J.B. (1992) *How many are there? Progress in censusing the Asian elephant*. In IUCN-Species Survival Commission Asian Elephant Specialist Group Meeting, Bogor, Indonesia, 20-22 May 1992. Proceedings. pp17-20. Asian Elephant Conservation Centre, Bangalore, India.
- de Alwis, L. (1982) *River basin development and protected areas: a case study*. Session III A (Indomalayan). World Parks Congress, Bali, Indonesia.
- de Alwis, L. & Santiapillai, C. (1993) *Comment*. In Gajah: Newsletter of the Asian Elephant Specialist Group. **10**: 3.
- Deraniyagama, P.E.P. (1951) *Elephas maximus, the elephant of Ceylon*. Vol. I. National Museum of Ceylon, Colombo.
- Deraniyagama, P.E.P. (1955) *Some Extinct Elephants and Their Relatives, and the Two Living Species*. National Museum of Ceylon, Colombo.
- Douglas-Hamilton, I. (1972) *On the Ecology and Behaviour of the African elephant*. DPhil thesis, University of Oxford.
- Douglas-Hamilton, I., Michelmore, F. & Inamdar, A. (1992) *African Elephant Database*. UNEP/GRID/GEMS, Nairobi.
- Douglas-Hamilton, I. & O. (1975) *Among the Elephants*. Collins, London.
- Douglas-Hamilton, I. (1987) *African elephants: population trends and their causes*. Oryx, **21**: 11-24.
- Downer, A. (2011) *Elephant Talk: The Surprising Science of Elephant Communication*. Twentyfirst Century Books, Minneapolis, MN.
- Downing, R.L. (1980) *Vital statistics of animal populations*. In *Wildlife Management Technique Manual (4th Edition)*. (ed. S.D. Schemnitz). The Wildlife Society, Washington DC.
- Dublin, H.T. (1995) *Vegetation dynamics in the Serengeti-Mara Ecosystem: the role of elephants, fire and other factors*. In *Serengeti II: dynamics, management and conservation of an ecosystem*. (eds. A.R.E.Sinclair & P. Arcese). pp. 71-90. University of Chicago Press, Chicago.
- Dublin, H.T. (1996) *Elephants of the Masai Mara, Kenya: Seasonal habitat selection and group size patterns*. Pachyderm, **22**: 25-35.
- Ellerman, J.R. & Morrison-Scott, T.C.S. (1951) *Checklist of Palearctic and Indian Mammals*. British Museum (Nat. Hist.), London
- Eltringham, S.K. (1982) *Elephants*. Blanford Press, Poole. U.K.
- FAO (1999) *Irrigation in Asia in Figures*. Water Report 18. FAO, Rome.
- Fernando, C.H. (1984) *Ecology and Biogeography in Sri Lanka*. Dr. W. Junk, The Hague.
- Fernando, P. (2000) *Elephants in Sri Lanka: past, present, and future*. Loris, **22**: 38-44
- Fernando, P., Pfrender, M.E., Enclada, S.E. & Lande, R. (2000) *Mitochondrial DNA variation, phylogeography and population structure of the Asian elephant*. Heredity **84**: 362-372
- Fisher, R.A. (1930) *The Genetical Theory of Natural Selection*. Clarendon Press, Oxford, U.K.
- Fleischer, R.C., Perry, E.A., Muralidharan, K., Stevens, E.E. & Wemmer, C.M. (2001) *Phylogeography of the Asian elephant (Elephas maximus) based on mitochondrial DNA*. Evolution **55**: 1882-1892

- Foley, C.A.H. & Faust, L.J. (2010) Rapid population growth in an elephant *Loxodonta africana* population recovering from poaching in Tarangire National Park, Tanzania. *Oryx*, **44** (2): 205-212.
- Franklin, W.L., Mossman, A.S. & Dole, M. (1975) Social organization and home range of Roosevelt elk. *Journal of Mammalogy*, **56**: 102-118.
- Gill, R.M.A., Thomas, M.L. & Stocker, D. (1997) The use of portable thermal imaging for estimating deer population density in forest habitats. *Journal of Applied Ecology*, **34**: 1273-1286.
- Gooneratne, B. W.M. (1967) The Ceylon Elephant, *Elephas maximus zeylanicus*: its decimation and fight for survival. *Ceylon Journal of Historical and Social Studies*, **10**: 149-160.
- Gough, K.F. & Kerley, G.I.H. (2006) Demography and population dynamics in the elephants *Loxodonta africana* of Addo Elephant National Park, South Africa: is there evidence of density dependent regulation? *Oryx*, **40** (4): 434-441
- Guy, P.R. (1976) Diurnal activity patterns of elephants in the Sengwa Area, Rhodesia. *African Journal of Ecology*, **14** (4): 285-295.
- Hendavitharana, W., Dissanayake, S., de Silva, M. & Santiapillai, C. (1994) The survey of elephants in Sri Lanka. *Gajah*, **12**: 1-30
- Herport, A. (1669) A short description of a 9-year East Indian Journey. Translated by R. Raven-Hart, 1953. *National Museums of Ceylon Transaction Series*, **1**: 25-36.
- Hilton-Taylor, C. (compiler) (2000). 2000 IUCN Red List of Threatened Species. IUCN Gland, Switzerland and Cambridge, UK.
- Hoffmann, T. W. (1975) Elephants in Sri Lanka, their number and distribution. *Loris*, **13** (5): 278-280.
- Hoffmann, T.W. (1978) Distribution of elephants in Sri Lanka. *Loris*, **14** (6): 366-367
- Holdgate, M. (1995) Foreword. In *Wildlife and People: the Zimbabwean success*. Wisdom Foundation, Harare.
- Ishwaran, N. & Punchi Banda, A. (1982) Conservation of the Sri Lankan elephant – Planning and Management of the Wasgomuwa-Maduru Oya-Gal Oya complex of reserves. Final Report. IUCN/WWF Project 1783. WWF-International, Gland, Switzerland. .
- Ishwaran, N. (1982) Comparative study of Asiatic elephant *Elephas maximus* populations in Gal Oya, Sri Lanka. *Biological Conservation*, **21**: 303-313.
- IUCN (1990) *IUCN Directory of South Asian Protected Areas*. IUCN Gland, Switzerland and Cambridge, U.K.
- IUCN 2011. *IUCN Red List of Threatened Species*. Version 2011.2 (www.iucnredlist.org)
- Jachmann, H. (1996). Direct counts of elephants from the ground. In *Studying Elephants*. (ed.Kadzo Kangwana), pp 49-56. African Wildlife Foundation, Nairobi, Kenya.
- Jackson, P. (1982) The future of Elephants and Rhinos in Africa. *Ambio*, **11** (4): 202-205.
- Jayawardene, J. (1994) *The Elephant in Sri Lanka*. The Wildlife Heritage Trust of Sri Lanka, Colombo.
- Jirotkul, M. (1999) Operational sex ratio influences female preference and male-male competition in guppies. *Animal Behavior*, **58** (2): 287-294.
- Kangwana, K. (1996) Counting elephants. In *Studying Elephants*. (ed.Kadzo Kangwana), p. 20, African Wildlife Foundation, Nairobi, Kenya.
- Katugaha, H.I.E., de Silva, M. & Santiapillai, C. (1999) A long-term study on the dynamics of the elephant (*Elephas maximus*) population in Ruhuna National Park, Sri Lanka. *Biological Conservation*, **89**: 51-59.

- Kemf, E. & Santiapillai, C. (2000) *Asian Elephants in the Wild*. 2000 A WWF Species Survival Report. WWF-International, Gland, Switzerland.
- Knox, R. (1681) *An Historical Relation of the Island Ceylon, in the East Indies*. 1958 Reprint. Tisara Prakasakyo, Colombo
- Kurt, F. (1968) Elephant Survey in Ceylon, *Oryx*, **9**: 364-365.
- Kurt, F., Hartl, G.B. & Tiedemann, R. (1995) Tuskless bulls in Asian elephant *Elephas maximus*. History and population genetics of a man-made phenomenon. *Acta Theriologica*, **3**: 125-143.
- Laws, R.M. & Parker, I.S.C. (1968) Recent studies on elephant populations in East Africa. *Symp. Zool. Soc. Lond.* **21**: 319-359.
- Laws, R.M., Parker, I.S.C. & Johnstone, R.C.B. (1975) *Elephants and Their Habitats: the Ecology of Elephants in North Bunyoro, Uganda*. Oxford University Press, London.
- Laws, R.M. (1981) Experiences in the study of Large Mammals. In *Dynamics of Large Mammal Populations*. (eds. C.W. Fowler & T.D. Smith), pp. 19-46. John Wiley & Sons, New York.
- Lindsay, K. (1996) Trading elephants for ivory. *New Scientist*, 6 November 1996, pp. 48-52.
- McKay, G.M. (1973) Behavior and Ecology of the Asiatic Elephant in Southeastern Ceylon. *Smithsonian Contributions to Zoology* **125**: 1-113
- McNeilage, A., Robbins, M.M., Gray, M., Olupot, W., Babaasa, D., Bitariho, R., Kasangaki, A., Rainer, H., Asuma, S., Mugiri, G. & Baker, J. (2006) Census of the mountain gorilla *Gorilla beringei beringei* population in Bwindi Impenetrable National Park, Uganda. *Oryx*, **40** (4): 419-4
- Morgan-Davies, A.M. (1958) The threat to the Ceylon elephant. *Oryx*, **4**: 363-364.
- Moss, C.J. (1988) *Elephant Memories*. William Morrow & Co. New York.
- Moss, C.J. & Poole, J.H. (1983) Relationships and social structure in African elephants. In *Primate Social Relationships; an integrated approach*. (ed. R.A.Hinde). Blackwell Scientific Publications, Oxford.
- Nettasinghe, A.P.W. (1973) *The inter-relationship of livestock and elephants at Thamankaduwa Farm, with special reference to feeding and environment*. Unpubl. M.Sc thesis, University of Peradeniya, Sri Lanka.
- Nicholas, C.W. (1954b) The Ceylon elephant in antiquity. ii. The Portuguese, Dutch and British periods. *The Ceylon Forester* **1**: 103-111.
- Norris, C.E. (1959) *Preliminary Report on the Ceylon Elephant Field Survey*. Wildlife Protection Society, Colombo.
- Norton-Griffiths, M. (1978) Counting Animals. Handbooks on techniques currently used in African wildlife ecology. No. 1. (ed. J.J.R. Grimsdell) African Wild Life Foundation, Nairobi.
- Olivier, R.C.D. (1978) *On the ecology of the Asian elephant*. Unpublished PhD thesis, University of Cambridge, U.K.
- Owens, M.J. & Owens, D. (2009) Early age reproduction in female savanna elephants (*Loxodonta africana*) after severe poaching. *African Journal of Ecology*, **47**: 214-222.
- Owen-Smith, R.N. (1988) *Megaherbivores: the influence of very large body size on ecology*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Peek, J.M., LeResche, R.E. & Stevens, D.R. (1974) Dynamics of moose aggregations in Alaska, Minnesota, and Montana. *Journal of Mammalogy*, **55**: 126-137.
- Perera, N, P. (1975) A physiognomic vegetation map of Sri Lanka (Ceylon). *Journal of Biogeography*, **2**: 185-203

- Pimm, S.L. (2008) *Imagine immortal elephants*. *Oryx*, **42** (1): 2.
- Poole, J.H. (1989) *The effects of poaching on the age structure and social and reproductive patterns of selected East African elephant populations. The Ivory Trade and the Future of the African Elephant. Vol. II. Technical papers prepared by the Ivory Trade Review Group for the 7th CITES COP.*
- Riney, T. (1982) *Study and Management of Large Mammals*. John Wiley & Sons, New York.
- Rodgers, W.A. (1991) *Techniques for Wildlife Census in India. A Field Manual*. Wildlife Institut, Dehra Dun. e of India
- Sale, J.B. (1985) *Wildlife Research in the Indomalayan Realm. In Conserving Asia's Natural Heritage: The Planning and Management of Protected Areas in the Indomalayan Realm. (ed. J.W. Thorsell), pp. 137-149. IUCN, Gland.*
- Santiapillai, C., Chambers, M.R. & Ishwaran, N. (1984) *Aspects of the ecology of the Asian elephant *Elephas maximus* L. in the Ruhuna National Park, Sri Lanka. Biological Conservation* **29**: 47-61
- Santiapillai, C. & Jackson, P. (1990) *The Asian Elephant: An Action Plan for its Conservation*. IUCN, Gland.
- Santiapillai, C., Wijeyamohan, S., Bandara, G., Athurupana, R., Disssanayake, N. & Read, B. (2010) *An assessment of the human-elephant conflict in Sri Lanka. Ceylon Journal of Science (Bio. Sci.)*, **39** (1): 21-33.
- Santiapillai, C., Wijeyamohan, S., Wijesundara, C. & Vandercone, R. (2003) *Population structure, composition and abundance of elephants *Elephas maximus* in Minneriya National Park, Sri Lanka. Journal of the Bombay Natural History Society*, **100** (2&3): 308-321.
- Saragusty, J., Hermes, R., Goritz, F., Schmitt, D.L., & Hildebrandt, T.B. (2009) *Skewed birth sex ratio and premature mortality in elephants. Animal Reproductive Science*, **115** (1-4) 247-254.
- Schaller, G.B. (1967) *The deer and the tiger*. The University of Chicago Press, Chicago.
- Schultz, D. (1984) *Another river dammed. Journey (Australasia Geographic Magazine)*, 68-79.
- Shannon, G., Page, B.R., Mackey, R.L., Duffy, K.J. & Slotow, R. (2008) *Activity budgets and sexual segregation in African elephants (*Loxodonta africana*). Journal of Mammalogy*, **89** (2): 467-476
- Shoshani, J. (1993) *Elephants: the super keystone species. Swara*, **16**: 25-29.
- Shoshani, J. (1997) *Little players and Big players. Swara*, **20** (3): 22-24.
- Shotake, T., Nozawa, K., Singh, M., Cyril, H.W. & Crusz, H. (1986) *Genetic variabilities within and between Sri Lankan and India subspecies of the tamed Asian elephants. *Elephas maximus*. Rep. Soc. Res. Native Livestock*, **11**: 215-221
- Siegel, J.S., Swanson, D. & Shryock, H.S. (2004) *The methods and materials of demography*. Emerald Group Publishing.
- Sikes, S. (1966) *The African Elephant: the background to its present-day ecological status in the Murchison Falls (Uganda) and Tsavo (Kenya) National Parks, and environs. Rev. Zool. Bot. Afr.*, **LXXIV**, 3-4: 255-272.
- Sikes, S.K. (1971) *The Natural History of the African Elephant*. American Elsevier Publishing Co. Inc., New York.
- Storey, H. (1907) *Hunting and Shooting in Ceylon*. Tisara Prakasakyo Press, Dehiwela.
- Sukumar, R., Ramakrishnan, U. & Santosh, R.A. (1998) *Impact of poaching on an Asian elephant population in Periyar, southern India: a model of demography and tusk harvest. Animal Conservation*, **1**: 281-289.
- Sukumar, R. (1989) *The Asian Elephant: ecology and management*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Sukumar, R. (2003) *The Living Elephants: Evolutionary ecology, behavior, and conservation*. Oxford University Press, Oxford.
- Sutherland, W.J. (1996) *Ecological census techniques. A handbook*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Swanepoel, C.M. (1993) *Baobab damage in Mana Pools National Park, Zimbabwe. African Journal of Ecology*, **31**: 220-225.
- Talbot, L.M. & Stewart, D.R.M. (1964) *First wildlife census of the entire Serengeti-Mara region, East Africa. J. Wildl. Mgmt.*, **28**: 815-827

- Tchamba, M.N. & Mahamat, H. (1992) Effects of elephant browsing on the vegetation in Kalamaloue National Park, Cameroon. *Mammalia*, **56**: 533-540.
- Tennent, J.E. (1967) *The Wild Elephant and the Method of Capture and Taming it in Ceylon*. Longmans, Green and Co. London, U.K.
- Turkalo, A. (1996) Studying forest elephants by direct observation in the Dzanga clearing: an update. *Pachyderm*, **22**: 59-60.
- Turkalo, A. & Fay, J.M. (1995) Studying forest elephants by direct observation: preliminary results from the Dzangha clearing, Central African Republic. *Pachyderm*, **20**: 45-54.
- Uragoda, C.G. (1994) *Wildlife Conservation in Sri Lanka*. Wildlife and Nature Protection Society of Sri Lanka. Colombo.
- Vancuylenberg, B.W.B. (1977) Feeding behavior of the Asiatic elephant in south-east Sri Lanka in relation to conservation. *Biological Conservation*, **12**: 33-54.
- Varma, S., Dang, N. X., Thanh, T.V. & Sukumar, R. (2008) The elephants *Elephas maximus* of Cat Tien National Park, Vietnam: status and conservation of a vanishing species. *Oryx*, **42** (1): 92-99.
- White, L.J.T., Tutin, C.E.G. & Fernandez, M. (1993) Group composition and diet of forest elephants, *Loxodonta Africana cyclotis* Matschie 1900, in the Lope Reserve, Gabon. *African Journal of Ecology*, **31**: 181-199.
- Wijeyamohan, S. & Santiapillai, C. (2004) *Status of the Elephant in Mannar District, Sri Lanka*. Department of Wildlife Conservation, (mimeo).
- Wikramasinghe, D.M. de Z. (1928) The slab description of Kirti Nissanka Malla (1187 to 1196 A.D) at Ruvanvali Dagaba, Anuradhapura. *Epigraphia Zeylanica* **2**: 82-83
- Wilson, E. (2002) The present status of the human-elephant conflict in the northwestern region in Sri Lanka. pp. 21-23. *First National Workshop on mitigation of human-elephant conflict in Northwest Sri Lanka*. Department of Wildlife Conservation, Colombo.

Appendix 1. Frequency of group sizes in the Central WLR

Group Size	Number of observations	Number of individuals	% Number of observations	% Number of individuals
1	10	10	52.63	21.28
2-5	6	17	31.58	36.17
6-10	3	20	15.79	42.55
11-15	0	0	0.00	0.00
16-20	0	0	0.00	0.00
21-50	0	0	0.00	0.00
51-100	0	0	0.00	0.00
Over 100	0	0	0.00	0.00
Total	19	47	100	100

Appendix 2. Frequency of group sizes in the Northern WLR

Group Size	Number of observations	Number of individuals	% Number of observations	% Number of individuals
1	11	11	28.95	4.72
2-5	14	41	36.84	17.60
6-10	8	54	21.05	23.18
11-15	3	41	7.89	17.60
16-20	0	0	0.00	0.00
21-50	1	24	2.63	10.30
51-100	1	62	2.63	26.61
Over 100	0	0	0.00	0.00
Total	38	233	100	100

Appendix 3. Frequency of group sizes in the Mahaweli WLR

Group Size	Number of observations	Number of individuals	% Number of observations	% Number of individuals
1	58	58	23.87	3.31
2-5	118	332	48.56	18.96
6-10	25	185	10.29	10.57
11-15	17	214	7.00	12.22
16-20	8	140	3.29	8.00
21-50	13	367	5.35	20.96
51-100	2	137	0.82	7.82
Over 100	2	318	0.82	18.16
Total	243	1,751	100	100

Appendix 4. Frequency of group sizes in the Eastern WLR

Group Size	Number of observations	Number of individuals	% Number of observations	% Number of individuals
1	122	122	42.07	7.76
2-5	104	330	35.86	20.98
6-10	32	241	11.03	15.32
11-15	14	181	4.83	11.51
16-20	3	51	1.03	3.24
21-50	11	312	3.79	19.83
51-100	3	199	1.03	12.65
Over 100	1	137	0.34	8.71
Total	290	1,573	100	100

Appendix 5. Frequency of group sizes in the Northwestern WLR

Group Size	Number of observations	Number of individuals	% Number of observations	% Number of individuals
1	34	34	25.19	2.86
2-5	47	143	34.81	12.03
6-10	27	216	20.00	18.17
11-15	9	113	6.67	9.50
16-20	5	93	3.70	7.82
21-50	9	275	6.67	23.13
51-100	3	209	2.22	17.58
Over 100	1	106	0.74	8.92
Total	135	1,189	100	100

Appendix 6. Frequency of group sizes in the Southern WLR

Group Size	Number of observations	Number of individuals	% Number of observations	% Number of individuals
1	68	68	31.19	6.26
2-5	88	270	40.37	24.86
6-10	40	323	18.35	29.74
11-15	10	120	4.59	11.05
16-20	6	104	2.75	9.58
21-50	5	137	2.29	12.62
51-100	1	64	0.46	5.89
Over 100	0	0	0.00	0.00
Total	218	1,086	100	100

Appendix 7. Frequency of group sizes island wide

Group Size	Number of observations	Number of individuals	% Number of observations	% Number of individuals
1	303	303	32.13	5.15
2-5	377	1,133	39.98	19.27
6-10	135	1,039	14.32	17.67
11-15	53	669	5.62	11.38
16-20	22	388	2.33	6.60
21-50	39	1,115	4.14	18.97
51-100	10	671	1.06	11.41
Over 100	4	561	0.42	9.54
Total	943	5,879	100	100

Appendix 8. Activity pattern of elephants in the Northern WLR

Activity Pattern		Number of observations	Number of elephants observed	% Number of observations	% Number of elephants observed
10:00-15:59	Mid-day	0	0	0.00	0.00
16:00-21:59	Evening	14	142	36.84	60.94
22:00-03:59	Late night	15	47	39.47	20.17
04:00-09:59	Early morning	9	44	23.68	18.88
Blank		0	0	0.00	0.00
Total		38	233	100	100

Appendix 9. Activity pattern of elephants in the Central WLR

Activity Pattern		Number of observations	Number of elephants observed	% Number of observations	% Number of elephants observed
10:00-15:59	Mid-day	1	1	5.26	2.13
16:00-21:59	Evening	4	6	21.05	12.77
22:00-03:59	Late night	7	13	36.84	27.66
04:00-09:59	Early morning	6	21	31.58	44.68
Blank		1	6	5.26	12.77
Total		19	47	100	100

Appendix 10. Activity pattern of elephants in the Eastern WLR

Activity Pattern		Number of observations	Number of elephants observed	% Number of observations	% Number of elephants observed
10:00-15:59	Mid-day	50	200	17.24	12.71
16:00-21:59	Evening	128	714	44.14	45.39
22:00-03:59	Late night	68	487	23.45	30.96
04:00-09:59	Early morning	44	172	15.17	10.93
Blank		0	0	0.00	0.00
Total		290	1,573	100	100

Appendix 11. Activity pattern of elephants in the Mahaweli WLR

Activity Pattern		Number of observations	Number of elephants observed	% Number of observations	% Number of elephants observed
10:00-15:59	Mid-day	30	285	12.35	16.28
16:00-21:59	Evening	124	1,127	51.03	64.36
22:00-03:59	Late night	43	165	17.70	9.42
04:00-09:59	Early morning	44	171	18.11	9.77
Blank		2	3	0.82	0.17
Total		243	1,751	100	100

Appendix 12. Activity pattern of elephants in the Northwestern WLR

Activity Pattern		Number of observations	Number of elephants observed	% Number of observations	% Number of elephants observed
10:00-15:59	Mid-day	8	44	5.93	3.70
16:00-21:59	Evening	67	708	49.63	59.55
22:00-03:59	Late night	30	209	22.22	17.58
04:00-09:59	Early morning	23	201	17.04	16.90
Blank		7	27	5.19	2.27
Total		135	1,189	100	100

Appendix 13. Activity pattern of elephants in the Southern WLR

Activity Pattern		Number of observations	Number of elephants observed	% Number of observations	% Number of elephants observed
10:00-15:59	Mid-day	19	90	8.72	8.29
16:00-21:59	Evening	117	683	53.67	62.89
22:00-03:59	Late night	48	159	22.02	14.64
04:00-09:59	Early morning	34	154	15.60	14.18
Blank		0	0	0.00	0.00
Total		218	1,086	100	100

Appendix 14. Activity pattern of the bull elephants in the Northern WLR.

Activity Pattern		Number of Observations	% Number of Observations	Number of elephants observed	% Number of elephants observed	Observation of loners	% Observation of loners (off 10 loners)
10:00-15:59	Mid-day	0	0.00	0	0.00		
16:00-21:59	Evening	5	50.00	5	50.00		
22:00-03:59	Late night	4	40.00	4	40.00		
04:00-09:59	Early morning	1	10.00	1	10.00		
Blank		0	0.00	0	0.00		
Total		10	100.00	10	100.00		

Appendix 15. Activity pattern of the bull elephants in the Central WLR

Activity Pattern		Number of Observations	% Number of Observations	Number of elephants observed	% Number of elephants observed	Observation of loners	% Observation of loners (off 8 loners)
10:00-15:59	Mid-day	1	12.50	1	12.50		
16:00-21:59	Evening	2	25.00	2	25.00		
22:00-03:59	Late night	2	25.00	2	25.00		
04:00-09:59	Early morning	3	37.50	3	37.50		
Blank		0	0.00	0	0.00		
Total		8	100.00	8	100.00		

Appendix 16. Activity pattern of the bull elephants in the Eastern WLR

Activity Pattern		Number of Observations	% Number of Observations	Number of elephants observed	% Number of elephants observed	Observation of loners	% Observation of loners (off 102 loners)
10:00-15:59	Mid-day	20	16.53	23	15.44	18	17.65
16:00-21:59	Evening	62	51.24	81	54.36	49	48.04
22:00-03:59	Late night	22	18.18	25	16.78	20	19.61
04:00-09:59	Early morning	17	14.05	20	13.42	15	14.71
Blank			0.00	0	0.00	0	0.00
Total		121	100	149	100	102	100

Appendix 17. Activity pattern of the bull elephants in the Mahaweli WLR

Activity Pattern		Number of Observations	% Number of Observations	Number of elephants observed	% Number of elephants observed	Observation of loners	% Observation of loners (off 45 loners)
10:00-15:59	Mid-day	12	14.81	18	14.52	6	13.33
16:00-21:59	Evening	35	43.21	55	44.35	19	42.22
22:00-03:59	Late night	14	17.28	23	18.55	8	17.78
04:00-09:59	Early morning	19	23.46	27	21.77	11	24.44
Blank		1	1.23	1	0.81	1	2.22
Total		81	100	124	100	45	100

Appendix 18. Activity pattern of the bull elephants in the Northwestern WLR

Activity Pattern		Number of Observations	% Number of Observations	Number of elephants observed	% Number of elephants observed	Observation of loners	% Observation of loners (off 27 loners)
10:00-15:59	Mid-day	3	8.33	5	9.80	2	7.41
16:00-21:59	Evening	14	38.89	17	33.33	12	44.44
22:00-03:59	Late night	9	25.00	15	29.41	5	18.52
04:00-09:59	Early morning	7	19.44	7	13.73	7	25.93
Blank		3	8.33	7	13.73	1	3.70
Total		36	100	51	100	27	100

Appendix 19. Activity pattern of the bull elephants in the Southern WLR

Activity Pattern		Number of Observations	% Number of Observations	Number of elephants observed	% Number of elephants observed	Observation of loners	% Observation of loners (off 58 loners)
10:00-15:59	Mid-day	8	8.89	15	10.79	4	6.90
16:00-21:59	Evening	42	46.67	66	47.48	26	44.83
22:00-03:59	Late night	23	25.56	32	23.02	17	29.31
04:00-09:59	Early morning	17	18.89	26	18.71	11	18.97
Blank		0	0.00	0	0.00		0.00
Total		90	100	139	100	58	100

Appendix 20. Distribution pattern of elephants counted

Land use Category	Mahaweli WLR	Northern WLR	Central WLR	Northwestern WLR	Southern WLR	Eastern WLR	Total
DWC Protected Areas	1,443	30	22	493	811	1,151	3,950
FD Reserves	250	203	4	646	267	381	1,751
Other Areas)	58		21	50	8	41	178
Total	1,751	233	47	1,189	1,086	1,573	5,879

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
கணக்காய்வாளர் தலைமை அறிப்பி திணைக்களம்
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

විගණන විමසුම-AUDIT QUERY- கணக்காய்வு விசாரணை

විමසීම අංකය விசாரணை இலக்கம்	} IS/INV/NI/BE/2014/24	නිකුත් කරන දිනය வழங்கிய திகதி	} 2014 නොවැම්බර් 26 දින.
Query No..		Date of issue	

Addressed to :- ලේකම්, වනජීවී සම්පත් සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය වෙතටයි அவர்களுக்கு

විෂයය
Subject අලි - මිනිස් ගැටුම අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ විශේෂ විමර්ශනය
விடயம்

මෙය පැහැදිලි කිරීම සඳහා තොරතුරු කැඳවීමක්/විමසීමක් වන අතර විගණන වාර්තාවක් නොවේ.
 This is only query calling for information for clarification and not an audit report
 இவ்விசாரணை தகவல்களைப் பெற்றுக் கொள்ளவும், பகுப்பாய்வதற்காகவுமே அன்றி இது ஒரு கணக்காய்வு அறிக்கை அல்ல.

අලි - මිනිස් ගැටුම අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ විශේෂ විමර්ශනය.

අලි - මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා වන උපක්‍රමික ක්‍රියාමාර්ග වශයෙන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පසුගිය කාලපරිච්ඡේදය තුළ විදුලිවැට ඉදිකිරීම, අලි වෙඩි බෙදාහැරීම, අලිමංකඩ අවහිරතා ඉවත්කිරීම හා වාසගුම් අතර සබඳතා පුළුල් කිරීම, ප්‍රජා දැනුවත් කිරීම හා ජන සහභාගීත්වය ලබාගැනීම වැනි උපාය මාර්ග හඳුනාගෙන තිබුණද මේ කරුණු අතරින් විදුලිවැට ඉදිකිරීම හා අලිවෙඩි බෙදාහැරීම යන කරුණු කෙරේ වැඩි අවධානයක් යොමුකර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. එම කරුණු සම්බන්ධයෙන් සිදුකළ නියැදි සෝදිසි පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

02. විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා ප්‍රතිපාදන හා මූල්‍ය කාර්ය සාධනය.

අලි - මිනිස් ගැටුම අවම කිරීමේ මූලික ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස විදුලිවැට ඉදිකිරීම හඳුනාගෙන තිබුණු අතර පසුගිය වර්ෂ කීපය තුළ ඒ වෙනුවෙන් රජය විසින් සලසන ලද ප්‍රතිපාදන හා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වැයකළ මුදල් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදනය	වියදම	මූල්‍ය කාර්යසාධනය
2012	284-1-1-2-2014 ගජ මිතුරෝ වැඩසටහන	200,000,000	177,660,693	88.8%
		-----	-----	
		200,000,000	177,660,693	
		=====	=====	
2013	284-1-1-6-2105-03 විදුලි වැට ඉදිකිරීම.	110,914,925	110,914,925	99%
		-----	-----	
2013	284-1-1-6-2502 දෑයට කිරුළ වැඩ සටහන යටතේ විදුලි වැට ඉදිකිරීම.	100,000,000	98,317,593	50%
		-----	-----	
		210,914,925	209,232,518	
		=====	=====	
2014	284-1-10-2105-3 විදුලි වැට ඉදිකිරීම හා අලි කදවුර ඉදිකිරීම.	250,000,000	124,907,617 *	50%
		-----	-----	
		250,000,000	124,907,617	
		=====	=====	

*2014.06.10 දිනට වියදම

(අ) විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු සහාය ලබාගැනීම.

දිනෙන් දින උග්‍රවන අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස විදුලිවැට ඉදිකිරීමේදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මුහුණදුන් ප්‍රබල ගැටළුවක් ලෙස ඉදිකිරීම් සේවකයන් හිඟකම හඳුනාගෙන තිබූ අතර එයට විසඳුමක් ලෙස අලිවැට ඉදිකිරීමේදී හා නඩත්තු කිරීමේදී සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගය ලබාගැනීමට තීරණය වී තිබුණි. මේ අනුව 2012 ඔක්තෝබර් 10 දින සිට ඉහත කී තීරණය ක්‍රියාත්මක කර තිබූ අතර, 2012-වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ඉදිකිරීම් වලින් 2012 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට ඉදිකිරීම් අවසන් නොකළ විදුලි වැටවල් හා 2013 වර්ෂයේ ඉදිකිරීමට යෝජිත විදුලිවැටවල් ඇතුළුව විදුලිවැට හා අනුශංගික ඉදිකිරීම් කාර්යයන් 36 ක් සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත පවරා තිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

03. 2013 වර්ෂයේ විදුලි වැට ඉදිකිරීම් පිළිබඳ ප්‍රගතිය පරීක්ෂාව.

විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ 2013 වර්ෂය සඳහා වන ක්‍රියාකාරී සැලසුම අනුව වර්ෂය තුළ ඉදිකිරීමට යෝජිත විදුලිවැට ප්‍රමාණය හා කිලෝමීටර් ගණන පහත පරිදි විය.

වැය ශීර්ෂය	විදුලිවැට ප්‍රමාණය	ඉදිකිරීමට යෝජිත දිග කි.මී. ගණන	ප්‍රතිපාදනය රු. '000
284-01-01-6-2105-3			
විදුලි වැට මාර්ග	18	351	97,763
මිගලාව - අගල -(අවිච්ඡේද)		-	967
අතිරේක බලශක්ති කුටි 02 (අවිච්ඡේද)		-	270
වැටමාර්ග එකතුව	18	351	99,000
284-01-01-06-2502			
(දැයට කිරුළ වැඩසටහන යටතේ)			
විදුලිවැට මාර්ග	10	208	92,700
එකතුව	10	208	92,700
මුළු එකතුව	28	559	191,700

වනජීවී සම්පත් සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට වැය ශීර්ෂ 2105-3 යටතේ යෝජිත විදුලිවැට ඉදිකිරීම් 18 හි කි.මී.351 තුළ 2012 වර්ෂයේ අවිච්ඡේද වැඩ ලෙස සඳහන් කර තිබුණු විදුලිවැට මාර්ග 07 ක කි.මී. 125 ක් ඉදිකිරීම ද ඇතුළත් ව තිබූ අතර වැටමාර්ග 08 ක කි.මී. 182 ක ඉදිකිරීම් සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත පවරා තිබුණි. දැයට කිරුළ ප්‍රතිපාදන යටතේ ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිත වැටමාර්ග 10 න් කි.මී. 67 ක් වූ වැටමාර්ග 03 ක් ඉදිකිරීමට සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත පවරා තිබුණි.

මීට අමතරව 2012 අවිච්ඡේද කාර්යයන් ලෙස ක්‍රියාකාරී සැලසුමට ඇතුළත් කර නොතිබුණු එහෙත් 2012 හෝ ඊට පෙර වර්ෂවලදී ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණු එසේම 2013 වර්ෂයේදීද ඉදිකිරීම් ඇස්තමේන්තු නොකළ හා උපලේඛන (1) හි සඳහන් විදුලිවැට 22ක කි.මී. 461 ක් ඉදිකිරීම සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත පවරා තිබුණි. ඒ අනුව 2013 වර්ෂයේ සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත පවරා තිබූ විදුලිවැට ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත 33 ක කිලෝමීටර් 710ක් ද ඇතුළුව සමස්ත ඉදිකිරීම් වල වාර්තාගතව පැවති ප්‍රගතිය පහත පරිදි සාරාංශ ගත කළ හැකිය.

කාර්යය	ඇස්තමේන්තු අනුව		ඉදිරිපත් කළ වාර්තා අනුව		2014 මැයි 15 දිනට ප්‍රගතිය				වෙනත්
	වැටවල් ගණන	කි.මි. ප්‍රමාණය	වැටවල් ගණන	කි.මි. ප්‍රමාණය	වැටවල් ගණන	කි.මි. ප්‍රමාණය	වැටවල් ගණන	කි.මි. ප්‍රමාණය	
(1) 2012 අවිච්ඡේද කාර්යයන්	07	125.5	05	47.5	06	71.5	57		2014.05.15ට සම්පූර්ණයෙන් වැඩ අවසන් කළ කාර්යයන් ගණන 02. කි.මි. 16.5 කි.
(2) 2013 නව වැඩ	11	225.5	04	58	05	68	30		2014.05.15 දිනට සම්පූර්ණ වැඩ අවසන් කළ වැටවල් 01. කි.මි. 20
(3) 2013 දැයට කිරුළ වැඩසටහන යටතේ ඉදිකිරීම්	10	208	05	53.75	05	82.5	40		2014.05.15 දිනට වැඩ අවසන් කළ කාර්යයන් 02 කි.මි. 19 ක් පමණි.
(4) 2013 වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තු නොකළ වෙනත් විදුලිවැට ඉදිකිරීම් -(සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය මගින්)	14	223.5	05	58.1	11	114.5	51		ඉදිකර අවසන් කාර්යයන් ගණන 05. කි.මි. 69.1 කි.
(5) විවිධ ආයතන වලින් ලද අරමුදල් මගින් ඉදිකළ විදුලිවැට (සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය මගින්)	08	237.5	02	35	06	154	65		ඉදිකිරීම් අවසන් කළ කාර්යයන් ගණන 04 කි.මි. ප්‍රමාණය 140
2013 ඉදිකිරීම් වල සමස්ත කාර්යසාධනය	50	1020	21	252.35	33	490.5	48		ඉදිකර අවසන් මුළු කාර්යයන් ගණන 14. මුළු දිග කි.මි. 265 කි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- i. 2012 අවිච්ඡේද වැඩ ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ විදුලිවැට කි.මී. 125.5 අතුරින් දම්මින්න - කන්දේගම දක්වා වූ කි.මී. 13 ක විදුලිවැට හා මස්තන් ඇළ - ඔලොම්බාව දක්වා වූ කි.මී. 3.5 ක විදුලිවැට පමණක් 2014 මැයි 15 දින වනවිට අවසන් කර තිබුණු අතර කි.මී.94 ක විදුලිවැට මාර්ග 04 ක් වැඩ ආරම්භකර තිබුණද එයින් 2014 මැයි 15 වන විට ඉදිකර අවසන් කර තිබුණේ කි.මී.55 ක් පමණි. ඒ අනුව කි.මී. 54 ක් මෙ වන විටත් ඉදිකිරීම් නිම නොකර ඇති අතර එසේම අවිච්ඡේද වැඩ ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණු නවත් කි.මී. 15 ක වැටමාර්ගයක ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භකළ බවට වාර්තා වී නොතිබිණි. ඒ අනුව කි.මී. 54 ක ඉදිකිරීම් වර්ෂ 02 ක කාලයක් ප්‍රමාද වී තිබුණි.

- ii. 2013 වර්ෂයේ අළුතින් ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිතව පැවති ප්‍රදේශ 11 පිහිටි විදුලිවැට කි.මී.225.5 ක් අතරින් 2014 මැයි 15 දින වනවිට වැඩ අවසන් කළ බවට වාර්තා වී ඇත්තේ හතරැස් කොටුව - මහමෝදර දක්වා වූ කි.මී. 20 ක විදුලිවැට පමණකි. මීට අතිරේකව පහත සඳහන් විදුලි වැටවල් හතරක කි.මී. 99.5ක ඉදිකිරීම් අරඹා ඇතත් දුර්වල ප්‍රගතියක් වාර්තා ගතව පැවතුණි.

විදුලිවැට	විදුලිවැටේ දිග	2014 මැයි 15 දිනට නිමකළ ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
-----	-----	-----	-----
උඩමන්නලගම වටා	20	08	40%
ඉගිනිමිටිය - බක්මිවැව	20	08	40%
සිරිනන්දපුර - අයිස්පිල්ල	40	17	42.5%
අළුත්තරම - දිවුල්පැලැස්ස	19.5	15	76%
	-----	-----	
	99.5	48	
	=====	=====	

- iii. 2013 වර්ෂය තුළ ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිතව පැවති අළුත් වැටවල් 06 ක කි.මී. 106 ක ඉදිකිරීම් වැඩ 2014 මැයි 15 දින දක්වා අරඹා නොතිබුණු අතර මේ සඳහා වූ ඇස්තමේන්තුව රු. 27,800,000 ක් විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

විදුලි වැට	දිග ප්‍රමාණය කි.මී.
නෙගෙට්ටි වැට - යක්දෙස්සාව	15
එලල්ල - කරුන්දන	05
මලලආර - උනාතු වැට	71
සමරකෝන් වැට	06
කරුන්දන ගම වටා	04
කිලිගම	05

එකතුව	106
	====

- iv. 2013 ඉදිකිරීමට යෝජිත වැට ඉදිකිරීම සඳහා 2012 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 29.42 ක් වැයකොට "ගජ මිතුරෝ" වැඩ සටහන යටතේ වැට උපකරණ මිලදී ගෙන තිබුණි. මෙම විදුලි වැටවල් අපේක්ෂිත කාලය තුළ ඉදිනොකිරීමෙන් උපකරණ උපයෝජනයකට ලක් නොවීමත් එනර්ජිසර්, බැටරි හා සූර්යකෝෂ ආදී විදුලි උපකරණ වල වගකීම් කාලය තුළ උපයෝජනයට ගත නොහැකිව පැවතුණි.
- v. දැයට කිරුළ සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ 2013 වර්ෂය තුළ ව්‍යාපෘති 10 ක ඉදිකිරීමට යෝජිතව පැවති කි.මී. 208 ක විදුලිවැට අතරින් 2014 මැයි 15 දිනට ව්‍යාපෘති දෙකකට අදාළ ඉදිකිරීම් අවසන් කර තිබුණි. එය කි.මී.07 ක් වූ අභයපුර - කොන්ඩවු වාන දක්වා වූ විදුලිවැට හා කි.මී. 12 ක් වූ වඩිනාගල සිට කරඹාන දක්වා විදුලිවැට වේ.වර්ෂය තුළ ඉදිකිරීම් ආරම්භ කර තිබුණු කි.මී. 112 ක විදුලිවැට 03 කට අයත් කි.මී.63.5 ක් පමණක් ඉදිකර තිබුණු අතර ඉතිරි කි.මී.77 ක් සඳහා වැට උපකරණ හා/හෝ දැවකණු පමණක් මිලට ගෙන තිබුණි. ඒ සඳහා වැයකර තිබුණු මුදල රු. 21,687,897 ක් විය.
- vi. ඒ අනුව 2013 වර්ෂයේ දැයට කිරුළ සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිත විදුලිවැට සඳහා 2014 මැයි 15 වන විට ඉදිකිරීම් ප්‍රගතිය කි.මී. 82.5 ක් වූ අතර ඉදිකිරීම් නිම නොවූ ප්‍රමාණය කි.මී. 125.5 වූයෙන් 2014 මැයි 15 දින 2013 එම ඉදිකිරීම් වල ප්‍රගතිය සියයට 40 ක් පමණක් විය.
- vii. ඉහත විදුලිවැටවල් වලට අතිරේකව 2012 හෝ ඊට පෙර වර්ෂවල ඉදිකිරීම් යෝජනා වුවද ඉදිනොකළ විදුලිවැට 14 ක් හා උපලේඛන 02 හි දැක්වෙන ආයතන විසින් ලබාදී තිබූ රු. මිලියන 80ක මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන මත ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණු විදුලිවැට 08 ක් ද ඇතුළුව විදුලිවැටවල් 22 ක් ඉදිකිරීම සඳහා 2013 වර්ෂය තුළ සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත පවරා තිබුණු අතර එම කාර්යයන් 22 යටතේ ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිත කි.මී. 461 ක් 2014 මැයි 15 දින වන විට වැඩ අවසන් කර තිබුණේ කි.මී. 203 ක වැට මාර්ග 08 ක්

පමණි. තවත් වැට මාර්ග 09 ක ඉදිකළ යුතු කි.මී. 125.5 කින් කි.මී. 64.6 ක් ඉදිකර තිබුණු නමුත් වැඩ අවසන් කර නොතිබුණි. එසේම කි.මී. 138 ක විදුලිවැට මාර්ග 05ක කිසිදු ඉදිකිරීමක් 2014 මැයි 15 දින වන විටත් සිදුකර නොතිබුණි. මේ අනුව 2013 වර්ෂයේ සමස්ත විදුලිවැට ඉදිකිරීමේ ප්‍රගතිය සියයට 48 වැනි පහළ මට්ටමක පවත්නා අතර සමස්තයක් ලෙස සලකා බැලූවිට විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා වන මානව හා මූල්‍ය සම්පත් ප්‍රමාණවත්ව සපයා තිබුණද අපේක්ෂිත ඉදිකිරීම් කාර්යය සාධනය අත්පත්කර ගැනීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අපොහොසත් වී තිබුණි.

04. නීෂ්කාර්යව පැවති උපකරණ තොග.

2012 වර්ෂය තුළ යෝජිත විදුලිවැට 10 ක කිලෝමීටර් 155.4 ක ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් රු. මිලියන 28.4 ක උපකරණ මිලට ගෙන තිබුණු අතර එම උපකරණ උපයෝජනය කරමින් අදාළ විදුලිවැට 2012 හෝ 2013 වර්ෂ තුළ ඉදිකිරීම් සිදුකළ බවට වාර්තාගතව නොතිබුණි. තවද මෙම වැඩ අවිච්ඡේද ලෙස 2013 වර්ෂයට ඉදිරියට ගෙනවිත්ද නොතිබුණි. එසේ වුවත් 2012 වර්ෂයේ උපකරණ මිලට ගෙන තිබුණු ඇතැම් විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීමට 2014 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ ඇතුළත්ව තිබුණි. ඒ අනුව උපකරණ මිලට ගත් විදුලිවැට කි.මී. 155.4 ක් අතරින් කි.මී. 20 වූ පොතුච්ඡේ රෝට්ට විදුලිවැට පමණක් 2014 වර්ෂය තුළ ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

විදුලිවැට	දිග km	උපකරණ පිරිවැය (රු.)	2014 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ඉදිකිරීමට යෝජිත
වස්ගමුව රන්දුන්නේ වැව	08	1,662,249	-
ලග්ගල විදුලිවැට	14	783,724	-
කොහොලංකල අලිමංකඩ	73	14,204,329	-
ගොන්නොරුව කෙත වටා	11	2,111,505	-
පළමස්වැව කෙත වටා	02	782,550	-
තලාව - මොරගොඩ	20	1,095,480	-
පොතුච්ඡේ - රෝට්ට	20	3,871,924	20 km
අත්තවරාහේන - ගල්කොටුව	10	1,954,629	-
ගල්කොටුව - දිගම්පහන	10	1,954,629	-
	-----	-----	-----
	155.4	28,421,019	20
	=====	=====	=====

05.

(අ)

විදුලිවැට ඇස්තමේන්තු කිරීම, අධීක්ෂණය, නියාමනය හා පසු විපරම් ක්‍රියාමාර්ග

අධීක්ෂණය, නියාමනය හා පසු විපරම් ක්‍රියාමාර්ග.

ගොවිජන සේවා හා වනජීවී අමාත්‍යවරයා විසින් 2011 දෙසැම්බර් 08 දින අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණු 11/ 2299/ 549/ 031 දරණ සංදේශයට අදාළව අංක අමප/11/2299/549/03 දරන හා 2012 ජනවාරි 06 දිනැති, අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි ඉදිකර ඇති විදුලිවැට ක්‍රමවත්ව නඩත්තුව සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක භටයන්ගේ සේවය ලබාගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස දන්වා තිබූ අතර, 2012 ඔක්තෝබර් 19 දින හම්බන්තොට පැවති විශේෂ දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීමේදී ජනාධිපති වරයා විසින් දෙනලද උපදෙස් පරිදි “දිවයිනේ වනජීවී සහ වන සංරක්ෂණ කලාප වලට අදාළ සියළුම විදුලි වැටවල් සකස් කිරීම ආරක්ෂා කිරීම හා නඩත්තු කටයුතු විධිමත් ක්‍රමවේදයකට හා නියාමනයකට යටත්ව සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරීමට” උපදෙස් දී තිබුණි.

මෙම තීරණය පදනම් කර ගනිමින් 2013 වර්ෂය තුළ ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිතව පැවති විදුලිවැට ඉදිකිරීම්ද ඇතුළුව මුළු දිග කි.මී. 710 ක් වැට ඉදිකිරීම හා බලශක්ති කුටි ඉදිකිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත වියදම් රු. මිලියන 67.92 ක් ප්‍රතිපාදන සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත මුදාහැර තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) මෙසේ ප්‍රතිපාදන/ මුදල් මුදාහැරීමට ප්‍රථමයෙන් එක් එක් පාර්ශවයේ වගකීම හා කාර්යභාරයන් නිශ්චයකරමින් අපේක්ෂිත කාර්යභාරයේ ස්වභාවය අරමුණු, ඉලක්ක හා එකඟතාවයන් සඳහන් කරමින් අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ii) එක් එක් කාර්යය සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබාදීමේදී ඒ ඒ කාර්යය ආරම්භ කළ යුතු දිනය, අවසන්කළ යුතු දිනය, හා ඉදිකිරීම් පිරිවිතර හා කොන්දේසි ආදිය දක්වමින් ගිවිසුමකට එළඹීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (iii) සිදුකරනු ලබන කාර්යයන් හි ප්‍රගතිය සලකා බලමින් අත්තිකාරම් හා කොටස් මුදල් මුදාහැරීම වැනි පාලන ක්‍රමවේදයකින් තොරව සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තුගත මුදල

ඇස්තමේන්තු මුදලින් සියයට 10 ක අවිනිශ්චිත වියදමක්ද සියයට 5 ක පරිපාලන වියදමක්ද ඇතුළුව මුළු මුදල මුදාහැර තිබුණි.

(iv) විදුලිවැට ඉදිකිරීමේදී ඉටුවිය යුතු පූර්ව කාර්යයන් හා එකඟතාවය එනම් ඉඩම් නිරවුල් වීම, ප්‍රජා එකඟතාවය ලබාගෙන නිරවුල් කිරීමකින් තොරව කාර්යය පැවරීම.

(v) තවද විදුලිවැට අධීක්ෂණය පිළිබඳ නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දී නොතිබීම හා ඔවුන්ගේ රාජකාරි කාලය, දෛනික රාජකාරි අධීක්ෂණය, රාත්‍රි මුර සේවා රාජකාරි පැවරීම හා නඩත්තු උපකරණ ලබාදීමේ ක්‍රමවේද පිළිබඳ එකඟතාවයට පත්ව නොතිබීම හේතුකොටගෙන සිවිල් ආරක්ෂක හටයන් හා වනජීවී සංරක්ෂණ නිලධාරීන් අතර රාජකාරිමය ගැටළු ඇතිවී තිබීම නිසා නඩත්තුව හා ආරක්ෂාව සතුටුදායක පරිදි සිදුවන බවට විගණනයේදී සැහිමකට පත්විය නොහැකි විය.

(vi) ප්‍රතිපාදන මුදල් කාර්යක්ෂම උපයෝජනයකට ලක් නොකර පැවති බව විගණනයේදී අනාවරණය විය. උදාහරණ ලෙස 2013 වර්ෂයේදී විදුලිවැටවල් ඉදිකිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත මුදාහරින ලද මුදලින් සියයට 63 කට අධික ප්‍රමාණයක් උපයෝජනය නොකොට ශේෂව පැවති බව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

විස්තරය	රු.	රු.	ඉතිරිය	ඉතිරියේ ප්‍රතිශතය
	2014.05.15 දක්වා කළ ප්‍රතිපාදනය	2014.05.15 දිනට ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය		
1. වැය ශීර්ෂ 284-1-1-2015 හා 6-2502 යටතේ ප්‍රතිපාදනයෙන්	55,167,645	18,755,350	36,412,295	66
2. වෙනත් ආයතන මගින් සපයා පොදු තැන්පතු ගිණුමේ පැවති මුදලින්.	12,760,699	6,667,706	6,092,993	48
	67,928,344	25,423,056	42,505,288	63

(ආ) ඇස්තමේන්තු කිරීමේ දුර්වලතා

(i) විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තු පිළියෙල නොකිරීම.

විදුලිවැට කිලෝමීටර් 01 කට වැයවන ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ පොදු ඇස්තමේන්තුවක් පදනම් කර ගනිමින් අළුතින් ඉදිකිරීමට යෝජිත මුළු විදුලිවැට කි.මී. ගණන සඳහා වැටකණු, විදුලි උපකරණ හා අනෙකුත් උපකරණ මිලදී ගැනීමට කටයුතු කර ඇතත් ඉදිකිරීමට යෝජිත එක් එක් විදුලි වැටෙහි ස්භාවය හා අදාළ ප්‍රදේශයේ භූ විෂමතාව හා විදුලි වැටෙහි දිග ආදිය සලකා බලමින් එම වැට සඳහා අවශ්‍ය වියහැකි දැවකණු, විදුලි උපකරණ හා අනෙකුත් උපකරණ වල ප්‍රමාණය හා පිරිවැය සඳහන් කරමින් විධිමත් පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවක් පිළියෙල කිරීමක් සිදුකර නොතිබුණි. එබැවින් එක් එක් වැට සඳහා දරන ලද මුළු පිරිවැය කොපමණද යන්න විගණනයට හඳුනාගත නොහැකිවිය.

එසේ වුවත් 2013 වර්ෂයේදී සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා භාරදීමේදී වැටමාර්ග එළිපෙහෙළි කිරීම, වැට ඉදිකිරීම, බලශක්ති කුටි ඉදිකිරීම යන ක්ෂේත්‍ර වැඩ සඳහා පමණක් ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කර තිබුණි.

(ii) ප්‍රතිපාදන මුදාහැරීම.

ඉහත (i) හි සඳහන් පරිදි වැටමාර්ග එළිපෙහෙළි කිරීම, වැට ඉදිකිරීම, බලශක්ති කුටි ඉදිකිරීම යන පිරිවැය මූලිකාංග මත පිළියෙල කර තිබුණු ඇස්තමේන්තුවෙන් සෘජු ශ්‍රම භාවිතය සඳහා සියයට 15 ක් අඩුකර එයට සියයට 10 ක අවිනිශ්චිත වියදමක් හා සියයට 5 ක පරිපාලන වියදමක්ද එකතු කර එම මුදල ප්‍රතිපාදන වශයෙන් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව ලබාදී තිබූ අතර, එම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිකිරීම් අවසන් කර තිබූ වැටවල් වෙනුවෙන් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තා වලට අනුව සත්‍ය වශයෙන් වැයකර තිබූ මුදල ඇස්තමේන්තුවට වඩා බෙහෙවින් අඩු මුදලක් බව නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පිළියෙලකර තිබුණු ඇස්තමේන්තු අධි ඇස්තමේන්තු බවද ඒ ඇස්තමේන්තුව මත මුදල් සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත මුදාහැරෙන අතර එම ඉතිරිවන මුදල් ආපසු ලබාගැනීමක් හෝ වාර්තා කිරීමක් සිදු නොවන බවද නිරීක්ෂණය විය.

සිවිල් ආරක්ෂක බලකායට ඉදිකිරීම් සඳහා ලබා දී ඇති විදුලි වැට කොන්ත්‍රාත් 05 ක කි.මී. 80.5 සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත මුදල රු. 8,624,470 වන අතර එම කර්මාන්ත සම්පූර්ණයෙන් නිම කිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වැය කර ඇති මුදල රු. 1,885,033 වන බැවින් අතිරික්තය රු. 6,489,437 වූයෙන් ඇස්තමේන්තුවක් සත්‍ය වියදමක් අතර විචලනයේ ප්‍රතිශතය සියයට 75 ක් වේ. විස්තර පහත දැක්වේ.

210

විදුලි වැටේ නම	කි.මී. ප්‍රමාණය	ඇස්තමේන්තු ගත ඉදිකිරීම් පිරිවැය රු.	ඉදිකිරීම අවසන් කිරීම සඳහා විසින් දරා තිබූ පිරිවැය රු.	ඉතිරිය රු.	ඇස්තමේන්තු වේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ඉතිරිය
දම්මින්න - කන්දේගම	13	1,340,459	35,840	1,304,619	97%
පාසියාව - පළවද්දන	20	2,916,267	416,963	2,499,304	86%
හතරැස්කොටුව	20	2,863,276	938,873	1,924,403	67%
හුණුවිලගම - බෝගොඩ	20.5	530,465	321,070	209,395	40%
අභයපුර	- 07	974,003	172,287	551,716	57%
කොන්ඩුවටුවාන					
		8,624,470	1,885,033	6,489,437	75%

(iii) එසේම ඇතැම් අවස්ථා වලදී ඉදිකිරීමට යෝජිත විදුලි වැට මාර්ග වල දිග ප්‍රමාණය නිවැරදිව හඳුනා නොගෙන පිළියෙල කළ ඇස්තමේන්තු මත පදනම්ව ප්‍රතිපාදන නිදහස් කර තිබුණි. පරීක්ෂණයකට අනුව වැටවල් තුනක ඇස්තමේන්තු ගත දුරවල් ප්‍රමාණය කි.මී. 60 වන අතර සම්පූර්ණයෙන්ම නිමකර ඇති වැඩ කොටසේ සත්‍ය දුර කි.මී.43.10වේ. ඒ අනුව ඇස්තමේන්තුගත දුර හා නිමකර ඇති දුර අතර විචලනය කි.මී 16.9 පමණ වේ. තවද ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු.7,606,738 හා සත්‍ය වියදම වූ රු. 3,576,429 ක් වූයෙන් අධි ගෙවීම (ලාභ ආන්තිකයන් ඇතුළත්ව) රු.4,030,309 ක් වේ. මෙම මුදලින් සත්‍ය දුර ප්‍රමාණ අඩුවීම ප්‍රමාණය කර එම අධි ගෙවීම අයකරගැනීමට හෝ වෙනත් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොමැති අතරම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව එය නිරීක්ෂණය කරගෙනද නොතිබුණි.

වැට මාර්ගය	ඇස්තමේන්තු දිග	ලබාදුන් ප්‍රතිපාදනය	වැටමාර්ගය නිමකළ පසු දිග හා සත්‍ය පිරිවැය		වැට මාර්ග දිග ප්‍රමාණය වෙනස්වීමේ ප්‍රතිශතය
			රු.	කි.මී	%
1. දිවුල්ගස්වැව - සීනිපුර	10	1,004,324	366,665	05.60	56
2. නාමල්වත්ත කලාණපුර I අදියර	30	3,952,856	2,000,624	26.50	88.3
3. මත්තලගම	20	2,649,558	1,209,140	11.00	55
	60	7,606,738	3,576,429	43.10	71.8

06. ඉදිකිරීම් පිළිබඳ භෞතික පරීක්ෂාව.

(අ) අන්දරවැව උස්ගල විදුලිවැට නඩත්තු කටයුතු පරීක්ෂාව.

කි.මී. 10 ක දිගකින් යුත් මෙම විදුලිවැට රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයකින් ඉදිකර තිබුණු අතර එය නිසි ප්‍රමිතියෙන් නොවන බැවින් නැවත ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ 2013 ජුනි මාසයේදී සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත ලබාදී තිබුණි. මෙම වැටේ නඩත්තුව සම්බන්දයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) 2014 ජුනි 23 දින සිදුකළ ස්ථානීය පරීක්ෂාවේදී දැනට පවත්නා කොන්ක්‍රීට් කණු සහිත විදුලිවැටට සමගාමීව දැව වැට කණු සිටුවා බැකට් සවිකර ඇතත් කම්බි සම්බන්ධ කර නොතිබුණි. තවද මෙම වැට අළුත්වැඩියා කිරීමට වසරකට වැඩි කාලයක් ගතකර තිබුණි.
- (ii) මෙම වැට ඉදිකිරීම සඳහා සපයා තිබුණු වැටකණු වල යොදා තිබුණු සිදුරු යකඩ අල්ලු සවිකිරීම හැකිවන පරිදි නොවීම නිසා යකඩ අල්ලු නියමිත පරිදි සවිකළ නොහැකි වී තිබුණි. වැටෙහි කණු 17 ක් නියඳියක් පරීක්ෂා කිරීමේදී එක් කණුවකට යෙදිය යුතු යකඩ අල්ලු දෙක නියමිත පරිදි සවිකළ හැකිව තිබුණේ කණු 03 ක පමණි. කණුවල පැවති ගැටළු සහගත තත්වය නිසා ඉතිරි කණු සඳහා බෝල්ට් ඇණ 01 බැගින් පමණක් යොදා තිබෙනු නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව නිරීක්ෂණය වන්නේ ප්‍රමිතියට අනුකූලව වැට සකස් නොවීම නිසා අපේක්ෂිත අරමුණ ඉටු නොවීම හා වැටෙහි සවිමත් භාවය පිළිබඳව ගැටළු සහගත තත්වයක් පවත්නා බවයි.

- (iii) විගණන අවස්ථාවේ විදුලි වැටේ පවත්නා වෝල්ටීයතාවය ගණනය කළ නොහැකි වූ අතර මෙම වැට හා තවත් විදුලි වැටවල් තුනක වෝල්ටීයතාව මැනීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක භටයන්ට සපයා තිබූ මීටරය අක්‍රිය වී ඇති බව අනාවරණය විය.
- (iv) විදුලි වැටක් දෙපස එලිපෙහෙළි කර පැවතීම එම වැටේ ඵලදායී ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරේ බලපෑ හැකි අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වුවත් මෙම විදුලි වැට දෙපස එලිපෙහෙළි කර නොතිබුණි.
- (v) විදුලි කම්බි ස්පර්ශ වන පරිදි වැව් තිබූ වල් පැළෑටි විනාශ කිරීම වල්නාශක යොදා තිබුණු අතර මෙම වැට වැව් බැම්ම මතද ඉදිකර ඇති බැවින් දිගු කාලීනව වල්නාශක යෙදීම නිසා වැව් ජලයට රසායනික ද්‍රව්‍ය මුසුවීමක් සිදුවේ. එසේම විදුලිවැටේ මනා ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා බිමෙහි තෘණ ආස්තරණයක් පැවතීම හිතකර වෙතත් වල්නාශක යෙදීම නිසා එවැනි තෘණ ආස්තරණයන් සම්පූර්ණයෙන් විනාශ වීම විදුලි වැටේ මනා ක්‍රියාකාරීත්වයට අහිතකර බලපෑමක් සිදුවිය හැකිය.

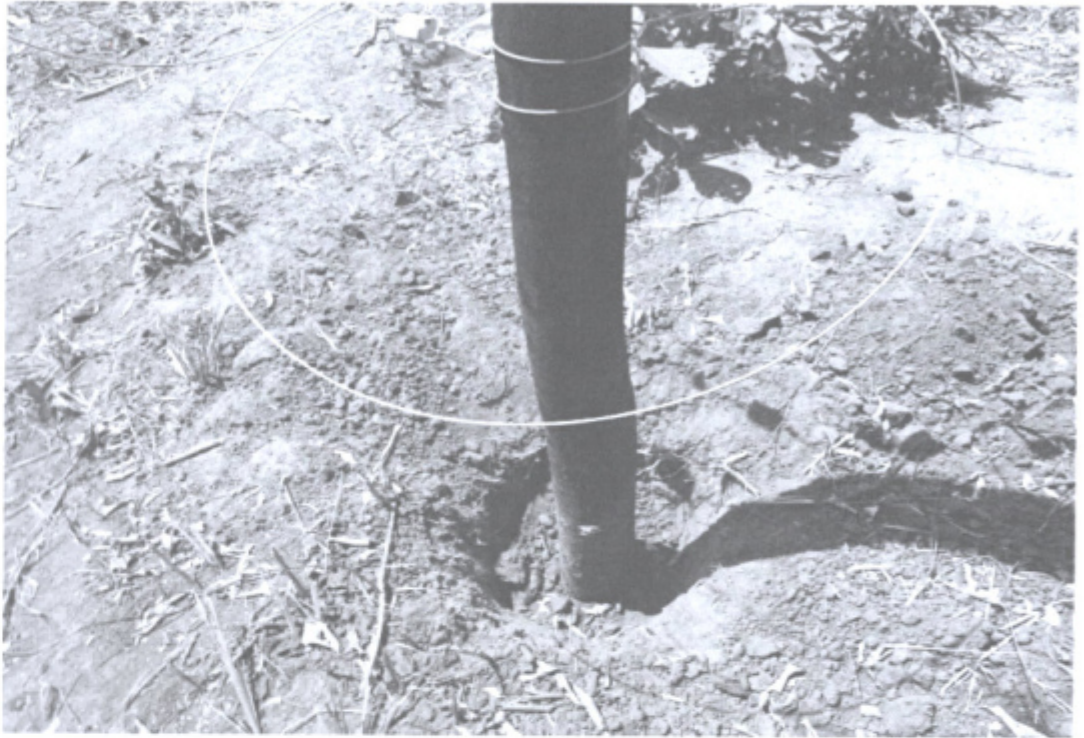

(ආ)

හඳුපානගල - ආනපල්ලම විදුලිවැට ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රමාදවීම

- (I) කි.මී 30 ක් දිගින් යුතු මෙම විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා වැටකණු උපකරණ 2013 ඔක්තෝබර් 07 දින සපයා තිබුණු අතර කි.මී.30 වැට ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන 2013 සැප්තැම්බර් 09 දින සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට ලබාදී තිබුණි.
- (II) මෙම වැට භෞතිකව පරීක්ෂා කිරීමේදී නිසි ප්‍රමිතියෙන් ඉදිකර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර මුලුකණු සඳහා මුක්කු යොදා නොතිබීම හා කොන්ක්‍රීට් යොදා නොතිබීම නිරීක්ෂණය විය.කණු සිටුවන අවස්ථාවේ මුලු කණු හා මුක්කු කණු කොන්ක්‍රීට් යොදා වැරගැන්විය යුතු වුවත් මෙම වැට ඉදිකර විදුලියද සැපයීමෙන් පසුව කණු මුල කොන්ක්‍රීට් යෙදීම සඳහා භාරා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- (III) මෙම වැටේ කි.මී. 2ක පමණ ප්‍රමාණයක් ඉදිකර නොතිබුණි. මෙම වැටේ ඉදිකිරීමට ප්‍රතිපාදන ලබාදී මාස 22කට අධික කාලයක් ගතවී තිබුණි.
- (IV) විදුලිවැටක නිසිය යුතු චෝල්ටීයතාවය 12 වුවත් 2014 ජූලි 31 දින ප.ව.5.50 පමණ සිදුකළ පරීක්ෂාවේදී වැටේ පැවති චෝල්ටීයතාව 3.7 පමණ අඩු මට්ටමක පැවති අතර, පසුව කළ සෝදිසියේදී කම්බි එකිනෙක පටලවා ඇති අයුරු නිරීක්ෂණය විය. වැට මාර්ග එළිපෙහෙළි කිරීම දුර්වල මට්ටමක පැවති අතර නිසි පරිදි නඩත්තු සිදුවී නොමැති බව නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

- (V) ඇතැම් අවස්ථා වලදී ඉදිකර තිබුණු විදුලි වැටවල් ප්‍රමිතියකින් යුතුව විදුලි කම්බි ස්ථාන ගත කර නොතිබීමත්, කණු නියමිත ගැඹුරින් යුතුව සිටුවා නොතිබීමත් හා නියමිත වෝල්ටීයතාවය නොමැතිව විමත් සජීවී කම්බි පොළවේ සිට අඩි 1 ½ උසින් සිටින පරිදි ඉදිකළ යුතු වුවත් එසේ ඉදිනොකිරීමත් හේතුවෙන් අලින් විසින් කණුවලට පහරදීම් සිදුවී ඇති අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

හඳුපානාගල ආනපල්ලම් විදුලිවැට.

(ඇ) දෙමෝදර සිට ආයතනපොල්ල දක්වා කි.මී. 23 විදුලිවැට ඉදිකිරීම.

මෙම විදුලිවැට පැල්වත්ත ලංකා සිනී සමාගම විසින් ඉදිකර තිබූ පැරණි වැටක් වන අතර 2013 ජූලි මස වනවිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත නඩත්තුව සඳහා භාරදී තිබුණි.

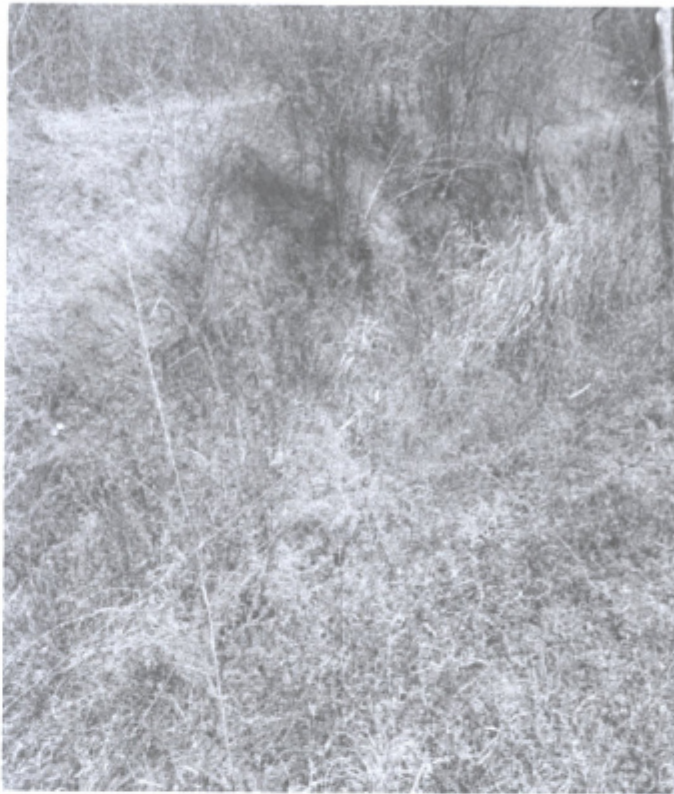
- (I) මෙම විදුලිවැට පැල්වත්ත සිනී සමාගම විසින් ඉදිකර 2013 ජූලි මස වනවිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට භාරදී තිබූ අතර පසුව මෙම විදුලිවැට නැවත ඉදිකර තිබුණි. විදුලිවැට නැවත ඉදිකිරීමට පෙර මේ සඳහා අවශ්‍ය විදුලිවැට වියදම් ඇස්තමේන්තුවක් පිලියෙළ කර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වරයාගේ අනුමැතිය ලබා නොතිබුණි.
- (II) මෙම විදුලිවැට පිලියෙළ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ලුණුගම්වෙහෙර අලි රැදවුම් කඳවුරෙන් ඉවත්කළ ඒවා හා සහකාර අධ්‍යක්ෂ (දකුණ) කාර්යාලයෙන් ලබාගෙන තිබුණු අතර මේ උපකරණ නිකුත් කිරීම සඳහා විධිමත් ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර නොතිබුණි.
- (III) මෙම විදුලිවැටෙහි කි.මී. 18 ක දුර ඉදිකර අවසන් අතර ඉතිරි කොටස් ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය ඉන්සොලේටර් හා බුල්නොස් නොමැති බැවින් 2014 පෙබරවාරි සිට නවතා දමා තිබුණි. මෙම වැට පුනරුත්ථාපනය සඳහා මාස 12 කට වැඩි කාලයක් ගතකර ඇතත්, විගණන දිනය වන විටත් අළුත්වැඩියා කටයුතු අවසන් කර නොතිබුණි.
- (IV) මෙම වැට ආරම්භක ස්ථානය දෙමෝදර වන අතර එහි සිට පටන් ගන්නා අනෙක් විදුලිවැට වන දෙමෝදර සිට කුඹුක්කන්ආර දක්වා විදුලිවැට මෙම විදුලිවැට සමඟ ගඟ හරහා සම්බන්ධව නොතිබුණි. ඒ හේතුවෙන් ගඟ හරහා අලි චන්‍ද්‍රානායකයෙන් පිටතට පැමිණීමේ හැකියාව තිබුණි. මෙම ගඟ හරහා ජලපාලන ගේට්ටු හෝ ගංවතුර ගේට්ටු සවිකර නොතිබුණු අතර ගම්වාසීන් / වගාකරුවන් විසින් අවිධිමත්ව කටු කම්බි ඇඳ විදුලිය සම්බන්ධකර තිබෙනු ද නිරීක්ෂණය විය.

- (V) දෙමෝදර ප්‍රධාන විදුලිවැට්ට ඇතුළතින් අලි ගැවසෙන ප්‍රදේශ තුළ අවිධිමත්ව ඉදිකළ විදුලිවැට් ගණනාවක් දැකගත හැකිවූ අතර ඒ තුළ ගවගාල් පවත්වා ගෙනයන බවද නිරීක්ෂණය විය. මෙම අවිධිමත්ව ඉදිකර ඇති විදුලිවැට් සඳහා ප්‍රධාන විදුලිවැටෙන් විදුලිය සපයා ගෙන තිබුණි.

- (VI) විදුලි වැටේ කණු අංක 106 හා 107 අතර වනජීවී සංරක්ෂණ කලාපය තුළ බාහිර පුද්ගලයන් විසින් ගව කොටු පවත්වාගෙන යනු ලබන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (VII) මෙම වැට බුත්තල - කතරගම මාර්ගයේ ගෝණගංආර ප්‍රදේශයේදී බන්ධනය වන අතර, එම මාර්ගය ඔස්සේ අලි ගම් වැදීමේ හැකියාව ඇත. මෙම ස්ථානය හරහා මුරකුටි හෝ වෙනත් බාධකයක් නොතිබීම මෙම විදුලිවැටේ ඵලදායීතාව කෙරේ අහිතකරව බලපානු ලැබේ.
- (VIII) ඇතැම් ස්ථාන වලදී ගස්වල අතු හා පැළෑටි සජීවී කම්බි ස්පර්ශ වීම නිසා වැටේ වෝල්ටීයතාව අඩුවී ඇති අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව මෙම විදුලිවැට නීතිපතා පරීක්ෂාවට ලක් නොවන බව නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

(ඇ) කිරිඳිමය සිට කුඹුක්කන් ආර දක්වා වූ දෙමලිය විදුලිවැට.

- (i) මෙම විදුලිවැට නඩත්තු කිරීම සඳහා 2013 වර්ෂයේදී සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට ලබා දී තිබුණි. 2014 ජූලි 30 දින මෙම විදුලිවැට පරික්ෂා කිරීමේදී කිරිඳිමය සිට කි.මී.6 ක් හැරුණුවිට ඉතිරි විදුලිවැට කොටස් සම්පූර්ණයෙන්ම බිම පතිත වී තිබූ අතරම නඩත්තුව සඳහා හට පිරිස් ප්‍රමාණවත් නොවීය. මෙම වැට අළුත්වැඩියා කර නොතිබීමෙන් රණවරාව වැව ආශ්‍රිත කැල ප්‍රදේශය, විදුලිවැටෙන් ඇතුළත (ගම්මාන තුළ) හා විදුලිවැටෙන් පිටත ප්‍රදේශ වලත් අලි ගැවසෙනු නිරීක්ෂණය විය. තවද අලින් විසින් ගොවිබිම් , නිවාස හා දේපළ හානි සිදුකර තිබුණු අයුරු නිරීක්ෂණය විය.

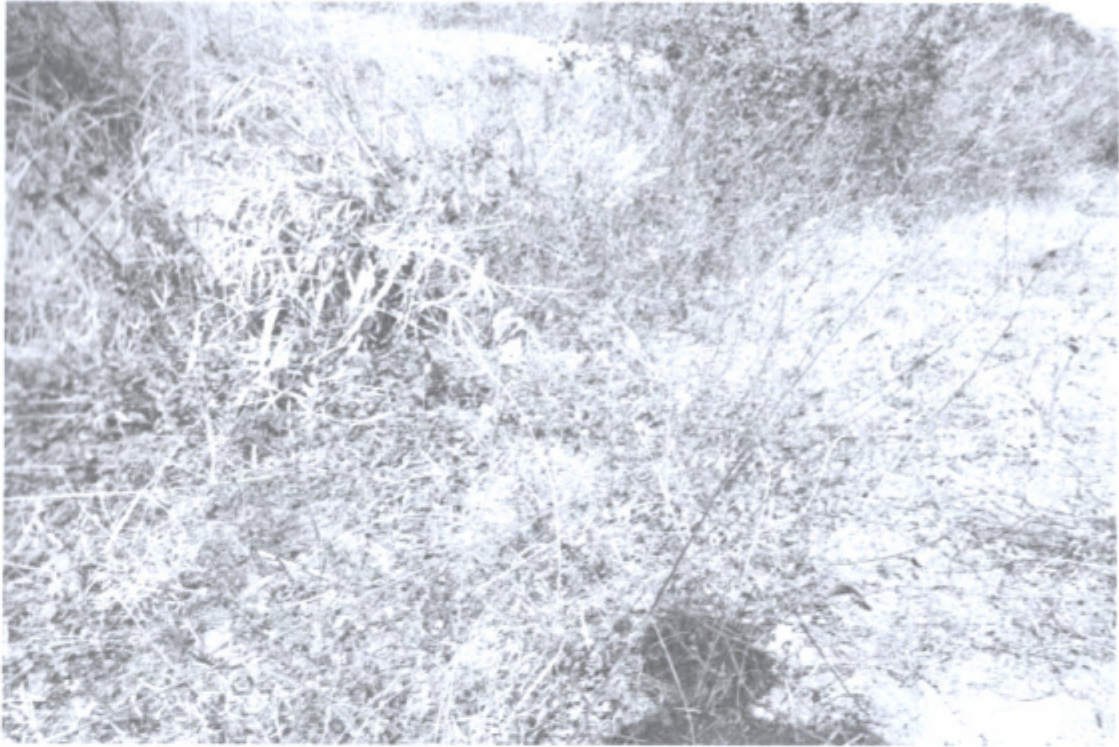

- (II) වැට පැවති කී.මී. 6 ක ප්‍රමාණයද කැළය වැව් විදුලි කම්බි මතට පතිත වී තිබුණු අතර සමහර ස්ථාන වල කම්බි පොළවට ස්පර්ශවන මට්ටමට තිබුණි. සමහර ස්ථාන වල Earth වයරය නොතිබූ අතර කිරිඳිබය අසල විදුලි කම්බි ගස්වල ගැටගසා තිබුණි.
- (III) මෙම විදුලිවැට නඩත්තු කිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ හටයින් 5 දෙනෙකු යොදවා තිබූ නමුත් සතුටුදායක ලෙස නඩත්තුව සිදුකර නොතිබුණි.
- (IV) මෙම විදුලිවැට බිඳ වැටීම නිසා අවට ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ වගාවන් සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ අලීන් විසින් පාළුකර තිබූ අතර පෞද්ගලික විදුලිවැට මහින් කොටුකරගත් ගොවිබිම් ආරක්ෂක වී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රදේශයේ ජනතාව නිරන්තරයෙන් වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව දැනුවත් කිරීමට කටයුතු කළත් ඒ පිළිබඳ වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.
- (V) කිරිඳිබය සිට සිරිනන්දපුර අලිමංකඩ දක්වා වූ විදුලිවැට හා දෙමලිය සිට කිරිඳිබය දක්වා වූ වැට මාර්ගය අතර කිරිඳිබය හරහා විදුලිවැට ඉදිකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව මෙම ස්ථානය හරහා ගම්මාන වලට අලි සංක්‍රමනය වන බව ගම්මාන සිටි විසින් ප්‍රකාශ කරන ලදී.
- (VI) වැට මාර්ගය කණු හා බුකට් යොදා ගනිමින් නියමිත උසින් යුතුව ඉදිකර නොතිබුණු අතර, ඇතැම් ස්ථානවලදී ගස්වලට සම්බන්ධකර තිබුණි. ලුණුගම් වෙහෙර උද්‍යානයේ උතුරු මායිම තුළ විදුලිවැටෙන් ඇතුළත උද්‍යාන සීමාවේ ගවගාල් ඉදිකර තිබෙනු නිරීක්ෂණය වූ අතර එම ගාල් සඳහා විදුලිවැට කණු යොදාගෙන තිබුණු බවද වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) අන්තර්ජාතික සිට අයිස්ලන්ත දක්වා විදුලි වැට ඉදිකිරීම.

මෙම විදුලිවැට කි.මී.35 ක් ඉදිකිරීම සඳහා 2013.05.14 දින රු. 4,709,267 ට ඇස්තමේන්තු කර ඉදිකිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට භාරදී තිබුණි.

- (i) 2014 ජූලි 23 දින වන විට මෙම විදුලිවැටෙහි කි.මී. 17 ක් අවසන් කර ඇතත් ඉතිරි කොටස ඉඩම් ආරවුලක් මත අතරමඟ ඇණහිට තිබුණි.
- (ii) විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ 2013 වර්ෂය අවසාන වන විට සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ භටයින්ට භාර දී තිබූ අතර මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- විදුලිවැට උපකරණ ලිඛිතව වගකිවයුතු නිලධාරියෙකුට භාරදීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- ඉදිකිරීමට නියමිත ඉතිරි කි.මී 18 සඳහා අවශ්‍ය විදුලිවැට උපකරණ සිවිල් ආරක්ෂක බලකායේ භටයින් භාරයේ පරණ ශාලාවක හා භටයින් රැදී සිටින කාර්යාලයක අනාරක්ෂිතව තබා තිබුණි.

- සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට ලබාදී තිබූ විදුලිවැටු උපකරණ වලින් කොපමණ ප්‍රමාණයක් පාවිච්චි කර ඇත්ද කොපමණ ප්‍රමාණයක් ඉතිරිව ඇද්ද යන්න වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පරීක්ෂාවට ලක් කර නොතිබුණි.
- මෙම උපකරණ නිශ්කාර්යව පැවති අතර වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට නිකුත්කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර නොතිබුණි.

(iii) මෙම විදුලිවැටු ඉදිකිරීම මීට පෙර අවස්ථා දෙකකදී වියදම් දැරීම.

- ආයතනපොල්ල සිට දේවාල මංකඩ දක්වා කි.මී 17 ක් විදුලි වැටු ඉදිකිරීම සඳහා 2007 වර්ෂයේදී ඇස්තමේන්තු සකසා විදුලිවැටු උපකරණ මිලදීගෙන තිබුණු නමුත් 2010 සැප්තැම්බර් වනතුරුත් මෙම විදුලිවැටු ඉදිකර නොතිබුණි. එසේ නිබියදී 2010 ජූලි මස නැවත වරක් ආයතනපොල්ල සිට මහවෙල්ගල දක්වා කි.මී 07 ක් ඉදිකිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තු සකසා තිබුණි.
- 2010 ජූලි මස ආයතනපොල්ල සිට මහවෙල්ගල දක්වා කි.මී 7 ක් විදුලිවැටු ඉදිකිරීම සඳහා විලඹවැව හා දහයියාගල විදුලිවැටු ඉදිකිරීමට ගෙනා විදුලිවැටු උපකරණ යොදාගැනීමට කටයුතු කර තිබුණි.
- නමුත් ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයට ආයතනපොල්ල සිට දේවාල මංකඩ දක්වා කි.මී 17 හෝ ආයතනපොල්ල සිට මහවෙල්ගල දක්වා වූ කි.මී.7 ඉදිකර නොමැත. එසේ නිබියදී 2012 වර්ෂයේදී ප්‍රජාආයතනවය යටතේ විදුලිවැටු කි.මී 4 ½ ක ප්‍රමාණයක් ඉදිකර පැලවත්ත සීනි සමාගමට අයත් විදුලි කුටියකින් විදුලිය සපයා තිබුණි.
- ආයතනපොල්ල සිට මහවෙල්ගල දක්වා කි.මී.7 ක් සෑදීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ඉල්ලුවද මෙම විදුලිවැටෙහි සත්‍ය දුර කි.මී. 4 ½ ක් බවට විගණනයේද අනාවරණය විය.
- මේ සම්බන්ධයෙන් නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (අලි සංරක්ෂණ) ගේ 2012 මැයි 17 දිනැති අංක වජී/ 16/ 2/ 1/ 1/ 08 දරණ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (දකුණ සබරගමුව) අමතන ලද ලිපියෙන් දක්වා ඇත්තේ “ අසාර්ථක විදුලි වැටක් ඉදිකර එය අවසන් නොකිරීමට වගකිවයුතු නිලධාරීන් කවුද

යන්න පරීක්ෂා කර වාර්තා කරන" ලෙසය. නමුත් මේ සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගත් බවත් විගණනයේදී අනාවරණය නොවුණි.

(ඊ) ආයතනපොලී සිට හුලන්දාව දක්වා කි.මී 40 විදුලි වැට ඉදිකිරීම.

ආයතනපොලී සිට හුලන්දාව දක්වා කි.මී 40 ක විදුලි වැටක් ඉදිකිරීම සඳහා 2013 වර්ෂයේදී සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට ලබා දී තිබුණි. විගණනයට ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා දැරූ සම්පූර්ණ වියදම රු. 19,827,341 ක් වූ අතර එයින් විදුලි වැට ඉදිකිරීමට හා වැට මාර්ගය පිළියෙල කිරීමට රු. 5,667,322 ක් 2013 ජූලි 07 දින සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට මුදාහැර තිබුණි.

මෙම විදුලිවැට පහත පරිදි කි.මී 10 බැගින් වූ කොටස් වෙන්කොට ඉදිකිරීම් ආරම්භ කර තිබූ අතර මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

ආයතනපොලී සිට හෙල්ගම දක්වා	කි.මී	10
හෙල්ගම සිට වැලිආර දක්වා	කි.මී	10
වැලිආර සිට දේවාල මංකඩ දක්වා	කි.මී	10
දේවාල මංකඩ සිට හුලන්දාව දක්වා	කි.මී	10

- (i) 2013 වර්ෂයේ මෙම විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොතිබූ අතර වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තුව මගින් මුදල් වෙන්කරගෙන නොතිබුණි. ඒ අනුව 2013 වර්ෂය සඳහා අයවැය මගින් වෙන්කල මුදල් වලින් වැය ශීර්ෂ 284-01-01-01-2105-03 යටතේ අනුමැතියකින් තොරව මෙම රු.6,667,322 ක වියදම දරා තිබුණි.

මෙම විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා 2013 ජූනි 18 දින සහකාර අධ්‍යක්ෂ (උච්ච) මගින් යෝජනා වී තිබූ අතර 2013 ජූලි 07 දින වන විට දින 20 ක් වැනි කෙටි කලක් තුළ සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට රු.5,667,322 ක ප්‍රතිපාදන මුදාහැර තිබුණි.

- (ii) මෙම විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය විදුලිවැට උපකරණ ලුණුගම්වෙහෙර සහකාර අධ්‍යක්ෂ (දකුණ) කාර්යාලයේ ගබඩාවේ ඇති විදුලිවැට උපකරණ වලින් නිකුත් කරන ලෙස 2013 දෙසැම්බර් 24 දින සහකාර අධ්‍යක්ෂ (දකුණ) වෙත දන්වා තිබූ අතර නිකුත් කළ යුතු විදුලිවැට උපකරණ ප්‍රමාණය කොපමණද යන්න සඳහන් කර නොතිබුණි.

- (iii) මෙම විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා වියදම් ඇස්තමේන්තුවක් පිළියෙළ කර නොතිබූ අතර ඉදිකිරීම සඳහා වනජීවී අධ්‍යක්ෂවරයාගේ ලිඛිත අනුමැතියක් ලබාගෙන නොතිබුණි. මෙම රු.19,827,341 ක් වූ ප්‍රාග්ධන වියදම දැරීම සඳහා අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයාගේ හා මහාභාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.
- (iv) විගණනයට ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව මෙම විදුලි වැට සඳහා රු.19,827,341 ක් වැයකර තිබූ අතර 2014 මැයි 15 දින වන විට විදුලි වැට ඉදිකිරීමේ ප්‍රගතිය පහත පරිදි විය.

	ඉදිකළ යුතු දුර km	2014 මැයි 15 දිනට ඉදිකළ දුර km
ආයකපොල්ල සිට හෙල්ගම දක්වා	10	07
හෙල්ගම සිට වැලිආර දක්වා	10	01
වැලිආර සිට දේවාලමණ්කඩ දක්වා	10	01
දේවාලමණ්කඩ සිට හුලංදාව දක්වා	10	0

- (v) ආයකපොල්ල සිට හුලංදාව දක්වා කි.මී 40 ක් ඉදිකිරීම සඳහා වියදම දරා තිබුණද, ආයකපොල්ල සිට මහවෙල්ගල දක්වා කි.මී 4 ½ ප්‍රමාණයක් ප්‍රජා ආයකත්වය යටතේ ඉදිකර ඇති අතර එය නොසලකා ආයකපොල්ල සිට විදුලිවැට ඉදිකරන බවට ඇස්තමේන්තු කර වියදම් දරා තිබුණි. මේ අනුව දැනටමත් ඉදිකර ඇති කි.මී 4 ½ විදුලි වැට වෙනුවෙන් නැවත වරක් වියදම් දරා ඇති බවට විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(c) නියාමනයකින් තොර පෞද්ගලික විදුලිවැටවල් පැවතීම.

විදුලිවැට ඉදිකිරීම පිළිබඳව කළ භෞතික පරීක්ෂාවලදී ඇතැම් ප්‍රදේශවල පුද්ගලයන් විසින් සිය වගාබිම් වටා අනවසර විදුලිවැටවල් ඉදිකර තිබෙනු නිරීක්ෂණය වූ අතර එවැනි වැටවල් සඳහා බලශක්තිය ලබාගන්නා ප්‍රභවය කුමක්ද යන්න හා පවත්නා වෝල්ටීයතාවය සම්මත ප්‍රමිතිය තුළ පිහිටන්නේද යන්න පිළිබඳ පරීක්ෂාවක් හෝ නියාමනයකින් තොර බව අනාවරණය විය. මෙවැනි පෞද්ගලික විදුලිවැට හේතුවෙන් අලි හෝ වෙනත් සංරක්ෂිත වනජීවීන්ට හානියක් නොවේ යන්න පිළිබඳව විගණනයේදී සෑහීමකට පත්විය නොහැකි අතර ඒවා නියාමනය කිරීමට නිශ්චිත වැඩ පිළිවෙලක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. උදාහරණ කීපයක් පහත දැක්වේ.

අනවසර විදුලි වැට ඉදිකිරීම - දෙමෝදර.

(ඌ) මුරකුටි ඉදිකිරීම් ප්‍රමාදවීම.

සෙවනගල සීනි සමාගමේ වගාබිම් ආරක්ෂා කර ගැනීමේ වැඩසටහන් සඳහා එම සමාගම විසින් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ලබාදී, පොදු තැන්පතු ගිණුමේ ගේෂට් පැවති මුදලක් හා රංචුමේ විදුලිවැට ඉදිකිරීමට ලැබී තිබුණු මුදලක් ද උපයෝගී කර ගනිමින් පහත දැක්වෙන පරිදි මාර්ග දෙකක මුරකුටි 04ක් ඉදිකිරීමට රු.මි 1.376 ක මුදලක් 2013 ජූලි 23 දින සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත ලබාදී තිබුණි. නමුත් මෙම මුදල ලබාදී වසරකට ආසන්න කාලයක් ගතවී තිබුණද ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන්කර නොතිබුණි.

කාර්යාලය	මුදල් ලබාදුන් දිනය		2014 මැයි 15 දිනට වැයකළ මුදල
	වෙක්පත් අංකය	දිනය	
(i) තනමල්විල - වැල්ලවාය මාර්ගයේ අලිමංකඩ දෙපස මුරකුටි 02 ක් ඉදිකිරීම.	388956	2013.07.23	1,259,831
(ii) ගල්කටුකන්ද - දහයිසාගල මාර්ගයේ අලිමංකඩ දෙපස මුරකුටි ඉදිකිරීම (ඉතිරි මුදල)	388955	2013.07.23	117,129
			1,376,960
			310,675

අලිමංකඩවල් හරහා ප්‍රධාන මාර්ග වැටී ඇති ස්ථාන වලදී එම ප්‍රධාන මාර්ග හරහා අලි ගම්වැදීම පාලනය කිරීමේ පිළියමක් ලෙස මෙසේ මුරකුටි ඉදිකිරීමේ අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන ඇතත් මෙම ඉදිකිරීම් ප්‍රමාදයන් නිසා පූර්වෝක්ත අපේක්ෂාව ඉටු නොවන බව පෙන්වාදෙනු කැමැත්තෙමි.

(එ) වනෝද්‍යාන වලට හීලෑ ගවයින් ඇතුළු කිරීම පාලනය නොවීම - ආහාර සුලබ නොවීම.

(ii) වනෝද්‍යාන ඇතුළත වනජීවීන්ගේ ආහාර අවශ්‍යතාව සීමාවීම කෙරේ සෘජුවම බලපානු ලබන කරුණක් වන්නේ පිටස්තර ගවයන් අනවසරයෙන් වනෝද්‍යාන වලට ඇතුළු වීම වේ. මෙය වැළැක්වීමේ ක්‍රමවේදයක් වශයෙන් විශේෂයෙන් උඩවලව ජාතික වනෝද්‍යාන තුළට හීලෑ ගවයන් ඇතුළු කිරීම වැළැක්වීමද ඇතුළුව අරමුණු කීපයක් ඉටුකර ගැනීම සඳහා වනෝද්‍යානයේ දකුණු මායිම විදුලිවැටට සමාන්තරව කි.මී. 17 ක දිවිත්ව විදුලි වැටක් රු.මිලියන 5.68 ක් වැයකර ඉදිකර තිබුණි. එසේ වුවත් වනෝද්‍යානයට පිටස්තර ගවයින් ඇතුළු වීම වැළැක්වීමෙන් සුර්වෝක්ත අරමුණු ඉටු වී නොතිබුණ බව සිදු කරන ලද භෞතික පරීක්ෂණ වලදී අනාවරණය විය.

(ii) වනෝද්‍යාන තුළ ආහාර සුලබ නොවීමට තවත් ප්‍රධාන හේතුවක් ලෙස වන අලි විසින් ආහාරයට නොගන්නා වූ ආක්‍රමණකාරී ශාක ගහනය සිහුයෙන් වැඩිවීම පෙන්වා දිය හැකිය. බොහෝ වනෝද්‍යාන තුළ විශේෂයෙන් උඩවලව හා ලුණුගම්වෙහෙර වනෝද්‍යාන වල ලැන්ටානා (කොම්පිඤ්ඤ) පොඩ්ඩිංඤ්ඤ මරම් වැනි ශාක පුළුල් පැතිරීමක් සහිතව වර්ධනය වී

ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම පඳුරු විශේෂය වර්ධනය වීමෙන් අලින්ගේ ආහාරවන කෘෂි වර්ග වර්ධනය ඇතිවීම එය ආහාර සොයා අලි ගමවැදීමට හේතුවිය හැකි බව අනාවරණය විය.

(ඒ) විදුලිවැට මතට දුරකථන කණු කඩා වැටීම.

තනමල්විල - උඩවලව මාර්ගයේ විදුලිවැට මතට දුරකථන රැහැන් කණුවක් කඩා වැටී තිබුණු අතර විගණන අවස්ථාව වූ 2014 ජූලි 28 දින වනවිටත් එසේ කඩා වැටී සති 02 කට වඩා වැඩි බව අනාවරණය විය. මෙම කණුව ඇදවැටීම නිසා සජීවී කම්බි ස්පර්ශ වී තිබූ අතර වැටෙහි වෝල්ටීයතාව අඩුවීම මත වනඳුලි විසින් වැට බිඳ දැමීමට ඇති හැකියාව විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැකිය. මෙම දුරකථන කණුව ඉවත්කිරීම සඳහා විදුලිවැට නඩත්තු සිවිල් ආරක්ෂක භටයන් අදාළ පාර්ශව දැනුවත් කර තිබුණද විගණන දින වන විටත් ඉවත්කර නොතිබුණි.

(07) විදුලි වැටකණු හා උපකරණ තොග පාලනය.

(අ) දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව පසුගිය වර්ෂ වල මිලදී ගෙන තිබුණු දැව කණු ප්‍රමාණය හා ඒවායේ උපයෝජනය පහත පරිදි විය.

<u>වැටකණු වර්ගය</u>	<u>2012 වර්ෂය</u>	<u>2013 වර්ෂය</u>
මුළු කණු	1,530	2,831
ආධාරක කණු	3,769	2,933
සාමාන්‍ය වැටකණු	22,293	38,157
	-----	-----
එකතුව	27,592	43,921
	=====	=====

විදුලි වැට කිලෝ මීටරයක් ඉදිකිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන සාමාන්‍ය වැටකණු ප්‍රමාණය කණු 51 ක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණු අතර, මුළු කණු හා ආධාරක කණු ඒ ඒ වැටෙහි ස්වභාවය අනුව භාවිතා වන බව නිරීක්ෂණය විය. පූර්වෝක්ත වර්ෂවල මිලදීගෙන තිබුණු සාමාන්‍ය වැටකණු ප්‍රමාණය සලකා බැලීමේදී ඉදිකළ හැකිව තිබූ විදුලි වැට කි.මී. ගණන හා සත්‍ය වශයෙන් ඉදිකර තිබුණු විදුලි වැට කි.මී. ගණන අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් පැවති බවත් ඒ අනුව විශාල කණු ප්‍රමාණයක් අනිරීක්ෂිතව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

	<u>2012 වර්ෂය</u>	<u>2013 වර්ෂය</u>
මිලදීගත් සාමාන්‍ය කණු ප්‍රමාණය	22,293	38,157
ඉදිකළ හැකි කි.මී. ගණන	437	748
දෙසැ. 31 දිනට ඉදිකළ කි.මී. ගණන	<u>258</u> 179	<u>252</u> 496
ඉතිරිව පැවති කණු ප්‍රමාණය	9129	25,256
ඒකකයක මිල රු.	<u>2060</u>	<u>2060</u>
වටිනාකම රු.	<u>18,805,740</u>	<u>52,027,360</u>

මේ අනුව වැටකණු මිලදී ගැනීම හා උපයෝජනය කිරීම පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් පාලනයක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. විගණනා පරීක්ෂාවට ලක්කළ සහකාර අධ්‍යක්ෂ දකුණු කාර්යාලය වෙත ලැබී තිබුණු වැට කණු ප්‍රමාණය හා එම කාර්යාලය විසින් නිකුත්කළ වැටකණු ප්‍රමාණ පහත දැක්වේ.

	2012	2013	2014.06.23 දිනට
වර්ෂ ආරම්භයේ පැවති (ගණනය කර ගේෂය		4624	1076
	නැත.)		
ලැබීම	5441	2077	4787
මුළු ලැබීම්	5441	6701	5863
<u>නිකුත් කිරීම්</u>			
උච්ච කලාපය	715	1805	167
දකුණු කලාපය	102	3820	1120
ඉතිරි තොගය	4624	1076	4576
	=====	=====	=====

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (I) සහකාර අධ්‍යක්ෂ (උච්ච) බලප්‍රදේශය තුළ ඉදිකරනු ලබන විදුලිවැට වල් සඳහා අවශ්‍ය විදුලිවැට උපකරණ සහකාර අධ්‍යක්ෂ (උච්ච) වෙත භාරනොදී සහකාර අධ්‍යක්ෂ (දකුණ) කාර්යාලයට යවා එමගින් අදාළ අධිකාරී ආරක්ෂකවරුන් වෙත නිකුත් කර තිබුණි. එසේම මීට අතිරේකව උච්ච කලාපයට සපයනු ලබන දැවකනු එම කලාපයේ පිහිටි වල්ලි අමමාර බිට්ටු කාර්යාලය වෙතද සපයා තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.
- (II) සහකාර අධ්‍යක්ෂ (උච්ච) කාර්යාලයට ලැබෙන විදුලිවැට උපකරණ තොහ ලේඛණයක ඇතුළත් කර නොතිබුණි.
- (III) ප්‍රධාන කාර්යාලයෙන් උච්ච සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය වෙත සපයා තිබුණු වැට උපකරණ හා කණු ප්‍රමාණ පිළිබඳව විධිමත් ලේඛන ගත කිරීමක් සිදුකර නොතිබුණු අතර, එබැවින් ලැබුණු ප්‍රමාණය, ඒ ඒ අධිවිය හෝ උප කාර්යාල වෙත නිකුත් කළ ප්‍රමාණ හෝ ඉතිරි තොග පිළිබඳ සැසඳීමක් කළ නොහැකි විය. විගණන පරීක්ෂාවන්ට ලක්කළ බිට්ටු/ උප කාර්යාල වලද විධිමත්ව තොග වාර්තා නඩත්තු කර නොතිබුණු

අතර ඒ ඒ උපකාර්යාලයට ලැබුණු තොග හා සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය වෙත භාරදීම/ භාරගැනීම පිළිබඳව සතුටු දායක පාලනයක් දැකගත නොහැකි විය.

- (IV) වල්ලිඅම්මාර බීට්ටු කාර්යාලය වෙත රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව විසින් සෘජුවම සපයා තිබුණු වැටකණු භෞතිකව ගණනය කළ හැකිවන පරිදි ගබඩා කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් රහිතව තැන තැන ගොඩගසා තිබුණි.
- (V) මෙසේ ලැබෙන වැටකණු නිශ්චිත ප්‍රමිතියෙන් යුතු බවට පරීක්ෂා කොට වගකිවයුතු පුද්ගලයෙකු විසින් භාරගැනීමේ/ භාරදීමේ ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර නොතිබුණු අතර පුළු කණු, වැටකණු හා මුක්කු කණු වශයෙන් වර්ගීකරණය කර නොතිබුණි. එසේම මේ සම්බන්ධයෙන් අවධිමත් තොග ලේඛනයක් පවත්වාගෙන තිබූ අතර ලැබීම්, නිකුත්කිරීම් හා ශේෂය නිවැරදිව ගණනය කළ නොහැකි විය. එසේම අනිකුත් උපකරණ ලැබීම් හා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත භාරදීම් දැක්වෙන ලේඛන ද සතුටුදායක නඩත්තු නොකිරීමෙන් ඒවා ගණනය කළ නොහැකි විය.

වල්ලිඅම්මාර බීට්ටු කාර්යාලය.

(ආ) ප්‍රමිතියෙන් තොර විදුලිවැට කණු සපයා තිබීම.

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව මගින් සපයා තිබුණු විදුලිවැට කණු වල ප්‍රමිතිය පිළිබඳව උච්ච සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය අයත් වල්ලිඅම්මාර අඩවි කාර්යාලයේ පැවති වැටකණු සම්බන්ධයෙන් කළ සෝදිසියේදී සපයා තිබුණු සමහර කණුවල වට ප්‍රමාණය නියමිත ප්‍රමිතිය තුළ නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවට නිකුත් කරනු ලබන ඇනවුම් පිරිවිතර අනුව සාමාන්‍ය වැට කණුවක පැවතිය යුතු මධ්‍යස්ථ වට ප්‍රමාණය අගල් 16 - 19 අතරද මුළු කණුවක වට ප්‍රමාණය අගල් 18 - 22 අතරද පිහිටිය යුතු වුවත් වට ප්‍රමාණය අගල් 13 - 15 අතර පරාසයක පිහිටි කණුද සපයා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. 2014 සැප්තැම්බර් 25 දිනවනවිට මෙම කාර්යාලයේ අවධිමත්ව ගොඩගසා තිබූ වැටකණු තොගය විගණන උපදෙස් මත වර්ගීකරණයට ලක්කළ අතර එහි පැවති කණු 1975 ක් අතරින් කණු 842 ක් නියමිත ප්‍රමිතියට නොවූ බව නිරීක්ෂණය විය. වැටකණු භාරගැනීමේදී නිසි ප්‍රමිතියෙන් තොර වැටකණු හඳුනාගැනීම හෝ ඒවා ආපසු භාරදීමට සුදුසු වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මකව නොතිබීම නිසි ප්‍රමිතියෙන් යුතු කල්පවත්නා විදුලිවැටවල් ඉදිකිරීම කෙරේ අහිතකරව බලපෑහැකි බව පෙන්වා දෙනු කැමැත්තෙමි.

40

538

(08) අලිවෙඩි භාවිතය.

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීමේ නවත් ක්‍රමෝපායක් ලෙස වන අලින්නේ බලපෑම් ඇති ප්‍රදේශ තුළ ජනතාව අතර අලිවෙඩි බෙදාහැරීමට පියවරගෙන තිබූ අතර එම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පසුගිය වර්ෂ දෙකක කාලය තුළ මිලදී ගෙන තිබුණු අලිවෙඩි ප්‍රමාණ පහත පරිදි විය.

වෙඩි වර්ගය	2012 වර්ෂය		2013 වර්ෂය	
	ඒකක ගණන	පිරිවැය (රු.)	ඒකක ගණන	පිරිවැය (රු.)
ගිගුම් - කුඩා	125,000	7,962,825	132,000	8,499,400
ගිගුම් - ලොකු	239,000	20,013,000	260,000	22,459,500
සංඥා දැර	150,000	15,488,200	163,000	17,444,700
එකතුව	514,000	43,464,025	555,000	48,403,600

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ)

- (i) ආයතනයේ තොරතුරු වලට අනුව 2012 සිට 2013 දක්වා කාලය තුළ අලි මිනිස් ගැටුම පාලනය කිරීම සඳහා ප්‍රධානතම ව්‍යාපෘතිය වූ අලි වැටවල් සකස් කිරීම සඳහා රජය රු. මිලියන 386.89 වැයකර හා විදුලි වැට කි.මී. 604 නිම කිරීම් කිියදී, අලිවෙඩි සඳහා වියදම් අඩුවිය යුතු වුවත්, අලිවෙඩි සඳහා වූ වියදම හා අලිවෙඩි ප්‍රමාණය වැඩි වීමක් නිරීක්ෂණය විය. එය 2012 සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂ තුළ රු. මිලියන 5.00 ක් හා අලිවෙඩි ඒකක 41,000 වැඩිවීමකි. එය සියයට ගණනක් ලෙස 8 ක ප්‍රමාණයක් වේ.
- (ii) දිවයිනේ සමස්ත අලි ගහනය හා වාර්ෂිකව ජනතාව අතර බෙදාහැර ඇති අලිවෙඩි ප්‍රමාණය සැලකීමේදී වසරකට එක් අලියෙකු වෙනුවෙන් දල්වා ඇති අලිවෙඩි ප්‍රමාණය 2012 වර්ෂයේදී වෙඩි 89 ක් ද 2013 වර්ෂයේදී 97 ක් වන අතර, ප්‍රවණධ ක්‍රියාවල නිරත වන හා ගම්වැදීමට හුරුවූ අලි ගහනය සලකා බැලීමේදී මුළු ගහනයෙන් ඉතා අඩු ප්‍රතිශතයක් ගන්නා අතර ඒ අනුව එක් අලියෙකු වෙනුවෙන් වාර්ෂිකව දල්වන ලද වෙඩි ප්‍රමාණය ඉතා ඉහළ අගයක් ගනු ලැබේ.

(iii) එසේම අලි බියගැන්වීම සඳහා යොදාගනු ලබන අලිවෙඩි වල ප්‍රමිතිය පිළිබඳව හා ඒවා භාවිතා කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු කරුණු පිළිබඳ නියාමනයක් හෝ නිශ්චිත එකඟතාවන් නොමැති බැවින් ද අලිවෙඩි භාවිතය නිසා නිරතුරු අධික ගබඩයට නිරාවරණය වීමෙන් කායික අබාධයන්ට ගොදුරු වීමට ඇති ඉඩකඩ මෙන්ම අලි ප්‍රකෝප වීමටද හේතු විය හැකි බව පෙන්වා දෙනු කැමැත්තෙමි.

ඒ ඒ වනවිටි කලාප වල ජීවත්වන හස්ති ගහනය හා ඒ ඒ වනවිටි කලාප විසින් භාවිතා කළ අලිවෙඩි ප්‍රමාණය පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

වනජීවී කලාපය	2011 අනුව අලි ගහනය	සංගණනය කලාපයට ප්‍රමාණය		අලිවෙඩි එක් අලියෙකුට දල්වන ලද වෙඩි ප්‍රමාණය	
		2012 වර්ෂය	2013 වර්ෂය	2012 වර්ෂය	2013 වර්ෂය
මහවැලි	1751	219,800	172,840	126	99
වයඹ කලාපය	1189	54,900	98,500	46	83
දකුණු කලාපය/ ඌව	1086	103,750	122,800	96	113
නැගෙනහිර	1573	111,950	119,200	71	76
උතුරු කලාපය	233		14,500	-	62
මධ්‍යම	47	33,500	42,800	712	910
එකතුව	5879	523,900	570,640	89	97

මේ අනුව නිරීක්ෂණය වන්නේ වර්ෂ 02 ක කාලය තුළ අනුපාතිකව එක් අලියෙකුට සාමාන්‍යයෙන් දල්වන ලද වෙඩි ප්‍රමාණය 910 සිට 46 ක පරාසයක පවත්නා බවයි.

(ආ) අලිවෙඩි ලැබීම් හා නිකුත්කිරීම් ලේඛන ගත කිරීම හා අභ්‍යන්තර පාලනය
 ප්‍රධාන කාර්යාලය විසින් මිලදී ගනු ලබන ගිණුම් කුඩා/ ලොකු හා සංඥා දහර යන වර්ග වල අලිවෙඩි ලැබීම් හා නිකුත්කිරීම් සම්බන්ධව පාලනය පිළිබඳ පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය වූයේ ප්‍රධාන කාර්යාලයෙන් ලැබෙන වෙඩි ප්‍රමාණයන් අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලවල පොත් වල සටහන්

කිරීමේ අඩුපාඩු / සහකාර අධ්‍යක්ෂ සහ බීට්ටු කාර්යාලවලින් ලබා ගන්නා නිලධාරීන්/ පුද්ගලයින් අවශ්‍යතාවය සඳහන් කර ලිඛිත ඉල්ලීමක් සිදු නොකිරීම, පොත්වල විධිමත් ලෙස නඩත්තු නොකිරීම, නිසි අධීක්ෂණයක් නොතිබීම හා භෞතික තොග හා පොත් ශේෂයන් අතර විචලනයන් පැවතීම තුළ තොග පාලනය පිළිබඳ විගණනයේදී සැඟිමකට පත්විය නොහැකිවීම. විශේෂයෙන් මෙවැනි ආරක්ෂක වැදගත්කමකින් යුතු පුපුරණ ද්‍රව්‍ය පාලනයකින් තොරව භාවිතා කිරීම, හස්තීන් ප්‍රකෝපකාරී වීමට හේතුවක් වන්නා සේම මෙම වෙඩි වල අඩංගු වෙඩිබෙහෙත් යොදාගනිමින් දඩයක්කරුවන් හා වගාකරුවන් විසින් නීතිවිරෝධී ගිනිඅවි හා පුපුරන ද්‍රව්‍ය අව භාවිතා කිරීමත් නිසා වන අලින්ට හා මිනිසුන්ට තර්ජනයක් වීමට තිබෙන අවධානම විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැකි වේ මෙහි වැදගත්කම සලකා වෙඩි ලැබීම් හා නිකුත්කිරීම් සම්බන්ධ ප්‍රමාණවත් පාලනයක් පවත්වාගෙනයාම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් ලෙස විගණනයේදී දැඩි ලෙස අවධාරණය කෙරේ.

අලිවෙඩි ලැබීම් බෙදාහැරීම හා ලේඛනගත කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිරීක්ෂණය වූ පාලන දුර්වලතා පහත දැක්වේ.

ඇ) තොග පොත්වල සටහන් කිරීමේ අඩු පාඩු.

1. ඌව සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය

ප්‍රධාන කාර්යාලය විසින් ඌව සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය වෙත නිකුත් කළ බවට සඳහන් කර තිබුණු පහත සඳහන් අලිවෙඩි ප්‍රමාණයන් ඌව සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයට ලැබීමක් ලෙස සටහන්ව නොතිබුණු අවස්ථා හෝ අඩුවෙන් ලැබී තිබුණු අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

දිනය	නිකුත් නියෝග අංකය	කිරීමේ අංකය	ප්‍රධාන කාර්යාලයේ වාර්තා අනුව නිකුත්කළ බව දැක්වෙන ප්‍රමාණය		ඌව සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේ ලැබීම්		වෙනස අතිරික්තය/(ඌණතාව)	
			ගිගුම් කුඩා	සංඥා දඟර	ගිගුම් කුඩා	සංඥා දඟර	ගිගුම් කුඩා	සංඥා දඟර
13/12/31	408 825		500	1 000	-	-	(500)	(1000)
13/06/04	407 145		-	1 000	-	-	-	(1000)
14/06/23	834 178		1 500	-	1000	-	-	(500)
14/04/04	834 156		-	1 500		1000	(500)	-
	එකතුව		2000	3500	1000	1000	(1000)	(2500)
			=====	=====	=====	=====	=====	=====

මේ අනුව සංඥා දහර 2500 ක් ගිණුම් (කුඩා) වෙඩි 1000 ක් ද වශයෙන් වූ තොග පොත්වල සටහන්ව නොතිබූ නිසා එම ප්‍රමාණයන් ගෙන් තොග උණනාවයන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ. ඒ අනුව සංඥා දහරයක ඒකක මිල රු.107 ක් හා ගිණුම් කුඩා ඒකකයක මිල රු.64 ක් වූ බැවින් මුළු උණනාවය රු. 331,500 කි.

(II) තොග පොත් ශේෂ හා ත්‍යාග ශේෂ අතර වෙනස්කම් පැවතීම.

කරන ලද භෞතික සත්‍යාපනයේදී පහත අඩු පාඩු නිරීක්ෂණය විය.

කාර්යාලය	පොත් ශේෂය			ත්‍යාග ශේෂය			වෙනස		
	ගිණුම් ලොකු	ගිණුම් කුඩා	සංඥා දහර	ගිණුම් ලොකු	ගිණුම් කුඩා	සංඥා දහර	ගිණුම් ලොකු	ගිණුම් කුඩා	සංඥා දහර
ප්‍රධාන කාර්යාලය ගබඩාව	4007	7447	372	235	2071	614	(3772)	(5376)	242
සහකාර කාර්යාලය අධ්‍යක්ෂ උපව	60	45	53	64	59	30	04	14	(23)
අඩවි කාර්යාලය විල්ලවාය ආරක්ෂක	856	554	717	883	571	721	27	17	04

මෙසේ අතිරික්ත තොග තොග උණනා ඇතිවීමට හේතු වූ නිශ්චිත කරුණු මොනවාද යන්න අනාවරණය නොවූ අතර එම තොග වෙනස්කම් හේතුකොටගෙන පූර්වෝක්ත පුපුරණ ද්‍රව්‍ය අයථා භාවිතය යෙදවීමේ ඉඩප්‍රස්ථා පවත්නා බව නිරීක්ෂණය වන අතර එවැනි අවභාවිතයකදී සිදුවිය හැකි හානිය ගණනය කළ නොහැකි බවද පෙන්වා දිය හැකිය.

(III) අඩවි ආරක්ෂක කාර්යාල/ උද්‍යාන පිවිසුම් කාර්යාල

උපව සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය මගින් ඒ යටතේ වන අඩවි ආරක්ෂක කාර්යාලය, උද්‍යාන පිවිසුම් කාර්යාල ආදිය වෙත අලිවෙඩි නිකුත් කිරීම පිළිබඳව සිදුකළ නියැදි පරීක්ෂාවකදී පහත අඩුපාඩු සිදුවී තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

උප කාර්යාලය	උච්ච සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය නිකුත් කළ ප්‍රමාණය			උප කාර්යාලය වෙත ලැබී ඇති ප්‍රමාණය			වෙනස		
	ගිගුම් ලොකු	ගිගුම් කුඩා	සංඥා දහර	ගිගුම් ලොකු	ගිගුම් කුඩා	සංඥා දහර	ගිගුම් ලොකු	ගිගුම් කුඩා	සංඥා දහර
කතරගම අධි වි ආරක්ෂක කාර්යාලය									
2014/04/11 – 2014/06/23 දක්වා අවස්ථා 05 ක්	750	200	450	-	-	-	(750)	(200)	(450)
2014/05/06	200	-	-	150	-	-	(50)	-	-
රුහුණු ජාතික උද්‍යානය උතුරු පිවිසුම									
2014/03/11 – 2014/05/24	500	100	100	-	-	-	(500)	(100)	(100)
2013/09/10 – 2013/09/30	850	-	-	800	-	-	(50)	-	-
ලුණගම්වෙහෙර ජාතික උද්‍යානය									
2013/09/30 – 2014/07/15	950	350	500	785	445	350	(165)	95	(150)
වැල්ලවාය අධි වි ආරක්ෂක කාර්යාලය									
2013/08/05 – 2013/12/18	1150	1150	300	850	1050	200	(300)	(100)	(100)
2014/01/10 – 2014/03/14	-	500	350	-	200	300	-	(300)	(50)
එකතුව	<u>4400</u>	<u>2300</u>	<u>1700</u>	<u>2585</u>	<u>1695</u>	<u>850</u>	<u>(1815)</u>	<u>(605)</u>	<u>(850)</u>

මේ අනුව උප කාර්යාල පොත් වල ගිගුම් (ලොකු) 1815 ක්ද ගිගුම් (කුඩා) හා සංඥා දහර පිළිවෙළින් ඒකක 605 ක් හා 850ක් අඩුවෙන් සටහන් වීම නිසා රු. 238,537 ක උණකාචයක් සිදුවී තිබුණි.

අධි වි ආරක්ෂක කාර්යාල හා උප කාර්යාල වල පොත්පත් වල උච්ච සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයෙන් නිකුත් කළ බවට තොග ලේඛන වල ඇතුළත් කර ඇති එහෙත් උච්ච සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේ පොත් වල නිකුත් කිරීම් ලෙස සටහන් නොවූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. උදාහරණ පහත දැක්වේ.

දිනය	ලැබුණු කාර්යාලය	ගිගුම් ලොකු	ගිගුම් කුඩා	සංඥා දහර
2014/01/01	ගල්ගේ පිවිසුම් කාර්යාලය	100	-	75
2014/01/01	වැල්ලවාය අඩවි ආරක්ෂක කාර්යාලය	300	-	200
2014/04/04	- එම -	200	50	150
2013/11/24	- එම -	200	300	-

විගණනයට ඉදිරිපත්කළ තොරතුරු අනුව අලිවෙඩි නිකුත් කිරීම සඳහා නිශ්චිත භාණ්ඩාගාර ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර නොතිබුණු අතර, ඒ ඒ කාර්යාල විසින් අලිවෙඩි භාරගත් බවට අත්සන ලබාගැනීම, හා/හෝ ජාතික හැඳුනුම්පත් අංක සටහන් කර ගැනීම, හෝ පමණක් සිදුකර තිබුණි. එහෙත් මේ සඳහා අලිවෙඩි අවශ්‍යතාවය දක්වමින් අයදුම් කිරීම, අයදුම්කරුට අලිවෙඩි නිකුත් කිරීම උචිත බව අනුමත කිරීම වැනි පාලන පිළිවෙත් හඳුන්වාදී නොතිබූ අතර ඒ තුළින් අනවශ්‍ය හා අනිසි පුද්ගලයන් වෙත අලිවෙඩි නිකුත්වීම සිදුවීමට ඇති හැකියාව විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැකි විය.

අඩවි හා උප කාර්යාල වලින් අලිවෙඩි අයදුම් කිරීමේදී ලිඛිත ක්‍රම වේදයක් භාවිතා කර නොමැති අතර එක් එක් නිලධාරීන් විසින් වාචිකව කරනු ලබන ඉල්ලීම් මත නිකුත් කිරීම සිදුකරනු ලබන අතර සමහර අවස්ථා වලදී නිකුත් කිරීම් ලේඛනයට භාරගත් බවට අත්සන් යොදා නොතිබුණි. තවද ලේඛනවල සටහන් වෙනස් කිරීම් ද නිරීක්ෂණය වේ. මේ අනුව ලේඛනගත සංඛ්‍යා පිළිබඳව විගණනයේදී විශ්වාසයක් තැබිය නොහැකි වේ. ඒ අනුව අලිවෙඩි සම්බන්ධයෙන් අභ්‍යන්තර පාලනය ඉතා දුර්වල මට්ටමක පවතින බව නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

ඉහත කරුණු පරීක්ෂා කිරීමේදී නිරීක්ෂණය වන්නේ රජය විසින් අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන සලසා ඇතත් දෙපාර්තමේන්තුවේ ආකාර්යක්ෂම මූල්‍ය හා කාර්යසාධන පාලනයේ දුර්වලතාවයන් නිසා නිසි ලෙස වෙන් කරන ලද අරමුදල් පාවිච්චි නොකිරීමත්, වැටවල් ඉදිකිරීම සඳහා මිලදීගත් උපකරණ කාර්යක්ෂමව යොදවා නොගැනීම නිසා රජයේ මුදල් අනාරක්ෂිතව යෙදවීමක් සිදුවී ඇති බවත් ඉදිකිරීමේ දුර්වල ප්‍රගතිය නිසා රටේ ජනතාවගේ ජීවිත ආරක්ෂාවට හා දේපල වල ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට අපොහොසත් වී ඇති බවත් තවද අලිවෙඩි අයනා පරිහරණයට ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් වැඩි වීම තුළ වන සතුන්ගේ ජීවිත වලට බලපෑමක් සිදුවන බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

ඉහත නිරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් ඔබගේ අදහස් හා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග කවරේද යන්න දින 14ක් ඇතුළත වාර්තා කරන්නේ නම් කෘතඥ වෙමි.

එන්.ආර්.එම්.ධර්මසිරි
සහකාර විගණකාධිපති,
විගණකාධිපති වෙනුවට.

- පිටපත් : 1. අධ්‍යක්ෂ, වනජීවී සම්පත් සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව.
2. ලේකම්, මුදල් අමාත්‍යාංශය
3. ආ. ජ. (F. M.)

උපලේඛන (01)

සිවිල් ආරක්ෂක බලකායට පවරන ලද 2013 වර්ෂයේදී ඉදිකිරීම්

ආස්තමේන්තු ගතනොකළ කාර්යයන්.

විදුලි වැටෙ නම	මුළු කි.මී ප්‍රමාණය	2013.12.31 දිනට ඉදිකළ කි.මී ගණන	2014.05.15 දිනට ඉදිකර අවසන් කි.මී ගණන
1 පාසියාව සිට පලුවද්දන	20	20	20
2 කළහගල	08	-	08
3 වෙල්ගම වෙහෙර	13	-	07
4 දිවුල්ගස්වැව සිට සිනිපුර	10	5.6	5.6
5 මඩගහකඳුර සිට රජමාවන	20	-	-
6 වෙහැර සිට පලුගොල්ල	15	07	15
7 විලඹවැව	07	-	-
8 ආයකපොල්ල සිට හෙල්ගම	10	-	07
9 හෙල්ගම සිට වැලිආර	10	-	1
10 වැලිආර සිට දේවාලමංකඩ	10	-	1
11 දේවාලමංකඩ සිට හුලංදාව	10	-	1
12 හදපානාගල	30	05	28
13 හුණුවිලගම සිට බෝගොඩ	20.5	20.5	20.5
14 කටුචන්ද්‍රිල - ඔමිනියාමඩු	40	-	-
	<u>223.5</u>	<u>58.1</u>	<u>114.1</u>

වෙනත් ආයතනවල ප්‍රතිපාදන මඟින් ඉදිකිරීම්.

1 කටුචුල්ල වැව සිට නිඹිටිආල	26	-	11
2 වස්ගමුව නව සංවර්ධන කලාපය	60	-	64
3 පුබ්බිලිය සිට වැවලවැව	30	-	32
4 නිපොන් පාලම සිට සෝනුගල	6.5	-	03
5 මාදුරු ඔය සිට වැබඩගම	24	15	24
6 මීවන්පුර සිට නුවරගල	39	-	-
7 පුරුණු පොළොව - ජාතික ද	32	-	-
8 උල්බිටිය සිට අලිමංකඩ	20	20	20
	<u>237.5</u>	<u>35</u>	<u>154</u>

ප්‍රතිපාදන ලබාදුන් ආයතනය	2012		2013	
	ලබාදුන් මුදල	වැටුප් උපකරණ මිලදී ගැනීමේ වියදම	ලබාදුන් මුදල	වැටුප් උපකරණ මිලදී ගැනීමේ වියදම
මොරගහකන්ද කඵගහ ව්‍යාපෘතිය				
වස්ගමුව නව සංවර්ධන කලාපය විදුලිවැටුම් ඉදිකිරීම	1,500,000		10,500,000	
වස්ගමුව රත්දුන්නේවැව විදුලිවැටුම් ඉදිකිරීම	1,200,000	14,608,076	1,040,000	
වැවලව - පුබ්බිලිය	1,300,000		5,000,000	24,587,457
මහවැලි G කලාපය විදුලිවැටුම්	6,000,000		10,000,000	
උල්හිටිය මාරුරුමිය ඇලිමංකඩ	-		3,460,000	
රත්දුන්නේවැව - නිසෝන් පාලම	-			12,760,619
දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය - අම්පාර				
අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ විදුලිවැටුම් ඉදිකිරීම සඳහා	-	-	40,000,000	-
මුළු එකතුව	10,000,000		70,000,000	24,587,457
				12,760,619

වර්ෂ/6/3/2/79

2017.08. 24

ලේකම්,
නිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය,
09 වන මහල, සෙත්සිරිපාය,
බත්තරමුල්ල.

මත්තල යෝජිත වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ සිදු වන සිඝ්‍ර සංවර්ධන කටයුතු හේතුවෙන් ශේෂව පවතින සීමිත වනාන්තර හෙළිකර විවිධ ව්‍යාපෘති සඳහා ඉඩම් අත්පත්කර ගැනීම ඉතා වේගයෙන් සිදු වන අතර එම තත්වය පාලනය කර වන අලි 400ක් පමණ වාසය කරන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය සතු වනාන්තර සුරක්ෂිත කිරීම ජාතික අවශ්‍යතාවක් බවට පත්ව ඇත.

02. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය තුළ සිදුවෙමින් පවතින වෙගවත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සමඟ වන අලි ඇතුළු වන ජීවින්ගේ වාසස්ථාන හා සංක්‍රමණ මාර්ගවලට දැඩි ලෙස බලපෑම් ඇතිවෙමින් පවතී. මේ තත්වය හේතුවෙන් එම ප්‍රදේශවල වන අලි මිනිස් ගැටුම් දිනෙන් දින උග්‍ර වෙමින් පවතී. මෙම ස්වභාවය විවිධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිලාභ සෘජු ලෙස ජනතාවට ලැබීම අහිමි කරනවා පමණක් නොව එදිනෙදා කටයුතු සිදු කරගෙනයාමේ දී ජනතාවට විවිධ අපහසුතාවයන්ට පත් වීමට ද සිදු ව ඇත. මෙම තත්වය හේතුවෙන් හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන වන අලින්ගේ සංක්‍රමණ මාර්ග විහිදී ඇති ආකාරය පර්යේෂණ මගින් තහවුරු කර ගැනීමෙන් අනතුරුව මේ වන විට ඉතිරි වී ඇති සීමිත කැළෑ ප්‍රදේශ එකතු කර වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන, විවිධ පර්යේෂණ වාර්තා හා විද්වත් තොරතුරු පාදක කරගෙන හම්බන්තොට වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයට (MER) අයත් විය යුතු කළාපය හඳුනාගෙන සිතියම් ගත කර ඇත. වන අලින්ගේ සහ අනෙකුත් වන ජීවින්ගේ සුරක්ෂිත භාවය වෙනුවෙන් ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට යෝජනා වී ඇති වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයට මූලික වශයෙන් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය සතු ඉඩම් අයත් වන අතර මෙම රක්ෂිතය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා අදාළ ආයතන වල එකඟතාවය ලැබී ඇත.

03. මෙම යෝජිත වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය 2010 වසරේ සකස් කළ මහා හම්බන්තොට සංවර්ධන සැලැස්ම (Greater Hambantota Development Plan) වෙනුවෙන් සකස් කළ ක්‍රමෝපායික පරිසර ඇගයුම යටතේ (Strategic Environment Assessment) හඳුනාගෙන ඇති අතර ඊට අමතරව මත්තල ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපල වෙනුවෙන් සකස් කළ පාරිසරික බලපෑම් ඇගයුමේ දී (Environment Impact Assessment) තවදුරටත් තහවුරු කර ඇත.

04. මේ වන විට මෙම යෝජිත අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය හරහා ගුවන්තොටුපල, වරාය හා අධිවේගී මාර්ගයේ ඉදිකිරීමේ කටයුතු සිදු කරන අතර ඒ සඳහා සිදු කල පරිසර බලපෑම් ඇගයුමේ දී වන සතුන්ට විශේෂයෙන් වන අලින්ට වන හානිය අවම කිරීම සඳහා නිර්දේශ රාශියක් යෝජනා කර ඇති අතර වන අලින්ගේ සංක්‍රමණවලට බාධා නොවන ලෙස අලි මංකඩවල් වලට ඉහළින් අධිවේගී මාර්ගය සකස් කිරීමට යෝජනා කර ඇත.

05. ඒ අනුව මත්තල වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය වනජීවී කළාපයක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අදාළව මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරනු ලබන අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයට ගරු නිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යතුමාගේ අත්සන ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කාරුණිකව ඉදිරිපත් කරමි.

එම්. ජී. සී. සූරියබණ්ඩාර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

මත්තල යෝජිත වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

හැදින්වීම:

දිනෙන් දින වර්ධනය වන මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් මෙරට පෞරව විවිධත්වයට විශාල බලපෑමක් එල්ල වන අතරම මෙරට පිහිටි වනාන්තර ක්‍රමිකව අඩු වෙමින් පවතී. මේ මගින් භෞතික මෙන්ම සමුද්‍රීය වන ජීවීන් සඳහා වන බලපෑම අතිමහත්ය. ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි ස්වභාවික වනපෙන්, තෙත්බිම් හා වනජීවීන් ආරක්ෂා කර ගැනීමටත්, විවිධ අනවසර ක්‍රියාවන් නිසා අවධානමකට ලක්ව ඇති සත්ව වාසස්ථාන විනාශ වීම අවම කර ගැනීමටත්, ප්‍රමුඛතාව දිය යුතුව ඇත.

02. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ සිදු වන සිසු සංවර්ධන කටයුතු හේතුවෙන් ශේෂව පවතින සීමිත වනාන්තර හෙළිකර විවිධ ව්‍යාපෘති සඳහා ඉඩම් අත්පත්කර ගැනීම ඉතා වේගයෙන් සිදු වන අතර එම තත්වය පාලනය කර වන අලි 400ක් පමණ වාසය කරන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය සතු වනාන්තර සුරක්ෂිත කිරීම ජාතික අවශ්‍යතාවක් බවට පත්ව ඇත.

03. මෙම ශ්‍රී පාලනයක් - ස්ථාවර රටක් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ ස්වභාව සංරක්ෂණය යටතේ සංවේදී පාරිසරික පද්ධතීන් හදුනාගෙන ඒවා සංරක්ෂණය සඳහා පියවර ගන්නා බව සඳහන්ව ඇති අතර ඒ අනුව මෙම නව රක්ෂිත ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව පියවර ගෙන ඇත.

04. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය තුළ සිදුවෙමින් පවතින වේගවත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සමග වන අලි ඇතුළු වන ජීවීන්ගේ වාසස්ථාන හා සංක්‍රමණ මාර්ගවලට දැඩි ලෙස බලපෑම් ඇතිවෙමින් පවතී. මේ තත්වය හේතුවෙන් එම ප්‍රදේශවල වන අලි මිනිස් ගැටුම් දිනෙන් දින උග්‍ර වෙමින් පවතී. මෙම ස්වභාවය විවිධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිලාභ සෘජු ලෙස ජනතාවට ලැබීම අහිමි කරනවා පමණක් නොව එදිනෙදා කටයුතු සිදු කරගෙනයාමේ දී ජනතාවට විවිධ අපහසුතාවයන්ට පත් වීමට ද සිදු ව ඇත. මෙම තත්වය හේතුවෙන් හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන වන අලිගේ සංක්‍රමණ මාර්ග විහිදී ඇති ආකාරය පර්යේෂණ මගින් තහවුරු කර ගැනීමෙන් අනතුරුව මේ වන විට ඉතිරි වී ඇති සීමිත කැළෑ ප්‍රදේශ එකතු කර වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන, විවිධ පර්යේෂණ වාර්තා හා විද්වත් තොරතුරු පාදක කරගෙන හම්බන්තොට වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයට (MER) අයත් විය යුතු කළාපය හදුනාගෙන සිතියම් ගත කර ඇත. වන අලිගේ සහ අනෙකුත් වන ජීවීන්ගේ සුරක්ෂිත භාවය වෙනුවෙන් ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට යෝජනා වී ඇති වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයට මූලික වශයෙන් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය සතු ඉඩම් අයත් වන අතර මෙම රක්ෂිතය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා අදාල ආයතන වල එකඟතාවය ලැබී ඇත.

05. මෙම යෝජිත වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය 2010 වසරේ සකස් කළ මහා හම්බන්තොට සංවර්ධන සැලැස්ම (Greater Hambantota Development Plan) වෙනුවෙන් සකස් කළ ක්‍රමෝපායික පරිසර ඇගයුම යටතේ (Strategic Environment Assessment) හදුනාගෙන ඇති අතර ඊට අමතරව මත්තල ජාත්‍යන්තර ඉවත්තොටුපල වෙනුවෙන් සකස් කළ පාරිසරික බලපෑම් ඇගයුමේ දී (Environment Impact Assessment) තවදුරටත් තහවුරු කර ඇත.

06. මේ වන විට මෙම යෝජිත අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය හරහා ඉවත්තොටුපල, වරාය හා අධිවේගී මාර්ගයේ ඉදිකිරීමේ කටයුතු සිදු කරන අතර ඒ සඳහා සිදු කල පරිසර බලපෑම් ඇගයුමේ දී වන සතුන්ට විශේෂයෙන් වන අලිගේ වන භානිය අවම කිරීම සඳහා නිර්දේශ රාශියක් යෝජනා කර ඇති අතර වන අලිගේ සංක්‍රමණවලට බාධා නොවන ලෙස අලි මංකඩවල් වලට ඉහළින් අධිවේගී මාර්ගය සකස් කිරීමට යෝජනා කර ඇත.

07. පස්, බොරළු කැණීම් හා වෙනත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මෙම අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය තුළ ක්‍රියාත්මක වීම මගින් වන අලිගේ වාසස්ථාන හා ඔවුන්ගේ සංක්‍රමණවලට දැඩි බලපෑම් එල්ල වී වන අලි ඇතුන් සංවර්ධිත ප්‍රදේශවලට ඇතුළු වී ජනජීවිතයට හා දේපලවලට සිදු කරන හානි වැළැක්විය නොහැකි වනු ඇත. මීට වසර ගණනාවකට පෙර ක්‍රියාත්මක වූ වලව වම් ඉවුර ව්‍යාපෘතිය මගින් මෙම ප්‍රදේශයේ අත්කර දහස් ගණනක වනාන්තර හෙළි පෙහෙළි කර සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදාගත් අතර එම ප්‍රදේශවල ජීවත් වූ අලි ඇතුන් විශාල ප්‍රමාණයක් මේ වන විට වාසස්ථාන කරගෙන ඇත්තේ මත්තල වනඅලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයට යෝජිත කළාපය තුළ වේ.

යෝජනාව :

එබැවින් මෙම යෝජිත වනඅලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය තව දුරටත් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම හේතුවෙන් එම ප්‍රදේශයේ වෙසෙන 400ක් පමණ වන අලි ඇතුන් සංවර්ධනය කල ප්‍රදේශවලට ඇතුළු වී සිදු විය හැකි

හානිය වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට කිසිසේත්ම පාලනය කළ නොහැකි වන අතර, ආරම්භ කර ඇති ව්‍යාපෘති උපරිම ප්‍රතිඵල අත්කර ගැනීම සඳහාත් වන අලි නැරඹීමේ සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙන් උපරිම ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබීම සඳහා හා වන අලිත්ගේ පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීම සඳහා හඳුනාගත් මත්තල වනඅලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය පතමි.

ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා
නිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍ය

2017 මස දින
නිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය
බත්තරමුල්ල.

2016.11. 04

වපි/6/3/2/ 79

හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතය ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තාව

ය : 2017.10.27

භාගීන්විය:

- i. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (දක්ෂිණ සංවර්ධන මණ්ඩලය)
- ii. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය)
- iii. අධ්‍යක්ෂ (මෙහෙයුම්) වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- iv. විධායක ඉංජිනේරු (නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - හම්බන්තොට)
- v. සහකාර ප්‍රාදේශීය ලේකම් (හම්බන්තොට)
- vi. සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය - හම්බන්තොට)
- vii. සහකාර අධ්‍යක්ෂ (දකුණ - වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)
- viii. වාරිමාර්ග ඉංජිනේරු (බදගිරිය - හම්බන්තොට)
- ix. අධිවි වන නිලධාරී (වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව - හම්බන්තොට)
- x. ගොවිජන නිලධාරී (හම්බන්තොට)
- xi. වනසත්ව අධිවි ආරක්ෂක (වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)

උක්ත නිලධාරීන් හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය තුළ පිහිටි නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට යන් ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ හමු වී සාකච්ඡා කර අනතුරුව හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතය (MER) තුළ පිහිටි සහන සඳහන් ස්ථානවල සංචාරය කරන ලදී.

- I. හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතය බුන්දල ජාතික උද්‍යානය හා සම්බන්ධ වන කොහොලන්කල අලිමංකඩ.
- II. පළමු හා දෙවන රවුම් මාර්ග (Ring Roads) හම්බන්තොට මිහභජුර මාර්ගය හරහා ගමන් ගන්නා ස්ථාන
- III. බදගිරිය වැව අවට ප්‍රදේශ
- IV. මන්නල ඉවන්තොටුපලට යාබද පිහිටි Best Life හෝටලය පිහිටි ප්‍රදේශය

ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවෙන් පසු එළඹී තීරණ

I. කොහොලන්කල අලි මංකඩ

යෝජිත දෙවන වට රවුම් මාර්ගය හම්බන්තොට - වැල්ලවිය මාර්ගය (A2) හා සම්බන්ධ වන ස්ථානය එනම් බුන්දල ජාතික උද්‍යානය හා හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතය සම්බන්ධ වන කොහොලන්කල අලිමංකඩ ප්‍රදේශයේ පවතින නිවාස ඉවත් කර මීටර් 500ක් පමණ පළලට අලිමංකඩ පවත්වාගෙන යාම හා A2 මාර්ගය ඉහළින් සැකසීම. (පහළින් වන අලිත්ට නිදහසේ ගමන් කළ හැකි වන පරිදි)

II. හම්බන්තොට මිගහපදුර මාර්ගයේ දෙවන පිටත වට රවුම් මාර්ගය ගමන් ගන්නා ස්ථාන

යෝජිත දෙවන පිටත වට රවුම් මාර්ගය හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතයේ මායිම ලෙස සැලකීම හා හම්බන්තොට මිගහපදුර මාර්ගය විදුලිබල මණ්ඩලයේ ග්‍රිඩ් උපපොළට මීටර් 150ක් පමණ උතුරින් පිහිටි කුඩා අතුරු මාර්ගය ගමන් ගන්නා ස්ථානයේ ඉදිකිරීම (ඒ. පී. එස්. පාඨාංක 239191 E 110129N) මෙම ස්ථානයේ සිට මැටිගන්න වැව දක්වා දෙවන පිටත වට රවුම් මාර්ගය ඉදිකිරීමට හා එම මාර්ගය හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතයේ මායිම ලෙස සැලකීම. මේ අනුව හෙක්ටයාර් 412.6 ක ප්‍රමාණයක් වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතයෙන් ඉවත් වේ. (ඇමුණුම I)

- අදාළ යෝජිත මාර්ගයේ දකුණට දැනට වනඅලින් ගැවසෙන ප්‍රදේශය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා තෙක් වනඅලින්ගේ සංක්‍රමණ කටයුතු සඳහා ඉඩසැලසීම.(ස්වර්ණමාලි වැව ඇතුළු)
- විදුලි වැටද එම මාර්ගයේ දැනට ඉදිකිරීම
- ස්වර්ණමාලි වැව වෙනුවට නව වැවක් හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතය තුළ ඉදිකිරීම.
- හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතය තුළින් ඉවත් වන භූමිය වනසංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මාර්ගයෙන් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත පවරා ගැනීමට කටයුතු කිරීම.

III. බදගිරිය වැව

මහා හම්බන්තොට සැලැස්ම යටතේ බදගිරිය අවට සංචාරක කළාපයක් සඳහා වෙන් කර ඇත. නමුත් දැනට හදුනාගෙන ඇති හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතයේ මායිම ඔස්සේ විදුලි වැට ඉදිකිරීම මගින් අනාවසර ක්‍රියා වළකින අතර එය පාරිසරික සංචාරක කටයුතු සඳහා ද හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතයෙන් ඉවත් වී ඇති ප්‍රදේශ යොදා ගත හැක. යෝජිත හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතයේ මායිම වෙනස් කිරීම අවශ්‍ය නැත. (බදගිරිය වැව වටා)

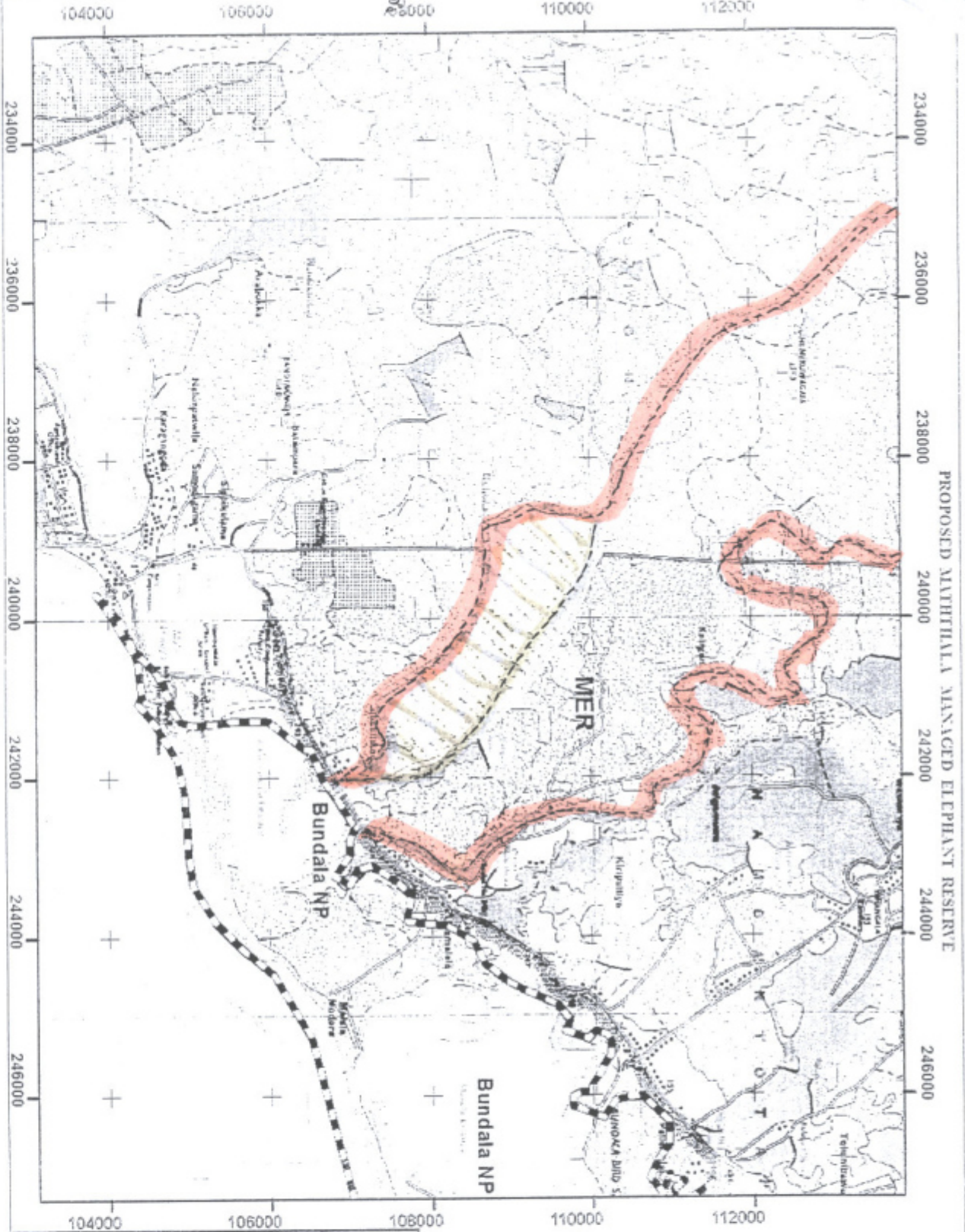
IV. Best Life හෝටලය

අදාළ හෝටලය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ප්‍රකාශිත කළාපය තුළ මෙන්ම යෝජිත හම්බන්තොට වන අලි කලමනාකරණ රක්ෂිතය තුළ පිහිටා ඇත. මේ සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සැලසුම් අනුමැතිය ලබා දී නොමැති බවත්, අතුරු බෙදුම සඳහා (Sub Division) ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් පිවිසුම් මාර්ගයක් තිබිය යුතු බවට අනුමත කර ඇත. මෙම අතුරු බෙදුමේ විවෘත කළාපයක් ලෙස පවත්වාගෙන යා යුතු කොටසේ මෙම හෝටලය ඉදිකර ඇත. එබැවින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට අනුව මෙම අතුරු බෙදුම වැරදි බව ප්‍රකාශ විය. එමෙන්ම මෙම හෝටලය ඉදිකිරීමට පෙර වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබාගෙන නොමැති අතර මෙය වන අලින් බහුලව ගැවසෙන ප්‍රදේශයක ඉදිකර ඇත. මෙම ඉඩම සඳහා සින්නක්කර අයිතියක් පවතින බව ප්‍රකාශ වේ. ඒ අනුව තීරණය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් අදාළ ලේඛණ පරීක්ෂා කර බලා විධිමත් අනුමැතියක් දිය හැකිද යන්න සොයා බැලීම හා එතෙක් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා නොදීම.

- * No further expansion.
- * Collective decision.

 මංජුල අමරරත්න
 අධ්‍යක්ෂ (මෙහෙයුම්)
 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

* BS&AMP proposal to installing
 cable cars in Maritala Area.

PROPOSED MUTHITALA MANAGED ELEPHANT RESERVE

Legend

- Proposed Muthitala Managed Elephant Reserve
- MER Muthitala boundary
- International boundary
- National Park boundary
- Road / Waterway

Scale 1:25,000
 SRTM 30m
 © 2010 Department of Wildlife Conservation

232

“Among carnivores cats stand supreme in equipment of tooth and claw, and supreme again in that combination of grace, strength and agility which is the mark of the tribe.”

- S.H Prater

With the ability to thrive not just in forests like the tiger or open savanna like the lion, the leopard or panther is the most successful big cat in terms of colonizing new and varied terrain. That these felids can subsist on a host of small prey species as well as their traditional medium-size ungulate prey increases their impressive ability to live in all manner of habitat. This is perhaps why these adaptable carnivores have spread virtually throughout Asia and roam over all of Africa except for the Sahara (S.H Prater, 1965). Despite this renowned adaptability the leopard is fast disappearing, relegated to smaller and smaller pockets across its range. A thriving world market for its skins during the late 1960s combined with steady and continuing habitat loss caused the United States to list the leopard as an endangered species throughout its range in March 1972. Three years later the leopard was added to Appendix I of the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES), which completely restricted any trade in leopard products (Baily, 1992). While the southern African species' have since been down-listed to threatened the Asian species' remain on the endangered list.

The Sri Lankan leopard (*Panthera pardus kotiya*)

The origin of the leopard on the subcontinent of India is unknown but it is believed that it migrated down from the North/West passes and from here spread out across the realm (S.H. Prater, 1965). Initially it was believed that this is the only leopard population to have evolved as the top predatory carnivore in its ecosystem, having been isolated from intra-guild competition since Sri Lanka split off from the Indian sub-continent (Guggisberg 1975; Miththapala et al. 1996; Turner 1997). The sea level rise that separated Sri Lanka was ~5,000-10,000 ybp (Deraniyagala 1992; Anderson 1998; Yokoyama et al. 2000). Deraniyagala (1939) reported a lower carnassial in an alluvial deposit in the southwestern wet zone from which he erected a new sub-species of lion (*Panthera leo sinhaleyus* Deraniyagala 1938). The frequent reference to the lion in Sri Lankan history, art, legend and folklore were seen to further support their likely existence (Deraniyagala 1958). However the Sinhalese (“people of the lion”) are believed to have come to Sri Lanka from north-western India, where the last outpost of the Asian lion (*Panthera leo*) remains today and it is these cultural links that appear to better explain the importance of the lion as symbolic theme (deSilva 1981; Manamendra-Arachchi 2005). The support for it being a separate sub-species is debatable but nonetheless it appears to have become extinct on the island before the arrival of culturally modern humans ca. 37,000 ybp (Manamendra-Arachchi 2005). More recent fossil discoveries indicate that at one time tigers (*Panthera tigris*) also inhabited the island, having arrived prior to the latest glacial maximum ca. 20,000 ybp (Manamendra-Arachchi 2005). The tiger fossil evidence, a right middle phalanx, was C14 dated to ~16,500 ybp (Manamendra-Arachchi 2005).

That the leopard is now the only large mammalian predator in Sri Lanka makes this a unique location in which to conduct a study. This extended lack of large felid competition, unknown elsewhere, is perhaps the reason behind the Sri Lankan leopard's purportedly more diurnal and less arboreal habits than its continental brethren (Muckenhirn and Eisenberg, 1973). Being the sole large predatory carnivore in the Sri Lankan ecosystem also drastically increases its role as a potential keystone species, helping to determine the densities and numbers of prey species such as spotted/axis deer (*Axis axis*), barking deer (*Muntiacus muntjak*), wild boar (*Sus scrofa*) and sambhur (*Cervus unicolor*).

In Sri Lanka the current population of leopards roaming the island is estimated at 750-1000 adult individuals (Kittle & Watson 2008; IUCN 2016). The numbers of these elusive animals have decreased substantially over the last century. This was originally due to game hunting during colonial times and later through poaching for skins. The passage of the Fauna and Flora Protection Ordinance of 1938 put leopards under legal protection, however poaching both inside and outside protected areas continued unabated (Muckenhirn and Eisenberg, 1973). Even today poaching outside and within the country's national parks is far from a thing of the past. From January 2001 to the present there have been at least 35 leopards killed by poachers in Sri Lanka.

However the major causes for population decline- habitat loss and fragmentation - are less direct and if anything, more difficult to mitigate. With a burgeoning human population already surpassing 19 million and the territorial constraints inherent in island ecosystems, the destruction of leopard habitat for human use is more evident than ever. That there is a concerted effort in the country to become self-sufficient, especially in the production of rice, compounds the problem of human/leopard interactions as more and more land area is converted into paddy for agricultural utilization. Maintaining a balance between the needs of the people of Sri Lanka and the requirements of the island's wildlife is a fundamental goal for the WWCT.

The Future

Devising a balanced conservation strategy for the Sri Lankan leopard is becoming more and more important and it is hoped that by gaining insight into the demography, range use and behaviour patterns of the leopards this study can provide an initial, solid groundwork from which informed and progressive decisions can be made. For the habitat of the leopard is fast disappearing and if this remarkable species is to be preserved in the remaining habitable pockets an increased understanding of them is essential.

In Sri Lanka it is the elephant (*Elephas maximus*) that has been used as the flagship species for conservation (P. Fernando 1993,1997, 1998; Jayawardene 1994; Santiapillai and Jackson 1990). The leopard, other than for a few indirect studies in the past (Eisenberg & Lockhart, 1971; Santiapillai et al, 1982, de Silva & Jayaratne, 1994), was largely ignored and its conservation not adequately addressed until recently. The last decade has seen a change, with the leopard taking a more prominent place in Sri Lanka and the work of WWCTs Leopard Project addressing the earlier lack of scientific data and specific conservation. The importance of this ongoing full-scale leopard research project is therefore critical for the preservation of this vital predator species.

Project Impetus: The conservation of the Sri Lankan leopard in its natural habitat.

The main thrust behind our research is the future conservation of the Sri Lankan leopard (*Panthera pardus kotiya*) in its natural habitat. It has long been accepted that no comprehensive and cohesive species conservation strategy can be mapped out, let alone implemented without a thorough grounding in the life history of the species in question. By studying the fundamental aspects of leopard ecology – including range use, diet and sociability - and behaviour we are attempting to fill the void that existed in this regard in Sri Lanka.

In addition, working closely with leopards in the country has acted to increase our awareness of the myriad problems facing this important species. Such threats as habitat depletion and encroachment are a common phenomenon for thousands of species across the globe and they exert a similarly severe pressure in Sri Lanka. While our experiences in our Yala site have been insightful in this regard, it is our current and future work in other, unprotected parts of the country that will provide a more rounded understanding of the degree to which these human-expansion induced problems exist. We plan to

document as much as possible the extent of actual and potential leopard habitat in the study areas, the connectivity between forest patches and leopard populations (see Forest Connections) as well as the amount of human disturbance within these patches. This is necessary for future management planning, taking into account the spatial attributes determining leopard home range organization.

Another threat that often works hand in hand with the increased leopard-human interactions resulting from habitat loss, is poaching. Together with various interested parties in Sri Lanka we are attempting to both document poaching within the country as well as attempt to understand the source of demand for leopard products locally, regionally and internationally. See Anti Poaching Initiatives.

The role that the Sri Lankan leopard plays, not only as the main predator but also the only substantial predator in the ecosystem, needs badly to be determined for it has the potential to be of immense importance. The leopard may truly be a keystone species whose existence is essential to the present environmental balance. Removing this top cat from the arid zone environment for example, might drastically change the population structure of its present prey species. It could also cause dramatic consequences for a host of species lower on the food chain that appear to depend at least to some degree on leopard hunting success. Furthermore with prey populations unconstrained, overgrazing has the real potential to alter the very morphology of the ecosystem.

As over grazing tends to make barren fertile lands; this in turn can influence and change the quality and type of land usable not only for the wildlife within these habitats but also for the humans living within and around these areas.

Whether the leopard really is a keystone species in Sri Lanka and the types of cascading effects that its presence exerts on the lower trophic levels are questions that the WWCT is interested in addressing.

WL/6/4/38

Marine management unit

2018.01.22

General Audit Division

Sea turtle Hatcheries

This is with reference to the discussion held on 22 January 2018 on above matter.

02. In pursuance to the discussion, forwarding herewith list of the Sea turtle Hatcheries Under the Department of Wildlife Conservation for your kind attention.

1. Bundala National park

1.1 Udamalala

1.2 Uraniya

2. Kumana national park

From Kirigalbe to Bagurumoya

3. Rakawa

4. Hambanthota

5. Dodanduwa

Asanka Gunawardana
Ranger 1

අලුතින් - 1

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1612/37 - 2009 ජූලි 31 වැනි සිකුරාදා - 2009.07.31

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

එල්. සී. බී. 9/73.

(469 වැනි අධිකාරය වූ) වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

(469 වැනි අධිකාරය වූ) වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනතේ 71 වැනි වගන්තිය යටතේ පාරිසරික සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද නියෝග.

පාඨලී වම්පික රණවක,
පාරිසරික සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍ය.

2009 ජූලි මස 30 වැනි දින,
කොළඹ,
පාරිසරික සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ දී ය.

නියෝග

2008 ජූලි මස 15 වැනි දින අංක 1558/8 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන ලද නියෝගවලින් අවසන් වරට සංශෝධිත 1938 අප්‍රේල් මස 29 වැනි දින අංක 8366 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන ලද 1938 වැනි සත්ව හා වෘක්ෂලතා නියෝග පහත දැක්වෙන පරිදි වැඩි දුරටත් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

(1) ඒ නියෝගයේ 4 වැනි නියෝගය වෙනුවට පහත දැක්වෙන නියෝගය ආදේශ කිරීමෙන් —

“4. (1) පහත දක්වා ඇති I වැනි හෝ II වැනි උපලේඛනයේ දක්වා ඇති පරිදි I වැනි වර්ගය හෝ II වැනි වර්ගය යටතට ගැනෙන ජාතික වනෝද්‍යානයකට ඇතුළු වන සෑම තැනැත්තකු විසින්ම, ඒ උපලේඛනවල I වැනි කීරයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති පුද්ගල වර්ගය සම්බන්ධයෙන් පිළිවෙලින් II වැනි කීරයේ සහ III වැනි කීරයේ නිශ්චිතව සඳහන් කොට ඇති අනු ප්‍රමාණය අනුව වූ උද්‍යාන ප්‍රවේශ ගාස්තුවක් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

IA - G 11494 — 1085 (2009/07)

(2) ශාස්තුව ගෙවන තැනැත්තා වෙත අවස්ථාවෝචිත පරිදි I වැනි වර්ගයේ හෝ II වැනි වර්ගයේ උද්‍යානයකට ඇතුළු වීමට ඔහුට බලය දෙමින් අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ අවසර පත්‍රය නිකුත් කරනු ලබන්නේ යම් නියමයන් සහ කොන්දේසි වලට යටත්ව ද, එකී නියමයන් හා කොන්දේසි එකී අවසර පත්‍රයේ ඇතුළත් විය යුතු ය.

(3) (2) වැනි ඡේදයේ නියමයන් ප්‍රකාර නිකුත් කරන ලද කිසිදු අවසර පත්‍රයක් අදාළ ජාතික උද්‍යානයෙන් අවසර පත්‍රය අදාළවන තැනැත්තා නික්ම ගිය පසු තවදුරටත් වලංගු අවසර පත්‍රයක් ලෙස සලකනු නොලැබිය යුතු ය.

එසේ වුව ද, එම දිනයේ ම දිවා කාලය තුළ අවස්ථා දෙකක දී I වැනි වර්ගයේ උද්‍යානයකට ඇතුළුවීමට අරමුණු කරන යම් තැනැත්තකුට පහත දක්වා ඇති I වැනි උපලේඛනයේ IV වැනි කීරයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති පරිදි යම් ප්‍රමාණයක ප්‍රවේශ ගාස්තු ගෙවීමට නියම කරනු ලැබිය යුතු ය.

එසේ ම තවදුරටත්, එම දිනයේ ම දිවා කාලයේ වෙන් වෙන් අවස්ථා දෙකක දී ම I වැනි වර්ගයේ උද්‍යානයකට ඇතුළුවීමට අරමුණු කරන යම් තැනැත්තකු විසින්, පළමු වරට උද්‍යානයට ප්‍රවේශ වන අවස්ථාවේ දී ඔහු විසින් ගෙවීම් සිදුකරන විට මෙහි III වැනි උපලේඛනයේ දක්වා ඇති ආකෘති පත්‍රය සම්පූර්ණ කර උද්‍යාන කාර්යාලයට භාර දිය යුතු ය. ශාස්තුව ගෙවන තැනැත්තකුට එම දිනයේ ම දිවා කාලයේ වෙන් වෙන් අවස්ථා දෙකක දී I වැනි වර්ගයේ උද්‍යානයකට ඇතුළුවීමට ඔහුට බලය දෙමින් අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු අතර ඒ අවසර පත්‍රයේ එය නිකුත් කරනු ලබන්නේ යම් නියම හා කොන්දේසි වලට යටත්ව ද, එකී නියම සහ කොන්දේසි ඇතුළත් කළ යුතු ය.

I වැනි උපලේඛනය - I වැනි වර්ගය

රුහුණු (යාල), උඩවලව, විල්පත්තු, හෝර්ටන්තැන්න සහ මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යාන වලට ප්‍රවේශ වීමේ ගාස්තු

අංකය	I වැනි කීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි කීරුව අදාළ ශාස්තුව (දිවා පැමිණීම)	III වැනි කීරුව අදාළ ශාස්තුව (රාත්‍රී නවාතැන් ගැනීම)	IV වැනි කීරුව අදාළ ශාස්තුව (එම දිනයේ ම දිවා කාලය තුළ දෙවතාවක් පැමිණීම)
1	දේශීය වැඩිහිටියෙක් හෝ දේශීයව නේවාසික වැඩිහිටියෙක්	රු. 60.00	රු. 120.00 - එක් දිනකට	රු. 100.00
2	විදේශීය වැඩිහිටියෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 15.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	ඇමරිකානු ඩොලර් 30.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් (දිනකට)	ඇමරිකානු ඩොලර් 25.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්
3	දේශීය ළමයෙක් හෝ දේශීය නේවාසික ළමයෙක් (අවුරුදු 6 සහ 12 අතර)	රු. 30.00	රු. 60.00 - (දිනකට)	රු. 50.00
4	විදේශීය ළමයෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 8.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	ඇමරිකානු ඩොලර් 16.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් (දිනකට)	ඇමරිකානු ඩොලර් 12.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්
5	පාසැල් ළමුන් (එක් ළමයෙකුට)	රු. 20.00	-	-
6	රුහුණු (යාල) ජාතික උද්‍යානයේ කොටස II වෙත යාමට තැනැත්තන් 10ට නොවැඩි ගණනකින් සමන්විත කණ්ඩායමක් සඳහා	රු. 2500.00	-	-

II වැනි උපලේඛනය - II වැනි වර්ගය			
වෙනත් සියළු ජාතික වනෝද්‍යාන සඳහා ප්‍රවේශ වීම් ගාස්තු			
අංකය	I වැනි තීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි තීරුව අදාළ ගාස්තුව (දිවා පැමිණීම)	III වැනි තීරුව අදාළ ගාස්තුව (රාත්‍රී නවාතැන් ගැනීම)
1	දේශීය වැඩිහිටියෙක් හෝ දේශීය නේවාසික වැඩිහිටියෙක්	රු. 40.00	රු. 80.00 දිනකට
2	විදේශීය වැඩිහිටියෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 10.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	ඇමරිකානු ඩොලර් 20.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් (දිනකට)
3	දේශීය ළමයෙක් හෝ දේශීය නේවාසික ළමයෙක් (අවුරුදු 6 සහ 12 අතර)	රු. 20.00	රු. 40.00 (දිනකට)
4	විදේශීය ළමයෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 5.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	ඇමරිකානු ඩොලර් 10.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් (දිනකට)
5	පාසැල් ළමුන් (එක් ළමයෙකුට)	රු. 10.00 ¹	

III වැනි උපලේඛනය

*රුහුණු (යාල), උඩවලව, හෝර්ටන්හැන්ත සහ මීන්තේරිය ජාතික වනෝද්‍යානවලට ඇතුළත් වන තැනැත්තන් විසින් සම්පූර්ණ කළ යුතු ආකෘති පත්‍රය

(එකම දිනයේ දිවා කාලය තුළ දෙවතාවක් පැමිණීම සඳහා)
(රිසිට්පත් අංකය : .....)

අංකය	I වැනි තීරුව සංචාරකයාගේ නම	II වැනි තීරුව සංචාරකයා විදේශිකයකු නම් විසා අංකය සහ මාදිලිය	III වැනි තීරුව ජාතික හැඳුනුම්පත් අංකය/ ගමන් බලපත්‍ර අංකය	IV වැනි තීරුව ප්‍රවේශය සහතික කරන නිලධාරියාගේ අත්සන	
				1 වර පැමිණීම වේලාව	2 වර පැමිණීම වේලාව
1					
2					
3					

*මෙම ආකෘති පත්‍රය පිටපත් 4 කින් යුක්ත විය යුතු ය. සම්පූර්ණ කළ පිටපත් 2 ක් අවසර පත්‍රය නිකුත් කරන නිලධාරියා විසින් රඳවා ගත යුතු ය. අනෙක් පිටපත් දෙක ඒ සඳහා ඉල්ලුම් කරන තැනැත්තා භාරයේ තබා ගතයුතු අතර අදාළ නැරඹීම සඳහා ප්‍රවේශ කවුළුවේ උද්‍යාන නිලධාරියන් වෙත ඒවා භාර දිය යුතු ය. නිකුත් කරන ලද අවසර පත්‍රය එක් එක් දිනය අවසානයේ සංසන්දනය කොට බලනු ලැබිය යුතු ය.

නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍රයකට අදාළ කොන්දේසි

1. මෙම අවසර පත්‍රය අත්සතු කළ නොහැක.
2. නිශ්චිතව සඳහන් කරන ලද උද්‍යානයකට ඇතුළුවීමට අරමුණු කරන තැනැත්තන් විසින් පළමුවරට ඇතුළු වීමට පෙර, මෙහි සියළු තොරතුරු ඇතුළත් කර අදාළ උද්‍යාන පිවිසුම් කවුළුවට වාර්තා කළ යුතු ය.
3. පිවිසුම් කවුළුවේ දී අවසර පත්‍රය ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ යම් නිලධාරියකුට ද, එකී උද්‍යාන නිලධාරියා විසින් එහි අතුළත් කළ නම් සඳහන් සියළු තැනැත්තන්ගේ අදාළ හඳුනාගැනීමේ ලේඛන (ජාතික හැඳුනුම්පත/විදේශ ගමන් බලපත්‍රය) පරීක්ෂා කර බැලිය යුතු ය. ඔහු විසින් සියළු පිටපත් අත්සන් කර පිටපත් දෙකක්, ඇතුළුවන පාර්ශවයට ආපසු භාර දිය යුතු ය.
4. සියළුම තැනැත්තන්ට ඒ තැනැත්තන්ගේ අදාළ හඳුනාගැනීමේ ලේඛන (ජාතික හැඳුනුම්පත/විදේශ ගමන් බලපත්‍රය) ඔවුන් ලගම තබා ගැනීමට නියම කළ යුතු ය. හඳුනා ගැනීමේ ලේඛනයක් නොමැති කිසිදු තැනැත්තකුට උද්‍යානයට ඇතුළුවීමට අවසර දෙනු නොලැබිය යුතු ය.
5. ද්විත්ව ප්‍රවේශවීමේ බලපත්‍ර, උපරිමය දහ දෙනෙකුගෙන් සමන්විත පුද්ගල කණ්ඩායමකට පමණක් නිකුත් කළ යුතු ය.
6. කණ්ඩායමේ 10 දෙනෙකුට වඩා සිටින්නේ නම්, 10 දෙනා බැගින් වන එක් එක් කණ්ඩායම විසින් වෙන් වෙන් බලපත්‍ර සඳහා ඉල්ලුම් කරනු ලැබිය යුතු ය.
7. කණ්ඩායමේ 10 දෙනා ගණනය කිරීමේ දී වාහනආශ්‍රිත රියදුරු ද එක් තැනැත්තකු ලෙස ගණන් ගනු ලැබිය යුතු ය.
8. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරියන් විසින් පරීක්ෂා කරනු ලැබීම සඳහා, අවසර පත්‍රය සියළු වේලාවන් හි ලග තබාගත යුතු ය.
9. උද්‍යානයට සංචාරක සේවා සපයන වාහන අයිතිකරුවන් සහ රියදුරන් විසින් ඔවුන්ගේ වාහන භාවිත කරමින් උද්‍යානයට පිවිසෙන සංචාරකයන් ඉහත කොන්දේසි වලට අනුකූල වන බවට සහතික විය යුතු ය. ඔවුන් විසින් එසේ කිරීමට අපොහොසත් වේ නම් සහ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් විමර්ශනයක් පැවැත්වීමේ දී සතුටුදායක විස්තරයක් සැපයීමට ඔවුන්ට නොහැකි වන්නේ නම් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් ඒ වාහන අවම වශයෙන් මාස හයක කාලයක් සඳහා වත් උද්‍යානයට ඇතුළු වීම තහනම් කළ යුතු ය.

(2) 4 අ නියෝගයේ වාහන සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිතව සඳහන් කරන ලද ගාස්තු වෙනුවට පහත දැක්වෙන අළුත් ගාස්තු ආදේශ කිරීමෙන් -

I වැනි කිරුළ වාහන වර්ගය		II වැනි කිරුළ අදාළ ගාස්තුව රු. ශත
01	එක් එක් ජීප් රථය හෝ ඩබල් කැබ් රථය සඳහා	250.00
02	එක් එක් කාරය සඳහා	125.00
03	එක් එක් වෑන් රථය සඳහා	250.00
04	මගීන් ප්‍රවාහනය කරන එක් එක් බස් රථය හෝ ලොරි රථය සඳහා	400.00
05	එක් එක් බෝට්ටුව සඳහා	125.00" ;

(3) එහි 4 ආ නියෝගය වෙනුවට පහත දැක්වෙන නියෝගය ආදේශ කිරීමෙන් -

"4 ආ (1) එක් දිනක් සඳහා 10 දෙනෙකුට නොවැඩි පුද්ගලයන් කණ්ඩායමක් සම්බන්ධයෙන්, එක් එක් වැඩිහිටියකුට පහත දක්වා ඇති නිශ්චිතව සඳහන් කරන ලද උද්‍යානයක සංචාරක බංගලාවක නැවතීමේ ශාලාවක හෝ කඳවුරු බිමක නැවතී සිටීමට වෙන්කර ගැනීම සඳහා ගෙවිය යුතු ගාස්තු පහත දක්වා ඇති පරිදි විය යුතු ය.

"අ" වර්ගය

මාදිලිය I

පහත දැක්වෙන සංචාරක බංගලා -

හෝට්ටන් තැන්න, උඩවලවේ, වස්ගොමුව, විල්පත්තු, කවුඩුල්ල සහ රුහුණු (යාල) ජාතික වනෝද්‍යානවල පිහිටි ගිනිහිරිය, ගෝනවිද්දගල, පොකුණුතැන්න, මහවැලි, වවුල්ඇබේ, කොක්මොවේ, පතික්කවිල, තලවිල, මානවිල, මැණික් සොරොව්ව සහ මන්ඩප්පි සංචාරක බංගලාව.

අංක	I වැනි තීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි තීරුව නවාතැන් ගාස්තුව	III වැනි තීරුව රේදිපිළි ගාස්තුව රු. ශත
1	දේශීය වැඩිහිටියෙක් හෝ දේශීය නේවාසික වැඩිහිටියෙක්	රු. 350.00	75.00
2	විදේශීය වැඩිහිටියෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 15.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	75.00

මාදිලිය II

පහත දැක්වෙන සංචාරක බංගලා -

හෝට්ටන් තැන්න, වස්ගොමුව, උඩවලව, රුහුණු (යාල) සහ මාදුරුමය ජාතික වනෝද්‍යාන වල පිහිටි මහඵලිය, කඳුරුපිටිය, සිනුගල, තිඹිරිමන්කඩ, වෙහෙරගොල්ල, තල්ගස්මංකඩ, හීන් ඒව සහ එඹේරුඇටමුල්ල සංචාරක නිවාස.

අංක	I වැනි තීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි තීරුව නවාතැන් ගාස්තුව	III වැනි තීරුව රේදිපිළි ගාස්තුව රු. ශත
1	දේශීය වැඩිහිටියෙක් හෝ දේශීය නේවාසික වැඩිහිටියෙක්	රු. 250.00	75.00
2	විදේශීය වැඩිහිටියෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 15.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	75.00

මාදිලිය III

රුහුණු (යාල) ජාතික වනෝද්‍යානයේ පිහිටා ඇති මහපිලව, නව බුක්කුව, පැරණි බුක්කුව සහ වරහන සංචාරක බංගලා -

අංක	I වැනි තීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි තීරුව නවාතැන් ගාස්තුව	III වැනි තීරුව රේදිපිළි ගාස්තුව රු. ශත
1	දේශීය වැඩිහිටියෙක් හෝ දේශීය නේවාසික වැඩිහිටියෙක්	රු. 450.00	75.00
2	විදේශීය වැඩිහිටියෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 15.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	75.00

* මාදිලිය IV

ලුණුගම්වෙහෙර ජාතික වනෝද්‍යානයේ පිහිටි කලගෙදිගන සහ වෙහෙරගල සංචාරක බංගලා -

අංක	I වැනි තීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි තීරුව නවාතැන් ගාස්තුව	III වැනි තීරුව ලේඛිලි ගාස්තුව රු. ශත
1	10 දෙනෙකුට අඩු දේශීය නේවාසික කණ්ඩායමකට අදාළ අවම ගාස්තුව	රු. 10,000.00	75.00 (එක් අයෙකුට)
2	10 දෙනෙකුට අඩු විදේශීය කණ්ඩායමකට අදාළ අවම ගාස්තුව	ඇමරිකානු ඩොලර් 200.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	75.00 (එක් අයෙකුට)
3	දේශීය නේවාසික කණ්ඩායම් සම්බන්ධයෙන්, එකී කණ්ඩායම 10 කට වැඩි වන්නේනම්, එක් අයෙකු සඳහා අමතර ගාස්තුව	රු. 800.00	75.00 (එක් අයෙකුට)
4	විදේශීය කණ්ඩායම් සම්බන්ධයෙන්, එකී කණ්ඩායම 10 කට වැඩි වන්නේනම්, එක් අයෙකු සඳහා අමතර ගාස්තුව	ඇමරිකානු ඩොලර් 15.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	75.00 (එක් අයෙකුට)

* අදාළවන කොන්දේසි :-

1. කණ්ඩායම දේශීය වුව ද, විදේශීය වුව ද, 20 දෙනෙකුට වැඩි පිරිසකගෙන් සමන්විත නොවිය යුතු ය.
2. කණ්ඩායමක් 10 දෙනෙකුට අඩු පිරිසකගෙන් සමන්විත වනවිට, අවම ගාස්තුව ගෙවිය යුතු ය.
3. 10 දෙනෙකුට වැඩි පිරිසකගෙන් සමන්විත වන කණ්ඩායමක් අවම ගාස්තුව ගෙවිය යුතු අතර, අමතර එක් එක් අයකු, සඳහා අමතර ගාස්තුවක් අමතරව ගෙවිය යුතු ය.

"ආ" - වර්ගය

ගල්මය සහ අංගම්මැඩිල්ල වනෝද්‍යානවල පිහිටා ඇති එක්ගල් මය සහ අංගම්මැඩිල්ල සංචාරක නිවාස -

අංක	I වැනි තීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි තීරුව නවාතැන් ගාස්තුව	III වැනි තීරුව ලේඛිලි ගාස්තුව රු. ශත
1	දේශීය වැඩිහිටියෙක් හෝ දේශීය නේවාසික වැඩිහිටියෙක්	රු. 150.00	75.00
2	විදේශීය වැඩිහිටියෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 15.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්	75.00

අං
4
5
6
7
8

"ඇ" - වර්ගය

රුහුණු (යාල) සහ හෝටන් තැන්න ජාතික වනෝද්‍යානවල ඇති "වන නිවහන" නවාතැන සහ "පොදු නිදන ශාලාව" යන නවාතැන්වල රාත්‍රියක් නවාතැන් ගැනීම සඳහා

අංකය	I වැනි තීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි තීරුව නවාතැන් ගාස්තුව
1	දේශීය වැඩිහිටියෙක් හෝ දේශීය නේවාසික වැඩිහිටියෙකු	රු. 100.00
2	විදේශීය වැඩිහිටියෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 8.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්

"ඈ" - වර්ගය

කවර හෝ ජාතික වනෝද්‍යානයක එක් රැයක් නවාතැන් ගැනීම සඳහා

අංකය	I වැනි තීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි තීරුව නවාතැන් ගාස්තුව
1	දේශීය වැඩිහිටියෙක් හෝ දේශීය නේවාසික වැඩිහිටියෙක්	රු. 600.00
2	විදේශීය වැඩිහිටියෙක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 15.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්

(4) ඒ නියෝගවල '4 ඇ' නියෝගය වෙනුවට පහත දැක්වෙන නියෝග ආදේශ කිරීමෙන් :-

"4 ඇ. යම් ජාතික උද්‍යානයක දිවා කාලයේ පැමිණෙන හෝ රාත්‍රී නවාතැන් ගන්නා සෑම තැනැත්තකු විසින් ම පහත දක්වා ඇති IV උපලේඛනයේ පිළිවෙලින් තීරු අංක I හි නිශ්චිතව සඳහන් කරන ලද පුද්ගල වර්ගය සම්බන්ධයෙන් තීරු අංක II හි නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති යම් ප්‍රමාණයන්ගෙන් වූ සේවා ගාස්තුවක් ගෙවනු ලැබිය යුතුය.

උපලේඛනය IV

සියළුම ජාතික උද්‍යානවලට දිවා කාලයේ පැමිණීම සහ රාත්‍රී නවාතැන් ගැනීම වෙනුවෙන් වූ ගාස්තු :

අංකය	I වැනි තීරුව පුද්ගල වර්ගය	II වැනි තීරුව අදාල ගාස්තුව (එක් කණ්ඩායමක් සඳහා)
1	දිවා කාලය තුළ එක්වරක් පැමිණීම - දේශීය සංචාරක කණ්ඩායමක්	රු. 300.00
2	දිවා කාලය තුළ එක්වරක් පැමිණීම - විදේශීය සංචාරක කණ්ඩායමක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 8.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්
3	දිවා කාලය තුළ දෙවරක් පැමිණීම - දේශීය සංචාරක කණ්ඩායමක්	රු. 600.00
4	දිවා කාලය තුළ දෙවරක් පැමිණීම - විදේශීය සංචාරක කණ්ඩායමක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 16.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්
5	කඳවුරු බිමක, වන නිවහනක හෝ පොදු නිදන ශාලාවක රාත්‍රී නවාතැන් ගන්නා දේශීය සංචාරක කණ්ඩායමක්	රු. 400.00
6	කඳවුරු බිමක, වන නිවහනක හෝ පොදු නිදන ශාලාවක රාත්‍රී නවාතැන් ගන්නා විදේශීය සංචාරක කණ්ඩායමක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 12.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්
7	සංචාරක නිවාසයක රාත්‍රී නවාතැන් ගන්නා දේශීය සංචාරක කණ්ඩායමක්	රු. 700.00
8	සංචාරක නිවාසයක රාත්‍රී නවාතැන් ගන්නා විදේශීය සංචාරක කණ්ඩායමක්	ඇමරිකානු ඩොලර් 35.00 ක් හෝ ඊට සමාන මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින්

4 ඇ. (1) මෙම නියෝගවල කාර්යයන් සඳහා මේ රටේ වාසය කිරීම සඳහා විසා ලබාගෙන ඇති විදේශිකයන් දේශීය සංචාරකයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(2) සංචාරක නිවාසයක් හෝ නවාතැනක එක් කණ්ඩායමක් සඳහා වෙන්කළ හැකි උපරිම කාල සීමාව දින තුනක් විය යුතු ය.

(3) වෙනත් ආකාරයකින් නිශ්චිතව සඳහන් කොට නැත්නම්, කඳවුරු බිමක හෝ උද්‍යාන සංචාරක නිවාසයක නවාතැන් ගත හැකි උපරිම සංඛ්‍යාව වැඩිහිටියන් පමණක් නම්, තැනැත්තන් දහදෙනෙකු (10) විය යුතුය. කණ්ඩායමට ළමයින් ඇතුළත් වේ නම් සංඛ්‍යාව දොළොස් දෙනෙකු (12) විය යුතු ය.

4. ඉ. 4, 4අ, 4ආ සහ 4ඇ නියෝගවල නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති සියලු ගාස්තු, 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත වූ බදු පනත ප්‍රකාර එකතු කළ අගය මත වූ බදු ගෙවීමට යටත් විය යුතු ය.

(5) 2008 ජූලි මස 15 වැනි දින අංක 1558/8 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ පළකරන ලද නියෝග මෙයින් පරිච්ඡේද කරනු ලැබේ.

08-357

ඔබේ අංකය :-වී/1/12/3/476

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව,
බත්තරමුල්ල.

2017 ජූලි මස 21 වන දින.

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව.

උඩවලව ජාතික උද්‍යාන මූලස්ථානයේ සිදුවන මුදල් වංචා සම්බන්ධව විමර්ශනය කිරීම.

ඔබේ සමාංක හා 2017.03.21 දානමින් යුත් ලිපිය ප්‍රකාරව සිදුකරන ශීර්ෂ ගත සිද්ධිය සම්බන්ධ මූලික විමර්ශන කටයුතු මේ වන විට සිදුකරමින් පවතින අතර, එකී මූලික විමර්ශනයේ 2017 ජූනි මස 30 දින වන විට ප්‍රගතිය ඇතුළත් මූලික විමර්ශන අතුරු වාර්තාව පහත පරිදි වේ.

මෙම විමර්ශනයේ විෂයගත සිද්ධිය හා සම්බන්ධ සමස්ත කරුණු විමර්ශනය කිරීමේදී විමර්ශන කාල පරිච්ඡේදය ලෙස 2016.01.01 දින සිට 2017.03.21 දින දක්වා එකී දිනයද ඇතුළත් වූ කාල පරිච්ඡේදය යොදාගෙන ඇති අතර, එම කාලයට අදාළව උඩවලව උද්‍යාන මූලස්ථාන කාර්යාලය මඟින් සංචාරකයින් උද්‍යානයට ප්‍රවේශ කිරීමේදී ඒ සඳහා ගාස්තු අය කිරීමට භාවිතා කර ඇති පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර වලින් ලැබිය යුතු ආදායම් මුදල් නිසි පරිදි ගිණුම්ගත නොකර, සාවද්‍ය නැතහොත් අයථා ලෙස එකී ප්‍රවේශ පත්‍ර පිටපත්හි ඇතුළත් කරන දත්ත වෙනස්කර එම ආදායම් මුදල් කවුරුත් හෝ අයථා ලෙස උපයාගෙන ඇති බවට අනාවරණය වන්නේද යන්න තහවුරු කර ගැනීමට මෙම විමර්ශනය සිදුකරමින් පවතී. විමර්ශනයට පාදක කර ගත් කාල පරිච්ඡේදයේ පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර හැට දෙදහසකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් මේ දක්වා පරීක්ෂා කර ඇත.

මෙම විමර්ශන විෂයගත සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් 2017 මාර්තු මස 23 වන දින මූලික විමර්ශන කමිටුව විසින් ලබාදුන් පළමු අතුරු වාර්තාවේ එකී අවස්ථාවේ හඳුනාගත් තහවුරු සාක්ෂි අනුව කඩිනමින් ඉහළ කළමනාකාරිත්වය දැනුවත් කළ යුතු නිර්දේශයන් දෙකක් ලබා දුන් අතර, එම නිර්දේශයන් පහත සඳහන් වේ.

- 01. මූල්‍යමය අක්‍රමිකතාවයක් නැතහොත් ප්‍රවේශපත්‍ර ආදායම් මුදල් සාවද්‍ය පරිහරණයක් සිදුකර ඇති බවට මෙම විමර්ශනයේදී අනාවරණය වී ඇති පාරිසරික සංචාරක සහකාර නුවන් වාමර මුණසිංහ මහතාගේ රාජකාරී වැඩ තහනම් කිරීම.
- 02. උඩවලව ජාතික උද්‍යාන මූලස්ථාන කාර්යාලයේ ප්‍රවේශ පත්‍ර රාජකාරී නිත්‍ය ලෙස පැවරී ඇති කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර ජී.ඒ. රුපසිංහ මහතා තවදුරටත් එම ජාතික උද්‍යානයේ එකී රාජකාරීන් සිදුකිරීම මෙම විමර්ශනයේ ඉදිරි කටයුතු වලට අගතියක් විය හැකි බැවින්, ඒ පිළිබඳව අවධානයට ගෙන මෙම නිලධාරියා ස්ථාන මාරු කිරීම.

පූර්වයේ සඳහන් අතුරු වාර්තාව අනුව එම අවස්ථාවේ සාවද්‍ය පරිහරණය සිදුකර ඇති සම්පූර්ණ මුදල් ප්‍රමාණය රු. 113,729.25 වූ අතර, එය පැහැදිලි ලිඛිත සාක්ෂි අනුව පාරිසරික සංචාරක සහකාර නුවන් වාමර මුණසිංහ මහතා විසින් අයථා ලෙස උපයා ගෙන ඇති බවත් තහවුරු විය.

එසේ වුවත් විමර්ශන කටයුතු ඉදිරියට සිදුකරගෙන යාමේදී, විමර්ශනයට පාදක කරගත් කාල පරිච්ඡේදයේ උඩවලව උද්‍යාන මූලස්ථානයේ සංචාරක ප්‍රවේශ ගාස්තු අයකරන පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර පිටපත් (තෙවන පිටපත්) වෙනස්කර ඇති බවට ලිඛිත සාක්ෂි තුළින් මේ වන විට අනාවරණය වී ඇති නිලධාරීන් පහත පරිදි හඳුනාගෙන ඇත.

1. පාරිසරික සංචාරක සහකාර තුවන් වාමර මුණසිංහ මයා.
2. කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර ගොඩකන්ද ආරච්චිගේ රුපසිංහ මයා.
3. වන සත්ව නියාමක සේමසිංහ මුදියන්සේලාගේ කසුන් හර්ෂද සිල්වා මයා.
4. සංවර්ධන නිලධාරී විදාන ගමගේ ජගත් කුමාර මයා.

ඉහත සාවද්‍ය මුදල් පරිහරණය සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු බවට තහවුරු වී ඇති නිලධාරීන් ලබාදුන් ප්‍රකාශ පහත පරිදි මෙම විමර්ශන වාර්තාවේම කොටසක් ලෙස සලකා ඇමුණුම් ලෙස වාර්තාව අවසානයේ යා කර ඉදිරිපත් කර ඇත.

01. කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර ගොඩකන්ද ආරච්චිගේ රුපසිංහ මහතාගේ ප්‍රකාශය - ඇමුණුම 01
02. වන සත්ව නියාමක සේමසිංහ මුදියන්සේලාගේ කසුන් හර්ෂද සිල්වා මහතාගේ ප්‍රකාශය - ඇමුණුම 02
03. සංවර්ධන නිලධාරී විදාන ගමගේ ජගත් කුමාර මහතාගේ ප්‍රකාශය - ඇමුණුම 03

ප්‍රකාශ සාරාංශ.

වනසත්ව නියාමක සේමසිංහ මුදියන්සේලාගේ කසුන් හර්ෂද සිල්වා මහතාගේ ප්‍රකාශයේ සාරාංශය.

තමන් 2009.09.16 දින වනසත්ව නියාමකවරයෙකු ලෙස පත්වීම් ලබා උඩවලව උද්‍යාන මූලස්ථායට අනුයුක්ත කල බවත්, 2015.02.04 දින ගල්කොටුකන්ද බීට්ටු කාර්යාලයට ස්ථාන මාරු ලබා පැමිණ මේ දක්වා එහි රාජකාරී කරන බවත්, සේවයේ අවශ්‍යතාවය මත උද්‍යාන භාරකරුගේ දැනුම් දීමකට අනුව උඩවලව මූලස්ථාන කාර්යාලයේ ප්‍රවේශ පත්‍ර කවුළුවේ රාජකාරීන් සඳහාද ඇතැම් විට යන බවත්, විමර්ශන කමිටුව තමාගෙන් ප්‍රකාශයක් ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ඇති අවශ්‍යතාවය පැහැදිලි කර දුන් බවත්, එම මුදල් කවුළුවේ තමන් ඇතුළු තවත් නිදේශකු රාජකාරී කර ඇති බවත්, පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් කිරීමට අදාළව පරිගණක ගිණුමක් හා රහස් අංකයක් සකස් කරදීම සැලසුම් හා තොරතුරු තාක්ෂණ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ මාරසිංහ මහතා විසින් සිදුකළ බවත්, උඩවලව මූලස්ථාන කාර්යාලයේ පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් “ සුපර් යුසර් ” පාරිසරික සංචාරක සහකාර තුවන් වාමර මුණසිංහ මහතා බවත්, තමාගේ නමින් 2016.07.20 දින නිකුත් කර ඇති කුවිතාන්සි අංක 0837741 කුවිතාන්සියත් , 2016.11.29 වන දින තමාගේ නමින් නිකුත් කර ඇති 1052118 හා 1052135 අංක දරණ මුදල් කුවිතාන්සි දෙකත් තමා විසින් නිකුත් නොකල බවත්, 2016.07.20 දින උදේ 6.00 යේ පැයට මුදල් කවුළුවේ රාජකාරී තමන් භාරගෙන උදේ 11.30 පැයට පමණ මූලස්ථාන කාර්යාලයෙන් පිටත් වී දහවල් 12.30 පැයට ගල්කොටුකන්ද බීට්ටු කාර්යාලයට පැමිණි බවත්, 2016.07.20 දින 0837741 කුවිතාන්සිය නිකුත් කර ඇත්තේ 14.20 පැයට හා 14.17 පැයට යන අවස්ථා දෙකේදී බවත්, එම වේලාවේ තමන් ගල්කොටුකන්ද බීට්ටු කාර්යාලයට වාර්තා කර තිබූ බවත්, තමාගේ කේෂ්ත්‍ර සටහන් පොතේ ඒ පිළිබඳව සටහන් යොදා ඇති බවත්, 2016.11.29 වන දින උදේ 6.30 පැයට නඩු අංක 6113/14 දරණ නඩුවේ සාක්ෂි ලබාදීම සඳහා ඇඹිලිපිටිය මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය වෙත ගිය බවත්, එදින හවස් වන තුරු උසාවි රාජකාරී වල නිරත වූ බවත්, මෙම සාවද්‍ය නැතහොත් අයථා මුදල් උපයා ගැනීමට කවුරුන් හෝ තමාගේ පරිගණක රහස්‍ය අංකය භාවිතා කර වංචාකාරී ක්‍රියාවක් සිදුකර ඇති බවත්, පාරිසරික සංචාරක සහකාර තුවන් වාමර මුණසිංහ මහතා මෙම සාවද්‍ය මුදල් පරිහරණය සිදුකර ඇති බව තමන් තරයේ විශ්වාස කරන බවත් ප්‍රකාශ කර ඇත.

සංවර්ධන නිලධාරී විදාන ගමගේ ජගත් කුමාර මහතාගේ ප්‍රකාශයේ සාරාංශය.

2013.07.04 දින සංවර්ධන නිලධාරියෙකු ලෙස පත්වීම් ලබා අම්පාර සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයට අනුයුක්ත කල බවත්, 2014 නොවැම්බර් මාසයේ ස්ථාන මාරු ලබා උඩවලව මූලස්ථාන කාර්යාලයේ රාජකාරී සඳහා වාර්තා කල බවත්, එදින සිට මේ දක්වා එහි රාජකාරී කරන බවත්, අවශ්‍ය අවස්ථාවන් වලදී කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාරවරයාට සහාය දැක්වීම සිදුකරන බවත්, ඒ අනුව මුදල් කවුළුවේ රාජකාරී සිදුකිරීම සඳහා තමා වෙත පරිගණක ගිණුමක් සකස් කරදීම සිදුකලේ පාරිසරික සංචාරක සහකාර තුවන් වාමර මුණසිංහ මහතා බව තමන් වගකීමෙන් ප්‍රකාශ කරන බවත්, විමර්ශන නිලධාරීන් තමා වෙත පෙන්වන

2016.04.09 දිනට අදාළ කුචිතාන්සි අංක 0829897 කුචිතාන්සිය තමා විසින් නිකුත් කළ එකක් නොවන බවත් තමාගේ පරිගණක ගිණුමේ රහස් අංකය දැනගෙන, තමාගේ නමින් පරිගණකයට ඇතුළු වී වංචනික අදහසින් පාරිසරික සංචාරක සහකාර නුවන් වාමර මුණසිංහ මහතා මෙම ක්‍රියාව කර ඇති බවත් ප්‍රකාශ කර ඇත.

කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර ගොඩකන්ද ආරච්චිගේ රූපසිංහ මහතාගේ ප්‍රකාශයේ සාරාංශය.

2005.07.20 දින කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර නිලධාරියෙකු ලෙස උඩවලව ඇත් අතුරු සෙවනේ පිහිටා තිබූ මූල්‍ය සහකාර කාර්යාලයට අනුයුක්ත කළ බවත්, උඩවලව මූල්‍ය සහකාර කාර්යාලයට නව ගොඩනැගිල්ලක්, දැන් පිහිටා ඇති ස්ථානයේ ස්ථාපිත කිරීමෙන් පසු 2007 වර්ෂයේදී එහි රාජකාරී සඳහා තමන් අනුයුක්ත කළ බවත්, සහකාර අධ්‍යක්ෂ දකුණ හා ඉන් පසු නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ දකුණ යන කාර්යාල වලට ස්ථාන මාරු ලබා යාමෙන් පසු 2012 ජනවාරි 13 වන දින උඩවලව උද්‍යාන මූල්‍ය සහකාර කාර්යාලයට නැවත රාජකාරී සඳහා වාර්තා කර එදින සිට 2017 මාර්තු මස 22 දින දක්වා රාජකාරී කළ බවත් විමර්ශන නිලධාරීන් තමා වෙත පෙන්වන 2016.11.02 දින නිකුත් කරන ලද 1037142 කුචිතාන්සිය හා 2017.02.09 දින නිකුත් කරන ලද 1100031 , 1100091, 1100023 හා 1100086 අංක දරණ කුචිතාන්සි නිකුත් කළ නිලධාරියා ලෙස තමාගේ නම සටහන් වී ඇති බවත්, මේ පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් කර ඇති නිලධාරී ලෙස තමාගේ නම සටහන් වුවත් තමා පරිගණකයේ ලොග් වෙලා ඉන්න වෙලාවක මුදල් කවුළුවේ තමන් නොමැති අවස්ථාවක් ප්‍රයෝජනයට ගෙන පාරිසරික සංචාරක සහකාර නුවන් වාමර මුණසිංහ මහතා අයථා මුදල් උපයා ගැනීමේ අදහසින් මෙම පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර වල තෙවන පිටපතේ දත්තයන් වෙනස් කර රුපියල් 55,612.39 ක මුදලක් සාවද්‍ය ලෙස උපයාගෙන ඇති බවත්, තමන් මෙම මුදල් වංචාවට කිසිසේත්ම සම්බන්ධ නොමැති බවත්, අවසන් වශයෙන් ප්‍රකාශ කර ඇත.

අනාවරණය වූ කරුණු විශ්ලේෂණය.

ඉහත නිලධාරීන් ලබාදී ඇති ප්‍රකාශ විශ්ලේෂණය කර බැලීමේදී පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර තෙවන පිටපත් වෙනස් කර සාවද්‍ය ලෙස මුදල් උපයාගැනීමට තමන් සම්බන්ධයක් නොමැති බව, වනසත්ව නියාමක සේමසිංහ මුදියන්සේලාගේ කසුන් හර්ෂද සිල්වා මහතා සිය ප්‍රකාශයේ සඳහන් කර ඇති අතර එය සනාථ කිරීම සඳහා ලිපි ලේඛන දෙකක්ද ඉදිරිපත් කර ඇත. එසේ හෙයින් තවදුරටත් මොහු සම්බන්ධයෙන් විමර්ශන කටයුතු ඉදිරියට සිදුකර ගෙන යන අතර, එහිදී සාවද්‍ය නැතහොත් අයථා මුදල් උපයා ගැනීමක් සනාථ වුවහොත් මොහු සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ ඉදිරියේදී වාර්තා කිරීමට කටයුතු කරන්නෙමු.

සංවර්ධන නිලධාරී විදාන ගමගේ ජගත් කුමාර මහතාගේ නමින් නිකුත් කර ඇති සාවද්‍ය මුදල් පරිහරණයට අදාළව (තෙවන පිටපත වෙනස් කිරීමට අදාළ) එක් ප්‍රවේශ පත්‍රයක් පමණක් හමුවී ඇති අතර, එකී ප්‍රවේශ පත්‍රය ඔහු විසින් නිකුත් නොකළ බව ඔහු සිය ප්‍රකාශයේදී ප්‍රකාශ කර ඇති අතර, එය සනාථ කිරීම සඳහා ලිඛිත සටහනක් ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ අනුව තවදුරටත් මොහු සම්බන්ධයෙන් විමර්ශන කටයුතු ඉදිරියට සිදුකර ගෙන යන අතර, එහිදී සාවද්‍ය නැතහොත් අයථා මුදල් උපයා ගැනීමක් සනාථ වුවහොත්, මොහු සම්බන්ධයෙන් ද නිර්දේශ ඉදිරියේදී වාර්තා කිරීමට කටයුතු කරන්නෙමු.

කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර ගොඩකන්ද ආරච්චිගේ රූපසිංහ මහතාගේ නමින් නිකුත් කර ඇති පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර අතරින් ප්‍රවේශ පත්‍ර පහක (05) ක පමණ තෙවන පිටපත් (තෙවන පිටපත්) වෙනස් කර ඇති අතර, ඒ සම්බන්ධයෙන් ඔහු ලබාදුන් ප්‍රකාශයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු සාධාරණ සැකයෙන් ඔබ්බට පිළිගැනීමේ හැකියාවක් නොමැති බවට විමර්ශන කමිටුව තීරණය කරමු. තවද උඩවලව ජාතික උද්‍යානයේ ප්‍රවේශ පත්‍ර කවුළුවේ නිත්‍ය රාජකාරී වගකීම් පවරා තිබෙන්නේද කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර ගොඩකන්ද ආරච්චිගේ රූපසිංහ මහතාට වන බැවින්, ඔහු රාජකාරී වගකීමෙන් බැදී සිටින ප්‍රධානම රාජකාරී කටයුත්තට අදාළව වගකීම් විරහිතව ලබාදුන් ප්‍රකාශයක් බවටද ඔහුගේ මෙම ප්‍රකාශය විමර්ශන කමිටුව විසින් සැලකිල්ලට භාජනය කර ඇත.

උඩවලව උද්‍යාන මූලස්ථානයේ සංචාරකයින් සඳහා නිකුත් කරන ප්‍රවේශ පත්‍ර නියමිත දිනය අවසානයේ එහි නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීම උද්‍යාන භාරකරුගේ රාජකාරී වගකීමක් වේ. එසේ වුවත් මෙම විමර්ශනයට පාදක වූ කාල පරිච්ඡේදයේ එලෙස ප්‍රවේශ පත්‍ර වල නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීමක් සිදුකර නොමැති බව පැහැදිලි ලේඛන සාක්ෂි මඟින් සනාථවී ඇත. ඒ අනුව පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර කවුළුවේ රාජකාරී කළ නිලධාරීන් මෙන්ම උඩවලව උද්‍යාන භාරකරුද ගිණුම් වකුලේඛ අංක 2/2011 හා 6/2016 වකුලේඛ වලට අනුව කටයුතු කර නොමැති බව හඳුනාගෙන ඇත.

මන්ද යත් පූර්වයේ සඳහන් ගිණුම් වකුලේඛ අනුව උද්‍යාන භාරකරු කටයුතු සිදුකලා නම් මෙම සංචාරකයින් සඳහා නිකුත් කරන ප්‍රවේශ පත්‍ර පිටපත් වෙනස් කිරීම තුළින් (තෙවන පිටපත) සිදුකර ඇති සාවද්‍ය හෙවත් අයථා මුදල් උපයාගැනීම අනාවරණය විය යුතුය. (අවධානය ඇමුණුම් අංක 15,16)

තවද මෙම නිලධාරීන් අවස්ථානුකූලව සේවයේ අවශ්‍යතාව මත ප්‍රවේශ පත්‍ර කවුළුවේ රාජකාරීන්හි යොදවා ඇති බවත්, උඩවලව ජාතික උද්‍යාන මූලස්ථානයේ ඉහත නිලධාරීන් මෙම ප්‍රවේශ පත්‍ර ආදායම් මුදල් අයථා නැතහොත් සාවද්‍ය ලෙස උපයා ගැනීම සඳහා යොදාගෙන ඇති බවට දැනට තහවුරුවී ඇති හා අනාවරණය වෙමින් පවතින අවස්ථාවන් මෙම විමර්ශනයේදී පහත පරිදි වර්ගීකරණය කර ඇත.

01. දෙවන පිටපත (ගේට්ටු පිටපත) හා තෙවන පිටපත (ගිණුම්ගතවී ඇති අගය) අතර පවතින වෙනස්කම්.
02. තෙවන පිටපත (ගිණුම්ගත වන අගය) හා ගේට්ටු පොතේ සංචාරක ප්‍රමාණය සමඟ ගැලපීම් කිරීමේදී පවතින වෙනස්කම්.
03. අවලංගු කිරීමක් සිදුකර නොමැතිව උද්‍යාන ගාස්තු ඇතුළත් සම්පූර්ණ අගය මුද්‍රණය කළ ප්‍රවේශ පත්‍ර පිටපත් තුනම ඇති අවස්ථාවන්.
04. ප්‍රවේශ පත්‍ර තුනම මුද්‍රණය කර කිසිදු සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව අවලංගු කර ඇති ප්‍රවේශ පත්.
05. මුද්‍රණය කිරීමෙන් පසු සැළසුම් සහගතව අවලංගු කර ඇති ප්‍රවේශ පත්. (ප්‍රවේශ පත්‍රයේ මුද්‍රණ දෝෂ)
06. අවලංගු කර ඇති මුත් ගේට්ටුවෙන් එම ප්‍රවේශ පත්‍රයට අදාළව සංචාරකයින් ප්‍රවේශ වී ඇති අවස්ථාවන්.
07. ප්‍රවේශපත් තුනම නොමැති මුත් ගේට්ටු පොතේ සටහන් හා ගිණුම්ගතවූ අගය අතර පවතින වෙනස්කම්.

විමර්ශනයේදී ආදායම් මුදල් සාවද්‍ය නැතහොත් අයථා පරිහරණයක් සිදුකර ඇති ක්‍රමවේදයන් ලෙස හඳුනාගත් ඉහත වර්ගීකරණයන් අතර, පළමුව සඳහන් කළ කරුණට අදාළව පමණක් එනම්, දෙවන පිටපත (ගේට්ටුවේ භාවිතයට ඇති පිටපත) හා පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර තෙවන පිටපත (ගිණුම් ගත කිරීම සඳහා භාවිතා කරන පිටපත) අතර මූල්‍ය අගය වෙනස් කිරීම මඟින් විමර්ශන කාල පරිච්ඡේදයේ ප්‍රවේශ පත්‍ර පරීක්ෂාව තුළින් හඳුනාගත් පූර්වොක්ත නිලධාරීන් නමින් නිකුත් කර ඇති ප්‍රවේශ පත්‍ර තුළින්, අයථා ලෙස උපයාගෙන ඇති මුදල් ප්‍රමාණය පහත පරිදි බව තහවුරු කර ගෙන ඇත.

නම	තනතුර	මුදල (රු)
1. නුවන් වාමර මුණසිංහ මයා	- පාරිසරික සං: සහකාර	- 16,22,071.30
2. ගොඩකන්ද ආරච්චිගේ රුපසිංහ මයා	- කළ: හා මූල්‍ය සහකාර	- 55,612.39
3. සේමසිංහ මුදියන්සේලාගේ කසුන් හර්ෂද සිල්වා මයා	- වන සත්ව නියාමක	- 34,634.54
4. විදාන ගමගේ ජගත් කුමාර මයා.	- සංවර්ධන නිලධාරී	- 14,258.62
එකතුව		<u>17,26576.85</u>

ඉහත මූල්‍ය අගය ගණනය කිරීමේදී රෝස පැහැයෙන් යුත් දෙවන පිටපතෙහි සඳහන් මූල්‍ය අගය හා සුදු පැහැයෙන් යුත් තෙවන පිටපතේ සඳහන්ව ඇති මූල්‍ය අගය අතර වෙනස, සාවද්‍ය නැතහොත් අයථා ලෙස උපයාගත් මුදල වන අතර, එහි සම්පූර්ණ මූල්‍ය අගය මේ වන විට ශ්‍රී ලංකා රුපියල් දාහත් ලක්ෂ විසිහය දහස් පන්සිය හැත්තෑ හයයි ශත අසූ පහක් (රු.1,726,576.85) වන බව හඳුනාගෙන ඇත.

ඉහත එක් එක් නිලධාරීන්ගේ නමින් අයථා ලෙස නැතහොත් සාවද්‍ය ලෙස උද්‍යානයට ප්‍රවේශ වීමේදී ලබාදෙන පරිගණක ප්‍රවේශපත්‍ර ආදායම් මුදල් උපයාගත් ආකාරය විස්තරාත්මකව වෙන් වෙන් වශයෙන් පහත පරිදි ගණනය කර ඉදිරිපත් කර ඇත.

2016.01.01 දින සිට 2017.03.21 දින දක්වා සංවර්ධන නිලධාරී වී.ජී. ජගත් මහතාගේ නමින් නිකුත් කර ඇති සංචාරක ප්‍රවේශ පත්‍ර තුළින් සාවද්‍ය ලෙස උපයාගෙන ඇති මුදල.

වගුව - 01

අනු අංකය	ප්‍රවේශ පත්‍රය නිකුත් කළ දිනය	ප්‍රවේශ පත්‍ර කුචිතාන්සි අංකය හා ගනුදෙනු අංකය (TID)		ගේට්ටු පිටපතේ නැතහොත් දෙවන පිටපතේ මූල්‍ය අගය (රු.)	සරළ පිටපතේ නැතහොත් තෙවන පිටපතේ මූල්‍ය අගය (රු.)	වෙනස (අයථා ලෙස උපයා මුදල් ප්‍රමාණය) (රු.)
01	2016.04.09	0829897	0083210	15,335.32	1,076.70	14,258.62
එකතුව						14,258.62

(අවධානය ඇමුණුම් අංක - 04)

2016.01.01 දින සිට 2017.03.21 දින දක්වා වනසත්ව නියාමක එස්. එම්.කේ. හර්ෂ ද සිල්වා මහතාගේ නමින් නිකුත් කර ඇති සංචාරක ප්‍රවේශ පත්‍ර තුළින් සාවද්‍ය ලෙස උපයාගෙන ඇති මුදල.

වගුව - 02

අනු අංකය	ප්‍රවේශ පත්‍රය නිකුත් කළ දිනය	ප්‍රවේශ පත්‍ර කුචිතාන්සි අංකය හා ගනුදෙනු අංකය (TID)		ගේට්ටු පිටපතේ නැතහොත් දෙවන පිටපතේ මූල්‍ය අගය (රු.)	සරළ පිටපතේ නැතහොත් තෙවන පිටපතේ මූල්‍ය අගය (රු.)	වෙනස (අයථා ලෙස උපයා මුදල් ප්‍රමාණය) (රු.)
★ 01	2016.07.20	0837741	0091058	★ 10,766.56	943.50	9,823.06
02	2016.11.29	1052118	0109422	11,154.54	1,046.50	10,108.04
03	2016.11.29	1052135	0109439	15,818.94	1,115.50	14,703.44
එකතුව						34,634.54

(අවධානය ඇමුණුම් අංක - 05, 06, 07)

2016.01.01 දින සිට 2017.03.21 දින දක්වා කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර ජී. ඒ. රූපසිංහ මහතාගේ නමින් නිකුත් කර ඇති සංචාරක ප්‍රවේශ පත්‍ර තුළින් සාවද්‍ය ලෙස උපයාගෙන ඇති මුදල.

වගුව-3

අනු අංකය	ප්‍රවේශ පත්‍රය නිකුත් කළ දිනය	ප්‍රවේශ පත්‍ර කුචිතාන්සි අංකය හා ගනුදෙනු අංකය (TID)		ගේට්ටු පිටපතේ නැතහොත් දෙවන පිටපතේ මූල්‍ය අගය (රු.)	සරළ පිටපතේ නැතහොත් තෙවන පිටපතේ මූල්‍ය අගය (රු.)	වෙනස (අයථා ලෙස උපයා මුදල් ප්‍රමාණය) (රු.)
01	2016.11.02	1037142	0106452	6,352.14	839.50	5,512.64
02	2017.02.09	1100031	0006588	11,695.50	977.50	10,718.00
03	2017.02.09	1100091	0006648	16,698.00	1,184.50	15,513.50
04	2017.02.09	1100023	0006580	14,196.75	1,046.50	13,150.25
05	2017.02.09	1100086	0006643	11,695.50	977.50	10,718.00
එකතුව						55,612.39

(අවධානය ඇමුණුම් අංක - 08, 09, 10, 11, 12)

2016.01.01 දින සිට 2017.03.21 දින දක්වා පාරිසරික සංචාරක සහකාර එන්. වාමර මුණසිංහ මහතාගේ නමින් නිකුත් කර ඇති සංචාරක ප්‍රවේශ පත්‍ර තුළින් සාවද්‍ය ලෙස උපයාගෙන ඇති මුදල.

වගුව-4

පළමු අතුරු වාර්තාවට අදාළව

අනු අංකය	ප්‍රවේශ පත්‍රය නිකුත් කළ දිනය	ප්‍රවේශ පත්‍ර කුචිතාන්සි අංකය හා ගනුදෙනු අංකය (TID)	කාර්යාල පිටපතේ මූල්‍ය අගය (රු.)	ගේට්ටු පිටපතේ මූල්‍ය අගය (රු.)	වෙනස (අයථා ලෙස උපයා මුදල් ප්‍රමාණය) (රු.)
01.	2017.03.16	1107109 (13651)	1,115.50	16,698.00	15,522.50
02.	2017.03.16	1107189 (13730)	1046.50	14,196.75	13,150.25
					28,732.75
03.	2017.03.17	1107407 (13948)	1,046.50	14,196.75	13,150.25
04.	2017.03.17	1107374 (13915)	1046.50	14,196.75	13,150.25
05.	2017.03.17	1107376 (13917)	943.00	11,695.50	10,752.50
					37,053.00
06.	2017.03.18	1107463 (14004)	1115.50	16,698.00	15,582.50
07.	2017.03.18	1107509 (14049)	977.50	11,695.50	10,718.00
08.	2017.03.18	1107573 (14113)	977.50	11,695.50	10,718.00
09.	2017.03.18	1107585 (14126)	770.50	11,695.50	10,925.00
					47,943.50
එකතුව					113,729.25

අනු අංකය	ප්‍රවේශ පත්‍රය නිකුත් කළ දිනය	ප්‍රවේශ පත්‍ර කුලීතාන්ති අංකය හා ගනුදෙනු අංකය (TID)		කාර්යාල පිටපතේ මූලා අගය (රු.)	ගේට්ටු පිටපතේ මූලා අගය (රු.)	වෙනස (අයරා ලෙස උපයා ඇති මුදල) (රු.)
01	2017.01.08	1059979	0000545	11,695.50	977.50	10,718.00
02	2017.01.08	1094088	0000654	11,695.50	977.50	10,718.00
03	2017.01.18	1095990	0002554	11,695.50	977.50	10,718.00
04	2017.01.18	1095997	0002531	11,695.50	977.50	10,718.00
05	2017.01.19	1096070	0002634	16,698.00	1,115.50	15,582.50
06	2017.01.19	1096084	0002648	16,698.00	1,115.50	15,582.50
07	2017.01.19	1096149	0002712	11,695.50	977.50	10,718.00
08	2017.01.20	1096260	0002823	11,695.50	977.50	10,718.00
09	2017.01.20	1096298	0002860	14,196.75	1,046.50	13,150.25
10	2017.01.21	1096465	0003028	11,695.50	977.50	10,718.00
11	2017.01.21	1096470	0003033	11,695.50	977.50	10,718.00
★ 12	2017.02.03	1098803	0005363	★ 14,196.75	1,046.50	13,150.25
★ 13	2017.02.03	1098789	0005349	★ 22,126.00	1,288.00	20,838.00
14	2017.02.03	1098825	0005385	11,695.50	977.50	10,718.00
15	2017.02.25	1103804	0010354	11,695.50	977.50	10,718.00
16	2017.02.25	1103827	0010377	14,196.75	1,046.50	13,150.25
17	2017.02.26	1104079	0010627	11,695.50	977.50	10,718.00
18	2017.02.26	1104081	0010629	11,695.50	977.50	10,718.00
19	2017.02.26	1104092	0010640	14,196.75	1,046.50	13,150.25
20	2017.02.27	1104227	0010774	14,196.75	1,046.50	13,150.25
21	2017.02.27	1104329	0010876	11,695.50	977.50	10,718.00
22	2017.02.27	1104383	0010928	14,196.75	1,046.50	13,150.25

23	2017.03.05	1105369	0011913	11,695.50	977.50	10,718.00
24	2016.12.05	1052765	0110065	16,698.00	1,115.50	15,582.50
25	2016.12.05	1052833	0110134	14,196.75	1,046.50	13,150.25
26	2016.12.06	1052902	0110203	16,698.00	1,115.50	15,582.50
27	2016.12.06	1052944	0110240	16,698.00	1,115.50	15,582.50
28	2016.12.07	1053080	0110374	16,698.00	1,115.50	15,582.50
29	2016.12.07	1053090	0110385	11,695.50	977.50	10,718.00
30	2016.12.07	1053103	0110398	16,698.00	1,115.50	15,582.50
31	2016.12.08	1053171	0110466	11,695.50	977.50	10,718.00
32	2016.12.08	1053199	0110494	16,698.00	1,115.50	15,582.50
33	2016.12.08	1053200	0110495	16,698.00	1,115.50	15,582.50
34	2016.12.17	1054686	0111978	22,126.00	1,391.50	20,734.50
35	2016.12.17	1054745	0112037	11,695.50	977.50	10,718.00
36	2016.12.17	1054761	0112053	11,695.50	977.50	10,718.00
37	2016.12.18	1054809	0112101	16,698.00	1,115.50	15,582.50
38	2016.12.18	1054879	0112171	11,695.50	977.50	10,718.00
39	2016.12.18	1054908	0112200	14,196.75	1,046.50	13,150.25
40	2016.12.27	1056812	0114101	14,196.75	1,046.50	13,150.25
41	2016.12.27	1056901	0114190	14,196.75	1,046.50	13,150.25
42	2016.12.27	1056947	0114236	11,695.50	977.50	10,718.00
43	2016.12.27	1056996	0114285	16,732.50	1,115.50	15,617.00
44	2016.12.30	1057783	0115072	11,695.50	977.50	10,718.00
45	2016.12.30	1057837	0115126	16,732.50	1,081.00	15,651.50
46	2016.12.30	1057862	0115151	11,695.50	977.50	10,718.00
47	2016.12.30	1057882	0115171	11,695.50	977.50	10,718.00
48	2016.12.30	1057886	0115176	11,695.50	977.50	10,718.00

49	2016.12.31	1057980	0115268	11,695.50	977.50	10,718.00
50	2016.12.31	1058090	0115379	14,196.75	1,046.50	13,150.25
51	2016.12.31	1058102	0115391	11,695.50	908.50	10,787.00
52	2016.12.31	1058166	0115454	16,732.50	1,081.00	15,651.50
53	2016.11.02	1037164	0106414	6,352.14	839.50	5,512.64
54	2016.11.10	1037823	0107133	6,352.14	839.50	5,512.64
55	2016.11.10	1037841	0107151	6,352.14	839.50	5,512.64
56	2016.11.12	1037984	0107294	15,810.94	1,115.50	14,703.44
57	2016.11.13	1050188	0107498	6,352.14	839.50	5,512.64
58	2016.11.14	1050399	0107709	6,352.14	839.50	5,512.64
59	2016.11.14	1050406	0107716	6,352.14	839.50	5,512.64
60	2016.11.17	1050750	0108059	13,452.24	1,046.50	12,405.74
61	2016.11.29	1052045	0109349	13,452.24	1,046.50	12,405.74
62	2016.10.05	0929260	0103569	10,766.56	1,010.10	9,756.46
63	2016.10.05	0929280	0103589	10,766.56	1,010.10	9,756.46
64	2016.10.06	0929374	0103684	15,268.72	1,076.70	14,192.02
65	2016.10.06	0929445	0103755	10,766.56	1,010.10	9,756.46
66	2016.10.07	0929518	0103828	15,268.72	1,076.70	14,192.02
67	2016.10.07	0929591	0103901	10,766.56	1,010.10	9,756.46
68	2016.10.07	0929599	0103909	10,766.56	1,010.10	9,756.46
69	2016.10.12	0928184	0104493	15,268.72	1,076.70	14,192.02
70	2016.10.12	0928241	0104550	6,131.20	810.30	5,320.90
71	2016.10.13	0928310	0104619	6,131.20	810.30	5,320.90
72	2016.10.13	0928353	0104662	6,131.20	810.30	5,320.90
73	2016.10.14	0928439	0104748	10,766.56	1,010.10	9,756.46
74	2016.10.14	0928474	0104783	10,766.56	1,010.10	9,756.46

✓ 75	2016.10.14	0928464	0104773	6,131.20	810.30	5,320.90
✓ 76	2016.10.15	0928523	0104832	10,766.56	1,010.10	9,756.46
✓ 77	2016.10.15	0928591	0104900	6,131.20	810.30	5,320.90
✓ 78	2016.10.15	0928606	0104915	6,131.20	810.30	5,320.90
✓ 79	2016.10.29	1036820	0106130	6,131.20	810.30	5,320.90
✓ 80	2016.10.29	1036843	0106153	6,131.20	810.30	5,320.90
★ 81	2016.10.15	~~1036843~~ 0838523	0104832	10,766.56	1,010.10	9,756.46
✓ 82	2016.09.22	0926250	0101557	10,766.56	1,010.10	9,756.46
✓ 83	2016.09.22	0926248	0101555	15,335.32	1,076.70	14,258.30
✓ 84	2016.09.24	0926544	0101851	15,335.32	1,143.30	14,192.02
✓ 85	2016.09.25	0926698	0102005	6,131.20	810.30	5,321.20
✓ 86	2016.09.25	0926703	0102010	6,131.20	810.30	5,320.90
✓ 87	2016.09.25	0926718	0102025	15,335.32	1,076.70	14,258.62
★ 88	2016.09.26	0926735	0102042	★ 15,335.32	1,143.30	14,192.02
✓ 89	2016.09.26	0926800	0102107	10,766.56	943.50	9,823.06
★ 90	2016.09.26	0926820	0102127	★ 10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 91	2016.08.02	0919362	0092679	13,050.94	1,010.10	12,040.84
✓ 92	2016.08.02	0919369	0092686	15,335.32	1,076.70	14,258.62
✓ 93	2016.08.02	0919402	0092719	10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 94	2016.08.03	0919499	0092816	10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 95	2016.08.03	0919568	0092885	10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 96	2016.08.03	0919595	0092912	10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 97	2016.08.04	0919627	0092942	20,181.58	1,209.90	18,971.68
✓ 98	2016.08.04	0919652	0092967	13,050.94	1,010.10	12,040.84
✓ 99	2016.08.05	0919957	0093272	10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 100	2016.08.05	0919882	0093197	15,335.32	1,076.70	14,258.62

✓ 101	2016.08.06	✓ 0920125	0093471	13,050.94	1,010.10	12,040.84
✓ 102	2016.08.06	✓ 0919993	0093308	20,181.58	1,209.90	18,971.68
✓ 103	2016.08.06	✓ 0919976	0093291	17,619.70	1,143.30	16,476.40
✓ 104	2016.08.07	✓ 0920237	0093550	20,181.58	1,209.90	18,971.68
✓ 105	2016.08.07	✓ 0920254	0093567	13,050.94	1,010.10	12,040.84
✓ 106	2016.08.07	✓ 0920341	0093654	10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 107	2016.08.19	✓ 0922413	0095724	13,050.94	1,010.10	12,040.84
✓ 108	2016.08.20	✓ 0922516	0095828	15,335.32	1,076.70	14,258.62
✓ 109	2016.08.20	✓ 0922553	0095864	15,335.32	1,143.30	14,192.02
✓ 110	2016.07.16	✓ 0837165	0090482	15,335.32	1,076.70	14,258.62
✓ 111	2016.07.16	✓ 0837168	0090485	13,050.94	1,010.10	12,040.84
✓ 112	2016.07.17	✓ 0837385	0090702	10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 113	2016.07.18	✓ 0837459	0090776	15,335.32	1,076.70	14,258.62
✓ 114	2016.07.18	✓ 0837501	0090818	10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 115	2016.07.19	✓ 0837554	0090871	13,050.94	1,010.10	12,040.84
✓ 116	2016.07.19	✓ 0837622	0090939	10,766.56	943.50	9,823.06
✓ 117	2016.07.20	✓ 0837748	0091065	15,335.32	1,076.70	14,258.62
✓ 118	2016.07.21	✓ 0837812	0091128	15,335.32	1,076.70	14,258.62
✓ 119	2016.06.09	✓ 0834773	0088087	6,352.14	839.50	5,512.64
✓ 120	2016.06.16	✓ 0835028	0088342	8,718.84	874.00	7,844.84
✓ 121	2016.06.18	✓ 0835108	0088422	11,154.54	1,046.50	10,108.04
✓ 122	2016.06.18	✓ 0835114	0088429	15,887.94	1,115.50	14,772.44
✓ 123	2016.05.23	✓ 0834121	0087435	8,718.84	908.50	7,810.34
✓ 124	2016.05.23	✓ 0834124	0087438	15,887.94	287.50	15,600.44
✓ 125	2016.05.25	✓ 0834244	0087557	15,887.94	1,184.50	14,703.44
✓ 126	2016.05.28	✓ 0834339	0087652	8,718.84	908.50	7,810.34

127	2016.02.10	0820984	0074288	6,281.55	281.25	6,000.30
128	2016..03.22	0827285	0080599	15,335.32	1,143.30	14,192.02
129	2016.04.16	0831072	0084384	12,984.34	1,010.10	11,974.24
130	2016.04.17	0831301	0084614	12,984.34	1,010.10	11,974.24
131	2016.04.17	0831251	0084563	10,699.96	943.50	9,756.46
එකතුව						1,508,342.05
පළමු අතුරු වාර්තාවට අදාළ ප්‍රමාණය						1,13,729.25
මුළු එකතුව						<u>16,22,071.30</u>

මෙම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සංචාරකයින් සඳහා උද්‍යානයට ඇතුළුවීමේදී ලබාදෙන ප්‍රවේශ පත්‍රය පිටපත් තුනකින් සමන්විත වේ. එම පිටපත් තුනම මුද්‍රණ යන්ත්‍රයට ඇතුළත් කර ප්‍රවේශ පත්‍ර මුද්‍රණය කළ යුතුය. ඒ අනුව ප්‍රවේශ පත්‍රයේ සියලුම සටහන් වල සෑම අතින්ම එක හා සමාන කරුණු මුද්‍රණය විය යුතුය. නමුත් විමර්ශනයේදී එකම කුවිතාන්සි අනු අංකයක් ඇති රෝස් පැහැයෙන් යුතු දෙවන පිටපතේ හා සුදු පැහැයෙන් යුත් තෙවන පිටපතේ ගණුදෙණු අංක දෙකක් හා එකිනෙකට වෙනස් කරුණු මුද්‍රණය වී ඇති අවස්ථාවන් අනාවරණය වී ඇත. ඒ අනුව මෙම ප්‍රවේශ පත්‍ර භිතාමතාම එකෙතෙකින් වෙන්වෙන්ව මුද්‍රණ යන්ත්‍රයට ඇතුළු කොට අවස්ථා කිහිපයකදීම වෙන් වෙන්ව මුද්‍රණය කර ඇති බව අනාවරණය වී ඇත. ඉහත වගු අංක 02 හා 04 වගු තුළ තරු ලකුණු මඟින්(★) එම ප්‍රවේශ පත්‍ර පෙන්වා ඇත. ඒ පිළිබඳ විශ්ලේෂණය වගු අංක 06 සටහන මඟින් විමර්ශන වාර්තාව අවසානයේ යාකර ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, එය විමර්ශන වාර්තාවේම කොටසක් ලෙස සැලකුව මැනවි.

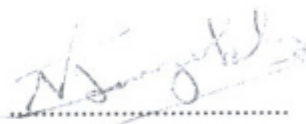
පළමු අතුරු වාර්තාවට අදාළව ලබාගත් ප්‍රකාශයට අමතරව දැනට රාජකාරී වැඩ තහනමට ලක්ව සිටින පාරිසරික සංචාරක සහකාර තුවන් වාමර මුණසිංහ මහතාගෙන් මෙම අවස්ථාවේ ප්‍රකාශයක් සටහන් කර ගැනීමට කටයුතු කර නොමැති අතර, සාවද්‍ය මුදල් පරිහරණය සම්බන්ධයෙන් පූර්ණ විමර්ශන වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමේදී අනාවරණය වන සියළු කරුණු ඇතුළත් ප්‍රකාශයක් ඉදිරි විමර්ශන කටයුතු වලදී ලබාගැනීමට විමර්ශන කමිටුව තීරණය කර ඇත්තෙමු.

මෙම මූලික විමර්ශනය මේ වන විටත් සිදුකරමින් පවතින අතර, මෙම වාර්තාවේ පූර්වයේ දක්වා ඇති සාවද්‍ය ලෙස ආදායම් මුදල් උපයා ගැනීමට භාවිතා කර ඇති සියලු ක්‍රමවේදයන් තහවුරු සාක්ෂි මඟින් හඳුනා ගැනීම සංකීර්ණ කාර්යයක් වන අතර, මේ සම්බන්ධ පූර්ණ විමර්ශන වාර්තාව ලබාදීමට මේ සියලු කරුණු එකින් එක වෙන් වෙන් වශයෙන් හා සමස්තයක් ලෙස සියලු කරුණු එක්ව ගෙන විමර්ශනය සිදුකළ යුතු අතර, ඒ සඳහා සැලකිය යුතු කාලයක් ගතවන බවට විමර්ශන කමිටුව අදහස් කරන්නෙමු. මන්දයත් මෙම විමර්ශනයේ මුඛ්‍ය අරමුණ වන්නේ, විමර්ශන කාල පරිච්ඡේදයට අදාළව සිදුකර ඇති මුදල් වංචාවට නැතහොත් සාවද්‍ය මුදල් පරිහරණයකට අදාළ සියලු කරුණු හා සාක්ෂි තහවුරු කර ගැනීම බැවින්, ඒ සඳහා ඉතා සියුම්ව මෙම විමර්ශනය සිදු කළ යුතුව ඇත.

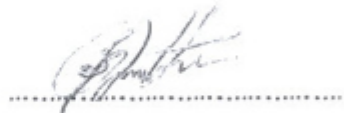
එබැවින්, මේ වන විට තහවුරු වී ඇති කරුණු හා සාක්ෂි මත කඩිනම් අවශ්‍යතා ලෙස මෙම අතුරු වාර්තාව මඟින් පහත නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන්නෙමු.

01. මෙම විමර්ශනයේ සිද්ධිමය කරුණු සලකා බලා උඩවලට පැහැදිලි උදාහරණයක් ලෙස භාරකරු වන පළමු ශ්‍රේණියේ වනසත්ව අධිවිආරක්ෂකවී.කේ.එච්.කේ.පර්ණි මහතාට මෙම ස්ථාන මාරු කිරීම.
02. විමර්ශනයේ ඉදිරි අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගෙන මේ වන විට උඩවලට ජාතික උද්‍යානයේ ප්‍රවේශ පත්‍ර කවුළුවේ රාජකාරියේ නිරත සංවර්ධන නිලධාරී විදාන ගමගේ පත් කුමාර මහතාද වහාම ස්ථාන මාරු කිරීම.
03. වනසත්ව නියාමක සේමසිංහ මුදියන්සේලාගේ කසුන් හර්ෂද සිල්වා මහතා උඩවලට උද්‍යාන මූලස්ථාන කාර්යාලයේ කිසිදු රාජකාරියක් සඳහා යොදා නොගන්නා ලෙස කඩිනමින් උද්‍යාන භාරකරු දැනුවත් කිරීම.
04. සාවද්‍ය මුදල් පරිහරණයක් සිදුකර ඇති බවට තහවුරු සාක්ෂි පවතින කළමනාකරණ හා මූල්‍ය සහකාර ගොඩකන්ද ආරච්චිගේ රුපසිංහ මහතාගේ රාජකාරි වැඩ තහනම් කිරීම.
05. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පරිගණක ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් කරන රාජකාරියේ නිරත සියලු නිලධාරීන්ගේ පරිගණක ගිණුම් හා මුරපද කඩිනමින් දෙපාර්තමේන්තුවේ විධායක නිලධාරියෙකුගේ අධීක්ෂණය මත පමණක් වෙනස් කිරීමට කටයුතු කිරීම.

 ජේ.ඒ.එන්.සී ජයකොඩි
 අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
 සභාපති

 එම්.එස්.එල්.ආර්.පී. මාරසිංහ
 නි.අ: (සැලසුම් හා නො.සං.තා)
 සාමාජික

 එස් කේ අලවත්ත
 කළ:හා මූල්‍ය සහකාර
 සාමාජික

D/Deputy
 01 කිහිපයේ ඉතිරි කර ඇත.
 02 බලකොටුවේ සිටින අයට පමණක් වලංගු වේ.
 03 පමණක් වලංගු වේ.
 04 පමණක් වලංගු වේ.
 05 පමණක් වලංගු වේ.
 06 පමණක් වලංගු වේ.
 07 පමණක් වලංගු වේ.
 08 පමණක් වලංගු වේ.
 09 පමණක් වලංගු වේ.
 10 පමණක් වලංගු වේ.

වගුව 06

අනු අංකය	කුටිලාන්ති අංකය	ගනුදෙනු අංකය	දෙවන පිටපත				තෙවන පිටපත					
			මුද්‍රණය කල දිනය හා වේලාව	ගනුදෙනු අංකය නිකුත් කල දිනය	මුදල (රු.)	රිකුම් ගනවී ඇදී යන වග	මුද්‍රණය කල දිනය හා වේලාව	ගනුදෙනු අංකය නිකුත් කල දිනය	මුදල (රු.)	රිකුම් ගනවී ඇදී යන වග	මුදල (රු.)	වෙනස (අයථ ලෙස උපයාගෙන ඇති මුදල) (රු.)
01 (වග අංක 02 හි අනු අංක 01)	08377	0089193	2016.07.20 (14.17)	2016.07.01	10,766.56	නැත.	0091058	2016.07.20 (14.20)	2016.07.20	943.50	ඇත.	9,823.06
02 (වග අංක 05 හි අනු අංක 12)	1098803	0000322	2014.02.03 (14.09)	2017.01.07	14,196.75	නැත.	0005363	2017.02.03 (16.01)	2017.02.03	1,046.50	ඇත.	13,150.25
03 (වග අංක 05 හි අනු අංක 13)	1098789	0000770	2017.02.03 (12.46)	2017.01.09	22,126.00	නැත.	0005349	2017.02.03 (16.02)	2017.02.03	1,288.00	ඇත.	20,838.00
04 (වග අංක 05 හි අනු අංක 88)	0926735	0101466	2016.09.26 (06.00)	2016.09.21 භෝ 22	15,335.32	නැත.	0102042	2016.09.26 (15.39)	2016.09.26	1,143.30	ඇත.	14,192.02
05 (වග අංක 05 හි අනු අංක 90)	0926820	0101465	2016.09.26 (14.41)	2016.09.21 භෝ 22	10,766.56	නැත.	0102127	2016.09.26 (15.29)	2016.09.26	943.50	ඇත.	9,823.06
එකතුව					73,191.19					5364.80		67826.39

5296-

IEN/F/WLD/F3/17/AQ₉/9

රජයේ විගණන අංශය,
වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව,
බත්තරමුල්ල.

2018 ජනවාරි 10 දින

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,
වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව.

මින්තෝරිය ජාතික උද්‍යානයේ ප්‍රවේශපත්‍ර පරීක්ෂාව

2016 වර්ෂය තුළදී මින්තෝරිය ජාතික උද්‍යානයට සංචාරකයින් ප්‍රවේශ කිරීමේදී ඒ සඳහා ගාස්තු අයකිරීමට නිකුත් කරනු ලබන පරිගණක මුද්‍රිත ප්‍රවේශපත් පරීක්ෂාවේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

1. ප්‍රවේශපත්‍ර නිකුත් කිරීමේදී සිදුකරනු ලැබූ අක්‍රමිකතාවයන් හේතුවෙන් රු.168,020 ක ආදායමක් දෙපාර්තමේන්තුවට අහිමි වී ඇති බව අනාවරණය විය.
  - I. ප්‍රවේශ පත්‍ර මුද්‍රණයේදී සරප් පිටපත (Shroff Copy) හා කාර්යාලීය පිටපත (Official Copy) අතර වෙනස් අගයන් මුද්‍රණය කිරීමෙන් රු.75,011 ක මුදලක් අයථා ලෙස පරිහරණය කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. (ඇමුණුම 01)
  - II. ප්‍රවේශපත්‍ර වල සරප් පිටපතෙහි (Shroff Copy) සඳහන් සංචාරකයින් ගණන හා ගේට්ටු පොතෙහි සඳහන් කරන ලද සංචාරකයින් ගණන වෙනස් වූ අවස්ථාවන් පැවතුනු අතර, මෙම අවස්ථාවන් වලදී කාර්යාලීය පිටපත විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොවුණි. (ඇමුණුම 02)
  - III. ගනුදෙනුව හඳුනාගැනීමේ අංකය (TID) ප්‍රවේශපත්‍රයෙහි මුද්‍රණය කළ යුතු වුවද සමහර අවස්ථා වලදී එම අංකය මුද්‍රණය කර නොතිබුණු අතර, අංක 0795752 දරණ

ප්‍රවේශපත්‍රයෙහි සඳහන් රු.6,411 ක වටිනාකමක් ආදායම ලෙස ගිණුම්ගත නොවූ බව නිරීක්ෂණය විය. (ඇමුණුම 03)

IV. අවලංගු කරන ලද ප්‍රවේශපත්‍ර කිහිපයක “Entry checked” මුද්‍රාව පැවතුන අතර, එම ප්‍රවේශපත්‍ර භාවිතා කරමින් උද්‍යානයට ඇතුළුවූ බවට ගේට්ටු පොතේ සටහන් වී තිබුණි. උද්‍යානයෙන් පිටවන විට ගනුදෙනුකරුගේ පිටපත නැවත ගනුදෙනුකරු වෙත භාර නොදී ගේට්ටුවේ රඳවා ගැනීම නිසා මෙම ගනුදෙනුව අවලංගු කරමින් අයථා ලෙස රු.37,608 ක මුදලක් උපයාගෙන ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. (ඇමුණුම 04)

V. කාර්යාලීය පිටපත හා ආදායම් වාර්තාවේ සඳහන් වටිනාකම් අතර රු.37,587 ක වෙනස් අගයන් නිරීක්ෂණය වූ අතර, මෙහිදී සරප් පිටපතේ වටිනාකම තහවුරු කරගත නොහැකි විය. (ඇමුණුම 05)

2. ප්‍රවේශපත්‍රයෙහි ගනුදෙනුව හඳුනාගැනීමේ අංකය (TID) මුද්‍රණය නොවී පරිගණකයෙන් ලබාගන්නා ආදායම් වාර්තාවෙහි ගනුදෙනුව හඳුනා ගැනීමේ අංකය (TID) පැහැදිලිව දක්නට ලැබුණු අවස්ථාවන් 51 ක් නිරීක්ෂණය වූ අතර එහි වටිනාකම රු.517,625 ක් විය. (ඇමුණුම 06)
3. කිසිදු සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව රු.29,437 ක ප්‍රවේශපත්‍ර කිහිපයක් අවලංගු කර තිබීම විගණනයට ගැටළු සහගත විය. (ඇමුණුම 07)
4. අවලංගු කරන ලද රු.37,778 ක වටිනාකමකින් යුත් ගනුදෙනු 06 ක් සඳහා ප්‍රවේශපත්‍ර මුද්‍රණය නොකර පරිගණක පද්ධතියට දත්ත ඇතුළත් කිරීම පමණක් සිදුකර තිබුණු අතර එසේ දත්ත ඇතුළත් කර එම ගනුදෙනුව ඇතුළත් කළේ කුමන හේතුවක් නිසාද යන්න අපැහැදිලි විය. (ඇමුණුම 08)
5. මුද්‍රණ දෝෂ පවතින ප්‍රවේශපත්‍ර අවලංගු නොකර, ඒ ආකාරයෙන්ම නිකුත් කර තිබූ අවස්ථාවන් නිරීක්ෂණය විය. (ඇමුණුම 09)
6. ප්‍රවේශපත්‍ර පරිගණකයෙන් මුද්‍රණය කළ යුතු වුවද සමහර අවස්ථාවලදී අතින් ලියා ප්‍රවේශපත්‍ර නිකුත්කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. මින් එක් අවස්ථාවකදී රු.13,032 ක වංචනික මූල්‍ය ක්‍රියාවක් සිදු කිරීමට පෙළඹී තිබුණි. (ඇමුණුම 10)

ඇමුණුම 01

පිටපත්වල වෙනස් අගයන් මුද්‍රණය වී ඇති අවස්ථා

මාසය	දිනය	ප්‍රවේශපත් අංකය	ගනුදෙනු අංකය	සරස් පිටපතේ වටිනාකම	කාර්යාලීය පිටපතේ වටිනාකම	වෙනස	මූලාශ්‍ර වංචාව
මාර්තු	2016/03/13	790357	-	8,470.41	13,032.51	4,562.10	4,562.10
ජූලි	2016/07/04	792515	74988	1,046.50	14,003.26	12,956.76	12,956.76
ජූලි	2016/07/06	793075	-	1,046.50	14,003.26	12,956.76	12,956.76
ජූලි	2016/07/09	792872	75770	1,012.00	13,934.26	12,922.26	12,922.26
අගෝස්තු	2016/08/06	799587	-	943.50	11,166.60	10,223.10	10,223.10
ඔක්තෝබර්	2016/10/13	1020637	-	943.50	11,166.60	10,223.10	10,223.10
සැප්තැම්බර්	2016/09/19	1019846	-	943.50	11,166.60	10,223.10	11,166.60
							75,010.68

* කිසිදු වටිනාකමක් ආදායම ලෙස වාර්තා වී නොමැත.

ඇමුණුම 02

කාර්යාලීය පිටපත නොමැති අතර සරප් පිටපත හා ගේට්ටු පොතේ සඳහන් සංචාරකයින් ගණන වෙනස් වූ අවස්ථා

මාසය	දිනය	ප්‍රවේශයන් අංකය	ගනුදෙනු අංකය	සරප් පිටපතේ			සරප් පිටපතේ වටිනාකම	ගේට්ටු පොතේ			ගේට්ටු පොතට අනුව සඳහන් විය යුතු	වෙනස	මූල්‍ය වංචාව
				දේ/වැ	දේ/ල	වි/ල		දේ/වැ	දේ/ල	වි/ල			
ජූනි	2017/06/25	791660	74137	02	02	-	839.50	02	-	02	-	5,802.33	
අගෝස්තු	2016/08/02	798642	81114	02	02	-	810.30	03	-	03	-	5,600.51	
එකතුව												11,402.84	

₹ 2058.31

Shroff Copy

Receipt

0795752

DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION

Date : Transaction Number :

VAT Registration No. : 409130542 - 7000

Name of the payer : .....

Description Amount (Rs)

Total

This is a computer - generated document and carries no signature.

Official Copy

Receipt

0795752

DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION
2016-Jul-21

Date : Transaction Number :

VAT Registration No. 409130542 - 7000

Name of the payer : .....

Description	Local Adult	Local Children	Foreign Adults	Foreign Children	J1C0V0Bu0Bo0) V	Service Charge	NBT	VAT	Amount (Rs)
1	2	0	2	0	1	1	1	1	120.00
2									.00
3									4267.50
4									.00
5									250.00
6									1138.00
7									.00
8									635.31
Total									6410.81

205

Six thousand, four hundred ten rupees and eighty one cents

Total This is a day visitor permit and the conditions in the overleaf is applied

This is a computer - generated document and carries no signature. sumlth-16-07-21-16:34:581

ඇමුණුම 04

“Entry Checked” මුද්‍රාව පවතින අවලංගු කල ප්‍රවේශ පත්‍ර

මාසය	දිනය	ප්‍රවේශපත් අංකය	ගනුදෙනු අංකය	සරස් පිටපතේ වටිනාකම	ගේට්ටු පිටපතේ වටිනාකම	මූල්‍ය වංචාව
ජූලි	2016.07.04	792604	75077	21,790.20	21,790.20	21,790.20
ජූලි	2016.07.21	795643	78118	15,818.06	15,818.06	15,818.06
						37,608.26

ඇමුණුම 05

කාර්යාලීය පිටපත හා පරිගණක පද්ධතියෙන් ලබාගත් ආදායම් වාර්තාව අතර වෙනස් අගයන් මුද්‍රණය වී ඇති අවස්ථා

මාසය	දිනය	ප්‍රවේශපත් අංකය	ගනුදෙනු අංකය	ආදායම් වාර්තාවට අනුව වටිනාකම	කාර්යාලීය පිටපතේ වටිනාකම	වෙනස	මූල්‍ය වංචාව
අගෝස්තු	2016.08.25	0993021	-	1,010.10	13,539.23	12,529.13	12,529.13
අගෝස්තු	2016.08.29	0993814	-	1,010.10	13,539.23	12,529.13	12,529.13
සැප්තැම්බර්	2016.09.04	0994749	-	1,010.10	13,539.23	12,529.13	12,529.13
එකතුව							37,587.39

TID අංකය මුද්‍රණය වී නොමැති ප්‍රවේශ පත්‍ර

	මාසය	දිනය	ප්‍රවේශපත් අංකය	ගනුදෙනු අංකය	වටිනාකම
1	ජනවාරි	2016/01/30	765977	-	36,013.50
2	ජනවාරි	2016/01/31	765991	-	10,829.25
3	ජූලි	2016/07/06	792773	-	17,841.89
4	ජූලි	2016/07/06	792780	-	9,095.64
5	ජූලි	2016/07/06	792788	-	11,549.45
6	ජූලි	2016/07/06	792787	-	6,641.83
7	ජූලි	2016/07/06	793042	-	1,403.26
8	ජූලි	2016/07/07	793085	-	6,641.83
9	ජූලි	2016/07/08	793270	-	11,549.45
10	ජූලි	2016/07/09	792852	-	13,934.26
11	ජූලි	2016/07/10	793535	-	4,188.01
12	ජූලි	2016/07/11	793631	-	11,549.45
13	ජූලි	2016/07/13	793989	-	10,335.34
14	ජූලි	2016/07/14	794284	-	6,410.81
15	ජූලි	2016/07/17	794702	-	11,147.73
16	ජූලි	2016/07/20	795470	-	6,410.81
17	ජූලි	2016/07/21	795729	-	6,410.81
18	ජූලි	2016/07/23	796089	-	11,491.83
19	ජූලි	2016/07/24	796225	-	11,147.73
20	ජූලි	2016/07/25	796566	-	6,477.41
21	ජූලි	2016/07/26	796883	-	6,410.81
22	ජූලි	2016/07/26	796884	-	8,779.27
23	ජූලි	2016/07/26	796889	-	11,147.73
24	ජූලි	2016/07/28	797163	-	8,727.38
25	ජූලි	2016/07/28	797184	-	11,166.60
26	අගෝස්තු	2016/08/01	798391	-	6,421.35
27	අගෝස්තු	2016/08/02	798536	-	8,952.15
28	අගෝස්තු	2016/08/02	798537	-	6,421.35
29	අගෝස්තු	2016/08/02	798549	-	6,354.75
30	අගෝස්තු	2016/08/02	798620	-	8,793.98
31	අගෝස්තු	2016/08/02	798522	-	6,421.35
32	අගෝස්තු	2016/08/04	799182	-	21,001.20
33	අගෝස්තු	2016/08/05	799396	-	6,354.75

34	අගෝස්තු	2016/08/07	799877	-	6,421.35
35	අගෝස්තු	2016/08/11	991083	-	6,421.35
36	අගෝස්තු	2016/08/12	991566	-	3,982.13
37	අගෝස්තු	2016/08/13	991835	-	8,793.98
38	අගෝස්තු	2016/08/13	991803	-	6,421.35
39	අගෝස්තු	2016/08/27	993334	-	14,738.03
40	අගෝස්තු	2016/08/27	993491	-	1,143.30
41	අගෝස්තු	2016/08/27	993380	-	11,166.60
42	අගෝස්තු	2016/08/27	993383	-	15,911.85
43	අගෝස්තු	2016/08/27	993382	-	15,845.25
44	අගෝස්තු	2016/08/27	993367	-	11,100.00
45	අගෝස්තු	2016/08/29	993807	-	13,539.23
46	අගෝස්තු	2016/08/29	993864	-	11,166.60
47	අගෝස්තු	2016/08/30	993999	-	6,421.35
48	අගෝස්තු	2016/09/01	994282	-	15,911.85
49	සැප්තැම්බර්	2016/09/04	994734	-	11,166.60
50	සැප්තැම්බර්	2016/09/04	994739	-	13,539.23
51	සැප්තැම්බර්	2016/09/05	994959	-	15,911.85
					517,624.86

ඇමුණුම 07

	මාසය	දිනය	ප්‍රවේශපත් අංකය	ගනුදෙනු අංකය	වටිනාකම
1	ජූලි	2016/07/05	792641	75114	20,710.35
2	අගෝස්තු	2016/08/01	798145	80616	8,727.38
					29,437.73

ඇමුණුම 08

	මාසය	දිනය	ප්‍රවේශපත් අංකය	ගනුදෙනු අංකය	වටිනාකම
1	ජූලි	2016/07/05		75231	3,762.51
2	ජූලි	2016/07/06		75305	6,641.83
3	ජූලි	2016/07/06		75310	6,641.83
4	ජූලි	2016/07/10		76042	8,114.11
5	ජූලි	2016/07/11		76191	6,641.83
6	සැප්තැම්බර්	2016/09/05		89390	6,976.35
					38,778.46

DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION

0996665

೯೨೨೨೨೨೨

Date: Transaction Number: **100**
 VAT Registration No. **CASH 409130542 - 7000**
 Name of the payer: _____

Description	Local Adult	Local Children	Foreign Adults	Foreign Children	Amount (Rs)
	3	0	1	0	180.00
					03
					23512.58
					00
					550.00

vehicle 500.00
 service charge 1150.00
 vat 276.13
 total 2812.13

Total

This is a computer - generated document and carries no signature.

Official Copy

Receipt

00795614

DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION

Date: 2016 Jul 21 Transaction Number: 78089
 VAT Registration No. 409130542 - 7000
 Name of the payer: **ZENITH TRAVLS**

Description	N.B.T	Local Adult	Local Child	Amount (Rs)
Service Charge	1			1138.00
Local Adult	2			120.00
VAT				628.71
ZENITH TRAVLS				78089
Local Child	0			0
Total				1886.71

Foreign Adult	2			4,275.00
Local Adult	2			120.00
Vehicle Charge	1			250.00
Local Child	0			0
Service Charge				1,138.00
Foreign Adult	2			4,275.00
Vat				636.13
Vehicle Charge	1			250.00

Six thousand four hundred and twenty one rupees and twenty one cents

Vat 636.13

This is a day visitor permit and the conditions in the overleaf is applied.

sumth-1607211347091 6,419.13
 7/21/2016

Total

This is a computer - generated document and carries no signature.

7/21/2016
 ಎಂ.ಬಿ.ವಿ.ಎ. ಅಧಿಕಾರಿ
 ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ
 ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ,
 ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ.

අරමුදල 10

Receipt
DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION

VAT Regi
Name of
Transaction Number
409130542 - 7000

Description

Amount (Rs)

Total

This is a computer-generated document and carries no signature.

අරමුදල 10

Manufactured by TILVY COMPUTER FORMS (PVT) LTD. Tel: 2625666

Official Copy Receipt 0790357

DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION

Date : 13/03/2016 Transaction Number : 10

VAT Registration No. : 409130542 - 7000

Name of the payer : Mr. Anura

Description	Amount (Rs)
Local ad 02	120.00 W
Foreign 05	10275.00 W
Vehicle entrance	250.00 W
Service charge	1096.00 W
Vat	1291.51
Total	13032.51

This is a computer-generated document and carries no signature.

අරමුදල 10

Manufactured by TILVY COMPUTER FORMS (PVT) LTD. Tel: 2625666

අමුණුම 11

වාහන නැත

මාසය	දිනය	ප්‍රවේශපත් අංකය	ගනුදෙනු අංකය	සංචාරකයින්	
				දේශීය	විදේශීය
ජනවාරි	2016/01/18	765896	72396	1	
ජනවාරි	2016/01/23	765930	72430	0	1
ජනවාරි	2016/01/27	765966	72466	1	
ජූනි	2016/06/25	791699	74175	1	
ජූනි	2016/06/29	792060	74534	1	
ජූලි	2016/07/01	792198	74672	1	
ජූලි	2016/07/05	792761	75235	1	
ජූලි	2016/07/07	793160	75484	1	
ජූලි	2016/07/09	792882	75779	1	
ජූලි	2016/07/10	793452	75929	1	
ජූලි	2016/07/12	793873	76352	1	
ජූලි	2016/07/12	793873	76352	1	
ජූලි	2016/07/16	794582	77059		2
ජූලි	2016/07/16	794626	77102	1	
ජූලි	2016/07/17	794887	77363	1	
ජූලි	2016/07/17	794716	77192	1	
ජූලි	2016/07/17	794842	77318		1
ජූලි	2016/07/18	795089	77565	1	
ජූලි	2016/07/23	796201	78673	1	
ජූලි	2016/07/24	796102	78574	1	
ජූලි	2016/07/24	796270	78742	1	
ජූලි	2016/07/26	796692	79164	1	
ජූලි	2016/07/26	796710	79182	1	
ජූලි	2016/07/27	796965	79435		4
ජූලි	2016/07/28	797329	79800	1	
ජූලි	2016/07/28	797370	79841		1
ජූලි	2016/07/28	797393	79864		1
ජූලි	2016/07/29	797569	80040	1	
ජූලි	2016/07/30	797832	80303		1
ජූලි	2016/07/30	797849	80320	1	2
ජූලි	2016/07/31	798055	80526	1	2

අගෝස්තු	2016/08/01	798254	80725	1	
අගෝස්තු	2016/08/01	798306	80777		2
අගෝස්තු	2016/08/02	798504	80975		2
අගෝස්තු	2016/08/02	798623	81094	1	
අගෝස්තු	2016/08/03	798799	81270		1
අගෝස්තු	2016/08/03	798931	81402	1	
අගෝස්තු	2016/08/04	799218	81689	1	
අගෝස්තු	2016/08/05	799247	81718		2
අගෝස්තු	2016/08/05	799306	81777	1	
අගෝස්තු	2016/08/05	799309	81780		2
අගෝස්තු	2016/08/05	799312	81783	1	
අගෝස්තු	2016/08/07	990059	82528		2
අගෝස්තු	2016/08/07	90132	82601		1
අගෝස්තු	2016/08/08	90416	82880	1	
අගෝස්තු	2016/08/11	991161	83620		1
අගෝස්තු	2016/08/12	991612	84068	2	
අගෝස්තු	2016/08/12	991629	84085	1	
අගෝස්තු	2016/08/12	991632	84088	1	
අගෝස්තු	2016/08/12	991635	84091	1	
අගෝස්තු	2016/08/12	991605	84061	2	
අගෝස්තු	2016/08/12	991374	83833	1	
අගෝස්තු	2016/08/16	989269	85720	1	1
අගෝස්තු	2016/08/18	989278	85729	1	
අගෝස්තු	2016/08/18	989385	85836		4
අගෝස්තු	2016/08/19	989412	85863		2
අගෝස්තු	2016/08/20	989918	86368	1	
අගෝස්තු	2016/08/20	989934	86384	1	
අගෝස්තු	2016/08/21	992021	86471	0	1
අගෝස්තු	2016/08/21	992189	86639	1	
අගෝස්තු	2016/08/21	992083	66533	1	
අගෝස්තු	2016/08/22	992370	86820	1	
අගෝස්තු	2016/08/25	993028	87477		1
අගෝස්තු	2016/08/25	992944	87393	1	
අගෝස්තු	2016/08/26	993199	87646	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/02	994416	88861		1
සැප්තැම්බර්	2016/09/02	994514	88958	3	
සැප්තැම්බර්	2016/09/04	994721	89162	1	

සැප්තැම්බර්	2016/09/08	995552	89992	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/09	995614	90054	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/10	995929	90370	2	
සැප්තැම්බර්	2016/09/12	1018273	90713	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/12	1018444	90880	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/12	1018340	90777	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/13	1018665	91101	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/15	1018901	91337	2	
සැප්තැම්බර්	2016/09/17	1019521	97946	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/24	997425	92839		1
සැප්තැම්බර්	2016/09/24	997497	92911	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/25	997603	93017	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/25	997525	92939	1	
සැප්තැම්බර්	2016/09/26	997584	92998	3	
සැප්තැම්බර්	2016/09/28	997944	93355	1	
ඔක්තෝබර්	2016/10/02	996408	93819		1
ඔක්තෝබර්	2016/10/05	996791	94199	2	
ඔක්තෝබර්	2016/10/05	996797	94204	2	
ඔක්තෝබර්	2016/10/05	996791	94199	2	
ඔක්තෝබර්	2016/10/06	996843	94250		2

ඇමුණුම 12

වාහනය පමණයි

මාසය	දිනය	ප්‍රවේශපත් අංකය	ගනුදෙනු අංකය
ජූනි	2016/06/22	791545	74021
ජූලි	2016/07/03	792500	74973
ජූලි	2016/07/04	792621	75094
ජූලි	2016/07/09	792991	75889
ජූලි	2016/07/11	793798	76277
ජූලි	2016/07/14	794296	70773
ජූලි	2016/07/14	794313	76790
ජූලි	2016/07/15	794488	76965
ජූලි	2016/07/16	794643	77119
ජූලි	2016/07/18	795125	77601
ජූලි	2016/07/28	797388	79859
සැප්තැම්බර්	2016/09/05	995051	89492
සැප්තැම්බර්	2016/09/18	1019669	92091
ඔක්තෝබර්	2016/10/02	996278	93689
ඔක්තෝබර්	2016/10/03	996512	93921

Shroff Copy

Receipt

0790184

DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION

අලුත් 13

Date : Transaction Number :
VAT Registration No. : 409130542 - 7000
Name of the payer : .....

Description	Amount (Rs)
Local Adult	2 120.00
Local Child	0
Foreign Adult	2 4,110.00
Foreign child	0
Vehicle Charge	1 250.00
Service Charge	1,096.36
Vat	613.36
Total	6,189.36

Total

This is a computer - generated document and carries no signature.

Manufactured by TILVAY COMPUTER FORMS (PVT) LTD. Tel: 2626666 : 8

Official Copy

Receipt

0790184

DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION

Date : Transaction Number :
VAT Registration No. : 409130542 - 7000
Name of the payer : .....

Description	Amount (Rs)
Local Adult	2 120.00
Local Child	0
Foreign Adult	2 4,110.00
Foreign child	0
Vehicle Charge	1 250.00
Service Charge	1,096.00
Vat	613.36
Total	6,189.36

Total

2016-FEB-22

This is a computer - generated document and carries no signature.

Manufactured by TILVAY COMPUTER FORMS (PVT) LTD. Tel: 2626666 : 8

අලුත් 14

Customer Copy   Receipt   0792641

DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION
2016-Jul-05   0075114

Date :   Transaction Number :
VAT Registration No. CAS 09130542 - 7000
Name of the payer : .....

Description			Amount (Rs)
Local Adult	2		120.00
Local Children	0		.00
Foreign Adults	4		8535.00
Foreign Childre	7		7966.00
J1COV0Bu0Bo0) V			250.00
Service Charge	1		1138.00
N B T	T		.00
V A T	T		2701.35
Total			20710.35

Twenty thousand, seven hundred ten rupees and thirty five cents

Total This is a day visitor permit and the conditions in the overleaf is applied
This is a computer - generated document and carries no signature.
sumith-16-07-05:11:53:051

Manufactured by TILRAY COMPUTER FORMS (PVT) LTD. Tel : 2626666 - 8